

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
w Lublinie

PLAN URZĄDZENIA LASU

DLA

NADLEŚNICTWA RADZYŃ PODLASKI

OBREĘBY: Radzyń, Turów

sporządzony na okres od 1 stycznia 2024 roku do 31 grudnia 2033 roku,
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 roku

OPIS OGÓLNY LASÓW NADLEŚNICTWA (ELABORAT)

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81)744 58 20, sekretariat@lublin.buligl.pl NIP:525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

PLAN URZĄDZENIA LASU
sporządzony na lata od 2024 do 2033

dla Nadleśnictwa RADZYN PODLASKI
w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie
na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2024 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1.01.2024

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha

w tym według obrębów leśnych:

1	3	7	3	7	8	6
---	---	---	---	---	---	---

1) RADZYŃ

8	5	7	8	9	7
---	---	---	---	---	---

2) TURÓW

5	1	5	8	8	9
---	---	---	---	---	---

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha

w tym:

1	3	4	0	2	1	4
---	---	---	---	---	---	---

- a) według pełnionych funkcji:
- lasów stanowiących rezerваты przyrody
 - lasów uznanych za ochronne
 - pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

			9	2	8	3
	2	2	3	5	1	0
1	1	0	7	4	2	1

- b) według grup kategorii użytkowania:
- gruntów zalesionych
 - gruntów niezalesionych

1	2	9	1	7	8	0
		1	3	3	9	2

w tym: do odnowienia
gruntów związanych z gospodarką leśną

				6	4	6
		3	5	0	4	2

I.3 POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha

w tym: przeznaczonych do zalesienia

		3	3	5	7	2
			0	0	0	0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2024 DO 2033

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

	8	3	5	8	7	8
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto, w tym:
 a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny (zal. z 5% przyr. i

niezal.)

	5	1	2	2	5	4
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębny – ha

	6	3	2	4	2	3
--	---	---	---	---	---	---

o orientacyjnej miąższości

	3	2	3	6	2	4
--	---	---	---	---	---	---

 m³ grubizny netto

II.2. PIELEGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI – ha

	8	1	1	6	8	3
--	---	---	---	---	---	---

w tym:

- a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw
- b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników
- c) trzebieże

		7	9	5	8	2
		9	9	6	7	8
	6	3	2	4	2	3

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

- a) zalesienia gruntów (przeznaczonych do zalesienia) – ha
- b) odnowienie halizn, płazowin i zrębów – ha
- c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego – ha
w tym zrębami zupełnymi
- d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień – ha
- e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień – ha
- f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów – ha
- g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha
w tym wodnych – ha

				0	0	0
				6	4	6

	1	2	1	6	9	1
		1	1	1	1	2
				2	0	7
			6	4	8	2
				0	0	0
	1	3	7	0	4	3
				0	0	0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU

1. Ogólny opis lasów nadleśnictwa (elaborat)

W opisanu ogólnym lasów nadleśnictwa zamieszczono dane historyczne urządzanego nadleśnictwa, jego położenie, stan posiadania i stan granic, przedstawiono podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu, stan zasobów drzewnych, jak również scharakteryzowano warunki przyrodnicze i ekonomiczne mające wpływ na produkcję leśną. W dalszej części dokumentu zamieszczono rozdziały dotyczące gospodarki przyszłej - opis celów i zasad trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej wraz z przewidywanymi sposobami ich realizacji oraz wynikającymi stąd zadaniami. W części końcowej elaboratu zawarto prognozę stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego oraz podsumowanie prac urzędniowych, w tym metodykę prac, uzyskane dokładności i terminy ich realizacji oraz wykonawców prac.

2. Program ochrony przyrody

Program ochrony przyrody zawiera kompleksowy opis stanu przyrody oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie nadleśnictwa. W Programie zawarte są zapisy działań ograniczających negatywny wpływ planu urządzenia lasu w trakcie realizacji jego postanowień oraz propozycje dotyczące przewidywanych metod i częstotliwości przeprowadzania analizy skutków jego realizacji. Załącznikiem do programu ochrony przyrody jest mapa sytuacyjno-przeglądowa walorów przyrodniczo-kulturowych nadleśnictwa.

3. Opis taksacyjny (obrębami)

Opis taksacyjny lasu dla obrębów leśnych, według stanu na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu zawierają dokładną lokalizację drzewostanów oraz rodzaj użytku gruntowego i jego powierzchnię, opis siedliska leśnego, funkcję lasu i cele gospodarowania, opis drzewostanów wraz z liczbowymi elementami jego charakterystyki oraz planowane wskazania gospodarcze.

4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного i projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu

W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi tabela powierzchni i miąższości drzewostanów według klas wieku oraz gatunków panujących, typów siedliskowych lasu, klas bonitacji drzewostanów, funkcji lasów oraz wykazy: projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного, projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów niezaliczonych na etat powierzchniowy, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych, wykaz obiektów selekcji nasiennej, wykaz drzewostanów w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia.

5. Operaty dla leśniczych

Obejmują dokumentację PUL w skład których wchodzi następujące materiały: opisy taksacyjne oraz wykazy projektowanych cięć użytkowania rębного, przedrębного i projektowanych wskazań z zakresu hodowli lasu, wykaz drzewostanów bez projektowanych zabiegów gospodarczych, tabele XVII i XVIII oraz wyciąg z Programu Ochrony Przyrody. Mapy gospodarczo-przeglądowe: mapa

gospodarczo-przeglądowa drzewostanów oraz mapa gospodarczo-przeglądowa cięć rębnych z informacją o walorach przyrodniczych.

6. Materiały kartograficzne

Materiały kartograficzne obejmują opracowanie wyników inwentaryzacji w postaci map. Mapy gospodarcze i przeglądowe sporządzono na bazie LMN. W skład tej części planu urządzenia lasu wchodzi: mapy gospodarcze, mapy przeglądowe – drzewostanów, siedlisk leśnych, cięć rębnych, ochrony lasu, nasiennictwa i selekcji, gospodarki łowieckiej oraz mapy sytuacyjno-przeglądowe: obszaru w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, ochrony przeciwpożarowej, zagospodarowania rekreacyjnego.

SPIS TREŚCI

ZESTAWIENIE SKŁADNIKÓW PLANU URZĄDZENIA LASU	5
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA	13
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny	13
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa	13
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa	20
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania	38
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska	50
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego	50
1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	55
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa	56
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	56
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	56
1.3.3. Regionalizacja geobotaniczna	57
1.3.4. Rzeźba terenu	57
1.3.5. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne	58
1.3.6. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych	66
1.3.7. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych	72
1.3.8. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych	73
1.3.9. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej	74
1.3.10. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	79
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	81
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa	81
1.4.2. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa	85
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	87
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa	88
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	88
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	105
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów	112
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	115
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego	116
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	117
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU	121
2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI	123
2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu	209
2.3. Koreferat wykonawcy projektu pul	241

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie	249
3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ	251
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa	251
3.1.1. Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej	252
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	255
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	262
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa	273
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	273
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu	288
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	294
3.2.4. Użytkowanie uboczne	313
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji	315
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	316
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	317
6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	323
6.1. Prace przygotowawcze	323
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe	323
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	323
6.2.1. Prace terenowe	324
6.2.2. Prace kameralne	327
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	328
7. ZAŁĄCZNIKI	331
7.1. Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska o uznaniu za ochronne lasów położonych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	331
7.2. Protokół Komisji Założeń Planu	335
7.3. Protokół Narady Techniczno-Gospodarczej	387
7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	409
7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych	413
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	415
9. KRONIKA	417

SPIS TABEL I WZORÓW INSTRUKCYJNYCH

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa	13
Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)	14
Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)	15
Tabela 4. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami	17
Tabela 5. Zestawienie danych historycznych	34
Tabela 6. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi wg gmin	38
Tabela 7. Zestawienie gruntów spornych	40
Tabela 8. Zestawienie szkodliwych enklaw i półenklaw	41
Tabela 9. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego	43
Tabela 10. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa ze współwłasnościami i bez współwłasności	43
Tabela 11. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków (wg Tabeli I)	44
Tabela 12. Zestawienie zrębów zaległych i płazowin	47
Tabela 13. Charakterystyka gruntów do naturalnej sukcesji	48
Tabela 14. Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji	54
Tabela 15. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa	56
Tabela 16. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie	59
Tabela 17. Temperatura dla stacji Jarczew	61
Tabela 18. Opady dla stacji Jarczew	61
Tabela 19. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)	66
Tabela 20. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych	67
Tabela 21. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji	68
Tabela 22. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV) ¹⁾	69
Tabela 23. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)	70
Tabela 24. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne składy gatunkowe upraw	73
Tabela 25. Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych	73
Tabela 26. Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych	74
Tabela 27. Zestawienie drzewostanów nasiennych wyłączonych	74
Tabela 28. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych	75
Tabela 29. Zestawienie drzewostanów zachowawczych	75
Tabela 30. Zestawienie drzew matecznych	76
Tabela 31. Zestawienie źródeł nasion	76
Tabela 32. Zestawienie bloków upraw pochodnych, upraw pochodnych i upraw zachowawczych	77
Tabela 33. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych	80
Tabela 34. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów	82
Tabela 35. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych	83
Tabela 36. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)	86
Tabela 37. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)	87
Tabela 38. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej	88
Tabela 39. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)	89
Tabela 40. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	91
Tabela 41. Porównanie powierzchni i zasobności w klasach i podklasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	94
Tabela 42. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów	96
Tabela 43. Charakterystyka powierzchniowa młodego pokolenia	97
Tabela 44. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna	97

Tabela 45. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu	97
Tabela 46. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższościowego w V i VI rewizji urządzania lasu	100
Tabela 47. Udział gatunków według rzeczywistego udziału powierzchniowego w V i VI rewizji urządzania lasu	101
Tabela 48. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa (pow. leśna zalesiona)	103
Tabela 49. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących	103
Tabela 50. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku	104
Tabela 51. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń	105
Tabela 52. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności	106
Tabela 53. Wykaz drzewostanów do przebudowy	107
Tabela 54. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych	113
Tabela 55. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych (powierzchnia zredukowana) oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	114
Tabela 56. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat	114
Tabela 57. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących	115
Tabela 58. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych	115
Tabela 59. Zestawienie miąższości drewna martwego	116
Tabela 60. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w kolejnych rewizjach planu u.l.	117
Tabela 61. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności	256
Tabela 62. Zestawienie lasów gospodarstwa specjalnego	258
Tabela 63. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw	260
Tabela 64. Przyjęte wieki rębności	261
Tabela 65. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego – obręb RADZYŃ	263
Tabela 66. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego – obręb TURÓW	264
Tabela 67. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii	266
Tabela 68. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu	267
Tabela 69. Łączny rozmiar użytkowania rębego	268
Tabela 70. Porównanie etatu użytkowania rębego V i VI rewizji urządzania lasu	268
Tabela 71. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego	269
Tabela 72. Wskaźniki użytkowania przedrębego	270
Tabela 73. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych	271
Tabela 74. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych	272
Tabela 75. Zestawienie rozmiaru użytków głównych	272
Tabela 76. Sposoby użytkowania rębego i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu i gospodarstw	275
Tabela 77. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)	276
Tabela 78. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna do użytkowania	279
Tabela 79. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD284	
Tabela 80. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego	286
Tabela 81. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć	286
Tabela 82. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m ³ netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami	287
Tabela 83. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu	288

Tabela 84. Zestawienie powierzchni planowanych do zabiegów pielęgnacyjnych nie podlegających zatwierdzeniu	290
Tabela 85. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw.....	292
Tabela 86. Wskaźniki do wyliczenia kategorii zagrożenia pożarowego w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	298
Tabela 87. Zestawienie klas palności wg oddziałów.....	299
Tabela 88. Zestawienie klas palności wg leśnictw.....	299
Tabela 89. Zestawienie powierzchni siedlisk wg stopnia uwilgotnienia.....	300
Tabela 90. Zestawienie telefonów kontaktowych	304
Tabela 91. Lokalizacja bazy sprzętu ppoż.....	304
Tabela 92. Zestawienie dojazdów pożarowych wyznaczonych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski...	306
Tabela 93. Zestawienie źródeł zaopatrzenia wodnego dla celów gaśniczych.....	308
Tabela 94. Lokalizacja pasów przeciwpożarowych	310
Tabela 95. Zestawienie plantacji choinkowych.....	313
Tabela 96. Zestawienie plantacji choinkowych.....	313
Tabela 97. Zestawienie poletek łowieckich w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI.....	314
Tabela 98. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego.....	317
Tabela 99. Niektóre cechy głównych gatunków drzew w nadleśnictwie w prognozie na koniec okresu	319
Tabela 100. Porównanie udziału wg gatunków panujących z prognozą na koniec 10-lecia.....	320
Tabela 101. Porównanie rzeczywistego udziału gatunków z prognozą na koniec 10-lecia.....	321
Tabela 102. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych na początek i koniec 10-lecia Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI.....	322
Tabela 103. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb RADZYŃ	325
Tabela 104. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb TURÓW	326

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP i siedzib ALP	17
Rysunek 2. Położenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI na tle warstw hipsometrycznych.....	58
Rysunek 3. Położenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI na tle sieci hydrologicznej	65

SPIS WYKRESÓW

Wykres nr 1. Udział grup użytków w kategorii grunty leśne w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	46
Wykres nr 2. Udział grup użytków w kategorii grunty nieleśne w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	47
Wykres nr 3. Diagram pluwiotermiczny dla stacji w Jarczewie	62
Wykres nr 4. Udział % siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	67
Wykres nr 5. Udział % gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	70
Wykres nr 6. Rzeczywisty udział % gatunków w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	72
Wykres nr 7. Udział klas bonitacji w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	90
Wykres nr 8. Udział bonitacji wg grup głównych gatunków w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski ..	90
Wykres nr 9. Struktura wiekowa drzewostanów w nadleśnictwie wg udziału powierzchniowego	92
Wykres nr 10. Struktura miąższościowa drzewostanów w nadleśnictwie	93
Wykres nr 11. Porównanie aktualnego i normalnego układu powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa	93
Wykres nr 12. Porównanie powierzchni klas i podklas wieku Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w V i VI rewizji.....	95
Wykres nr 13. Porównanie zapasu w klasach i podklasach wieku Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w V i VI rewizji	96
Wykres nr 14. Udział powierzchniowy drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI.....	99
Wykres nr 15. Udział miąższościowy drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI.....	100
Wykres nr 16. Zmiany w udziale rzeczywistym głównych gatunków w V i VI rewizji Planu UL dla nadleśnictwa razem	102
Wykres nr 17. Struktura bieżącego przyrostu miąższości na 1 ha wg klas wieku	104
Wykres nr 18. Struktura zgodności składu gatunkowego z TD wg TSL	107
Wykres nr 19. Zmiany powierzchni i przeciętnej zasobności na 1 ha w V i VI rewizji PUL w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	118
Wykres nr 20. Podział na gospodarstwa drzewostanów w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI	260
Wykres nr 21. Struktura klas wieku wg gospodarstw w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI...	261
Wykres nr 22. Prognoza zapasu na koniec obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI	318
Wykres nr 23. Prognozowana struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa na koniec obowiązywania planu w porównaniu ze stanem aktualnym.....	319

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby nadleśnictwa

Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI jest nadleśnictwem 2-obrębowym:

1. Obręb RADZYŃ 05-19-1
2. Obręb TURÓW 05-19-2.

Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie. Obszar Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI graniczy z następującymi jednostkami LP: od północy z Nadleśnictwem Międzyrzec, od wschodu z Nadleśnictwem Włodawa, od południa z Nadleśnictwami Parczew, Lubartów, Puławy, od zachodu z Nadleśnictwem Łuków RDLP w Warszawie.

Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według stanu na 01.01.2024 r. przedstawia się następująco:

Tabela 1. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb RADZYŃ	7999,3050	89,8522	242,7923	8331,9495	246,9191	8578,8686
		7999,29	89,85	242,86	8332,00	246,97	8578,97
2	Obręb TURÓW	4918,4540	44,0713	107,5599	5070,0852	88,6976	5158,7828
		4918,51	44,07	107,56	5070,14	88,75	5158,89
Ogółem nadleśnictwo		12917,7590	133,9235	350,3522	13402,0347	335,6167	13737,6514
		12917,80	133,92	350,42	13402,14	335,72	13737,86

liczniku podano powierzchnie ewidencyjne w ha z dokładnością do m², zaś w mianowniku powierzchnie stanowiące sumy powierzchni wydziałów indywidualnie zaokrąglonych do 1 ara. Zgodnie z instrukcją u.l. w planie urządzenia lasu za wyjątkiem tabeli I stosowane będą powierzchnie zaokrąglone do 1 ara.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI został ustalony Zarządzeniem Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29.12.2014 r w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictwa nadzorowanych przez RDLP w Lublinie (znak: OR-0151-10/14).

Tabela 2. Zestawienie powierzchni lasów w gminach znajdujących się w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (wzór instrukcyjny nr 7)

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km2	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa					Lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa			Ogółem (7+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe		Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem		
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa	Parki Narodowe	inne						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
woj. Lubelskie	1285,68	13402	0	0	16	13420	11173	809	11982	25402	19,76
pow. Bialski	61,42	324	0	0	0	324	470	0	470	794	12,93
gm. Drelów	25,78	219	0	0	0	219	30	0	30	249	9,66
gm. Wisznice	35,64	105	0	0	0	105	440	0	440	545	15,29
pow. Lubartowski	167,54	1258	0	0	2	1260	1378	56	1434	2694	16,08
gm. Jeziorzany	66,46	131	0	0	0	131	608	51	659	790	11,89
gm. Kock Miasto	16,78	10	0	0	0	10	147	2	149	159	9,48
gm. Kock Obszar wiejski	84,3	1117	0	0	2	1119	623	3	626	1745	20,70
pow. Łukowski	47,26	1067	0	0	0	1067	458	0	458	1525	32,27
gm. Łuków	33,15	877	0	0	0	877	233	0	233	1110	33,48
gm. Trzebieszów	14,11	190	0	0	0	190	225	0	225	415	29,41
pow. Parczewski	289,91	2651	0	0	4	2655	2005	289	2294	4949	17,07
gm. Jabłoń	110,35	567	0	0	0	567	794	42	836	1403	12,71
gm. Milanów	116,72	1494	0	0	4	1498	595	124	719	2217	18,99
gm. Parczew Obszar wiejski	38,12	457	0	0	0	457	450	88	538	995	26,10
gm. Siemień	24,72	133	0	0	0	133	166	35	201	334	13,51
pow. Radzyński	719,55	8104	0	0	10	8114	6862	464	7326	15440	21,46
gm. Borki	111,72	427	0	0	0	427	1387	83	1470	1897	16,98
gm. Kąkolewnica	147,5	2306	0	0	0	2306	1364	37	1401	3707	25,15
gm. Radzyń Podlaski Miasto	19,31	1	0	0	0	1	81	0	81	82	4,25
gm. Radzyń Podlaski	155,09	3236	0	0	0	3236	1357	75	1432	4668	30,10
gm. Ulan-Majorat	107,77	49	0	0	2	51	1061	62	1123	1174	10,89
gm. Wohyń	178,16	2083	0	0	8	2091	1612	207	1819	3910	21,95
Ogółem	1285,68	13402	0	0	16	13420	11173	809	11982	25400	19,76

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI położone jest w północnej części województwa lubelskiego, obejmując zasięgiem teren 5 powiatów: radzyński, parczewski, lubartowski, łukowski, bialski i 17 gmin, w tym 2 gmin miejskich.

Tabela 3. Zestawienie powierzchni w zarządzie nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gospodarką leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]*					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Drelów	210,1647	4,3970	4,7073	219,2690	10,1937	229,4627
gm. Wisznice	99,4591	4,4031	1,1281	104,9903	14,7057	119,6960
pow. Bialski	309,6238	8,8001	5,8354	324,2593	24,8994	349,1587
gm. Jeziorzany	128,0329	0,9273	1,7920	130,7522	0,1700	130,9222
gm. Kock Miasto	9,1482	0,0369	0,0213	9,2064	3,4521	12,6585
gm. Kock Obszar wiejski	1078,2373	7,3138	31,5005	1117,0516	72,5589	1189,6105
pow. Lubartowski	1215,4184	8,2780	33,3138	1257,0102	76,1810	1333,1912
gm. Łuków	849,4335	8,5099	18,6651	876,6085	9,6572	886,2657
gm. Trzebieszów	183,9330	2,3834	3,2432	189,5596	3,9075	193,4671
pow. Łukowski	1033,3665	10,8933	21,9083	1066,1681	13,5647	1079,7328
gm. Jabłoń	546,2728	5,1047	15,8651	567,2426	12,9511	580,1937
gm. Milanów	1401,8850	53,4192	38,2287	1493,5329	25,1558	1518,6887
gm. Parczew Obszar wiejski	445,5572	0,0700	11,8508	457,4780	0,8249	458,3029
gm. Siemień	130,5368	1,0443	1,1813	132,7624	0,4800	133,2424
pow. Parczewski	2524,2518	59,6382	67,1259	2651,0159	39,4118	2690,4277
gm. Borki	411,5188	2,0307	13,0505	426,6000	54,1013	480,7013
gm. Kąkolewnica	2239,7617	20,2517	47,8335	2307,8469	45,7299	2353,5768
gm. Radzyń Podlaski	-	-	1,1801	1,1801	6,4108	7,5909
gm. Radzyń Podlaski	3139,2182	15,0960	81,6835	3235,9977	43,4497	3279,4474
gm. Ulan- Majorat	47,9836	-	1,1554	49,1390	0,1700	49,3090
gm. Wohyń	1996,6162	8,9355	77,2658	2082,8175	31,6981	2114,5156
pow. Radzyński	7835,0985	46,3139	222,1688	8103,5812	181,5598	8285,1410
woj. Lubelskie	12917,7590	133,9235	350,3522	13402,0347	335,6167	13737,6514
Ogółem	12917,7590	133,9235	350,3522	13402,0347	335,6167	13737,6514

*- z dokładnością do m²

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w miejscowości Radzyń Podlaski, w obrębie leśnym Radzyń w oddziale 277c

adres: 21-300 Radzyń Podlaski, ul. Kocka 1

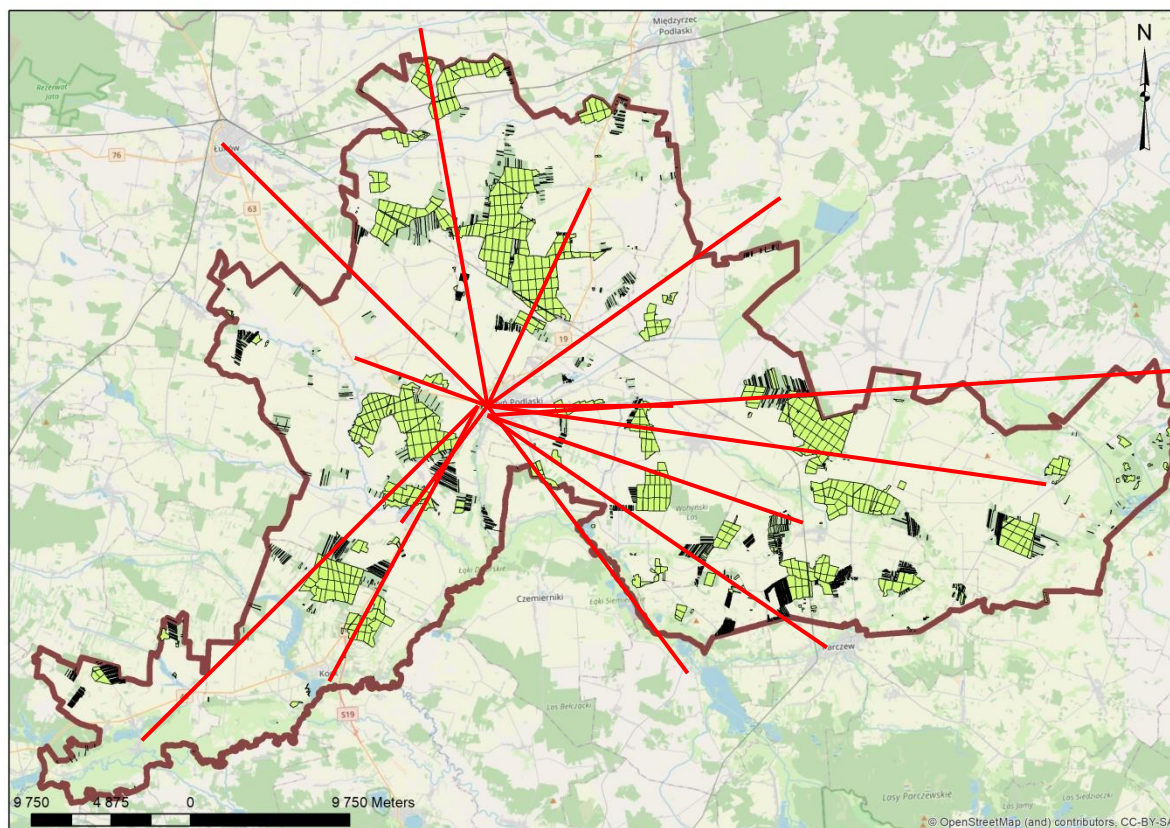
tel.: 83 352-08-40

e-mail: radzyn@lublin.lasy.gov.pl

Odległość siedziby Nadleśnictwa Radzyń Podlaski od ważniejszych instytucji:

Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie	- 70 km
Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie	- 70 km
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie	- 70 km
Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim	- 2 km
Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej	- 52 km
Starostwo Powiatowe w Parczewie	- 33 km
Starostwo Powiatowe w Łukowie	- 26 km
Starostwo Powiatowe w Lubartowie	- 45 km
Urząd Miasta i Gminy w Parczewie	33 km
Urząd Miasta i Gminy w Kocku	- 20 km
Urząd Miasta i Gminy w Radzynie Podlaskim	- 1 km
Urząd Gminy w Jabłoni	- 54 km
Urząd Gminy w Milanowie	- 44 km
Urząd Gminy w Siemieniu	- 27 km
Urząd Gminy w Ulanie	- 12 km
Urząd Gminy w Wisznicach	- 45 km
Urząd Gminy w Wohyniu	- 19 km
Urząd Gminy w Drelowie	- 29 km
Urząd Gminy w Kąkolewnicy	- 17 km
Urząd Gminy w Borkach	- 8 km
Urząd Gminy w Jeziorzanach	- 38 km
Urząd Gminy w Łukowie	- 26 km
Urząd Gminy w Trzebieszowie	- 28 km

Odległości od Nadleśnictwa do Urzędów w Lublinie oraz Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie, a także Urzędów Powiatowych oraz Urzędów Gmin przedstawiono na załączonym wycinku mapy w skali 1 : 250 000.

Rysunek 1. Siedziba Nadleśnictwa i odległości do urzędów AP i siedzib ALP

Nadleśnictwo zostało podzielone na 11 leśnictw terytorialnych, zgodnie z Zarządzeniem nr 55/2022 z dnia 27.12.2022 r. Nadleśniczego Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w sprawie zmian powierzchni i zasięgu terytorialnego leśnictw Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI.

Tabela 4. Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
Obręb RADZYŃ						
1 Borowe	278-280, 303-308, 314-323, 601-607	369,03	18,12	387,15	17,27	404,42
w tym we współwłasności 701-707		49,00	0	49,00	1,47	50,47
2 Czarny Las	365-397, 411-413, 418-420, 423-428, 428A, 608-622	1361,43	30,29	1391,72	22,00	1413,72
w tym we współwłasności 708-721		169,78	0	169,78	2,49	172,27

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
3 Feliksówka	277, 281-302, 309-313, 324-342, 471-474, 474A, 475-483, 483A, 484, 623-634	1558,96	38,24	1597,20	69,05	1666,25
w tym we współwłasności	722-730	35,99	0,04	36,03	1,49	37,52
4 Jabłoń	343, 343A, 343B, 344-364, 398-410, 414-417, 421-422, 635-657	1254,01	31,23	1285,24	30,30	1315,54
w tym we współwłasności	731-746	98,50	0,05	98,55	1,33	99,88
5 Kock	485-503, 503A, 504-515, 515A, 516-535, 535A, 536, 536A, 537-541, 658-673	1414,18	35,82	1450,00	76,60	1526,60
w tym we współwłasności	747-762	115,49	0,11	115,60	0,38	115,98
6 Planta	201-250, 674-678	1324,79	56,34	1381,13	13,07	1394,20
w tym we współwłasności	763-765	95,00	0	95,00	0,07	95,07
7 Suchowola	251, 251A, 252-276, 430-468, 468A, 469, 469A, 470, 679-686	1509,05	33,02	1542,07	26,92	1568,99
w tym we współwłasności	767-775	138,55	0	138,55	1,01	139,56
Razem obręb RADZYŃ		8791,45	243,06	9034,51	255,21	9289,72
w tym we współwłasności		702,31	0,20	702,51	8,24	710,75
Obręb TURÓW						
8 Brzozowica	1-46, 601-604	1149,81	24,45	1174,26	30,41	1204,67
w tym we współwłasności	701, 702	19,13	0	19,13		19,13
9 Główne	47-50, 64-71, 78-83, 89-97, 105, 113-117, 125-129, 141-145, 152-154, 161-163, 195, 607-614	1349,56	27,82	1377,38	13,83	1391,21
w tym we współwłasności	705-710	44,05	0	44,05	0,24	44,29

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Leśnictwo, numer	Oddziały	Grunty zalesione i niezales.	Grunty związane z gosp. leśną	Razem grunty leśne	Grunty nieleśne	Ogółem
		Powierzchnia [ha]				
1	2	3	4	5	6	7
10 Kąkolewnica	52-63, 72-77, 84- 88, 98-104, 106- 112, 123-124, 135- 140, 605-606, 615- 619, 621	1252,03	24,50	1276,53	10,90	1287,43
w tym we współwłasności 703,704,711-714		22,59	0	22,59	0,02	22,61
11 Turów	118-122, 130-134, 146-151, 155-160, 164-194, 620, 622- 628	1318,33	30,79	1349,12	34,15	1383,27
w tym we współwłasności 716,717,719-723		21,38	0	21,38	0,28	21,66
Razem obręb TURÓW		5069,73	107,56	5177,29	89,29	5266,58
w tym we współwłasności		107,15	0	107,15	0,54	107,69
Ogółem nadleśnictwo		13861,18	350,62	14211,80	344,5	14556,30
w tym we współwłasności		809,46	0,20	809,66	8,78	818,44

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa.

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego nadleśnictwa

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski zostało utworzone w 1972 roku. W skład nadleśnictwa weszły były Nadleśnictwa Radzyń i Turów zwane później obrębami leśnymi.

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski z obrębami: Radzyń i Turów w obecnych granicach, funkcjonuje na podstawie: *Zarządzenia Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład RDLP w Lublinie oraz terytorialnego zasięgu działania RDLP w Lublinie.*

Na przestrzeni okresu powojennego lasy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski przeszły różne zmiany organizacyjne, reformy związane z reorganizacją w Lasach Państwowych i podziałem administracyjnym kraju. Poniżej przedstawiono ważniejsze akty prawne związane z powojenną historię lasów nadleśnictwa.

✓ Dekret PKWN z dnia 6.09.1944 r. o reformie rolnej, przejmujący lasy na własność Państwa wchodzące w skład wielkich prywatnych nieruchomości ziemskich,

✓ Dekret PKWN z dnia 12.12.1944 r. o przyjęciu niektórych lasów na własność Skarbu Państwa (Art.1, Art.3).

Utworzenie Nadleśnictw: Radzyń i Turów na mocy powyższych Dekretów.

✓ Rozporządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 27.12.1950 r. w sprawie powołania Rejonów Lasów Państwowych,

✓ Zarządzenie Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z 10.09.1957 r. w sprawie likwidacji Rejonów Lasów Państwowych,

✓ Zarządzenie Ministra Leśnictwa z dnia 12.03.1959 r. w sprawie powołania z dniem 01.04.1959 r. Nadleśnictw Państwowych: Radzyń i Turów,

✓ Zarządzenie nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14 listopada 1972 r. w sprawie likwidacji z dniem 1 stycznia 1973 r. Nadleśnictwa Turów i przyłączenie jego jako obrębu leśnego do Nadleśnictwa Radzyń Podlaski,

✓ Zarządzenie nr 51 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 28 listopada 1973 r. o dołączeniu części powierzchni z Nadleśnictwa Wisznice do Nadleśnictwa Radzyń Podlaski,

✓ Zarządzenie nr 48 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 8 grudnia 1976 r. o dołączeniu części powierzchni z Nadleśnictwa Łuków do Nadleśnictwa Radzyń Podlaski,

✓ Zarządzenie nr 65 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 10 listopada 1978 r. o dostosowaniu granic nadleśnictwa do aktualnego podziału administracyjnego kraju (*podział na 4 obręby leśne*),

✓ Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach

✓ Zarządzenia nr 8/92 z 28.10.1992 r. Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski o podziale nadleśnictwa na dwa obręby

✓ Zarządzenia Nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 lutego 1995 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictwa,

Na temat zagospodarowania lasów wchodzących aktualnie w skład Nadleśnictwa Radzyń Podlaski do roku 1944 brak jest bliższych danych. Wiadomo jednak, że lasy większych majątków ziemskich były urządzone i prowadzono w nich planową gospodarkę. Powierzchnię lasu dzielono na obręby na podstawie kolei rębny, sposobu zagospodarowania i rębni oraz powierzchni kompleksu. Wiek rębności uzależniano od wielkości obrębu i wynosił on w poszczególnych obrębach: dla sosny 60 - 100 lat, dla dębu 100 - 120 lat, dla olszy 60 - 80 lat, dla brzozy i osiki 40 - 60 lat. Cięcia prowadzono wyłącznie zrębami zupełnymi z pozostawieniem nasienników w celu uzyskania odnowienia z samosiewu. W lasach małych majątków ziemskich plany urządzania lasu prawdopodobnie nie były opracowywane, a gospodarka w tych lasach prowadzona była wg potrzeb właścicieli.

Po zakończeniu II wojny światowej, po upaństwowieniu lasów własności prywatnej, gospodarka leśna prowadzona była w nich w/g zasad stosowanych przed wybuchem wojny. Nadrzędnym celem było uporządkowanie stanu sanitarnego lasu, usunięcie zniszczeń wojennych po rabunkowej gospodarce okupantów. W okresie tym, ze względu na olbrzymie zapotrzebowanie na surowiec drzewny potrzebny do odbudowy kraju, zostały wyrąbane w znacznym stopniu starsze drzewostany, które ocalały z okresu wojennego. Pierwsze próby porządkowania gospodarki leśnej i ujęcia jej w ramy oparte na Zasadach Hodowlanych zostały podjęte w latach 50-tych poprzez prowizoryczne urządzenie nadleśnictw, a następnie w latach 60-tych opracowane zostały plany definitywnego urządzania lasu.

Nadleśnictwo Radzyń powstało w 1945 r. z lasów własności prywatnej, upaństwowionych na mocy dekretu PKWN z dnia 12.XII.1944 r. W skład nadleśnictwa weszły następujące kompleksy leśne: Planta, Wymyśle, Folwark, Barania Szyja, Suchowola, Ustrzesz, Branica, Niewęgłosz, Biała, Żabików, Olszewnica-Feliksówka, Pasmugi, Moczydło, Borki, Wrzosów I i II, Kopina, Glinny Stok, Żminne, Jezioro I i II, Tyśmianka, Tereba, Góry.

Gospodarka leśna w latach od 1945 r. do 31.XII.1951 r. opierała się na podstawie przybliżonej tabeli klas wieku. Użytkowanie rębne odbywało się według masowych rozmiarów cięć określanych corocznie przez DLP w Lublinie. W owym okresie pozyskano 62780 m³ grubizny, zalesiono i odnowiono 1377,43 ha. Nie notowano w tych latach gradacji szkodliwych owadów.

W 1951 r. dla nadleśnictwa opracowano plan gospodarczy na podstawie danych prowizorycznego urządzania na okres od 1.I.1952 r. do 31.XII.1962 r., obejmujący ogólną powierzchnię 5706,78 ha. Lasy Nadleśnictwa Radzyń podzielono na trzy gospodarstwa:

1. sosnowe, obejmujące siedlisko boru świeżego
2. grabowo-sosnowo-dębowe, obejmujące siedliska BM, LM, Lśw
3. jesionowo-olszowe, obejmujące siedliska olsów i olsów jesionowych

Przyjęto następujące wieki rębności:

Db, Js -	140 lat
Md -	120 lat
So -	100 lat

Św, Ol, Gb - 80 lat

Brz, Oś - 60 lat

Zatwierdzony etat netto w użytkach rębnych wynosił 5570 m³ i 28,90 ha, natomiast w trzebieżach 2998 m³ i 171,78 ha.

Użytkowanie rębne odbywało się przede wszystkim rębnią zupełną, a wyjątkowo rębnią gniazdową. Plan użytków rębnych znacznie przekroczone, etat masowy przekroczone o 52% a powierzchniowy o 118%.

Użytkowanie przedrębne prowadzono prawidłowo, plan powierzchniowy wykonano a masowy przekroczone o 26%.

Zalesienia wykonywano w całości sztucznie, w 95% sadzeniem, a w pozostałych 5% - siewem. Odnawianie zrębów na poszczególnych typach siedliskowych lasu odbywało się na bieżąco gatunkami zgodnymi z obowiązującymi „Zasadami Zagospodarowania Lasu”. Wprowadzono modrzew w 10% na siedliskach lasu mieszanego i boru mieszanego świeżego jako gatunek szybko rosnący. Założono na powierzchni 9,67 ha plantacje topolowe. Przeciętna udatność upraw była wysoka i wynosiła ok. 86%. Stan sanitarny lasu w omawianym okresie był dobry. Nie stwierdzono większych szkód ze strony przyrody ożywej i nieożywionej. W 1958 r. w kompleksie Jezioro wystąpił szeliniak, a w latach 1960/61 wystąpił skrętał sosnowy. W drzewostanach sosnowych II i III kl. w. wystąpiła huba korzeniowa.

Plan definitywnego urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Radzyń opracowano na okres Od 1.X.1963 do 30.IX.1973 r. Według stanu na 1.X.1963 r. powierzchnia ogólna dawnego Nadleśnictwa Radzyń wynosiła 5432,53 ha. 1.X.1969 r. decyzją OZLP przyłączono leśnictwa Milanów i Rudzieniec z dawnego Nadleśnictwa Wisznice objętych planem definitywnym na okres od 1.X.1959 r. do 30.IX.1969 r. W związku, z czym w zasób nadleśnictwa weszły kompleksy Góry, Białobrzegi, Klin, Gaj, Rudzieniec, Jasiennik, Zarudzie o łącznej powierzchni 1707,32 ha.

Z punktu widzenia użyteczności, wyróżniono lasy I i II grupy, w ramach których wyodrębniono 3 gospodarstwa.

Lasy grupy I zaliczono do gospodarstwa lasów krajobrazowych o powierzchni 592,27 ha. Lasy grupy II podzielono na gospodarstwo lasów nasiennych (o pow. 23,97 ha) i gospodarstwo lasów produkcyjnych o pow. 4424,64 ha. W obydwu grupach lasów przyjęte były następujące wieki rębności:

dla So, Św	- 100 lat
dla Db, Js	- 120 lat
dla Brz, Ol, Gb	- 80 lat
dla Oś	- 50 lat

Stosowano zrębowy sposób zagospodarowania. Zrębami zupełnymi użytkowano drzewostany na wszystkich siedliskach i w obydwu grupach lasu. Rębnią Ib o zwężonej szerokości pasów zrębowych stosowano w lasach grupy I i w lasach grupy II na siedliskach Ol i OlJ. Stosowano 3 - 5 letnie nawroty cięć z tym, że w lasach grupy I przyjmowano górną granicę. Rębni złożonych nie

stosowano ze względu na brak odnowień naturalnych, jedynie w przyłączonym leśnictwie Rudzieniec, wobec występowania dobrych, naturalnych odnowień jesionu stosowano rębnie częściowe.

Plan pozyskania masy w użytkach rębnych został przekroczony o 28% a etat powierzchniowy o 21%. Przyczyną tego było wykonywanie zrębów pod plantacje topolowe, nie zaplanowane na początku okresu oraz pozyskanie masy z przyłączonych w 1969 r. kompleksów Nadleśnictwa Wisznice.

Przekroczony został również rozmiar cięć przedrębnych o 24%. Prawdopodobnie dlatego, że w tym okresie w drzewostanach przedrębnych obserwowano dość intensywne wydzielanie się posuszu na skutek występowania huby korzeniowej i opieńki miodowej.

Zalesienia i odnowienia wykonywano przeważnie przez sadzenie w pasy lub bruzdy. Na powierzchniach wilgotnych lub okresowo podmokłych sadzono na rabatach, wałkach i kopczykach. W tym okresie Nadleśnictwo Radzyń Podlaski razem z leśnictwami Milanów i Rudzieniec odnowiło 553,76 ha halizn i zrębów zupełnych. Nie zawsze wprowadzane na powierzchnie odnawiane gatunki drzew były zgodne ze składem pożądanym, o czym świadczy fakt, że 70,87 ha (15%) upraw było niezgodnych ze składem pożądanym. Upraw z pożądanym składem było 27%. Najwięcej nieprawidłowości popełniono na siedlisku lasu wilgotnego, gdzie zamiast dębu wprowadzano olchę, jak również na siedlisku lasu świeżego, gdzie powstały liczne uprawy i młodniki sosnowe. Na siedlisku boru mieszanego wilgotnego sosnę zastępowano z kolei brzozą, świerkiem i olchą.

W tym okresie powstało też 71,69 ha plantacji topolowych oraz 6,58 ha plantacji drzew szybko- i średnio- rosnących (w oddz. 52f, z brzozą i świerkiem pospolitym).

Ogólny stan zdrowotny i sanitarny lasu w okresie definitywnej rewizji można uznać za zadowalający. W latach 1963/64 i 1964/65 wystąpiły huragany, wskutek których drzewostany kompleksu Jezioro ucierpiały najbardziej. W tych latach w ww. kompleksie zanotowano liczne ogniska występowania przypłaszczka granatka. Energiczne kroki nadleśnictwa, w zakresie usuwania drzew opianowanych i wykładanie pułapek zapobiegły gradacji tego szkodnika wtórnego.

W drzewostanach rosnących na gruntach porolnych tj. w kompleksach Suchowola, Feliksówka, Kuraszew i Tyśmienka występowało znacznie większe wydzielanie się posuszu, co spowodowało rozluźnienie zwarcia i obniżenie zasobności.

W latach 1968 - 1972 co roku występowały pożary lasu, które zniszczyły uprawy i młodniki na powierzchni 22,40 ha. Na podstawie analizy składu drzewostanów wg typów siedliskowych lasu można stwierdzić, że znaczna część drzewostanów, a szczególnie na siedliskach żyzniejszych posiada skład gatunkowy niezgodny z przyjętymi typami gospodarczymi, w wyniku czego siedliska lasowe nie są w pełni wykorzystane do produkcji drewna cennych gatunków, takich jak dąb, jesion, wiąz i jawor.

Nadleśnictwo Turów zostało utworzone 29.I.1945 r. W skład jego weszły lasy byłych majątków ziemskich: Turów, Grabowiec, Białka-Kostunin, Główne-Ustrzesz, Wagram, Strzyżów, oraz część lasów Nadleśnictwa Państwowego Kijowiec –leśnictwo Kąkolewnica.

W 1946 roku został opracowany prowizoryczny plan urządzania na okres od 1 października 1946 r. do 30 września 1956 r. W planie tym ustalono ogólną powierzchnię Nadleśnictwa na 5082,30 ha, z czego na zalesioną przypadło 4217,27 ha, na leśną nie zalesioną 442,44 ha (halizny i zręby – 376,30 ha, pławowiny – 66,14 ha) i na nieleśną 422,59 ha. Struktura wiekowa drzewostanów przedstawiała się następująco:

I kl. w.	1709,42 ha	IV kl. w.	711,23 ha
II kl. w.	861,41 ha	V kl. w.	163,71 ha
III kl. w.	754,08 ha	VI kl.w.	17,42 ha

Lasy nadleśnictwa podzielono na 2 gospodarstwa:

1. sosnowe - o stuletniej kolei rębna, do którego włączono również drzewostany świerkowe, olchowe, brzozowe i osikowe.
2. dębowe - o czterdziestoletniej kolei rębna, do którego zaliczono także drzewostany grabowe.

W obu gospodarstwach stosowano użytkowanie rębne zrębami zupełnymi przy szerokości pasa zrębowego 60 - 80 m z 4-letnim nawrotem cięć.

W 1954 r. na zarządzenie Ministra Leśnictwa przeprowadzono międzyokresową rewizję użytkowania przedrębna, a w roku 1955 rewizję użytkowania rębna. W oparciu o wyniki powyższych rewizji opracowano plan cięć na lata 1955 - 1960. Analizując wykonanie planu za pierwszą część okresu gospodarczego, wskazano na zrębowy sposób zagospodarowania. Na wszystkich typach siedliskowych lasu zaprojektowano rębnię zupełną. W 1959 roku przeprowadzono ponownie rewizję użytkowania rębna, w wyniku której opracowano plan cięć użytków rębnych na lata 1960 - 65.

Plany pięcioletnie były podstawą użytkowania rębna drzewostanów do chwili opracowania planu definitywnego urządzania gospodarstwa leśnego tj. do roku 1963.

Analizując wykonanie etatu użytkowania planów pięcioletnich można stwierdzić, że w pierwszej 10-latce (1946 - 56) etat masowy użytków rębnych został przekroczony o 75%, a ogólny etat o 64%. W następnych planach wykonanie w stosunku do etatu było większe o ok. 12%.

Tabela poniżej przedstawia etaty użytkowników i ich wykonanie z okresu 1946 - 63, w przeliczeniu na 1 rok.

Okres gospodarczy	Etaty użytkowników							Wykonanie użytkowników						
	rębnych		przedrębnych				Razem	rębnych		przedrębnych				Razem
			CP	TW	TP	przygodne				CP	TW	TP	przygodne	
	ha	m ³	ha/m ³	ha	m ³	m ³	m ³	ha	m ³	ha/m ³	ha	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1946-1956	22.57	3573	<u>108</u> -	87	1213	267	5053	40.17	6253	<u>154</u> -	234	1431	582	8266
1955-1960	15.36	2633	<u>20</u> -	93	1041	-	3674	20.12	3133	<u>78</u> -	116	718	530	4391
1960-1965	15.84	2658	<u>20</u> -	93	1041	-	3699	20.12	3136	<u>78</u> -	116	718	456	4310
1963-1973	40.86	7168	<u>59</u> 141	243	2993	-	10302	39.85	6673	<u>82</u> 111	344	2798	1684*	11 266
Wykonanie przeciętne roczne w stosunku do etatu z lat '46-56 [%]	178	175	143	269	118	218	164							
Wykonanie przeciętne roczne w stosunku do etatu z lat '55-60 [%]	131	119	392	125	69	-	119							
Wykonanie przeciętne roczne w stosunku do etatu z lat '60-65 [%]	127	118	392	125	69	-	116							
Wykonanie przeciętne roczne w stosunku do etatu z lat '63-73 [%]	97.5	93.1	<u>139</u> 79	142	93.5	-	109.4							

* - razem z użytkami rębnymi przygodnymi

W planach 5-letnich nie projektowano użytkowników przygodnych. Administracja LP wykazywała w wykonaniu użytki przygodne pozyskane w drzewostanach w wyniku cięć sanitarnych. Sumując użytki przygodne i przedrębne otrzymamy:

w okresie 1955 -60 przekroczenie planu użytkowników przedrębnych o 1/5.

w okresie 1960 - 65 przekroczenie o 1/8

w okresie 1963 - 73 przekroczenie o 1/4

Zalesienia i odnowienia wykonywano w całości sztucznie przez sadzenie. Zarówno technika sadzenia jak i składy gatunkowe nowozakładanych upraw na poszczególnych typach siedliskowych lasu nie odbiegały od zarządzeń i norm obowiązujących w państwowym gospodarstwie leśnym.

Przy odnawianiu zrębów wręcz nagminne było pozostawianie dębowego podszytu (podrost dębowy występujący pojedynczo lub grupowo o niskiej jakości hodowlanej). W późniejszym okresie odstąpiono od tego, a tylko pozostawiano na zrębach wartościowe kępy podrostu o powierzchni 5 - 10 arów.

Stan sanitarny ówczesnego lasu można uznać za dobry. Nie notowano gradacji szkodliwych owadów ani szkód od czynników abiotycznych w wymiarze klęskowym. Drzewostany, głównie starsze, były silnie przerzedzone wskutek dewastacji z okresu wojennego, co powodowało że stały się dobrym gruntem dla zjawiska wchodzenia gatunków drzew i krzewów owocowych, których obecność zwiększała odporność biologiczną drzewostanów.

Plan definitywnego urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Turów opracowano na okres od 1.X.1963 do 30.IX.1973 r. Według stanu na 1.X.1963 r. powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Turów wynosiła 5150,19 ha. W stosunku do planu prowizorycznego z 1946 r. powierzchnia ogólna zwiększyła się o 67,89 ha. Zwiększenie nastąpiło na skutek przyjęcia kompleksu Poćcisze o pow. 62,29 ha oraz dokładniejszych wyliczeń powierzchni przy pomiarze granic. Zainwentaryzowano 4865,81 ha powierzchni leśnej i 284,38 ha pow. nieleśnej. Całość lasów nadleśnictwa zaliczono do

grupy II - lasów gospodarczych. W okresie obowiązywania planu definitywnego od 20.X.1965 r. na podstawie Zarządzenia nr 163 Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego zatwierdzony został rezerwat przyrody „Omelno”. Jest to rezerwat o częściowej formie ochrony, utworzony ze względów naukowo-dydaktycznych, w celu zachowania lasu lipowego naturalnego pochodzenia. Rezerwat ten stanowi część kompleksu Omelno z oddziałami 193 i 194 o powierzchni ogólnej 26,97 ha.

W nowym planie ugił przyjęte zostały następujące wieki rębności:

So	- 100 lat
Db	- 120 lat
Ol, Brz, Św	- 80 lat
Oś	- 50 lat

Stosowano generalnie zrębowy sposób zagospodarowania. Zrębami zupełnymi użytkowano drzewostany na wszystkich siedliskach borowych i lasowych, stosując 3 -5 letni nawrót cięć. Wyjątkiem był ww. kompleks Omelno, w którym ze względu na naturalne odnowienia jesionu i dębu użytkowanie rębne prowadzono rębnią częściową typową (IIb).

Zalesienia i odnowienia wykonywano przez sadzenie w bruzdy i pasy, na gruntach podmokłych stosowano sadzenie na rabatach i kopczykach. W tym okresie powstało 87,86 ha plantacji topolowych.

Stan upraw z tego okresu jest dość niezadowolający. Choć przeciętne zadrzewienie Ia klasy wieku wyniosło 0.8 (bez plantacji topolowych) to jakość upraw i młodników do 10 lat jest zła. 107,79 ha (28%) upraw jest niezgodna z ze składem pożądanym, 22,38 ha (6%) to uprawy przepadłe, a tylko 99,33 ha (25%) upraw ma skład zgodny z pożądanym. Skutkiem takiego stanu jest duży udział brzozy z nalotu oraz dębu i osiki z odrośli w uprawach. Najbardziej rażące jest wprowadzenie w odnowieniach gatunków niezgodnych z typami siedliskowymi, np. na Lśw wprowadzano głównie sosnę a na Lw - olchę.

Stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Turów był dość dobry. Nie notowano w lasach klęsk żywiołowych. W południowo-wschodniej części kompleksu Kąkolewnica wystąpiły zaniedbania pielęgnacyjne drągów sosnowych, w których wystąpiły licznie korniki.

W zakresie budownictwa ogólnego nie prowadzono nowych inwestycji. Istniejące osady służbowe są w złym stanie. Budynki są przestarzałe i wymagają dużych nakładów na remonty.

Plan I rewizji urzędzenia lasu – dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski opracowano na okres 01.X.1972–31.IX.1982 r. Nadleśnictwo Radzyń Podlaski składało się z 2 obrębów: Radzyń i Turów. Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.X.1972 r. wynosiła **12877,86 ha**. Na podstawie planu I rewizji nadleśnictwo prowadziło gospodarkę do 31.XII.1983 r. tj. 11 ¼ roku.

W związku z przeprowadzaną od 1970 r. reorganizacją nadleśnictw, nadleśnictwa Radzyń i Turów połączono w jedno, nadając mu nazwę Radzyń Podlaski. Dodatkowo z byłego Nadleśnictwa Wisznice przeszło do obrębu Radzyń leśnictwo Jabłoń o powierzchni ogólnej 587,07 ha, z następującymi kompleksami:

- Bażantarnia	137,11 ha
- Horodyszcze	27,75 ha

- Jabłoń 422,21 ha

W wyodrębnionych grupach lasu utworzono następujące kategorie ochronności i gospodarstwa.

Kategoria ochronności Gospodarstwo	Obręby		Razem N-ctwo
	Radzyń	Turów	
Rezerваты	15,67	26,45	42,12
Lasy masowego wypoczynku	448,89	499,85	948,74
Lasy krajobrazowe	833,82	-	833,82
D-stany nasienne	31,42	-	31,42
R-m lasy grupy I	1314,13	499,85	1813,98
R-m lasy grupy II	5827,61	4384,62	10212,23
Ogółem N-ctwo	7157,41	4910,92	12068,33

Przyjęto jednakowe wieki rębności w grupach lasu I i II w obydwóch obrębach:

Db, Js	120 lat
So, Md	100 lat
Św, Gb, Ol, Brz	80 lat
Oś	50 lat
Tp	40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. I rewizji przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco.

Obręby	Rozmiar użytkowania –w m ³ netto					
	Rębne			Przedrębne		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
Radzyń	9743	9487	97,3	6980	8437	120,8
Turów	8980	9142	101,8	7098	8269	116,5
Razem	18723	18629	99,5	14078	16706	118,7

Użytkowanie w latach po I rewizji w lasach grupy II prowadzone było zrębami zupełnymi na wszystkich siedliskach. W lasach grupy I stosowano rębnie gniazdowe IIIa i IIIb (stary podział wg Zasad Hodowli Lasu z 1979 r. i wcześniejszych) a drzewostany z naturalnym podrostem użytkowano rębnią IIb.

Osiągnięta intensywność trzebieży wyniosła 15 m³/ha. W okresie tym zabiegi pielęgnacyjne w III kl. wieku i starszych drzewostanach wykonywane były pod kątem sortymentowym. Pozyskanie grubizny w czyszczeniach późnych było zbyt niskie i wyniosło zaledwie 70% planu. W wyniku tak prowadzonej gospodarki w drzewostanach młodszych klas wieku nie została wykorzystana baza surowcowa i nie zapewniono im selekcyjnego kierunku cięć pielęgnacyjnych.

Mimo, że odnowienia wprowadzane były sztucznie, na przygotowanej glebie przez sadzenie na powierzchni otwartej, stan upraw był zły. W 1984 r. zainwentaryzowano 68,01 ha (8,3%) upraw przepadłych, 112,48 ha (13,7%) upraw niezgodnych z pożądanym składem gatunkowym. Przeciętna udatność upraw wyniosła 72%. Powodem takiego stanu rzeczy było niedostateczne pielęgnowanie upraw i młodników, brak melioracji wodnych na powierzchniach zabagniających się.

Na koniec okresu zainwentaryzowano 218,76 ha plantacji topolowych, w których (w uroczyskach Omelno i Aleksandrówka) wystąpił bakteryjny rak topoli. W latach 1981 i 82 lasy nadleśnictwa ucierpiały od huraganów. Systematyczna wyróbka złomów i wywrotów zapobiegła

rozmnożeniu się szkodliwych owadów. W połowie lat siedemdziesiątych z braku siły roboczej nie uprzątnięto w porę wiatrołomów, skutkiem czego nastąpił nadmierny rozwój cetyńca większego.

W systematycznej działalności propagandowo-uświadamiającej, prowadzonej przez nadleśnictwo, zanotowano tylko trzy pożary na łącznej powierzchni 5,61ha.

W okresie expiracji planu urządzania I rewizji, w 1975 r. w wyniku nowego podziału administracyjnego kraju (49 województw) Nadleśnictwo Radzyń Podlaski zostało podzielone na 4 obręby:

obręb Kock	woj. lubelskie
obręb Kownatki	woj. siedleckie
obręb Radzyń	woj. białskopodlaskie
obręb Turów	woj. białskopodlaskie

Zmiany polegały na wyodrębnieniu z obrębu Radzyń obrębu Kock (części położonej w woj. lubelskim) a z obrębu Turów - obrębu Kownatki (część położona w woj. siedleckim).

Na podstawie planu gospodarczego I rewizji urządzania gospodarstwa leśnego, Nadleśnictwo prowadziło gospodarkę w lasach do 31.XII.1983 r. tj. do czasu opracowania nowego planu UGL (II rewizji okresowej).

Plany II rewizji urządzania lasu –dla N-ctwa Radzyń Podlaski opracowano na okres 01.01.1984 r. - 31.12.1993 r.

N-ctwo Radzyń Podlaski składało się z 4 obrębów leśnych tj.: Kock, Kownatki, Radzyń, Turów, a powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 1.X.1972 r. wynosiła **12877,86 ha**.

Podział na kategorie ochronności,

Grupa lasów	Razem w N-ctwie [ha]	w tym w obrębach:			
		Kock [ha]	Kownatki [ha]	Radzyń [ha]	Turów [ha]
I. Lasy rezerwatowe	63.36	--	5.28	31.63	26.45
II. Lasy grupy I w tym:	1845.59	230.37	--	1136.84	478.38
las masowego wypoczynku.	1395.52	230.37	--	686.77	478.38
las krajobrazowe	450.07	-	--	450.07	--
III. Lasy grupy II 1. lasy gospodarcze	10236.18	1285.63	1031.01	4615.30	3304.24
Ogółem N-ctwo	12145.13	1516.00	1036.29	5783.77	3809.07

Podział na gospodarstwa (pow. leśna zalesiona).

Gospodarstwo	Razem w N-ctwie [ha]	w tym w obrębach:		w tym w obrębach:	
		Kock [ha]	Kownatki [ha]	Radzyń [ha]	Turów [ha]
1. Gospodarstwo specjalne	141,68	8.76	3.04	103.43	26.45
2. Gospodarstwo zrębowe	3881,22	737.03	373.63	1593.86	1176.70
3. Gosp. zrębowo-przerębowe	7555,86	741.50	613.37	3748.02	2452.97
4. Gosp. przerębowe	395,82	13.17	27.01	272.59	83.05
Ogółem N-ctwo	11974.58	1500.46	1017.05	5717.90	3739.17

Dla wszystkich kategorii ochronności we wszystkich obrębach przyjęto następujące wieki rębności:

So, Md

- 110 lat

Db, Js	- 140 lat
Św, Ol, Brz, Gb-	80 lat
Ol odroślowa	- 60 lat
Oś	- 50 lat
Tp	- 40 lat

W okresie obowiązywania planu u.l. II rewizji przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco.

Ogółem N-ctwo Radzyń Podlaski	Rozmiar użytkowania – roczny w ha/ m ³ netto					
	Rębne			Przedrębne		
	Plan	Wykonanie	% Wykonania	Plan	Wykonanie	% Wykonania
	<u>96,25</u> 15744	<u>82,36</u> 13241	<u>85,6</u> 84,1	<u>1028,59</u> 16390	<u>1625,76</u> 21882	<u>158,1</u> 133,5

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych w użytkowaniu rębny i przedrębny, które wynosiło w nadleśnictwie 23,2% użytków rębnych i 56,2% użytków przedrębnych.

Przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych z wykonania wynoszą:

CP- 0,5m³/ha TW TP – 18,5m³/ha

W okresie obowiązywania planu II rewizji d-stany na siedliskach borowych i olsach stosowano rębnie zupełne Ia i Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedliskach: BMśw, BMw, LMśw stosowano rębnie Id z 10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIJ d-stany użytkowano RbIIb i IIIb. Użytkowanie rębne generalnie wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Realizacja planu cięć została zachwiana występowaniem szkód pohuraganowych w latach 1983-1986. Czynniki te spowodowały nie wykonanie użytkowania rębne, natomiast wzrosło pozyskanie grubizny w użytkach przygodnych.

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia tabela.

Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprow- adzenie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje		
otwarte		pod osłoną					gleby	Upraw i młodni ków	agrot.	nawoż.	wodne
hal. płaz. zręby	nie- leśne	zręby część.	podsa- dzenia								
1	2	4	5	6	7	8	9	10	12	13	14
<u>42,40</u> 45,18	<u>0,00</u> 3,97	<u>30,73</u> 22,50	<u>1,30</u> 2,57	<u>0,23</u> 2,07	<u>17,53</u> 31,33	<u>0,00</u> 17,18	<u>96,16</u> 350,21	<u>238,95</u> 452,19	<u>33,31</u> 59,82		
107,3 %	-- %	73,2 %	197,7 %	900,0 %	178,7 %	-- %	364,6 %	189,24 %	179,6 %		

W liczniku podano etat roczny, a w mianowniku wykonanie przeciętnie rocznie.

Upraw niezgodnych ze składem docelowym było 89,19 ha, które stanowiły 18,9% upraw. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do lat 10 wynosiło 0,80.

Uprawy i młodniki po rębni częściowej zarejestrowano na pow. 715,72 ha o przeciętnym pokryciu 74%.

Głównymi sposobami odnowienia było sadzenie w pasy, a na niewielkich pow. na rabatowalkach, talerzach i kopczykach.

Cały obszar N-ctwa Radzyń Podlaski zaliczono do „O” strefy zagrożenia przemysłowego.

W zakresie ochrony lasu nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był dobry.

W tym czasie nie zaobserwowano występowania szkodników pierwotnych i wtórnych o znaczeniu gospodarczym, jedynie 1993 roku zaobserwowano zwiększone występowanie borecznika, którego zwalczano chemicznie na powierzchni 2396 ha w lasach państwowych i 910 ha w lasach prywatnych.

Czynnikiem zagrażającym uprawom i młodnikom były szkody od zwierzyny, których zarejestrowano na pow. 762 ha. Podejmowano działania ograniczające rozmiar szkód od zwierzyny poprzez grodzenie upraw, palikowanie oraz smarowanie sadzonek repelentami.

Spośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu należy wymienić pożary. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 24 pożarów, na powierzchni 32,76 ha.

Obszar N-ctwa Radzyń Podlaski był nawiedzany przez huragany i silne wiatry, powodując znaczne szkody odnotowane w 1983 - 1986 roku.

W trakcie realizacji planu II rewizji u.l w kraju zachodziły istotne przemiany. Nastąpiły zmiany ustrojowe, ekonomiczne i społeczne. W życie weszła Ustawa o lasach z dnia 28.09.1991. Zmieniła się organizacja w Lasach Państwowych oraz rozpoczęto wdrażać system informatyczny - SILP.

W tej rewizji planu zastosowano nową statystyczno-matematyczną metodę inwentaryzacji zapasu opartą na sieci losowych powierzchni próbnych relaskopowych zakładanych w drzewostanach III i starszych klas wieku. Zmieniono również sposób tworzenia gospodarstw. Nowe gospodarstwa leśne tworzone w oparciu o siedliskowe typy lasu i sposób zagospodarowania.

Plan III rewizji urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski opracowało BULiGL Oddział w Lublinie na lata od 01.01.1994 – 31.12.2003 roku. Nadleśnictwo Radzyń Podlaski składało się z 2 obrębów leśnych tj.: Radzyń i Turów.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wg stanu na 01.01.1993 r. wynosiła 13360,32 ha (leśna 12721,02 ha). W obrębach kształtowała się następująco:

- obręb Radzyń 8246,57 ha (leśna 7800,16 ha)
- obręb Turów 5113,75 ha (leśna 4920,86 ha).

W planie III rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie ochronności.

Grupa lasu i kategoria ochronności .	Powierzchnia leśna w ha		
	Obręb Radzyń	Obręb Turów	Nadleśnictwo
Lasy rezerwatowe	31,37	31,73	63,10
Lasy wodochronne	791,51	912,55	1704,06
Lasy stanowiące d-stany nasienne	31,61	-	31,61
Lasy stanowiące ostoję zwierząt	42,45	30,18	72,63
Lasy o szczególnym znaczeniu obronnym	300,28	-	300,28
Razem ochronne	1165,85	942,73	2108,58
Lasy gospodarcze	6602,94	3946,40	10549,34
Lasy ogółem	7800,16	4920,86	12721,02

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco (pow. leśna zalesiona).

Gospodarstwo	Obręby		N-ctwo
	Radzyń	Turów	
	Powierzchnia [ha]		
1.Specjalne	858,89	128,97	987,86
2.Zrębowe w tym rębnia Id)	4434,12 (4233,68)	3422,95 (3199,02)	7857,07 (7432,70)
3. Zrębowo-przerębowe	2426,38	1307,21	3733,59
Razem	7719,39	4859,13	12578,52

W okresie obowiązywania planu u.l. III rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco.

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów m ³
	ha	m ³	ha	m ³	
Wykonanie przeciętnie rocznie	141	14469	999	27872	42341
Etat roczny	171	19543	1038	22851	42393
% wykonania	82	74	96	121	99

W powyższym zestawieniu ujęto pozyskanie użytków przygodnych, które wynosiło w nadleśnictwie 1,8% użytków rębnych i 13,6% użytków przedrębnych.

W okresie obowiązywania planu III rewizji drzewostany na siedliskach borowych i olsach zagospodarowywano rębniami zupełnymi Ib z 3-5 letnim nawrotem cięć. Na siedlisku LMśw stosowano rębnie Id z 10-15 letnim okresem odnowienia, na pozostałych siedliskach lasowych i OIJ d-stany użytkowano RbII.

Użytkowanie rębne wykonane było zgodnie z obowiązującym planem cięć. Wykonanie etatu miąższościowego w 74% nie wpłynęło negatywnie na stan lasu ale spowodowało wzrost etatu w następnych rewizjach oraz zaburzenie ładu przestrzennego i czasowego.

W trakcie realizacji planu u.l. III rewizji uzyskano następujące przeciętne wskaźniki cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie.

Rodzaj zabiegu	Plan m ³ /ha	Wykonanie m ³ /ha
CP	1,15	6,93
TW i TP	23,61	29,53
Przeciętny wskaźnik cięć pielęgnacyjnych	22,00	27,90

Planowany wskaźnik w użytkach przedrębnych wynosił 22,00 m³/ha, a wykonano 27,90 m³/ha (wzrost o 21%). Przekroczenie etatu miąższościowego nie miało ujemnego wpływu na stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów. Natomiast nie zrealizowanie etatu powierzchniowego miało niekorzystny wpływ na stan sanitarny lasu, stabilność oraz jakość drzewostanów, w których nie przeprowadzono zabiegów. Nasuwa się wniosek, że planowane wskaźniki intensywności cięć w trzebieżach były zaniżone.

Przecięte roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprowadzanie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodników	agrot.	wod.
	hal. płaz. zręby	nie leśne	zręby część.	podsadzenia							
	Powierzchnia [ha]										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Plan	50,54	7,19	36,98	23,63	0,83	13,74	-	122,77	231,96	96,53	0
Wykonanie	29,60	8,06	22,67	4,51	0,97	16,99	-	322,43	310,36	60,25	0
%	58,6	114,0	61,3	19,1	166,2	123,6		262,6	133,8	62,0	0

Lasy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski nękane były przez szkodniki liściożerne, do których należały: borecznik sosnowiec. Szkodniki te wystąpiły w ogniskach gradacyjnych w latach 1993, 1994, które były zwalczane chemicznie na ogólnej powierzchni około 2967 ha.

Pośród czynników abiotycznych wpływających negatywnie na stan lasu, należy wymienić coroczne występowanie silnych wiatrów i huraganów oraz pożary. W omawianym okresie na obszarze nadleśnictwa wystąpiło 23 pożarów, z których dwa największe, to pożar z 1994 r.: o powierzchni 2,00 ha i pożar w 1999 r. - 2,25 ha.

W zakresie ochrony lasu nadleśnictwo wykonało wszystkie czynności przewidziane Instrukcją Ochrony Lasu. Stan zdrowotny lasu był zadawalający.

Plan IV rewizji urządzenia lasu – dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski opracowało BULiGL Oddział w Lublinie na lata 01.01.2004 – 31.12.2013 r. Nadleśnictwo składało się z 2 obrębów leśnych: Radzyń i Turów.

Powierzchnia całkowita nadleśnictwa wynosiła 13842,11 ha (leśna – 13478,33 ha). W poszczególnych obrębach leśnych kształtowała się następująco:

- obręb Radzyń 8674,20 ha (leśna – 8406,11 ha),
- obręb Turów 5167,91 ha (leśna – 5072,22 ha).

Tak określona powierzchnia nadleśnictwa zawierała grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa i osób fizycznych. Łącznie powierzchnia współwłasności wynosiła 173,79 ha.

W planie IV rewizji u.l. wyodrębniono następujące kategorie ochronności zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska DL.lp-0233-JJ-21/03 z dnia 19.08.2003 r..

Grupa lasu i kategoria ochronności .	Powierzchnia leśna w ha		
	Obręb Radzyń	Obręb Turów	Nadleśnictwo
Lasy rezerwatowe	31,41	60,33	91,74
Lasy wodochronne	906,30	886,53	1792,83
Lasy stanowiące d-stany nasienne	33,20	--	33,20
Lasy o szczególnym znaczeniu obronnym	278,60	--	278,60
Razem ochronne	1218,10	886,53	2104,63
Lasy gospodarcze	6930,38	4019,78	10950,16
Lasy ogółem	8179,89	4966,64	13146,53

Podział na gospodarstwa przedstawiał się następująco (pow. leśna zalesiona).

Gospodarstwo	Obręby		N-ctwo
	Radzyń	Turów	
	Powierzchnia [ha]		
1.Specjalne	500,21	115,03	615,24
2.Zrębowe	165,00	183,78	348,78
3. Zrębowo-przerębowe	7501,48	4647,18	12148,66
Razem	8166,69	4945,99	13112,68

W okresie IV rewizji drzewostany na siedliskach Bśw, Bw, BMśw (TD So) oraz Ol nie zaliczone do gospodarstwa specjalnego zagospodarowane były rębnią zupełną IB. Siedliska lasów mieszanych i lasów zagospodarowano rębniami II i III.

W okresie obowiązywania planu u.l. IV rewizji, przeciętne zadania roczne z zakresu użytkowania oraz porównanie z etatem kształtowały się następująco.

Wyszczególnienie	Użytki rębne		Użytki przedrębne		Ogółem etatów
	ha	m ³	ha	m ³	m ³
Wykonanie przeciętnie rocznie	182,77	29300	946,61	36300	65600
Etat roczny	210,37	31503	946,32	37515	69018
% wykonania	86,87	93,01	100	96,76	95,05

Przeciętne roczne zadania i wykonanie z zakresu hodowli przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Odnowienia i zalesienia				Dol. luk	Popr. i uzup.	Wprow adzanie podsz.	Pielęgnowanie		Melioracje					
	otwarte		pod osłoną					gleby	upraw i młodnikó w	agrot.	wod.				
	hał. płaz. zręby	nie leśne	zręby część.	podsa- dzenia											
	Powierzchnia [ha]														
	1	2	3	4								5	6	7	8
Plan	4,36	0,73	79,08	2,38	0,31	3,15		114,58	188,92	91,20					
Wykonanie	4,26	0,40	99,46	2,38	0,07	0,98		132,03	240,36	105,30					
%	102,18	180,85	79,51	100	475,38	321,33		86,78	78,60	86,61					

W okresie tym lasy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski nawiedziła klęska okiści w listopadzie 2004 r. oraz w 2009 roku. Corocznie drzewostany uszkodzane były przez silne wiatry, przy czym szczególne nasilenie tych zjawisk wystąpiło w roku 2007. Spowodowało to, że udział posuszu, złomów i wywrotów w pozyskaniu drewna w latach 2005-2008 wyniósł od 22 do 36%.

Do czynników biotycznych, mających wpływ na stan drzewostanów zaliczyć można w tym okresie:

- występowanie chrabąszcza – zwalczano pędraki na szkółce oraz imago podczas rójki na powierzchni 32,96 ha,
- występowanie szeliniaka sosnowca – zwalczanego na powierzchni 10 – 30 ha rocznie,
- zamieranie drzewostanów dębowych – lata 2006-2007, spowodowane niesprzyjającymi warunkami klimatycznymi (susza, obniżenie poziomu wód gruntowych) na co nałożyły się żery miernikowców i zwójek, a ostatecznym szkodnikiem okazał się opiętek,
- zamieranie drzewostanów jesionowych i olszowych,
- osutka sosny – w roku 2011 szkody szacowano na powierzchni ok. 165 ha

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

W 2013 r. BULiGL w Lublinie opracowało plan urządzenia lasu V rewizji wg stanu na 01.01.2014–31.12.2023 r.

Tabela 5. Zestawienie danych historycznych

Wyszczególnienie	Jednostka	Obręb Radzyń					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1972 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	7689,30	7784,30	8246,57	8674,20	8534,43	8578,97
Grunty leśne	ha	7157,41	7299,77	7800,16	8179,89	8053,82	8089,14
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				226,22	228,21	242,86
Grunty nieleśne	ha				268,09	252,40	246,97
Grunty sporne	ha						1,46
Współwłasność ^x	ha						710,75
Lasy ochronne	ha	1282,71	1367,21	1165,85	1218,10	1217,83	1378,55
Rezerваты pow. leśna	ha	15,67	31,64	31,37	31,41	31,45	31,51
Obszary Natura 2000	ha					24,80	27,87
Parki krajobrazowe	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha				1297,93	1297,93	1294,73
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha						
Miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	m3	1187618	1680697	1685266	2077581	2291449	2348472
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m3	166	230,2	218	255	285	290
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	49	57	64	69	69
Wieki rębności							
So, Md	lat	100	110	110	110	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Jd	lat						
Bk	lat						
Db	lat	120	140	140	140	140	140
Js	lat	120	140	140	140	120	120
Jw, Kl	lat						80
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Kl	lat						
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Ol odroślowa	lat						60
Oś	lat	50	50	50	50	50	50
Tp	lat	40	40	40	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan wykonanie	ha	56,84		97,11	127,36	185,92	170,94
		41,68		79,80	103,94	179,33	
Masa netto: plan wykonanie	m3	10870		11668	18540	31214	32632
		8368		8348	17134	30516	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan	ha			647,00	581,85	453,02	381,35

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Wyszczególnienie	Jednostka	Obręb Radzyń					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1972 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
wykonanie				638,00	582,10	404,17	
Masa netto: plan	m3	7547	9888	14258	23455	21555	20244
wykonanie		8437		18064	22734	22589	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan	ha	62,12	50,94	57,00	62,65	89,74	99,04
wykonanie		46,39		30,90	48,59		

x współwłasność – powierzchnia całych działek

Wyszczególnienie	Jednostka	Obręb Turów					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1973 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	5188,56	5100,77	5113,75	5167,91	5145,69	5158,89
Grunty leśne	ha	4910,92	4845,36	4920,86	4966,64	4949,16	4962,58
Grunty związane z gospodarką leśną	ha				105,58	105,89	107,56
Grunty nieleśne	ha				95,69	90,64	88,75
Grunty sporne	ha						
Współwłasność *	ha						107,69
Lasy ochronne	ha	499,85	478,38	924,73	886,53	886,85	856,55
Rezerwy pow. leśna	ha	26,45	21,37	31,73	60,33	60,42	60,42
Obszary Natura 2000	ha						
Parki krajobrazowe	ha						
Obszary chronionego krajobrazu	ha				1078,90	1078,90	1078,12
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha						
Miąższość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	m3	854343	1109792	1016432	1334846	1414770	1433021
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m3	174	229	209	264	286	289
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	51	57	65	68	66
Wieki rębności							
So, Md	lat	100	110	110	110	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80
Jd	lat						
Bk	lat						
Db	lat	120	140	140	140	140	140
Js	lat	120	140	140	140	120	120
Jw., Kl	lat						
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
Ol	lat	80	80	80	80	80	80
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
Ol odroślowa	lat						60

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Wyszczególnienie	Jednostka	Obręb Turów					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1973 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
Oś		50	50	50	50	50	50
Tp	lat	40	40	40	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan	ha	35,98		73,94	83,02	109,25	106,45
wykonanie		39,18		60,70	78,82	105,54	
Masa netto: plan	m3	8080		7820	12687	18853	18593
wykonanie		8080		6241	12166	19308	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan	ha			391,00	364,47	271,82	251,07
wykonanie				360,40	364,51	230,94	
Masa netto: plan	m3	6353	6502	8593	14060	13269	12118
wykonanie		8269		9684	13566	12233	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan	ha	42,61	36,56	37,71	41,47	56,17	54,29
wykonanie				21,37	34,85		

x współwłasność – powierzchnia całych działek

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1972 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogólna	ha	12877,86	12885,07	13360,32	13842,11	13680,12	13737,86
Grunty leśne	ha	12068,33	12145,13	12721,02	13146,53	13002,98	13051,72
Grunty związane z gospodarką leśną	ha	0	0	0	331,8	334,1	350,42
Grunty nieleśne	ha	0	0	0	363,78	343,04	335,72
Grunty sporne	ha	0	0	0	0	0	1,46
Współwłasność *	ha	0	0	0	0	0	818,44
Lasy ochronne	ha	1782,56	1845,59	2090,58	2104,63	2104,68	2235,1
Rezerwy pow. leśna	ha	42,12	53,01	63,1	91,74	91,87	91,93
Obszary Natura 2000	ha	0	0	0	0	24,8	27,87
Parki krajobrazowe	ha	0	0	0	0	0	0
Obszary chronionego krajobrazu	ha	0	0	0	2376,83	2376,83	2372,85
Strefy zagrożenia przemysłowego	ha	0	0	0	0	0	
Mięszczość drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej	tys. m3	2041961	2790489	2701698	3412427	3706219	3781493
Przeciętna zasobność na 1 ha powierzchni leśnej zalesionej	m3	169	230	215	259	285	290
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	50	57	64	68	68
Wieki rębności							
So, Md	lat	100	110	110	110	100	100
Św	lat	80	80	80	80	80	80

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski					
		rewizja urządzania lasu					
		I wg stanu na 1.10.1972 r	II wg stanu na 1.01.1984 r	III wg stanu na 1.01.1994 r	IV wg stanu na 1.01.2004 r	V wg stanu na 1.01.2014 r	VI wg stanu na 1.01.2024 r
1	2	3	4	5	6	7	8
Jd	lat						
Bk	lat						
Db	lat	120	140	140	140	140	140
Js	lat	120	140	140	140	120	120
Jw., KL	lat						
Brz	lat	80	80	80	80	80	80
OI	lat	80	80	80	80	80	80
Gb	lat	80	80	80	80	80	80
OI odroślowa	lat						60
Oś	lat	50	50	50	50	50	50
Tp	lat	40	40	40	40	40	40
Etat użytków rębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan wykonanie	ha	92,82	0	171,05	210,38	295,17	277,39
		80,86	0	140,5	182,76	284,87	
Masa netto: plan wykonanie	m3	18950	0	19488	31227	50067	51225
		16448	0	14589	29300	49824	
Etat użytków przedrębnych (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan wykonanie	ha	0	0	1038	946,32	724,84	632,42
		0	0	998,4	946,61	625,11	
Masa netto: plan wykonanie	m3	13900	16390	22851	37515	34824	32362
		16706	0	27748	36300	34822	
Roczny plan odnowień i zalesień (plan roczny/przeciętne wykonanie)							
Powierzchnia: plan wykonanie	ha	104,73	87,5	94,71	104,12	145,91	153,33
		46,39	0	52,27	83,44	0	

x współwłasność – powierzchnia całych działek

1.1.3.Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Wykonawca prac urządzeniowych otrzymał od Nadleśnictwa następujące dokumenty geodezyjne, spełniające wymagania techniczne określone w instrukcji u.l.:

- a) wyciągi z rejestru gruntów Nadleśnictwa
- b) warstwę numeryczną działek ewidencyjnych, punktów granicznych i użytków klasyfikowanych, zgodnie ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Rejestr gruntów został sporządzony na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo i tworzy on relacyjną bazę danych opisowych z mapą numeryczną. W wyniku analizy zapisów w rejestrze dokonano aktualizacji stanu posiadania o :

- zmiany rodzajów użytków gruntowych (według ustawy o lasach art. 14.1.),
- zmiany wynikające z zalesień gruntów nieleśnych,
- zmiany wynikłe z weryfikacji mapy ze stanem faktycznym w terenie, wykonanej w trakcie prac taksacyjnych.

Stwierdzone w trakcie prac taksacyjnych rozbieżności między otrzymaną dokumentacją geodezyjną, a stanem na gruncie były zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie ujęcia ich w planie. Grunty Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI składają się z 3848 działek ewidencyjnych. Na dzień 31.12.2023 r. Nadleśnictwo miało uregulowany stan prawny dotyczący sprawowania zarządu (założone księgi wieczyste) na 95,02% powierzchni gruntów w zarządzie.

1.1.3.1. Grunty we współwłasności, grunty sporne, służebności

W stan posiadania Nadleśnictwa wchodzi grunty stanowiące współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi. Łącznie w nadleśnictwie jest 1605 działek ewidencyjnych stanowiących współwłasność osób fizycznych lub prawnych o łącznej powierzchni 818,4057ha. Poniżej zamieszczono wykaz tych gruntów.

Tabela 6. Grunty nadleśnictwa we współwłasności z osobami fizycznymi wg gmin

Gmina	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia brutto
06-08-042 Jeziorzany	0001	1,1100
	0003	225830
	0005	11,6955
	0010	0,7900
	0011	14,7809
Razem		50,9594
06-08-064 Kock Miasto	0002	2,3541
Razem		2,3541
06-08-065 Kock Obszar wiejski	0002	2,2600
	0010	0,9300
	0014	1,9689

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Gmina	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia brutto
Razem		5,1589
06-13-022 Jabłoń	0001	2,8667
	0002	13,6800
	0004	25,2800
	0008	0,5400
Razem		42,3667
06-13-032 Milanów	0001	1,4200
	0003	2,4038
	0004	24,1100
	0006	95,4900
	0008	0,4200
	0011	1,9600
Razem		125,8038
06-13-045 Parczew Obszar wiejski	0004	1,4604
	0005	32,9800
	0012	31,1200
	0017	5,4477
	0019	16,6800
Razem		87,6881
06-13-062 Siemień	0004	18,2594
	0006	7,0101
	0021	10,9663
Razem		36,2358
06-15-022 Borki	0002	0,3300
	0003	11,9900
	0006	2,1500
	0007	8,2400
	0010	4,0433
	0011	34,9300
	0014	10,5454
	0015	13,2600
Razem		85,4887
06-15-042 Kąkolewnica	0001	0,3200
	0003	18,8100
	0005	0,9300
	0006	2,5500
	0008	0,3900
	0011	4,4700
	0012	1,4100
	0015	8,5764
Razem		37,4564
06-15-062 Radzyń Podlaski	0001	0,6900
	0002	1,8350
	0003	2,2000
	0004	6,9300
	0007	19,5424
	0008	1,7400

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Gmina	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia brutto
	0012	18,9100
	0014	14,9600
	0015	8,5000
	0017	0,7300
	0018	0,2816
	0019	0,4111
Razem		76,7301
06-15-072 Ulan-Majorat	0001	27,3937
	0002	1,4600
	0004	8,9500
	0009	8,0600
	0017	12,6000
	0018	2,6200
Razem		61,0837
06-15-082 Wohyń	0003	4,1100
	0005	21,5900
	0009	89,0000
	0012	50,8900
	0013	15,9900
	0017	25,5000
Razem		207,0800
Ogółem		818,4057

Zgodnie z IUL grunty te nie są elementem planowania urządzeniowego, a jedynie ujęte po podsumowaniu opisu taksacyjnego.

Grunty określone, jako sporne w ewidencji Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI występują na powierzchni 1,46 ha.

Tabela 7. Zestawienie gruntów spornych

Lp.	Obręb leśny	Numer działki	Oddz., podddz.	Położenie			Powierzchnia
				Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	RADZYŃ	388	250d	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,79
2	RADZYŃ	388	250f	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,39
3	RADZYŃ	388	250j	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,22
4	RADZYŃ	388	250p	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,00
5	RADZYŃ	388	250r	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,01
6	RADZYŃ	388	250t	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,05
Razem obręb							1,46
Ogółem nadleśnictwo							1,46

1.1.3.2. Podział powierzchniowy

Granice Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w zdecydowanej większości są wyraźne, utrwalone granitowymi słupami i zakopanymi pod nimi znakami podziemnymi. Na znacznej części długości granic nadleśnictwo sąsiaduje z użytkami rolnymi wsi oraz z osiedlami mieszkalnymi. Sąsiedztwo takie daje możliwość niszczenia i przemieszczania znaków granicznych przy pracach polowych. Do obowiązków nadleśnictwa należy utrzymywanie aktualnej dokumentacji prawnej związanej ze stanem posiadania i ze zmianami w rodzaju użytkowania gruntów, ochrona znaków granicznych oraz znaków pomiarowych, położonych na terenie Lasów Państwowych. W razie zniszczenia lub przesunięcia znaków granicznych i geodezyjnych, do ich wznowienia uprawniona jest wyłącznie służba geodezyjna. Dokładny przebieg granic gruntów nadleśnictwa znajduje się na szkicach geodezyjnych oraz na mapach gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych i przeglądowych.

Wśród gruntów leśnych zarządzanych przez Nadleśnictwo istnieją enklawy i półenklawy stwarzające utrudnienia w gospodarce leśnej. Lokalizacja tych enklaw przedstawia się następująco:

Tabela 8. Zestawienie szkodliwych enklaw i półenklaw

Lp.	Obręb leśny	Nazwa wsi	Lokalizacja (oddziały)	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	RADZYŃ	Urząd do Spraw Cudzoziemców	225	0,65
2	RADZYŃ	Jabłoń Wantopol	359	0,24
3	RADZYŃ	Jabłoń	347	0,19
4	RADZYŃ	Biała	326	0,26
5	RADZYŃ	Biała	321, 322	0,42
6	RADZYŃ	Borki	480	0,17
7	RADZYŃ	Borki	478, 480	5,35
8	RADZYŃ	Przewłoka	735	0,51
9	TURÓW	Aleksandrowka	189	0,17
10	TURÓW	Płudy	146	0,11
11	TURÓW	Kownatki	71	0,17
12	TURÓW	Strzyżew	42	7,12
13	TURÓW	Główne	89, 90, 607	0,84

Istniejące półenklawy:

obręb Radzyń:

- przy oddziałach 471, 472: las wsi Wrzosów
- przy oddziałach 317, 323: las wsi Olszewnica
- przy oddziałach 255, 258: las wsi Zbulitów
- przy oddziałach 240, 232: las i rola wsi Planta
- w oddz. 239: rola: wsi Planta
- przy oddziałach 363, 366: rola wsi Kol. Kolano
- w kompleksie Jezioro: rola wsi Kuraszew
- w oddziale 360: las wsi Kolano
- przy oddziałach 241, 242: rola wsi Zieleniec

- w oddziale 429A: las wsi Glinny Stok
- w oddziale 434A: las wsi Cichostów
- w oddziale 468A: las wsi Żminne
- w oddziale 536A: role PGR Kock
- w oddziale 401: las wsi Jasionka
- w oddziale 400: las wsi Czerebaki
- przy oddziałach 402, 403: role wsi Jasionka
- w oddziale 426: las wsi Królewski Dwór
- w oddziale 237: las wsi Rudzieniec
- przy oddziale 343B: las wsi Horodyszcze
- przy oddziałach 417, 421, 422: las wsi Wierzbówka
- przy oddziałach 409, 410: las i role wsi Milanów

obręb Turów

- przy oddziałach 42, 43: las i łąki wsi Strzyżew
- przy oddziałach 89, 90, 117: las wsi Główne
- przy oddziałach 118, 119: las wsi Jurki
- w oddziale 185: rola wsi Aleksandrówka
- przy oddz. 107, 108, 123, 124, 125, 140, 141, 151, 152, 160, 161: las wsi Płudy
- przy oddz. 115, 116: las wsi Lipniaki
- w oddz. 77: las wsi Lipniaki
- w oddz. 63: rola wsi Olszewnica
- w oddz. 175: rola wsi Bedlno
- przy oddz. 176, 177: las PKP w Lublinie
- w oddz. 88: las wsi Lipniaki

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczasowy, uzupełniony o zmiany wynikające z przyjęcia gruntów. Jest on charakterystyczny dla terenów nizinnych. Oparto go o utworzone sztucznie linie podziału powierzchniowego, przebiegające ze wschodu na zachód oraz częściowo w kierunkach pośrednich, a także sporadycznie po granicach naturalnych jak drogi i rzeki. Szerokość linii oddziałowych wynosi 4 m, zaś ostępowych - 6 m.

W obrębie Radzyń, w kompleksach Olszewnica-Feliksówka (oddz. 284-322), Jabłoń-Smuga, Bażantarnia, Tereba, Borki, Góry-Brzeziny, linie będą z kierunku północno-wschodniego na południowy zachód lub z południowego wschodu na północny zachód.

W obrębie Turów linie ostępowe będą z wschodu na zachód, oprócz kompleksów Grabowiec i Kownatki, gdzie w większym stopniu odchyłone są na północ lub południe. Najbardziej niedostosowany przebieg linii (biorąc pod uwagę kierunek panujących wiatrów i nasłonecznienie) występuje w kompleksach Trzebieszów, Białeczka, Przytoczno, Kopina i Planta, gdzie linie będą z południowego wschodu na północny zachód, a linie oddziałowe prostopadłe do nich. Linie oddziałowe

generalnie są prostopadłe do linii gospodarczych przebiegają prostopadłe do linii ostępowych. Nieliczne odstępstwa występują w kompleksach: Tereba, Jabłoń-Smuga, Góry-Brzeziny, Ustrzesz, Wymyśle, Borki i Bażantarnia oraz częściowo w kompleksach Kownatki i Rudzieniec.

Podział powierzchniowy utrwalony jest w terenie słupami granitowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów

Zestawienie wybranych danych dotyczących podziału powierzchniowego wg obrębów i ogółem w nadleśnictwie przedstawia się poniżej:

Tabela 9. Charakterystyka wybranych elementów podziału powierzchniowego.

Wyszczególnienie	Cecha	Obręby		Nadleśnictwo
		RADZYŃ	TURÓW	
1	2	3	4	5
Liczba oddziałów	szt.	438	222	660
Średnia powierzchnia oddziału	ha	19,59	23,24	20,81
Brakujące nr oddziałów	numer	1-200, 429, 542-600	51, 196-600	
Oddziały z literą	numer	251A, 343A, 343B, 428A, 468A, 469A, 474A, 483A, 503A, 515A, 535A, 536A		
Liczba pododdz.	szt.	3514	1624	5138
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	2,39	3,12	2,62
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	1179	528	1707
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	4693	2152	6845
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	1,83	2,40	2,01

1.1.3.3. Stan posiadania nadleśnictwa

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2024 - 2033 zestawiony jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i Nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni, z powodu na przyjęcie w planach urządzenia lasu zasady zaokrąglania pól powierzchni poszczególnych wydzielen do pełnych arów.

Tabela 10. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa ze współwłasnościami i bez współwłasności.

Obręb Nadleśnictwo	Powierzchnia ze współwłasnościami [ha] z dokładnością do m ²	Powierzchnia wg Tabeli nr I (bez współwłasności) [ha] z dokładnością do m ²	Powierzchnia w ha (z dokł. do 1 ara) wynikająca z sumy opisów taksacyjnych *
RADZYŃ	9289,5839	8578,8686	8578,97
TURÓW	5266,4732	5158,7828	5158,89
Nadleśnictwo	14556,0571	13737,6514	13737,86

* bez współwłasności

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI wg głównych kategorii użytkowania, z dokładnością do 1m², według stanu na 01.01.2024 r., jak również ich rozliczenie wg powierzchni ewidencyjnej i wynikającej z planu urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

Poniższy podział użytków jest zgodny z klasyfikacją ewidencyjną gruntów określoną w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju, Pracy Technologii z dnia 30 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz.U.2021, poz. 1390 i 1781) zmienionego Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 marca 2023 r. (Dz.U.2023, poz. 745) oraz Zarządzeniem Nr 2 Dyrektora Generalnego LP z dnia 10.01.2019 r. w sprawie sposobu ewidencjonowania lasów, gruntów i innych nieruchomości w Lasach Państwowych.

Poniżej przedstawiono zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków.

Tabela 11. Zestawienie powierzchni gruntów nadleśnictwa według grup i rodzajów użytków (wg Tabeli I)

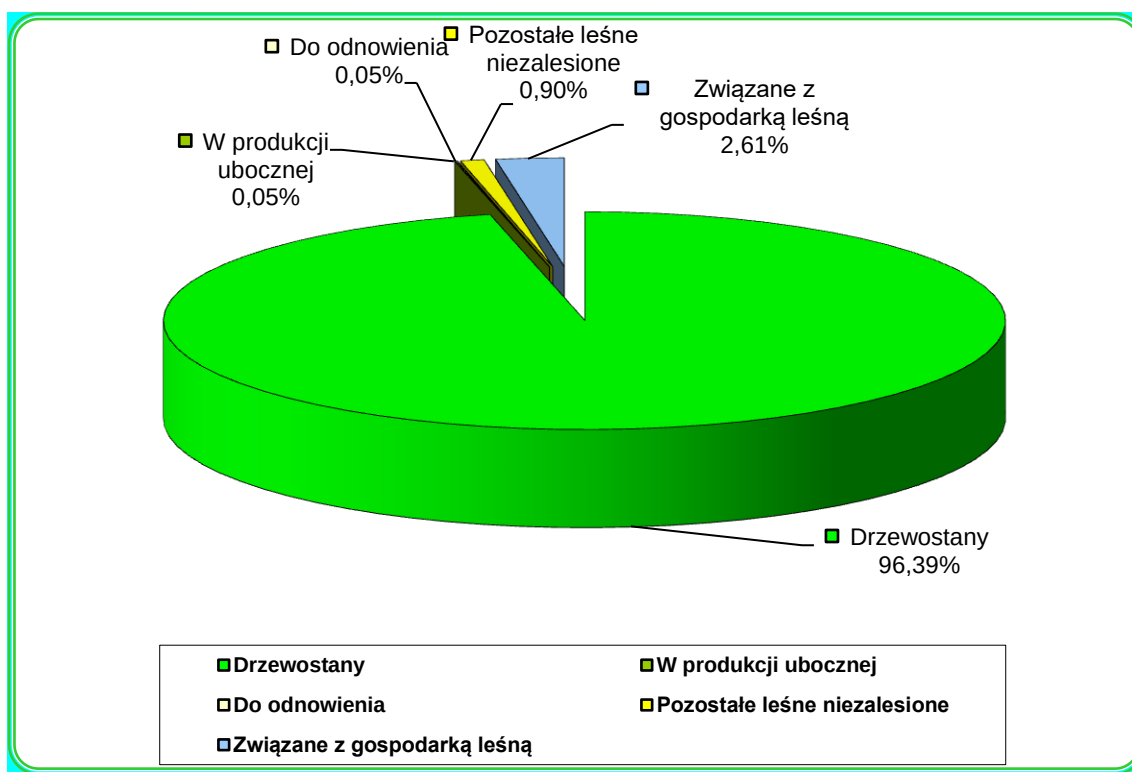
Rodzaj użytku	Obręby		Nadleśnictwo
	RADZYŃ	TURÓW	
	Pow. w m ²		
1. Lasy - razem	8331,9495	5070,0852	13402,0347
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	7999,3049	4918,4540	12917,7589
1) drzewostany	7999,3049	4918,4540	12917,7589
2) plantacje drzew - razem			
<i>w tym:</i>			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	89,8522	44,0713	133,9235
1) w produkcji ubocznej - razem	4,9671	1,4499	6,4170
<i>w tym:</i>			
- plantacje choinek		0,0933	0,0933
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	4,9671	1,3566	6,3237
2) do odnowienia - razem	4,4031	2,0599	6,4630
<i>w tym:</i>			
- halizny			
- zręby		2,0599	2,0599
- pławowiny	4,4031		4,4031
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	80,4820	40,5615	121,0435
<i>w tym:</i>			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	76,8440	40,5615	117,4055
- objęte szczególnymi formami ochrony	0,0728		0,0728
- przewidziane do małej retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji	3,5652		3,5652
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	242,7924	107,5599	350,3523
<i>w tym:</i>			
1) budynki i budowle	0,3537	0,1263	0,4800
2) urządzenia melioracji wodnych	15,5412	4,1714	19,7126
3) linie podziału przestrzennego lasu	102,4369	48,9278	151,3647
4) drogi leśne	104,8653	52,6951	157,5604
5) tereny pod liniami energetycznymi	6,9977	1,0313	8,0290
6) szkółki leśne	8,7892		8,7892
7) miejsca składowania drewna	0,8985	0,6080	1,5065
8) parkingi leśne			

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

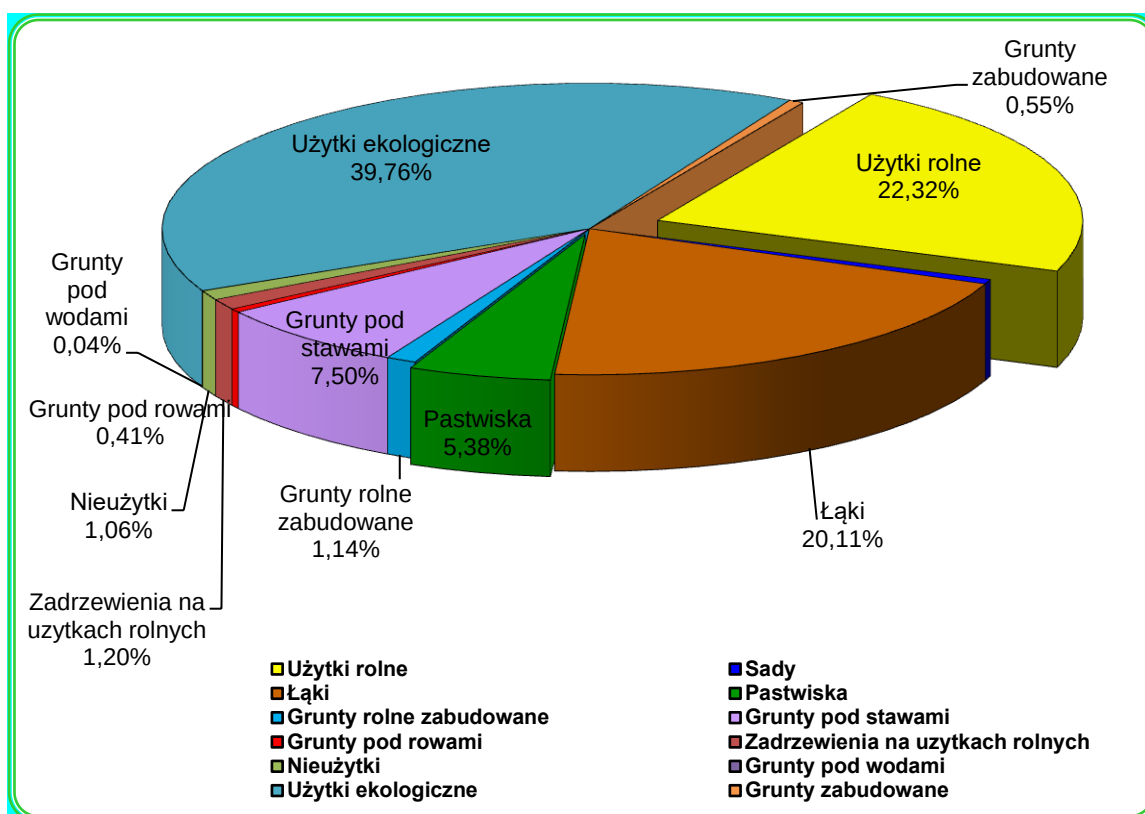
Rodzaj użytku	Obręby		Nadleśnictwo
	RADZYŃ	TURÓW	
	Pow. w m ²		
9) urzędnia turystyczne	2,9099		2,9099
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,9488	0,0500	0,9988
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	8332,8983	5070,1352	13403,0335
3. Użytki rolne - razem	157,9786	59,3173	217,2959
3.1. Grunty orne - razem	50,8865	30,4136	81,3001
<i>w tym:</i>			
1) role	48,8903	30,4136	79,3039
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	0,7748		07748
3) ugory, odłogi	1,2214		1,2214
3.2. Sady	1,7387	0,2100	1,9487
3.3. Łąki trwałe	49,8229	23,4383	73,2612
3.4. Pastwiska trwałe	16,1096	3,5034	19,6130
3.5. Grunty rolne zabudowane	3,2004	0,9436	4,1440
3.6. Grunty pod stawami rybnymi	27,3159		27,3159
3.7. Grunty pod rowami rolnymi	1,4157	0,0731	1,4888
3.8. Zadrzewienia i zakrzewienia na użytkach rolnych	4,0068	0,3653	4,3721
3.9 Nieużytki - razem	3,4821	0,3700	3,8521
<i>w tym</i>			
1) bagna	1,7111	0,3700	2,0811
2) piaski	1,7256		1,7256
3) utwory fizjograficzne			
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			
5) wody nie nadające się do produkcji rybnej	0,0454		0,0454
4. Grunty pod wodami - razem	0,1400		0,1400
<i>w tym:</i>			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	0,1400		0,1400
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem	85,5205	29,3303	114,8508
6. Tereny różne - razem	0,3173		0,3173
<i>w tym:</i>			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)	0,2352		0,2352
4) różne inne	0,0821		0,0821
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	2,0139		2,0139
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe	0,4366		0,4366
7.2. Tereny przemysłowe			
7.3. Tereny zabudowane inne	1,5773		1,5773
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			
<i>w tym:</i>			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			

Rodzaj użytku	Obręby		Nadleśnictwo
	RADZYŃ	TURÓW	
	Pow. w m ²		
2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem <i>w tym:</i> 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) grunty pod budowę dróg publicznych			
Razem (2-7) Grunty niezaliczone do lasów w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	246,9191	88,6976	335,6167
OGÓŁEM (1-7)	8578,8686	5158,7828	13737,6514

Wykres nr 1. **Udział grup użytków w kategorii grunty leśne w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI**

Wykres nr 2. **Udział grup użytków w kategorii grunty nieleśne w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI**

Grunty leśne niezalesione do odnowienia:

Zręby, płazowiny:

Tabela 12. Zestawienie zrębów zaległych i płazowin

Adres leśny	Pow.	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	TD	Gospodarstwo
Obręb RADZYŃ						
05-19-1-04-343 -c-00	4,40	OI	PŁAZ	OCHRONNE	OI	O
Razem obręb	4,40					
Obręb TURÓW						
05-19-2-08-38 -f -00	2,06	BMŚW	ZRĄB	GOSP	SO	GZ
Razem obręb	2,06					
Razem Nadleśnictwo	6,46					

W kategorii grunty przewidziane do **naturalnej sukcesji** zostały ujęte grunty szczególnie trudne do odnowienia (sukcesje z ubiegłego okresu), powierzchnie podtopione, niedostępne, powierzchnie dawnych nieużytków i bagien przeklasyfikowanych w ubiegłych okresach gospodarczych na grunty leśne, powierzchnie zawodnione oraz powierzchnie w których nastąpiło całkowite wymarcie drzewostanu.

Tabela 13. Charakterystyka gruntów do naturalnej sukcesji

Adres leśny	Pow.	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	TD	Gospodarstwo
Obręb RADZYŃ						
05-19-1-06-244 -f -00	0,40	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-06-246 -d -00	0,34	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-06-246 -f -00	1,56	LMW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
05-19-1-06-247 -c -00	1,48	LMW	SUKCESJA	GOSP	SO DB	GPZ
05-19-1-06-247 -d -00	0,40	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-06-247 -g -00	0,41	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-07-253 -f -00	0,36	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-07-254 -i -00	0,77	LW	SUKCESJA	OCHR	OL DB	O
05-19-1-01-308 -a -00	0,49	LŚW	SUKCESJA	GOSP	DB	GPZ
05-19-1-01-308 -n -00	0,19	LW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
05-19-1-03-326 -k -00	0,08	LŚW	SUKCESJA	GOSP	DB	GPZ
05-19-1-03-330 -a -00	0,93	LMŚW	SUKCESJA	GOSP	DB SO	GPZ
05-19-1-03-340 -h -00	0,26	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-1-03-341 -j -00	0,30	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-1-04-348 -l -00	1,35	OLJ	SUKCESJA	OCHR	DB OL JS	S
05-19-1-04-354 -c -00	2,72	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-04-357 -d -00	0,45	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-1-04-363 -c -00	0,58	LMW	SUKCESJA	GOSP	SO DB	GPZ
05-19-1-02-368 -i -00	5,18	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-1-02-392 -a -00	11,24	LMB	SUKCESJA	OCHR	OL	S
05-19-1-02-393 -d -00	15,26	LMB	SUKCESJA	OCHR	OL	S
05-19-1-02-396 -a -00	9,77	LMB	SUKCESJA	OCHR	OL	S
05-19-1-02-397 -g -00	11,14	LMB	SUKCESJA	OCHR	OL	S
05-19-1-07-442 -d -00	0,24	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-1-07-468 -d -00	1,04	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-03-474A -c -00	1,62	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-1-03-484 -i -00	0,41	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-05-499 -g -00	0,34	LW	SUKCESJA	OCHR	DB	O
05-19-1-05-513 -b -00	0,28	LMB	SUKCESJA	GOSP	OL	S
05-19-1-05-521 -j -00	1,79	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-05-521 -l -00	0,80	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-05-522 -a -00	2,94	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-05-522 -r -00	0,61	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-1-05-535 -i -00	0,03	BMŚW	SUKCESJA	GOSP	SO	GZ
05-19-1-05-535 -s -00	0,01	BMŚW	SUKCESJA	GOSP	SO	GZ
05-19-1-05-541 -h -00	0,07	LMŚW	SZCZ CHR	GOSP	DB SO	S
05-19-1-02-609 -f -00	0,04	LMŚW	SUKCESJA	GOSP	DB SO	GPZ
05-19-1-02-617 -i -00	0,04	BMŚW	SUKCESJA	GOSP	SO	GZ
05-19-1-02-617 -j -00	0,03	BMŚW	SUKCESJA	GOSP	SO	GZ
05-19-1-05-673 -f -00	0,12	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-1-05-673 -g -00	0,25	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-1-05-673 -i -00	0,49	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-1-07-680 -z -00	0,07	LW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
05-19-1-07-680 -ax -00	0,03	LW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
Razem obręb	76,91					

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres leśny	Pow.	Siedlisko	Rodzaj pow.	Funkcja lasu	TD	Gospodarstwo
Obręb TURÓW						
05-19-2-08-1 -c -00	2,38	LMW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-08-14 -i -00	0,70	BMB	SUKCESJA	OCHR	SO	S
05-19-2-08-15 -l -00	0,47	BMB	SUKCESJA	OCHR	SO	S
05-19-2-08-17 -f -00	1,27	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-2-08-18 -h -00	0,34	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-2-08-27 -f -00	0,27	LW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
05-19-2-08-30 -b -00	0,46	OL	SUKCESJA	GOSP	OL	GZ
05-19-2-08-34 -k -00	0,30	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-2-08-40 -c -00	0,96	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-2-08-40 -h -00	0,33	OL	SUKCESJA	OCHR	OL	O
05-19-2-08-42 -f -00	1,80	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-08-42 -i -00	0,37	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-09-80 -h -00	0,31	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-83 -c -00	0,41	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-94 -d -00	0,31	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-96 -g -00	2,12	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-97 -d -00	0,69	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-97 -f -00	2,25	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-10-98 -c -00	0,33	LMŚW	SUKCESJA	GOSP	DB SO	GPZ
05-19-2-10-102 -d -00	1,82	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-10-107 -h -00	1,05	LMW	SUKCESJA	GOSP	SO DB	GPZ
05-19-2-10-108 -d -00	0,27	LMW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-10-124 -c -00	0,98	LŚW	SUKCESJA	GOSP	DB	GPZ
05-19-2-09-126 -d -00	1,22	LW	SUKCESJA	OCHR	OL DB	O
05-19-2-09-126 -f -00	3,58	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-126 -j -00	0,70	LMW	SUKCESJA	GOSP	DB OL	GPZ
05-19-2-09-127 -d -00	2,45	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-09-143 -i -00	2,24	LMW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-09-143 -n -00	2,04	LW	SUKCESJA	OCHR	DB	O
05-19-2-09-144 -h -00	0,34	LW	SUKCESJA	OCHR	DB	O
05-19-2-09-145 -d -00	0,68	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-11-168 -b -00	0,31	LMW	SUKCESJA	OCHR	SO DB	O
05-19-2-11-175 -i -00	2,41	LŚW	SUKCESJA	GOSP	DB	GPZ
05-19-2-11-194 -d -00	3,37	LW	SUKCESJA	OCHR	DB OL	O
05-19-2-11-194 -g -00	1,03	OLJ	SUKCESJA	OCHR	JS DB	O
Razem obręb	40,56					
Razem Nadleśnictwo	117,47					

W Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI grunt objęty **szczególną formą ochrony**: Jest to jedno wydzielanie w Leśnictwie Kock oddz. 541 h o pow. 0,07ha – pomnik bitwy pod Łysobykami z 19 czerwca 1831r.

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem prognostycznym polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody jest: „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego” – który określa cele, zasady i struktury zagospodarowania przestrzennego oraz lokalizacje inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym i wojewódzkim.

Teren działania Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI obejmuje województwo lubelskie, pięć powiatów: – bialski, łukowski, radzyński, parczewski, lubartowski, które posiadają opracowane Strategie rozwoju powiatów. Dokumenty te w swych celach strategicznych nie dotyczą bezpośrednio gruntów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI, a jedynie odnoszą się do zrównoważonego rozwoju lasów w ramach wieloletnich planów urządzenia lasu.

Zestawienie rodzajów dokumentów dotyczących zagospodarowania przestrzennego jednostek administracyjnych, w zasięgu których położone są grunty Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI.

Na szczeblu województwa:

- Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 (Uchwała Nr XXIV/406/2021 z dn. 29.03.2021 r.);
- Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 (Uchwała Nr XII/201/2019 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 grudnia 2019 r.);
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (Uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.).

Na szczeblu powiatu:

- powiat bialski:

- Strategia Rozwoju Powiatu Bialskiego na lata 2018-2026 (Uchwała Nr VI/38/2018 Rady Powiatu Bialskiego z 28 lutego 2019 r.);
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bialskiego na lata 2022-2025;
- Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bialskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025

Gmina Wisznice

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wisznice (Uchwała Nr XLII/236/10 z 20 października 2010 r.)

- powiat radzyński:

- Strategia rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030 (Uchwała Nr XII/48/2015 Rady Powiatu Radzyńskiego z 26 listopada 2015 r.)
- Program Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022 (Uchwała Nr XII/48/2015 Rady Powiatu Radzyńskiego z 26 listopada 2015 r.)

- Strategia rozwoju ponadlokalnego gmin i powiatu radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 (Uchwała Nr XLIII/264/2022 z 26 maja 2022 r.)

Gmina Borki

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Borki (Uchwała Rady Gminy Borki Nr XVIII/113/2016 z 23 sierpnia 2016 r.)

Gmina Kąkolewnica

- Uchwała nr XIV/72/2003 Rady Gminy Kąkolewnica Wschodnia z dnia 18 stycznia 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica Wschodnia

Gmina Radzyń Podlaski

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski (Uchwała Nr XXXVIII/228/10 Rady Gminy Radzyń Podlaski 28 października 2010 r.)

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Radzyń Podlaski (Uchwała Nr VII/38/2015 Rady Gminy Radzyń Podlaski z 30 kwietnia 2015 r.)

Miasto Radzyń Podlaski

- Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski (Uchwała Nr XLV/277/2022 Rady Miasta Radzyń Podlaski z 24 sierpnia 2022 r.)

- Studium uwarunkowań i kierunków Strategia rozwoju ponadlokalnego gmin i powiatu radzyńskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2035 (Uchwała Nr XLIII/264/2022 z 26 maja 2022 r.)

- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski (Uchwała Nr IX/48/2019 z 17 maja 2019 r.)

Gmina Ulan Majorat

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Ulan Majorat (Uchwała Nr XIX/97/05 z 30 marca 2005 r.)

Gmina Wołyń

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XXII/112/2012 Rady Gminy Wołyń z 30 października 2012 r.)

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Wołyń (Uchwała Nr X/59/2003 Rady Gminy Wołyń z 25 listopada 2003 r.)

- Program Rozwoju Gminy Wołyń na lata 2015-2023

- powiat łukowski

- Program ochrony środowiska Powiatu Łukowskiego na lata 2017-2024

- Strategia Rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2016-2020 (Uchwała Nr XI/101/2016 Rady Powiatu Łukowskiego z 28 stycznia 2016 r.)

- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020-2030

- Program rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030 (Uchwała Nr 116/313/202 Zarządu Powiatu Łukowskiego z 4 listopada 2020 r.)

Gmina Łuków

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków (Uchwała Nr XXXVI/215/06 Rady Gminy Łuków z 11 października 2006 r.)
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łuków (tekst ujednolicony Uchwała Nr XLIV/318/2017 Rady Gminy Łuków z 24 października 2017 r.)

Gmina Trzebieszów

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzebieszów (Uchwała Nr XIV/88/08 z 23 kwietnia 2008 r.)

- powiat parczewski

Gmina Jabłoń

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jabłoń (Uchwała Nr XII/70/12 Rady Gminy Jabłoń z 16 lutego 2012 r.)

Gmina Milanów

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów (Uchwała Nr XVI/120/2012 Rady Gminy Milanów z 21 marca 2012 r.)
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Milanów (Uchwała Nr XXV/145/05 Rady Gminy Milanów z 18 listopada 2005 r.)

Gmina Parczew

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Uchwała Nr XVIII/118/2000 Rady Miejskiej w Parczewie z 15 czerwca 2000 r.)
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Parczew (Uchwała Nr XI/57/2003 r. Rady Miejskiej w Parczewie z 7 listopada 2003 r.)

Gmina Siemień

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemień (Uchwała VII/46/2003 Rady Gminy Siemień z 30 października 2003 r.)

- powiat lubartowski

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lubartowskiego na lata 2018-2020 z perspektywą do roku 2024.
- Program rozwoju Powiatu Lubartowskiego na lata 2015-2022 (Uchwała Nr XII/85/15 Rady Powiatu w Lubartowie z 29 grudnia 2015 r.)

Gmina Jeziorzany

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeziorzany (Uchwała XXIV/118/2020 Rady Gminy Jeziorzany z 15 grudnia 2020 r.)
- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeziorzany (Uchwała Nr XXXVIII/104/2001 rady Gminy w Jeziorzanach z 25 października 2001 r.)

Gmina Kock

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Gminy i Kock (Uchwała Nr 0007.V.41.2019 Rady Miejskiej w Kocku z 5 czerwca 2019 r.)

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Kock dla fragmentów gminy Kock (Uchwała Nr 0007.VI.51.2019 Rady Miejskiej w Kocku z 2 sierpnia 2019 r.)

Dokumenty ponadlokalne

1. Strategiczne studium lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (SSL)
Projekt zakłada, że w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa a także na gruntach pozostających w zarządzie nadleśnictwa wykonana zostanie kolejowa inwestycja towarzysząca. Ciąg nr 12 linia kolejowa nr 631.

2. Via Carpatia – S19

Droga ekspresowa, która ma na celu lepsze skomunikowanie z ośrodkiem wojewódzkim oraz innymi regionami kraju i zagranicy. Na dzień 10.10.2023 r. stan prac to złożenie w dniu 26.05.2023 r. wniosku o wydanie zezwolenia na realizację inwestycji drogowej dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S19 Białystok – Lubartów odc. Międzyrzec Podlaski (koniec obwodnicy) – Kock (początek obwodnicy) z podziałem na 2 części: Część I Międzyrzec Podlaski (koniec obwodnicy) – Radzyń Podlaski (Węzeł Radzyń podlaski Północ) o długości 22,239 km”.

Na podstawie analizy dokumentów planistycznych jednostek samorządu stwierdzono:

- obszar nadleśnictwa w strukturze funkcjonalno-przestrzennej zaliczono do obszarów o nadrzędnej funkcji przyrodniczej;
- lasy nadleśnictwa zaliczono do kluczowych ekosystemów leśnych regionu o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania powiązań przyrodniczych – korytarzy ekologicznych.

Jednym z celów strategicznych wynikających z ww. dokumentów jest doskonalenie systemu ochrony przyrody i gospodarki leśnej, tak aby rozwój regionu odbywał się w sposób zapewniający zachowanie jego wartości przyrodniczych i krajobrazowych. Cel ten przełożony na kierunki działań wskazuje na konieczność zabezpieczenia ciągłości istnienia lasu oraz jego produkcyjnych i pozaprodukcyjnych funkcji.

W celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej w ww. dokumentach przewiduje się:

1. kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych (w tym ekologicznych) poprzez między innymi:

- powiększanie powierzchni lasów ochronnych;
2. zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów z uwzględnieniem między innymi:
- zachowania dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów;
 - ukierunkowania ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz zagospodarowania turystycznego w lasach;

3. powiększanie zasobów leśnych poprzez:

- zmniejszanie fragmentaryzacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych;

- tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płatów i wysp;
- wskazywanie do zalesienia gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

Przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu na prowadzenie gospodarki leśnej przedstawia się następująco:

- a) ochrona przyrody – na gruntach nadleśnictwa znajdują, rezerваты przyrody, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne,
- b) udokumentowane złoża kopalin – na gruntach oraz w zasięgu terytorialnego działania nadleśnictwa występują udokumentowane złoża piasku. Problemem może być pozyskiwanie kruszyw z nieudokumentowanych złóż bez stosownych koncesji.

Na terenie nadleśnictwa występują grunty wyłączone z produkcji leśnej związane z eksploatacją kruszyw zgodnie z uzyskaną koncesją.

Tabela 14. Wykaz gruntów wyłączonych z produkcji

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Nr działki	Pow. (m ²)	Cel wyłączenia	Data Decyzji Dyrektora RDLP	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8
1	RADZYŃ	317i	2529/2	1,5700	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	27.10.2014 26.11.2015 20.02.2019 30.09.2020	Obszar dzierżawy czynnej
2	RADZYŃ	317j	2529/2	1,0000	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	18.11.2021	Obszar dzierżawy czynnej
3	RADZYŃ	317p	2529/2	0.9952	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	25.11.2022	Obszar dzierżawy czynnej
Razem obręb				3,5652			
Ogółem nadleśnictwo				3,5652			

- c) gospodarowanie wodami – zagrożeniem dla wód powierzchniowych i podziemnych jest brak właściwie rozwiązanej gospodarki wodno-ściekowej,
- d) ochrona zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji – zachowanie walorów tych terenów wymaga zrównoważonego rozwoju gospodarki turystycznej.

W zasięgu nadleśnictwa występują obiekty związane z obronnością kraju – Skład Bezwola wchodzący w strukturę 2 Regionalnej Bazy Logistycznej.

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI ma charakter wielofunkcyjny i jest prowadzona z zachowaniem funkcji ochronnych (lasy: wodochronne, glebochronne, ochronne wokół miast, o szczególnym znaczeniu dla obronności państwa), społecznych (warunki zdrowotne, rekreacyjne, rynek pracy, edukacja leśna społeczeństwa) i produkcyjnych (głównie produkcja surowca

drzewnego, gospodarka łowiecka, pozyskanie leśnych płodów). Całość ww. działalności jest zbieżna z kierunkami i strategiami rozwoju zawartymi w analizowanych dokumentach planistycznych.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego nie przewidują zalesień gruntów rolnych będących w zarządzie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI.

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

1.2.2. Wykaz gruntów nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

W Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego gmin brak jest gruntów przeznaczonych do zalesienia.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski 2010 (Zielony, Kliczkowska 2012 r.) Nadleśnictwo Radzyń Podlaski położone jest w:

IV Krainie Mazowiecko – Podlaskiej

Mezoregion: Wysoczyzny Siedleckiej (IV.15)

Mezoregion: Zakłęsłości Łomaskiej (IV.17)

Mezoregion: Równiny Kodeńsko – Parczewskiej (IV.18)

Mezoregion: Równiny Łęczyńsko - Włodawskiej (IV.19)

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są między 23°11'15'' a 23°32'42'' długości geograficznej wschodniej oraz między 51°34'25'' a 51°58'37'' szerokości geograficznej północnej. Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2002) obszar nadleśnictwa zaliczony został do:

Tabela 15. Jednostki fizyczno-geograficzne w zasięgu Nadleśnictwa

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	3					Pozaalpejska Europa Środkowa
		31				Niż Środkowoeuropejski
			318			Niziny Środkowopolskie
				318.9		Nizina Południowopodlaska
					318.95	Wysoczyzna Żelechowska
					318.96	Równina Łukowska
					318.97	Pradolina Wieprza
					318.98	Wysoczyzna Lubartowska
		84				Niż Wschodniobałtycki-Białoruski
			845			Polesie
				845.1		Polesie Zachodnie
					845.11	Zakłęsłość Łomaska
					845.13	Równina Parczewska
					845.14	Zakłęsłość Sosnowicka

Wysokość bezwzględna zawiera się w przedziale od 140 m n.p.m. do 161 m n.p.m. w kompleksie Jabłoń Smuga.

1.3.3. Regionalizacja geobotaniczna

Według regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz 2008) Nadleśnictwo Radzyń Podlaski położone jest:

E. Dział Mazowiecko - Poleski

E.3. Kraina Południowomazowiecko-Podlaska

E.3c. Podkraina Południowopodlaska

E.3c.12. Okręg Żelechowsko-Łukowski

E.3c.12.f. **Podokręg** Łukowsko-Wojcieszkowski

E.3c.12.g. **Podokręg** Rycki

E.3c.13. Okręg Równiny Lubartowskiej

E.3c.13.a. **Podokręg** Doliny Dolnego Wieprza

E.3c.13.b. **Podokręg** Doliny Dolnej Tyśmienicy

E.3c.13.d. **Podokręg** Michowsko-Firlejski

E.3c.13. f. **Podokręg** Niedźwiadzki

E.3c.14. Okręg Polesia Podlaskiego

E.3c.14.a. **Podokręg** Łomaski

E.3c.14.b. **Podokręg** Piszczacko – Wisznicki

E.3c.14.f. **Podokręg** Kodeński

E.3c.14.i. **Podokręg** Parczewski

E.3c.14.j. **Podokręg** Bochyński

E.3c.14.k. **Podokręg** Radzyńsko – Drelowski

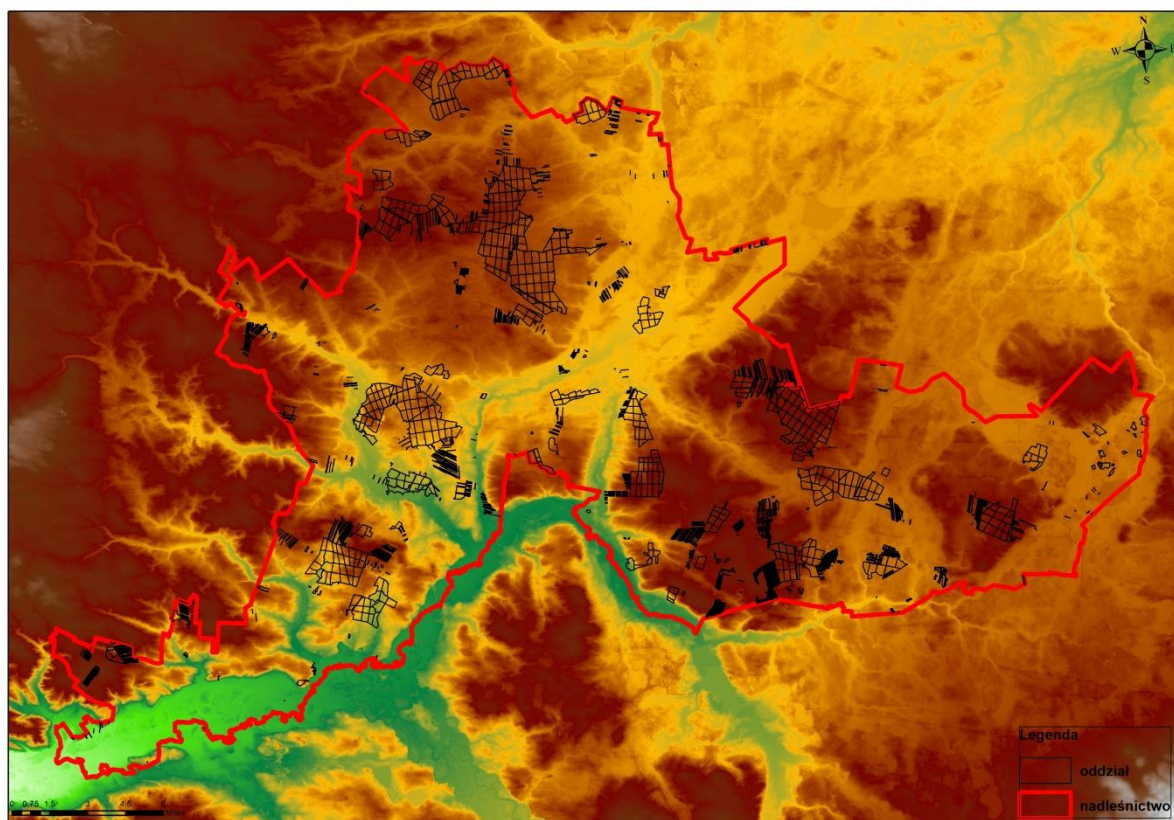
1.3.4. Rzeźba terenu

Obszar całego nadleśnictwa wykazuje małe zróżnicowanie pod względem morfologicznym. Są to tereny o słabo zróżnicowanej rzeźbie terenu przy wysokości w granicach od 140 do 160 m n.p.m. Najwyższy punkt znajduje się w kompleksie Jabłoń Smuga, 161 m n.p.m. Cały niemal obszar w granicach zasięgu nadleśnictwa przedstawia jednostajną płaszczyznę, uformowaną w wyniku tzn. „deglacji arealnej”. Rzeźba terenu została ukształtowana w okresie działalności lądolodu. Występujące nieliczne pagórki żwirowo-piaszczyste i wydmy w okolicy wsi Olszewnica są pozostałością moren czołowych ze zlodowacenia środkowopolskiego, jest ich niewielka ilość i są najczęściej silnie zniszczone i porośnięte przez lasy.

Równina Łukowska stanowi płaską, miejscami lekko falistą powierzchnię, o charakterze wysoczyzny morenowej, wzniesioną od około 145 do 160 m n.p.m. Podłoże budują tu gliny zwałowe zlodowacenia Środkowopolskiego (Odry) o miąższości od kilku do kilkunastu metrów, przykryte miejscami piaskami wodnolodowcowymi lokalnych stożków sandrowych.

Podobny charakter rzeźby terenu posiada Równina Parczewska, usytuowana na wysokości od około 150 do nieco ponad 160 m n.p.m. W budowie podłoża zdecydowanie przeważają gliny zwałowe. Niewielki płat piaszczystych osadów sandrowych występuje na południe od Wohynia.

Do najbardziej urozmaiconych pod względem krajobrazowym, a także geologicznym należy strefa Pradoliny Wieprza. Obejmuje ona również część doliny Tyśmienicy od jej ujścia po okolice Radzyna Podlaskiego. Dolina Tyśmienicy na tym odcinku ma szerokość od 1,5 do 2 km. Jej płaskie dno pokryte jest torfowiskami, ponad które wznoszą się płaskie, piaszczyste powierzchnie tarasów nadzalewowych, występujące w formie listew u podstawy zbocza doliny oraz wysepek wśród torfowisk, wzniesione 2-4 m ponad dno doliny.

Rysunek 2. Położenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI na tle warstw hipsometrycznych

1.3.5. Warunki glebowe, klimatyczne, wodne

1.3.5.1. Warunki glebowe

Gleby w Nadleśnictwie są dobrze rozpoznane. Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowosiedliskowe, wykonane w 2013 roku przez BULiGL Oddział w Lublinie. W obecnym planie u.l. klasyfikacja i opisy gleb zostały dostosowane do klasyfikacji CILP 2000.

Udział powierzchniowy i procentowy typów gleb przedstawia tabela.

Tabela 16. Zestawienie typów gleb w nadleśnictwie

Podtyp gleby	Obręb RADZYŃ		Obręb TURÓW		Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Czarne ziemie właściwe	37,62	71,8	14,76	28,2	52,38	0,4
Czarne ziemie murszaste	137,94	91,1	13,44	8,9	151,38	1,2
Czarne ziemie wylugowane	216,15	77,8	61,68	22,2	277,83	2,1
Czarne ziemie brunatne	2,62	13,3	17,08	86,7	19,70	0,2
Razem Czarne ziemie	394,33	78,7	106,96	21,3	501,29	3,8
Gleby brunatne właściwe	36,02	100,0			36,02	0,3
Gleby brunatne wylugowane	1172,81	67,0	578,90	33,0	1751,71	13,4
Gleby brunatne kwaśne	599,79	28,1	1531,07	71,9	2130,86	16,3
Razem Gleby brunatne	1808,62	46,2	2109,97	53,8	3918,59	30,0
Gleby płowe właściwe	431,98	80,0	108,26	20,0	540,24	4,1
Gleby płowe brunatne	17,12	100,0			17,12	0,1
Gleby płowe opadowoglejowe	132,10	92,9	10,06	7,1	142,16	1,1
Razem Gleby płowe	581,20	83,1	118,32	16,9	699,52	5,4
Gleby rdzawe właściwe	756,12	86,4	118,54	13,6	874,66	6,7
Gleby rdzawe brunatne	3352,95	69,3	1485,93	30,7	4838,88	37,1
Gleby rdzawe bielcowe	64,63	85,7	10,76	14,3	75,39	0,6
Razem Gleby rdzawe	4173,70	72,1	1615,23	27,9	5788,93	44,4
Gleby bielcowe właściwe	78,63	89,9	8,83	10,1	87,46	0,7
Gleby glejo-bielcowe właściwe	32,74	86,7	5,02	13,3	37,76	0,3
Gleby glejo-bielcowe murszaste	18,35	74,7	6,23	25,3	24,58	0,2
Razem Gleby bielcowe	129,72	86,6	20,08	13,4	149,80	1,1
Gleby gruntowoglejowe właściwe	33,49	30,2	77,47	69,8	110,96	0,9
Gleby gruntowoglejowe torfowe			4,29	100,0	4,29	0,0
Gleby gruntowoglejowe murszowe	18,97	91,1	1,86	8,9	20,83	0,2
Gleby gruntowoglejowe murszaste	33,76	50,8	32,72	49,2	66,48	0,5
Razem Gleby gruntowoglejowe	86,22	42,6	116,34	57,4	202,56	1,6
Gleby opadowoglejowe właściwe	547,32	42,1	753,45	57,9	1300,77	10,0
Razem Gleby opadowoglejowe	547,32	42,1	753,45	57,9	1300,77	10,0
Gleby torfowe torfowisk niskich	125,93	85,9	20,70	14,1	146,63	1,1
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	50,56	96,8	1,68	3,2	52,24	0,4
Razem Gleby torfowe	176,49	88,7	22,38	11,3	198,87	1,5
Gleby mułowo-murszowe	2,21	100,0			2,21	0,0
Razem Gleby murszowe	2,21	100,0			2,21	0,0
Gleby mineralno-murszowe	92,84	60,0	61,81	40,0	154,65	1,2
Gleby murszaste	50,67	80,6	12,21	19,4	62,88	0,5
Gleby murszowate właściwe	39,56	60,5	25,83	39,5	65,39	0,5
Razem Gleby murszowate	183,07	64,7	99,85	35,3	282,92	2,2

Podtyp gleby	Obręb RADZYŃ		Obręb TURÓW		Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Gl. industro i urbanoziemne o niewykszt. prof.	5,02	100,0			5,02	0,0
Gl. industro i urbanoziemne próchniczne	1,24	100,0			1,24	0,0
Razem Gleby industro- i urbanoziemne	6,26	100,0			6,26	0,0
Razem grunty leśne	8089,14	62,0	4962,58	38,0	13051,72	100,0

Przeważają gleby: rdzawe [42,6%], brunatne [29,0%] i gleby opadowoglejowe [10,0%]. Pozostałe mają znikome znaczenie.

1.3.5.2. Warunki klimatyczne

Według klasycznej regionalizacji klimatycznej Polski E. Romera (1949), teren Nadleśnictwa Radzyń Podlaski znajduje się w regionie klimatycznym **C11 – Wielkich Dolin**. Zgodnie z najnowszą regionalizacją klimatyczną opracowaną przez Alojzego Wosia (1999), która dzieli teren Polski na 28 regionów klimatycznych, wykazujących pewne odrębne cechy klimatu wyrażone w średniej rocznej liczbie dni z poszczególnymi typami pogody, teren Nadleśnictwa Radzyń Podlaski położony jest w dwóch regionach: Regionie Podlasko-Poleskim (**R-XIX**) oraz Regionie Wschodniomałopolskim (**R-XXI**).

Charakterystyczną cechą klimatu tego regionu jest wysoki stopień nasłonecznienia. Średnia roczna wartość usłonecznienia na wiosnę (III-V miesiące) wynosi 473 godz., latem (VI-VIII miesiące) 669 godz. Średnia roczna liczba godzin usłonecznienia wynosi 1683, co w przeliczeniu na dobę, daje około 4,4 godziny. Średnia ilość dni pochmurnych w ciągu roku wynosi około 150. Warunki termiczne, podobnie jak cały klimat tego terenu, kształtują się latem pod wpływem atlantyckim, natomiast zimą pod wpływem kontynentalnym. Najchłodniejszym miesiącem roku jest styczeń, a najcieplejszym lipiec. Przeciętna temperatura stycznia wynosi ok. $-4,2^{\circ}\text{C}$, a lipca - ok. $18,0^{\circ}\text{C}$. Sumy roczne opadów atmosferycznych występują na tym terenie, na poziomie około 520 mm. Są one wyższe o 19 mm od średniej rocznej z 90 lat (1891–1980). [K. Kożuchowski 1995].

Ważniejsze dane klimatyczne dla nadleśnictwa kształtują się następująco:

średnia temperatura roczna	+ 8,3 °C
średnia temperatura okresu IV-IX	+14,3 °C
długość okresu wegetacyjnego (temp. $>5,0^{\circ}\text{C}$)	215 dni
liczba dni mroźnych (temp. max. $<0^{\circ}\text{C}$)	60 dni
liczba dni z pokrywą śnieżną	50 dni
średnia suma opadów rocznych	520 mm
średnia liczba dni z przymrozkami w okresie od IV – VI	11 dni
średnia liczba dni z przymrozkami w okresie od IX – X	12 dni

Dane klimatyczne dla stacji meteorologicznej w Jarczewie (z lat 2013-2022) przedstawiają tabela i diagram.

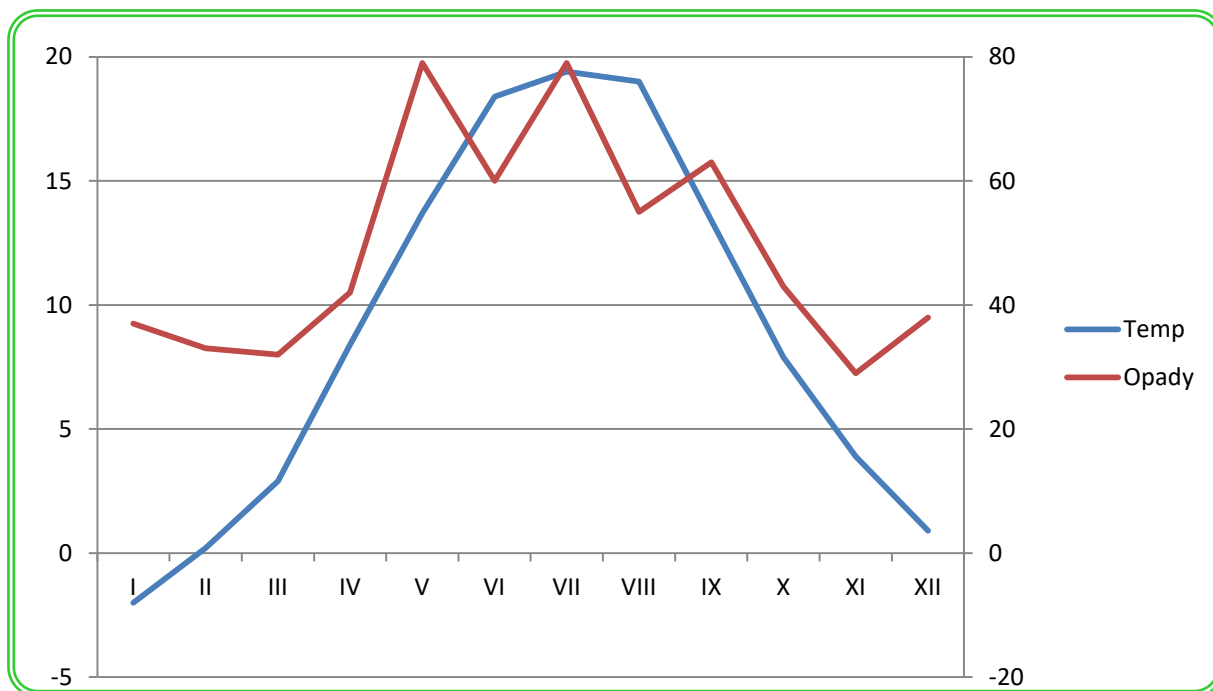
Tabela 17. Temperatura dla stacji Jarczew

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I - XII
2013	-4,3	-1,1	-2,7	7,8	15,2	18,4	19,3	18,6	11,6	9,5	5,2	1,7	8,3
2014	-2,9	1,7	6,4	10,4	14,5	16,4	21,1	18,3	14,2	9,2	4,5	0,0	9,5
2015	1,0	0,4	4,6	8,1	12,6	17,0	19,5	21,4	14,5	6,4	4,8	3,8	9,5
2016	-4,1	3,0	3,3	8,9	14,7	18,8	19,4	17,9	14,6	6,9	2,3	0,1	8,8
2017	-5,1	-1,8	5,4	7,1	13,7	17,8	18,1	18,7	13,5	9,0	4,0	1,9	8,5
2018	-0,2	-4,3	-0,7	12,7	16,6	18,3	20,2	19,7	14,8	9,2	3,0	-0,2	9,1
2019	-3,4	2,1	4,8	8,9	12,9	21,0	18,2	19,5	13,7	10,3	6,0	2,8	9,7
2020	1,6	3,1	3,9	7,9	11,4	18,4	18,3	19,3	14,4	10,2	4,9	1,3	9,6
2021	-1,9	-3,3	2,3	6,3	12,2	19,3	21,6	16,4	12,2	8,3	4,5	-2,0	8,0
2022	-0,2	2,4	1,9	6,0	13,1	18,9	18,4	19,9	10,7	0,0	0,0	0,0	7,6
2013 - 2022	-2,0	0,2	2,9	8,4	13,7	18,4	19,4	19,0	13,4	7,9	3,9	0,9	8,9
Min.	-5,1	-4,3	-2,7	6,0	11,4	16,4	18,1	16,4	10,7	0,0	0,0	-2,0	7,6
Max.	1,6	3,1	6,4	12,7	16,6	21,0	21,6	21,4	14,8	10,3	6,0	3,8	9,7

Tabela 18. Opady dla stacji Jarczew

Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I - XII
2013	52	42	39	49	141	62	44	6	59	21	40	20	576
2014	46	28	35	51	80	86	49	66	25	7	29	87	588
2015	53	6	52	22	108	15	33	12	119	32	51	23	527
2016	31	60	42	33	65	53	89	44	6	127	37	54	640
2017	10	35	40	90	46	86	135	65	101	78	46	30	763
2018	29	15	31	36	59	41	94	38	54	47	10	70	524
2019	41	17	37	25	116	29	54	58	52	27	26	44	525
2020	26	48	19	6	85	155	66	36	94	85	11	28	657
2021	37	26	13	39	50	36	152	170	49	6	41	22	643
2022	43	54	12	64	39	39	81	61	72	0	0	0	466
2013 - 2022	37	33	32	42	79	60	79	55	63	43	29	38	591
Min.	10	6	12	6	39	15	33	6	6	0	0	0	134
Max.	53	60	52	90	141	155	152	170	119	127	51	87	763

Wykres nr 3. Diagram pluwiotermiczny dla stacji w Jarczewie

1.3.5.3. Warunki wodne

Sieć rzeczna na obszarze Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI jest dobrze rozwinięta. Przez centralną część nadleśnictwa przebiega dział wodny pomiędzy zlewniami Wieprza i Bugu wzdłuż linii wyznaczonej przez miejscowości Kalinka – Dawidy – Planta – Przegaliny – Turów – Główne – Suchocin – Aleksandrów. Przeważająca część obszaru należy do zlewni Wieprza (Z-III), i jest odwadniana w kierunku południowym przez Tyśmienicę wraz z dopływami. Część północna nadleśnictwa (leśnictwa: Brzozowica, Kąkolewnica) oraz wschodnia (część leśnictw: Jabłoń, Planta) należy do zlewni Bugu (Z-IV).

Naturalny obraz stosunków hydrograficznych został w znacznym stopniu zmieniony w wyniku szeroko zakrojonych prac melioracyjnych, związanych głównie z systemem kanału Wieprz-Krzna, który przebiega przez wschodnią część obszaru nadleśnictwa. Koryta większości cieków zostały wyprostowane, a dna ich dolin zmeliorowane. Naturalny charakter zachowały jedynie początkowe odcinki rzek.

Wody płynące

I rzędu: Wisła

II rzędu: Wieprz

III rzędu: Dopływ spod Anielówki L

Minina L

Struga P

IV rzędu: Dopływ powyżej Przytoczna P

III rzędu: Dopływ spod Skarbiciesz P

Rów A Zakalew – Jeziorany P

IV rzędu: Dopływ spod Ruskiej Wsi P

V rzędu: Dopływ spod Kol. Zakalew L

- VI rzędu: Dopływ spod Zagonów P
- III rzędu: Tyśmienica P
 - IV rzędu: Czarna P
 - V rzędu: Dopływ spod Annopola P
 - Dopływ spod Tereby L
 - Dopływ z Talczyzna L
 - IV rzędu: Dopływ ze Stawu Tyśmianka P
 - Bystrzyca P
 - V rzędu: Dopływ spod Poprzeczek P
 - Dopływ spod Sitna L
 - Dopływ spod Rudy Murowanej (Stara Rzeka) L
 - Mała Bystrzyca P
 - Dopływ spod Zawodzia P
 - Dopływ spod Woli Chomejowej P
 - Dopływ spod Soboli P
 - Stanówka L
 - VI rzędu: Dopływ spod Brzostówca L
 - Dopływ spod Paskud L
 - Dopływ w Żyłkach-Kozłach L
 - V rzędu: Dopływ spod Kłębowa L
 - Dopływ spod Kol. Domaszewnica L
 - Samica L
 - IV rzędu: Białka P
 - V rzędu: Dopływ spod Beldna P
 - VI rzędu: Dopływ spod Białki
 - VII rzędu: Dopływ spod Brzostówca L
 - VI rzędu Dopływ spod Ługów L
 - VII rzędu Dopływ spod kol. Żabików P
 - V rzędu: Dopływ spod Niewęgłosza L
 - Dopływ spod kol. Zakrzew P
 - VI rzędu: Dopływ z bagien przy Siedlance L
 - Dopływ spod Płudów L
 - Dopływ spod Brzostówca P
 - Dopływ spod Głównych L
 - V rzędu: Dopływ spod Turowa Niwek P
 - VI rzędu: Dopływ w Turowie P
 - V rzędu: Dopływ spod Lisiowólki L
 - Dopływ spod Augustówki P
 - VI rzędu: Dopływ spod Worsów L
 - V rzędu: Dopływ spod Starych Gościńców P
 - VI rzędu: Dopływ spod Ostrówek L
 - Dopływ spod Wólki Łózeckiej L
 - V rzędu: Dopływ spod Puchar L
 - Dopływ spod Górnego L
 - Dopływ spod Przegalin Dużych L
 - VI rzędu: Dopływ spod Ossowa L
 - IV rzędu: Stara Piwonia P
 - V rzędu: Stok L
 - VI rzędu: Dopływ z Branicy Suchowolskiej P
 - V rzędu: Dopływ spod Kol. Branica L
 - Dopływ spod Zbulitowa Dużego P
 - Dopływ spod Wohynia L
 - Dopływ spod Stasinowa P
 - Dopływ spod Lasu Podwilczyska P
 - VI rzędu: Dopływ spod Kol. Ustrzesz P
 - V rzędu: Dopływ spod Grabówka P
 - Dopływ spod Łysej Góry L

Dopływ spod Grabówki P
VI rzędu: Dopływ spod Wymyśla P
V rzędu: Dopływ spod Ogrodów L
Dopływ z Lasu Kulik L
VI rzędu: Dopływ spod Pieniek P
V rzędu: Dopływ spod Psiej Mogiły L
Dopływ spod Cichostowa L
IV rzędu: Dopływ spod Pieniek P
V rzędu: Dopływ spod Kol. Suchowola P
Dopływ spod Żminnego L
IV rzędu: Piwonia P
V rzędu: Dopływ spod Wierzbówki P
Piskorzanka P
VI rzędu: Dopływ w Jasionce L
Dopływ z Lasu Góry P
VII rzędu: Dopływ spod Milanowa L
Dopływ z Lasu Brzeziny P
VI rzędu: Piskorzanka A P
Rów A (spod Wantopola) L
Rów Gaj-Czeberaki L
VII rzędu: Dopływ spod Przecinka L
Dopływ spod Kol. Jabłoń L
VI rzędu: Dopływ spod Zieleńca P
Dopływ spod Rudna Drugiego P
V rzędu: Strumień Zaniowski P
VI rzędu: Dopływ spod Czeberaków P
Dopływ spod Gęsi L
VII rzędu: Dopływ spod Kol. Kolano L
V rzędu: Dopływ spod Kolana P
I rzędu: Wisła
II rzędu: Narew
III rzędu: Bug
IV rzędu: Krzna
V rzędu: Zielawa
VI rzędu: Kanał Paszenkowski L
VII rzędu: Dopływ spod Sewerynowki L
VI rzędu: Dopływ spod Ratajewicz P
Muława L
VII rzędu: Dopływ spod Paszenek L
Rów C L
V rzędu: Krzna Południowa
VI rzędu: Dopływ spod Grabowca P
Dopływ spod Lipniaków P
Dopływ spod Zarzecza Łukowskiego P
VII rzędu: Dopływ 2 spod Olszewnicy P
Dopływ 1 spod Olszewnicy P
VI rzędu: Dopływ spod Szaniaw-Matys L
VII rzędu: Dopływ spod Szaniaw-Poniaty L
Dopływ spod Lasu Trzebieszowskiego L
VI rzędu: Dopływ z Lasu Zakrzewskiego P
VII rzędu: Dopływ spod Suchocina L
V rzędu: Dopływ z lasu Trzebieszowskiego P
VI rzędu: Dopływ spod Brzozowicy Dużej P
VI rzędu: Kanał Wieprz-Krzna
VII rzędu: Dopływ spod Worsów L
Dopływ spod Zosinowa L
Kanał Grabowiecki L

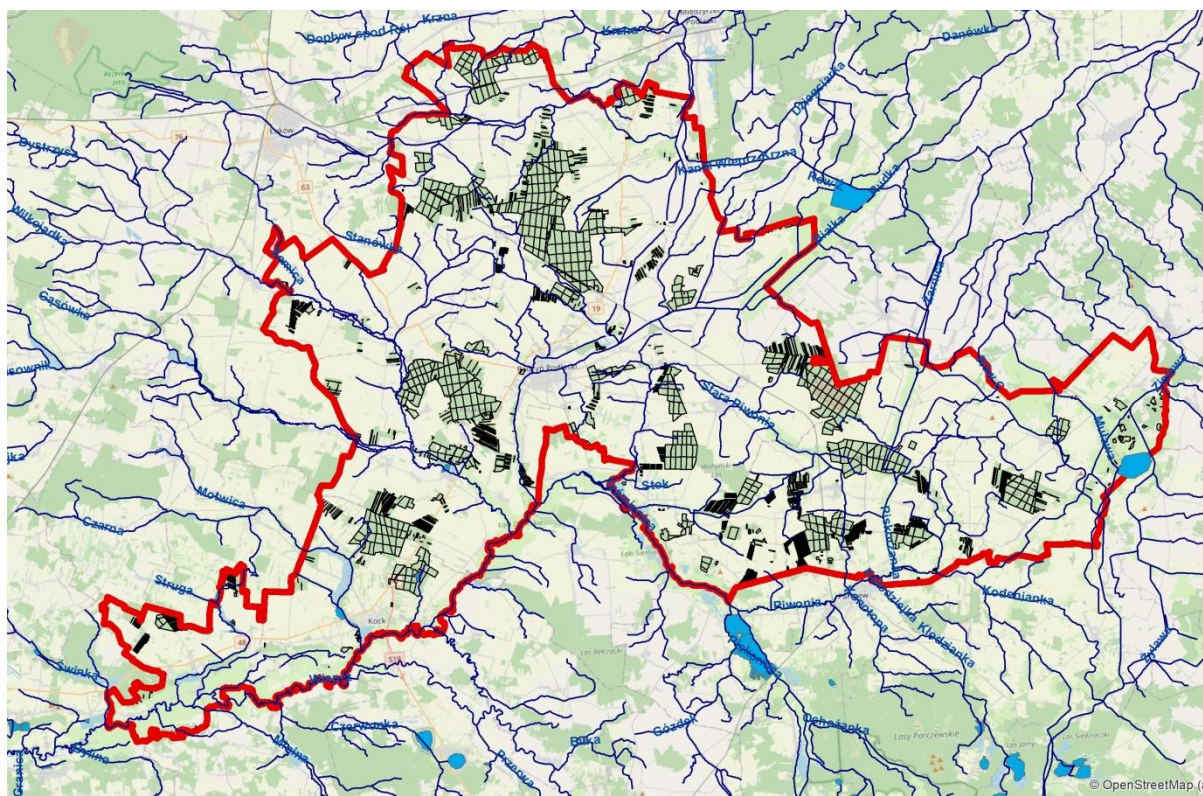
Wody powierzchniowe stojące

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski nie występują naturalne zbiorniki wodne. W Obrębie Radzyń w oddziałach 323 oraz 521 i 523 znajdują się stawy o łącznej powierzchni 27,32 ha. W bezpośrednim sąsiedztwie lasów nadleśnictwa, w leśnictwie Kock w pradolinie Wieprza istnieje Gospodarstwo Rybackie Kock z kompleksem stawów rybnych

Obszary wodno-błotne

Występujące na powierzchni nieleśnej - śródleśne bagna, nieużytki, mokradła i torfowiska można zaliczyć do obszarów wodno-błotnych. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, co zwiększają vitalność ekosystemów leśnych. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych.

Cenniejsze fragmenty obszarów wodno-błotnych zostały objęte ochroną w formie użytków ekologicznych. Łączna ich powierzchnia na gruntach nadleśnictwa wynosi 114,86 ha

Rysunek 3. Położenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI na tle sieci hydrologicznej

1.3.6. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych składów gatunkowych

W załącznikach do opisanie ogólnego oraz w tomie II zamieszczone zostały:

- **tabela nr II** - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- **tabela nr IV** - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- **tabela nr Va** - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- **tabela nr Vb** - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w nadleśnictwie.

Tabela 19. Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
BŚW	11,26	0,14	8,23	0,17	19,49	0,15
BMŚW	612,15	7,57	121,45	2,45	733,60	5,62
BMW	38,44	0,48	36,48	0,74	74,92	0,57
BMB	-	0,00	1,68	0,03	1,68	0,01
LMŚW	3269,34	40,41	3041,37	61,29	6310,71	48,36
LMW	196,77	2,43	531,66	10,71	728,43	5,58
LMB	51,60	0,64	0,60	0,01	52,20	0,40
LŚW	3141,58	38,84	887,63	17,89	4029,21	30,87
LW	591,31	7,31	267,72	5,39	859,03	6,58
OL	172,45	2,13	60,77	1,22	233,22	1,79
OLI	4,24	0,05	4,99	0,10	9,23	0,07
Razem	8089,14	100,00	4962,58	100,00	13051,72	100,00

Wykres nr 4. Udział % siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

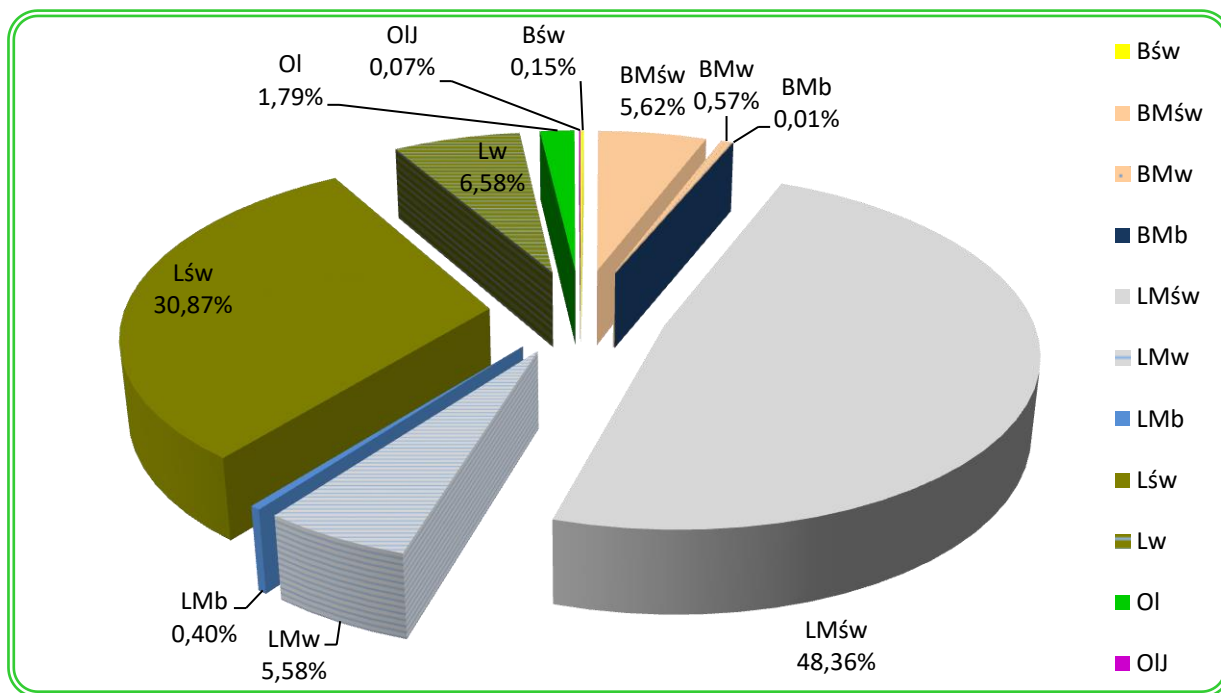

Tabela 20. Zestawienie wilgotnościowo-troficzne powierzchni siedlisk leśnych

Grupy żyźnościowe siedlisk	Grupy wilgotnościowe siedlisk					Razem	%
	Suche	Świeże	Wilgotne	Bagienne	Zalewowe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Bory	-	19,49	-	-	-	19,49	0,15
Bory mieszane	-	733,60	74,92	1,68	-	810,20	6,21
Lasy mieszane	-	6310,71	728,43	52,20	-	7091,34	54,33
Lasy	-	4029,21	859,03	233,22	9,23	5130,69	39,31
Ogółem	-	11093,01	1662,38	287,10	9,23	13051,72	100,00
%	-	84,99	12,74	2,20	0,07	100,00	

Pod względem wilgotnościowym przeważają siedliska świeże 84,99%, natomiast wg żyźności – siedliska lasów mieszanych 54,33%.

Dane o aktualnym stanie siedliska wynikające z operatu glebowo-siedliskowego dla nadleśnictwa, przełożone na bazę opisu taksacyjnego, przedstawiają się następująco:

- > 97,52 % siedliska w stanie naturalnym
- > 0,07 % siedliska zbliżone do naturalnych
- > 2,41 % siedliska zniekształcone
- > 0,00 % siedliska zdegradowane

Tabela 21. Zestawienie zmian powierzchni TSL w stosunku do poprzedniej rewizji

Siedliskowy typ lasu	wg stanu na 01.01.2014 r.		wg stanu na 01.01.2024 r.		różnica
	ha	%	ha	%	ha
1	2	3	4	5	6
Obręb RADZYŃ					
BŚW	20,44	0,25	11,26	0,14	-9,18
BMŚW	597,48	7,42	612,15	7,57	14,67
BMW	49,57	0,62	38,44	0,48	-11,13
LMŚW	3243,59	40,27	3269,34	40,41	25,75
LMW	198,17	2,46	196,77	2,43	-1,4
LMB	50,55	0,63	51,60	0,64	1,05
LŚW	3205,93	39,81	3141,58	38,84	-64,35
LW	494,10	6,13	591,31	7,31	97,21
OL	180,65	2,24	172,45	2,13	-8,2
OLJ	13,34	0,17	4,24	0,05	-9,1
Razem	8053,82	100,00	8089,14	100,00	35,32
Obręb TURÓW					
BŚW	8,28	0,17	8,23	0,17	-0,05
BMŚW	136,23	2,75	121,45	2,45	-14,78
BMW	36,55	0,74	36,48	0,74	-0,07
BMB	0,57	0,01	1,68	0,03	1,11
LMŚW	3052,13	61,67	3041,37	61,29	-10,76
LMW	513,60	10,38	531,66	10,71	18,06
LMB	0,59	0,01	0,60	0,01	0,01
LŚW	879,10	17,76	887,63	17,89	8,53
LW	257,79	5,21	267,72	5,39	9,93
OL	59,71	1,21	60,77	1,22	1,06
OLJ	4,61	0,09	4,99	0,10	0,38
Razem	4949,16	100,00	4962,58	100,00	13,42
Nadleśnictwo					
BŚW	28,72	0,22	19,49	0,15	-9,23
BMŚW	733,71	5,64	733,60	5,62	-0,11
BMW	86,12	0,66	74,92	0,57	-11,2
BMB	0,57	0,00	1,68	0,01	1,11
LMŚW	6295,72	48,43	6310,71	48,36	14,99
LMW	711,77	5,47	728,43	5,58	16,66
LMB	51,14	0,39	52,20	0,40	1,06
LŚW	4085,03	31,42	4029,21	30,87	-55,82
LW	751,89	5,78	859,03	6,58	107,14
OL	240,36	1,85	233,22	1,79	-7,14
OLJ	17,95	0,14	9,23	0,07	-8,72
Razem	13002,98	100,00	13051,72	100,00	48,74

(powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona razem)

W stosunku do poprzedniej rewizji u.l. nastąpiły drobne, nieistotne różnice powierzchni STL wynikające z korekty granic wydziałów oraz zmian w powierzchni leśnej nadleśnictwa.

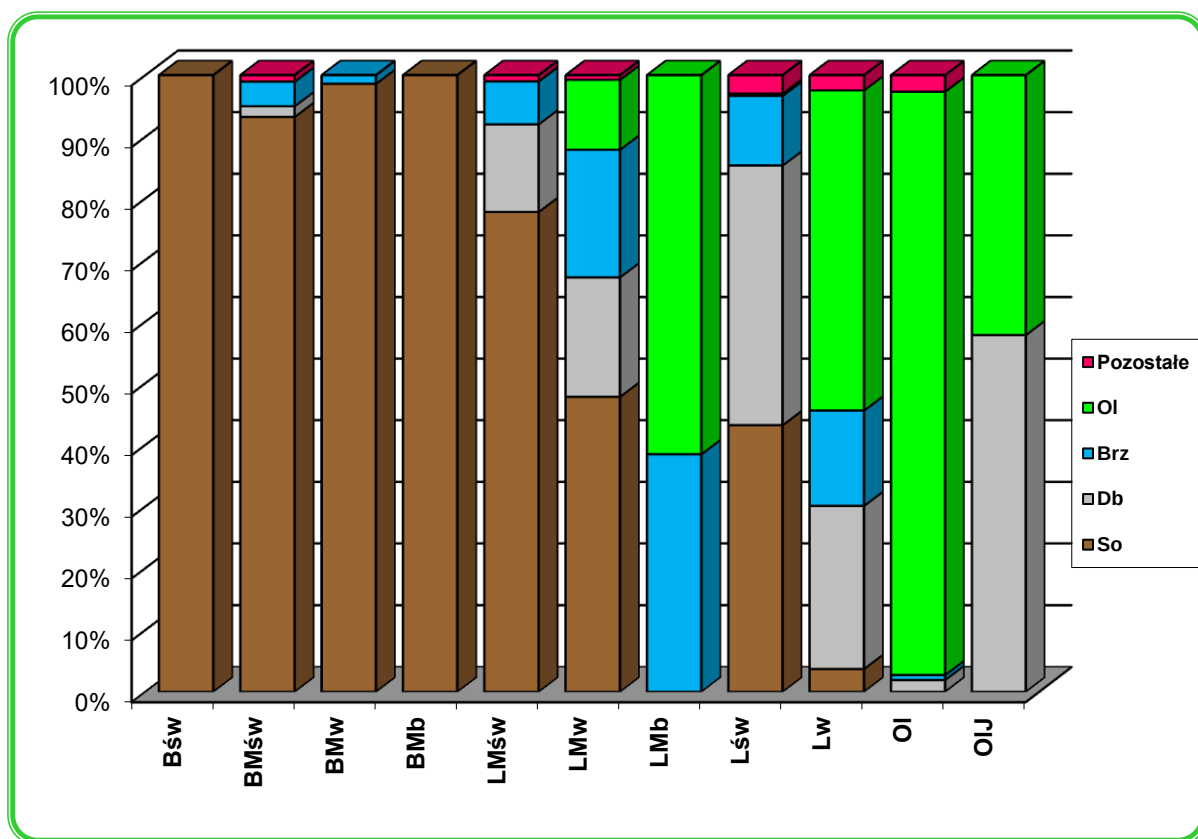
Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Tabela 22. Powierzchnia i udział dominujących gatunków panujących w siedliskowych typach lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)¹⁾

Typ siedliskowy lasu	Gatunki panujące					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb RADZYŃ						
BŚW	11,26	-	-	-	-	11,26
BMŚW	573,37	10,31	20,92	0,06	7,38	612,04
BMW	38,41	-	0,03	-	-	38,44
LMŚW	2689,78	433,89	108,94	2,39	29,28	3264,28
LMW	71,54	39,18	32,45	44,93	2,87	190,97
LŚW	1469,34	1213,97	356,24	12,19	84,75	3136,49
LW	20,15	116,77	114,56	326,96	6,05	584,49
OL	0,03	0,84	-	150,81	5,79	157,47
LMB	-	-	-	0,96	-	0,96
OLJ	-	-	-	2,89	-	2,89
Razem	4873,88	1814,96	633,14	541,19	136,12	7999,29
Obręb TURÓW						
BŚW	8,23	-	-	-	-	8,23
BMŚW	108,39	2,38	8,21	0,22	0,19	119,39
BMW	35,45	-	1,03	-	-	36,48
BMB	0,51	-	-	-	-	0,51
LMŚW	2214,45	462,37	329,79	-	33,49	3040,10
LMW	263,85	96,78	112,92	34,72	2,50	510,77
LŚW	266,93	480,06	98,02	3,07	35,65	883,73
LW	10,96	105,44	15,75	110,64	14,84	257,63
OL	-	3,23	1,75	52,13	-	57,11
OLJ	-	3,96	-	-	-	3,96
LMB	-	-	0,60	-	-	0,60
Razem	2908,77	1154,22	568,07	200,78	86,67	4918,51
Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI						
BŚW	19,49	0	0	0	0	19,49
BMŚW	681,76	12,69	29,13	0,28	7,57	731,43
BMW	73,86	0	1,06	0	0	74,92
BMB	0,51	0	0	0	0	0,51
LMŚW	4904,23	896,26	438,73	2,39	62,77	6304,38
LMW	335,39	135,96	145,37	79,65	5,37	701,74
LŚW	1736,27	1694,03	454,26	15,26	120,4	4020,22
LW	31,11	222,21	130,31	437,6	20,89	842,12
OL	0,03	4,07	1,75	202,94	5,79	214,58
OLJ	0	3,96	0	2,89	0	6,85
LMB	0	0	0,6	0,96	0	1,56
Razem	7782,65	2969,18	1201,21	741,97	222,79	12917,80

Gatunki panujące zajmujące poniżej 3% powierzchni ujęte sumarycznie jako „pozostałe”

Wykres nr 5. **Udział % gatunków panujących w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski**

Dla pełniejszego zobrazowania charakterystyki przyrodniczej nadleśnictwa poniżej przedstawiono na podstawie tabeli Va powierzchniowy udział gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu.

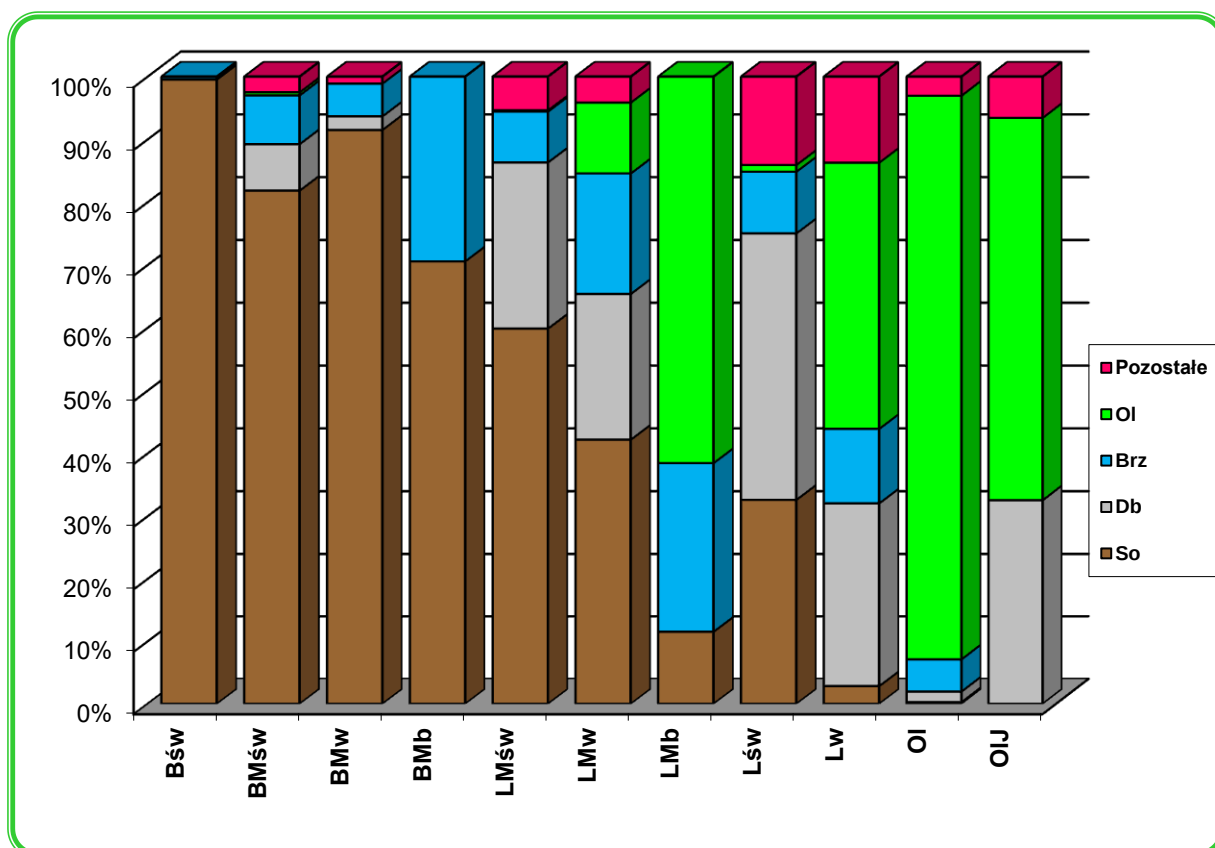
Tabela 23. Zestawienie powierzchni wg gatunków rzeczywistych w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli Va)

Typ siedliskowy lasu	Gatunki rzeczywiste					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb RADZYŃ						
BŚW	11,18	-	0,08	-	-	11,26
BMŚW	502,57	47,32	43,66	3,10	15,39	612,04
BMW	36,67	0,14	1,25	-	0,38	38,44
LMŚW	2087,07	822,18	161,67	8,00	185,36	3264,28
LMW	57,38	38,73	35,35	45,52	13,99	190,97
LŚW	1093,37	1262,66	289,10	30,93	460,43	3136,49
LW	13,54	146,95	76,82	267,48	79,70	584,49
OL	0,52	1,23	4,42	145,56	5,74	157,47
LMB	-	-	-	0,96	-	0,96
OLJ	-	-	-	2,89	-	2,89
Razem	3802,30	2319,21	612,35	504,44	760,99	7999,29

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Typ siedliskowy lasu	Gatunki rzeczywiste					Razem
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Obręb TURÓW						
BŚW	8,22	0,01	-	-	-	8,23
BMŚW	96,12	6,73	13,18	0,48	2,88	119,39
BMW	31,89	1,48	2,66	-	0,45	36,48
BMB	0,36	-	0,15	-	-	0,51
LMŚW	1687,90	846,04	348,59	4,63	152,94	3040,10
LMW	238,71	124,09	99,31	33,65	15,01	510,77
LŚW	217,67	441,82	105,51	12,39	106,34	883,73
LW	10,33	99,05	23,09	89,48	35,68	257,63
OL	0,06	2,40	6,65	47,22	0,78	57,11
OLJ	-	2,23	-	1,28	0,45	3,96
LMB	0,18	-	0,42	-	-	0,60
Razem	2291,44	1524,99	599,56	189,13	313,39	4918,51
Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI						
BŚW	19,40	0,01	0,08	-	-	19,49
BMŚW	598,69	54,05	56,84	3,58	18,27	731,43
BMW	68,56	1,62	3,91	-	0,83	74,92
BMB	0,36	-	0,15	-	-	0,51
LMŚW	3774,97	1668,22	510,26	12,63	338,3	6304,38
LMW	296,09	162,82	134,66	79,17	29	701,74
LŚW	1311,04	1704,48	394,61	43,32	566,77	4020,22
LW	23,87	246	99,91	356,96	115,38	842,12
OL	0,58	3,63	11,07	192,78	6,52	214,58
OLJ	-	2,23	-	4,17	0,45	6,85
LMB	0,18	-	0,42	0,96	-	1,56
Razem	6093,74	3843,06	1211,91	693,57	1075,52	12917,80

Wykres nr 6. Rzeczywisty udział % gatunków w typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Na terenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI:

- drzewostany na gruntach porolnych zajmują powierzchnię 228,12 ha, w tym w obrębie RADZYŃ na powierzchni 142,44 ha, w wydzieleniach leśnych: 317 n, 323 c, j, k, s, t, 330 f, 336 b, 343 Aa, Ac, Af, Ar, 344 f, 345 b, 346 c, d, 347 d, 348 f, 368 c, 391 g, h, 395 b, 405 a, 406 i, 407 f, 422 b, c, 427 h, i, m, n, o, 457 h, 458 d, 459 d, 467 c, 473 b, 474 Aa, Ab, 476 b, 480 k, l, n, o, 483 Ab, 503 Aa, Ac, Ad, Af, 508 b, 518 i, 519 i, 520 k, 531 c, 602 a, 619 a, b, 655 ax, y, 658 p, w obrębie TURÓW na powierzchni 85,68 ha, w wydzieleniach leśnych: 17 d, i, 18 d, 30 h, 35 b, 37 a, 39 f, g, i, 49 a, 64 a, b, 78 b, 144 d, g, j, 145 c, 154 i, m, 162 a, b, 163 a, b, c, d, 169 b, d, h, 181 j, 187 a, b, 189 i, k, n, 190 g, 192 c, 193 a.
- drzewostany po rekultywacji zajmują 10,22 ha powierzchni, w tym w obrębie RADZYŃ na powierzchni 10,22 ha, w wydzieleniach leśnych: 317a, 317b, 317f, 317g, 317h.

1.3.7. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref

1.3.8. Zestawienie przyjętych przez KZP typów drzewostanu (TD) dla poszczególnych siedlisk leśnych z uwzględnieniem krain przyrodniczo-leśnych

Uwzględniając ustalenia Komisji Założeń Planu oraz Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto następujące typy drzewostanów o kierunku gospodarczym i orientacyjne skład gatunkowe upraw dla poszczególnych typów siedliskowych lasu.

Tabela 24. Przyjęte TD o kierunku gospodarczym i orientacyjne skład gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjne skład gatunkowe - %	
		Gatunki główne	Gatunki domieszkowe
1	2	3	4
BŚW	SO	SO-80	BRZ-20
BMŚW	DB SO	SO-70	DB.B-20, BRZ-10
BMŚW	SO	SO-80	BRZ-10, DB-10
BMW	SO	SO-70	ŚW-10, BRZ-10, DB-10
BMB	SO	SO-70	ŚW-10, OL-10, BRZ-10
LMŚW	BK DB SO	SO-40	DB-30, BK-20, KL-5, LP-5
LMŚW	DB SO	SO-50	DB-30, LP-10, KL-10
LMŚW	DB.B SO	SO-60	DB.B-30, KL-10
LMŚW	SO	SO-70	DB-20, BRZ-10
LMŚW	SO DB	DB-50	SO-30, LP-10, JW-5, KL-5
LMW	DB SO	DB-40	SO-40, KL-10, LP-5, JW-5
LMW	DB OL	OL-50	DB-30, BRZ-10, KL-5, ŚW-5
LMW	SO DB	DB-60	SO-30, BRZ-5, KL-5
LMB	OL	OL-70	BRZ-20, ŚW-10
LŚW	DB	DB-80	GB-10, JW-5, LP-5
LŚW	GB DB	DB-70	GB-10, LP-10, KL-10
LW	DB	DB-80	OL-10, JS-10
LW	DB OL	OL-60	DB-30, WZ-5, JS-5
LW	OL DB	DB-60	OL-30, JW-5, WZ-5
OL	OL	OL-80	ŚW-10, BRZ-10
OLJ	DB OL JS	OL-30	JS-30, DB-20, KL-10, WZ-10
OLJ	JS DB	DB-40	JS-30, WZ-10, OL-10, KL-5, BRZ-5

Tabela 25. Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne skład gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla chronionych siedlisk przyrodniczych

Kod	Nazwa siedliska	TS	TD	Orientacyjne skład gatunkowe - %		Sposób zagospod.	Uwagi
				Gat. główne	Gat. domieszkowe		
1	2	3	4	5	6	7	8
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Tilio-Carpinetum)	Lśw	GB DB	I piętro Db 70 II piętro Gb 70%	Gb, Lp i inne 30% Lp i inne 30%	Bierne formy ochrony	

1.3.9. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Według Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29.07.2015 r. w sprawie wykazu obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału podstawowego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1425) lasy Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI położone są w granicach regionu:

- dla gatunku brzoza brodawkowata - Brz 40
- dla gatunku buk zwyczajny - Bk 20
- dla gatunku dąb bezszypułkowy - Dbb 40
- dla gatunku dąb szypułkowy - Dbs 40
- dla gatunku jodła pospolita - Jd 10
- dla gatunku modrzew europejski - Md 20
- dla gatunku olsza czarna - Ol 40
- dla gatunku sosna zwyczajna:

So 40 (gminy: Wisznice, Jeziorzany, Łuków, Trzebieszów),

So 42 (gminy: Borki, Drelów, Jabłoń, Kąkolewnica Wschodnia, Kock, Komarówka, Milanów, Parczew, Radzyń Podlaski, Siemień, Ulan-Majorat, Wohyń),

- dla gatunku świerk pospolity - Św 10.

Wykaz obiektów bazy nasiennej zamieszczono w załączniku do elaboratu (8. tabele i wzory instrukcyjne – wzór nr 2)

Wylączone drzewostany nasienne

Tabela 26. Zestawienie zbiorcze wylączonych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb:				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.	Liczba	Pow.	Liczba	Pow.	Liczba
		Wydz.		Wydz.		Wydz.
sosna zwyczajna	24,52	5	-	- -	24,52	5
dąb szypułkowy	8,68	1	-	- -	8,68	1
Razem	33,20	6			33,20	1

Tabela 27. Zestawienie drzewostanów nasiennych wylączonych

Adres	Gatunek	NR_BNL
05-19-1-02-393 -a -00	DB.S	MP/2/31257/05
05-19-1-03-309 -f -00	SO	MP/2/31256/05

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Gatunek	NR_BNL
05-19-1-03-309 -d -00	SO	MP/2/31256/05
05-19-1-03-325 -b -00	SO	MP/2/31256/05
05-19-1-03-325 -c -00	SO	MP/2/31256/05
05-19-1-03-334 -h -00	SO	MP/2/31255/05

Gospodarcze drzewostany nasienne

Tabela 28. Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.	Liczba	Pow.	Liczba	Pow.	Liczba
		Wydz.		Wydz.		Wydz.
sosna zwyczajna	230,03	39	92,70	17	322,73	56
modrzew europejski	11,91	3	-	-	11,91	3
świerk pospolity	3,40	3	-	-	3,40	3
dąb szypułkowy	82,10	12	62,11	8	144,21	20
klon pospolity	-	-	6,03	2	6,03	2
brzoza brodawkowata	-	-	4,19	1	4,19	1
olsza czarna	11,66	4	-	-	11,66	4
lipa drobnolistna	1,86	1	-	-	1,86	1
Razem	340,96	62	165,03	28	505,99	90

Drzewostany zachowawcze

Tabela 29. Zestawienie drzewostanów zachowawczych

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
sosna zwyczajna	15,55	1	-	-	15,55	1
Razem	15,55	1	-	-	15,55	1

Drzewostan zachowawczy sosny pospolitej zlokalizowany jest w obrębie RADZYŃ w oddz. 342c w rezerwacie „Czapliniec w Uroczysku Feliksówka”.

Drzewa mateczne

Na terenie nadleśnictwa uznano 25 szt. drzew matecznych DB.S – 2 szt., MD – 1 szt., SO 22 szt.:

Tabela 30. Zestawienie drzew matecznych

Adres	Gatunek	NR_BNL
05-19-1-01-304 -c -00	SO	MP/3/35199/05
05-19-1-01-306 -f -00	SO	MP/3/35198/05
05-19-1-02-393 -a -00	DB.S	MP/3/35196/05
05-19-1-03-309 -f -00	SO	MP/3/35215/05
05-19-1-03-309 -f -00	SO	MP/3/35216/05
05-19-1-03-309 -f -00	SO	MP/3/35213/05
05-19-1-03-309 -f -00	SO	MP/3/35214/05
05-19-1-03-311 -h -00	SO	MP/3/35200/05
05-19-1-03-327 -f -00	SO	MP/3/35205/05
05-19-1-03-327 -f -00	SO	MP/3/35203/05
05-19-1-03-327 -k -00	SO	MP/3/35201/05
05-19-1-03-334 -f -00	SO	MP/3/35209/05
05-19-1-03-334 -h -00	SO	MP/3/35210/05
05-19-1-03-334 -h -00	SO	MP/3/35206/05
05-19-1-03-334 -h -00	SO	MP/3/35207/05
05-19-1-03-334 -k -00	SO	MP/3/35208/05
05-19-1-03-339 -c -00	SO	MP/3/35218/05
05-19-1-04-351 -c -00	SO	MP/3/35219/05
05-19-1-05-489 -c -00	SO	MP/3/35197/05
05-19-1-06-209 -c -00	DB.S	MP/3/35195/05
05-19-2-09-142 -b -00	MD	MP/3/35221/05
05-19-2-09-81 -c -00	SO	MP/3/35222/05
05-19-2-09-81 -c -00	SO	MP/3/35223/05
05-19-2-10-53 -c -00	SO	MP/3/35226/05
05-19-2-10-54 -a -00	SO	MP/3/35225/05

Źródła nasion

Tabela 31. Zestawienie źródeł nasion

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]	[ha]	[szt.]
1	2	3	4	5	6	7
dąb czerwony	1,00	1	-	-	1,00	1
klon pospolity	1,28	1	0,10	1	1,38	2
klon jawor	3,79	2	-	-	3,79	2
grab pospolity	4,52	3	-	-	4,52	3
czereśnia ptasia	0,06	2	-	-	0,06	2
Razem	10,65	9	0,10	1	10,75	10

Uprawy pochodne i uprawy zachowawcze

Tabela 32. Zestawienie bloków upraw pochodnych, upraw pochodnych i upraw zachowawczych

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
Obręb RADZYŃ					
BLOKI UPRAW POCHODNYCH					
1.	05-19-1-03-334 -c -00	So – WDN 334h	I	1,33	uprawa pochodna
	05-19-1-03-334 -f -00			5,15	
	05-19-1-03-334 -h -00			14,25	
	05-19-1-03-334 -k -00			1,14	uprawa pochodna
	Razem			21,87	
2	05-19-1-02-423 -b -00	So – WDN 334h	II	5,52	uprawa pochodna
	05-19-1-02-423 -c -00			4,21	uprawa pochodna
	05-19-1-02-423 -d -00			4,36	
	05-19-1-02-424 -b -00			6,16	uprawa pochodna
	05-19-1-02-424 -c -00			5,59	uprawa pochodna
	05-19-1-02-424 -d -00			5,74	
	05-19-1-02-425 -f -00			6,34	uprawa pochodna
	05-19-1-02-425 -g -00			6,02	uprawa pochodna
	05-19-1-02-425 -h -00			6,52	
	05-19-1-02-426 -b -00			6,36	uprawa pochodna
	05-19-1-02-426 -c -00			6,09	uprawa pochodna
	05-19-1-02-426 -d -00			6,33	uprawa pochodna
	05-19-1-02-426 -f -00			5,15	
	05-19-1-02-427 -c -00			6,85	uprawa pochodna
	05-19-1-02-427 -d -00			5,43	uprawa pochodna
	05-19-1-02-427 -f -00			5,95	
	05-19-1-02-427 -g -00			5,59	
	05-19-1-02-428 -c -00			5,13	uprawa pochodna
	Razem			103,34	
3	05-19-1-05-514 -a -00	So – WDN 334h	III	8,08	uprawa pochodna
	05-19-1-05-514 -b -00			7,30	uprawa pochodna
	05-19-1-05-514 -c -00			1,24	
	05-19-1-05-515 -a -00			7,43	uprawa pochodna
	05-19-1-05-515 -b -00			6,79	uprawa pochodna
	05-19-1-05-515 -c -00			3,24	
	05-19-1-05-515 -f -00			2,67	
	Razem			36,75	
4	05-19-1-07-261 -a -00	Dbs – WDN 393a	VI	26,25	
	05-19-1-07-262 -a -00			18,59	
	Razem			44,84	
5	05-19-1-05-490 -b -00	So – WDN 309df, 325bc	VII		uprawa pochodna
	05-19-1-05-490 -c -00			5,09	
	05-19-1-05-490 -d -00			5,25	
	05-19-1-05-490 -f -00			4,45	
	05-19-1-05-491 -a -00			5,57	
	05-19-1-05-491 -b -00			5,72	uprawa pochodna
				5,66	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
	05-19-1-05-491 -c -00			5,59	
	05-19-1-05-491 -d -00			4,78	
	05-19-1-05-491 -f -00			4,28	
	05-19-1-05-499 -a -00			3,38	uprawa pochodna
	05-19-1-05-499 -b -00			3,90	
	05-19-1-05-499 -d -00			5,93	uprawa pochodna
	Razem			59,60	
6		So – WDN 309df, 325bc	VIII		uprawa pochodna
	05-19-1-03-301 -a -00			4,06	
	05-19-1-03-301 -b -00			4,22	uprawa pochodna
	05-19-1-03-301 -c -00			4,18	
	05-19-1-03-301 -d -00			4,15	
	05-19-1-03-302 -a -00			4,79	uprawa pochodna
	05-19-1-03-302 -b -00			4,62	uprawa pochodna
	05-19-1-03-302 -c -00	5,26	uprawa pochodna		
Razem			31,28		
7	05-19-1-02-375 -i -00	Dbs – WDN 393a	IX	15,53	uprawa pochodna
	Razem			15,53	
8	05-19-1-07-260 -c -00	Dbs – WDN 393a	X	6,51	uprawa pochodna
	05-19-1-07-260 -d -00			6,14	uprawa pochodna
	Razem			12,65	
BLOKI UPRAW ZACHOWAWCZYCH					
9		So – Dstan zachowawczy 342c	I		uprawa zachowawcza
	05-19-1-01-304 -b -00			3,86	
	05-19-1-01-304 -c -00			4,72	uprawa zachowawcza
	05-19-1-01-305 -a -00			4,46	uprawa zachowawcza
	05-19-1-01-305 -b -00			4,70	uprawa zachowawcza
	05-19-1-01-305 -c -00	4,96	uprawa zachowawcza		
Razem			22,70		
10	05-19-1-03-327 -k -00	So – drzewa mateczne 327fk	III	1,91	uprawa zachowawcza
	Razem			1,91	
UPRAWY POCHODNE POZA BLOKAMI					
	05-19-1-07-258 -b -00	Dbs – WDN 393a		10,29	uprawa pochodna
	05-19-1-07-267 -c -00	So – WDN 334h		2,89	uprawa pochodna
	05-19-1-03-331 -g -00			1,93	uprawa pochodna
	05-19-1-04-362 -d -00			3,86	uprawa pochodna
	05-19-1-05-488 -b -00	So – WDN 309df, 325bc		5,73	uprawa pochodna
	05-19-1-05-489 -b -00			4,55	uprawa pochodna
UPRAWY ZACHOWAWCZE POZA BLOKAMI					
	05-19-1-03-332 -b -00	So – Dstan zachowawczy 342c		2,38	uprawa pochodna
	05-19-1-03-475 -a -00			2,45	uprawa pochodna
Obręb TURÓW					
11	05-19-2-10-76 -a -00	So – WDN 334h	IV	2,35	uprawa pochodna

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Lp.	Oddział, pododdział	Pochodzenie nasion	Nr bloku	Pow. [ha]	Uwagi
1	2	3	4	5	6
	05-19-2-10-76 -b -00			6,24	uprawa pochodna
	05-19-2-10-76 -c -00			6,47	uprawa pochodna
	05-19-2-10-76 -g -00			2,79	uprawa pochodna
	Razem			17,85	
12	05-19-2-09-64 -h -00	So – WDN 334h	V	3,03	uprawa pochodna
	05-19-2-09-64 -i -00			2,66	uprawa pochodna
	05-19-2-09-64 -j -00			5,53	uprawa pochodna
	Razem			11,22	
BLOKI UPRAW ZACHOWAWCZYCH					
13		So – Dstan zachowawczy 342c	II		uprawa zachowawcza
	05-19-2-11-173 -d -00			5,99	
	05-19-2-11-173 -f -00			5,34	uprawa zachowawcza
	05-19-2-11-173 -g -00			4,73	
	Razem			16,06	
14		So – Dstan zachowawczy 342c	IV		
	05-19-2-11-132 -a -00			7,05	
	05-19-2-11-132 -b -00			8,32	
	Razem			15,37	
UPRAWY POCHODNE POZA BLOKAMI					
	05-19-2-09-162 -b -00	So – WDN 309df, 325bc		3,03	uprawa pochodna
	05-19-2-11-164 -c -00	Dbs – WDN 393a		0,53	uprawa pochodna
	05-19-2-11-170 -b -00			2,78	uprawa pochodna
UPRAWY ZACHOWAWCZE POZA BLOKAMI					
	05-19-2-10-59 -a -00	So – drzewa mateczne 327fk		5,61	uprawa zachowawcza
	05-19-2-11-172 -c -00			8,67	uprawa zachowawcza
	05-19-2-11-174 -a -00			7,71	uprawa zachowawcza
Ogółem					

Produkcja szkółkarska

Na terenie nadleśnictwa istnieje szkółka leśna „Borowe” o powierzchni 8,79 ha w obrębie RADZYŃ oddział 306, 307. Zaspokaja ona potrzeby nadleśnictwa na materiał sadzeniowy.

1.3.10. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwaty przyrody, obszar chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI.

1.3.10.1. Opis walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Tabela 33. Zestawienie cennych obiektów przyrodniczych

Rodzaj obiektu	Powierzchnia całkowita [ha]	W zasięgu nadleśnictwa		W zarządzie nadleśnictwa						
		Liczba	Powierzchnia [ha]	Liczba	Powierzchnia					
					Lasy		Grunty nieleśne		Razem	
					ha	%	ha	%	ha	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Rezerваты przyrody: Omelno, Czapliniec w Uroczysku Feliksówka, Las Wagramski, Czarny Las, Kania	92,83	5	92,83	5	92,83	0,69	-	-	92,83	0,68
Obszary chronionego krajobrazu: Annówka, Pradolina Wieprza, Radzyński*	38934,30	3	10892,45	3	2236,19 /2288,14*	16,69	86,34/86,72*	25,72	2322,53 /2374,86*	16,91
Obszary Natura 2000 – OSO Dolina Tyśmienicy PLB060004	7363,66	1	1707,69	1	3,93	0,03	0,13	0,04	4,06	0,03
Obszary Natura 2000 – OSO Zbiornik Podedwórze PLB060015	283,71	1	164,48							
Obszary Natura 2000 – SOO Czarny Las PLH060004 Dolny Wieprz PLH060051	8209,44	2	2618,53	2	27,23	0,20	0,64	0,19	27,87	0,20
Obszary Natura 2000 – SOO Horodyszcze PLH060101	25,43	1	25,12	1						
Pomniki przyrody	w tym 2 głązy narzutowe, 5 grup drzew, 7 drzew pojedynczych (18 szt. Dbs, 2 szt. So, 1 szt. So we, 3 szt. Bk, 1 szt. Św)			14	-	-	-	-	-	-
Użytki ekologiczne				17	-	-	114,86	34,20	114,86	0,84
Wpisane do rejestru zabytków, itp.				5	125,84	0,94	18,11	5,39	143,95	1,04

* w tym grunty we współwłasności

1.3.10.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Zagrożenia środowiska leśnego można podzielić na trzy zasadnicze grupy: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne.

Z grupy zagrożeń abiotycznych na omawianym terenie największe znaczenie mają silne, wywołujące wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze.

Pośród czynników biotycznych największym zagrożeniem dla lasów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI mogą być gradacje pierwotnych i wtórnych szkodników owadzych, występowanie grzybów pasożytniczych oraz zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych. Spośród szkodników upraw i młodników największe zagrożenie występuje ze strony zwierzyny, pędraków chrabąszczy, mniejsze ze strony smolika znaczonego i szeliniaka sosnowca.

Z grzybów pasożytniczych najgroźniejszym jest korzeniowiec wieloletni, występujący przeważnie na gruntach porolnych. Z innych patogenów grzybowych wymienić należy: osutki, opieńki, mączniaki i grzyby zgorzelowe. Duże znaczenie mają również ssaki roślinożerne. Uszkodzenia w postaci spalowania i zgryzania upraw i młodników występują dość często i mają bezpośredni wpływ na jakość hodowlaną drzewostanów.

Z czynników antropogenicznych lasom tutejszym zagrażają: zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb, niewłaściwa gospodarka odpadami, pożary oraz zagrożenia wynikające z bezpośredniego negatywnego oddziaływania człowieka na lasy. Uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie przy drogach publicznych, oraz wywożenie śmieci do lasu i tworzenie „dzikich wysypisk”.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziałach „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe”.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych gospodarki leśnej w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI usytuowane jest w centralnej części województwa lubelskiego, częściowo na terenie pięciu powiatów: bialskiego, łukowskiego, radzyńskiego, parczewskiego i lubartowskiego, obejmuje gminy i części gmin: Drelów, Wisznice, Jeziorzany, Kock Miasto, Kock, Łuków, Trzebieszów, Jabłoń, Milanów, Parczew, Radzyń Podlaski Miasto, Radzyń Podlaski, Borki, Kąkolewnica, Ulan-Majorat, Wołyń.

Uwarunkowania ekonomiczne: lesistość, pow. zasięgu terytorialnego, udział pow. lasów według powiatów i gmin, w których leży Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI przedstawiono w tabeli.

Tabela 34. Charakterystyka warunków ekonomicznych gmin i powiatów¹

Jednostka terytorialna	Powierzchnia ogólna [km ²]	Powierzchnia gruntów leśnych nadleśnictwa ^{*)} [ha]	Lesistość* [%]	Ludność* [tys. osób]	Zaludnienie* [osób/km ²]
1	2	3	4	5	6
Gm. Drelów*	228,1	219,28	39,2	5,1	22
Gm. Wisznice*	173,2	104,98	21,8	4,5	26
Powiat Bialski*	401,3	324,26	--	9,6	--
Gm. Jeziorzany	66,5	130,73	11,5	2,5	37
Gm. Kock Miasto	16,8	9,23	9,2	2,9	172
Gm. Kock Obszar wiejski	84,3	1117,05	20,7	2,9	34
Powiat Lubartowski	167,6	1257,09	--	8,3	--
Gm. Łuków*	307,5	876,64	35,2	18,5	60
Gm. Trzebieszów*	140,5	189,56	13,7	7,1	51
Powiat Łukowski	448,0	1066,20	--	25,6	--
Gm. Jabłoń	110,3	567,23	12,5	3,6	32
Gm. Milanów	116,7	1493,51	18,2	3,4	29
Gm. Parczew Obszar wiejski*	138,7	457,48	28,4	3,5	26
Gm. Siemień*	111,2	132,76	12,9	4,3	39
Powiat Parczewski	476,9	2650,98		14,8	
Gm. Borki	111,7	426,62	16,4	5,8	52
Gm. Kąkolewnica	147,5	2307,92	25,0	7,6	52
Miasto Radzyń Podlaski	19,3	1,19	4,3	14,5	748
Gm. Radzyń Podlaski	155,1	3235,88	29,8	7,9	51
Gm. Ulan-Majorat	107,8	49,14	10,4	5,5	52
Gm. Wołyń	178,2	2082,86	21,0	6,2	35
Powiat Radzyński	719,6	8103,61	--	47,5	--
Województwo Lubelskie*	2213,4	13402,14	23,5	105,8	48
Ogółem*	2213,4	13402,14	--	105,8	--

* w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się część gminy

Terytorialny zasięg działania Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI obejmuje obszar o powierzchni 1285,68 km².

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski leży na terenie, w którym funkcją wiodącą regionu jest rolnictwo, a uzupełniającymi są leśnictwo, turystyka, rekreacja oraz drobne zakłady przemysłowe,

¹ www.stat.gov.pl za 2022 r.

które kształtują charakter tego regionu. Jest to region mało uprzemysłowiony. Na obszarze tym brak jest większych zakładów przemysłowych, a największym miastem położonym w zasięgu nadleśnictwa jest Radzyń Podlaski. Tu zgrupowane są drobne zakłady rzemieślnicze, przemysłowe, urzędy i placówki handlowe. Elementem sprzyjającym handlowi jest bliskość granicy państwowej i przejścia granicznego w Sławatyczach oraz budowa drogi ekspresowej S19, która przetnie nadleśnictwo na pół w kierunku północ - południe. W zasięgu nadleśnictwa nie ma znaczących zakładów drzewnych. Przerobem drewna zajmują się lokalne tartaki.

Surowiec drzewny jest zbywany według zasad ustalonych obowiązującymi przepisami. Zasady sprzedaży drewna określone są zarządzeniami dyrektora generalnego Lasów Państwowych, dostępnymi na stronie internetowej Portalu Leśno-Drzewnego. Dodatkowo w ofercie Lasów Państwowych tworzona jest pula drewna do sprzedaży detalicznej oraz sprzedaży cennych gatunków na aukcjach i submisjach. Sprzedaż drewna opałowego dla osób fizycznych odbywa się bezpośrednio w leśnictwach.

Prace związane z pozyskaniem, zrywką, wywozem, hodowlą i ochroną wykonywane są przez Zakłady Usług Leśnych (ZUL), które tworzą byli robotnicy stali, sezonowi nadleśnictwa oraz bezrobotna ludność wiejska. Rokrocznie nadleśnictwo ogłasza przetargi na wykonywanie prac leśnych, w których uczestniczą Zakłady Usług Leśnych.

Brak zakładów przemysłowych powoduje, że środowisko naturalne jest czyste i nieskażone. Biorąc pod uwagę zastój gospodarczy i założenia polityki ekologicznej państwa, należy oczekiwać zwiększenia roli funkcji leśnictwa, a przede wszystkim turystyki i rekreacji. W tym celu istnieje konieczność propagowania istniejących walorów przyrodniczych oraz stworzenia odpowiedniej bazy turystyczno-rekreacyjnej.

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Tabela 35. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu	Nadleśnictwo	
	[szt.]	[ha]
1	2	3
Do 1,00 ha	331	114,82
1,01 – 5,00 ha	92	208,66
5,01 – 20,00 ha	26	268,90
20,01 – 100,00 ha	13	587,24
100,01 – 500,00 ha	21	4780,44
500,01 – 2000,00 ha	5	4873,21
Powyżej 2000 ha	1	3159,23
Razem	489	13992,49

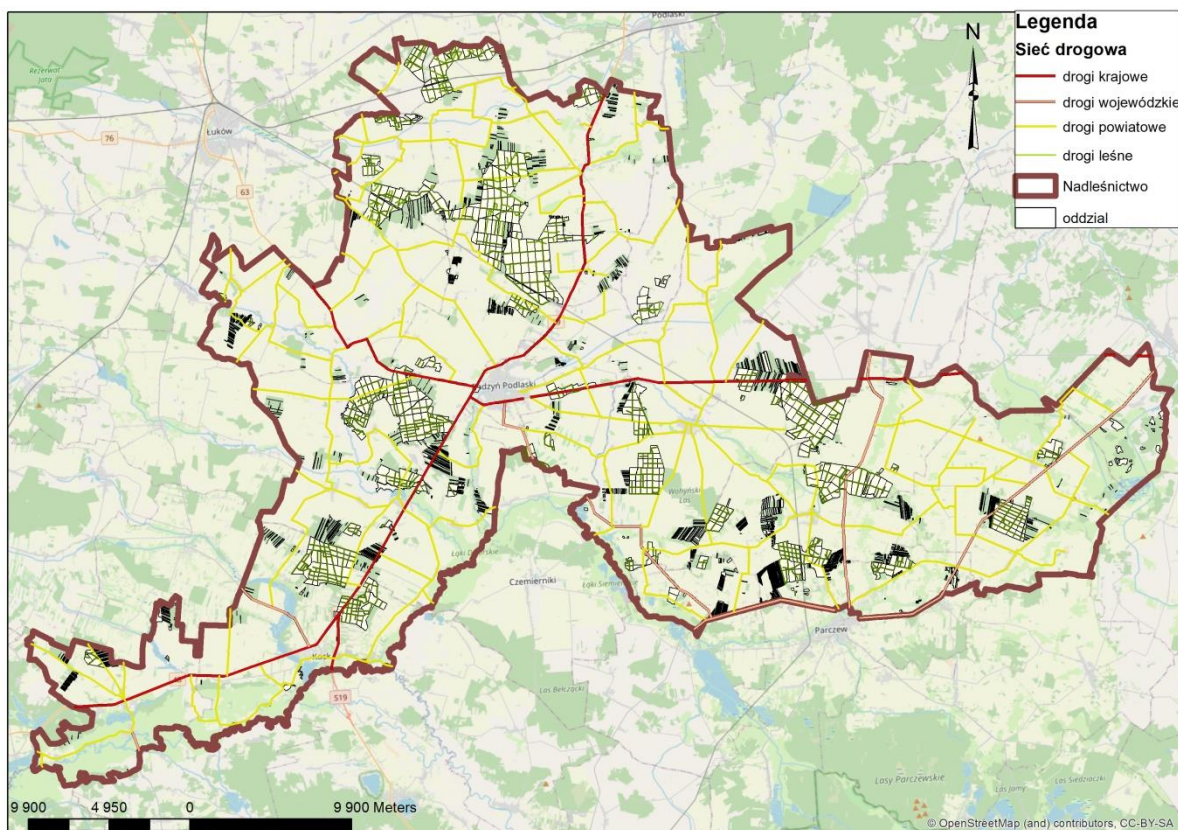
* powierzchnia łącznie ze współwłasnościami

Grunty Nadleśnictwa położone są w 489 kompleksach, ale większość z nich skupiona jest w 27 kompleksach (od 100,01 do powyżej 2000 ha), o łącznej powierzchni 1212,88 ha. Pozostałe 461

kompleksów zajmuje powierzchnię 1179,61 ha. 331 kompleksów ma powierzchnię mniejszą od jednego hektara. Są to działki położone w szachownicy z gruntami innych własności. Granice działek w szachownicy są niezastabilizowane i niewidoczne w terenie. W miarę posiadanych możliwości nadleśnictwo powinno dążyć do wyrównania granic (zlikwidowania półenklaw oraz „szachownicy” działek) poprzez wykup lub wymianę gruntów w ramach wyrównywania granicy polno-leśnej.

Odległość między najdalej położonymi kompleksami nadleśnictwa na kierunku wschód – zachód wynosi 72 km, a na kierunku północ – południe 40 km. Występująca w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa sieć dróg publicznych o nawierzchni twardej jest dobra. Szosy i drogi utwardzone przecinają teren nadleśnictwa w różnych kierunkach i łącznie z drogami leśnymi tworzą korzystne warunki do zrywki i wywozu drewna. Zestawienie dróg według ich rangi oraz długości w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa przedstawia się następująco:

- drogi krajowe nr 19, 48, 63 – ok. 103 km,
- drogi wojewódzkie 808, 809, 813, 814, 815 – ok. 76 km
- drogi powiatowe – ok. 557 km,
- drogi leśne tworzące docelową sieć dróg – ok. 187 km, w tym dojazdy pożarowe 82 km.

Rysunek 4. Położenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI na tle sieci drogowej regionu

Średnia długość leśnych dróg wywozowych na 100 ha lasu wynosi 1,4 km. Z uwagi na wzrastającą mechanizację prac związanych z pozyskaniem i wywozem drewna z lasu zachodzi potrzeba zakładania specjalnych szlaków zrywkowych, potrzeba przygotowania dróg do pracy harwestera operującego w drzewostanach II – IV klasy wieku..

1.4.2.Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej nadleśnictwa

1.4.2.1. Czynniki wpływające na stopień trudności gospodarczych nadleśnictwa

Do czynników wpływających na podniesienie trudności gospodarowania zaliczyć można (udział %% w stosunku do całej powierzchni nadleśnictwa 13737,86 ha):

- ✓ udział siedlisk wilgotnych, bagiennych, olsów i łęgów – 14,26% (powierzchnia 1958,71 ha),
- ✓ udział siedlisk lasowych i lasów mieszanych świeżych – 75,27% (powierzchnia 10339,92 ha)
- ✓ udział drzewostanów liściastych lub z przewagą liściastych – 36,94% (5075,24 ha),
- ✓ udział młodych drzewostanów (I i II klasa wieku + KO + KDO) – 32,70% (4492,50 ha),
- ✓ udział lasów ochronnych – 16,27% (2235,10 ha),
- ✓ udział obszarów Natury 2000 na gruntach nadleśnictwa – 0,23% (31,93 ha)
- ✓ penetracja kompleksów leśnych przez turystów i miejscową ludność,
- ✓ zagrożenie pożarowe – III kategoria zagrożenia pożarowego,

1.4.2.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej nadleśnictwa

Tabela 36. Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie	Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2	3	4
1.	Powierzchnia leśna* (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul. bez gruntów związanych. z gosp. leśną) – ha	13002,98	13051,72
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³	3706219	3781493
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu ul.) - m ³ /ha	285	290
4.	Wartość majątku nadleśnictwa	Wartość drzewostanów (wg tablic) - tys. zł	X
		Wartość gruntów leśnych (20% wartości drzewostanów) – tys. zł	X
		Razem	X
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)***	Użytki rębne** – m ³ netto	500676
			500199
		Użytki przedrębne – m ³ netto	348242
			348242
		Razem użytki główne – m ³ netto	848918
			848441
		Udział użytków przedrębnych - %	41,02
			41,04
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu ¹⁾	m ³	1135825
		przeciętnie m ³ /ha /rok	8,77
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)***	Użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leśna /rok	4,81
			4,81
		Użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow. leśna /rok	3,35
			3,34
		Razem użytkowanie główne m ³ /ha pow. leśna /rok	8,16
			8,12
		Użytkowanie główne % zasobów /rok	2,86
			2,86
		Użytkowanie główne % przyrostu /rok	9,34
			9,34
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego - % (udział w powierzchni leśnej)	2,84	2,48
9.	Udział lasów ochronnych - % (udział w powierzchni leśnej)	16,19	17,12
10	Udział drzewostanów do przebudowy - % (udział w powierzchni leśnej)	7,36	6,89
11	Powierzchnia lasów nadzorowanych- ha	11698	0
	% udziału w powierzchni lasów w nadleśnictwie	89,96	0

¹⁾ Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

* powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona bez związanej z gosp. leśną

** łącznie z 5% przyrostem

*** w wierszu 5, 7 w kolumnie 3 w liczniku podano plan, natomiast w mianowniku wykonanie w ubiegłym okresie

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują wzrost powierzchni leśnej o 48,74 ha oraz zmianę wskaźników:

- wzrost zasobów drzewnych o 75274 m³,
- wzrost przeciętnej zasobności drzewostanów o 5 m³/ha,
- stabilizację przeciętnego wieku drzewostanów na poziomie 68 lat,
- spadek etatu użytków głównych o 13040 m³ netto.

1.4.3.Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Tabela 37. Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	83151,80	83588	71074
2.	Koszty administracyjne	zł	9425791,29	9425791,29	9425791,29
3.	Koszty ochrony lasu	zł	647405,25	647405,25	647405,25
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	90132,59	90132,59	90132,59
5.	koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3757,55	3757,55	3757,55
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	110,74	129,03	109,71
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	1322,28	1322,28	1322,28
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowania upraw i młodników	ha	893,82	179,26	152,42
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/m ³	68,97	68,97	68,97
Suma kosztów (k)		zł	26474112,32	25628074,23	24656897,79
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/m ³	318,61	318,61	318,61
Suma przychodów (p)		zł	26493213,38	26631972	22644887
11.	Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)	-	1,00	0,96	1,09

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych nadleśnictwa

Wynikiem prac inwentaryzacyjnych jest przydzielenie drzewostanów do grup określonych cechami. Przedstawiony wykaz drzewostanów, wg opisanych cech został zaakceptowany przez nadleśniczego w trakcie uzgodnień prac terenowych.

Tabela 38. Zestawienie opisanych cech drzewostanów na powierzchni zalesionej

Rodzaj cechy	Obręb		Nadleśnictwo
	RADZYŃ	TURÓW	
	[ha]		
1	2	3	4
drzewostan obcego pochodzenia	7,51	14,43	21,94
drzewostan z zal/odn naturalnego z nasion	398,14	294,96	693,10
drzewostan z zal/odn sztucznego	6116,62	3507,60	9624,22
drzewostan z zalesień na gruntach zrekultywowanych	10,22	-	10,22
drzewostan z zalesień porolnych	143,37	85,77	229,14
drzewostan zachowawczy	15,55	-	15,55
drzewostan żywicowany/wyżywicowany	2,62	1,58	4,20
gospodarczy drzewostan nasienny	340,96	165,12	506,08
młodnik po rębni złożonej	717,46	551,58	1269,04
ostoja zwierząt chronionych	694,50	367,43	1061,93
uprawa po rębni złożonej	141,69	134,15	275,84
uprawa pochodna - drzewostan z nasion PN, PUN, WDN	202,58	35,99	238,57
uprawa zachowawcza in situ lub ex situ	29,44	33,32	62,79
wyłączony drzewostan nasienny	33,20	-	33,20

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;

- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących – przyrost tablicowy.

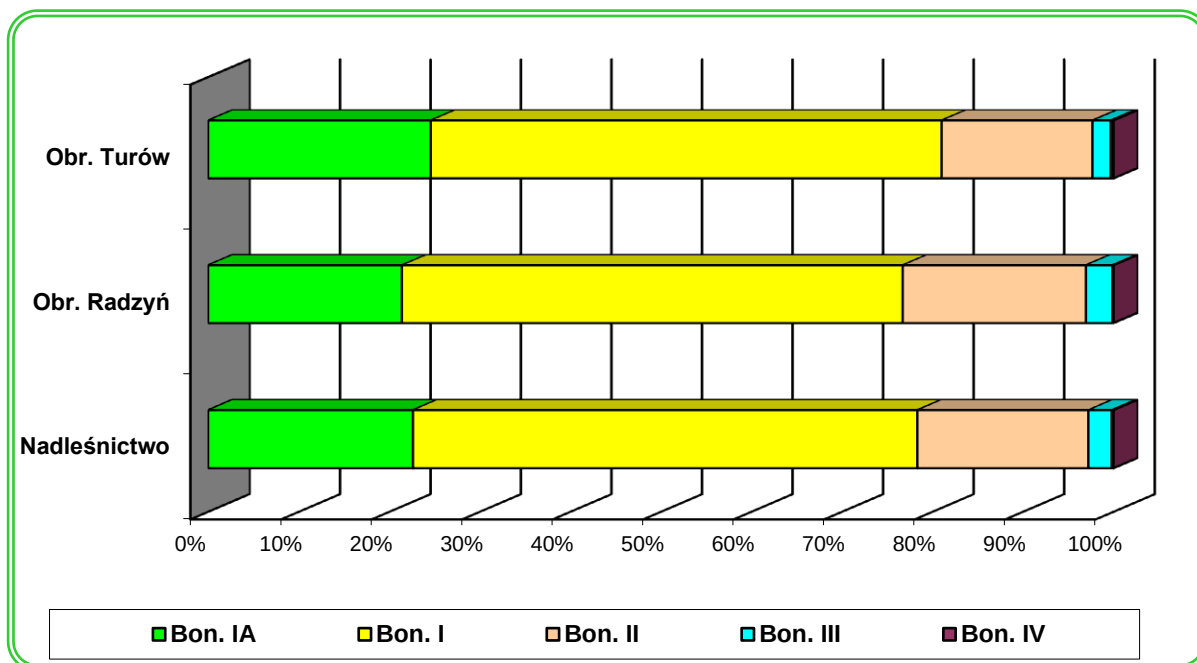
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

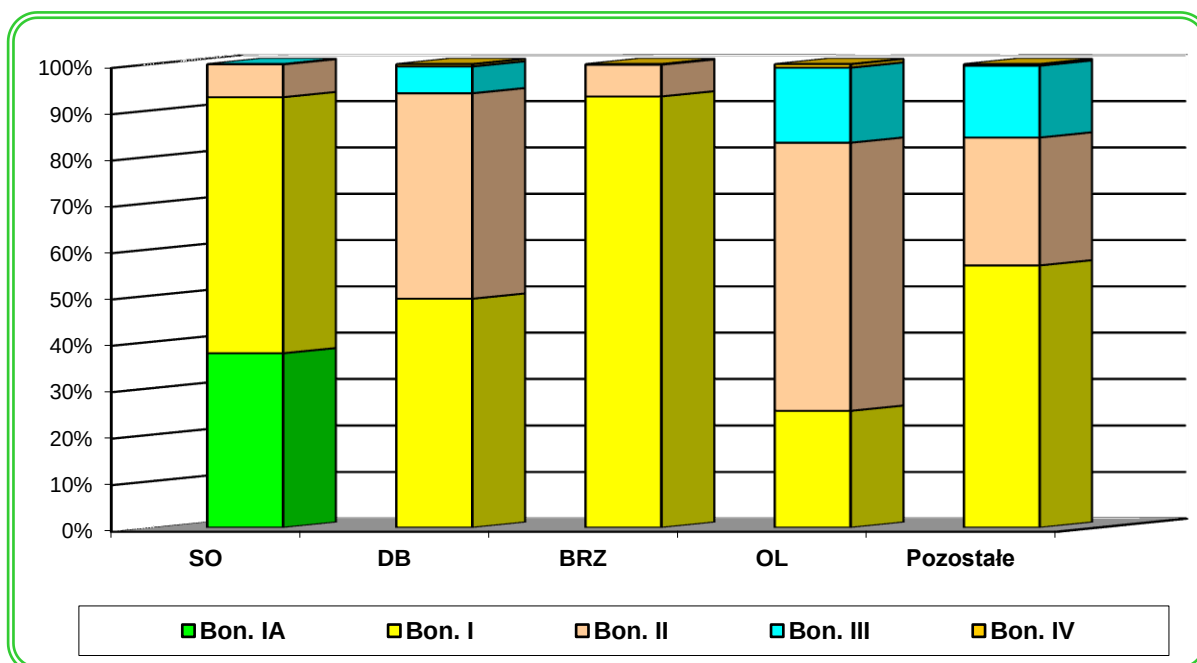
Tabela 39. Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej według bonitacji i gatunków panujących (wyciąg z instrukcyjnej tabeli II)

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	DB	BRZ	OL	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb RADZYŃ							
IA	1712,72				0	1712,72	21,41
I	2753,74	900,63	593,88	113,64	60,35	4422,24	55,29
II	402,1	809,5	38,08	319,43	52,49	1621,6	20,27
III	5,32	100,69	-	105,09	22,49	233,59	2,92
IV	-	2,25	1,18	4,92	0,79	9,14	0,11
Razem	4873,88	1813,07	633,14	543,08	136,12	7999,29	100
Obręb TURÓW							
IA	1209,16					1209,16	24,58
I	1550,38	565,46	523,38	73,37	63,05	2775,64	56,44
II	149,23	507,02	44,19	111,11	9,03	820,58	16,68
III		70,95	0,5	15,38	12,07	98,9	2,01
IV		13,31		0,92	0	14,23	0,29
Razem	2908,77	1156,74	568,07	200,78	84,15	4918,51	100
Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI							
IA	2921,88					2921,88	22,62
I	4304,12	1463,57	1117,26	187,01	125,92	7197,88	55,72
II	551,33	1316,52	82,27	430,54	61,52	2442,18	18,91
III	5,32	171,64	0,5	120,47	34,56	332,49	2,57
IV		15,56	1,18	5,84	0,79	23,37	0,18
Razem	7782,65	2967,29	1201,21	743,86	222,79	12917,80	100

Wykres nr 7. **Udział klas bonitacji w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski**

Wykres nr 8. **Udział bonitacji wg grup głównych gatunków w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski**

W nadleśnictwie przeważają drzewostany I bonitacji - 55,72% powierzchni. Średnia bonitacja drzewostanów nadleśnictwa wynosi I,4.

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

Rozkład powierzchni i zapasu produkcyjnego drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI przedstawiono w poniższej tabeli i na diagramach.

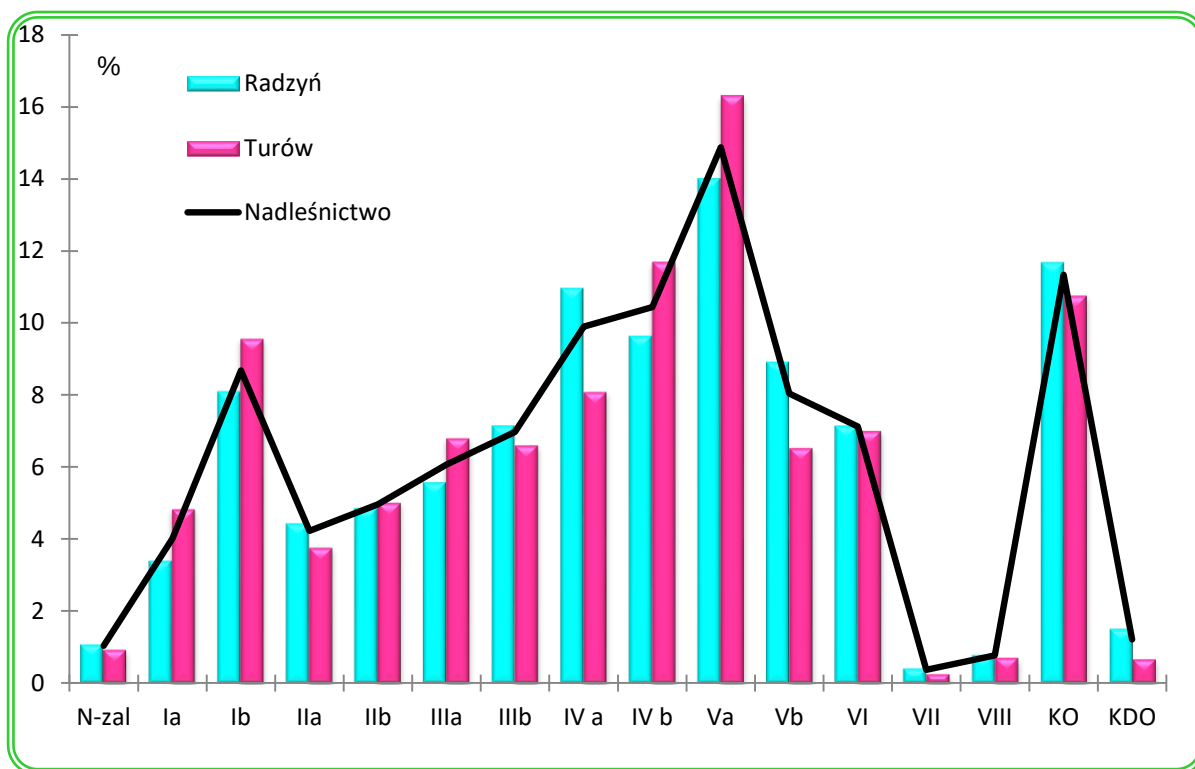
Tabela 40. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

Klasa i podklasa wieku	RADZYŃ		TURÓW		NADLEŚNICTWO	
	Pow. [ha] Zasobność [m ³]	% %	Pow. [ha] Zasobność [m ³]	% %	Pow. [ha] Zasobność [m ³]	% %
Płazowiny	4,40	0,05			4,40	0,03
	355	0,02			355	0,01
Zręby, halizny			2,06	0,10	2,06	0,02
			40	0,01	40	0,00
W produkcji ubocznej	4,97	0,06	1,45	0,03	6,42	0,05
		-	13	0,00	13	0,00
Pozostałe	80,48	0,99	40,56	0,82	121,04	0,93
	1520	0,06	1438	0,10	2958	0,08
Przestoje		-	-	-	0	0,00
	10622	0,45	6770	0,47	17392	0,46
Ia (1 – 10)	277,37	3,43	245,53	4,88	522,90	4,01
	1095	0,05	1805	0,13	2900	0,08
Ib (11 – 20)	656,58	8,12	475,83	9,59	1132,41	8,68
	17165	0,73	14265	1,00	31430	0,83
IIa (21 – 30)	361,91	4,47	189,62	3,82	551,53	4,23
	37750	1,61	11740	0,82	49490	1,31
IIb (31 – 40)	395,81	4,89	251,29	5,06	647,10	4,96
	79395	3,38	45960	3,21	125355	3,31
IIIa (41 – 50)	452,88	5,60	339,46	6,84	792,34	6,07
	111530	4,75	78890	5,51	190420	5,04
IIIb (51 – 60)	580,40	7,18	329,56	6,64	909,96	6,97
	181075	7,71	103835	7,25	284910	7,53
IVa (61 – 70)	888,39	10,98	403,10	8,12	1291,49	9,90
	292435	12,45	153065	10,68	445500	11,78
IVb (71 – 80)	781,38	9,66	581,27	11,71	1362,65	10,44
	272785	11,62	206210	14,39	478995	12,67
Va (81 – 90)	1132,14	14,01	808,62	16,31	1940,76	14,88
	415170	17,68	308360	21,49	723530	19,13
Vb (91 – 100)	723,41	8,94	326,02	6,57	1049,43	8,04
	304635	12,97	148835	10,39	453470	11,99
VI (101 – 120)	580,32	7,17	349,42	7,04	929,74	7,12
	263390	11,22	161475	11,27	424865	11,24
VII (121 – 140)	35,01	0,43	13,37	0,27	48,38	0,37
	15515	0,66	7135	0,50	22650	0,60
VIII (141 i starsze)	64,52	0,80	36,03	0,73	100,55	0,77
	34160	1,45	16390	1,14	50550	1,34
KO	945,38	11,69	535,10	10,78	1480,48	11,34
	270645	11,52	159390	11,12	430035	11,37
KDO	123,79	1,53	34,29	0,69	158,08	1,21
	39230	1,67	7405	0,52	46635	1,23
Budowa przerębowa		-	-	-	-	-
		-	-	-	-	-
Razem	8089,14	100,00	4962,58	100,00	13051,72	100,00
	2348472	100,00	1433021	100,00	3781493	100,00

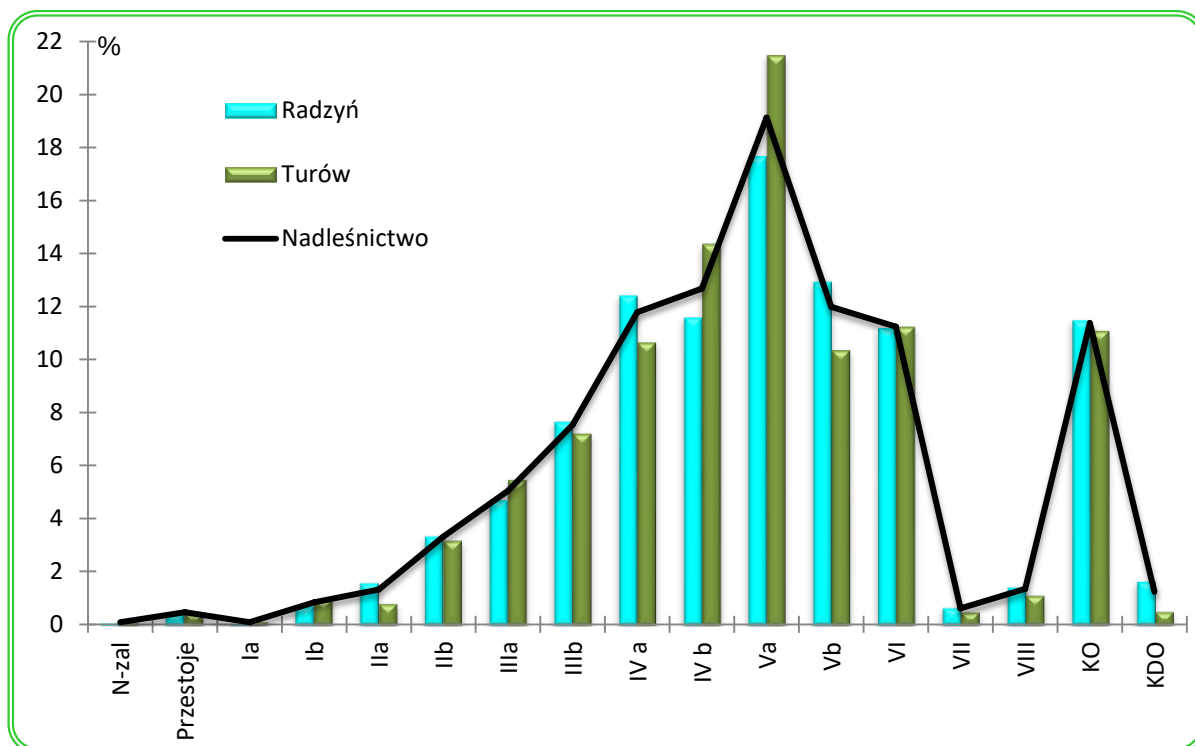
Drzewostany Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i miąższościowo przeważają drzewostany V klasy wieku. Znaczący jest również udział drzewostanów w przedziale wiekowym od 61 do 80 lat. Najniższy udział powierzchniowy mają drzewostany w II klasie (1198,63 ha – 9,18%). Udział powierzchniowy drzewostanów ponad 100-letnich (wg wieku rzeczywistego wynosi 15,05% - 1963,73 ha). Wyraźny jest niedobór młodszych klas wieku, których udział znacznie wzrośnie po wykonaniu cięć uprzątających w klasie odnowienia.

W skali całego Nadleśnictwa struktura wiekowa drzewostanów z dominacją V i IV klas wieku, jest korzystna w kontekście stosowanych sposobów zagospodarowania rębniami złożonymi ze średnim i długim okresem odnowienia. Rozkład zapasu w klasach i podklasach wieku oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania drzewostanów.

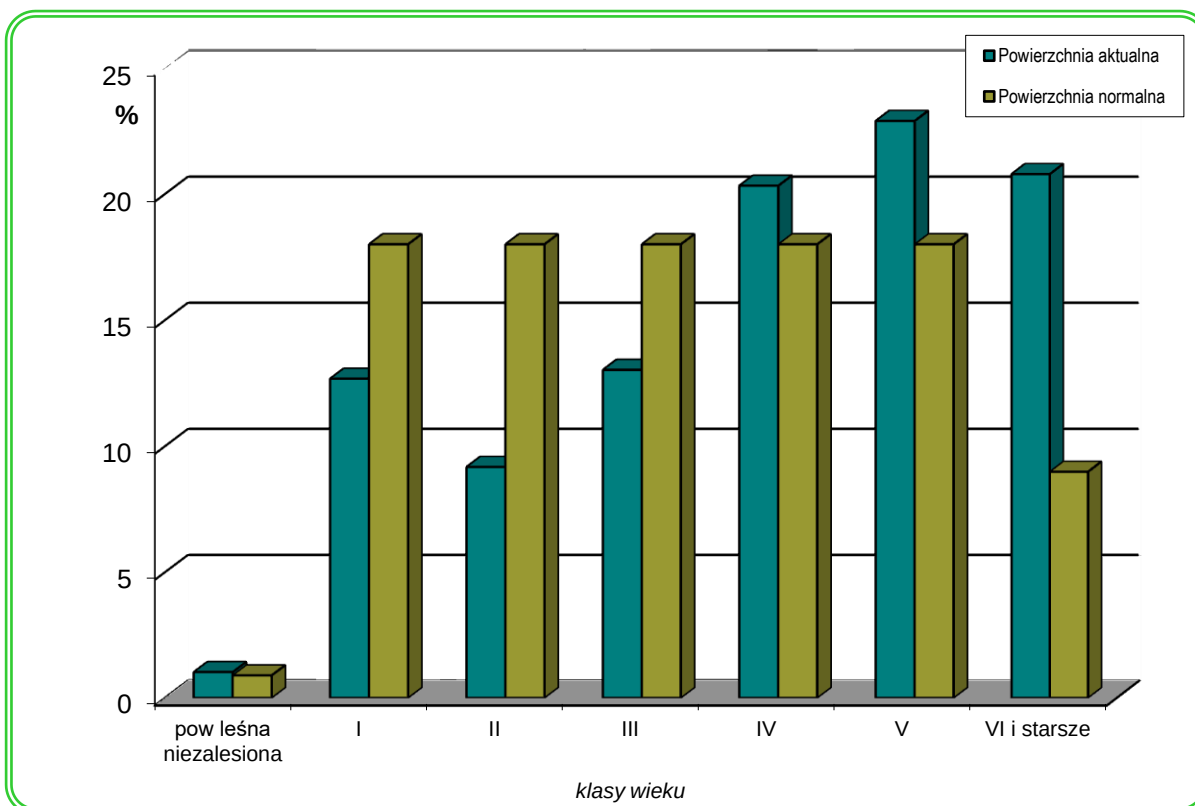
Wykres nr 9. **Struktura wiekowa drzewostanów w nadleśnictwie wg udziału powierzchniowego**

Wykres nr 10. **Struktura miąższościowa drzewostanów w nadleśnictwie**

Wykres nr 11. **Porównanie aktualnego i normalnego układu powierzchni leśnej drzewostanów nadleśnictwa**

W stosunku do V rewizji zmiany w układzie klas wieku wynikają z zmiany wieku drzewostanów oraz są wynikiem prowadzonego użytkowania i wykonanych odnowień. Skutkiem tych działań jest wzrost powierzchni KDO o 164%, Ib podklasy wieku o 145%, Va podklasy wieku o 32,5%, VI klasy wieku o 29%, KO o 23%. Zmiany w pozostałych podklasach wieku wynikają z naturalnego przejścia drzewostanów (starzenia się drzewostanów) pomiędzy podklasami wieku z rewizji urządzania na rewizję.

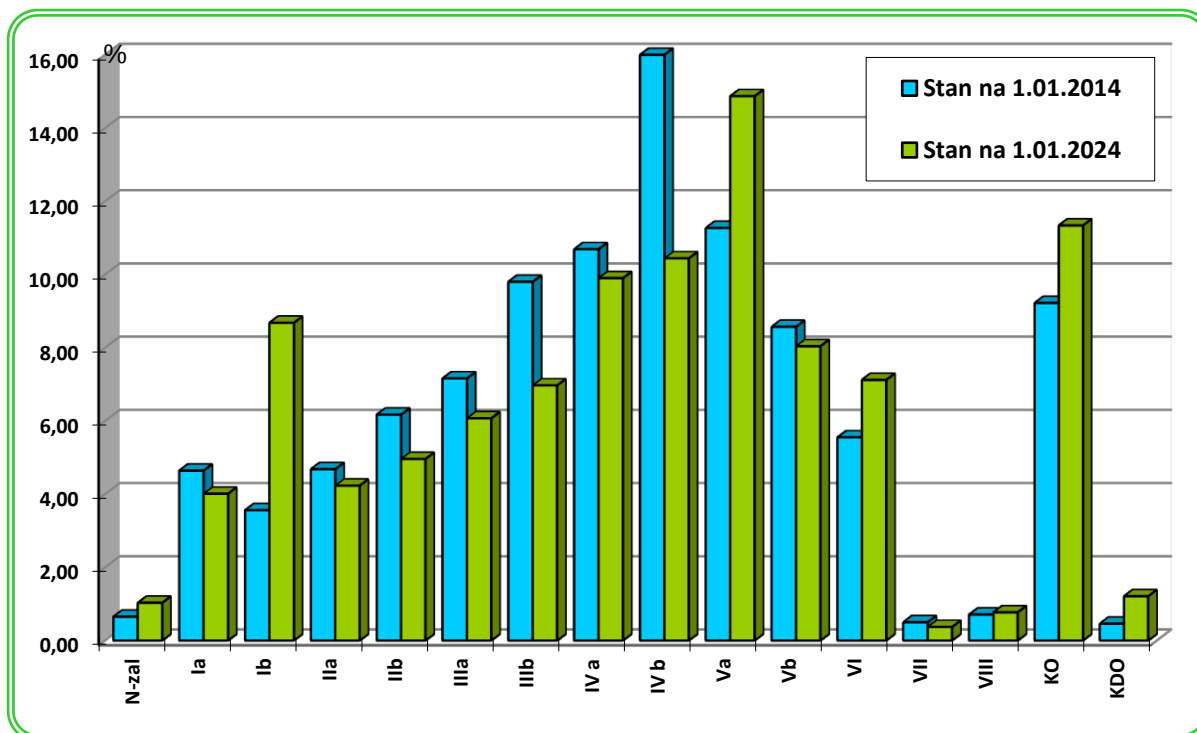
Tabela 41. Porównanie powierzchni i zasobności w klasach i podklasach wieku wg V i VI rewizji w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

Klasa i podklasa wieku	Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI					
	Stan na 1.01.2014		Stan na 1.01.2024		Różnica	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	% ¹
	Zasobność [m ³]	%	Zasobność [m ³]	%	Zasobność [m ³]	%
Płazowiny	0		4,40	0,03	4,40	100,00
	0		355	0,01	355	100,00
Zręby, halizny	5,55	0,04	2,06	0,02	-3,49	-62,88
	120	0,00	75	0,00	-45	-37,50
W produkcji ubocznej	6,79	0,05	6,42	0,05	-0,37	-5,45
	5	0,00	13	0,00	8	160,00
Pozostałe	73,11	0,56	121,04	0,93	47,93	65,56
	2751	0,07	2958	0,08	207	7,52
Przestoje			0	0,00	0	
	3638	0,10	17357	0,46	13719	377,10
Ia (1 – 10)	602,85	4,64	522,9	4,01	-79,95	-13,26
	2495	0,07	2900	0,08	405	16,23
Ib (11 – 20)	462,62	3,56	1132,41	8,68	669,79	144,78
	9110	0,25	31430	0,83	22320	245,01
IIa (21 – 30)	608,62	4,68	551,53	4,23	-57,09	-9,38
	74955	2,02	49490	1,31	-25465	-33,97
IIb (31 – 40)	802,10	6,17	647,1	4,96	-155	-19,32
	155570	4,20	125355	3,31	-30215	-19,42
IIIa (41 – 50)	930,90	7,16	792,34	6,07	-138,56	-14,88
	235510	6,35	190420	5,04	-45090	-19,15
IIIb (51 – 60)	1274,33	9,80	909,96	6,97	-364,37	-28,59
	387450	10,45	284910	7,53	-102540	-26,47
IVa (61 – 70)	1390,07	10,69	1291,49	9,90	-98,58	-7,09
	406825	10,98	445500	11,78	38675	9,51
IVb (71 – 80)	2128,72	16,37	1362,65	10,44	-766,07	-35,99
	728385	19,67	478995	12,67	-249390	-34,24
Va (81 – 90)	1465,44	11,27	1940,76	14,87	475,32	32,44
	555675	14,99	723530	19,13	167855	30,21
Vb (91 – 100)	1114,42	8,57	1049,43	8,04	-64,99	-5,83
	453465	12,24	453470	11,99	5	0,00
VI (101 – 120)	722,30	5,55	929,74	7,12	207,44	28,72
	297710	8,03	424865	11,24	127155	42,71
VII (121 – 140)	64,96	0,50	48,38	0,37	-16,58	-25,52
	26405	0,71	22650	0,60	-3755	-14,22

Klasa i podklasa wieku	Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI					
	Stan na 1.01.2014		Stan na 1.01.2024		Różnica	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	% ¹
	Zasobność [m ³]	%	Zasobność [m ³]	%	Zasobność [m ³]	%
VIII (141 i starsze)	91,73	0,71	100,55	0,77	8,82	9,62
	41635	1,12	50550	1,34	8915	21,41
KO	1198,62	9,22	1480,48	11,34	281,86	23,52
	307665	8,30	430035	11,37	122370	39,77
KDO	59,85	0,46	158,08	1,21	98,23	164,13
	16850	0,4	46635	1,23	29785	176,77
Budowa przerębowa			-	-		
			-	-		
Razem	13002,98		13051,72	100,00	48,74	0,37
	3706219		3781493	100,00	75274	2,03

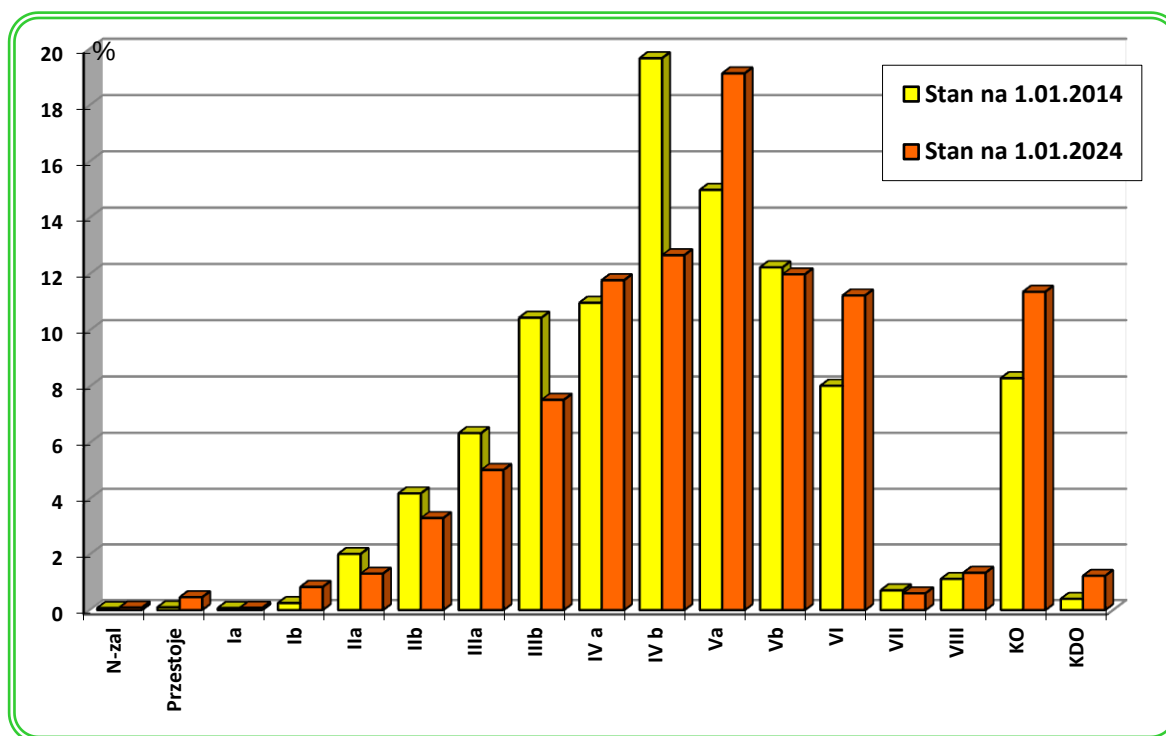
¹⁾Udział procentowy w stosunku do poprzedniej rewizji

Wykres nr 12. **Porównanie powierzchni klas i podklas wieku Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w V i VI rewizji**

Z przedstawionego wykresu wynika, że w nadleśnictwie nastąpił wzrost udziału powierzchniowego najmłodszych drzewostanów do 20 lat z 8,20% do 12,65%. Udział drzewostanów powyżej 80 lat (bez KO, KDO) także wzrósł z 26,6% do 31,17%. Zauważalne jest zmniejszenie się udziału drzewostanów II, III, IV klasy wieku.

Wykres nr 13. Porównanie zapasu w klasach i podklasach wieku Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w V i VI rewizji

Z wykresu wynika, że największy zapas w nadleśnictwie koncentruje się w V klasie wieku.

Tabela 42. Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura piętrowa drzewostanów	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]	Pow.[ha]	Udział[%]
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	6539,70	81,75	4349,12	88,42	10888,82	84,30
Dwupiętrowe	390,42	4,88	-	0,00	390,42	3,02
Wielopiętrowe	-	0,00	-	0,00	-	-
Klasa odnowienia	945,38	11,82	535,10	10,88	1480,48	11,46
Klasa do odnowienia	123,79	1,55	34,29	0,70	158,08	1,22
Budowa przerębowa	-	0,00	-	0,00	-	-
Razem	7999,29	100,00	4918,51	100,00	12917,80	100,00

Z powyższych danych wynika, że w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI przeważającą powierzchnię zajmują drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 84,30 % powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) stanowią – 11,46 % powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują łącznie 3,02 % procent powierzchni. Drzewostany o bardziej złożonych strukturach piętowych – trzypiętrowe, wielopiętrowe, o budowie przerębowej nie występują.

Młode pokolenie pod okapem drzewostanu czyli warstwy nalotu, podsadzeń, podrostu i podrostu o charakterze II piętra w drzewostanach nadleśnictwa wytworzyły się w wyniku odnowienia sztucznego i naturalnego po rębniach częściowych i złożonych oraz prowadzonych w ubiegłych okresach podsadzeniach.

Tabela 43. Charakterystyka powierzchniowa młodego pokolenia

	Powierzchnia wydzielenia	Odnowienie podokapowe					
		Podrost II piętra	Podrost	Podsadzenia	Nalot	Razem	Stopień pokrycia
		[ha]					[%]
Razem	1516,49	2,76	429,65	215,63	0	648,04	42,73

Młode pokolenie w drzewostanach Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI występuje na 5,01% powierzchni drzewostanów nadleśnictwa a jego przeciętne zadrzewienie wynosi 42,73 %.

Tabela 44. Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW		Pow.[ha]	%
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	4606,01	57,57	3073,62	62,49	7679,63	59,46
Ustalzonego wieku dojrzałości rębnej	1573,36	19,67	869,62	17,68	2442,98	18,91
Powyżej ustalonego wieku dojrzałości rębnej	750,75	9,39	405,88	8,25	1156,63	8,95
W klasie odnowienia	945,38	11,82	535,10	10,88	1480,48	11,46
W klasie do odnowienia	123,79	1,55	34,29	0,70	158,08	1,22
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-	-
Razem	7999,29	100,00	4918,51	100,00	12917,80	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że ponad 40 % drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość do odnowienia.

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 45. Udział gatunków panujących na powierzchni leśnej zalesionej wg V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	60,93	66,72	59,14	65,11	60,25	66,11	64,52	70,36	-4,27	-4,25
MD	0,05	0,05	0,05	0,04	0,05	0,05	0,02	0,02	0,03	0,03
ŚW	0,40	0,35	0,32	0,25	0,37	0,32	0,43	0,36	-0,06	-0,04
JD	-	-	0,11	0,13	0,04	0,05	0,02	0,01	0,02	0,04
BK	0,04	0,00	0,13	0,12	0,08	0,05	0	0	0,08	0,05
DB	15,88	17,25	14,80	17,79	15,47	17,45	13,44	12,77	2,03	4,68
DB.S	6,67	1,61	8,68	2,40	7,43	1,91	2,56	0,75	4,87	1,16
DB.B	0,12	0,03	-	-	0,07	0,02	0,07	0,00	0	0,02

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość	Pow.	Miąższość
	Procent [%]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
DB.C	0,06	0,05	-	-	0,04	0,03	0,02	0,02	0,02	0,01
KL	0,02	0,01	-	-	0,01	0,00	0,01	0,00	0	0
JW	0,00	0,00	0,05	0,03	0,02	0,01	0,02	0,01	0	0
WZ	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0
JS	0,15	0,13	-	-	0,10	0,08	0,67	0,58	-0,57	-0,5
GB	0,67	0,49	0,27	0,30	0,52	0,42	0,45	0,31	0,07	0,11
BRZ	7,91	6,76	11,55	9,49	9,30	7,80	10,65	8,77	-1,35	-0,97
OL	6,76	6,31	4,08	3,77	5,76	5,34	5,76	4,98	0	0,36
OL.S	0,01	0,00	-	-	0,00	0,00	0,02	0,02	-0,02	-0,02
TP	-	-	0,29	0,14	0,11	0,05	1,05	0,84	-0,94	-0,79
OS	0,15	0,10	0,28	0,22	0,20	0,14	0,14	0,09	0,06	0,05
LP	0,13	0,14	0,25	0,20	0,18	0,16	0,12	0,09	0,06	0,07
AK	0,01	0,01	-	-	0,01	0,00	0,03	0,02	-0,02	-0,02
Razem	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	0	0

Analizując powyższą tabelę zauważalne jest zmniejszenie się udziału procentowego drzewostanów sosnowych pod względem powierzchniowym i masowym o ponad 4%. Jest to wynikiem kontynuacji przebudowy tych drzewostanów, rosnących na siedlisku Lśw w kierunku drzewostanów dębowych, zgodnych z siedliskiem.

W drzewostanach nadleśnictwa występuje 38 gatunków drzew, z czego 21 występuje jako gatunki panujące.

Głównym gatunkiem tworzącym drzewostany w nadleśnictwie jest **sosna**, która zajmuje 60,93% powierzchni daje 66,72% zasobności drzewostanów nadleśnictwa. Gatunek ten osiąga przeciętnie I bonitację, a drzewostany sosnowe (na siedliskach przynależnych temu gatunkowi) charakteryzują się dobrą jakością hodowlaną i techniczną.

Kolejnym gatunkiem jest **dąb** (Db, Dbs, Dbb) – zajmuje 22,97% powierzchni i ma 19,38% udziału w zasobności drzewostanów nadleśnictwa. Gatunek osiąga dobrą bonitację, najczęściej I i II.

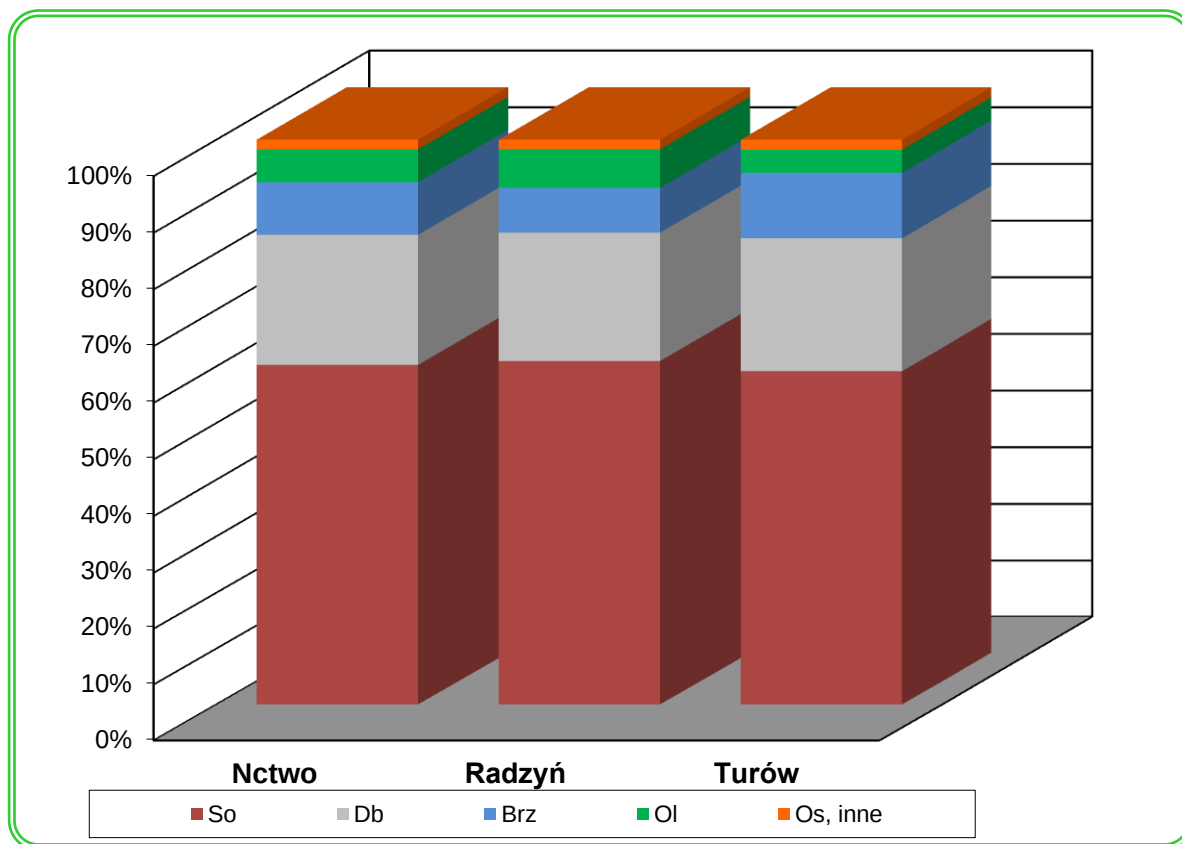
Drzewostany **brzozowe** występują na 9,30% powierzchni i pod względem zasobności stanowią 7,80%. Drzewostany brzozowe występują głównie na lasów mieszanych i lasów. Na siedlisku LMw zajmuje ponad 20% powierzchni tego siedliska, na siedlisku Lśw udział drzewostanów brzozowych to ponad 11%. Gatunek osiąga najczęściej I bonitację.

Olsza – zajmuje 5,76% powierzchni i daje 5,34% ogółu zasobów nadleśnictwa. Drzewostany z panującą olchą występują głównie na przynależnym sobie siedlisku Ol. Ponadto spotykany jest w typach siedliskowych lasów mieszanych wilgotnych, bagiennych (LMw, LMb, Lw, Ol). Na siedlisku Lw, drzewostany z panującą olchą zajmują blisko 43% powierzchni tego siedliska. Gatunek ten osiąga przeważnie bonitację II.

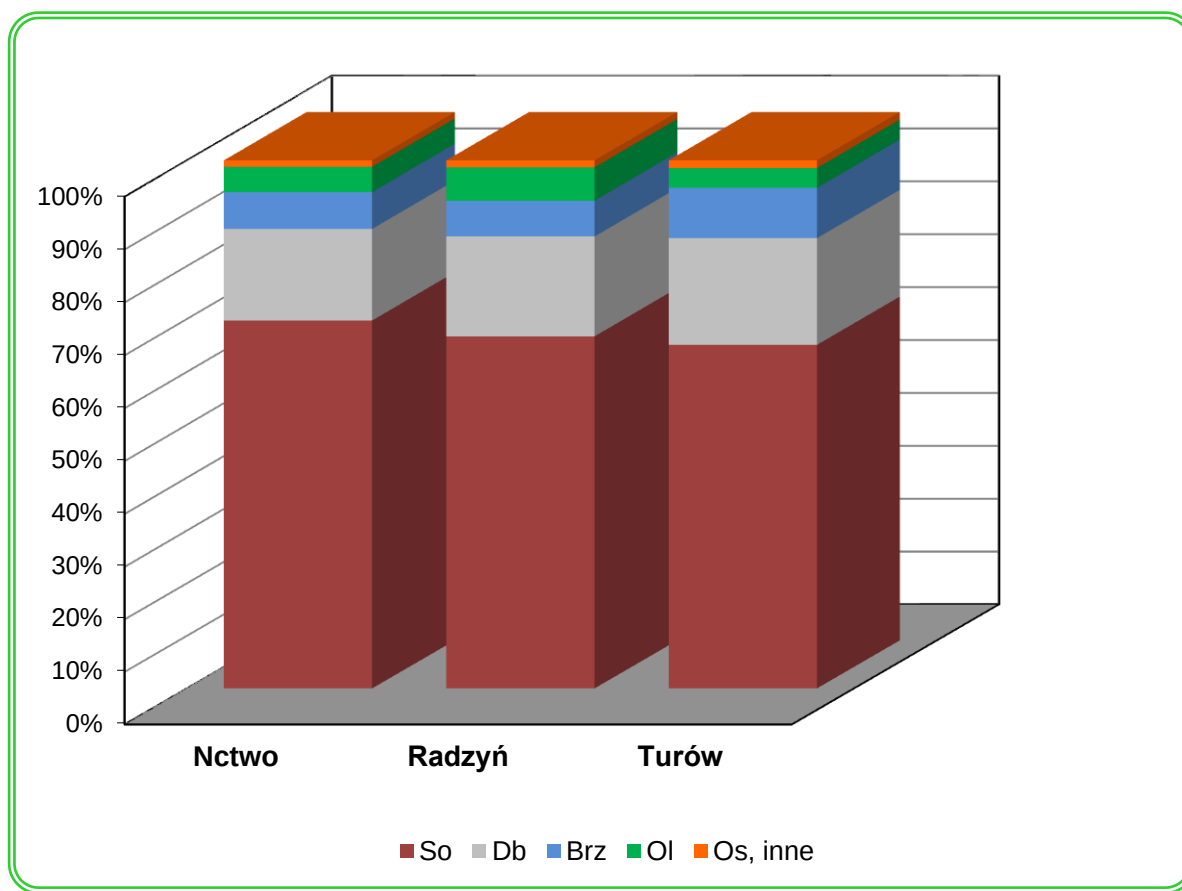
Udział pozostałych gatunków nie przekracza 1% powierzchni leśnej nadleśnictwa.

W przypadku głównych gatunków tworzących drzewostany nadleśnictwa zwiększa się udział drzewostanów dębowych kosztem mniejszego udziału drzewostanów sosnowych, brzozowych, topolowych. Jest to korzystny kierunek prowadzenia gospodarki leśnej zmierzający do pełnego wykorzystania potencjału siedlisk nadleśnictwa. Jest to wynikiem prowadzonego w ubiegłym 10-leciu użytkowania rębego i odnowienia gatunkami liściastymi zgodnymi z założonymi TD oraz prowadzonych trzebieży w drzewostanach o składzie niezgodnym z TD oraz zmian w stanie posiadania nadleśnictwa.

Wykres nr 14. **Udział powierzchniowy drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI**

Wykres nr 15. **Udział miąższościowy drzewostanów wg gatunków panujących w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI**

1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału

W trakcie prac taksacyjnych stwierdzono 38 gatunków drzew występujących w drzewostanach Nadleśnictwa, w tym 10 gatunków obcego pochodzenia. Gatunkami obcego pochodzenia są: sosna czarna, sosna smołowa, sosna wejmutka, dąb czerwony, robinia akacjowa, czeremcha późna, kasztanowiec, daglezja, klon jesionolistny, olsza szara.

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według rzeczywistego udziału gatunków drzew określony na podstawie tabeli nr Va i Vb przedstawiono w zestawieniu poniżej:

Tabela 46. Udział gatunków według rzeczywistego udziału miąższościowego w V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]	Miąższość	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	1351420	57,87	815145	57,23	2166565	57,62	2275180	61,51	-108615	-3,88
SO.S	-	-	-	-	-	-	145	0,00	-145	
MD	13860	0,59	8600	0,60	22460	0,60	12365	0,33	10095	0,27
ŚW	13780	0,59	6995	0,49	20775	0,55	23605	0,64	-2830	-0,09
JD	-	-	1750	0,12	1750	0,05	250	0,01	1500	0,04
BK	225	0,01	5415	0,38	5640	0,15	730	0,02	4910	0,13

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

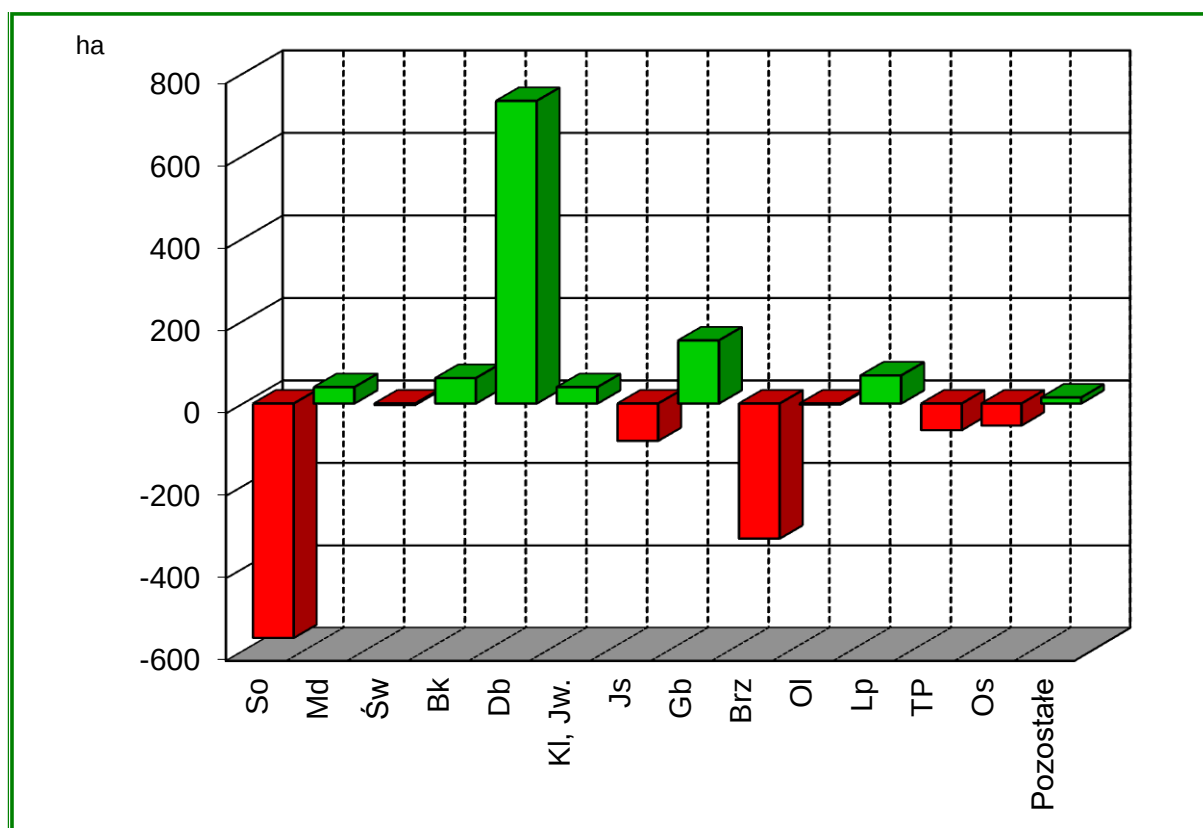
Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Miąszczość	[%]	Miąszczość	[%]	Miąszczość	[%]	Miąszczość	[%]	Miąszczość	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
DB	477720	20,45	310340	21,78	788060	20,95	626250	16,93	161810	4,02
DB.S	25525	1,09	31770	2,23	57295	1,52	25640	0,69	31655	0,83
DB.C	9800	0,42	1595	0,11	11395	0,30	5010	0,14	6385	0,16
KL	1110	0,05	5	0,00	1115	0,03	470	0,01	645	0,02
JW	4445	0,19	4025	0,28	8470	0,23	3360	0,09	5110	0,14
WZ	510	0,02	90	0,01	600	0,02	355	0,01	245	0,01
JS	7270	0,31	705	0,05	7975	0,21	27095	0,73	-19120	-0,52
GB	97910	4,19	16550	1,16	114460	3,04	59090	1,60	55370	1,44
BRZ	170195	7,29	157175	11,03	327370	8,70	384435	10,39	-57065	-1,69
OL	141730	6,07	52035	3,65	193765	5,15	184730	4,99	9035	0,16
OL.S	50	0,00	-	-	50	0,00	1360	0,04	-1310	-0,04
TP	80	0,00	1885	0,13	1965	0,05	32165	0,87	-30200	-0,82
OS	7350	0,31	6130	0,43	13480	0,36	27870	0,75	-14390	-0,39
WB	-	-	-	-	-	-	5	0,00	-5	
KSZ	-	-	-	-	-	-	5	0,00	-5	
LP	12195	0,52	4420	0,31	16615	0,44	7885	0,21	8730	0,23
AK	805	0,03	135	0,01	940	0,03	1310	0,04	-370	-0,01
CZR	-	-	-	-	-	-				
CZM	-	-	-	-	-	-				
Razem	2335980	100,00	1424765	100,00	3760745	100,00	3699310	100,00	61435	1,66

Tabela 47. Udział gatunków według rzeczywistego udziału powierzchniowego w V i VI rewizji urządzania lasu

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
SO	3802,30	47,55	2291,44	46,58	6093,74	47,19	6661,89	51,57	-568,15	-4,38
SO.S					0	0	0,41	0,00	-0,41	0
MD	67,20	0,84	45,71	0,93	112,91	0,87	73,15	0,57	39,76	0,3
ŚW	62,18	0,78	49,39	1,00	111,57	0,86	115,10	0,89	-3,53	-0,03
JD	0,84	0,01	4,58	0,09	5,42	0,04	2,43	0,02	2,99	0,02
BK	32,39	0,40	33,70	0,69	66,09	0,51	4,38	0,03	61,71	0,48
DB	1481,65	18,52	855,55	17,39	2337,2	18,09	2255,85	17,46	81,35	0,63
DB.S	829,20	10,37	668,30	13,59	1497,5	11,59	849,88	6,58	647,62	5,01
DB.B	8,36	0,10			8,36	0,06	3,73	0,03	4,63	0,03
DB.C	34,56	0,43	5,84	0,12	40,4	0,31	23,90	0,19	16,5	0,12
KL	8,03	0,10	2,85	0,06	10,88	0,08	7,69	0,06	3,19	0,02
JW	40,62	0,51	33,23	0,68	73,85	0,57	37,35	0,29	36,5	0,28
WZ	2,68	0,03	1,05	0,02	3,73	0,03	2,70	0,02	1,03	0,01
JS	33,32	0,42	3,64	0,07	36,96	0,29	127,41	0,99	-90,45	-0,7
GB	368,23	4,60	63,07	1,28	431,3	3,34	278,30	2,15	153	1,19
BRZ	612,35	7,66	599,56	12,19	1211,91	9,38	1539,39	11,92	-327,48	-2,54
OL	504,44	6,30	189,13	3,85	693,57	5,37	696,02	5,39	-2,45	-0,02
OL.S	0,23	0,00			0,23	0	4,77	0,04	-4,54	-0,04

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo według:					
	RADZYŃ		TURÓW		VI rewizji u.l.		V rewizji u.l.		Różnica	
	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]	Pow. w ha	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
TP	0,28	0,00	11,06	0,23	11,34	0,09	75,90	0,59	-64,56	-0,5
OS	31,43	0,39	22,99	0,47	54,42	0,42	107,72	0,83	-53,30	-0,41
WB					0	0	0,06	0,00	-0,06	0
KSZ					0	0	0,03	0,00	-0,03	0
LP	75,16	0,94	36,72	0,75	111,88	0,87	43,89	0,34	67,99	0,53
AK	3,84	0,05	0,70	0,01	4,54	0,04	5,46	0,04	-0,92	0
Razem	7999,29	100,00	4918,51	100,00	12917,80	100	12917,53	100,00	0,27	0

Wykres nr 16. Zmiany w udziale rzeczywistym głównych gatunków w V i VI rewizji Planu UL dla nadleśnictwa razem

W ostatnim dziesięcioleciu nastąpił spadek udziału rzeczywistego So o 568,15 ha, Brz o 327,48 ha, Js o 90,45 ha, TP o 64,56 ha, Os o 53,30 ha. Zwiększył się udział m.in. Db o 733,60 ha, Gb o 153,00 ha, Bk o 61,71 ha, Lp o 67,99 ha. Wzrost udziału Db jest wynikiem wprowadzania tego gatunku w odnowieniach po rębniach złożonych w zgodzie z przyjętymi w ubiegłym 10-leciu TD oraz prowadzoną przebudową drzewostanów sosnowych i brzozowych na siedlisku głównie Lśw. Opisywane w ubiegłym 10-leciu dolne warstwy drzewostanu i podszytu z miejscowym udziałem Gb zaczynają tworzyć drugie piętra w drzewostanach.

Wybrane cechy głównych gatunków przedstawia tabela:

Tabela 48. Cechy dominujących gatunków lasotwórczych nadleśnictwa (pow. leśna zalesiona)

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	60,25	22,97	9,30	5,76
Udział miąższościowy [%]	66,11	19,38	7,80	5,34
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	321	247	245	271
Przeciętny wiek [lat]	73	62	64	60

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Tabela 49. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Gatunek	Obręby				Nadleśnictwo		
	RADZYŃ		TURÓW				
	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[m3]	[m3/ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8
SO	29570	6,07	17365	5,97	46935	6,03	63,1
MD	35	8,54	15	6,44	50	7,78	0,1
ŚW	400	12,43	195	12,25	595	12,37	0,8
JD	0	-	95	17,63	95	17,63	0,1
BK	0	-	50	7,67	50	4,96	0,1
DB	8385	6,60	4610	6,34	12995	6,50	17,5
DB.S	2000	3,75	1445	3,39	3445	3,59	4,6
DB.B	80	8,56	0	-	80	8,56	0,1
DB.C	35	7,10	0	-	35	7,10	0,0
KL	5	3,82	0	-	5	3,82	0,0
JW	5	17,24	30	11,90	35	12,46	0,0
WZ	0	-	0	-	0	-	-
JS	75	6,08	0	-	75	6,08	0,1
GB	160	2,99	70	5,20	230	3,43	0,3
BRZ	2830	4,47	2765	4,87	5595	4,66	7,5
OL	2785	5,13	985	4,91	3770	5,07	5,1
OL.S	0	-	0	-	0	-	-
TP	0	-	40	2,77	40	2,77	0,1
OS	0	-	70	5,17	70	2,73	0,1
LP	60	5,64	250	20,21	310	13,47	0,4
AK	0	-	0	-	0	-	-
Razem	46425	5,80	27985	5,69	74410	5,76	100,0

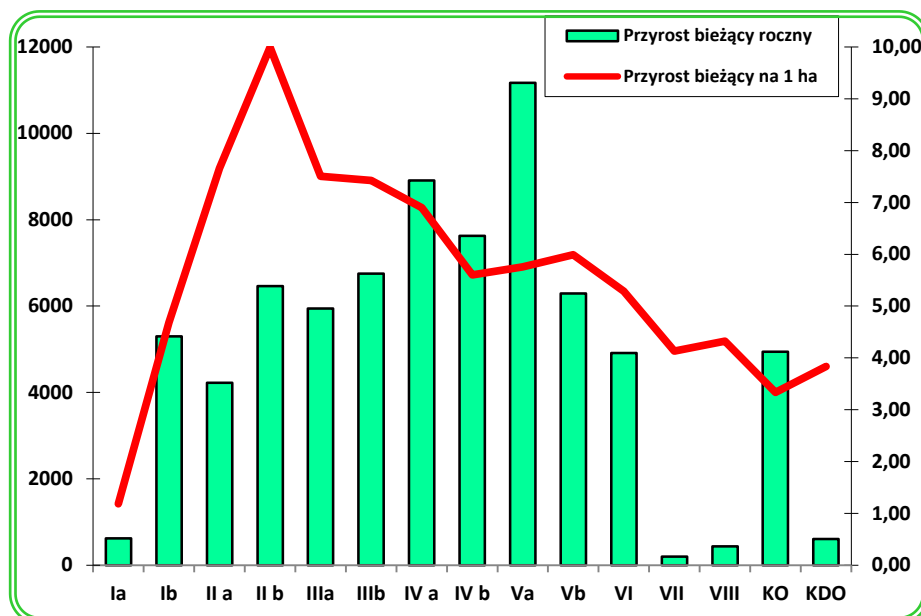
Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje Jd – 17,63 m³/ha, najniższy Os – 2,73 m³/ha. Przyrost głównych gatunków lasotwórczych drzewostanów nadleśnictwa (So, Db, Brz, Ol) wynosi od 4,66 m³/ha dla Brz do 6,50 m³/ha dla Db.

Tabela 50. Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	[m3]	[%]	[m3]	[%]	[m3]	[%]
1	2	3	4	5	6	7
Ia	300	0,65	320	1,14	620	0,83
Ib	3115	6,71	2185	7,81	5300	7,12
IIa	3215	6,93	1010	3,61	4225	5,68
IIb	3915	8,43	2550	9,11	6465	8,69
IIIa	3515	7,57	2430	8,68	5945	7,99
IIIb	4220	9,09	2535	9,06	6755	9,08
IVa	5800	12,49	3110	11,11	8910	11,97
IVb	4320	9,31	3310	11,83	7630	10,25
Va	6630	14,27	4540	16,22	11170	15,02
Vb	4320	9,31	1970	7,04	6290	8,45
VI	3015	6,49	1900	6,79	4915	6,61
VII	145	0,31	55	0,20	200	0,27
VIII	295	0,64	140	0,50	435	0,58
KO	3115	6,71	1830	6,54	4945	6,65
KDO	505	1,09	100	0,36	605	0,81
SP	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Razem	46425	100,00	27985	100,00	74410	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w V klasie wieku - 17460 m³ i IV klasie wieku - 16540 m³ brutto rocznie co daje łącznie 45,7% całego bieżącego rocznego przyrostu drzewostanów.

Wykres nr 17. Struktura bieżącego przyrostu miąższości na 1 ha wg klas wieku

1.5.1.6. Przyrost użyteczny

Przyrost użyteczny w ostatnim okresie gospodarczym wynosił:

$$(Z = V_k - V_p + U), (3781493 - 3706219 + 1060551) = 1135825 \text{ m}^3 \text{ brutto.}$$

gdzie:

Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie użytkowania głównego.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

W trakcie terenowych prac taksacyjnych zarejestrowano uszkodzenia drzewostanów na łącznej powierzchni 408,19 ha.

Tabela 51. Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Główna przyczyna uszkodzenia	Powierzchnia drzewostanów z uszkodzeniami	Powierzchnie uszkodzeń w przedziałach procentowych			Pow. uszkodzeń zreduk.
		10-20	21-50	>50	
	[ha]				
1	2	3	4	5	6
Czynniki klimatyczne	42,44	40,82	1,62	-	5,31
Grzyby	20,61	19,34	1,27	-	3,12
Inne bez określenia	1,77	-	1,77	-	0,76
Owady	13,78	9,48	0,65	3,65	3,54
Zakłócenia stosunków wodnych	28,43	14,01	12,30	2,12	7,70
Zwierzyzna	301,16	268,21	32,95	-	60,13
Razem	408,19	351,86	50,56	5,77	80,56

Szkody stwierdzone w drzewostanach nadleśnictwa występujące w 1 stopniu uszkodzeń (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należą do nieistotnych (nietrwałych). Szkody istotne (2 i 3 stopień uszkodzeń) występują na 13,80 % powierzchni. Wśród uszkodzeń istotnych najpoważniejszą pozycję stanowią szkody powodowane przez zwierzynę oraz zakłócenia stosunków wodnych.

Ocenę zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem wykonano zgodnie z §40 “Instrukcji Urządzania Lasu” w dwu grupach drzewostanów: upraw i młodników do 10 lat oraz w pozostałych drzewostanach poza uprawami i młodnikami.

Ocena zgodności składu gatunkowego upraw i młodników

Ocenę zgodności upraw i młodników (całej Ia klasy wieku – 522,90 ha) wykonano w stosunku do przyjętych składów docelowych ustalonych w poprzedniej rewizji urządzania lasu. Uprawy i młodniki o składzie gatunkowym zgodnym z siedliskowym typem lasu stanowią 81,79% powierzchni Ia klasy wieku – 427,52 ha. Skład gatunkowy częściowo zgodny ma 15,14 % upraw i młodników – 79,18 ha. Do upraw i młodników częściowo zgodnych zaliczono takie, w których nie występują

określone w typie drzewostanu gatunki domieszkowe oraz drzewostany złożone z cennych domieszek, gdzie jednak gatunkiem panującym nie jest gatunek docelowy typu drzewostanu TD – głównie na siedlisku LMŚW. W trakcie prac inwentaryzacyjnych stwierdzono występowanie upraw i młodników niezgodnych z siedliskowym typem lasu na 3,10 %, powierzchni – 16,20 ha upraw i młodników niezgodnych z TD (obręb RADZYŃ oddz. 218d, 351h, 431a, 456d, obręb TURÓW oddz.149a, 169d).

Ocena zgodności składu gatunkowego pozostałych drzewostanów

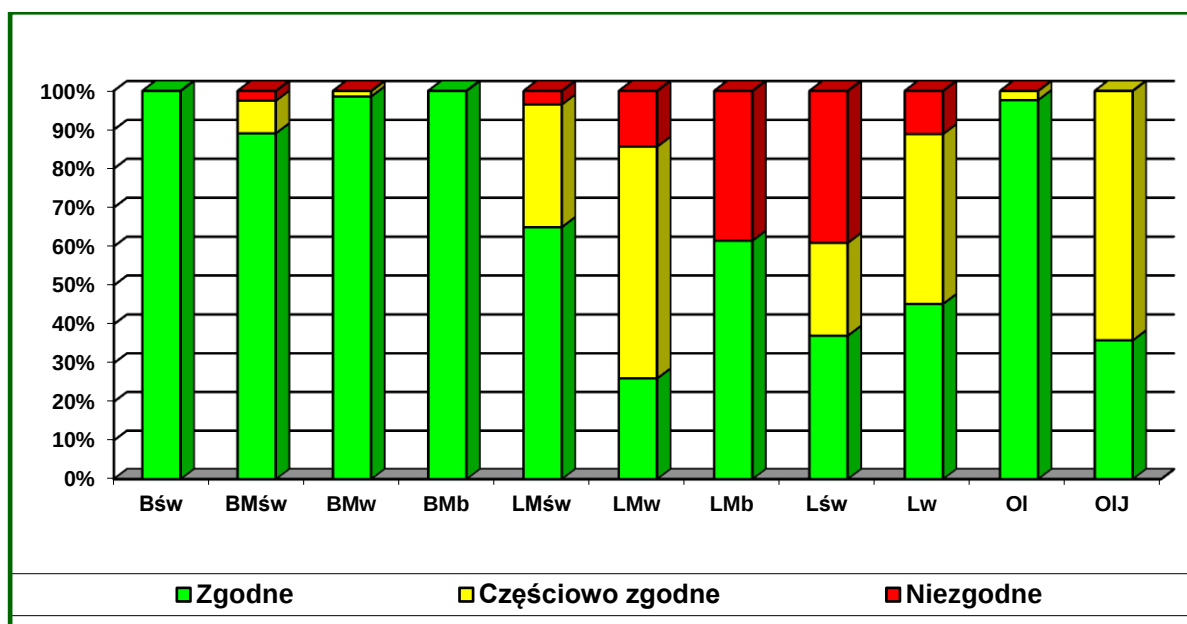
Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z przyjętym na Komisji Założeń Planu typami drzewostanu – TD.

Tabela 52. Wykaz drzewostanów wg stopni zgodności

Stopień zgodności	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Drzewostany w wieku do 10 lat						
Zgodne	219,40	79,10	208,12	84,76	427,52	81,76
Częściowo zgodne	47,74	17,21	31,79	12,95	79,53	15,21
Niezgodne	10,23	3,69	5,62	2,29	15,85	3,03
Razem	277,37	100,00	245,53	100,00	522,90	100,00
Drzewostany w wieku powyżej 10 lat						
Zgodne	4020,02	52,06	2665,60	57,04	6685,62	53,94
Częściowo zgodne	2265,41	29,34	1457,00	31,18	3722,41	30,03
Niezgodne	1436,49	18,60	550,38	11,78	1986,87	16,03
Razem	7721,92	100,00	4672,98	100,00	12394,90	100,00
Ogółem drzewostany						
Zgodne	4239,42	52,99	2873,72	58,43	7113,14	55,07
Częściowo zgodne	2313,15	28,92	1488,79	30,27	3801,94	29,43
Niezgodne	1446,72	18,09	556,00	11,30	2002,72	15,50
Razem	7999,29	100,00	4918,51	100,00	12917,80	100,00

Poniżej na wykresie przedstawiono zgodności drzewostanów z TD w poszczególnych typach siedliskowych w nadleśnictwie:

Wykres nr 18. Struktura zgodności składu gatunkowego z TD wg TSL

1.5.2.1. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Wynikiem analizy drzewostanów uszkodzonych oraz niezgodnych z określonym TD do przebudowy pilnej A do realizacji w ramach użytkowania rębnego zakwalifikowano drzewostany ze względu na zły stan zdrowotny i sanitarny lasu oraz na tak zwaną szkodliwą niezgodność składu gatunkowego z TD. Zestawienie drzewostanów zawiera wzór nr 3. Wzór ten stanowi załącznik do elaboratu.

Tabela 53. Wykaz drzewostanów do przebudowy

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
Obręb RADZYŃ								
307 -a	LMŚW	9,36	GPZ	CZ ZG	SO	126	KO	kontynuacja
307 -d	LŚW	7,88	GPZ	CZ ZG	SO	97	KDO	kontynuacja
308 -c	LŚW	2,66	GPZ	CZ ZG	SO	95	KO	kontynuacja
323 -h	LMŚW	0,56	GZ	NIEZG	AK	91	DRZEW	
365 -d	LŚW	1,27	GPZ	NIEZG	JS	68	DRZEW	
368 -m	LŚW	2,66	GPZ	CZ ZG	SO	113	KO	kontynuacja
370 -a	LW	6,73	O	CZ ZG	BRZ	84	KO	kontynuacja
370 -b	LW	23,37	O	NIEZG	BRZ	84	DRZEW	
371 -a	LW	8,11	O	CZ ZG	BRZ	84	KO	kontynuacja
371 -b	LW	7,79	O	NIEZG	BRZ	84	DRZEW	
373 -d	LŚW	2,86	GPZ	CZ ZG	SO	89	KO	kontynuacja
373 -g	LW	1,3	O	CZ ZG	BRZ	89	KO	kontynuacja
374 -h	LŚW	2,5	GPZ	CZ ZG	SO	94	KO	kontynuacja
374 -j	LŚW	4,61	GPZ	NIEZG	SO	86	DRZEW	
375 -f	LŚW	3,48	GPZ	NIEZG	SO	113	DRZEW	
375 -g	LŚW	3,3	GPZ	NIEZG	OL	82	DRZEW	
376 -c	LŚW	3,79	GPZ	CZ ZG	BRZ	81	KO	kontynuacja
376 -d	LŚW	4,13	GPZ	NIEZG	BRZ	81	DRZEW	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
377 -f	LŚW	3,43	GPZ	CZ ZG	GB	78	KO	kontynuacja
378 -c	LŚW	3,37	GPZ	NIEZG	JS	99	DRZEW	
381 -g	LŚW	2,31	GPZ	CZ ZG	SO	113	KO	kontynuacja
381 -m	LŚW	0,86	GPZ	CZ ZG	SO	110	KO	kontynuacja
382 -d	LŚW	1,37	GPZ	CZ ZG	BRZ	98	KO	kontynuacja
382 -g	LW	1,26	O	CZ ZG	OL	98	KO	kontynuacja
384 -c	LŚW	5,01	GPZ	CZ ZG	BRZ	105	KO	kontynuacja
386 -a	LŚW	6,56	GPZ	CZ ZG	SO	107	KO	kontynuacja
388 -a	LŚW	3,35	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
388 -b	LŚW	7,86	GPZ	NIEZG	BRZ	85	DRZEW	
388 -f	LŚW	2,13	GPZ	NIEZG	OL	85	DRZEW	
389 -c	LŚW	5,18	GPZ	NIEZG	BRZ	81	DRZEW	
390 -c	LŚW	1,78	GPZ	CZ ZG	GB	84	KDO	kontynuacja
390 -f	LW	3,8	O	CZ ZG	OL	81	KDO	kontynuacja
391 -a	LŚW	2,17	GPZ	NIEZG	SO	94	DRZEW	
391 -b	LŚW	2,23	GPZ	NIEZG	BRZ	76	DRZEW	
394 -a	LW	2,39	O	CZ ZG	SO	105	KO	kontynuacja
394 -b	LW	0,97	O	CZ ZG	OL	105	DRZEW	
394 -l	LŚW	1,63	GPZ	NIEZG	BRZ	81	DRZEW	
395 -d	LŚW	9,15	GPZ	NIEZG	SO	93	DRZEW	
282 -b	LŚW	1,21	GPZ	NIEZG	OL	70	DRZEW	
283 -k	LŚW	5,49	GPZ	CZ ZG	SO	100	KO	kontynuacja
283 -l	LŚW	8,45	GPZ	NIEZG	SO	100	DRZEW	
288 -a	LW	1,69	O	CZ ZG	SO	90	KO	kontynuacja
299 -d	LŚW	8,16	GPZ	NIEZG	SO	96	DRZEW	
311 -b	LŚW	5,61	GPZ	CZ ZG	SO	125	KO	kontynuacja
324 -a	LŚW	4,53	GPZ	CZ ZG	SO	93	KO	kontynuacja
324 -c	LŚW	6,14	GPZ	NIEZG	SO	93	DRZEW	
325 -a	LŚW	28,05	GPZ	NIEZG	SO	87	DRZEW	
326 -f	LŚW	5,1	GPZ	CZ ZG	SO	97	KO	kontynuacja
326 -h	LŚW	3,58	GPZ	CZ ZG	SO	97	KO	kontynuacja
333 -g	LŚW	1,72	GPZ	CZ ZG	SO	107	KO	kontynuacja
334 -l	LŚW	3,57	GPZ	CZ ZG	SO	97	KO	kontynuacja
341 -a	LŚW	6,83	GPZ	NIEZG	SO	97	DRZEW	
341 -i	LMW	0,96	O	CZ ZG	BRZ	88	KO	kontynuacja
341 -k	LMW	2,01	O	CZ ZG	BRZ	77	KO	kontynuacja
473 -j	LMW	1,25	O	NIEZG	BRZ	85	DRZEW	
478 -h	BMŚW	1,15	GZ	NIEZG	ŚW	57	DRZEW	
481 -a	LŚW	3,87	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
484 -b	LŚW	3,83	GPZ	CZ ZG	BRZ	95	KO	kontynuacja
348 -k	LW	1,92	S	CZ ZG	ŚW	84	KO	kontynuacja
350 -f	LŚW	1,42	GZ	NIEZG	OL	79	DRZEW	
350 -i	LŚW	0,85	GZ	NIEZG	BRZ	78	DRZEW	
351 -a	LŚW	0,65	GZ	NIEZG	ŚW	59	DRZEW	
351 -f	LŚW	0,86	GZ	NIEZG	BRZ	79	DRZEW	
351 -i	LŚW	1,17	GZ	NIEZG	BRZ	78	DRZEW	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
351 -l	LŚW	5,19	GPZ	CZ ZG	SO	125	KO	kontynuacja
352 -b	LŚW	7,65	GPZ	CZ ZG	SO	114	KO	kontynuacja
352 -c	LŚW	0,27	GZ	NIEZG	SO	114	DRZEW	
352 -d	LŚW	14,94	GPZ	NIEZG	SO	114	DRZEW	
353 -a	LŚW	7,72	GPZ	NIEZG	SO	101	DRZEW	
354 -a	LŚW	4,8	GPZ	CZ ZG	SO	96	KO	kontynuacja
354 -f	LŚW	3,96	GPZ	CZ ZG	SO	96	KO	kontynuacja
354 -g	LŚW	9,3	GPZ	NIEZG	SO	96	DRZEW	
355 -a	LŚW	5,02	GPZ	CZ ZG	SO	96	KO	kontynuacja
355 -d	LŚW	4,08	GPZ	CZ ZG	SO	96	KO	kontynuacja
356 -a	LŚW	6,57	GPZ	CZ ZG	SO	94	KO	kontynuacja
356 -b	LŚW	5,37	GPZ	NIEZG	SO	94	DRZEW	
357 -a	LŚW	6,15	GPZ	CZ ZG	SO	101	KO	kontynuacja
357 -b	LŚW	13,78	GPZ	NIEZG	SO	101	DRZEW	
359 -b	LŚW	10,47	GPZ	NIEZG	SO	91	DRZEW	
361 -a	LŚW	8,49	GPZ	CZ ZG	BRZ	77	KO	kontynuacja
363 -h	LMŚW	5	GPZ	CZ ZG	BRZ	76	KO	kontynuacja
401 -i	BMW	1,62	O	ZG	SO	68	DRZEW	
488 -c	LŚW	11,62	GPZ	NIEZG	SO	116	DRZEW	
489 -c	LŚW	3,94	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
496 -a	LŚW	5,28	GPZ	CZ ZG	SO	110	KO	kontynuacja
496 -b	LŚW	6,67	GPZ	NIEZG	SO	110	DRZEW	
498 -c	LŚW	4,42	GPZ	CZ ZG	SO	122	KO	kontynuacja
498 -d	LŚW	4,92	GPZ	NIEZG	SO	122	DRZEW	
505 -c	LMŚW	4,03	GPZ	NIEZG	BRZ	85	2 PIĘTR	
505 -d	LŚW	1,71	GPZ	CZ ZG	BRZ	77	KO	kontynuacja
505 -g	LMŚW	2,62	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
506 -a	LŚW	16,66	GPZ	NIEZG	SO	88	2 PIĘTR	
507 -g	LŚW	5,42	GPZ	NIEZG	SO	118	DRZEW	
518 -j	LW	1,15	O	CZ ZG	BRZ	95	KO	kontynuacja
521 -b	LW	5,22	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
541 -d	LMŚW	2,79	GPZ	CZ ZG	BRZ	81	KO	kontynuacja
202 -b	LŚW	8,61	GPZ	CZ ZG	BRZ	89	KO	kontynuacja
203 -c	LŚW	5,61	GPZ	CZ ZG	BRZ	89	KO	kontynuacja
203 -d	LŚW	6,34	GPZ	CZ ZG	BRZ	89	KO	kontynuacja
208 -a	LŚW	4,43	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
208 -b	LŚW	12,82	GPZ	NIEZG	BRZ	80	2 PIĘTR	
208 -f	LŚW	1,75	GPZ	CZ ZG	SO	92	KO	kontynuacja
208 -g	LŚW	1,72	GPZ	NIEZG	SO	90	2 PIĘTR	
208 -k	LŚW	0,33	S	NIEZG	BRZ	80	2 PIĘTR	
208 -l	LŚW	0,25	S	NIEZG	SO	90	2 PIĘTR	
209 -a	LŚW	3,2	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
209 -b	LŚW	14,81	GPZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
209 -j	LŚW	0,4	S	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
210 -c	LŚW	3,23	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
210 -d	LŚW	7,07	GPZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
210 -g	LŚW	2,73	GPZ	NIEZG	BRZ	68	DRZEW	
210 -h	LŚW	0,93	GPZ	CZ ZG	SO	97	KO	kontynuacja
210 -m	LŚW	0,29	S	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
217 -a	LŚW	10,04	GPZ	NIEZG	BRZ	77	DRZEW	
217 -j	LŚW	1,87	GPZ	NIEZG	SO	102	DRZEW	
219 -a	LMŚW	4,9	S	NIEZG	BRZ	79	DRZEW	
227 -a	LŚW	5,7	GPZ	CZ ZG	SO	90	KO	kontynuacja
227 -b	LŚW	1,13	GPZ	NIEZG	BRZ	77	DRZEW	
227 -c	LŚW	1,07	GPZ	NIEZG	SO	105	DRZEW	
227 -d	LŚW	1,5	GPZ	NIEZG	BRZ	90	DRZEW	
229 -a	LŚW	2,61	S	NIEZG	BRZ	75	DRZEW	
234 -d	LMŚW	3,51	GPZ	CZ ZG	BRZ	90	KO	kontynuacja
238 -a	LMŚW	3,67	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
241 -a	LŚW	5,4	GPZ	CZ ZG	BRZ	83	KO	kontynuacja
243 -c	LŚW	5,2	GPZ	NIEZG	SO	94	DRZEW	
251A -a	LŚW	1,84	GPZ	NIEZG	SO	83	DRZEW	
251A -b	LW	17,76	O	NIEZG	BRZ	77	DRZEW	
251A -g	LŚW	1,77	GZ	NIEZG	BRZ	73	DRZEW	
255 -f	LW	1,99	O	CZ ZG	SO	115	KO	kontynuacja
258 -d	LŚW	6,31	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
261 -a	LŚW	26,25	GPZ	NIEZG	SO	85	2 PIĘTR	
262 -a	LŚW	18,59	GPZ	NIEZG	SO	85	2 PIĘTR	
263 -b	LŚW	4,36	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
263 -g	LŚW	4,06	GPZ	NIEZG	SO	87	DRZEW	
272 -g	LŚW	5,83	GPZ	CZ ZG	SO	92	KO	kontynuacja
276 -f	LŚW	1,86	GPZ	CZ ZG	SO	105	KO	kontynuacja
430 -b	LŚW	3,46	GPZ	CZ ZG	SO	107	KO	kontynuacja
430 -f	LŚW	3,22	GPZ	NIEZG	SO	107	2 PIĘTR	
431 -g	LŚW	0,85	GPZ	NIEZG	SO	106	DRZEW	
434 -c	LŚW	11,53	GPZ	NIEZG	SO	91	2 PIĘTR	
434 -d	LŚW	5,75	GPZ	CZ ZG	SO	110	KO	kontynuacja
435 -a	LŚW	6,72	GPZ	CZ ZG	SO	108	KO	kontynuacja
435 -c	LŚW	1,2	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
435 -d	LŚW	1,65	GPZ	NIEZG	BRZ	85	2 PIĘTR	
435 -f	LŚW	5,09	GPZ	NIEZG	SO	108	2 PIĘTR	
438 -d	LŚW	3,56	GPZ	CZ ZG	SO	106	KO	kontynuacja
438 -f	LŚW	3,58	GPZ	CZ ZG	SO	106	KO	kontynuacja
439 -a	LŚW	13,72	GPZ	NIEZG	SO	87	2 PIĘTR	
440 -a	LŚW	7,67	GPZ	NIEZG	SO	87	2 PIĘTR	
443 -d	LŚW	5,34	GPZ	NIEZG	SO	90	2 PIĘTR	
445 -d	LŚW	4,52	GPZ	CZ ZG	BRZ	81	KO	kontynuacja
446 -a	LŚW	1,19	GPZ	NIEZG	SO	86	2 PIĘTR	
447 -b	LW	5,62	O	CZ ZG	OL	92	KO	kontynuacja
449 -g	LŚW	15	GPZ	NIEZG	SO	91	2 PIĘTR	
450 -a	LŚW	3,6	GPZ	NIEZG	SO	96	2 PIĘTR	
450 -b	LŚW	9,92	GPZ	NIEZG	SO	90	2 PIĘTR	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
451 -a	LŚW	2,63	GPZ	NIEZG	SO	90	2 PIĘTR	
451 -d	LŚW	1,7	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
451 -h	LŚW	2,11	GPZ	NIEZG	SO	87	2 PIĘTR	
453 -a	LŚW	4,76	GPZ	CZ ZG	SO	94	KO	kontynuacja
454 -a	LŚW	9,39	GPZ	CZ ZG	SO	94	KO	kontynuacja
456 -a	LŚW	16,7	GPZ	NIEZG	SO	83	DRZEW	
457 -f	LŚW	5,84	GPZ	NIEZG	SO	81	DRZEW	
457 -g	LŚW	11,09	GPZ	NIEZG	SO	91	DRZEW	
458 -b	LŚW	4,72	GPZ	NIEZG	SO	91	DRZEW	
459 -h	LŚW	2,14	GPZ	NIEZG	SO	96	DRZEW	
467 -a	LMW	2,2	O	NIEZG	BRZ	65	DRZEW	
467 -b	LMŚW	1,27	GPZ	NIEZG	DB.C	65	DRZEW	
470 -f	LMŚW	1,49	GZ	NIEZG	DB.C	61	DRZEW	
Razem		861,04						
Obręb TURÓW								
14 -c	LMW	1,8	O	NIEZG	BRZ	79	DRZEW	
16 -f	LMŚW	1,98	GPZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
16 -h	LŚW	2,88	GPZ	CZ ZG	SO	110	KO	kontynuacja
24 -a	LMW	3,65	O	CZ ZG	SO	81	DRZEW	
24 -d	LMW	1,87	O	NIEZG	BRZ	77	DRZEW	
27 -c	LŚW	6,28	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
27 -d	LŚW	11,73	GPZ	NIEZG	BRZ	85	DRZEW	
28 -b	LŚW	5,31	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
28 -c	LŚW	7,33	GPZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
28 -h	LŚW	1,96	GPZ	CZ ZG	BRZ	76	KO	kontynuacja
28 -i	LMŚW	8,96	GPZ	NIEZG	BRZ	76	DRZEW	
29 -a	LMW	5,05	O	CZ ZG	BRZ	86	KO	kontynuacja
31 -j	LMŚW	0,53	GZ	NIEZG	ŚW	61	DRZEW	
32 -b	LMW	4,02	O	CZ ZG	BRZ	86	KO	kontynuacja
32 -h	LMW	3,99	O	NIEZG	BRZ	70	DRZEW	
33 -b	LMW	4,74	O	CZ ZG	OL	85	KO	kontynuacja
33 -g	LMW	6,27	O	CZ ZG	BRZ	75	KO	kontynuacja
33 -j	LMW	3,93	O	NIEZG	BRZ	75	DRZEW	
34 -a	LMW	6,24	O	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
35 -f	LMW	2,05	O	NIEZG	BRZ	74	DRZEW	
36 -c	LMW	1,34	O	NIEZG	BRZ	74	DRZEW	
36 -d	LMW	3,54	O	NIEZG	OL	74	DRZEW	
36 -i	LMW	4,32	O	NIEZG	OL	66	DRZEW	
41 -f	LMW	1,55	O	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
43 -b	LW	5,91	O	CZ ZG	OL	86	KO	kontynuacja
44 -c	LMŚW	4,61	GPZ	CZ ZG	BRZ	76	KO	kontynuacja
125 -d	LŚW	3,91	GPZ	NIEZG	SO	85	DRZEW	
49 -c	LMW	0,98	O	NIEZG	BRZ	76	DRZEW	
93 -d	LMŚW	1,69	GPZ	CZ ZG	BRZ	86	KO	kontynuacja
102 -a	LMŚW	6,86	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
102 -g	LMŚW	7,12	GPZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	

Adres	STL	Pow.	Gospodarstwo	Zgodność	Gatunek	Wiek	Budowa pionowa	Uwagi
104 -a	LMŚW	5,95	GPZ	CZ ZG	BRZ	85	KO	kontynuacja
104 -c	LMŚW	6,92	GPZ	NIEZG	BRZ	85	DRZEW	
111 -a	LMŚW	1,01	GZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
130 -k	LMW	3,56	O	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
147 -d	LŚW	2,34	GPZ	NIEZG	BRZ	87	DRZEW	
148 -c	LŚW	7,38	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
149 -b	LŚW	5,13	GPZ	CZ ZG	SO	120	KO	kontynuacja
149 -c	LŚW	4,58	GPZ	NIEZG	SO	120	DRZEW	
150 -d	LŚW	5,56	GPZ	CZ ZG	SO	85	KO	kontynuacja
150 -f	LŚW	13,19	GPZ	NIEZG	SO	110	DRZEW	
151 -d	LMŚW	18,21	GPZ	NIEZG	BRZ	90	DRZEW	
157 -b	LŚW	8,41	GPZ	NIEZG	SO	95	DRZEW	
157 -d	LMŚW	2,28	GPZ	NIEZG	SO	111	DRZEW	
164 -a	LŚW	4,42	GPZ	CZ ZG	SO	100	KO	kontynuacja
164 -b	LŚW	6,47	GPZ	NIEZG	SO	100	DRZEW	
166 -f	LMŚW	4,37	GPZ	NIEZG	BRZ	83	DRZEW	
167 -f	LMŚW	8,14	GPZ	NIEZG	BRZ	75	DRZEW	
168 -h	LMŚW	1,73	GPZ	CZ ZG	BRZ	80	KO	kontynuacja
170 -j	LŚW	3,41	GPZ	CZ ZG	BRZ	87	KO	kontynuacja
171 -d	LŚW	5,46	GPZ	CZ ZG	SO	145	KO	kontynuacja
176 -d	LMW	1,45	O	NIEZG	OS	53	DRZEW	
178 -a	LŚW	2,91	GZ	NIEZG	OS	45	DRZEW	
178 -d	LŚW	7,1	GPZ	CZ ZG	SO	135	KO	kontynuacja
179 -h	LMŚW	4,19	GPZ	CZ ZG	BRZ	86	KO	kontynuacja
180 -j	LMW	3,03	O	NIEZG	OL	76	DRZEW	
181 -b	LMŚW	1,08	GZ	NIEZG	BRZ	90	DRZEW	
181 -f	LMŚW	1,92	GZ	NIEZG	BRZ	80	DRZEW	
181 -j	LMŚW	0,5	GZ	NIEZG	ŚW	35	DRZEW	
186 -c	LŚW	2,22	GPZ	NIEZG	OL	85	DRZEW	
190 -c	LŚW	9,9	GPZ	NIEZG	TP	53	KDO	kontynuacja
194 -c	LW	4,53	O	CZ ZG	TP	54	KO	kontynuacja
Razem		289,75						
OGÓŁEM		1150,79						

W ubiegłym 10-leciu do przebudowy przeznaczono 956,91 ha drzewostanów do przebudowy. Obręb Radzyń 587,73 ha, obręb Turów 369,18 ha. Do przebudowy zakwalifikowano drzewostany sosnowe i brzożowe dojrzałe do wyrębu na siedlisku Lśw - negatywnie niegodne z siedliskiem oraz drzewostany uszkodzone. Większość tych drzewostanów w wyniku prowadzonego użytkowania rębego i odnowień osiągnęła skład gatunkowy zgodny z siedliskiem. W PPUL ujęto do kontynuacji przebudowy drzewostany na powierzchni 461,02 ha.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej i technicznej drzewostanów

Powierzchnia upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 84,19, jakość hodowlaną określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Powierzchnia odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

wynosi 2183,12, natomiast młodników i młodszych drzewostanów wynosi 5023,83. Jakość hodowlaną odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, a także młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Powierzchnia starszych drzewostanów, dla których ocenia się jakość techniczną wynosi 6264,90, jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

a) Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych

Ocenę upraw i młodników w wieku do 10 lat przedstawia tabela XI, dołączona do opisów taksacyjnych i do elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Uprawy i młodniki w wieku do 10 lat na powierzchniach otwartych zajmują powierzchnię 84,19 ha. W tej powierzchni 97,1% stanowią uprawy i młodniki o zadrzewieniu w przedziale 1,0–0,9, upraw i młodników o zadrzewieniu 0,8–0,7 jest 2,5%, a upraw o zadrzewieniu poniżej 0,7 – 0,4%, upraw przepadłych nie zaewidencjonowano. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych wynosi 0,95.

Tabela 54. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej upraw i młodników w wieku do 10 lat, na powierzchniach otwartych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	22,30	39,39	16,16	58,59	38,46	45,68
12	31,11	54,96	10,37	37,60	41,48	49,27
13	2,87	5,07	1,05	3,81	3,92	4,66
22	0,33	0,58	-	-	0,33	0,39
Razem	56,61	100,00	27,58	100,00	84,19	100,00

b) Odnowienia podokapowe oraz uprawy i młodniki po rębniach złożonych

Ocenę odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych przedstawiono w tabeli XII, dołączonej do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówionej w referacie nadleśniczego. Odnowienia podokapowe w KO występują na powierzchni zredukowanej 638,24 ha. Tworzą je warstwy podrostów, nalotów i podsadzeń, z gatunkami panującymi DB.S, BK, DB, DB.B, OL, BRZ. Przeciętny stopień pokrycia młodego pokolenia w KO wynosi 43,1% a przeciętna jakość 12. Uprawy i młodniki po rębniach złożonych opisano w wyłączeniach o ogólnej powierzchni 1544,88 ha. Ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 88%. Omawiane uprawy i młodniki charakteryzują się jakością hodowlaną ocenioną przeciętnie na 12.

Tabela 55. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej odnowień podokapowych (powierzchnia zredukowana) oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
KO						
11	48,62	5,14	35,54	6,64	84,16	5,68
12	170,05	74,36	69,87	13,06	239,92	16,21
13	1,30	0,14	1,97	0,37	3,27	0,22
21	18,21	1,93	9,82	1,84	28,03	1,89
22	166,70	17,63	105,36	77,48	272,06	75,27
23	3,19	0,34	3,29	0,61	6,47	0,44
31	1,52	0,16	-	-	1,52	0,10
32	2,81	0,30	-	-	2,81	0,19
Razem	412,40	100,00	225,85	100,00	638,24	100,00
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych						
11	164,06	19,10	177,48	25,88	341,54	22,11
12	553,52	64,42	340,85	49,71	894,37	57,89
13	41,13	4,79	42,90	6,26	84,03	5,44
21	59,19	6,89	26,14	3,81	85,33	5,52
22	35,71	4,16	98,36	14,34	134,07	8,68
23	5,54	0,64	-	-	5,54	0,36
Razem	859,15	100,00	685,73	100,00	1544,88	100,00

c) Młodniki i młodsze drzewostany

Młodniki i młodsze drzewostany (bez Ia kl. w.), dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 5023,83 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12 (65,52% powierzchni tej grupy drzewostanów), drzewostany o jakości 11 i 13 zajmują odpowiednio 20,31% i 13,22% powierzchni. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej tej grupy drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Tabela 56. Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów w wieku powyżej 10 lat

Jakość hodowlana	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
11	730,42	23,52	290,11	15,12	1020,53	20,31
12	1984,07	63,90	1307,38	68,14	3291,45	65,52
13	363,80	11,72	300,58	15,66	664,38	13,22
21	13,07	0,42	1,40	0,07	14,47	0,29
22	10,32	0,33	13,54	0,71	23,86	0,47
23	2,10	0,07	4,18	0,22	6,28	0,13
31	-	-	0,47	0,02	0,47	0,01
32	1,18	0,04	1,21	0,06	2,39	0,05
Razem	3104,96	100,00	1918,87	100,00	5023,83	100,00

d) Jakość techniczna drzew w drzewostanach

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną zajmują powierzchnię 6264,90 ha. SO, jako główny gatunek drzewostanów nadleśnictwa oceniano w większości wskaźnikiem 2,1 (w ok. 60,2% drzewostanów). Wyliczona średnioważona jakość techniczna dla nadleśnictwa wynosi 2,3. Najwyższą, pierwszą jakość techniczną wykazały drzewostany w oddz.: w obrębie TURÓW na powierzchni 2,92 ha, w wydzieleniach leśnych: 128a.

Jakość techniczną gatunków liściastych najczęściej oceniano na 3. Wskaźnikiem jakości 4, zdeterminowanym najczęściej niską pierśnicą, oceniano zwykle młodsze przestoje i zadrzewienia oraz występujące w składzie drzewostanów starszych młodsze gatunki drzew.

Tabela 57. Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręby				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW			
	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%	Pow.[ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
1	-	-	2,92	0,13	2,92	0,05
2	3051,56	76,70	1802,39	78,83	4853,95	77,48
3	846,11	21,27	445,74	19,50	1291,85	20,62
4	80,90	2,03	35,28	1,54	116,18	1,85
Razem	3978,57	100,00	2286,33	100,00	6264,90	100,00

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Na terenie nadleśnictwa powierzchnia gruntów leśnych niezalesionych wynosi ha, co stanowi 1,03% powierzchni leśnej. Zestawienie powierzchni tych gruntów przedstawia zamieszczona tabela:

Tabela 58. Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
Obręb RADZYŃ		
inne wylesienie	3,57	317i, 317j, 317p
objęte szczególną ochroną	0,07	541h
płazowina	4,40	343c
poletko łowieckie	4,97	202h, 315c, 334g, 334j, 387d, 417b, 451j, 451p, 452j, 455l, 512d
sukcesja	76,84	244f, 246d, 246f, 247c, 247d, 247g, 253f, 254i, 308a, 308n, 326k, 330a, 340h, 341j, 348l, 354c, 357d, 363c, 368i, 392a, 393d, 396a, 397g, 442d, 468d, 474Ac, 484i, 499g, 513b, 521j, 521l, 522a, 522r, 535i, 535s, 609f, 617i, 617j, 673f, 673g, 673i, 680ax, 680z
Razem	89,85	
Obręb TURÓW		
plantacja choinek	0,09	58h
poletko łowieckie	1,36	65h, 99g, 110k, 155c

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
1	2	3
sukcesja	40,56	1c, 14i, 15l, 17f, 18h, 27f, 30b, 34k, 40c, 40h, 42f, 42i, 80h, 83c, 94d, 96g, 97d, 97f, 98c, 102d, 107h, 108d, 124c, 126d, 126f, 126j, 127d, 143i, 143n, 144h, 145d, 168b, 175i, 194d, 194g
zrąb	2,06	38f
Razem	44,07	

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wywróconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych.

Do pomiarów drewna martwego wytypowano łącznie 258 powierzchni próbnych, występowanie drewna martwego stwierdzono na 155 powierzchniach kołowych. Wyniki przedstawione są w zestawieniu poniżej.

Tabela 59. Zestawienie miąższości drewna martwego

TSL	Miąższość drzew martwych									
	Stojących i złomów				Leżących i fragmentów drzew				Razem	
	RADZYŃ		TURÓW		RADZYŃ		TURÓW		nadleśnictwo	
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
BŚW	18,84	1,67	30,69	3,73	26,04	2,31	35,97	4,37	111,54	5,72
BMŚW	1174,19	2,13	399,02	3,69	1550,61	2,81	585,06	5,41	3708,88	5,62
BMW	14,89	0,43	111,24	3,94	129,43	3,74	221,82	7,85	477,38	7,59
BMB	-	-	1,39	2,73	-	-	3,91	7,67	5,30	10,39
LMŚW	10012,60	3,54	10286,78	3,98	11568,61	4,09	17485,05	6,77	49353,04	9,13
LMW	702,82	3,99	2119,08	4,58	1308,49	7,43	2687,31	5,81	6817,70	10,68
LMB	11,53	12,01	7,43	12,38	12,46	12,98	3,12	5,20	34,54	22,14
LŚW	7556,08	2,69	3437,48	4,73	13216,64	4,70	7913,83	10,90	32124,03	9,07
LW	4260,98	8,30	1330,26	5,95	6085,55	11,85	3940,26	17,62	15617,05	21,18
OL	864,42	6,45	107,50	2,25	1100,51	8,21	772,02	16,19	2844,45	15,65
OLJ	-	-	-	-	3,15	1,91	-	-	3,15	1,91
Razem	24616,35	3,48	17830,87	4,26	35001,49	4,95	33648,35	8,04	111097,06	9,87

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 111097 m³ (brutto), co stanowi 2,94 % ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach nadleśnictwa wynosi 9,87 m³/ha, przy 10,1 m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP i 8,3 m³/ha dla województwa lubelskiego (WISL 2018-2022, BULiGL tab. 17a.1, tab. 17a.2).

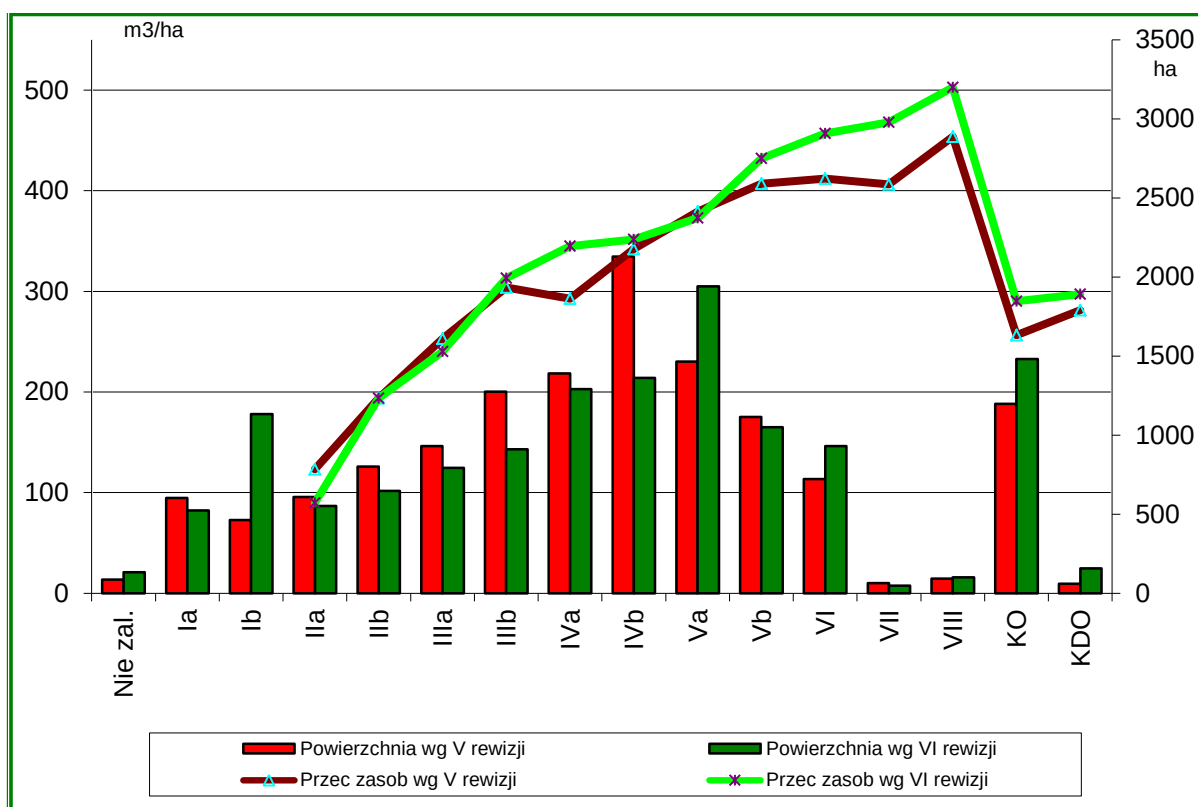
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII dołączona do opisów taksacyjnych i elaboratu oraz omówiona w referacie nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli przedstawia się poniżej:

Tabela 60. Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI w kolejnych rewizjach planu u.l.

Wskaźnik	Urządź. Definit.	Rewizja					
		I	II	III	IV	V	VI
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb RADZYŃ							
Powierzchnia leśna [ha]	5040,88	7157,41	7299,77	7800,16	8179,89	8053,82	8089,14
Zapas [m ³]	720818	1187618	1680697	1685266	2077581	2291449	2348472
Zasobność [m ³ /ha]	143	166	230,2	218	255	285	290
Przeciętny wiek	43	45	49	57	64	69	69
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]				5,98	6,25	5,86	5,80
Przeciętny przyrost na 1 ha	3,33	3,69	4,70	3,82	3,98	4,13	4,11
Obręb TURÓW							
Powierzchnia leśna [ha]	4865,81	4910,92	4845,36	4920,86	4966,64	4949,16	4962,58
Zapas [m ³]	760031	854343	1109792	1016432	1334846	1414770	1433021
Zasobność [m ³ /ha]	156	174	229	209	264	286	289
Przeciętny wiek	42	45	51	57	65	68	66
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]				5,60	6,33	5,85	5,69
Przeciętny przyrost na 1 ha	3,71	3,87	4,49	3,67	4,06	4,20	4,26
Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI							
Powierzchnia leśna [ha]	9906,69	12068,33	12145,13	12721,02	13146,53	13002,98	13051,72
Zapas [m ³]	1480849	2041961	2790489	2701698	3412427	3706219	3781493
Zasobność [m ³ /ha]	150	169	230	215	259	285	290
Przeciętny wiek	42	45	50	57	64	68	68
Spodziewany bieżący roczny przyrost miąższości - tablicowy [m ³ /ha/rok]				5,84	6,27	5,86	5,76
Przeciętny przyrost na 1 ha	3,57	3,76	4,60	3,77	4,05	4,19	4,16

Wykres nr 19. Zmiany powierzchni i przeciętnej zasobności na 1 ha w V i VI rewizji PUL w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

Najliczniej w skali całego nadleśnictwa występują drzewostany w wieku 81-100 lat – 22,91% i w wieku 61-80 lat – 20,34% powierzchni leśnej nadleśnictwa. Drzewostany w trakcie przebudowy (dostosowania składu gatunkowego do zgodności siedliskiem) – drzewostany zaliczone do KO, KDO zajmują 12,56% powierzchni. Drzewostany ponad 100-letnie (bez KO i KDO) zajmują 8,26% powierzchni. Znaczny jest udział drzewostanów I klasy wieku – 12,65%. W porównaniu z ubiegłą rewizją nastąpił wzrost ich powierzchni o 55%.

Z przedstawionego zestawienia wynika, że w kolejnych rewizjach systematycznie wzrastają podstawowe wskaźniki obrazujące zmiany zasobów drzewnych. Przeciętna zasobność na 1 ha drzewostanów w nadleśnictwie na przestrzeni 6 rewizji urzędowych tj. 52 lat, wzrosła o 94%, przeciętny wiek drzewostanów wzrósł o 56% czyli o 26 lat.

W porównaniu z V rewizją:

- zasoby drzewne wzrosły o 2%,
- wzrosła powierzchnia drzewostanów w KO, KDO o 30%,
- wzrosła powierzchnia drzewostanów ponad 80 letnich o 18%, w tym drzewostanów ponad 100-letnich o 23%.
- przeciętny wiek drzewostanów pozostał bez zmian,
- wzrosły zasoby drewna martwego o 17%.

Struktura klas wieku w Nadleśnictwie zabezpiecza w miarę niezmienny poziom użytkowania na przestrzeni najbliższych 2-3 dziesięcioleci. Aktualnie na zachowanie niezmiennego poziomu przyrostu bieżącego wpływa znacząca wysokość powierzchni drzewostanów starszych klas wieku.

Jedną z zasad zachowania trwałości drzewostanów i trwałości ich użytkowania jest utrzymanie relacji powierzchniowych między wszystkimi klasami wieku. Właściwe proporcje między drzewostanami młodymi, średniowiekowymi i starszymi – użytkowanymi rębnie i przechodzącymi znów w drzewostany młode, pozwala na zachowanie trwałości użytkowania w długim okresie czasu. Oznacza to, że średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa powinien w przybliżeniu stanowić połowę ustalonego wieku rębności drzewostanów. Wysokie wartości średniego wieku drzewostanów akceptowalne są wówczas, gdy lasy spełniają głównie funkcje ochronne, włączone są w granice rezerwatów przyrody, mają głównie znaczenie przyrodnicze lub społeczne. W innych przypadkach należy dążyć do utrzymania średniego wieku drzewostanów na poziomie znacząco nie przekraczającym połowy przeciętnego wieku rębności.

	<i>Przeciętny wiek drzewostanów</i>	<i>Połowa orientacyjnego średniego wieku rębności</i>	<i>Różnica</i>
Nadleśnictwo	68	53	15 (znaczące odstępstwo)

W przypadku znaczącego odstępstwa nie powinno się go pogłębiać tego stanu poprzez zwiększania przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa. Dane przedstawione w powyższej tabeli odnoszą się do całej powierzchni nadleśnictwa, nie uwzględniając aspektów ochronnych w lasach.

Drzewostany zaliczone do gospodarstwo specjalnego zajmują 766,39 ha, a przeciętny ich wiek wynosi - 90 lata. Drzewostany zaliczone do gospodarstwa lasów ochronnych osiągnęły przeciętny wiek – 60 lat, a zaliczone do lasów gospodarczych – 77 lat.

Dotychczas w kolejnych rewizjach przeciętny wiek drzewostanów nadleśnictwa systematycznie rósł od 45 lat w pierwszej rewizji planu urządzania lasu (rok 1972) do 68 lat w VI rewizji planu (rok 2024).

W rozumieniu IUL §77 pkt3 słuszną jest tendencja zmierzająca do osiągnięcia przez drzewostany nadleśnictwa przeciętnego wieku w wysokości +/- 5 lat do połowy orientacyjnego średniego wieku rębności.

Osiągnięcie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa zbliżonego do połowy orientacyjnego wieku rębności możliwe jest w przypadku odtworzenia najmłodszego pokolenia drzewostanów tj. powiększenia powierzchni upraw i młodników. Można to zasadniczo osiągnąć poprzez szersze zastosowanie cięć uprzętających oraz zrębów zupełnych. Kontynuacja zaproponowanych sposobów użytkowania w kolejnej rewizji pozwoli w perspektywie długookresowej na osiągnięcie pożądaných relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów nadleśnictwa a połową orientacyjnego średniego wieku rębności.

Planowe zagospodarowanie będzie systematycznie poprawiać zgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem. Pozyskanie drewna w ramach planu urządzenia lasu nie zakłóci procesów zachodzących w lesie ani nie wpłynie niszcząco na biotop i biocenozę, ponieważ część masy drzewnej, jaka odłoży się w ciągu 10-lecia, pozostaje w lesie jako miejsca lęgowe, żerowe i źródło dla destruentów. Oprócz kumulacji zapasu mięszości PPUL przewiduje ochronę zasobów naturalnych

występujących w lesie tj. chronionych gatunków roślin i zwierząt, siedlisk przyrodniczych, roślinność runa leśnego, wód i gleby.

Dodać należy, że użytkowanie lasu nie ogranicza się tylko do pozyskania drewna, ale też stosownie do wielofunkcyjnej roli lasów obejmuje korzystanie z różnorodnych funkcji lasu na zasadzie trwałości.

Ze stanu zasobów drzewnych wynikają następujące przesłanki do konstrukcji planu na najbliższy okres gospodarczy:

- ⇒ Zmniejszenie rozmiaru użytkowania przedrębego w zakresie etatu powierzchniowego, starsze drzewostany nie konieczne wymagają przeprowadzania zabiegów pielęgnacyjnych o charakterze selekcyjnym.
- ⇒ Wzrost zasobności oraz wysoki przeciętny wiek drzewostanów daje możliwość zwiększenia etatu użytkowania rębego.
- ⇒ Zwiększenie użytkowania rębego, a tym samym wzrost powierzchni zabiegów odnowieniowych, przekłada się na odtworzenie drzewostanów I klasy wieku.
- ⇒ Potrzeba kontynuacji rozpoczętej przebudowy składów gatunkowych drzewostanów, w kierunku pełniejszego wykorzystania możliwości produkcyjnych siedlisk leśnych.

Działania te są niezbędne dla zapewnienia trwałości i ciągłości lasu oraz kontynuowania procesów doprowadzania drzewostanów do zgodności z siedliskiem oraz zwiększaniem ich odporności.

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

- 2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego
Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI**
- 2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu**
- 2.3. Koreferat wykonawcy projektu pul**
- 2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów
Państwowych w Lublinie**

**2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa
RADZYŃ PODLASKI**

**REFERAT
NADLEŚNICZEGO NADLEŚNICTWA RADZYŃ PODLASKI**

**na posiedzenie
Narady Techniczno – Gospodarczej
w sprawie VI rewizji Planu Urządzenia Lasu**

**ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ
za okres 01.01.2014 – 31.12.2023
w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski**

Radzyń Podlaski, październik 2023 r.

Spis treści

Wstęp	8
Rys historyczny	9
1. Zmiany w stanie posiadania	12
2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem	15
2.1 Analiza realizacji etatu cięć	15
2.1.1. Analiza użytkowania głównego	15
2.1.2. Analiza użytkowania rębego	16
2.1.3. Analiza użytkowania przedrębego	20
2.2. Realizacja cięć w poszczególnych kategoriach zabiegów była następująca: ..	21
2.3. Wykonanie zadań obligatoryjnych	22
2.4. Analiza pozyskanych sortymentów	27
2.5. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu	33
2.5.1. Odnowienia i zalesienia	33
2.5.2. Poprawki i uzupełnienia:	34
2.5.3. Zabiegi pielęgnacyjne (bez nawrotów kolejnych):	34
2.6. Selekcja i nasiennictwo	37
2.7. Uprawy pochodne	38
2.8. Szkółka leśna	41
3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu	42
3.1 Ocena zasobów leśnych	42
3.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu. 45	
3.2.1. Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych	45
3.2.2. Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych wg stopnia zadrzewienia dla nadleśnictwa	45
3.3. Jakość upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych 48	
3.3.1. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych 52	
3.4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu	53
4. Rozmiar szkód w lasach spowodowany przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne:	55
4.1. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne	55
4.2. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki biotyczne	56
4.2.1. Szkodliwe owady i grzyby patogeniczne	56
4.2.2. Szkody powodowane przez roślinożerne ssaki	59

4.3. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki antropogeniczne	62
5. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego.....	64
5.1. Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej.....	64
5.1.1. Stany inwentaryzacyjne zwierzyny	66
5.2. Plantacje choinkowe.....	70
6. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.	72
7. Zadania wynikające z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji leśnej. 74	74
7.1. Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.....	74
7.2. Realizacja działalności edukacyjnej.....	75
7.3. Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa.....	77
8. Lasy nadzorowane.	81
9. Infrastruktura techniczna	82
10. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.	84

Spis tabel:

Tabela 1. Podział Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na leśnictwa	11
Tabela 2. Porównanie powierzchni ogółem Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023	12
Tabela 3. Porównanie powierzchni obrębów leśnych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023	12
Tabela 4. Wykaz zmian w stanie posiadania (przyczyny) Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w latach 2014-2023	13
Tabela 5. Wykaz zmian powierzchni wg kategorii użytków zgodnie z ewidencją gruntów i budynków w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	14
Tabela 6. Analiza użytkowania głównego w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023	15
Tabela 7. Analiza cięć użytkowania rębego w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	16
Tabela 8. Wykaz zrębów nieujętych w PUL na lata 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	18
Tabela 9. Wykaz zmian rodzaju rębni i ich lokalizacja w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023	18
Tabela 10. Wykonanie etatu cięć w użytkowaniu przedrębnym w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski latach 2014-2023	20
Tabela 11. Realizacja zadań obligatoryjnych wg stanu na dzień 31.12.2023 r.	22
Tabela 12. Powierzchnie ze wskazaniem CP, na których wykonano CP-P 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	23
Tabela 13. Powierzchnie ze wskazaniem CP / CP-P, których wykonano TW w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	23
Tabela 14. Powierzchnie ze wskazaniem TW, na których wykonano TP w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	25
Tabela 15. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	29
Tabela 16. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Radzyń	29
Tabela 17. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Turów	30
Tabela 18. Porównanie miąższości drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wg. udziału rzeczywistego gatunkami [m ³]	31
Tabela 19. Porównanie miąższości drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wg. udziału gatunków panujących [m ³]	32
Tabela 20. Wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu	33
Tabela 21. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem	35
Tabela 22. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem - obręb Radzyń	36
Tabela 23. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem - obręb Turów	37
Tabela 24. Baza nasienna Nadleśnictwa Radzyń Podlaski – stan na 31.12.2023 r.	38
Tabela 25. Wykaz założonych upraw pochodnych od 2014 r.	39
Tabela 26. Zaawansowanie realizacji docelowych powierzchni upraw pochodnych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	40

str. 4

Tabela 27. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - obręb Radzyń.....	42
Tabela 28. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - obręb Turów	43
Tabela 29. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - Nadleśnictwo ogółem.....	44
Tabela 30 Zestawienie upraw i młodników do 10 lat wg stopnia zadrzewienia w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.....	45
Tabela 31 Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat w latach 2014 - 2024 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	45
Tabela 32. Zgodność składów gatunkowych upraw i młodników w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski z TSL – stan na 01.01.2024 r.	46
Tabela 33. Porównanie stopnia zgodności składów gatunkowych upraw i młodników z TSL w latach 2014-2024 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	46
Tabela 34. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych – Nadleśnictwo Radzyń Podlaski	47
Tabela 35. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Radzyń	47
Tabela 36. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Turów	48
Tabela 37. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych – Nadleśnictwo Radzyń Podlaski	48
Tabela 38. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Radzyń	50
Tabela 39. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Turów	51
Tabela 40. Stan odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych w okresie 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.....	52
Tabela 41. Pozyskanie drewna z kodem uszkodzenia (złomy, wywroty oraz posusz) w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.....	53
Tabela 42. Rozmiar szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023.	55
Tabela 43. Powierzchnia objęta cięciami oraz ilość pozyskanego drewna w trakcie zwalczania gradacji kornika ostrozębego (zgodnie z formularzem nr 3).....	57
Tabela 44. Szkody biotyczne – grzybowe i pasożytnicze w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 4).....	58
Tabela 45. Szkody biotyczne – owadzie w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 3).	58
Tabela 46. Szkody powodowane przez zwierzyńę w latach 2014 -2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 19).	59
Tabela 47. Szkody powodowane przez zwierzyńę w rozbiciu na sprawcę szkody w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski	60
Tabela 48. Powierzchnia grodzień oraz zabezpieczania upraw w latach 2014 -2023	61
Tabela 49. Rozmiar oraz koszty porządkowania terenów leśnych w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	62
Tabela 50. Szczegółowe zestawienie pożarów terenów leśnych w latach 2014 -2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.....	63

Tabela 51. Zestawienie powierzchni obwodów łowieckich wg Uchwały NR XXVII/450/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 13 lipca 2021 r.	64
Tabela 52. Docelowe stany zwierzyny dla poszczególnych obwodów łowieckich przyjęte w WŁPH.	66
Tabela 53. Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.....	68
Tabela 54. Realizacja rocznych planów łowieckich w latach 2014 -2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	70
Tabela 55. Zestawienie form ochrony przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski (stan na 04.10.2023 r.).....	73
Tabela 56. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski wg ilości przeprowadzonych zajęć w latach 2014-2023 wg. stanu na 04.10.2023r.	78
Tabela 57. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski wg frekwencji w latach 2014-2023 wg. stanu na 04.10.2023r.	79
Tabela 58. Wydatki na edukację leśną i obiekty zagospodarowania rekreacyjnego w latach 2014-2023.....	80

Spis rycin:

Ryc. 1. Struktura pozyskanych sortymentów w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023.....	28
Ryc. 2. Pozyskanie drewna z kodem uszkodzenia (złomy, wywroty oraz posusz) w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	54
Ryc. 3. Zmiana liczebności łosia, jelenia, daniela, sarny i dzika w okresie 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.	69
Ryc. 4. Frekwencja w zajęciach edukacyjnych w latach 2014-2023.....	80

Wstęp

Analizę gospodarki leśnej Nadleśnictwa Radzyń Podlaski za okres od 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r. przeprowadzono zgodnie z § 76 „Instrukcji Urządzania Lasu - Część 1”, która stanowi załącznik do Zarządzenia nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. oraz w oparciu o:

1. Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na okres 01.01.2014 – 31.12.2022 r., który został zatwierdzony decyzją Ministra Środowiska z dnia 16.09.2014 r. znak: DLP-I-611-68/3774/14/LP
2. Wnioski gospodarcze i sprawozdania nadleśnictwa sporządzane w okresie obowiązywania planu.
3. Dane udostępnione przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie, które zostały wykorzystane do sporządzenia planu urządzenia lasu VI rewizji.

W okresie obowiązywania PUL na lata 2014-2023 Nadleśniczymi Nadleśnictwa Radzyń Podlaski byli:

- mgr inż. Krzysztof Hołowiński 01.01.2014r. do 12.04.2019r.,
- mgr inż. Piotr Kiszczak od 12.04.2019r. do 27.10.2020r.
- mgr inż. Robert Staroń (pełniący obowiązki Nadleśniczego) od 27.10.2020 r. do 20.11.2020 r.,
- mgr inż. Leszek Gajuś od 20.11.2020r. do chwili obecnej.

Rys historyczny

Nadleśnictwo **Radzyń Podlaski** zostało utworzone 27 listopada 1972 r. na mocy Zarządzenia nr 6 Dyrektora Okręgowego Zarządu Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 27.11.1972r. w sprawie zmian organizacyjnych jednostek podległych Okręgowemu Zarządowi Lasów Państwowych w Lublinie. Akt ten łączył ówczesne Nadleśnictwo Radzyń oraz Nadleśnictwo Turów, które zostało zlikwidowane Zarządzeniem nr 59 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 14 listopada 1972 r. w sprawie likwidacji z dniem 1 stycznia 1973 r. Nadleśnictwa Turów i przyłączenie jego jako obrębu leśnego do Nadleśnictwa Radzyń Podlaski

W tym samym roku w wyniku reorganizacji systemu administracyjnego Lasów Państwowych Zarządzeniem nr 51 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 28 listopada 1973 r. o dołączeniu części powierzchni z Nadleśnictwa Wisznice do Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, dołączono obiekt Jabłoń składający się z kompleksów „Bażantarnia”, „Jabłoń-Smuga”; Horodyszcze będące dotychczas częścią Nadleśnictwa Wisznice.

W 1976 granice nadleśnictwa zostały powiększone w związku z Zarządzeniem nr 48 Naczelnego Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 8 grudnia 1976 r. o dołączeniu części powierzchni z Nadleśnictwa Łuków.

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski z obrębami: Radzyń i Turów w obecnych granicach, funkcjonuje na podstawie Zarządzenia Nr 42 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 10 lutego 1995 roku w sprawie określenia terytorialnego zasięgu działania nadleśnictw wchodzących w skład RDLP w Lublinie oraz terytorialnego zasięgu działania RDLP w Lublinie oraz Zarządzenia nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie.

Lasy nadleśnictwa stanowiły przez II Wojnę Światową w głównej mierze własność prywatną. Tereny te zostały upaństwowione na mocy Dekretu P.K.W.N. z dnia 12.12.1944r. (tereny ówczesnego N-ctwa Radzyń o łącznej powierzchni 5706,78 ha) oraz na mocy Dekretu P.K.W.N. z dnia 12.07.1944r. (tereny ówczesnego N-ctwa Wisznice, obiekt Jabłoń o łącznej powierzchni 588,70 ha). 29 stycznia 1945r. zostało utworzone Nadleśnictwo Turów składające się z byłych lasów państwowych oraz terenów leśnych przejętych w wyniku reformy rolnej w latach 1944/45, a dotychczas stanowiące lasy byłych majątków ziemskich.

Po II wojnie światowej został opracowany tzw. Plan gospodarczy prowizorycznego urządzania na okres 01.10.1946r. -30.09.1956 r. dla Nadleśnictwa Turów oraz dla Nadleśnictwa Radzyń na okres 01.01.1952 r. -31.12.1962r. Powierzchnia ogólna byłego Nadleśnictwa Radzyń wg. stanu na 01.01.1952r. wynosiła 5706,78 ha

W 1963r. został opracowany definitywny plan urządzania gospodarstwa leśnego dla N-ctwa Radzyń o łącznej powierzchni 7139,71 ha (01.10.1963r. – 30.09.1973r.) i N-ctwa Turów o powierzchni 5150,19 ha (01.10.1963r. – 30.09.1973 r.)

Pierwszą rewizję definitywnego planu urządzania gospodarstwa leśnego N-ctwa Radzyń przeprowadzono w 1972r. a jego powierzchnia całkowita wg. stanu na 01.10.1972 r. wynosiła 12 877,86 ha. Operat dla obrębu Radzyń opracowano na okres 01.10.1972r. -30.09.1982r., zaś operat dla obrębu Turów wykonano z rocznym opóźnieniem (01.10.1973r. -30.09.1982r.) W tym samym roku dokonano rewizji definitywnego urządzania lasu dla obiektu „Jabłoń” którego łączna powierzchnia wynosiła 1707,18 ha.

Pierwszego dokładnego pomiaru geodezyjnego i rozgraniczenia gruntów dla obrębu Radzyń i obrębu Turów dokonano w latach 1962-63, zaś grunty obiektu Jabłoń zostały pomierzone w latach 1958-59r.

Pierwszy Plan Urządzania Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski opracowano na okres 01.10.1972–31.09.1982 r., przy czym na jego podstawie gospodarka była prowadzona do 31.12.1983r.

Kolejne rewizje Planu Urządzania Lasu były opracowywane i prowadzone przez nadleśnictwo w okresach 10-letnich.

Obecnie Nadleśnictwo Radzyń Podlaski tworzą dwa obręby leśne o łącznej powierzchni brutto tj. wraz z gruntami we współwłasności 14 556,0571, gdzie powierzchnia obrębu Radzyń wynosi 9 289,5839 ha a obrębu Turów 5 266,4732 ha.

Tereny nadleśnictwa zostały podzielone na 11 leśnictw, w tym określono jedno leśnictwo szkółkarskie. Ponadto w obrębie Leśnictwa Suchowola znajduje się Ośrodek Hodowli Zwierzyny Suchowola.

Tabela 1. Podział Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na leśnictwa

OBRĘB	
Radzyń	Turów
LEŚNICTWO	
Borowe (Szkółkarskie)	
Czarny Las	Brzozowica
Feliksówka	Główne
Jabłoń	Kąkolewnica
Kock	Turów
Planta	
Suchowola	

Przeciętna powierzchnia leśnictwa wynosi **1 323,2779 ha**.

Zarządzeniem nr 55/2022 Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski z dnia 27.12.2022r. w sprawie zmiany powierzchni i zasięgu terytorialnego leśnictw Nadleśnictwa Radzyń Podlaski znak: ZG.6004.1.2022 dokonano zmian zasięgu terytorialnego leśnictw Borowe, Czarny Las, Feliksówka, Suchowola, Brzozowica, Główne, Kąkolewnica i Turów.

Przedmiotowe zarządzenie będzie obowiązywać od dnia 01.01.2024 r.

1. Zmiany w stanie posiadania

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski obecnie zarządza gruntami o powierzchni brutto 14 556,0571 ha (w tym grunty we współwłasnościach 818,4057 ha brutto i 208,4656 ha netto). Poniższe zestawienia powierzchniowe nie uwzględniają zmian w powierzchni gruntów nadleśnictwa powstałych od sierpnia 2023r. do 31 grudnia 2023r. -zgodnie z ustaleniami KZP.

Tabela 2. Porównanie powierzchni ogółem Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023.

Daty stanu	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami <u>brutto</u> [ha]	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami <u>netto</u> [ha]
Stan na 01.01.2014 r.	14 452,3538	13877,2437
Stan na 31.12.2023 r.	14 556,0571	13946,1089
Bilans	+103,7033	+68,8652

Tabela 3. Porównanie powierzchni obrębów leśnych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023.

	Stan na 01.01.2014r.	Stan na 31.12.2023 r.
	brutto [ha]	brutto [ha]
Nadleśnictwo Radzyń Podlaski	14 452,3538	14 556,0571
Obręb Radzyń	9 197,2127	9 289,5839
Obręb Turów	5 255,1411	5 266,4732

*razem z gruntami we współwłasności brutto

Powierzchnia brutto nadleśnictwa w minionym okresie zwiększyła się o 103,7033 ha. Zmiany w stanie posiadania nadleśnictwa przedstawiają się następująco:

Tabela 4. Wykaz zmian w stanie posiadania (przyczyny) Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w latach 2014-2023.

Lp.	Rodzaj zmiany	Powierzchnia całkowita wraz ze współwłasnościami brutto [ha]
1	Sprzedaż w trybie art. 40a Ustawy o Lasach	/-/ 1,3933
2	Sprzedaż w trybie art. 38 Ustawy o Lasach	/-/ 0,5519
3	Decyzje administracyjne	/-/ 3,2340
4	Przejęcie w zarząd gruntów od Zasobu własności Skarbu Państwa	/+/ 104,5053
5	Nabycie w trybie art. 37 Ustawy o lasach	/+/ 12,0638
6	Nabycie w trybie art. 37a Ustawy o lasach	/+/ 9,4532
7	Przejęcia i przekazania gruntów Nadleśnictwu Radzyń Podlaski zgodnie z zasięgiem terytorialnym	/-/3,1600 /-/18,7995 /+/1,3077
8	Aktualizacja ewidencji – modernizacja ewidencji	/+/ 3,2705
9	Prace geodezyjne (zlecone przez Nadleśnictwo)	/-2,5451/
Razem		/+/103,7033

Aktualnie Nadleśnictwo Radzyń Podlaski posiada założone księgi wieczyste dla 13 655,88 ha 95,02% powierzchni gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Obecnie w zarządzenie nadleśnictwa znajduje się 3848 szt. działek ewidencyjnych, w tym 1605 szt. we współwłasności (41,71 % ilości działek) o powierzchni ogólnej brutto 818,4057 ha (5,62 % powierzchni) i 208,4656 ha netto w tym:

- w obrębie Radzyń – 1348 działek ewidencyjnych – pow. 710,7153 ha brutto, 176,8697 ha netto
- w obrębie Turów– 257 działek ewidencyjnych – pow. 107,6904 ha brutto, 31,5959 ha netto

Powierzchnia zredukowana gruntów we współwłasności (netto) wynosi 208,4656 ha

Szczegółowy wykaz zmian w powierzchni gruntów według kategorii użytków dla gruntów nadleśnictwa w okresie 01.01.2014 r. – 31.12.2023 r. przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Wykaz zmian powierzchni wg kategorii użytków zgodnie z ewidencją gruntów i budynków w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2014 r. [ha]	Stan na 31.12.2023 r. [ha]
Ogółem	13679,8520	13737,6514
Lasy – razem w tym:	13336,8113	13398,4713
-grunty zalesione i niezalesione	13002,9099	13055,0990
-związane z gospodarką leśną	333,9014	343,3723
Grunty zadrzewione i zakrzewione	4,3255	1,5701
Użytki rolne	215,0066	216,4359
Grunty pod wodami	0,0000	0,1400
Użytki ekologiczne	115,5666	114,8508
Tereny różne	0,2961	0,3173
Grunty zabudowane i zurbanizowane	3,9174	1,5773
Nieużytki	3,9285	3,8521

2. Porównanie zaplanowanych zadań gospodarczych na ubiegłe 10-lecie z ich wykonaniem

2.1 Analiza realizacji etatu cięć

Analizę wykonano porównując wykonanie etatu określonego w planie urządzenia lasu na lata 2014 - 2023, o którym mowa we wstępie. Szczegółowe wielkości [ha i m³] wykonane w użytkowaniu rębnym i przedrębnym dla nadleśnictwa ogółem zestawiono w kolejnych tabelach

2.1.1. Analiza użytkowania głównego

Tabela 6. Analiza użytkowania głównego w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023

Wyszczególnienie		Powierzchnia			Miaższość		
		Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)	Etat na 10 - lecie	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu UL	Zaawansowanie realizacji planu UL (%)
		ha	ha	%	m ³	m ³	%
1		2	3	4	5	6	7
Użytki rębne - razem		2 951,71	2 850,36	96,57	500 676,00	500 199,43	99,90
w tym:	iglaste	X	X	X	X	305 883,27	X
	liściaste	X	X	X	X	194 316,16	X
a	zaliczane na etat powierzchniowy	2 951,71	2 850,36	96,57	500 676,00	457 328,38	91,34
	w tym: nieprojektowane w planach UL do cięć rębnych	X	23,38	X	X	4 502,65	X
b	nie zal. na etat pow. + przygodne	X	X	X	X	42 871,05	X
Użytki przedrębne - razem		7 248,53	6 367,69	87,85	348 242,00	348 241,60	100,00
w tym:	iglaste	X	X	X	X	181 155,98	X
	liściaste	X	X	X	X	167 085,62	X
a	czyszczenia	322,38	137,24	42,57	X	2 624,03	X
b	trzebieże + przygodne	6 926,15	6 230,45	89,96	X	345 617,57	X
Użytki główne - razem		10 200,24	9 218,05	90,37	848 918,00	848 441,03	99,94
w tym:	iglaste	X	X	X	X	487 039,25	X
	liściaste	X	X	X	X	361 401,78	X

W analizowanym okresie Nadleśnictwo pozyskało 848 441,03 m³ grubizny na planowane 848 918,00 m³, co stanowi 99,94 % ustalonego etatu użytkowania głównego.

Struktura pozyskania w grupach rodzajowych drewna przedstawia się następująco:

- grubiznę drewna iglastego pozyskano w ilości 487 039,25 m³, co stanowi 57% łącznej masy, pozyskanej grubizny,
- grubiznę drewna liściastego pozyskano w ilości 361 401,78 m³, co stanowi 43% łącznej masy, pozyskanej grubizny.

2.1.2. Analiza użytkowania rębego

Tabela 7. Analiza cięć użytkowania rębego w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Radzyń	Obręb Turów	Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	4	5	
1	Rębnia I	Rozmiar na 10-lecie		m ³	10259,00	7634,00	17893,00
				ha	35,11	24,70	59,81
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	12 122,43	7 772,93	19 895,36	
			ha	49,21	26,73	75,94	
3		w tym: nie objęte planem u.l.		m ³	2 027,25	385,96	2 413,21
				ha	14,05	2,03	16,08
4		Stopień realizacji (2:1)	miąższościowego	%	118,16	101,82	111,19
			powierzchniowego	%	140,16	108,22	126,97
5		Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	16,72	5,97	12,13
			w powierzchni	%	28,55	7,59	21,17
6	Rębnie II-V	Rozmiar na 10-lecie		m ³	180		
				301 885,00	898,00	482 783,00	
7		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	ha	1 824,09	1 067,81	2 891,90	
			m ³	268 231,09	169 201,93	437 433,02	
8		w tym: nie objęte planem u.l.	ha	1 767,65	1 029,31	2 796,96	
			m ³	2 089,44	0,00	2 089,44	
9		Stopień realizacji (7:6)	ha	7,30	0,00	7,30	
			miąższościowego	%	88,85	93,53	90,61
10		Udział cięć pozaplanowych	powierzchniowego	%	96,91	96,39	96,72
			w miąższości	%	0,78	0,00	0,48
11	Nie zaliczone na etat powierzchniowy	w powierzchni	%	0,41	0,00	0,26	
			Rozmiar na 10-lecie	m ³	0,00	0,00	0,00
12		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu	m ³	4 345,42	2 222,61	6 568,03	
13		w tym: nie objęte planem u.l.	m ³	4 345,42	2 222,61	6 568,03	
14		Stopień realizacji (12:11)	%	X	X	X	
15	Udział cięć pozaplanowych	%	100,00	100,00	100,00		
16	Użytki przygodne rębne			m ³	22 021,96	14 281,06	36 303,02
17	w tym: cięcia selekcyjno-sanitarne w GDN			m ³	41,41	0,00	41,41
18	Ogółem użytkowanie rębne	Etat na 10-lecie		m ³	312 144,00	532,00	500 676,00

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Radzyń	Obręb Turów	Razem Nadleśnictwo
1	2			3	4	5
			ha	1 859,20	1 092,51	2 951,71
19	Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m ³	306 720,90	193 478,53	500 199,43
			ha	1 816,86	1 056,04	2 872,90
20	w tym: nie objęte planem u.l.		m ³	8 462,11	2 351,25	10 813,36
			ha	21,35	2,03	23,38
21	Stopień realizacji etatu (19:18)	miąższościowego	%	98,26	102,62	99,90
		powierzchniowego	%	97,72	96,66	97,33
22	Udział cięć pozaplanowych	w miąższości	%	2,76	1,22	2,16
		w powierzchni	%	1,15	0,19	0,79
23	Udział użytków przygodnych (bez CSS) w rębnych		%	7,17	7,38	7,25

Cięcia rębne wykonano na powierzchni 2 872,90 ha z 2 951,71 ha planowanych, co **stanowi 97,33 % planu**. Pozyskanie grubizny w tej kategorii cięć wyniosło **500 199,43 m³**, co stanowi **99,90 %** planu wynoszącego **500 676,00 m³**. W ramach użytków przygodnych rębnych pozyskano **36 303,02 m³**, co daje **7,25 %** wykonanej masy grubizny w użytkach rębnych.

W zakresie rębni zupełnych etat powierzchniowy został wykonany w 126,97 % (plan 59,81 ha – wykonanie 75,94 ha), etat miąższościowy w 111,19 % (plan 17 893,00 m³ - wykonanie 19 895,36 m³).

W zakresie rębni złożonych etat powierzchniowy został wykonany w 96,27 % (plan 2 891,90 ha – wykonanie 2 796,96 ha), etat miąższościowy w 90,61 % (plan 482 783,00 m³ – wykonanie 437 433,02 m³).

W ramach użytków rębnych pozyskano 42 871,05 m³ drewna nie zaliczonego na poczet etatu powierzchniowego przy planowanej miąższości 0 m³. Rozmiar ten związany był z koniecznością zachowania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

W mijającym dziesięcioleciu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski wykonano cięcia w ramach rębni zupełnych oraz złożonych, nieprojektowane w planie urządzenia lasu, na łącznej powierzchni 23,38 ha. Były to zręby wykonane rębniami IAS, IB, IBK, IIAU, IIIAU oraz IIIAUK, wywołane czynnikami abiotycznymi i biotycznymi. Przedmiotowe cięcia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 8. Wykaz zrębów nieujętych w PUL na lata 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Lp.	Rok	Obręb	Leśnictwo	Oddział	Rębnia	Powierzchnia (ha)	Przyczyna
1	2014	Radzyń	Planta	247-b-01	IBK	0,88	Zamieranie na skutek długotrwałych podtopień
2	2016	Radzyń	Kock	489-b-00	IIIAU	4,59	konieczność odsłonięcia młodka dębowego
3	2016	Radzyń	Kock	508-d-01	IIIAUK	2,71	Zrąb sanitarny ze względu na kornika ostrozębnego
4		Radzyń	Planta	233-g-01	IBK	2,58	Zamieranie na skutek szkód od kornika drukarza
5	2017	Turów	Kąkolewnica	99-g-01	IBK	0,63	Usuwanie skutków huraganowych wiatrów
6	2018	Turów	Turów	180-k-00	IBK	1,4	Usuwanie skutków huraganowych wiatrów
7	2020 2021	Radzyń	Suchowola	467-c-00	IB	1,32	Zamieranie na skutek szkód od kornika drukarza
8		Radzyń	Czarny Las	373-d-00	IB	1,91	Zamieranie na skutek długotrwałych podtopień
9		Radzyń	Jabłoń	343A-a-01	IAS	7,36	Usuwanie skutków huraganowych wiatrów
Razem						23,38	

Ogółem pozyskano 3 191,53 m³ i odnowiono całość z 23,38 ha powierzchni.

W mijającym dziesięcioleciu w cięciach rębnych pozyskano przeciętnie 174,62 m³/ha z powierzchni manipulacyjnej.

W latach 2014-2023 wystąpiły następujące różnice w wykonaniu wskazań cięć rębnych.

Tabela 9. Wykaz zmian rodzaju rębni i ich lokalizacja w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze wg PUL	Wykonana grupa czynności
1	05-19-1-02-382 -d -00	IIA	IIAU
2	05-19-1-02-384 -d -00	IIAU	IIIBU
3	05-19-1-03-481 -b -00	IIIA	IIA
4	05-19-1-06-203 -c -00	IIIAU	IIIB
5	05-19-1-06-220 -a -00	IVD	IVDU
6	05-19-2-10-63 -i -00	IIIA	IID

Zmiany spowodowane był niewykonaniem cięć uprzętających w rębniach złożonych (kolejne cięcia w rębniach złożonych), utrzymaniem właściwego stanu sanitarnego lasu oraz potrzebami hodowlanymi.

Ogółem niewykonanie etatu cięć rębnych zostało spowodowane koniecznością utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu. Gradacja kornika ostrożnego, połączona z występującymi niemal corocznie na przestrzeni obowiązywania planu szkodami od czynników abiotycznych i biotycznych spowodowały konieczność bieżącego usuwania posuszu oraz wywrotów i złomów.

W latach 2014 – 2023 na wykonanie planu cięć rębnych największy wpływ miały następujące czynniki:

1. Występowanie kornika ostrożnego oraz osłabienie i wydzielanie się sosny w latach 2015 – 2021. Lata 2015-2021 zaznaczyły się w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski okresem wzmożonej aktywności kornika ostrożnego, który atakował drzewostany głównie starszych, ale także i średnich klas wieku. Wzmożone występowanie spowodowane było najprawdopodobniej ekstremalnymi zjawiskami klimatycznymi i obniżeniem kondycji drzewostanów co sprzyjało rozwojowi tego owada. Jednocześnie lata 2015- 2020 charakteryzowały się długimi okresami suszy i tym samym obniżeniem poziomu wód gruntowych, ale również obserwowano lokalne uszkodzenia drzewostanu na skutek podtopień.
2. Zmiana powierzchni i zasięgu stref ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania ptaków podlegających ochronie gatunkowej. W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023 ustanawiano nowe, likwidowano oraz aktualizowano zasięgi stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania takich gatunków jak: orlik krzykliwy, bielik, bocian czarny i puchacz. Aktualnie na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski występuje 26 stref ochrony gatunkowej ptaków ustalone przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie. Lokalizacje stref spowodowały wyłączenie części powierzchni drzewostanów z użytkowania.
3. Szkody związane z czynnikami abiotycznymi. W latach 2014 - 2023 na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski odnotowano szkody spowodowane przez czynniki abiotyczne takie jak podtopienia i zalania, obniżenia poziomu wód gruntowych, przymrozki późne, szkody od śniegu i wiatru

2.1.3. Analiza użytkowania przedrębego

Cięcia przedrębne ogółem wykonano na powierzchni 6 367,69 ha, co stanowi 87,85 % założeń planu, wynoszącego 7 248,53 ha. W ramach tych cięć pozyskano 348 241,60 m³ przy szacunkowym planie 348 242,00 m³ grubizny, co daje 100% wykonania planu. Użytki przygodne stanowiły 12,40 % pozyskanej miąższości użytków przedrębnych, tj. 43 186,92 m³.

W ramach użytkowania przedrębego pozyskano przeciętnie 54,69 m³/ha, przy planowanej masie 48,04 m³/ha. Użytki przygodne przedrębne wykonywano głównie w ramach usuwania negatywnych skutków działania czynników biotycznych i abiotycznych.

Największy wpływ na realizację cięć przygodnych przedrębnych miało występowanie kornika ostrozębnego, osłabienie i wydzielanie się sosny w latach 2016 – 2021 oraz szkody związane z czynnikami abiotycznymi i biotycznymi. Trzebieże wczesne negatywne w latach 2014-2023 wykonano na łącznej powierzchni 5,41 ha, natomiast trzebieże późne negatywne na powierzchni 119,70 ha.

Tabela 10. Wykonanie etatu cięć w użytkowaniu przedrębnym w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski latach 2014-2023.

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Radzyń	Obręb Turów	Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	4	5	
1	Ogółem przedrębne	Etat na 10-lecie		m ³	215 552,00	132 690,00	348 242,00
				ha	4 530,29	2 718,24	7 248,53
2		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m ³	226 031,22	122 210,38	348 241,60
				ha	4 043,08	2 324,61	6 367,69
3	Stopień realizacji (2:1)	miąższościowo	%	104,86	92,10	100,00	
		powierzchniowo	%	89,25	85,52	87,85	
4	CP-P	Rozmiar na 10-lecie		m ³	2 167,00	1 796,00	3 963,00
				ha	185,95	136,43	322,38
5		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m ³	1 387,32	1 236,71	2 624,03
				ha	79,65	57,59	137,24
6	Stopień realizacji (5:4)	miąższościowo	%	64,02	68,86	66,21	
		powierzchniowo	%	42,83	42,21	42,57	
7	TW	Rozmiar na 10-lecie		m ³	24 223,00	14 436,00	38 659,00
				ha	801,25	502,86	1 304,11
8		Wykonanie za 10 lat obowiązywania planu		m ³	25 701,10	13 427,01	39 128,11
				ha	758,21	442,56	1 200,77
9		Stopień realizacji (8:7)	miąższościowo	%	106,10	93,01	101,21
			powierzchniowo	%	94,63	88,01	92,08

str. 20

Lp.	Wyszczególnienie			Obręb Radzyń	Obręb Turów	Razem Nadleśnictwo	
1	2			3	4	5	
10	TP	Rozmiar na 10-lecie	m³	189 162,00	116 458,00	305 620,00	
ha			3 543,09	2 078,95	5 622,04		
11		Wykonanie za 10 lat obowiązującego planu	m³	171 937,98	91 364,56	263 302,54	
			ha	3 205,22	1 824,46	5 029,68	
12		Stopień realizacji (11:12)	miąższościowo	%	90,89	78,45	86,15
			powierzchniowo	%	90,46	87,76	89,46
13	Użytki przygodne w przedrębnych			m³	27 004,82	16 182,10	43 186,92
14	Udział przygodnych w przedrębnych			%	11,95	13,24	12,40

2.2. Realizacja cięć w poszczególnych kategoriach zabiegów była następująca:

Czyszczenia późne (z pozyskaniem grubizny):

Rozmiar powierzchniowy został wykonany na 137,24 ha, co stanowi 42,57 % planowanej powierzchni wynoszącej 322,38 ha. Niepełne wykonanie planu w rozmiarze powierzchniowym wynika z zakwalifikowania części powierzchni, zgodnie z potrzebami drzewostanów do zabiegów CP oraz TW.

W ramach zabiegów czyszczeń późnych pozyskano 2 624,03 m³ na szacunkową wielkość planowaną 3 963,00 m³ grubizny tj. 66,21 % planu. Intensywność czyszczeń późnych wyniosła 19,12 m³/ha wobec planowanych ogółem dla nadleśnictwa 12,29 m³/ha

Trzebieże wczesne:

Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 92,08 %. Plan zakładał wykonanie TW na 1 304,11 ha, zaś wykonano 1 200,77 ha. Niepełne wykonanie planu w rozmiarze powierzchniowym wynika z zakwalifikowania części powierzchni, zgodnie z potrzebami i wiekiem drzewostanów do zabiegu TP. Rozmiar masowy został wykonany w 101,21 % - przy planie 38 659,00 m³ pozyskano 39 128,11 m³ grubizny. Intensywność trzebieży wczesnych wyniosła 32,59 m³/ha, przy planowanej 29,64 m³/ha.

Trzebieże późne:

Rozmiar powierzchniowy został wykonany w 89,46 % - na planowaną powierzchnię 5 622,04 ha wykonano 5 029,68 ha. Rozmiar masowy wykonany został w 86,15 % - przy szacunkowym planie 305 620,00 m³ pozyskano 263 302,54 m³ grubizny. Intensywność trzebieży późnych wyniosła 52,35 m³/ha, przy planowanej 54,36 m³/ha.

str. 21

Łączna miąższość drewna pozyskana w użytkach przygodnych rębnych i przedrębnych wyniosła 79 489,94 m³ co stanowi 94 % średniorocznego etatu miąższościowego w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski na lata 2014-2023.

2.3. Wykonanie zadań obligatoryjnych

Tabela 11. Realizacja zadań obligatoryjnych wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg planu UL [ha]	Realizacja zadań [ha]	Zaawansowanie realizacji planu UL [%]
1	2	3	4
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw	784,61	1866,31	237,86
Pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników	894,96	761,22	85,06
Trzebieże	6926,15	6230,45	89,96
Razem pielęgnowanie lasu	8605,72	8857,98	102,93

Zadania w zakresie pielęgnowania lasu zostały wykonane w rozmiarze powierzchniowym wynoszącym 8857,98 ha, co stanowi 102,93 %.

Niepełne wykonanie wskazań pielęgnowania zainwentaryzowanych upraw i młodników wynikało z:

- przejścia części upraw ze wskazaniem CW do fazy rozwojowej młodka i wykonaniem zabiegu CP/CP-P
- przejścia części młodników ze wskazaniem CP-P do fazy rozwojowej żerdziowiny/długowiny i wykonaniem zabiegu TW
- zmian powierzchni pododdziałów w wyniku prowadzonych prac geodezyjnych i modernizacji gruntów i budynków oraz korekty granic pododdziałów

Tabela 12 Powierzchnie ze wskazaniem CP, na których wykonano CP-P 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
1	05-19-1-03-283 -h -00	CP	0,49	CP-P	2018	0,49
2	05-19-1-04-356 -b -00	CP	1,11	CP-P	2021	1,11
3	05-19-1-04-362 -d -00	CP	1,26	CP-P	2021	1,26
4	05-19-2-11-181 -l -00	CP	1,00	CP-P	2017	1,00
Razem:						6,61

Tabela 13 Powierzchnie ze wskazaniem CP / CP-P, których wykonano TW w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
1	05-19-1-01-323 -h -00	CPP	3,1	TWP	2 017	3,1
2	05-19-1-02-368 -k -00	CPP	1,67	TWP	2 020	1,67
3	05-19-1-02-372 -c -00	CPP	5,82	TWP	2 020	5,82
4	05-19-1-02-388 -f -00	CPP	1,52	TWP	2 016	1,52
5	05-19-1-02-395 -b -00	CPP	1,97	TWP	2 020	1,97
6	05-19-1-02-396 -f -00	CPP	0,63	TWP	2 020	0,63
7	05-19-1-02-419 -b -00	CPP	0,42	TWP	2 022	0,42
8	05-19-1-03-324 -d -00	CPP	4,81	TWP	2 019	4,81
9	05-19-1-03-332 -g -00	CPP	2,7	TWP	2 018	2,7
10	05-19-1-03-471 -c -00	CPP	0,48	TWP	2 020	0,48
11	05-19-1-03-474 -c -00	CPP	3,83	TWP	2 016	3,83
12	05-19-1-03-475 -d -00	CPP	0,84	TWP	2 017	0,84
13	05-19-1-03-477 -c -00	CPP	1,55	TWP	2 017	1,55
14	05-19-1-03-478 -g -00	CPP	0,31	TWP	2 017	0,31
15	05-19-1-03-480 -o -00	CPP	3,27	TWP	2 016	3,27
16	05-19-1-04-346 -a -00	CPP	0,55	TWP	2 018	0,55
17	05-19-1-04-347 -b -00	CPP	3,25	TWP	2 022	3,25
18	05-19-1-04-349 -c -00	CPP	0,68	TWP	2 016	0,68
19	05-19-1-04-357 -d -00	CPP	3,45	TWP	2 022	3,45
20	05-19-1-04-405 -a -00	CPP	1,04	TWP	2 022	1,04
21	05-19-1-04-607K -b -00	CPP	0,33	TWP	2 022	0,33
22	05-19-1-04-607K -mx -00	CPP	0,33	TWP	2 022	0,33
23	05-19-1-05-503 -d -00	CPP	1,58	TWP	2 018	1,58
24	05-19-1-05-508 -b -00	CPP	3,4	TWP	2 018	3,4
25	05-19-1-05-521 -c -00	CPP	3,46	TWP	2 019	3,46
26	05-19-1-06-218 -b -00	CPP	1,04	TWP	2 020	1,04
27	05-19-1-06-218 -h -00	CPP	2,23	TWP	2 017	2,23

str. 23

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
28	05-19-1-06-236 -g -00	CPP	3,11	TWP	2 020	3,11
29	05-19-1-06-237 -f -00	CPP	0,25	TWP	2 016	0,25
30	05-19-1-06-244 -h -00	CPP	1,4	TWP	2 022	1,4
31	05-19-1-06-248 -h -00	CPP	1,9	TWP	2 022	1,9
32	05-19-1-07-255 -a -00	CPP	0,42	TWP	2 022	0,42
33	05-19-1-07-255 -g -00	CPP	0,72	TWP	2 018	0,72
34	05-19-1-07-255 -i -00	CPP	1,1	TWP	2 016	1,1
35	05-19-1-07-276 -c -00	CPP	2,87	TWP	2 020	2,87
36	05-19-1-07-451 -i -00	CPP	0,78	TWP	2 020	0,78
37	05-19-1-07-451 -n -00	CPP	2,41	TWP	2 017	2,41
38	05-19-2-08-17 -d -00	CPP	4,18	TWP	2 017	4,18
39	05-19-2-08-18 -d -00	CPP	1,46	TWP	2 016	1,46
40	05-19-2-08-37 -a -00	CPP	2,93	TWP	2 018	2,93
41	05-19-2-08-38 -g -00	CPP	1,16	TWP	2 018	1,16
42	05-19-2-09-153 -c -00	CPP	1,63	TWP	2 020	1,63
43	05-19-2-09-47 -c -00	CPP	1,76	TWP	2 022	1,76
44	05-19-2-09-69 -c -00	CPP	1,52	TWP	2 018	1,52
45	05-19-2-09-78 -b -00	CPP	0,74	TWP	2 019	0,74
46	05-19-2-09-80 -b -00	CPP	2,48	TWP	2 017	2,48
47	05-19-2-10-62 -g -00	CPP	1,36	TWP	2 016	1,36
48	05-19-2-10-99 -k -00	CPP	1,7	TWP	2 020	1,7
49	05-19-2-11-156 -c -00	CPP	2,72	TWP	2 016	2,72
50	05-19-2-11-160 -b -00	CPP	1,64	TWP	2 016	1,64
51	05-19-2-11-165 -c -00	CPP	2,7	TWP	2 016	2,7
52	05-19-2-11-176 -c -00	CPP	2,98	TWP	2 020	2,98
53	05-19-2-11-177 -g -00	CPP	1,86	TWP	2 018	1,86
54	05-19-2-11-177 -h -00	CPP	1,04	TWP	2 019	1,04
55	05-19-2-11-178 -a -00	CPP	1,72	TWP	2 017	1,72
56	05-19-2-11-190 -a -00	CPP	0,25	TWP	2 016	0,25
57	05-19-2-11-190 -g -00	CPP	0,5	TWP	2 016	0,5
58	05-19-2-11-191 -d -00	CPP	1,24	TWP	2 017	1,24
59	05-19-2-11-192 -c -00	CPP	1,05	TWP	2 018	1,05
60	05-19-2-11-193 -a -00	CPP	0,24	TWP	2 018	0,24
	Razem CPP		108,08			108,08
61	05-19-1-02-388 -c -00	CP	3,75	TWP	2 018	3,75
62	05-19-1-03-283 -n -00	CP	1,79	TWP	2 017	1,79
63	05-19-1-03-298 -d -00	CP	4,97	TWP	2 016	4,97
64	05-19-2-09-82 -a -00	CP	4,31	TWP	2 018	4,31
65	05-19-1-03-474A -a -00	CP	3,82	TWP	2018	3,82
	Razem CP		18,64			18,64

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
66	05-19-1-04-343B -I -00	NIEPLANOWANE	0,68	TWP	2 020	0,68
67	05-19-1-04-606B -f -00	NIEPLANOWANE	0,28	TWP	2 022	0,28
68	05-19-1-05-516 -b -00	NIEPLANOWANE	0,85	TWP	2 016	0,85
69	05-19-1-05-535A -b -00	NIEPLANOWANE	1,66	TWP	2 018	1,66
	Razem NIEPLANOWANE		3,47			3,47
	Łącznie		130,19			130,19

Wykonanie TW zaplanowano na pozycjach o łącznej powierzchni 1 304,11 ha. Zabiegi pielęgnacyjne wykonano natomiast na łącznej powierzchni 1 200,77 ha spośród planowanej powierzchni tj. na **92,08%**. Na powierzchni 170,00 ha planowane do wykonania zabiegi TW ze względu na wzrost drzewostanu i zmianę charakteru zabiegu wykonano jako TP.

Niepełne wykonanie wskazań TW wynikało z:

- przejścia części drzewostanów ze wskazaniem TW do fazy rozwojowej drzewostanu cienkiego i wykonaniem zabiegu TP (łącznie 170,00 ha),
- zmian powierzchni pododdziałów w wyniku prowadzonych prac geodezyjnych i modernizacji gruntów i budynków,

Tabela 14 Powierzchnie ze wskazaniem TW, na których wykonano TP w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
1	05-19-1-01-308 -k -00	TW	1,01	TPP	2 017	1,01
2	05-19-1-01-323 -b -00	TW	0,91	TPP	2 021	0,91
3	05-19-1-02-372 -b -00	TW	4,18	TPP	2 020	4,18
4	05-19-1-02-375 -i -00	TW	0,65	TPP	2 022	0,65
5	05-19-1-02-379 -d -00	TW	2,14	TPP	2 020	2,14
6	05-19-1-02-379 -f -00	TW	3,03	TPP	2 020	3,03
7	05-19-1-02-427 -g -00	TW	0,87	TPP	2 022	0,87
8	05-19-1-02-427 -m -00	TW	0,72	TPP	2 022	0,72
9	05-19-1-03-298 -f -00	TW	3,54	TPP	2 016	3,54
10	05-19-1-03-330 -i -00	TW	4,38	TPP	2 021	4,38
11	05-19-1-03-332 -f -00	TW	5,57	TPP	2 021	5,57
12	05-19-1-03-337 -c -00	TW	4,16	TPP	2 022	4,16
13	05-19-1-03-480 -b -00	TW	3,61	TPP	2 020	3,61

str. 25

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
14	05-19-1-04-343B -m -00	TW	0,89	TPP	2 020	0,89
15	05-19-1-04-364 -k -00	TW	1,23	TPP	2 016	1,23
16	05-19-1-04-398 -a -00	TW	1,2	TPP	2 016	1,2
17	05-19-1-04-401 -c -00	TW	1,46	TPP	2 016	1,46
18	05-19-1-05-534 -b -00	TW	4,63	TPP	2 019	4,63
19	05-19-1-06-232 -f -00	TW	1,38	TPP	2 018	1,38
20	05-19-1-06-239 -a -00	TW	7,51	TPP	2 022	7,51
21	05-19-1-06-244 -d -00	TW	2,54	TPP	2 019	2,54
22	05-19-1-06-245 -c -00	TW	0,87	TPP	2 019	0,87
23	05-19-1-07-252 -c -00	TW	5,98	TPP	2 018	5,98
24	05-19-1-07-253 -b -00	TW	2,68	TPP	2 021	2,68
25	05-19-1-07-257 -b -00	TW	4,14	TPP	2 019	4,14
26	05-19-1-07-257 -f -00	TW	1,72	TPP	2 021	1,72
27	05-19-1-07-262 -c -00	TW	0,82	TPP	2 021	0,82
28	05-19-1-07-269 -c -00	TW	1,18	TPP	2 020	1,18
29	05-19-1-07-273 -d -00	TW	3,89	TPP	2 022	3,89
30	05-19-1-07-275 -i -00	TW	2,21	TPP	2 022	2,21
31	05-19-1-07-448 -b -00	TW	8,26	TPP	2 016	8,26
32	05-19-1-07-449 -d -00	TW	2,35	TPP	2 022	2,35
33	05-19-1-07-466 -d -00	TW	4,96	TPP	2 016	4,96
34	05-19-1-07-468 -b -00	TW	9,19	TPP	2 022	9,19
35	05-19-1-07-468A -f -00	TW	2,1	TPP	2 022	2,1
36	05-19-2-08-10 -c -00	TW	4,88	TPP	2 016	4,88
37	05-19-2-08-18 -a -00	TW	0,63	TPP	2 016	0,63
38	05-19-2-08-36 -g -00	TW	3,14	TPP	2 016	3,14
39	05-19-2-08-39 -f -00	TW	0,58	TPP	2 016	0,58
40	05-19-2-08-39 -h -00	TW	1,14	TPP	2 016	1,14
41	05-19-2-08-45 -c -00	TW	2,3	TPP	2 022	2,3
42	05-19-2-08-8 -f -00	TW	5,21	TPP	2 021	5,21
43	05-19-2-09-105 -f -00	TW	4,07	TPP	2 022	4,07
44	05-19-2-09-114 -b -00	TW	5,89	TPP	2 017	5,89
45	05-19-2-09-115 -d -00	TW	3,58	TPP	2 016	3,58
46	05-19-2-09-125 -f -00	TW	1,46	TPP	2 016	1,46
47	05-19-2-10-104 -c -00	TW	0,05	TPP	2 017	0,05
48	05-19-2-10-104 -d -00	TW	0,26	TPP	2 017	0,26
49	05-19-2-10-107 -a -00	TW	5,66	TPP	2 018	5,66
50	05-19-2-10-112 -b -00	TW	2,32	TPP	2 017	2,32
51	05-19-2-10-122 -b -00	TW	4,7	TPP	2 020	4,7
52	05-19-2-10-63 -f -00	TW	0,79	TPP	2 019	0,79
53	05-19-2-10-73 -c -00	TW	2,28	TPP	2 022	2,28
54	05-19-2-10-73 -h -00	TW	1,64	TPP	2 022	1,64

str. 26

Lp.	Adres leśny	Wskazanie gospodarcze		Wykonanie faktyczne w chwili zabiegu		
		Zabieg	Powierzchnia [ha]	Zabieg	Rok zabiegu	Powierzchnia [ha]
55	05-19-2-11-170 -g -00	TW	2,59	TPP	2 021	2,59
56	05-19-2-11-172 -a -00	TW	4,39	TPP	2 022	4,39
57	05-19-2-11-173 -a -00	TW	3,73	TPP	2 021	3,73
58	05-19-2-11-176 -f -00	TW	2,75	TPP	2 022	2,75
Razem TW			170,00			170,00
59	05-19-1-05-503A -b -00	NIEPLANOWANE	0,88	TPP	2 020	0,88
60	05-19-1-05-503A -d -00	NIEPLANOWANE	1,44	TPP	2 020	1,44
61	05-19-1-05-503A -f -00	NIEPLANOWANE	0,54	TPP	2 020	0,54
62	05-19-2-09-66 -a -99	NIEPLANOWANE	19,54	TPP	2 017	19,54
63	05-19-2-11-139 -i -00	NIEPLANOWANE	3,84	TPP	2 020	3,84
Razem NIEPLANOWANE			26,24			26,24
Łącznie			196,24			196,24

Wykonanie TP zaplanowano na pozycjach o łącznej powierzchni 5 622,04 ha. Zabieg zrealizowano na powierzchni 5 029,68 ha tj. 89,46 %.

Niepełne wykonanie wskazań TP wynikało z:

- zmian powierzchni pododdziałów w wyniku prowadzonych prac geodezyjnych i modernizacji gruntów i budynków,
- wystąpieniem nadmiernego rozluźnienia zwarcia w drzewostanie będącego skutkiem powtarzających się pojedynczych szkód biotycznych i abiotycznych,
- niedostępności terenu związanej w występowaniem lokalnie wysokiego stanu wód gruntowych,
- koniecznością zachowania właściwego stanu sanitarnego lasu.

2.4. Analiza pozyskanych sortymentów

W ogólnej masie 848 441,03 m³ pozyskanej grubizny udział grup wymiarowych przedstawia się następująco:

1. Drewno wielkowymiarowe ogółem 374 216,13 m³, stanowiło 44,11 % pozyskanej grubizny ogółem, w tym:

- iglaste 276 970,43 m³, co stanowiło 32,64% pozyskanej grubizny ogółem,
- liściaste 97 245,70 m³, co stanowiło 11,46% pozyskanej grubizny ogółem,

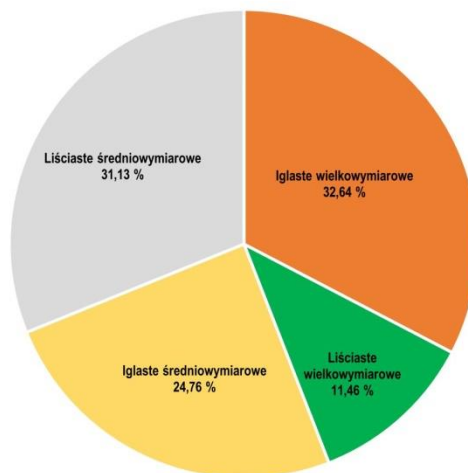
2. Drewno średniowymiarowe ogółem 474 224,90 m³, stanowiło 55,89 % pozyskanej grubizny ogółem, w tym:

- iglaste 210 068,82 m³, stanowiło 24,76 % pozyskanej grubizny ogółem,
- liściaste 264 156,08 m³, stanowiło 31,13 % pozyskanej grubizny ogółem,

3. Drewno opałowe ogółem 132 847,73 m³, stanowiło 15,66 % pozyskanej grubizny,

w tym:

- drewno opałowe iglaste 53 172,92 m³, co stanowi 6,27 % grubizny iglastej ogółem,
- drewno opałowe liściaste 79 674,81 m³, co stanowi 9,39 % grubizny liściastej ogółem.

Ryc. 1. Struktura pozyskanych sortymentów w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w okresie 2014-2023

Tabela 15. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
	ha	m3	m3	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	293,50	42 050,00	1 633,00	43 683,00		58,00	857,60	33 635,00	2 769,00	36 462,00	80 145,00
2015	363,62	52 947,00	1 785,00	54 732,00	41,11	721,00	674,03	28 047,00	1 941,00	30 709,00	85 441,00
2016	359,77	53 104,00	3 448,00	56 552,00	20,72	356,00	667,57	28 914,00	2 132,00	31 402,00	87 954,00
2017	297,33	46 699,00	4 313,00	51 012,00	19,78	315,00	631,26	28 947,00	6 184,00	35 447,00	86 459,00
2018	261,25	48 543,00	5 657,00	54 200,00	14,22	260,00	480,92	25 205,00	7 031,00	32 496,00	86 696,00
2019	254,72	45 423,00	6 253,00	51 676,00	10,38	233,00	535,86	28 811,00	7 055,00	36 099,00	87 775,00
2020	262,23	45 229,00	4 500,00	49 729,00	16,93	251,00	575,98	29 402,00	5 136,00	34 788,00	84 517,00
2021	290,72	47 322,00	2 943,00	50 265,00	9,84	282,00	610,14	31 941,00	3 051,00	35 274,00	85 539,00
2022	216,11	36 074,00	3 101,00	39 175,00	3,78	100,00	717,90	40 526,00	3 466,00	44 092,00	83 267,00
2023	251,11	46 179,00	2 996,00	49 175,00	0,48	48,00	479,19	27 003,00	4 422,00	31 473,00	80 648,00
Razem	2 850,36	463 570,00	36 629,00	500 199,00	137,24	2 624,00	6 230,45	302 431,00	43 187,00	348 242,00	848 441,00
Etat	2 951,71	500 676,00	x	500 676,00	322,38	3 963,00	6 926,15	344 279,00	x	348 242,00	848 918,00
% wyk.	96,57	92,59	x	99,90	42,57	66,21	89,96	87,84	x	100,00	99,94

Tabela 16. Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Radzyń.

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
	ha	m3	m3	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	218,89	29 159,00	1 018,00	30 177,00			475,76	19 560,00	1 668,00	21 228,00	51 405,00
2015	220,84	32 043,00	912,00	32 955,00	30,35	443,00	428,38	18 364,00	1 312,00	20 119,00	53 074,00
2016	240,15	35 705,00	2 375,00	38 080,00	13,43	216,00	415,41	17 123,00	1 402,00	18 741,00	56 821,00
2017	184,00	28 529,00	2 409,00	30 938,00	15,34	220,00	393,84	18 246,00	3 686,00	22 152,00	53 090,00
2018	166,39	28 179,00	3 628,00	31 807,00	9,35	177,00	309,57	18 008,00	4 024,00	22 209,00	54 016,00
2019	144,63	27 691,00	4 056,00	31 747,00		55,00	311,85	19 156,00	4 702,00	23 913,00	55 660,00
2020	152,29	25 084,00	2 159,00	27 243,00	3,71	75,00	416,14	21 058,00	3 569,00	24 702,00	51 945,00
2021	171,90	26 269,00	1 937,00	28 206,00	3,69	119,00	427,84	23 818,00	1 622,00	25 559,00	53 765,00
2022	123,27	20 860,00	1 848,00	22 708,00	3,78	67,00	481,37	25 229,00	2 161,00	27 457,00	50 165,00
2023	171,96	31 197,00	1 718,00	32 915,00	0,00	15,00	303,27	17 077,00	2 859,00	19 951,00	52 866,00

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
	ha	m3	m3	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Razem	1 794,32	284 716,00	22 060,00	306 776,00	79,65	1 387,00	3 963,43	197 639,00	27 005,00	226 031,00	532 807,00
Etat	1 859,20	312 144,00	x	312 144,00	185,95	2 167,00	4 344,34	213 385,00	x	215 552,00	527 696,00
% wyk.	96,51	91,21	x	98,28	42,83	64,01	91,23	92,62	x	104,86	100,97

Tabela 17 Zestawienie pozyskania drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem - obręb Turów.

Rok	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	Rębnie manip	Rębnie	Przygodne + pozostałe	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
	ha	m3	m3	m3	ha	m3	ha	m3	m3	m3	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2014	74,61	12 891,00	615,00	13 506,00		58,00	381,84	14 075,00	1 101,00	15 234,00	28 740,00
2015	142,78	20 904,00	873,00	21 777,00	10,76	278,00	245,65	9 683,00	629,00	10 590,00	32 367,00
2016	119,62	17 399,00	1 073,00	18 472,00	7,29	140,00	252,16	11 791,00	730,00	12 661,00	31 133,00
2017	113,33	18 170,00	1 904,00	20 074,00	4,44	96,00	237,42	10 701,00	2 498,00	13 295,00	33 369,00
2018	94,86	20 364,00	2 029,00	22 393,00	4,87	83,00	171,35	7 197,00	3 007,00	10 287,00	32 680,00
2019	110,09	17 732,00	2 197,00	19 929,00	10,38	178,00	224,01	9 655,00	2 353,00	12 186,00	32 115,00
2020	109,94	20 145,00	2 341,00	22 486,00	13,22	175,00	159,84	8 344,00	1 567,00	10 086,00	32 572,00
2021	118,82	21 053,00	1 006,00	22 059,00	6,15	163,00	182,30	8 123,00	1 429,00	9 715,00	31 774,00
2022	92,84	15 214,00	1 253,00	16 467,00		33,00	236,53	15 297,00	1 305,00	16 635,00	33 102,00
2023	79,15	14 982,00	1 278,00	16 260,00	0,48	33,00	175,92	9 926,00	1 563,00	11 522,00	27 782,00
Razem	1 056,04	178 854,00	14 569,00	193 423,00	57,59	1 237,00	2 267,02	104 792,00	16 182,00	122 211,00	315 634,00
Etat	1 092,51	188 532,00	x	188 532,00	136,43	1 796,00	2 581,81	130 894,00	x	132 690,00	321 222,00
% wyk.	96,66	94,87	x	102,59	42,21	68,88	87,81	80,06	x	92,10	98,26

Tabela 18 Porównanie miąższości drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wg. udziału rzeczywistego gatunkami [m³].

Gatunek drzewa	Zasobność stan na 01.01.2014 r.	Zasobność wg BULIGL stan na 01.01.2024 r.
	[m ³]	
SO	2275325	2166565
MD	12365	22460
ŚW	23605	20775
JD	250	1750
BK	730	5640
DB	626250	788060
DB. S	25640	57295
DB.C	5010	11395
KL	470	1115
JW.	33660	8470
WZ	355	600
JS	27095	7975
GB	59090	114460
BRZ	384435	327370
OL	184730	193765
OL. S	1360	50
AK	1310	940
TP	32165	1965
OS	27870	13480
LP	7885	16615
WB	5	0
KSZ	5	0
Razem	3699310	3760745

Tabela 19 Porównanie miąższości drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wg. udziału gatunków panujących [m³]

Gatunek drzewa	Zasobność stan na 01.01.2014 r.	Zasobność wg BULiGL stan na 01.01.2024 r.
	[m ³]	
SO	2605813	2498046
MD	820	1800
ŚW	13335	11912
JD	355	1880
BK		1791
DB	473673	660432
DB. S	27910	72243
DB. B	26	676
DB.C	670	1223
KL	30	130
JW	220	515
WZ		45
JS	21445	3015
GB	11345	15745
BRZ	324612	294584
OL	186490	203856
OL. S	740	105
TP	31250	1950
OS	3230	5410
LP	3235	6000
AK	625	135
Razem	3705824	3781493

2.5. Analiza realizacji zadań z hodowli lasu

Tabela 20 Wykonanie planów gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Rodzaj prac	Rozmiar zadań wg PUL [ha]	Razem realizacja [ha]	Zaawansowanie realizacji PUL [%]
I. Odnowienia i zalesienia ogółem	1169,56	1238,59	105,90 %
w tym: na powierzchniach otwartych	53,40	75,33	141,07 %
z tego: - zręby zupełne bieżące	51,07	72,19	141,36 %
- halizny, płazowiny, zręby zaległe	2,33	2,33	100 %
- grunty porolne	-	0,81	-
w tym: pod osłoną drzewostanu	1116,16	1163,26	104,22 %
z tego: - po rębni złożonej	1110,12	1152,99	103,86 %
- dolesienia luk	-	3,96	-
- podsadzenia produkcyjne	6,04	6,31	104,47
II. Wyprzedzające przygotowanie gleby	-	609,61	-
III. Uznane odnowienia naturalne (zawiera się w wierszu I)	-	56,02	-
z tego: - zręby zupełne bieżące	-	15,12	-
- halizny, płazowiny, zręby zaległe	-	0,00	-
- odnowienia gruntów porolnych	-	0,44	-
- po rębni złożonej	-	40,46	-
- dolesienia luk	-	0	-
IV. Odnowienia siewem	-	-	-
V. Poprawki i uzupełnienia	0,48	34,53	7193,75 %
VI. Zabiegi pielęgnacyjne	1357,19	2490,29	183,75%
w tym: - pielęgnowanie gleby	285,01	1468,86	515,37 %
- czyszczenia wczesne	499,60	397,45	79,55%
- czyszczenia późne	572,58	623,98	108,98 %
- wprowadzanie podszytów	-	-	-
VII. Melioracje agrotechniczne	1366,45	1366,74	100,02%

2.5.1. Odnowienia i zalesienia

Odnowienia i zalesienia wykonano na powierzchni 1 238,59 ha, na planowaną 1 169,56 ha, tj. w 105,90 %. Różnica w wykonaniu wynika z odnowień powierzchni zrębowych nie ujętych w PUL oraz zwiększenia powierzchni do odnowienia wynikającej ze zmiany rodzaju rębni, potrzeb hodowlanych w poszczególnych wydzieleniach oraz w wyniku zmian powierzchni działek ewidencyjnych w związku z modernizacjami gruntów i budynków.

Odnowienia i zalesienia na powierzchniach otwartych wykonano na powierzchni 75,33 ha, na planowaną powierzchnię do odnowienia 53,4 ha, co stanowi 141,07 %.

Odnowienia i zalesienia pod osłoną drzewostanów wykonano na powierzchni 1163,26 ha, na planowaną powierzchnię 1116,16 ha, co stanowi 104,22 %.

W analizowanym dziesięcioleciu uznano odnowienia naturalne na łącznej powierzchni 56,02 ha, w tym:

str. 33

- odnowienia po rębniach złożonych – 40,46 ha,
- odnowienia na zrębach zupełnych – 15,12 ha,
- odnowienia na gruntach porolnych – 0,44 ha,
- dolesienia luk - 0 ha.

Odnowienia naturalne stanowiły 4,52 % ogólnej powierzchni odnowień w tym:

- 20,1 % odnowień po rębniach zupełnych,
- 3,5 % odnowień po rębniach złożonych.

2.5.2. Poprawki i uzupełnienia:

Poprawki i uzupełnienia wykonano na powierzchni 34,53 ha, na planowaną powierzchnię 0,48 ha. Powyższa rozbieżność pomiędzy planem, a wykonaniem wynika z przyjętego na poprzednim NTG założenia wykonywania bieżących poprawek.

2.5.3. Zabiegi pielęgnacyjne (bez nawrotów kolejnych):

Zabiegi pielęgnacyjne ogółem wykonano na powierzchni 2490,29 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 1357,19 ha, co stanowi 183,75%.

Pielęgnowanie gleby wykonano na powierzchni 1 468,86 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 285,01 co stanowi 515,37 %.

Czyszczenia wczesne wykonano na powierzchni 397,45 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 499,60 ha, co stanowi 79,55 %.

Czyszczenia późne (CP) wykonano na powierzchni 623,98 ha (bez nawrotów kolejnych) na planowaną powierzchnię 572,58 ha, co stanowi 108,98 %.

Przekroczenie powierzchni wskazanej do pielęgnacji wynika z faktu, że jest to powierzchnia którą nadleśnictwo powinno wykonać na uprawach istniejących na dzień 01.01.2014 nie uwzględnia upraw założonych w trakcie obowiązywania planu.

Nie wykonanie czyszczeń wczesnych spowodowane jest przejściem części zabiegów do zabiegu PIEL lub CP z uwagi na bieżące potrzeby hodowlane.

Wykonanie czyszczeń późnych w większym rozmiarze spowodowane jest przejściem części zabiegów z CW i CP-P.

Tabela 21 Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia [ha]							Pielęgnowanie [ha]			Melioracje [ha]	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny, halizny, zręby zup.	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2014	7,30	-	119,74	-	-	4,23	-	367,22	199,17	76,27	115,35	-
2015	11,05	0,44	111,36	-	-	2,24	-	78,71	93,15	130,58	146,20	-
2016	10,36	-	143,09	1,41	2,09	1,60	-	133,36	83,84	161,82	143,80	-
2017	4,47	-	110,76	-	-	4,02	-	120,90	8,71	104,79	144,11	-
2018	4,39	0,30	139,95	-	0,37	6,87	-	124,30	-	69,14	140,56	-
2019	12,16	-	104,83	-	0,34	4,26	-	138,12	0,40	46,26	143,76	-
2020	3,35	-	112,94	4,90	0,76	0,93	-	110,94	-	26,58	153,66	-
2021	4,96	-	138,26	-	0,20	3,29	-	131,65	-	-	117,24	-
2022	11,58	-	102,34	-	0,20	5,84	-	138,77	2,85	3,58	113,94	-
2023	4,90	0,07	69,72	-	0	1,25	-	124,89	9,33	4,96	148,12	-
RAZEM	74,52	0,81	1152,99	6,31	3,96	34,53	-	1468,86	397,45	623,98	1366,74	-
Plan wg UL	53,40	0	1110,12	6,04	0	0,48	0,00	285,01	499,60	572,58	1366,45	-
% wyk.	139,55	-	103,86	104,47	-	7193,75	-	515,37	79,55	108,98	100,02	-

Tabela 22. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem - obręb Radzyń

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia [ha]							Pielęgnowanie [ha]			Melioracje [ha]	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny, halizny, zręby zup.	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
Powierzchnia zredukowana - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2014	4,57	0	67,65	0	0	2	0	186,34	146,45	50,54	82,18	-
2015	11,05	0,44	70,35	0	0	1,32	0	45,08	58,4	77	89,68	-
2016	3,38	0	87,87	1,41	2,09	0,43	0	78,03	38,96	82,64	95,75	-
2017	4,47	0	72,51	0	0	3,67	0	86,9	2,9	66,03	97,56	-
2018	3,76	0,3	87,86	0	0	4,67	0	82,87	0	31,51	87,58	-
2019	5,61	0	64,34	0	0,34	3,63	0	100,22	0	31,1	85,76	-
2020	3,35	0	72	4,9	0,76	0,78	0	59,68	0	9,79	92,08	-
2021	1,32	0	87,56	0	0	1,54	0	82,55	0	0	63,66	-
2022	9,99	0	47	0	0,2	4,3	0	78,26	0	3,58	68,59	-
2023	1,83	0,07	37,23	0	0	0,66	0	71,92	1,24	1,42	91,93	-
RAZEM	49,33	0,81	694,37	6,31	3,39	23	0	871,85	247,95	353,61	854,77	-
Plan wg UL	31,31	0	682,41	6,04	0	0,48	0	155,55	278,9	337,63	847,76	-
% wyk.	157,55	-	101,75	104,47	-	4791,67	-	560,50	88,9	104,73	100,83	-

Tabela 23. Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planem - obręb Turów

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia [ha]							Pielęgnowanie [ha]			Melioracje [ha]	
	Otwarte		Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	gleby	upraw	młodników	agrotechniczne	wodne
	Plazowiny, halizny, zręby zup.	Grunty nieleśne	Przy rębniach złożonych	Podsadzenia	Dolesienia luk i przerzedzeń							
	Powierzchnia zredukowana - ha											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Wykonanie za ubiegły okres według lat												
2014	2,73	-	52,09	-	-	2,23	-	180,88	52,72	25,73	33,17	-
2015	0	-	41,01	-	-	0,92	-	33,63	34,75	53,58	56,52	-
2016	6,98	-	55,22	-	-	1,17	-	55,33	44,88	79,18	48,05	-
2017	0	-	38,25	-	-	0,35	-	34	5,81	38,76	46,55	-
2018	0,63	-	52,09	-	0,37	2,2	-	41,43	0	37,63	52,98	-
2019	6,55	-	40,49	-	-	0,63	-	37,9	0,4	15,16	58	-
2020	0	-	40,94	-	-	0,15	-	51,26	0	16,79	61,58	-
2021	3,64	-	50,7	-	0,2	1,75	-	49,1	0	0	53,58	-
2022	1,59	-	55,34	-	-	1,54	-	60,51	2,85	0	45,35	-
2023	3,07	-	32,49	-	-	0,59	-	52,97	8,09	3,54	56,19	-
RAZEM	25,19	-	458,62	-	0,57	11,53	-	597,01	149,5	270,37	511,97	-
Plan wg UL	22,09	-	427,71	-	0	0	0,00	129,46	220,7	234,95	518,69	-
% wyk.	114,03	-	107,23	-	-	-	-	461,15	67,74	115,07	97,69	-

2.6. Selekcja i nasiennictwo

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski znajduje się w zasięgu regionów nasiennych So42, Dbs40, Brz40, Md20 i Ol40. W posiadaniu nadleśnictwa znajduje się rozbudowana baza nasienna, zapewniająca materiał nasenny na potrzeby produkcji sadzonek do odnowień i zalesień. Zarejestrowana w KRLMP baza nasienna Nadleśnictwa (wg stanu na 31.12.2023 r.) zawiera:

Tabela 24. Baza nasienna Nadleśnictwa Radzyń Podlaski – stan na 31.12.2023 r.

Lp.	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia [ha]/ ilość [szt.] (stan docelowy wg zweryfikowanego "Programu zachowania zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011-2035")	Powierzchnia [ha]/ilość [szt.] (planowany stan na 31.12.2023)
1	Wylączony d-stan nasienny WDN	SO	30	24,52 /2
2	Wylączony d-stan nasienny WDN	DB. S	14	8,68 /1
3	Gospodarczy d-stan nasienny	SO	780	322,42 /21
4	Gospodarczy d-stan nasienny	MD	3	12,04 / 2
5	Gospodarczy d-stan nasienny	ŚW	3	3,54 /2
6	Gospodarczy d-stan nasienny	DB. S	80	144,20 / 13
7	Gospodarczy d-stan nasienny	BRZ	10	3,88 / 1
8	Gospodarczy d-stan nasienny	OL	20	11,80 / 3
9	Gospodarczy d-stan nasienny	KL	-	6,14 / 1
10	Gospodarczy d-stan nasienny	LP	3	1,86 /1
11	Drzewostan zachowawczy	SO	70,65	15,55 /1
14	Źródła nasion	KL, JW, GB, CZR.P, DB.C	-	10,75 /10
15	Drzewa mateczne	SO	27	22
16	Drzewa mateczne	DB. S	3	2
19	Drzewa mateczne	MD	1	1

2.7 Uprawy pochodne

Realizując „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych” Nadleśnictwo Radzyń Podl. założyło w okresie 2014-2023 uprawy pochodne sosny zwyczajnej na powierzchni 80,05 ha oraz uprawy zachowawcze na powierzchni 15,12 ha.

Tabela 25. Wykaz założonych upraw pochodnych od 2014 r.

Leśnictwo	Oddz.	Powierzchnia [ha]	Rok założenia	Gatunek	Pochodzenie	
					Region	Numer BNL
1	2	3	4	5	6	7
Kąkolewnica	76-g-00	2,33	2014	So	So42	MP/2/31255/05
	76-c-00	6,37	2023	So	So42	MP/2/31255/05
Czarny Las	423-b-00	5,69	2014	So	So42	MP/2/31255/05
	424-c-00	5,40	2014	So	So42	MP/2/31255/05
	425-g-00	5,86	2018	So	So42	MP/2/31255/05
	423-c-00	4,04	2019	So	So42	MP/2/31255/05
	427-d-00	5,15	2019	So	So42	MP/2/31255/05
	426-d-00	5,08	2021	So	So42	MP/2/31255/05
Feliksówka	301-a-00	4,10	2014	So	So42	MP/2/31256/05
	301-b-00	4,10	2019	So	So42	MP/2/31256/05
	302-c-00	5,29	2020	So	So42	MP/2/31256/05
Kock	489-b-00	4,59	2016	So	So42	MP/2/31256/05
	490-b-00	5,08	2017	So	So42	MP/2/31256/05
	515-b-00	6,4	2018	So	So42	MP/2/31255/05
	514-b-00	7,29	2020	So	So42	MP/2/31255/05
	499-a-00	3,28	2021	So	So42	MP/2/31256/05

Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych przewiduje założenie upraw pochodnych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski do 2035 r. na powierzchni 192 ha.

Tabela 26. Zaawansowanie realizacji docelowych powierzchni upraw pochodnych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Gatunek	Pochodzenie	Docelowa powierzchnia bloków	Wykonanie na 31.12.2023 r
So	05-19-1-03-334 -c -00 05-19-1-03-334 -d -99 05-19-1-03-334 -j -00 05-19-1-03-334 -h -00 MP/2/31255/05	22,58	2,43
	05-19-1-02-423 -b -00 05-19-1-02-423 -c -00 05-19-1-02-423 -d -00 05-19-1-02-424 -b -00 05-19-1-02-424 -d -00 05-19-1-02-424 -c -00 05-19-1-02-425 -f -00 05-19-1-02-425 -g -00 05-19-1-02-425 -h -00 05-19-1-02-426 -b -00 05-19-1-02-426 -c -00 05-19-1-02-426 -d -00 05-19-1-02-426 -f -00 05-19-1-02-427 -c -00 05-19-1-02-427 -d -00 05-19-1-02-427 -f -01 05-19-1-02-427 -f -99 05-19-1-02-428 -c -00 MP/2/31255/05	102,83	69,41
	05-19-1-05-514 -a -00 05-19-1-05-514 -b -00 05-19-1-05-514 -c -00 05-19-1-05-515 -a -00 05-19-1-05-515 -b -00 05-19-1-05-515 -c -00 05-19-1-05-515 -f -00 MP/2/31255/05	36,42	29,65
	05-19-2-10-76 -a -00 05-19-2-10-76 -b -00 05-19-2-10-76 -c -00 05-19-2-10-76 -g -00 MP/2/31255/05	18,01	18,01
	05-19-2-09-64 -h -00 05-19-2-09-64 -i -00 05-19-2-09-64 -j -00 MP/2/31255/05	11,32	11,32
	05-19-1-05-488 -b -00 05-19-1-05-489 -b -00 05-19-1-05-490 -b -00 05-19-1-05-490 -c -00 05-19-1-05-490 -d -01 05-19-1-05-490 -d -99 05-19-1-05-491 -c -00 05-19-1-05-491 -d -00 05-19-1-05-491 -f -01 05-19-1-05-491 -f -99 05-19-1-05-491 -g -01 05-19-1-05-491 -g -99 05-19-1-05-499 -a -00 05-19-1-05-499 -b -00 05-19-1-05-499 -f -00	70	30,27

str. 40

	05-19-1-05-499 -c -00 05-19-1-05-499 -f -00 MP/2/31256/05		
	05-19-1-03-301 -a -00 05-19-1-03-301 -b -00 05-19-1-03-301 -c -00 05-19-1-03-301 -d -00 05-19-1-03-302 -a -00 05-19-1-03-302 -b -00 05-19-1-03-302 -c -00 MP/2/31256/05	31,41	22,9
DB.S	05-19-1-07-261 -a -00 05-19-1-07-262 -a -00 MP/2/31257/05	44,64	0
	05-19-1-02-375 -g -00 05-19-1-02-375 -h -00 MP/2/31257/05	15,79	15,79
	05-19-1-07-260 -c -00 05-19-1-07-260 -d -00 MP/2/31257/05	12,59	12,59
	Razem	365,59	212,37

2.8. Szkółka leśna

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski produkuje sadzonki na szkółce Borowe o powierzchni manipulacyjnej 9,10 ha i powierzchni produkcyjnej 7,82 ha. W szkółce prowadzi się produkcję polową sadzonek na potrzeby Nadleśnictwa Radzyń Podl., sąsiadujących jednostek Lasów Państwowych oraz na potrzeby w zakresie zalesień prywatnych gruntów porolnych. Średnioroczna produkcja sadzonek wyniosła 760,08 tys. szt. Produkcja własna w pełni zaspokaja potrzeby nadleśnictwa.

Rok	BRZ	DB.S	DB.B	JW	KL	Inne liściaste	MD	ŚW	SO	Inne iglaste	RAZEM
	[tszt]										
2014	46,61	226,38	-	10,18	13,45	47,96	13,76	30,38	757,96	1,24	1147,92
2015	11,45	316,86	-	15,15	15,36	72,54	6,64	31,80	432,17	6,5	908,47
2016	21,52	490,35	-	12,98	13,89	44,42	3,53	37,23	374,49	1,32	999,73
2017	20,02	246,17	-	20,44	13,75	37,58	3,33	23,33	243,75	1,47	609,84
2018	18,86	168,26	-	13,71	8,01	53,94	-	26,51	245,54	0,99	535,82
2019	18,41	16,77	-	31,71	3,33	125,83	-	49,91	357,52	1,32	604,80
2020	47,05	464,38	-	6,73	0,32	96,75	-	17,40	332,21	1,7	966,54
2021	21,61	591,59	-	10,90	8,45	59,97	-	16,37	260,42	-	969,31
2022	29,94	357,25	-	23,33	5,18	70,35	-	8,45	173,92	-	668,42
2023	0,67	50,29	-	2,29	1,62	41,42	-	3,8	89,89	-	189,98
	Średnia										760,08

3. Ocena wpływu wykonanych zabiegów gospodarczych na stan lasu

3.1 Ocena zasobów leśnych

Tabela 27. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - obręb Radzyń

Wyszczególnienie	Jed.	Stan na					
		01.10. 1972r.	01.01. 1984r.	01.01. 1994r.	01.01. 2004r.	01.01. 2014r.	01.01. 2024 r
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	7157,41	7299,77	7800,16	8179,89	8053,82	8089,14
Zasoby mąszości	m3	1187618	1680697	1685266	2077581	2291214	2348472
Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w klasach wieku	m3						
Ila	m3	97	105	108	96	118	104
Ilb	m3	157	205	159	178	211	201
IIla	m3	207	251	218	244	258	246
IIlb	m3	229	309	252	258	287	312
IVa	m3	250	318	289	303	282	329
IVb	m3	310	343	281	316	333	349
Va	m3	244	364	309	320	377	367
Vb	m3	255	336	315	340	392	421
VI	m3	250	317	271	367	406	454
VII	m3	309	424	322	386	344	443
VIII i starsze	m3					477	529
KO	m3	-	222	173	280	273	286
KDO	m3	166	230	218	257	302	317
BP	m3						
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal)	m3	166	230	218	255	285	290
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	50	57	64	69	68
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha –tablicowy	m3			5,98	6,25	5,86	5,80
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha -zredukowany	m3			5,98	6,25	5,86	-
Przeciętna mąszość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	1,33	2,38	1,25	1,19	2,66	4,82
Przeciętna mąszość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	0,88	2,31	2,11	2,76	3,53	3,49
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3		11,09	2,16	7,65	9,19	8,94

Tabela 28. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - obręb Turów

Wyszczególnienie	Jed.	Stan na					
		01.10. 1973r.	01.01. 1984r.	01.01. 1994r.	01.01. 2004r.	01.01. 2014r.	01.01.2024 r
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	4910,92	4845,36	4920,86	4966,64	4949,16	4962,58
Zasoby miąższości	m3	854343	1109792	1016432	1334846	1414610	1433021
Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w klasach wieku	m3						
Ila	m3	103	108	117	98	130	62
Ilb	m3	173	177	177	196	171	183
IIla	m3	212	266	208	292	245	232
IIlb	m3	223	279	239	278	341	315
IVa	m3	258	291	268	299	305	380
IVb	m3	322	331	276	365	356	355
Va	m3	344	390	297	350	382	381
Vb	m3	320	399	311	357	426	457
VI	m3	273	404	323	405	426	462
VII	m3	231	351	212	340	453	534
VIII i starsze	m3	-				377	455
KO	m3	-	355	179	278	240	298
KDO	m3		357	183		232	216
BP	m3						
Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zal. i niezal)	m3	174	229	209	264	286	289
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	51	57	65	68	66
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha –tablicowy	m3			5,60	6,33	5,85	5,69
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha -zredukowany	m3			5,60	6,33	5,85	-
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	1,78	2,38	1,25	1,47	3,07	4,87
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	1,00	2,31	2,11	2,45	3,43	3,08
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3		10,19	3,11	9,42	8,70	8,32

Tabela 29. Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu - Nadleśnictwo ogółem

Wyszczególnienie	Jed.	Stan na					
		01.10. 1972r.	01.01. 1984r.	01.01. 1994r.	01.01. 2004r.	01.01. 2014r.	01.01. 2024r.
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	12068,33	12145,13	12721,02	13146,53	13002,98	13051,72
Zasoby miąższości	m3	2041961	2790489	2701698	3412427	3705824	3781493
Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w klasach wieku	m3						
IIa	m3	100	106	112	97	123	90
IIb	m3	165	193	165	184	194	194
IIIa	m3	210	260	214	258	253	240
IIIb	m3	226	300	246	267	304	313
IVa	m3	254	307	283	299	293	345
IVb	m3	316	338	279	329	342	352
Va	m3	294	372	304	332	379	373
Vb	m3	288	382	314	345	407	432
VI	m3	261	374	323	378	412	457
VII	m3	270	403	300	373	407	468
VIII i starsze	m3					454	503
KO	m3		238	176	277	256	290
KDO	m3	175	264	176	288	282	297
BP	m3						
Przeciętna zasobność na 1 ha	m3	170	230	215	260	285	290
(pow. leśnej zal. i niezal)							
Przeciętny wiek drzewostanów	lat	45	50	57	64	68	68
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha –tablicowy	m3			5,84	6,27	5,86	5,76
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1ha -zredukowany	m3			5,84	6,27	5,86	-
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	1,56	2,38	1,25	1,30	2,82	4,79
Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m3	0,94	2,31	2,11	2,64	3,49	3,34
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m3		10,69	1,86	8,44	8,81	8,70

Z zestawionych w tabeli dla Nadleśnictwa wynika, że w minionym okresie (ostatnie dziesięciolecie):

- zasoby miąższości wzrosły z 3 705 824 m³ do 3 781 493 m³ tj. o 2,04 %,
- przeciętna zasobność na 1,00 ha wzrosła z 285 m³ do 290 m³, tj. o 1,75 %,
- przeciętny wiek drzewostanów pozostał bez zmian 68 lat,

3.2. Jakość upraw i młodników, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu

Szczegółowe informacje dotyczące jakości upraw i młodników na powierzchniach otwartych i podokapowych po rębniach złożonych przedstawiają poniższe tabele, w oparciu, o które dokonano analizy.

3.2.1. Jakość upraw i młodników na powierzchniach otwartych

Ocena upraw i młodników do lat 10 na powierzchniach otwartych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni 81,88 ha. Uprawy i młodniki o stopniu zadrzewienia 1,0 – 0,9 stanowią 97,26%, 0,8 – 0,7 stanowią 2,32%, a powierzchnie o stopniu zadrzewienia 0,6 – 0,5 odpowiednio 0,43%. W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski nie stwierdzono upraw i młodników o stopniu zadrzewienia poniżej 0,4.

Tabela 30 Zestawienie upraw i młodników do 10 lat wg stopnia zadrzewienia w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Stopień zadrzewienia	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1,0 – 0,9	81,88	97,26
0,8 – 0,7	1,96	2,32
0,6 – 0,5	0,35	0,42
0,4 i mniej	0,00	0,00
Razem	84,19	100,0

3.2.2. Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat na pow. otwartych wg stopnia zadrzewienia dla nadleśnictwa

Tabela 31 Porównanie stopnia zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat w latach 2014-2024 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Stopień zadrzewienia	Stan na 1.01.2014 r. [%]	Stan na 1.01.2024 r. [%]
1,0 – 0,9	83,03	97,26
0,8 – 0,7	16,97	2,32
0,6 – 0,5	0,00	0,42
0,4 i mniej	0,00	0,00
Razem	100,0	100,0

Porównując stopień zadrzewienia upraw i młodników do 10 lat, na powierzchniach otwartych, wg stanu na dzień 01.01.2014 r. i 01.01.2024 r., stwierdzić należy, że nastąpił wzrost udziału upraw o najwyższym zadrzewieniu 1,0-0,9 odpowiednio

str. 45

+14,23%. Jednocześnie zauważalny jest spadek upraw o zadrzewieniu 0,8-0,7 (z 16,97% do 2,32%). Udział upraw o zadrzewieniu 0,6-0,5 uległ niewielkiemu zwiększeniu. Ponadto wg stanu na 01.01.2024 r. nie stwierdza się upraw o zadrzewieniu 0,4 i mniej.

Widoczna poprawa jakości upraw związana jest z intensyfikacją zabezpieczania upraw przed zwierzyną (grodzenia, zabezpieczenie chemiczne) przy jednoczesnym prowadzeniu racjonalnej gospodarki łowieckiej przez koła łowieckie.

Tabela 32. Zgodność składów gatunkowych upraw i młodników w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski z TSL – stan na 01.01.2024 r.

Zgodność ze składem pożądanym	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
zgodny	62,85	74,65
częściowo zgodny	18,47	21,94
niezgodny	2,87	3,41
uprawy przepadłe	0,00	0,00
Razem	84,19	100,00

Tabela 33. Porównanie stopnia zgodności składów gatunkowych upraw i młodników z TSL w latach 2014-2024 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Zgodność ze składem pożądanym	Stan 01.01.2014 r. [%]	Stan 01.01.2024 r. [%]
zgodny	67,08	74,65
częściowo zgodny	32,92	21,94
niezgodny	0,00	3,41
uprawy przepadłe	0,00	0,00
Razem	100,00	100,00

Porównując zgodności składu gatunkowego z TSL upraw i młodników do 10 lat na początku analizowanego okresu, tj. na 01.01.2014 r. i na początku kolejnego okresu, tj. 01.01.2024 r. należy stwierdzić, że udział upraw i młodników o składzie gatunkowym zgodnym i częściowo zgodnym z TSL utrzymał się na bardzo wysokim poziomie. Uprawy i młodniki o składzie niezgodnym z TSL stanowią jedynie 3,41%.

Tabela 34. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych – Nadleśnictwo Radzyń Podlaski

Typ	Leśne	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadł e	Raze m
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BMSW	91F0	30,16			0,74							30,90
BMW		7,74										7,74
LMŚW		4,95	0,33		11,45	0,94	0,35	2,12				20,14
LMW		3,66			4,99							8,65
LŚW		3,37						0,75				4,12
LW		1,19	0,69									1,88
OL		1,97										1,97
		8,79										8,79
Ogółem		61,83	1,02		17,18	0,94	0,35	2,87				84,19

Tabela 35. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Radzyń

		Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat										
Typ siedliskowy lasu(TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym			Uprawy przepadłe	Razem
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	0,4 i mniej	
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BMSW	91F0	19,90			0,74							20,64
BMW		3,81										3,81
LMŚW		4,95	0,33		10,75	0,94		2,12				19,09
LMW					1,89							1,89
LŚW		3,37						0,75				4,12
LW		1,19	0,69									1,88
		1,97										1,97
OL		3,21										3,21
Ogółem		38,40	1,02		13,38	0,94		2,87				56,61

Tabela 36. Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych - obręb Turów

Typ	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadle	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
		powierzchnia - ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
BMŚW		10,26										10,26
BMW		3,93										3,93
LMŚW					0,70		0,35					1,05
LMW		3,66			3,10							6,76
OL		5,58										5,58
Ogółem		23,43			3,80		0,35					27,58

3.3. Jakość upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Ocena odnowień podokapowych i młodników po rębniach złożonych przeprowadzona została na ogólnej powierzchni manipulacyjnej 3025,36 ha. Wyniki ujęto w poniższych tabelach.

Tabela 37. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych – Nadleśnictwo Radzyń Podlaski

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB.B	5,43	32,6	21
			DB.S	16,04	30,0	22
	LMŚW		BK	44,71	30,4	12
			DB	5,45	30,0	22
			DB.B	6,43	30,0	11
		9170	DB.S	828,50	34,5	12
				31,72	36,0	12
	LMW		BRZ	3,28	60,0	13
			DB.S	52,82	51,6	22

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
	LŚW	91E0		5,52	50,0	12
			DB	6,31	60,0	12
			DB.S	301,35	59,1	12
		9170		76,99	62,8	22
	LW		DB.S	53,54	54,2	12
		9170		15,7	60,0	22
		91E0		8,95	46,3	21
		91F0		15,29	71,6	22
			OL	2,45	50,0	11
	Razem			1480,48	43,1	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		SO	19,81	96,9	11
	BMW		SO	4,29	90,0	12
	LMŚW		BRZ	16,17	93,2	12
			DB.S	150,81	56,8	12
			SO	625,74	95,2	12
	LMW		BRZ	5,69	78,0	13
			DB.S	41,01	80,5	12
			OL	3,43	80,0	12
			SO	18,40	93,0	11
	LŚW		BK	1,20	90,0	13
			BRZ	5,54	100,0	23
			DB	6,51	90,0	12
			DB.B			
		9170		9,35	100,0	11
			DB.S	307,98	87,5	12
		9170		88,05	87,8	12
			SO	128,64	95,5	13
		9170		2,53	90,0	12
	LW		DB.S	45,24	82,3	12
		9170		6,85	90,0	12
		91E0		5,30	80,0	12
		91F0		6,22	70,0	21
			OL	4,01	100,0	12
		91E0		21,89	92,3	12
			SO	4,07	80,0	13
			DB.S	2,92	90,0	12
	OL		OL			
		91E0		9,27	91,6	12
	OLJ		DB.S	3,96	96,2	12
Razem				1544,88	88,4	12
Ogółem				3025,36	66,2	12

Tabela 38. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Radzyń

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	BMŚW		DB.B	5,43	32,6	21
	BMŚW		DB.S	16,04	30,0	22
	LMŚW		BK	30,13	30,5	12
			DB.B	6,43	30,0	11
		9170	DB.S	455,55	32,5	22
				25,40	30,0	12
	LMW	91E0	DB.S	6,24	30,0	22
				5,52	50,0	12
	LŚW	9170	DB	6,31	60,0	12
			DB.S	247,78	59,0	12
				66,22	61,6	22
	LW		9170	DB.S	43,23	56,1
		9,79			60,0	22
		8,05			47,0	21
		10,81			76,3	22
			OL	2,45	50,0	11
Razem			945,38	43,6	12	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMŚW		SO	19,81	96,9	11
	LMŚW		DB.S	72,36	43,3	12
			SO	287,39	95,7	11
	LMW		DB.S	8,78	84,5	12
			OL	3,43	80,0	12
			SO	4,45	80,0	12
	LŚW		BK	1,20	90,0	13
			BRZ	5,54	100,0	23
			DB	6,51	90,0	12
		9170	DB.B	9,35	100,0	11
			9170	DB.S	192,78	89,4
		76,64			87,5	12
		9170	SO	97,93	96,5	12
				2,53	90,0	12
	LW	910E	DB.S	39,37	80,3	12
				5,30	80,0	12
		910E	OL	12,44	86,5	12
			SO	4,07	80,0	13
	OL	910E	OL	9,27	91,6	12
Razem			859,15	88,0	12	
Ogółem				1804,53	64,7	12

Tabela 39. Ocena odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych - obręb Turów

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	LMŚW	9170	BK	14,58	30,0	12
			DB	5,45	30,0	22
			DB.S	372,95	37,0	12
				6,32	60,0	22
	LMW		BRZ	3,28	60,0	13
			DB.S	46,58	54,4	22
	LŚW	9170	DB.S	53,57	59,9	22
				10,77	69,9	22
	LW	9170	DB.S	10,31	42,9	22
				5,91	60,0	22
				0,90	40,0	21
				4,48	60,0	12
Razem				535,10	42,2	22
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	BMW		SO	4,29	90,0	12
	LMŚW		BRZ	16,17	93,2	12
			DB.S	78,45	69,2	12
			SO	338,35	94,8	12
	LMW		BRZ	5,69	78,0	13
			DB.S	32,23	79,4	12
			SO	13,95	97,1	11
	LŚW	9170	DB.S	115,20	84,4	12
				11,41	90,0	12
			SO	30,71	92,6	13
	LW	9170	DB.S	12,09	82,4	12
				6,85	90,0	12
		91E0	OL	4,01	100,0	12
				9,45	100,0	12
	OL		DB.S	2,92	90,0	12
	OLJ		DB.S	3,96	96,2	12
Razem				685,73	88,9	12
Ogółem				1220,83	68,4	12

3.3.1. Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Przeciętny stopień pokrycia (zadrzewienia) upraw podokapowych i młodników po rębniach złożonych wynosi 66,2 %, a jakość hodowlana 12.

Tabela 40. Stan odnowień podokapowych, upraw i młodników po rębniach złożonych w okresie 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Wyszczególnienie		Powierzchnia manipulacyjna [ha]	Przeciętny stopień pokrycia [%]	Przeciętna jakość hodowlana
KO	Stan na 01.01.2014 r.	1198,62	50,1	12
	Stan na 01.01.2024 r.	1480,48	43,1	12
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	Stan na 01.01.2014 r.	841,26	87,0	12
	Stan na 01.01.2024 r.	1544,88	88,4	12
Ogółem	Stan na 01.01.2014 r.	2039,88	65,3	12
	Stan na 01.01.2024 r.	3025,36	66,2	12

Z przedstawionej analizy wynika, że zarówno przeciętny stopień pokrycia upraw podokapowych oraz upraw i młodników powstałych w wyniku cięć złożonych nadleśnictwo utrzymuje na tym samym poziomie jakości hodowlanej.

Znacznemu powiększeniu ulega powierzchnia odnowień oraz upraw i młodników.

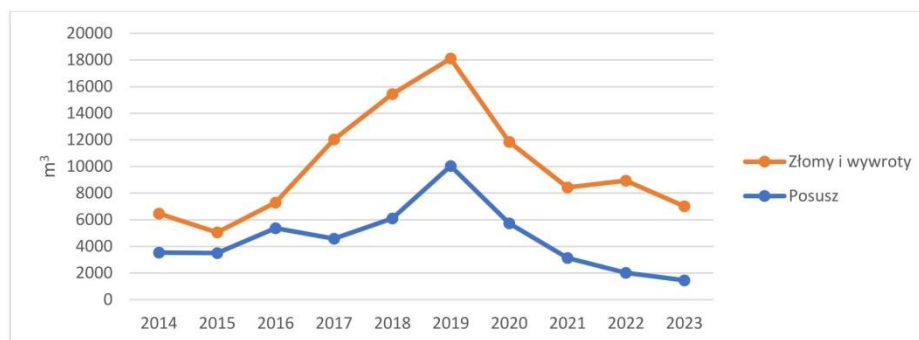
3.4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu.

W mijającym 10-leciu duży wpływ na stan sanitarny i zdrowotny miały ekstremalne zjawiska pogodowe, tj. długotrwałe susze w tym susze fizjologiczne z powodu beżśnieżnych zim, silne opady burzowe z huraganowymi wiatrami. Zjawiska te znacząco wpłynęły m. in. na drzewostany sosnowe doprowadzając do masowego pojawienia się kornika ostrożnego, który do tej pory nie był odnotowywany w nadleśnictwie jako szkodnik powodujący powstawanie szkód powierzchniowych.

W omawianym dziesięcioleciu wystąpiła konieczność wykonania zrębów sanitarnych ze względu na kornika drukarza, gradację kornika ostrożnego, podtopień oraz huraganowych wiatrów. Szczegółowy wykaz powierzchni zawiera tabela nr 8.

Tabela 41. Pozyskanie drewna z kodem uszkodzenia (złomy, wywroty oraz posusz)
w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Rok	Złomy i wywroty	Posusz	Ogółem posusz, złomy i wywroty	Pozyskanie ogółem	Udział posuszu, złomów i wywrotów w pozyskaniu ogółem
	m ³	m ³	m ³	m ³	%
2014	2927,44	3541,51	6468,95	80144,29	8,07
2015	1544,13	3504,62	5048,75	85440,09	5,91
2016	1924,16	5364,72	7288,88	87954,15	8,29
2017	7436,94	4590,26	12027,2	86458,1	13,91
2018	9348,94	6101,44	15450,38	86700,44	17,82
2019	8066,98	10039,8	18106,78	87775,06	20,63
2020	6117,11	5733,14	11850,25	84517,47	14,02
2021	5296,71	3136,53	8433,24	85538,45	9,899
2022	6922,74	2013,38	8936,12	83266,47	10,73
2023	6519,50	1525,82	8045,32	80650,48	9,97
OGÓŁEM	56104,65	45551,22	101655,9	848445	11,98

Ryc. 2. Pozyskanie drewna z kodem uszkodzenia (złomy, wywroty oraz posusz) w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

4. Rozmiar szkód w lasach spowodowany przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne:

4.1. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne

W mijającym 10-leciu największe szkody w drzewostanach nadleśnictwa w wyniku czynników abiotycznych były determinowane przez lokalne zaburzenia wód gruntowych oraz wiatry huraganowe.

Największe szkody obserwowano od zaburzeń stosunków wodnych, niskich temperatur. Czynnikiem wpływającym najbardziej na drzewostany nadleśnictwa były huraganowe wiatry w 2017 roku oraz 2020r.

Tabela 42. Rozmiar szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w latach 2014-2023.

Rok	Czynnik								
	Zaburzenia stosunków wodnych				Niskie, wysokie temperatury		Wiatr	Śnieg	Grad
	Obniżenie poziomu wód gruntowych		Podtopienia i zalania		Oparzenia (zgorzel słoneczna)	Zmrożenia (przymrozki późne)			
	Uprawy i młodniki	D-stany pow. 20 lat	Uprawy i młodniki	D-stany pow.20 lat					
	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
2014	-	-	1,26	4,59	-	0,15	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	39,48	-	-	-	0,67	0,20	-	-
2017	-	-	-	-	-	19,64	158,82	-	-
2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2019	-	-	-	-	-	-	1,91	-	-
2020	-	-	-	-	-	-	7,00	-	-
2021	-	-	-	0,07	-	-	12,50	-	-
2022	-	0,50	-	1,40	-	-	0,51	0,25	-
2023	-	-	-	-	-	-	1,54	0,36	-
Łącznie	0,00	39,98	1,26	6,06	0,00	20,46	182,48	0,61	0,00

4.2. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki biotyczne

4.2.1. Szkodliwe owady i grzyby patogeniczne

W trakcie V rewizji urządzania lasu owadami które wyrządzały największe szkody w drzewostanach nadleśnictwa i stwarzały realne zagrożenie dla trwałości lasu były chrabąszcz majowy i kornik ostrozębny.

W celu zmniejszenia narastających szkód od pędraków chrabąszcza majowego oraz ograniczenia jego populacji nadleśnictwo wykonało kilkakrotnie zabiegi ochronne polegające na zwalczaniu imago chrabąszczy

- w 2015 roku zabieg agrolotniczy w leśnictwie Kock na powierzchni 1082,66 ha
- w 2019 roku zabieg agrolotniczy w leśnictwie Kock na powierzchni 1302,71 ha
- w 2021 roku zabieg naziemny w leśnictwie Borowe i Feliksówka na powierzchni 27,40 ha
- w 2023 roku zabieg agrolotniczy w leśnictwie Borowe i Feliksówka na powierzchni 962,50 ha

Kornik ostrozębny w latach koniec 2015r. do 2021r. był dużym problemem zarówno ze względu na jego wzmożone występowanie oraz jednocześnie fakt, że na terenie nadleśnictwa szkody powstawały w formie trudnych do szybkiego wykrycia i zwalczania płatów kilku, kilkunastu drzew. Sprawnie prowadzone przez nadleśnictwo działania monitoringu, wykrywania i zwalczania szkodnika umożliwiły uniknięcie gradacji na dużą skalę i konieczność zakładania zrębów sanitarnych. W omawianym okresie wykonano jeden zręb sanitarny ze względu na kornika ostrozębnego w Leśnictwie Kock, [508-d]

Łącznie usunięto 20 252,10 m³ drewna sosnowego zasiedlonego przez kornika, z łącznej uszkodzonej powierzchni, na której dokonano wycinki drzewostanu 54,77 ha. Co pokazuje, że średnio rocznie usuwano 2 893,16 m³ drewna sosnowego zasiedlonego z łącznej rozporoszonej powierzchni 7,82 ha. Drewno to stanowiło 55,47 % łącznej masy drewna zaewidencjonowanego jako posusz w omawianym okresie planu urządzania lasu.

Tabela 43. Powierzchnia objęta cięciami oraz ilość pozyskanego drewna w trakcie zwalczania gradacji kornika ostrozębego (zgodnie z formularzem nr 3)

2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów	Miaższność	Powierzchnia zaatakowanych drzewostanów
[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]	[m³]	[ha]
163,17	1,03	2770,98	12,7	2610,93	4,64	4848,23	11,02	7052,42	16,22	2626,1	8,64	180,27	0,52

Tabela 44. Szkody biotyczne – grzybowe i pasożytnicze w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 4).

Czynnik biotyczny (grzybowy)	Rok										Razem
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	[ha]										
Osutki sosny	0,50	0,60	0,61	20,44	0,23	0,35	0,34	3,57	0,25	0,80	28,19
Zamieranie pędów sosny	-	0,50	0,20	7,70	-	3,38	-	-	-	0,58	12,36
Huba korzeni	-	-	3,78	-	-	-	-	-	-	-	3,78
Inne choroby*	-	-	1,40	-	-	-	-	-	-	-	1,40
Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków - iglastych	0,42	0,59	0,35	0,15	0,26	0,37	0,26	0,18	0,23	0,42	3,23
Pasożytnicza zgorzel siewek gatunków - liściastych	0,14	0,16	0,20	0,18	0,17	0,23	0,25	0,32	0,14	-	1,79
Rdze na igłach / liściach	-	-	0,08	0,08	0,16	0,08	0,08	-	0,06	0,06	0,60
Osutka modrzewia	0,03	0,03	0,02	-	-	-	-	-	-	-	0,08
Mączniak dębu	2,08	1,52	2,08	1,17	2,25	2,91	1,93	1,88	1,85	2,67	20,34
Zamieranie jesionu	-	-	-	8,33	-	-	-	-	0,03	-	8,36
Jemiola na gatunkach iglastych	-	-	-	-	-	34,27	34,27	55,58	13,83	-	-
Razem	3,17	3,40	9,22	38,05	3,07	41,59	37,13	61,53	16,39	4,53	218,08

(*) Brak wschodów nasion dębu szypułkowego. Nasiona przebarwione. Nr ekspertyzy 1/05/2016 z 2016.05.09

Tabela 45. Szkody biotyczne – owadzie w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 3).

Czynnik biotyczny (owady)	Rok										Razem
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
	[ha]										
Chrabąszczowate (pędraki)	22,19	4,67	34,44	72,45	51,36	10,76	20,09	34,98	31,87	30,84	313,65
Chrabąszcze (owady doskonałe)	-	1082,66* LP 663,03 LN 419,63	-	-	-	1799,26* LP 850,39 LN 4523,2	96,85	331,47	-	1302,42* LP 1186,72 LN 115,70	4612,66
Inne mszyce na gatunkach iglastych	1,74	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,74
Kornik drukarz	-	-	15,92	-	0,01	-	1,32	0,75	-	-	18,00
Rytownik pospolity	-	-	0,02	-	-	-	-	-	-	-	0,02
Szeliniaki	-	-	2,46	-	-	-	-	0,20	-	-	2,66
Kornik ostrozębny	-	1,05	12,70	4,64	11,02	16,22	8,64	0,52	-	-	54,79
Osnuja sadzonkowa	-	-	-	-	-	-	-	1,00	-	-	1
Zwójki dębowe	-	-	-	-	-	-	-	-	41,31	-	41,31
Smolik znaczony	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,11	0,11
Razem	23,93	1088,38	65,54	77,09	62,39	1826,24	126,90	368,92	73,18	1333,37	5045,94

* w tym powierzchnia lasów prywatnych

4.2.2. Szkody powodowane przez roślinożerne ssaki

Dominującymi sprawcami wyrządzanych szkód w uprawach, młodnikach i drzewostanach powyżej 20 lat jest jeleni oraz łos, które spalują, osmykują i zgryzają drzewka.

W pobliżu cieków wodnych stale występują szkody powodowane przez bobry (ścinanie i zmiany stosunków wodnych wynikające z bytowania).

Tabela 46. Szkody powodowane przez zwierzynę w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (dane wg formularza nr 19).

Rok	Uprawy			Młodniki			Drzewostany starsze		
	Stopień uszkodzenia		Razem	Stopień uszkodzenia		Razem	Stopień uszkodzenia		Razem
	21-40%	>40%		21- 40%	>40%		21- 40%	>40%	
	[ha]								
2014	42,29	25,76	68,05	11,85	3,28	15,13	-	-	0,00
2015	34,59	1,64	36,23	11,36	7,30	18,66	-	0,30	0,30
2016	39,53	11,17	50,70	11,28	7,62	18,90	-	-	0,00
2017	54,39	26,13	80,52	3,00	-	3,00	-	-	0,00
2018	38,47	5,06	43,53	5,40	-	5,40	-	-	0,00
2019	73,44	14,44	87,88	14,92	-	14,92	-	-	0,00
2020	41,14	7,72	48,86	5,46	-	5,46	-	-	0,00
2021	90,50	22,27	112,77	6,86	-	6,86	2,00	-	2,00
2022	73,80	11,40	85,20	20,43	12,23	32,66	0,64	-	0,64
2023	76,79	25,24	102,03	20,03	14,09	34,12	0,68	-	0,68
Razem	564,94	150,83	715,77	110,59	44,52	155,11	3,32	0,30	3,62

Tabela 47. Szkody powodowane przez zwierzynę w rozbiciu na sprawcę szkody w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Rok	Dominujący sprawca szkody					
	Bóbr	Daniel	Dzik	Jeleń	Łoś	Sarna
	[ha]					
2014	0,20	2,18	0,92	15,33	41,38	23,17
2015	0,30	1,50	1,74	12,53	21,22	17,90
2016	-	1,80	0,55	14,09	35,18	17,98
2017	-	-	-	20,59	38,14	24,79
2018	-	7,08	0,79*	15,18	9,88	16,79
2019	0,30*	-	-	61,73	22,38	18,69
2020	-	-	-	31,65	7,88	14,79
2021	-	-	-	52,39	2,90	66,34
2022	-	-	3,16	71,25	15,13	28,96
2023	0,68	4,09	0,15	67,29	63,11	1,51
Razem	1,48	16,65	7,31	362,03	257,20	230,92

* szkody zaobserwowane i wprowadzone do SILP po 30 czerwca.

W celu wyeliminowania szkód od zwierzyny w uprawach Nadleśnictwo Radzyń Podlaski co roku zabezpieczało uprawy przed szkodami stosując zarówno metody chemiczne, mechaniczne oraz odpowiednio prowadząc zadania z hodowli lasu.

Tabela 48. Powierzchnia grodzień oraz zabezpieczania upraw w latach 2014-2023

Rok	Powierzchnia zabezpieczania mechanicznego (pakułowanie, palikowanie)	W tym powierzchnia grodzień	Powierzchnia zabezpieczania chemicznego (WAM EXTRA PA, TRICO, Cervacol)
		[ha]	
2014	56,19	15,23	34,79
2015	54,60	8,93	63,63
2016	63,29	6,13	30,70
2017	66,98	15,51	61,25
2018	21,88	2,06	79,67
2019	42,07	1,72	127,78
2020	17,97	2,16	96,21
2021	63,70	10,62	116,33
2022	88,86	9,54	215,68
2023	33,14	24,50	388,31
Razem	508,68	96,40	1214,35

Powierzchnia istniejących grodzień wg stanu na dzień 31.12.2023 r. wynosi 80,92 ha o łącznej długości 33 433 mb.

4.3. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki antropogeniczne

Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski nie wystąpiły szkody powodowane przez przemysłowe zanieczyszczenia środowiska.

Tabela 49. Rozmiar oraz koszty porządkowania terenów leśnych w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Rok	Koszty związane z porządkowaniem terenów leśnych [zł]	Ilość śmieci [m³]
2014	4671,58	27
2015	4431,08	4,5
2016	16791,26	43
2017	18067,30	59
2018	18739,53	79
2019	21824,07	122
2020	20223,41	69,50
2021	17564,99	87,50
2022	28238,60	83
2023	42883,37	99
Razem	193435,20	673,50

Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w minionym dziesięcioleciu powstało 10 pożarów terenów leśnych o łącznej powierzchni 0,25 ha.

Tabela 50. Szczegółowe zestawienie pożarów terenów leśnych w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Rok	Grupa wielkości pożarów				Razem		Średnia pow.
	do 0,05	0,06-1,00	1,01-10,00	10,1-100,00			
	[ha]				[szt.]	[ha]	[ha]
2014	0,01	0,10	-	-	2	0,11	0,06
2015	0,08	-	-	-	4	0,08	0,02
2016	-	-	-	-	-	-	-
2017	-	-	-	-	-	-	-
2018	0,03				2	0,03	0,02
2019	-	-	-	-	-	-	-
2020	0,02	-	-	-	1	0,02	0,02
2021	-	-	-	-	-	-	-
2022	0,01	-	-	-	1	0,01	0,01
2023	-	-	-	-	-	-	-
Razem	0,15	0,10	-	-	10	0,25	0,03

5. Podstawowe wyniki z zakresu użytkowania ubocznego

5.1. Użytkowanie uboczne w tym wyniki gospodarki łowieckiej

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski prowadzi gospodarkę łowiecką na jednym obwodzie wyłączonym z wydzierżawienia (OHZ) nr 66 oraz nadzoruje 14 Kół Łowieckich gospodarujących na 15 obwodach nr 42, 52, 53, 55, 56, 64, 65, 67, 68, 69, 79, 81, 82, 83, 99. Łączna powierzchnia użytkowa obwodów wynosi **109736 ha**, w tym powierzchnia leśna **25083 ha**. Zgodnie z kategoryzacją:

- 5 szt. obwód zaliczony jest do obwodów bardzo słabych,
- 11 szt. do obwodów słabych,

Ze względu na kategorię użytków, 15 obwodów zaklasyfikowano jako polne, a 1 jako leśny.

Ponadto w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa i na gruntach w zarządzie nadleśnictwa na niewielkich powierzchniach znajduje się również 18 obwodów nienadzorowanych nr 41, 43, 50, 51, 54, 57, 58, 63, 70, 78, 80, 92, 94, 96, 97, 98, 100, 118.

Tabela 51. Zestawienie powierzchni obwodów łowieckich wg Uchwały NR XXVII/450/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 13 lipca 2021 r.

Numer obwodu	Powierzchnia w ha			% powierzchni leśnej	Powierzchnia częściowa obwodu na gruntach nadleśnictwa w ha			
	Ogółem	Użytkowa	Leśna		Razem	Grunty Lasów Państwowych	Grunty leśne pozostałych właścicieli	Pozostałe grunty
41	5654	5394	1638	30,37	1682	30	331	1321
42	6257	5942	1612	27,13	3394	831	193	2370
43	8195	490	7705	94,02	3290	451	407	2432
50	8278	7964	1593	20,00	2107	120	560	1427
51	7377	7175	1049	14,62	1585	0	37	1548
52	8155	7262	905	12,46	5524	446	284	4794
53	6959	6705	1253	18,69	2008	222	341	1445
54	10603	10268	1020	9,93	6507	75	458	5974

Numer obwodu	Powierzchnia w ha			% powierzchni leśnej	Powierzchnia częściowa obwodu na gruntach nadleśnictwa w ha			
	Ogółem	Użytkowa	Leśna		Razem	Grunty Lasów Państwowych	Grunty leśne pozostałych właścicieli	Pozostałe grunty
55	9527	9195	4045	43,99	9195	2983	1062	5150
56	8336	7934	1500	18,91	7934	620	880	6434
57	8644	8178	1045	12,78	2276	30	212	2034
58	6092	5821	908	15,60	1125	51	223	851
63	9367	9196	1976	21,49	320	1	64	255
64	7069	6793	1208	17,78	6793	598	610	5585
65	7656	7377	1607	21,78	7377	1082	525	5770
66	6816	6563	1945	29,64	6530	1082	863	4585
67	5343	5150	576	11,18	5150	200	376	4574
68	6901	6578	741	11,26	6163	339	401	5423
69	8183	7830	2751	35,13	7216	1745	968	4503
70	8668	8292	1587	19,14	1572	8	186	1378
78	7632	7422	927	12,49	989	6	71	912
79	7529	7253	1557	21,47	6897	940	590	5367
80	12646	12189	2156	17,69	3422	266	334	2822
81	4547	4331	775	17,89	3477	151	472	2854
82	8651	8244	2470	29,96	8216	1327	1143	5746
83	7316	7025	915	13,02	4711	55	583	4073
92	4153	3942	672	17,05	7	0	0	7
94	7284	6979	1748	25,05	30	0	10	20
96	9066	8719	2533	29,05	66	0	0	66
97	8140	7750	1934	24,95	49	0	0	49
98	8080	7888	4259	53,99	20	0	3	17
99	5753	5554	1223	22,02	4361	109	569	3683
100	7467	7014	2430	34,64	590	19	129	442
118	4147	4043	975	24,12	946	0	137	809
Razem	256491	238460	61238	23,88	121529	13787	13022	9470

Koła Łowieckie prowadziły gospodarkę łowiecką na podstawie Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego dla Rejonu Hodowlanego nr 7 „Puławsko-Lubartowski” zatwierdzonego na okres od 1.04.2007 r. do 31.03.2017 r. i od 1.04.2017 r. do 31.03.2027 r.

Od 01.04.2023 obowiązuje nowy podział na Rejony Hodowlane. Nadleśnictwo Radzyń Podlaski podzielone zostało na 2 rejony. Rejon Hodowlany nr 3 „Puławsko – str. 65

Lubartowski” obwody nr 42, 55, 56, 69, 82, 83, 99 i Rejon Hodowlany nr 4 „Parczewsko – Łęczyński” obwody nr 52, 53, 64, 65, 66, 67, 68, 79, 81. Zatwierdzony Wieloletni Łowiecki Plan Hodowlany obowiązuje na okres od 01.04.2023 do 31.03.2033 r.

Tabela 52. Docelowe stany zwierzyny dla poszczególnych obwodów łowieckich przyjęte w WŁPH.

Numer obwodu	Łoś			Jeleń szlachetny			Daniel			Sarna			Dzik		
	2007	2017	2023	2007	2017	2023	2007	2017	2023	2007	2017	2023	2007	2017	2023
42	9	7	7	8	10	15	0	0	0	94	150	150	25	18	6
52	0	2	2	0	32	23	0	0	0	204	165	165	24	30	8
53	0	0	0	0	12	18	0	0	0	111	150	150	17	40	7
55	14	14	14	0	25	25	0	0	0	238	250	250	67	30	10
56	0	4	4	0	8	19	0	0	0	150	170	170	17	45	8
64	0	2	2	19	25	18	0	10	18	122	145	145	14	38	7
65	0	2	2	0	30	19	0	0	0	170	225	225	39	32	8
66	0	0	0	0	20	18	42	45	45	232	215	215	42	40	7
67	0	2	2	0	11	13	0	0	0	91	120	120	75	34	5
68	0	0	0	0	4	0	0	0	0	69	140	140	21	25	7
69	0	4	4	0	26	19	0	0	0	122	165	165	24	20	8
79	0	4	4	0	14	18	0	6	18	176	160	160	28	42	8
81	0	0	0	0	0	0	0	0	0	55	110	110	0	37	5
82	0	9	9	0	16	21	0	0	0	173	230	230	26	20	9
83	0	3	3	0	0	0	0	0	0	53	150	150	22	35	7
99	9	5	5	0	7	14	0	0	0	115	130	130	29	35	6
Razem	32	58	58	27	240	240	42	61	81	2174	2675	2675	469	521	116

5.1.1. Stany inwentaryzacyjne zwierzyny

W analizowanym okresie największy spadek liczebności wystąpił w dziku z 899 szt. w 2014 r. do 170 szt. w 2023 r. związane jest to z występowaniem Afrykańskiego Pomoru Świń i realizacją wykonania odstrzału tego gatunku w celu uzyskania zakładanego zagęszczenia tj. 0,1 szt./1000 ha.

W analizowanym okresie obserwowany jest systematyczny wzrost populacji łosia z 133 szt. w 2014 r. do 353 szt. w 2023 r. Tak znaczny wzrost liczebność jest wynikiem obowiązującego od 2001 r. moratorium, wprowadzającym całkowity, całoroczny zakaz polowań na ten gatunek. Obecna liczebność łosia stanowi 608% zakładanej liczebności na 2033 r. w WŁPH.

W analizowanym okresie występuje również systematyczny wzrost populacji sarny z 2231 szt. w 2014 r. do 2846 szt. w 2023 r. Liczebność ta odpowiada zakładanej liczebności w WŁPH.

Wzrosła również populacja jelenia z 150 szt. w 2014 r. do 591 szt. w 2023 r. Pomimo podejmowanych działań tj. planowania pozyskania na poziomie znacznie przekraczającym zakładany przyrost zrealizowany, aktualna liczebność stanowi 246% zakładanej liczebności na 2033 r. w WŁPH.

W analizowanym okresie nastąpił nieznaczny wzrost populacji daniela z 73 sztuk w 2014 do 112 osobników w 2023 roku.

W grudniu 2018 roku na terenie OHZ LP „Suchowola” do łowiska zostały wypuszczone daniela: 3 byki i 3 zacielone łanie.

W ramach programu „Zasiedlania łowiska zajęcem i kuropatwą w celu wzbogacenia puli genowej istniejących populacji na lata 2011-2015” wpuszczono do łowiska na terenie OHZ „Suchowola”

2014 r – 183 kuropatwy

2015 r – 193 kuropatwy

2016 r – 250 kuropatw, 30 zajęcy

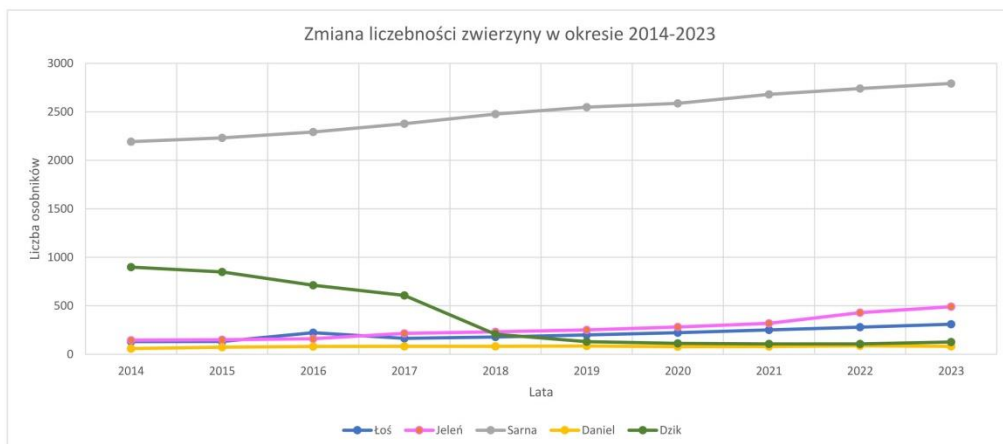
W ramach programu „Wsiedlenia dla realizacji wzbogacania różnorodności przyrodniczej łowisk polnych i leśnych na lata 2023-2027” wpuszczono na terenie OHZ LP „Suchowola”

2023 – 149 kuropatw,

2024-2033 – kontynuacja realizacji programu

Tabela 53. Stany inwentaryzacyjne zwierzyny w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Rok	Gatunek ilość sztuk				
	Łoś	Jeleń	Daniel	Sarna	Dzik
2014	133	150	73	2231	899
2015	222	161	81	2292	849
2016	164	215	82	2377	712
2017	179	231	82	2478	608
2018	199	252	85	2549	206
2019	223	281	78	2587	130
2020	251	319	80	2680	112
2021	280	429	88	2740	107
2022	310	491	83	2793	107
2023	353	591	112	2846	170
Zmiana 2014-2023 %	265	394	153	128	19

Ryc. 3. Zmiana liczebności łosia, jelenia, daniela, sarny i dzika w okresie 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Roczne plany łowieckie realizowane są w sposób właściwy. Wykonanie planu pozyskanie jelenia w analizowanym okresie zawierały się w przedziale od 84% do 96%, wykonanie planu pozyskania sarny zawierało się w granicach od 95% do 99%.

Tabela 54. Realizacja rocznych planów łowieckich w latach 2014-2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Według stanu na	Jeleń		Daniel		Sarna		Dzik	
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
	sztuk							
2014	61	51	21	17	523	504	1224	915
2015	86	75	33	29	566	561	1265	1053
2016	101	92	33	32	612	601	667	1257
2017	109	96	32	31	667	663	1056	815
2018	127	117	34	24	707	675	382	255
2019	146	132	30	29	754	730	220	339
2020	162	148	27	26	785	760	199	309
2021	209	191	30	30	837	824	214	167
2022	254	243	27	27	855	838	191	344
2023	328		24		857		244	

5.2. Plantacje choinkowe

Dotychczas ze względu na małe zainteresowanie choinkami oraz stroiszem w latach poprzedzających obecną rewizję PUL nadleśnictwo nie tworzyło plantacji choinkowych. Jednakże ze względu na rosnące zainteresowanie i możliwość samodzielnej wycinki drzewka z terenów leśnych zostało założonych 0,60 ha plantacji.

6. Ocena realizacji programu ochrony przyrody oraz wykonania zadań wynikających z planów ochrony dla obiektów, dla których takie plany zostały zatwierdzone.

W minionym okresie Nadleśnictwo realizowało zadania wynikające ze sporządzonego Programu Ochrony Przyrody na okres 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r. Corocznie aktualizowano Kronikę Programu Ochrony Przyrody zawierającą stan gatunków chronionych, wydane decyzje Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie oraz zestawienia form ochrony przyrody nadleśnictwa. W przypadku zainwentaryzowania nowego stanowiska lub obiektu podlegającego ochronie dokonywano na bieżąco aktualizacji opisów taksacyjnych w bazie SILP nadleśnictwa. Ponadto na podstawie Prognozy Oddziaływania na Środowisko i Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na okres 01.01.2014 r. do 31.12.2023 r. oraz dokumentów planistycznych ustanowionych w/w okresie dla form ochrony przyrody w zarządzie nadleśnictwa, wykonywano następujące czynności:

- w celu zachowania i ochrony stanowisk, podczas prowadzenia prac związanych z gospodarką leśną, informacja o występujących na danej powierzchni formach ochrony przyrody była odnotowywana na zleceniach prac wystawianych Wykonawcom usług leśnych,
- co roku do końca września nadleśnictwo dokonywało lustracji rezerwatów przyrody oraz pomników przyrody znajdujących się na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo,
- dokonywano co roku lustracji terenowej obecnie stwierdzonych gatunków roślin i grzybów podlegających ochronie, oraz zgłaszano nowe stanowiska. W miejscach ich występowania pozostawiano kępy starodrzewia.
- Nadleśnictwo dokonywało obserwacji stanowisk zwierząt chronionych strefowo, z której do 31 grudnia sporządzano stosowne notatki,
- w przypadku obserwacji nowych stanowisk zwierząt chronionych strefowo zgłaszano do RDOŚ w Lublinie potrzebę wydania decyzji ustanawiającej ochronę strefową stwierdzonego gatunku
- prace w miejscach całorocznego występowania gatunków ptaków strefowych wykonywano za zgodą RDOŚ w Lublinie. Nadleśnictwo występowało o stosowne zgody na prowadzenie prac gospodarczych.

str. 72

- w minionym okresie nadleśnictwo dokonywało lustrację użytków ekologicznych. Nieczytelność tablic lub ich brak zgłaszano do właściwych gmin.
- w celu zwiększenia i utrzymania bioróżnorodności nadleśnictwo prowadziło sukcesywną przebudowę drzewostanów, zaś podczas wykonywania cięć pozostawiano drzewa dziuplaste, śródleśne bagna i kępy starodrzewu,
- w obrębie obszaru Natura 2000 Czarny Las, dla którego określono PZO nadleśnictwo sprzątało śmieci i w uzgodnieniu z RDOŚ w Lublinie usuwało drzewa zagrażające wzdłuż drogi publicznej
- w minionym okresie nadleśnictwo podejmowało działania z zakresu konserwacji i utrzymania urządzeń melioracyjnych (rowów, zastawek i przepustów)
- w minionym okresie nadleśnictwo prowadziło wiele zadań z zakresu edukacji i promocji gospodarki leśnej, które zostały szczegółowo opisane w rozdziale 7

Tabela 55. Zestawienie form ochrony przyrody na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski (stan na 04.10.2023 r.).

Rodzaj obiektu	Liczba	Powierzchnia	W tym powierzchnia leśna
	[szt]		[ha]
Rezerwat przyrody	5	92,83	92,83
Natura 2000	3	31,94	31,17
Pomnik przyrody	14*	-	-
Użytki ekologiczne	17	114,86	114,86
Obszarów Chronionego Krajobrazu	3	2378,75	2292,04
Strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową	27	1182,69	1139,56
Zinventaryzowane stanowiska roślin i grzybów chronionych na gruntach n-ctwa	323	-	-

* w tym 2 głązy narzutowe, 7 pojedynczych drzew oraz 5 grup drzew

7. Zadania wynikające z zakresu zagospodarowania turystycznego i edukacji leśnej

7.1. Działalność edukacyjna Nadleśnictwa Radzyń Podlaski

Działalność edukacyjna prowadzona była w oparciu o Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski na lata 2014-2023.

Obiekty edukacji Leśnej Nadleśnictwa Radzyń Podlaski

- 1) Ogród edukacyjny wraz z wiatą edukacyjną przy siedzibie nadleśnictwa
- 2) Ścieżka dydaktyczna Czarny Las
- 3) Ścieżka dydaktyczno- historyczna Brzozowica
- 4) Punkt edukacyjny Szkołka Leśna Borowe

Obiekty zagospodarowania rekreacyjnego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski

- 1) miejsca postoju pojazdów w Leśnictwie Jabłoń (Smuga)
- 2) miejsce postoju pojazdów Leśnictwie Czarny Las (Zieleniec)
- 3) Miejsce odpoczynku - Turów
- 4) Miejsce odpoczynku - Feliksówka
- 5) Obszar leśny wg projektu „Zanocuj w lesie” - Borowe, Feliksówka, Turów

Szlaki turystyczne, rowerowe i innych podmiotów

- 1) Szlak rowerowy w Brzozowicy
- 2) Ścieżka dendrologiczna w Plancie
- 3) Szlak turystyczny PTTK żółty LU 1627
- 4) Szlak turystyczny PTTK zielony LU 1625
- 5) Szlak turystyczny PTTK czerwony Lu 1626
- 6) Szlak konny
- 7) Gminne szlaki rowerowe

7.2 Realizacja działalności edukacyjnej

Zgodnie z założeniami programu nadleśnictwo brało udział w wielu spotkaniach, akcjach, wydarzeniach, których celem była szeroko pojęta edukacja leśna społeczeństwa. Zrealizowano większość planowanych przedsięwzięć związanych z edukacją. Dzięki zaangażowaniu pracowników nadleśnictwa, pracowników Zespołu Szkół im. Unitów Podlaskich w Wohyniu oraz instytucji i organizacji trzecich 17 listopada br. zostanie przeprowadzona VIII edycja konkursu „Czy znasz nasze lasy”

W tym okresie nadleśnictwo zrealizowało

- budowę ogrodu edukacyjnego wraz z wiatą edukacyjną przy siedzibie nadleśnictwa 2018-2019. Ze względu na okres pandemii oficjalne otwarcie nastąpiło we wrześniu 2021r.
- przebudowę ścieżki przyrodniczej Czarny Las długości 2203 m w Milanowie, leśnictwo Czarny Las w 2015r.
- przebudowę miejsca odpoczynku Feliksówka wraz z modernizacją wiaty 2020 roku
- wyznaczenie na terenie nadleśnictwa trzech obszarów w ramach projektu Zanocuj w Lesie w leśnictwie Borowe, Feliksówka i Turów w 2022r.
- ponad dziesięciominutowy film o nadleśnictwie, którego produkcja została dofinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

W minionym okresie nadleśnictwo organizowało wiele własnych przedsięwzięć edukacyjnych oraz brało czynnie udział w akcjach organizowanych przez RDLP w Lublinie, DGLP oraz lokalny samorząd, a także wspierało lokalne organizacje na organizowanych przez nie wydarzeniach poprzez wystawianie leśnego stoiska, w którym to pracownicy nadleśnictwa prowadzili gry, zabawy, loterię oraz pogadanki o tematyce leśnej.

Najczęstszymi formami prowadzonej edukacji były lekcje terenowe, akcje i imprezy okolicznościowe, spotkania z leśnikami w szkołach, akcje sadzenia lasu. Począwszy od otwarcia ogrodu edukacyjnego we wrześniu 2021 r. dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia edukacyjne na jego terenie. Zaangażowani

pracownicy nadleśnictwa podczas wydarzeń edukacyjnych zawsze starali się dostosować sposób i tematykę przekazywanej wiedzy do wieku i poziomu wiedzy adresatów, panującej pory roku i zjawisk w przyrodzie. W akcjach o charakterze edukacyjno- promocyjnym były także rozdawane materiały promocyjne i edukacyjne dotyczące Lasów Państwowych i jak też samego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

W ostatnich latach znacząco została zwiększona i uzupełniona baza pomocy dydaktycznych wykorzystywanych w edukacji leśnej począwszy od eksponatów, materiałów źródłowych po instrumenty dydaktyczne. W maju 2021 roku w celu szerszego promowania wiedzy i informacji o nadleśnictwie został uruchomiony profil Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na portalu Facebook.

Ze względu na zły stan techniczny, wysokie koszty gruntownej konserwacji oraz brak zainteresowania ze strony okolicznej ludności i turystów nadleśnictwo poddało likwidacji:

- ścieżkę dydaktyczną „Turów – Główne” (2019 r.)
- ścieżkę dydaktyczną „Feliksówka” (2020 r.)
- punkt edukacyjny „Borki” (2020 r.)

Nadleśnictwo było organizatorem oraz współorganizatorem a także uczestniczyło czynnie w następujących przedsięwzięciach edukacyjnych:

Konkurs „Czy znasz nasze lasy”; Las pełen energii; Święto roweru w Lubartowie; 100 drzew na minutę; Akcja SadziMy; Akcja SprzątaMY; Drzewko za makulaturę; Cztery pory roku w lesie; Akcja sadzenia Dębów Niepodległości; Moc sów; Ogień Niepodległości’ Sprzątanie Świata; Leśne Lato z Radiem Lublin; Serenadowy Rajd Kupały; Dzień Ziemi; Akcja #Sprzątamy Polskie lasy z prezydentem”; Warsztaty „Z naturą Mi do Twarzy- Poznawanie poprzez doświadczenie”; Święto Drzewa; „1000 drzew na minutę”; Łączą nas drzewa”; Pszczoły wracają do lasu; Wakacyjne pikniki w Kąkolewnicy; Konkurs fotograficzny „Moje spotkanie z przyrodą” i wiele innych.

W minionym okresie kilkakrotnie w prasie branżowej (Lubelski Głos Lasu, Las Polski, Głos Lasu) ukazywały się artykuły o nadleśnictwie. W styczniu 2022r. w ramach programu „Zima w TVP3 Lublin” został wyemitowany na antenie TVP3 Lublin program

str. 76

telewizyjny o radzyńskich lasach. Pracownicy nadleśnictwa wielokrotnie udzielali wywiadów i pogadanek o tematyce leśnej na antenach radio RDC, Radio Lublin, Katolickiego Radio Podlasie.

W roku 2018 Zarządzeniem nr 27 z dnia 8 września 2018 r. Nadleśniczy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wprowadził regulamin korzystania z zajęć edukacji przyrodniczo-leśnej prowadzonej przez pracowników Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

Zarządzenie to usystematyzowało i zebrało w jednym miejscu zasady oraz ogólne wytyczne do prowadzenia edukacji oraz formy zajęć i ich zgłaszania. W związku z licznymi zmianami w infrastrukturze nadleśnictwa, uregulowaniach wewnętrznych oraz budową ogrodu edukacyjnego z izbą edukacyjną powyższe zarządzenie zostało rozszerzone o dodatkowe uregulowania i zapisy Zarządzeniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski z dnia 8 lipca 2020r.

Sformalizowanie w ten sposób zagadnień z zakresu edukacji leśnej oraz użytkowania obiektów rekreacyjno- wypoczynkowych ułatwiło prowadzenie zadań z zakresu edukacji. Wprowadzenie karty zgłoszeniowej zajęć i regulaminów użytkowania obiektów nadleśnictwa zapewniło możliwość przestrzegania zapisów odnośnie RODO, BHP i odpowiedzialności za uczestników zajęć.

7.3 Partnerzy Nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa

Partnerami Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w edukacji leśnej są:

- Przedszkola, szkoły podstawowe i szkoły średnie z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, w sumie,
- Samorząd powiatu Radzyńskiego,
- Samorządy gmin Radzyń Podlaski, Kąkolewnica, Milanów, Borki, Wołyń oraz Miasta Radzyń Podlaski
- Radzyńska Kraina Serdeczności
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzynie Podlaskim
- MOSiR w Radzynie Podlaskim
- GOK w Kąkolewnicy
- Zarząd Okręgowy Ligi ochrony Przyrody w Lublinie

str. 77

- ZS. Im. Unitów Podlaskich w Wohyniu
- Radzyński Ośrodek Kultury
- Koła łowieckie funkcjonujące na obszarze Nadleśnictwa Radzyń Podlaski
- Radio Lublin i Radio RDC
- Wspólnota Radzyńska
- TVP3 Lublin
- Portal internetowy www.iledzisiaj.pl
- Oddział PTTK w Radzynie Podlaskim
- Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Wołyń
- Towarzystwo Przyrodnicze „Bocian”
- Firma ProAgroNatura Mobilne Doradztwo Rolnicze,
- Lokalna społeczność Wsi Rudno
- PGE Dystrybucja w Lublinie
- Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Zofii Sękowskiwej w Radzynie Podlaskim

Tabela 56. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski wg ilości przeprowadzonych zajęć w latach 2014-2023 wg. stanu na 04.10.2023r.

Rok	Lekcje terenowe	Lekcje w Sali edukacyjnej	Spotkania w szkołach	Domy Kultury, Muzea	Konkursy Leśne	Akcje, imprezy	Wystawy
2014	16	-	7	-	-	5	-
2015	17	-	4	1	2	4	-
2016	11	-	12	1	-	4	-
2017	13	-	13	2	1	4	-
2018	10	-	9	1	2	3	-
2019	12	-	7	-	1	7	-
2020	4	-	1	-	-	-	-
2021	7	6	2	-	1	1	-
2022	10	36	2	-	1	11	-
2023	3	16	8	1		3	-

Tabela 57. Formy edukacji leśnej zrealizowane przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski wg frekwencji w latach 2014-2023 wg. stanu na 04.10.2023r.

Rok	Liczba zajęć ogółem	Liczba uczestników
2014	28	1215
2015	28	1114
2016	25	1528
2017	33	1390
2018	25	1187
2019	27	2176
2020	5	147
2021	17	764
2022	60	2193
2023	31	3004*
Liczba uczestników ogółem		14 718

* Dzień otwarty Nadleśnictwa Radzyń Podlaski- szacowany udział 800 osób

Powyższe tabele zawierają wyłącznie ilości osób uczestniczących w zajęciach edukacyjnych bez uwzględnia ilości osób korzystających z ogólnodostępnych obiektów edukacyjnych i obiektów zagospodarowania rekreacyjnego.

Ryc. 4. Frekwencja w zajęciach edukacyjnych w latach 2014-2023.

Tabela 58. Wydatki na edukację leśną i obiekty zagospodarowania rekreacyjnego w latach 2014-2023.

Rok	Źródła finansowania					Suma wydatków
	Koszty własne nadleśnictw	Fundusz leśny	Budżet państwa	Wojewódzki Fundusz OŚiGW	Inne	
2014	27 492,11 zł					27 492,11 zł
2015	43 744,99 zł					43 744,99 zł
2016	44 720,45 zł					44 720,45 zł
2017	57 032,79 zł					57 032,79 zł
2018	156 955,15 zł			13 000,00 zł		169 955,15 zł
2019	184 420,13 zł					184 420,13 zł
2020	130 245,53 zł					130 245,53 zł
2021	77 208,25 zł					77 208,25 zł
2022	176 557,18 zł					176 557,18 zł
2023	183 192,27 zł					183 192,27 zł
Razem	1 081 568,85 zł			13 000,00 zł		1 094 568,85 zł

Powyższa tabela zawiera łączne koszty związane z prowadzeniem edukacji leśnej oraz utrzymaniem obiektów edukacyjnych i rekreacyjnych a w szczególności koszty zakupu materiałów edukacyjnych, promocyjnych, dydaktycznych, koszty konserwacji, remontów oraz innych prac a także amortyzacji tych obiektów.

8. Lasy nadzorowane.

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski nie prowadzi nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.

9. Infrastruktura techniczna

W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski, w latach 2014 – 2023 zrealizowane zostały następujące inwestycje w infrastrukturę służącą gospodarce leśnej:

- 2014 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 4, długości 5,08 km, w leśnictwie Kock
- 2015 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 30, długości 3,2 km, w leśnictwie Turów
 - Przebudowa leśniczówki Czarny Las w Milanowie ul. Parkowa
 - Przebudowa ścieżki przyrodniczej Czarny Las długości 2203 m w Milanowie, leśnictwo Czarny Las
- 2016 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 19 i 20, długości 5,6 km, w leśnictwie Główne
- 2017 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 9, długości 4,4 km, w leśnictwie Czarny Las
 - Przebudowa leśniczówki Jaski, Jaski 1A, 21-300 Radzyń Podlaski
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 28, długości 1,4 km, w leśnictwie Turów
- 2018 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 7A, długości 2,3 km, w leśnictwie Suchowola
 - Budowa wiaty do celów łowiectwa
- 2018 - 2019 r.
 - Budowa wiaty edukacyjnej z częścią sanitarną wraz z zagospodarowaniem terenu
- 2019 r.
 - Budowa kancelarii Szkółki Borowe wraz z instalacją fotowoltaiczną 10 kWp
- 2020 r.
 - Przebudowa dojazdu pożarowego nr 21, długości 2,3 km, w leśnictwie Główne
- 2021 r.
 - Przebudowa leśniczówki Suchowola, Branica Suchowolska 29, 21-310 Wohyń
- 2022 r.
 - Przebudowa leśniczówki Turów na podwójną kancelarię leśnictw Kąkolewnica i Turów, instalacja fotowoltaiczna 5,32 kWp, Turów 39 A, 21-302 Kąkolewnica

str. 82

- 2022 - 2023 r.

-Przebudowa drogi Bedlno - Zosinowo, długości 4,9 km, w leśnictwie Turów

Ponadto wykonywane były wspólne inwestycje i remonty dróg z jednostkami samorządowymi, przy zaangażowaniu środków finansowych funduszu leśnego:

- 2015 r.

- Budowa drogi gminnej nr 103142L długości 2160 m w miejscowości Annówka, gmina Kock

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1601 L Milanów – Wierzbówka do kompleksu leśnego Góry Brzeziny na odcinku długości 520 m

- 2016 r.

- Remont drogi gminnej na działkach 1381 i 1459 długości 500 m, we wsi Strzyżew, gmina Łuków.

- 2021 r.

- Remont drogi gminnej nr 103143 dł. 2115 m do kompleksu leśnego Tyśmienka

- 2022 r.

- Remont dróg gminnych w miejscowości Planta: drogi gminnej nr 101800L, działki nr 337 i 48, na odcinku długości 2200 mb od drogi krajowej nr 63 oraz drogi gminnej nr 101801L, działki nr 363 i 110, na odcinku długości 1300 mb

- 2023

- Przebudowa drogi powiatowej nr 1219L Borowe – Wola Chomejowa długości 4200m.

Łączna długość przebudowanych dróg leśnych w dziesięcioleciu wyniosła 29,2 km, przebudowanych dróg publicznych z nawierzchnią bitumiczną – 6,4 km.

10. Wnioski wynikające z porównania powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzania lasu.

- W wyniku działań nadleśnictwa w zakresie zakupu gruntów, wznowień granic nieruchomości, przekazania w zarząd nadleśnictwa gruntów będących własnością Skarbu Państwa w tym wyjścia z współwłasności z Wspólnotą Leśną Rolników Wsi Wohyń powierzchnia w omawianym okresie wzrosła o 103,7033 ha.
- Przeciętna zasobność drzewostanów na 1 ha wzrosła z 285 m³ do 290 m³.
- Przeciętny wiek pozostał bez zmian - 68 lat
- Miąższość drzewostanów według udziału gatunków panujących na dzień 01.01.2024 r. wzrosła w stosunku do poprzedniej rewizji PUL z 3 699 310 m³ do 3 760 745 m³.
- Zgodnie z danymi zawartymi w tabeli miąższość drzewostanów wg. udziału rzeczywistego gatunkami wyliczonej przez Wykonawcę na dzień 01.01.2024r. względem stanu na 01.01.2014r. największy wzrost nastąpił dla buka i jodły oraz kolejno dla klona, dębu oraz lipy ponad 100% . Największe zmniejszenie miąższości nastąpiło dla topoli oraz olszy szarej ponad 90%. Miąższość sosny zmalała o 4,77%. Zmiany te wskazują na poprawność wykonywania przebudowy monokultur sosnowych drzewostanów

Poprawność wykonywania V rewizji Planu Urządzania Lasu przez nadleśnictwo potwierdziła kontrola kompleksowa przeprowadzona wiosną 2023r. na podstawie, której Dyrektor Generalny Lasów Państwowych wystawił Nadleśnictwu Radzyń Podlaski ocenę dobrą.

Zatwierdzam
Leszek
Gajuś
Elektronicznie
podpisany przez Leszek
Gajuś
Data: 2024.01.24
.....105245+0100.....

2.2. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

**Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych
Zespół Ochrony Lasu w Radomiu**

**REFERAT
Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu
dotyczący zagadnień z ochrony lasu
na Naradę Techniczno-Gospodarczą (NTG)
dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski**

Zespół Ochrony Lasu w Radomiu, ul. 25-go Czerwca 68, 26-600 Radom
e-mail: zolradom@las.gov.pl

www.zolradom.lasy.gov.pl

I. Zagrożenia powodowane przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji Planu Urządzenia Lasu na lata 2014 – 2023, dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, RDLP w Lublinie (stan na 30 września 2023 r.)

1. Szkodniki szkółek i upraw

1.1. Chrabąszcz majowy (*Melolontha melolontha*), chrabąszcz kasztanowiec (*Melolontha hippocastani*)

Chrabąszcz majowy i chrabąszcz kasztanowiec występują w większości kompleksów Nadleśnictwa, przy czym gęstość ich populacji jest zróżnicowana przestrzennie. W drzewostanach Nadleśnictwa Radzyń Podlaski obecne są wszystkie cztery szczepy chrabąszczy. Istotne znaczenie dla gospodarki leśnej, w skali całego Nadleśnictwa, ma szczep 2015/2019/2023/2027.

Nadleśnictwo prowadzi corocznie, w okresie od połowy kwietnia do końca maja, obserwacje intensywności lotów imagines chrabąszczy (na podstawie obserwacji wykonywane są mapy zasięgu i intensywności rójki). Stwierdzano zarówno fakt nalatywania na drzewostany graniczne z terenów przyległych, jak i obecność owadów wewnątrz kompleksów leśnych.

Nadleśnictwo prowadzi coroczne kontrole występowania szkodników korzeni na powierzchniach przewidzianych do odnowienia lub uszkodzonych żerem pędraków oraz na szkółce. W trakcie kontroli stwierdzano zagrożenie, przede wszystkim, ze strony szczepu głównego – maksymalnie w prognozie na 2018 r. (kontrola wykonana jesienią 2017 r.) stwierdzono zagrożenie, ze strony pędraków trzyletnich (L3), na powierzchni 27,21 ha. W przypadku pozostałych trzech szczepów stwierdzano występowanie zagrożenia, jednakże na powierzchni mniejszej (maksymalnie 6,67 ha), niż w przypadku szczepu głównego (w analizie zagrożenia należy uwzględnić różnice w ogólnej powierzchni objętej kontrolami w poszczególnych latach). Od 2015 roku rośnie jednak powierzchnia zagrożona ze strony populacji mieszanych, złożonych z 2, 3 lub w skrajnym przypadku wszystkich czterech szczepów.

Corocznie, w okresie sierpnia i września, prowadzone są przeglądy upraw pod kątem rozmiaru nowych szkód w odnowieniach, spowodowanych żerem pędraków. Powierzchnia szkód powodowanych przez pędraki (bez wskazania konkretnego szczepu), powyżej progu rejestracji (szkody powyżej 10% powierzchni, uwzględnione w formularzu 3 IOL), w uprawach i młodnikach osiągnęła najwyższe wartości w latach 2017 i 2018 i wyniosła 52 i 72 ha. W ostatnich pięciu latach powierzchnia szkód nie przekroczyła 35 ha.

Szczep główny dla Nadleśnictwa (2015/2019/2023) podczas ostatnich trzech rójek wykazywał wzmożone i masowe nasilenie lotów, przede wszystkim w kompleksach Leśnictw: Feliksówka, Borowe, Kock i Planta. Loty wzmożone i masowe objęły w 2015 r. ok. 1 080 ha, w 2019 r. ok. 1 800 ha a w 2023 r. 1 302 ha. W latach tych podjęto decyzję o wykonaniu zabiegów ratowniczych (L. Kock: 2015 r. i 2019 r., L. Borowe i L. Feliksówka: 2023 r.).

Zabiegi poprzedzone były szeroką analizą danych dotyczących lokalizacji szkód w oparciu o dodatkowe inwentaryzacje szkód w uprawach i młodnikach na koniec okresów wegetacyjnych, rutynowe i nadzwyczajne kontrole metodą dołów próbnych, rozpoznanie potencjalnych obszarów różki oraz przewidywane kierunki nalołów imagines.

W stosunku do maksymalnego zasięgu intensywnych lotów dokonano redukcji powierzchni planowanych zabiegów ochronnych, która wynikała z ograniczeń prawnych i przepisów wewnętrznych LP oraz rzeczywistego (potwierzonego obserwacjami w terenie) zasięgu i intensywności różki.

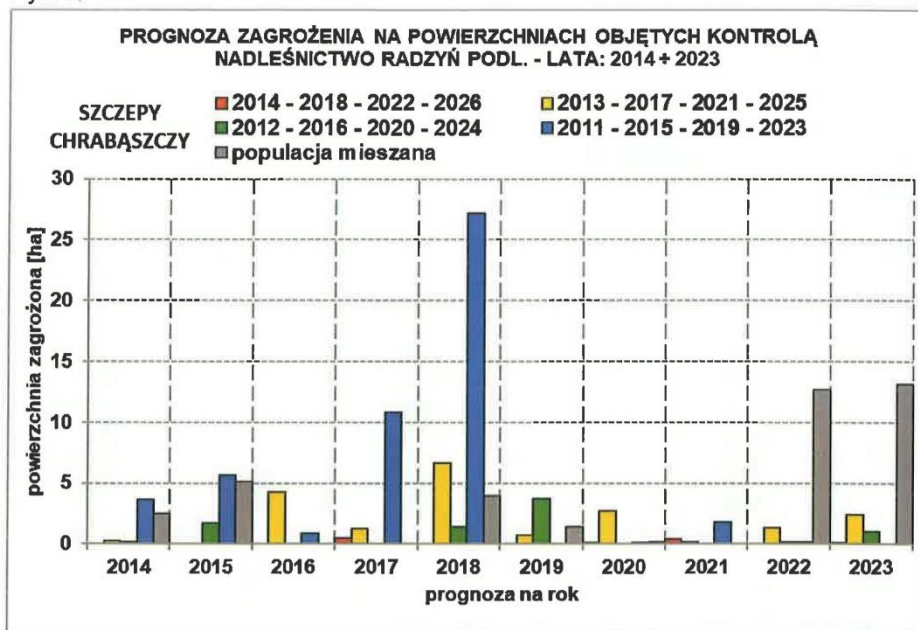
W latach 2014 – 2023 różki pozostałych trzech szczepów miały, zasadniczo, charakter lotów pojedynczych. Intensywne loty imagines obejmowały jedynie niewielkie obszary, głównie sąsiadujące z terenami rolniczymi. Zabiegi wykonywano na minimalnej powierzchni, zabezpieczając, przede wszystkim, obszary wokół szkółki (Leśnictwo Borowe).

Zabiegami obejmowano zarówno lasy Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa jak i innych form własności. W efekcie przeprowadzenia zabiegów ochronnych istotnie zredukowano rozmiar szkód rejestrowanych po 2019 r.

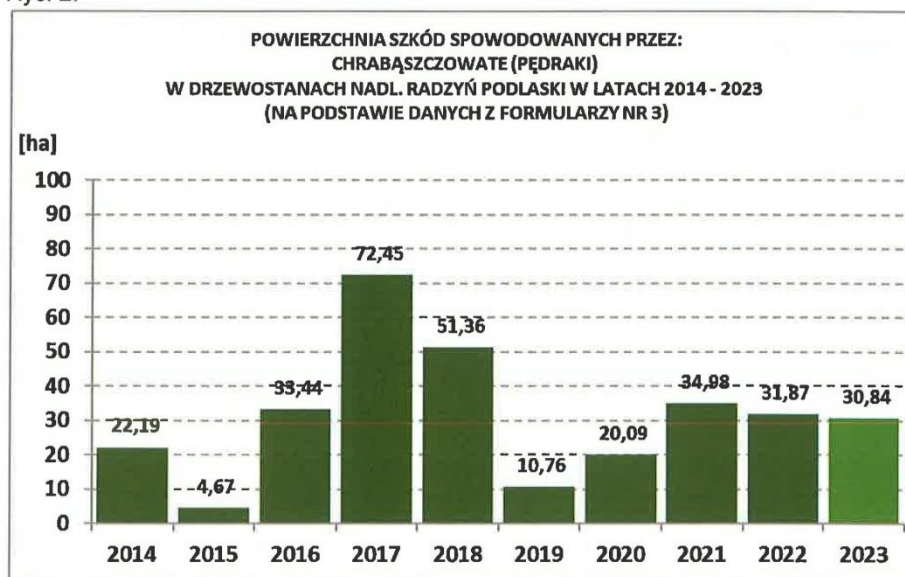
Istotnym czynnikiem redukującym szkody było, także, dostosowywanie terminów wprowadzania odnowienia do cyklu rozwojowego chrabąszczy tak, aby nie wprowadzać odnowień na powierzchnię w latach żerowania pędraków dwu- lub trzyletnich.

Pozostałe szkodniki korzeni (ogrodnica niszczylistka - *Phyllopertha horticola*, listnik zmiennobarwny - *Anomala dubia*, guniak czerwcyk - *Amphimallon solstitiale*, jedwabek brunatny - *Serica brunnea*) nie miały znaczenia gospodarczego. Pędraki tych gatunków występowały w próbach w minimalnych ilościach – istotnych szkód nie powodowały nawet na szkółce.

Ryc. 1.

Ryc. 2.

Ryc. 3.

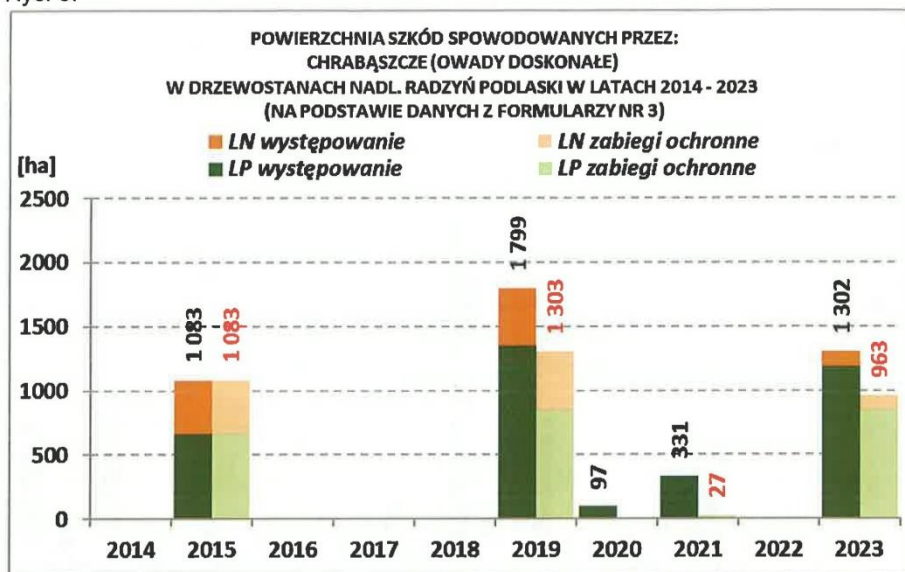

Tabela 1. Powierzchnia zabiegów ratowniczych

kategoria	2015	2019	2021	2023
	szczep główny	szczep główny	szczep poboczny	szczep główny
Lasy w zarządzie PGL LP	663,03	850,39	27,40	846,80
Lasy innych form własności	419,63	452,32	-	115,70
RAZEM	1 082,66	1 302,71	27,40	962,50
zabieg mechaniczny	-	-	-	-
zabieg biologiczny	-	-	-	-
zabieg chemiczny	1 082,66	1 302,71	27,40	962,50

1.2. Smolik znaczony (*Pissodes castaneus*), szeliniak sosnowiec (*Hylobius abietis*)

Zarówno szeliniak sosnowiec jak i smolik znaczony występowały w uprawach sosnowych regularnie, jednak szkody powyżej poziomu rejestracji, były stwierdzane jedynie incydentalnie.

Szkody od szeliniaka wystąpiły dwukrotnie, w 2016 r. na 2,46 ha i w 2021 r. na 0,20 ha. Szkody spowodowane żerowaniem smolika znaczonego wystąpiły w 2023 r. na 0,11 ha.

Przyczyn braku istotnych gospodarczo powierzchni szkód należy, prawdopodobnie, upatrywać w konsekwentnych, długofalowych działaniach Nadleśnictwa, które prowadziło kontrolę występowania szkodników, w miarę możliwości stosowało przelegiwanie zrębów, wykonywało terminowo działania profilaktyczne na uprawach (np. usuwanie w ramach zabiegów hodowlanych drzewek osłabionych) oraz podejmowało, stosownie do stopnia zagrożenia, działania ochronne (głównie zabiegi mechaniczne).

W przypadku smolika znaczonego silny wpływ na liczebność populacji ma występowanie czynników sprzyjających: porażenie upraw przez grzyby osutkowe, szkody natury abiotycznej, żer foliofagów sosny lub infekcja drzewek przez opieńki (opieńkowa zgnilizna korzeni) – czynniki te nie występowały masowo w ostatnim dziesięcioleciu w drzewostanach Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

Zabiegi ograniczania populacji szeliniaka i smolika na uprawach prowadzono konsekwentnie na całej zagrożonej powierzchni we wszystkich latach rejestrowanego występowania szkodników.

Ryc. 4.

Ryc. 5.

1.3. Pozostałe szkodniki szkółek i upraw

W 2021 r. wystąpiła incydentalnie, w uprawach na powierzchni 1,00 ha osnuja sadzonkowa (*Acantholyda hieroglyphica*) oraz mszyce, na szkółce, w 2014 r., na 1,74 ha (wykonano zabieg ratowniczy). Nie stwierdzono występowania innych gatunków szkodników na poziomie powodującym szkody istotne gospodarczo.

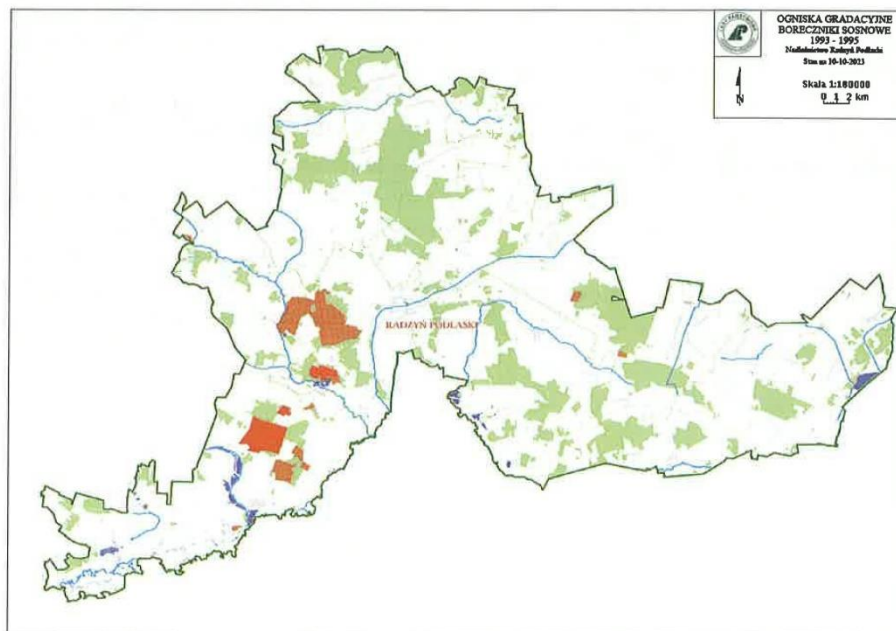
2. Szkodniki pierwotne drzewostanów iglastych i liściastych

Historycznie, na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wystąpiły w latach 1993 – 1995 gradacje boreczników sosnowych (różne gatunki, rodzina *Diprionidae*) na terenie obecnych Leśnictw: Kock, Feliksówka i Borowe. Na tej podstawie w 2012 roku wyznaczono ogniska gradacyjne dla tych szkodników.

W ostatnim dziesięcioleciu nie zarejestrowano wzmożonej aktywności szkodników pierwotnych ani szkód w drzewostanach. Sporadycznie szkodniki stwierdzane były w trakcie obowiązkowych kontroli występowania szkodników pierwotnych sosny, jednakże na poziomie zagrożenia, co najwyżej, w stopniu ostrzegawczym.

W drzewostanach liściastych nie notowano wielkopowierzchniowego, gradacyjnego występowania foliofagów gatunków liściastych oraz szkód przez nich powodowanych. Wyjątek stanowi pojaw zwójek dębowych w 2022 r. na 41,31 ha – zabiegów ograniczania populacji nie prowadzono.

Ryc. 6. Historyczne ogniska gradacyjne boreczników

3. Szkodniki wtórne

3.1. Kornik ostrozębny (*Ips acuminatus*)

Kornik ostrozębny wystąpił gradacyjnie na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w latach 2015 – 2021, powodując szkody w drzewostanach sosnowych. Gradacja miała charakter wielkopowierzchniowy i objęła teren całej RDLP w Lublinie. W chwili obecnej gradacja znajduje się w zaawansowanej fazie retrogradacji, a ilość szkodnika utrzymuje się na poziomie naturalnego zapasu w środowisku. Masowy pojaw kornika zbiegł się w czasie z suszą panującą w 2015 roku, osłabiającą vitalność drzewostanów a w konsekwencji zdolność obrony sosny przed zasiedleniem przez szkodniki z grupy kambiofagów.

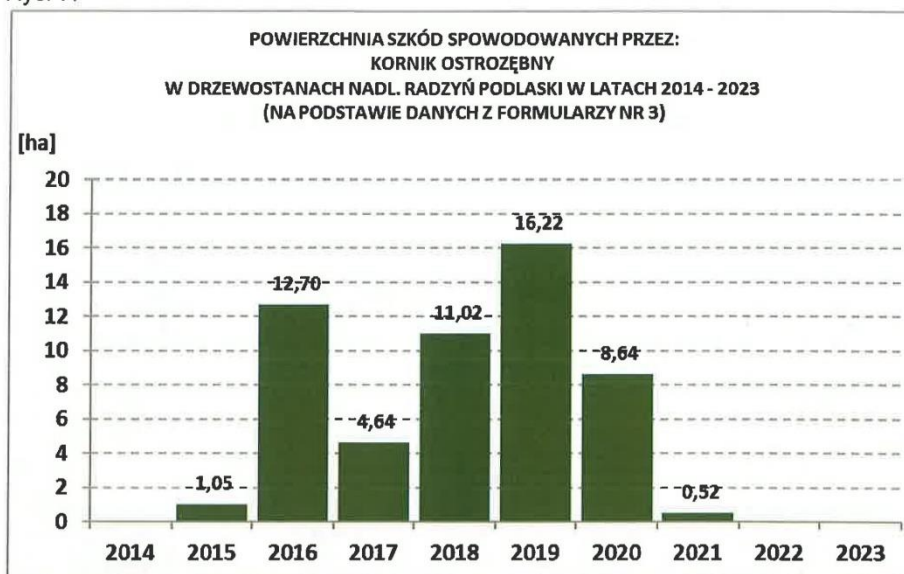
W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski, w latach 2015 – 2022, kornik ostrozębny spowodował powierzchniowe uszkodzenia drzewostanów na powierzchni łącznej około 55 ha (SILPWeb, formularz nr 3 IOL, wg. stanu na 30.09.2023 r.), maksymalnie 16 ha w 2019 r.

Prace porządkujące stan sanitarny drzewostanów sosnowych prowadzono na bieżąco, ewidencjonując drewno pozyskane z drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego za pomocą kodu IPSA, wprowadzanego do dokumentacji przy odbiorze surowca (system ewidencji wprowadzono od 1.04.2016 r.).

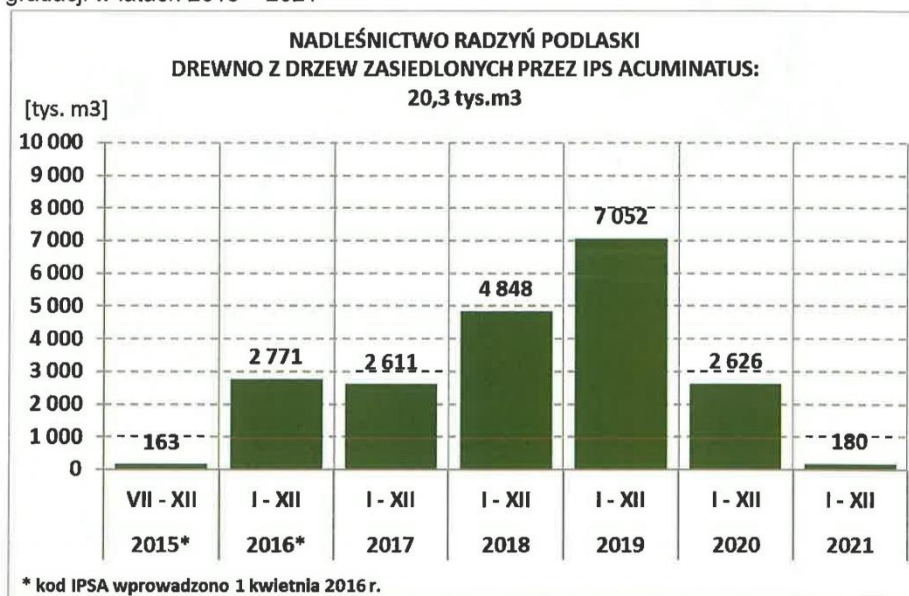
Od 2015 roku Nadleśnictwo Radzyń Podlaski pozyskało w sumie 20,3 tys. m³ drewna kornikowego (z kodem IPSA; stan na 30.09.2023 r.). Od 2020 r. widoczne jest zmniejszenie presji tego szkodnika na drzewostany Nadleśnictwa.

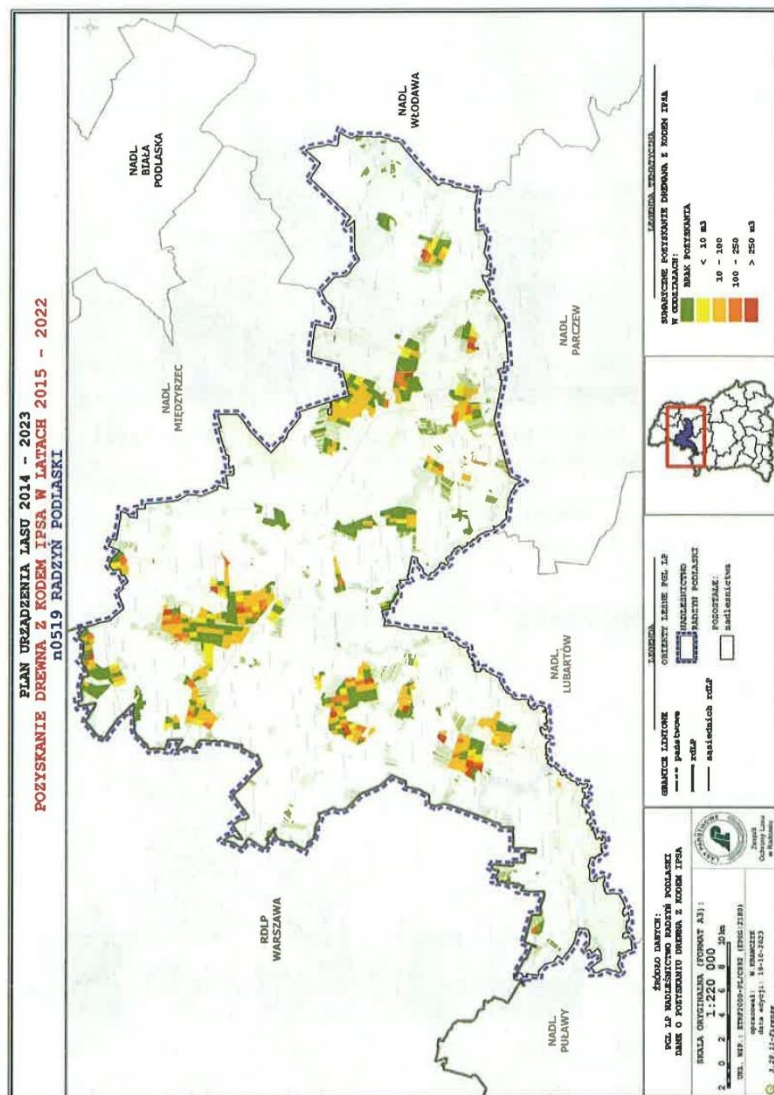
Nadleśnictwo podejmowało (zgodnie z wytycznymi RDLP w Lublinie i ZOL w Radomiu) działania ochronne obejmujące m.in. bieżące lustracje drzewostanów, identyfikację i usuwanie drzew zasiedlonych, przyśpieszoną spedycję drewna sosnowego pozyskanego z drzew zasiedlonych, niszczenie lub przerób wierchołków i drobnicy zasiedlonej przez kornika ostrozębnego (palenie lub zrębkowanie).

Ryc. 7.

Ryc. 8. Pozyskanie drewna z drzew zasiedlonych przez kornika ostrożębnego podczas gradacji w latach 2015 – 2021

3.2. Pozostałe szkodniki wtórne sosny

Nie stwierdzono istotnych szkód powodowanych przez szkodniki wtórne (liczebności populacji szkodników nie przekraczały poziomu tzw. „żelaznego zapasu”). Sumaryczna powierzchnia szkód rejestrowanych wyniosła w dziesięcioleciu 0,02 ha za sprawą rytownika pospolitego (*Pityogenes chalcographus*) w 2016 r.

3.3. Szkodniki wtórne świerka

W drzewostanach świerkowych (powierzchnia drzewostanów ze świerkiem jako gatunkiem panującym na początku dziesięciolecia wynosiła ok. 84 ha, udział w drzewostanach ok. 0,3%) wystąpiły szkody spowodowane zasiedleniem drzew przez kornika drukarza (*Ips typographus*) i szkodniki towarzyszące.

Kornik drukarz spowodował szkody na powierzchni 18 ha, z czego większość (15,92 ha) w 2016 r. Wraz z pojawem szkodnika prowadzono działania ochronne w postaci usuwania drzew zasiedlonych.

Ryc. 10.

4. Zagrożenia ze strony patogenów grzybowych (występowanie chorób lasu)

4.1. Patogeny stwarzające zagrożenie dla produkcji materiału sadzeniowego

Mączniak prawdziwy dębu (*Erysiphe alphitoides*) jest patogenem mogącym spowodować, w sprzyjających ku temu warunkach pogodowych, istotne szkody w produkcji szkółkarskiej i jedynie tam jest zwalczany poprzez wykonywanie zabiegów ochronnych. W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski występował i był zwalczany, corocznie, na powierzchni kwater z sadzonkami dębu. Zabiegi ochronne prowadzono na wczesnym etapie rozwoju patogenu, co zapobiegało negatywnym zmianom w kondycji produkowanego materiału sadzeniowego.

Osutka sosny to choroba sosny wywołana przez wiele patogenów. Poraża igły u siewek i sadzonek. Widocznym objawem są poszerzające się i żółte plamy różnej wielkości oraz przedwczesne opadanie igieł. Na szkółce może powodować nie tylko straty przyrostowe oraz obniżenie kondycji sadzonek ale także zamieranie materiału sadzeniowego. Osutka występowała i była zwalczana na szkółce (zabiegi chemiczne) co roku, na powierzchni maksymalnej 0,61 ha.

Zamieranie pędów sosny, powodowane przez *Sphaeropsis sapinea*, jest chorobą mogącą powodować istotne szkody gospodarcze na szkółkach. Na szkółce Nadleśnictwa Radzyń występował incydentalnie, na łącznej powierzchni 0,28 ha (2023 r.)

Występowanie osutki sosny i zamierania pędów sosny poza szkółkami (w uprawach, młodnikach i drzewostanach) omówiono poniżej.

Pozostałe patogeny i choroby występowały na szkółce sporadycznie i na niewielkich powierzchniach. Nadleśnictwo reagowało wykonując na bieżąco zabiegi ochronne, zapobiegając trwałym szkodom i w efekcie produkując materiał sadzeniowy najwyższej jakości.

Tabela 2. Powierzchnia sumaryczna szkód powodowanych przez patogeny grzybowe stwarzające zagrożenie dla produkcji materiału sadzeniowego w latach 2014 – 2023

czynnik sprawczy szkody	powierzchnia występowania
pasżytnicza zgorzel siewek (łącznie)	4,35
gatunków iglastych	3,12
gatunków liściastych	1,79
osutki sosny	3,42
osutki modrzewia	0,08
rdze na igłach/liściach	0,60
mączniak dębu	20,34
zamieranie pędów sosny	0,28
Inne choroby	1,40

4.2. Choroby upraw, młodników i drzewostanów starszych klas wieku

Grzyb powodujący zamieranie pędów sosny – *Sphaeropsis sapinea* - występuje powszechnie w drzewostanach sosnowych. Zazwyczaj nie powoduje istotnych szkód w drzewostanach, groźny może być przy wyjątkowo silnym nasileniu jedynie w uprawach i młodnikach. Szkody rejestrowane w uprawach i młodnikach wystąpiły na łącznej powierzchni ok. 12 ha, przede wszystkim w 2017 r. (7,70 ha).

Porażenie przez osutkę wystąpiło łącznie na pow. 24,37 ha. Masowy pojaw osutki, wynikający z wystąpienia w okresie jesienno-zimowym sprzyjających warunków pogodowych, spowodował obniżenie kondycji sadzonek na uprawach.

Uszkodzenie drzewostanów (udział drzew zasiedlonych powyżej progu rejestracji) spowodowane występowaniem huby korzeni, powodowanej przez korzeniowca wieloletniego (*Heterobasidion annosum*), odnotowano na powierzchni 3,78 ha w 2016 r.

W przypadku huby korzeni, ze względu na chroniczny charakter występowania tego patogenu, usuwanie drzew zasiedlonych ma znaczenie spowalniające porażanie kolejnych drzew, jednak nie powoduje całkowitej eliminacji czynnika szkodliwego.

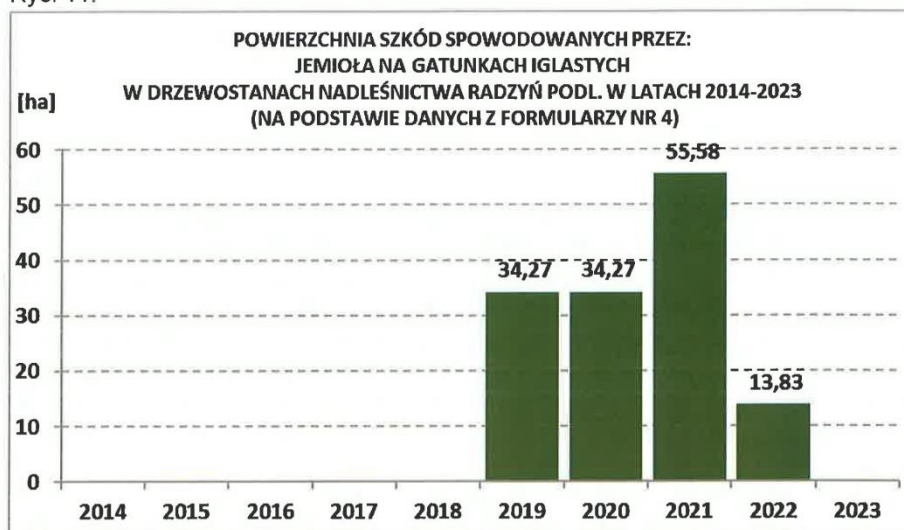
4.2.1. Jemioła na gatunkach iglastych i liściastych

W okresie obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu, w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski zaobserwowano obniżenie kondycji drzewostanów sosnowych wywołane licznym zasiedleniem drzew przez jemiołę rozpierzchną (*Viscum album ssp. austriacum*). Po raz pierwszy zjawisko to zanotowano w 2019 roku, kiedy to, po licznych informacjach dochodzących z różnych rejonów kraju, Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych zarządziła, opartą o jednolitą metodykę, powszechną inwentaryzację powierzchni drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę.

Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski zarejestrowano maksymalnie 55,58 ha drzewostanów zasiedlonych przez jemiołę.

Rozmiar szkód powodowanych przez jemiołę narasta w okresach, gdy przez 2 – 3 sezony wegetacyjne z rzędu ilość opadów jest na niskim poziomie (długotrwałe susze). W ostatnim dziesięcioleciu intensyfikacja pojawu jemioły w drzewostanach zbiegła się z wystąpieniem suszy lat 2015-2019, która spowodowała z jednej strony przyspieszenie tempa osłabienia i zamierania drzewostanów, z drugiej – sprzyjała rozwojowi jemioły.

Ryc. 11.

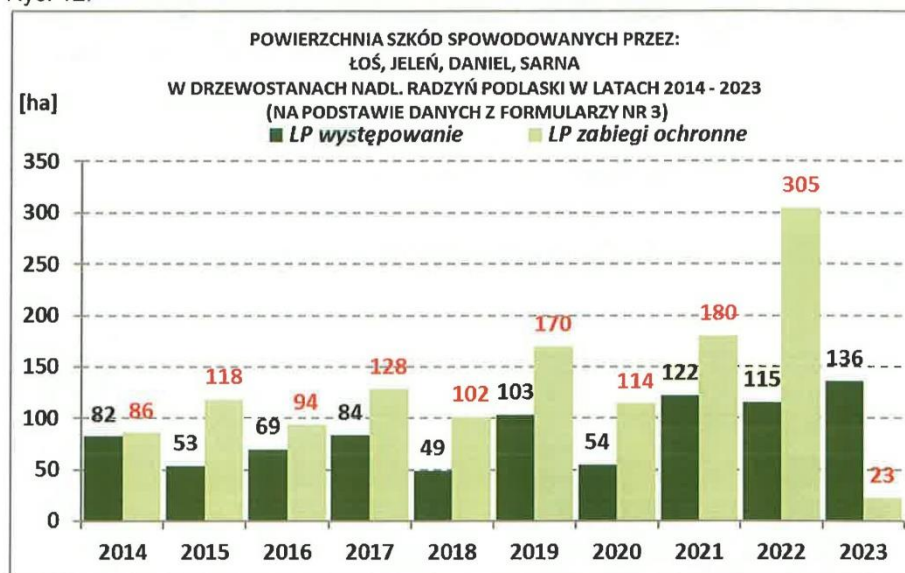
5. Szkody od zwierzyny

Istotnym problemem w prowadzeniu prawidłowej gospodarki leśnej były szkody w uprawach i młodnikach, wyrządzane przez zwierzynę (sarna, jeleń, łoś). Polegały one na zgryzaniu pędów, spałowaniu, osmykiwaniu, wydeptywaniu i czemchaniu. Uszkodzenia kształtowały się na zróżnicowanym poziomie: od 53 ha (2015 r.) do 136 ha (2023 r.). Nadleśnictwo stosowało mechaniczne i chemiczne metody ochrony upraw przed zwierzyną w formie m.in. grodzień, zabezpieczania repelentami, itp. Powierzchnia zabiegów ochronnych nie przekroczyła maksymalnie 305 ha.

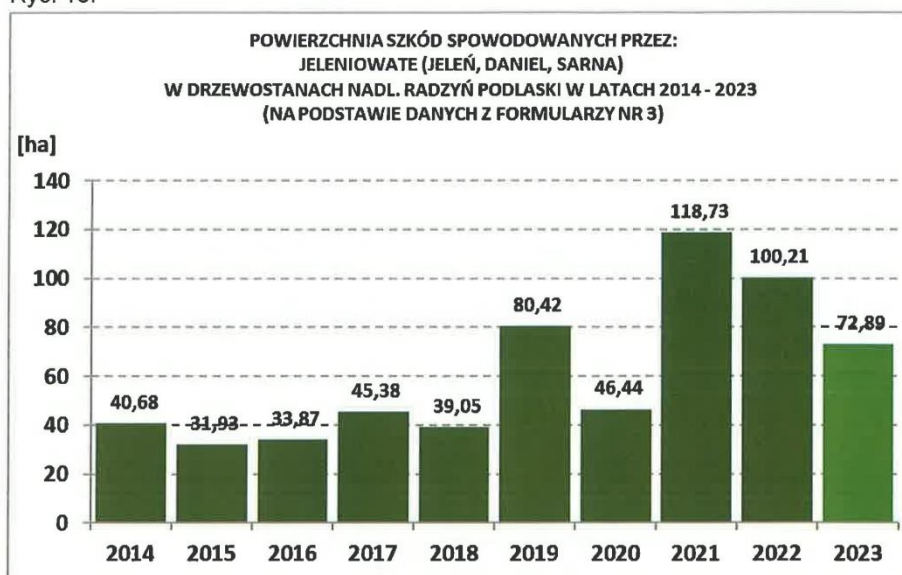
Coraz większe znaczenie ma występowanie łośa w drzewostanach i szkody przez niego powodowane. Rozmiar szkód wyniósł od 3 do 63 ha i w ostatnim okresie wykazuje tendencję wzrostową. Ze względu na moratorium na odstrzał łośi, ograniczanie szkód sprowadza się jedynie do grodzenia upraw oraz stosowania repelentów.

Szkody powodowane przez inne ssaki występowały na niskim poziomie. Powierzchnia szkód powodowanych przez dziką (*Sus scorfa*) wyniosła łącznie 7,85 ha, bobra (*Castor fiber*) 1,48 ha, gryzonie 2,04 ha, kreta (*Talpa europaea*) 0,04 ha.

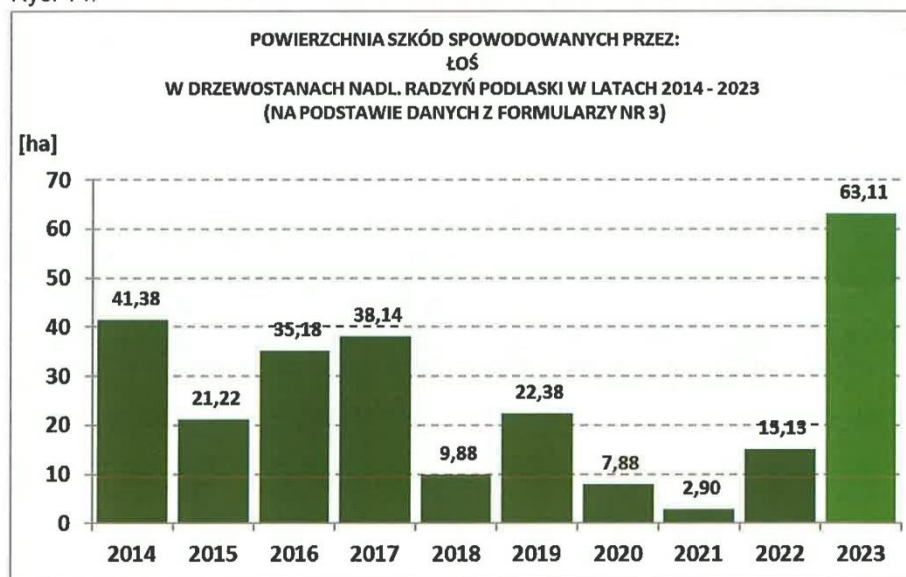
Ryc. 12.

Ryc. 13.

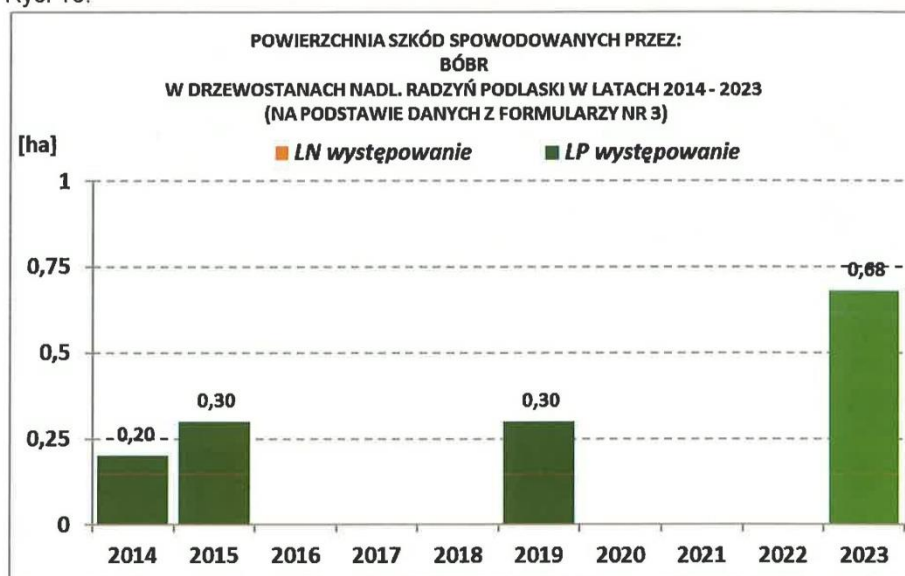
Ryc. 14.

Ryc. 15.

Ryc. 16.

6. Zagrożenie ze strony czynników abiotycznych i antropogenicznych

W latach 2014 – 2023 w drzewostanach Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wystąpiły szkody spowodowane przez abiotyczne czynniki szkodliwe: zakłócenia stosunków wodnych (41,45 ha), niskie i wysokie temperatury (20,31 ha), huraganowe wiatry (182,48 ha), śnieg (0,61 ha) oraz ogień (0,41 ha).

Szkody spowodowane podtopieniami stanowiły łącznie 7,32 ha, zarejestrowane w latach 2014, 2021 i 2022. Szkody od suszy, łącznie 39,98 ha, pojawiły się masowo przede wszystkim w 2016 r. (39,48 ha), jako reakcja drzewostanów na brak wody i ekstremalnie wysokie temperatury latem i jesienią 2015 r.

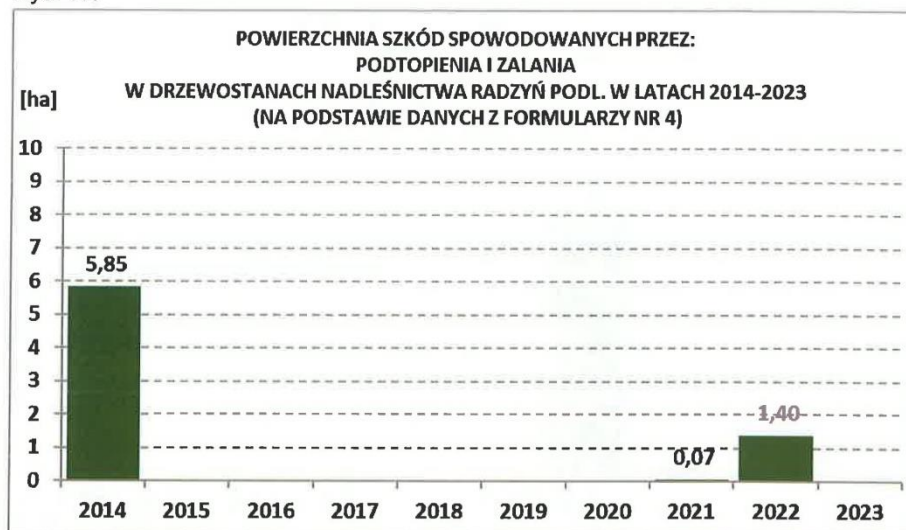
Powierzchniowe szkody od huraganowych wiatrów objęły łącznie 182,24 ha, z czego najwięcej szkód zarejestrowano w 2017 r. (158,82 ha). Szkody od śniegu, łącznie 0,61 ha, wystąpiły w latach 2017 (4,61 ha) i 2021 (17,78 ha). Powierzchnia drzewostanów uszkodzonych przez ogień wyniosła łącznie 0,14 ha.

Nadleśnictwo podjęło działania zaradcze w uszkodzonych drzewostanach, wykonując zabiegi sanitarne poprzez usuwanie drzew zamarłych i wykazujących obniżenie kondycji – stanowiące potencjalną bazę rozrodu szkodników wtórnych.

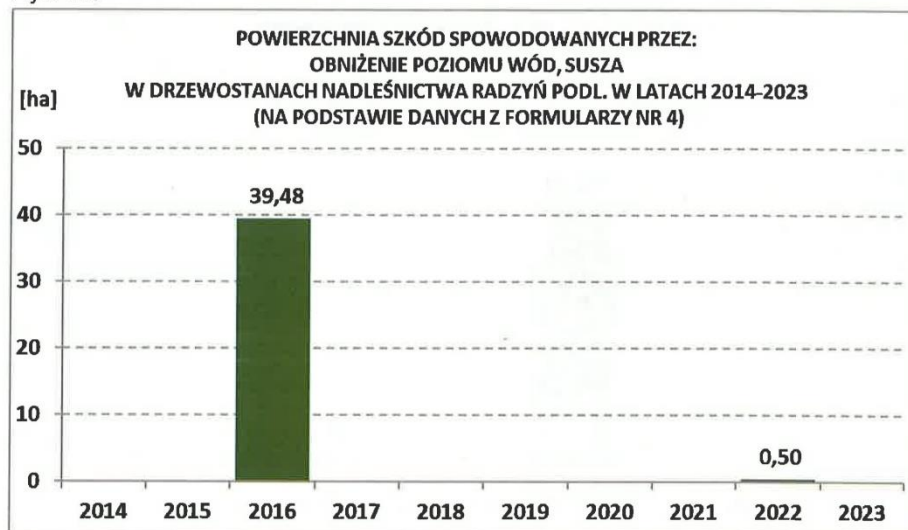
Tabela 3. Zestawienie powierzchni szkód spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne w latach 2014 – 2023 (źródło: formularz 3 IOL)

czynnik sprawczy	szkółki	uprawy i młodniki <20 lat	drzewostany >20 lat	ogółem
zakłócenia stosunków wodnych	-	-	41,45	41,45
podtopienia i zalania	-	1,26	6,06	7,32
obniżenie poziomu wód, susza	-	-	39,98	39,98
niskie i wysokie temperatury	-	20,31	-	20,31
oparzenia (zgorzel słoneczna), wędnięcie i zamieranie	-	-	-	-
zmrożenia, zwarzenia	-	20,46	-	20,46
wiatr	-	0,24	182,24	182,48
śnieg	-	0,41	0,20	0,61
ogień (pożar)	-	0,06	0,08	0,14

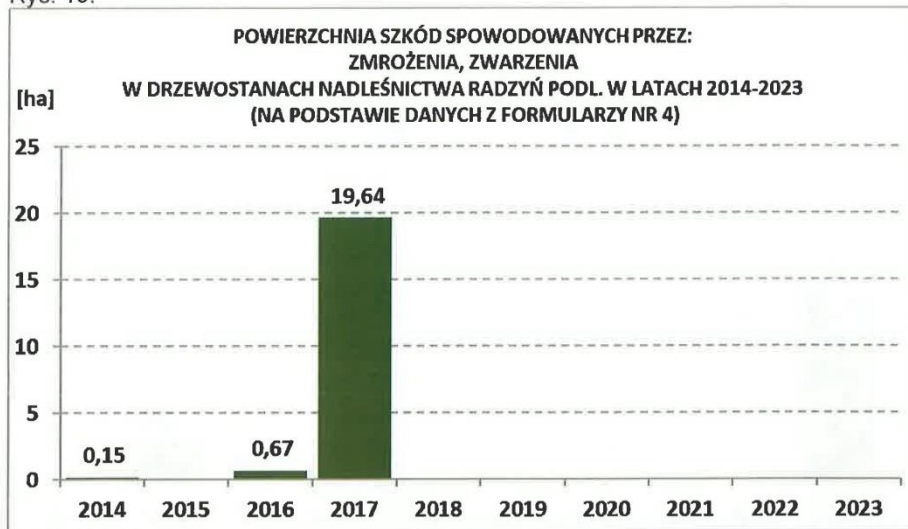
Ryc. 17.

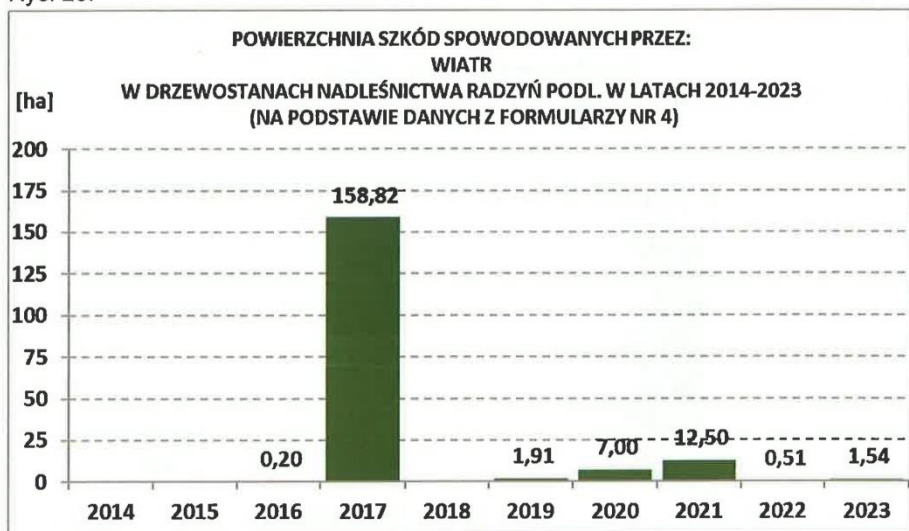
Ryc. 18.

Ryc. 19.

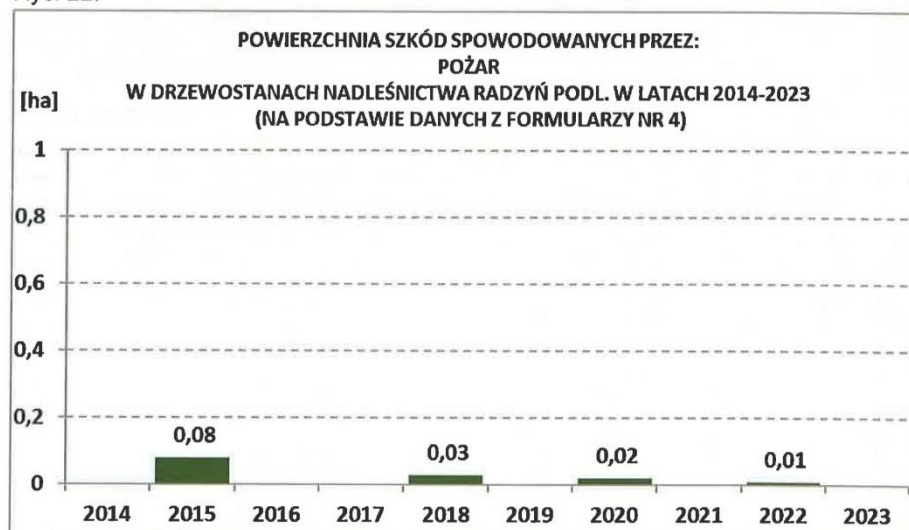
Ryc. 20.

Ryc. 21.

Ryc. 22.

7. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów

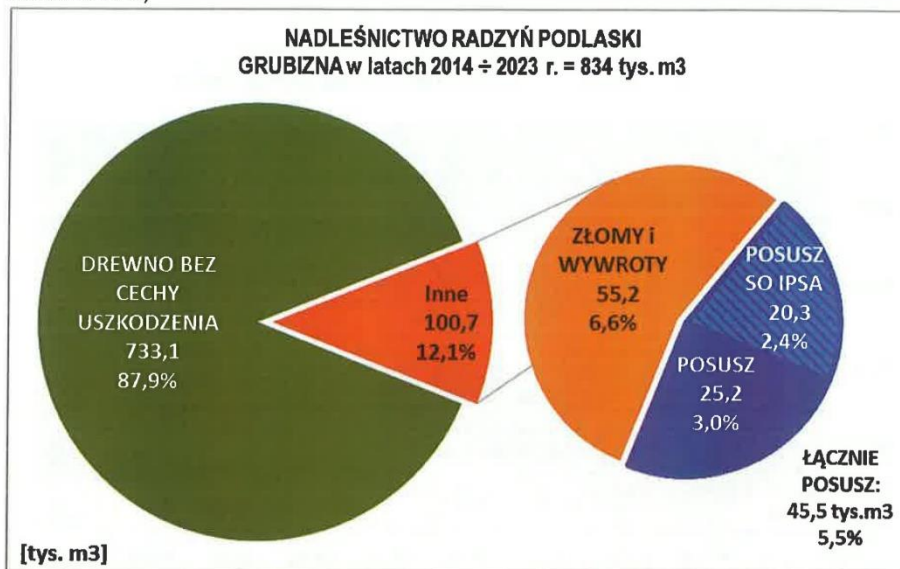
Łącznie w dziesięciolecie 2014 – 2023 Nadleśnictwo usunęło 100 tys. m³ drewna z drzew martwych i zamierających (tj. ok. 12,2% grubizny ogółem stan na 30.09.2023 r.), z czego 45,5 tys. m³ stanowił posusz (tj. 5,5%) a 55,2 tys. m³ złomy i wywroty (tj. 6,6%). Udział drewna P,ZiW w grubiznie w poszczególnych latach wahał się od 5,9% (2015 r.) do 20,6% (2019 r.).

Wielkość pozyskania drewna P,ZiW, zwłaszcza wysoki poziom w latach 2016 – 2020, wynika z pozyskania znacznych ilości posuszu z drzew zasiedlonych przez kornika ostrozębnego.

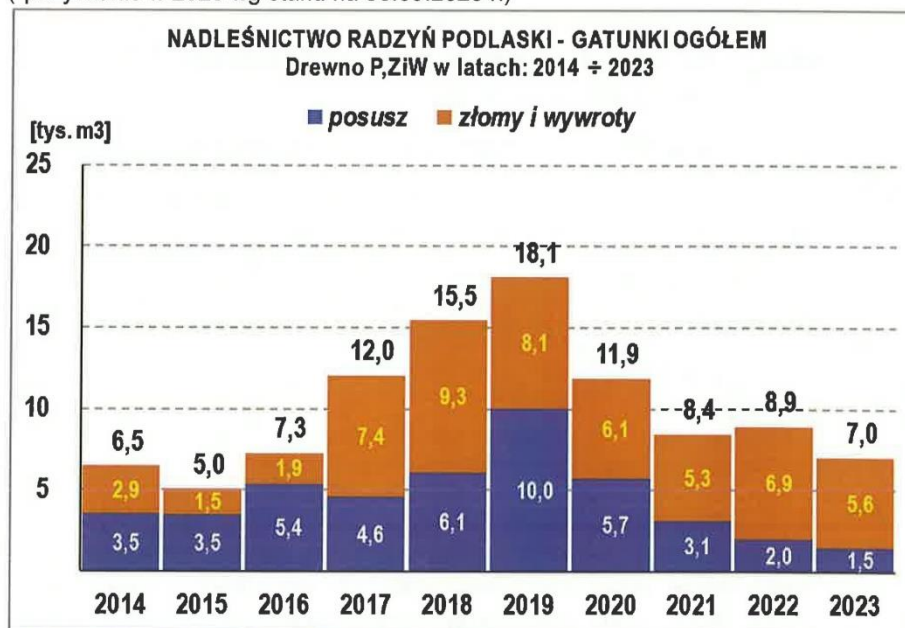
Tabela 4. Zestawienie drewna pozyskanego w ramach porządkowania stanu sanitarnego drzewostanów w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

GATUNKI OGÓŁEM										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZiW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2014	237	1 829	1 475	3 541	197	54	2 677	2 928	6 469	80 144
2015	439	1 220	1 845	3 504	127	164	1 254	1 545	5 049	85 440
2016	3 592	718	1 055	5 365	106	24	1 794	1 924	7 289	87 954
2017	2 845	963	783	4 591	80	4	7 354	7 438	12 029	86 458
2018	4 502	994	605	6 101	706	53	8 590	9 349	15 450	86 696
2019	7 382	1 502	1 156	10 040	483	273	7 311	8 067	18 107	87 775
2020	2 860	1 994	879	5 733	858	10	5 249	6 117	11 850	84 517
2021	510	1 479	1 147	3 136	134	30	5 134	5 298	8 434	85 538
2022	35	1 665	314	2 014	7	16	6 899	6 922	8 936	83 266
2023	10	857	591	1 458	14	41	5 511	5 566	7 024	65 911
SUMA	22 412	13 221	9 850	45 483	2 712	669	51 773	55 154	100 637	833 699
SOSNA										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZiW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2014	105	953	733	1 791	152	39	1 178	1 369	3 160	41 812
2015	353	832	820	2 005	92	5	328	425	2 430	41 997
2016	2 944	465	553	3 962	39	15	696	750	4 712	50 651
2017	2 692	673	449	3 814	71	4	3 895	3 970	7 784	45 660
2018	4 203	857	254	5 314	362	7	4 548	4 917	10 231	48 147
2019	6 933	1 019	656	8 608	154	76	3 386	3 616	12 224	49 266
2020	2 647	1 765	466	4 878	51	0	2 775	2 826	7 704	48 869
2021	425	1 096	826	2 347	18	4	2 573	2 595	4 942	47 966
2022	19	1 157	261	1 437	3	6	4 218	4 227	5 664	47 822
2023	0	672	487	1 159	9	8	3 229	3 246	4 405	34 102
SUMA	20 321	9 489	5 505	35 315	951	164	26 826	27 941	63 256	456 292
GATUNKI OGÓŁEM BEZ SOSNY										
ROK	POSUSZ				ZŁOMY I WYWROTY				P,ZiW RAZEM	GRUBIZNA OGÓŁEM
	Z	O	N	SUMA	Z	O	N	SUMA		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
2014	132	876	742	1 750	45	15	1 498	1 558	3 308	38 332
2015	86	388	1 025	1 499	35	159	925	1 119	2 618	43 443
2016	648	252	501	1 401	66	9	1 098	1 173	2 574	37 303
2017	153	289	334	776	9	0	3 459	3 468	4 244	40 798
2018	300	137	351	788	344	46	4 041	4 431	5 219	38 549
2019	449	483	500	1 432	329	198	3 926	4 453	5 885	38 509
2020	212	229	413	854	807	10	2 474	3 291	4 145	35 648
2021	85	384	321	790	115	26	2 561	2 702	3 492	37 572
2022	16	508	53	577	4	10	2 681	2 695	3 272	35 444
2023	10	185	103	298	6	33	2 282	2 321	2 619	31 809
SUMA	2 091	3 731	4 343	10 165	1 760	506	24 945	27 211	37 376	377 407

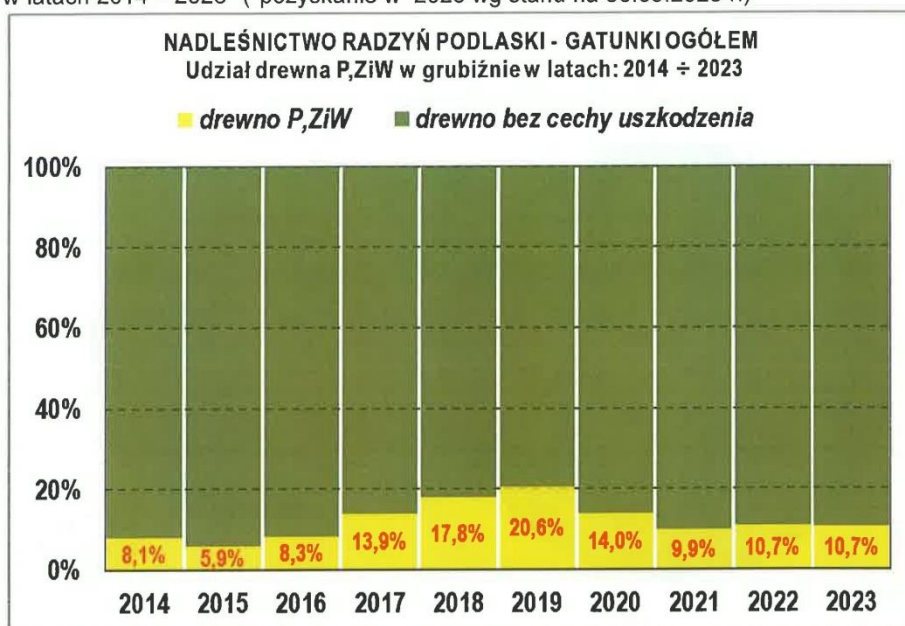
Ryc. 23. Sumaryczny udział złomów i wywrotów oraz posuszu (w tym drewna z kodem IPSA) w grubiznie ogółem w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

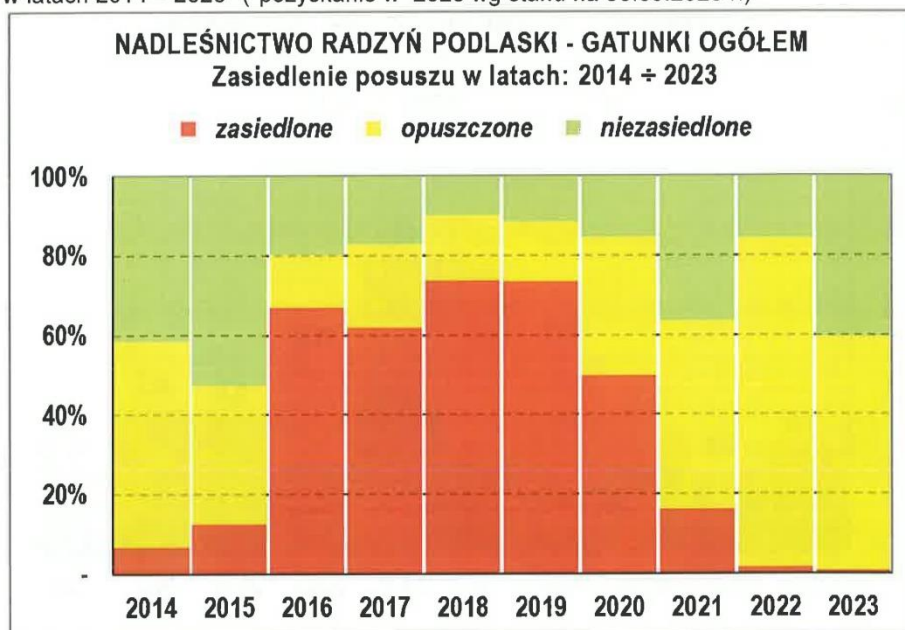
Ryc. 24. Pozyskanie posuszu oraz złomów i wywrotów w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

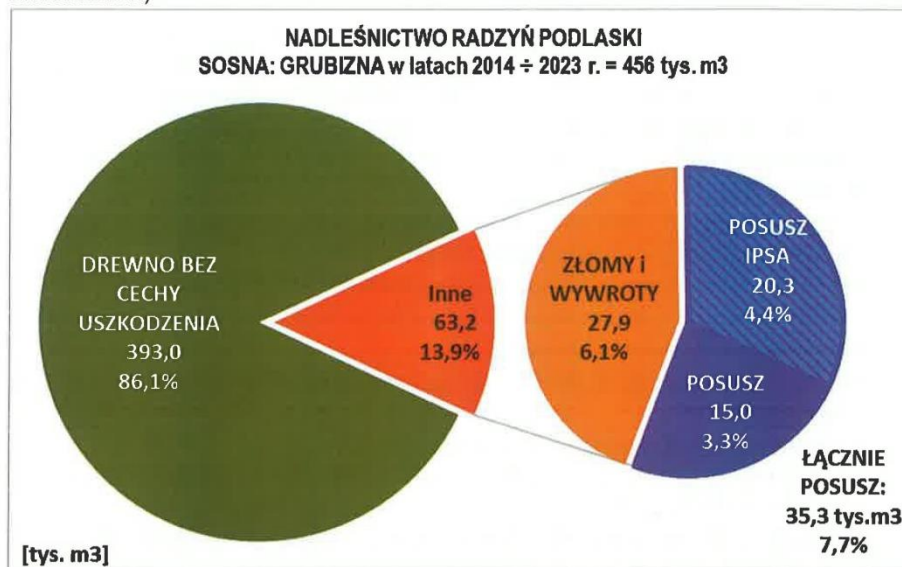
Ryc. 25. Udział drewna P,ZiW oraz drewna bez cechy uszkodzenia w grubiznie ogółem w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

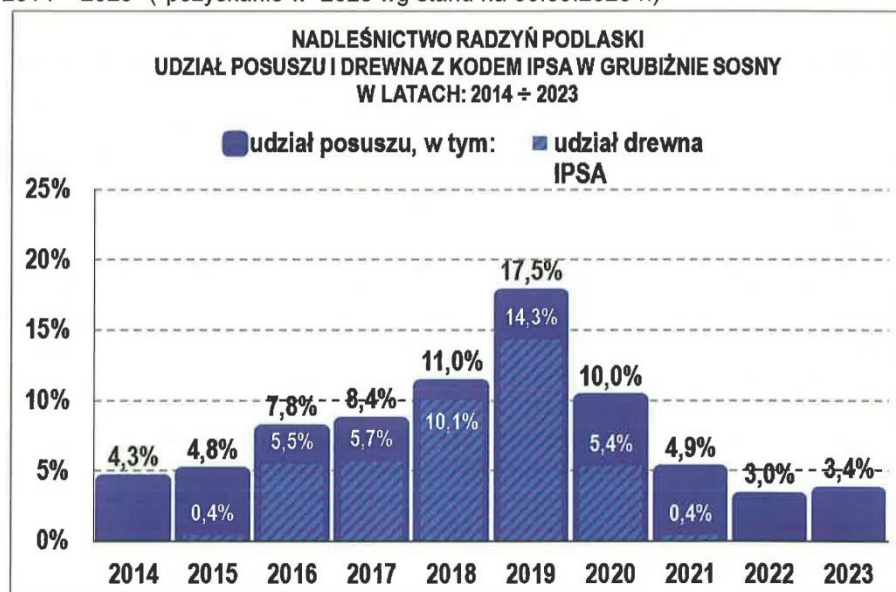
Ryc. 26. Udział drewna wg klas zasiedlenia przez szkodniki wtórne w posuszu ogółem w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

Ryc. 27. Sumaryczny udział złomów i wywrotów oraz posuszu (w tym drewna z kodem IPSA) w grubiznie **sosny** w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

Ryc. 28. Udział posuszu oraz drewna z kodem IPSA w grubiznie **sosny** w latach 2014 – 2023* (*pozyskanie w 2023 wg stanu na 30.09.2023 r.)

II. Prognoza zagrożeń oraz kierunkowe zadania z ochrony lasu na następne dziesięciolecie gospodarcze (2024 – 2033)

Priorytetowym zadaniem w ochronie lasu w przyszłym dziesięcioleciu, będzie monitorowanie i raportowanie o zagrożeniach ze strony czynników szkodliwych – w tym aktualizowanie partii kontrolnych do jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny, ognisk gradacyjnych, uporczywych pędraczysk, itp.

Podstawowy monitoring prowadzony na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski winien obejmować:

- monitoring występowania szkodników korzeni (chrabąszcze),
- monitoring przebiegu i zasięgu rójek imago chrabąszczy,
- monitoring występowania szkodników liściożernych (szkodniki pierwotne),
- monitoring zagrożenia drzewostanów powodowanego przez owady kambio- i ksylofagiczne (szkodniki wtórne),
- monitoring szkód powodowanych przez grzyby patogeniczne i inne czynniki chorobotwórcze,
- monitoring i ocenę zagrożenia powodowanego przez roślinożerne ssaki,
- monitoring uszkodzeń lasu powodowanych przez czynniki abiotyczne (głównie czynniki meteorologiczne),

Informacje o występowaniu szkodników, chorób i szkód winny być zgłaszane na karcie sygnalizacyjnej (formularz nr 1), w celu diagnozowania i monitorowania szkód przez Zespół Ochrony Lasu oraz odnotowywane na kartach ewidencyjnych (formularz nr 2) w celu ich ewidencjonowania, zgodnie z zapisami Instrukcji Ochrony Lasu w sprawozdawczości z tego zakresu.

Z początkiem 2014 roku wszedł w życie obowiązek przestrzegania zasad integrowanej ochrony roślin. Wynika on z postanowień art.14 dyrektywy 2009/128/WE z dnia 21.10.2009 r. – ustanawiającej ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów, której zapisy zostały implementowane do Ustawy z dnia 13 marca 2013 roku, o środkach ochrony roślin (Dz. U. 2013, poz. 455) i aktów wykonawczych do tej ustawy - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2013 r. w sprawie wymagań integrowanej ochrony roślin (Dz. U. 2013, poz. 505).

Instytut Badawczy Leśnictwa na zlecenie Dyrekcji Generalnej LP opracował dwie metodyki integrowanej ochrony – drzewostanów iglastych i liściastych, które zamieszczono na stronach internetowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Państwowego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych i Instytutu Badawczego Leśnictwa.

Z przedstawionych powyżej dokumentów wynika, że integrowana metoda ochrony roślin przed organizmami szkodliwymi polega na wykorzystaniu wszystkich dostępnych metod, w szczególności niechemicznych (agrotechnicznych, mechanicznych, fizycznych, biologicznych, hodowlanych) w sposób minimalizujący zagrożenie dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska.

Analiza problemów z zakresu ochrony lasu występujących w okresie dotychczas obowiązującego PUL (lata 2014 – 2023) na terenie Nadleśnictwa, wskazuje na potencjalną możliwość wystąpienia także w kolejnych latach podobnych zagrożeń oraz szkód wywołanych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

1. Szkodniki szkółek, upraw i młodników

1.1. Szkodniki korzeni.

Jak wspomniano powyżej, Nadleśnictwo Radzyń Podlaski jest objęte występowaniem wszystkich szczepów chrabąszczy, z wyraźną dominacją szczepu głównego 2015/2019/2023/2027. W efekcie realizowania działań ochronnych, w tym zabiegów wielkopowierzchniowych, zagrożenie ze strony tego szczepu zostało zredukowane do takiego poziomu, iż nie zachodzi potrzeba wykonywania kolejnej tury zabiegów ochronnych wiosną 2023 r. Jednakże zasięg występowania pędraków oraz ekspansji imagines w trakcie kolejnych rójek jest obecnie niemożliwy do prognozowania w perspektywie całego kolejnego dziesięciolecia. Nie jest również możliwa do przewidzenia dynamika zamian liczebności pozostałych szczepów. Zagrożenie upraw ze strony chrabąszczy może stanowić najważniejszy problem z zakresu ochrony lasu trakcie obowiązywania nowego PUL.

Warunkiem ograniczania rozmiaru szkód jest, także, dostosowanie działań z zakresu hodowli i użytkowania (np.: termin wykonania cięć w ramach użytkowania rębego, termin wprowadzania odnowienia) do cyklu rozwojowego szczepów.

W rozważaniach na temat prognoz zagrożenia drzewostanów ze strony chrabąszczy należy uwzględnić:

- występowanie obu gatunków chrabąszczy,
- potencjalne różnice w zasięgu występowania, liczebności, dynamice dyspersji w poszczególnych kompleksach leśnych,
- ekspansję chrabąszczy z terenów otaczających kompleksy leśne nadleśnictwa (pola uprawne łąki, lasy innych własności),
- zmieniające się prawne uwarunkowania realizacji wielkopowierzchniowych zabiegów ochronnych.

Uwzględnić należy również równoczesne występowanie, w tych samych kompleksach leśnych, chrabąszcza majowego i kasztanowca, co, ze względu na różnice w terminie rójki, może istotnie wpływać na sposób wykonania i uzyskiwane efekty zabiegów chemicznych.

1.2. Inne szkodniki upraw i młodników

Uprawy sosnowe osłabione w wyniku występowania patogenów korzeni, grzybów osutkowych, szkód łowieckich lub w wyniku błędów popełnianych podczas sadzenia, są szczególnie podatne na zasiedlanie przez smolika znaczonego. W sprzyjających warunkach owad ten odznacza się dużym potencjałem rozrodczym i w konsekwencji posiada zdolność do masowego pojawu z sezonu na sezon. Należy corocznie monitorować obecność tego gatunku oraz na bieżąco usuwać sadzonki zasiedlone.

Szeliniak jest groźnym szkodnikiem upraw sosnowych i należy spodziewać się jego regularnego występowania, szczególnie w kontekście użytkowania rębego w okresie lata, lub pilnych cięć wymuszonych obniżeniem stanu sanitarnego drzewostanów.

2. Szkodniki wtórne drzewostanów iglastych i liściastych

Ochrona przed szkodnikami wtórnymi powinna obejmować monitoring populacji szkodników, terminowe wywożenie do nabywcy pozyskanego surowca oraz bieżące porządkowanie stanu sanitarnego drzewostanów. Realizacja zadań związanych z szeroko pojętą higieną lasu powinna się odbywać zgodnie z kalendarzem występowania szkodników wtórnych oraz Instrukcją Ochrony Lasu.

Nadal potencjalnie groźnym szkodnikiem drzewostanów sosnowych jest kornik ostrożebny. W odpowiednich warunkach środowiskowych może wystąpić kolejna gradacja tego szkodnika.

W trakcie gradacji opanowuje nie tylko drzewa osłabione ale także skutecznie zasiedla drzewa bez widocznych oznak osłabienia. Jest wektorem grzybów wywołujących siniznę, co powoduje obniżenie wartości pozyskanego surowca.

W trakcie usuwania i ewidencjonowania drzew zasiedlonych przez kornika ostrożebnego należy zwracać uwagę na współobecność na tych samych drzewach innych szkodników wtórnych, zwłaszcza kornika sześciobocznego, przypłaszczka granatka, smolika sosnowca i drągowinowca, czy żerdzianki sosnowki.

Koncentrując się na walce z szkodnikami sosny nie należy zapominać o szkodnikach innych gatunków lasotwórczych, a zwłaszcza dębu (udział gatunków liściastych w drzewostanach Nadleśnictwa szacowany jest na poziomie ok. 39%, w tym Db – 18,5%, Ol – 7,6%, Brz – 11,9%).

3. Choroby drzew i drzewostanów powodowane przez grzyby i inne czynniki

Podstawowym czynnikiem wpływającym na stan zdrowotny drzewostanów sosnowych, w kontekście grzybów pasożytniczych, są patogeny korzeni z dominującą rolą huby korzeni i opieńkowej zgnilizny korzeni. Pomimo bardzo niskiej powierzchni szkód dotychczas rejestrowanych powyższe patogeny są częstym komponentem ekosystemów leśnych.

W odniesieniu do huby korzeni należy stosować zalecane przez IOL i literaturę przedmiotu (m.in. Choroby lasu – Z. Sierota) metody profilaktyczne i w szerszym zakresie metody biologiczne bazujące na preparatach opartych na *Phlebiopsis gigantea*.

Prognozy długookresowe zmian klimatycznych przewidują dalszy wzrost temperatur i pogorszenie bilansu wodnego. W następstwie tych zmian należy liczyć się ze wzrostem powierzchni szkód powodowanych przez jemiolę.

W warunkach dostępności wody na poziomie zaspokajającym potrzeby jemioli i jej gospodarza, gatunek ten nie powoduje istotnych szkód w drzewostanach. Problem powstaje w przypadku powtarzających się długich okresów ograniczonej dostępności wody (okresów suszy). Rozrzućna gospodarka wodna jemioli oraz brak mechanizmu samoograniczenia poboru wody z tkanek gospodarza w okresie suszy i wysokich temperatur, powoduje silne osłabienie i masowe wydzielanie się drzew.

Przeciwdziałając dalszemu rozprzestrzenianiu się jemioli należy realizować zalecenia Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych (znak sprawy: ZO.712.1.2019, z dnia 15.01.2020 r.), zgodnie z którymi należy:

- 1) prowadzić bieżącą obserwację drzewostanów porażonych przez jemiolę.
- 2) usuwać podczas cięć sanitarnych drzewa opalone przez jemiolę w stopniu silnym, zagrażającym życiu drzew.
- 3) w przypadku realizacji cięć w drzewostanach opalonych przez jemiolę stosować zapisy §53, pkt 5 i 6 Zasad Hodowli Lasu.
- 4) w przypadku opalenia przez jemiolę drzew w całym wydzieleniu w stopniu zagrażającym jego trwałości należy wykonywać zręby sanitarne.
- 5) w przypadku znacznego obniżenia zadrzewienia wskutek prowadzenia cięć sanitarnych lub zabiegów pielęgnacyjnych i cięć sanitarnych należy wykonać zręb sanitarny.
- 6) w drzewostanach niezagrożonych przez jemiolę należy usuwać, w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych, drzewa przez nią zasiedlone, nawet w niewielkim stopniu, by nie stanowiła ona materiału rozmnożeniowego.
- 7) należy prowadzić wzmożone działania informacyjne, mające na celu uświadomienie społeczeństwa o przyczynach zasadności i konieczności podejmowanych działań, zmierzających do ograniczenia występowania jemioli i innych czynników szkodliwych.

4. Szkody od zwierzyny

Podstawowym warunkiem skutecznych działań minimalizujących szkody od zwierzyny jest prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, opartej o właściwe szacowanie stanu zwierzyny oraz regulację liczebności populacji, stosownie do rzeczywistego rozmiaru szkód. W okresie dochodzenia do optymalnych stanów zwierzyny płowej niezbędne są wszechstronne działania profilaktyczne ukierunkowane na zabezpieczanie odnowień przed jej presją.

Należy spodziewać się wzrostu powierzchni szkód powodowanych przez łosia zwłaszcza, iż jest to gatunek objęty moratorium na jego odstrzał. Gatunek ten coraz częściej pojawia się nawet na terenach silnie zurbanizowanych. W tym przypadku Nadleśnictwo ma niewielkie możliwości ograniczania szkód, zredukowane do groduń oraz stosowania repelentów.

W odniesieniu do bobra europejskiego należy podejmować wszelkie dopuszczone prawem działania mające na celu ograniczanie szkód powodowanych przez tego gryzonia łącznie z ograniczeniem jego liczebności.

5. Zagrożenia ze strony czynników abiotycznych

Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne można do pewnego stopnia minimalizować poprzez działania głównie z zakresu profilaktyki dyspozycyjnej. Dla przykładu konsekwentna i terminowa realizacja zadań z zakresu hodowli (pielęgnacje, czyszczenia, trzebieże), kształtuje właściwy skład i strukturę z punktu widzenia stabilności drzewostanów i podniesienia ich odporności na szkody ze strony tej grupy czynników.

W przypadku powstania szkód natury abiotycznej (w postaci zamierających drzew, wywrotów, złomów), należy je na bieżąco usuwać, wykazując dbałość o właściwy poziom higieny lasu i nie dopuszczając do zasiedlania drzew przez szkodniki wtórne.

6. Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów

Pomimo wystąpienia licznych, powtarzających się w ciągu całego minionego okresu sprawozdawczego, powierzchniowych szkód natury bio- i abiotycznej, stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski jest dobry. W związku z tym działania przyszłego dziesięciolecia powinny koncentrować się na monitorowaniu zdrowotności (witalności) drzewostanów, ponieważ obniżenie zdrowotności stanowi ogniwo inicjalne procesów zasiedlania osłabionych drzew i drzewostanów przez szkodniki wtórne i patogeny grzybowe.

W kolejnym dziesięcioleciu spodziewać się należy, iż dojdzie do zjawisk szkodotwórczych (na skalę lokalną jak i wielkopowierzchniową), obniżających zdolności obronne ekosystemów leśnych przed zasiedleniem przez kambio- i ksylofagi.

Należy monitorować rozwój populacji poszczególnych gatunków szkodników wtórnych, mogących wyrządzać szkody istotne gospodarczo. W postulat ten wpisują się zadania służb terenowych obejmujące m.in.:

- wyszukiwanie, usuwanie i wywóz poza strefę zagrożenia drzew zasiedlonych i podejrzanych o zasiedlenie,
- terminowy wywóz pozyskiwanego surowca drzewnego, zwłaszcza w okresie aktywności szkodników,
- kontrolne wykładanie pułapek klasycznych,
- wywieszanie pułapek feromonowych,
- bieżąca rejestracja (zgodnie z obowiązującą sprawozdawczością) prowadzonych działań.

Konsekwentna realizacja przedstawionych zadań z ochrony lasu i przyjętych kierunków działania, z pewnością pozwoli na zachowanie również w przyszłości, dobrego poziomu stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

KIEROWNIK
Zespołu Ochrony Lasu
w Radomiu

dr inż. Marek Kamola

2.3. Koreferat wykonawcy projektu pul

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

KOREFERAT

**Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
do referatu Nadleśniczego Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI
dotyczącego analizy gospodarki leśnej za lata 2014-2023**

Radzyń Podlaski, 6.11.2023 r.

OCENA GOSPODARKI UBIEGŁEGO OKRESU NADLEŚNICTWA RADZYŃ PODLASKI

Niniejszy koreferat dotyczy oceny gospodarki przeszłej dotyczącej V rewizji, która przedstawiona została przez Nadleśniczego w referacie pn. „Analiza gospodarki leśnej za okres od 01.01.2014–31.12.2023 r. w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski”. W koreferacie również przeanalizowano stan zasobów drzewnych i dokonano oceny oddziaływania czynności gospodarczych na środowisko i obszary Natura 2000.

I. STAN POSIADANIA

BULiGL nie wnosi uwag do bilansu powierzchniowego nadleśnictwa za okres od 1.01.2014 do 31.12.2023 r. przedstawionego przez Nadleśniczego w analizie gospodarki przeszłej.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian powierzchniowych w nadleśnictwie w minionym okresie gospodarczym (grunty bez współwłasności):

Wyszczególnienie	Stan na 1.01.2014	Stan 1.01.2024	Różnica
I. Lasy	13337,08	13402,14	65,06
I.1 Grunty zalesione	12917,53	12917,80	0,27
I.2. Grunty leśne nie zalesione	85,45	133,92	48,47
I.3. Grunty leśne związane z gospodarką leśną	334,10	350,42	16,32
II. Grunty nieleśne	343,04	335,72	-7,32
Ogółem	13680,12	13737,86	57,74

Przyczyny zmian powierzchniowych przedstawił Nadleśniczy w „Referacie – Analiza gospodarki leśnej za okres 01.01.2014-31.12.2023 w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski”.

W zakresie zmian powierzchniowych – wzrosła ogółem powierzchnia leśna oraz zmalała powierzchnia gruntów nieleśnych.

W nadleśnictwie występują grunty sporne na powierzchni 1,46 ha w obrębie Radzyń, gmina Wołyń, obręb ewidencyjny Bezwola Wymyśle.

II. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH NA UBIEGŁE DZIESIĘCIOLECIE Z ICH WYKONANIEM

1. Użytkowanie rębne

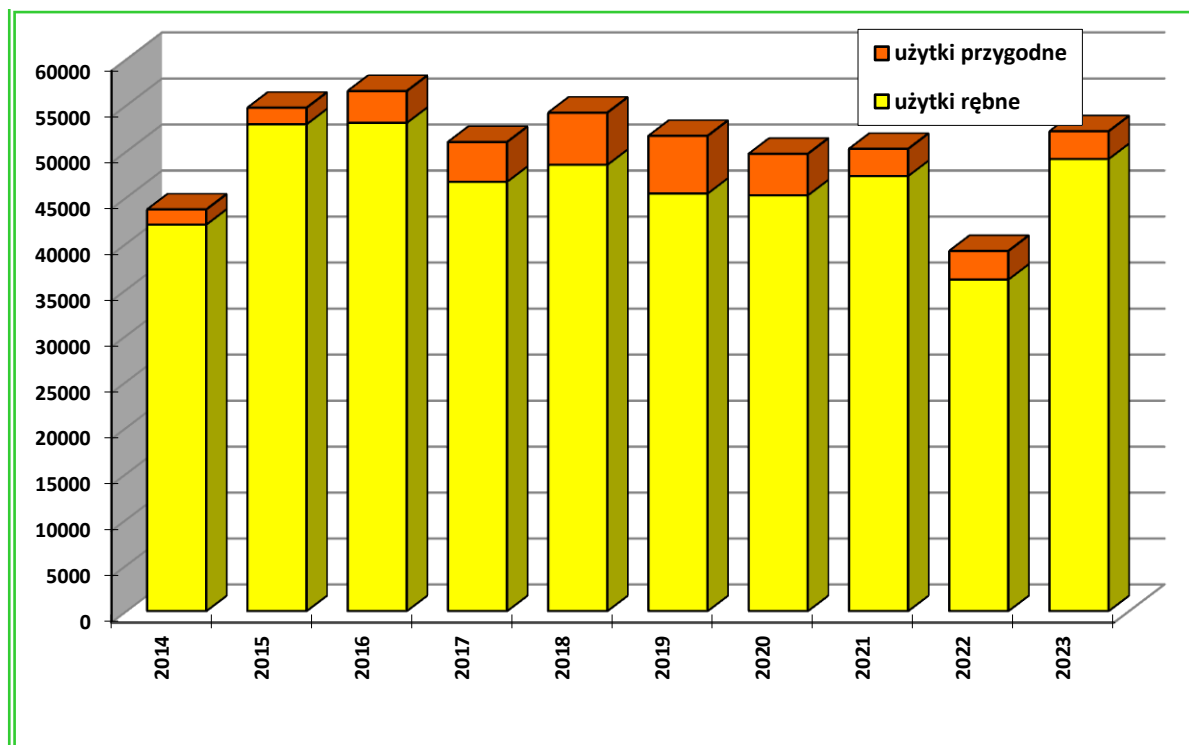
Analizę rozmiaru użytkowania rębnego i uzasadnienie, odstępstwa od planu cięć oraz przyczyny nie wykonania cięć rębnych przedstawił wyczerpująco Pan Nadleśniczy w swojej analizie gospodarki przeszłej, do którego wykonawca nie wnosi uwag.

Zakres wykonania planu użytków rębnych przedstawiono poniżej

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski
	% wykonania
Etat powierzchniowy	96,57
Etat miąższościowy (łącznie z użytkami przygodnymi)	99,90

Różnice pomiędzy planowanym etatem a wykonaniem spowodowane były zdarzeniami losowymi oraz zmieniającą się sytuacją na gruncie. Dotyczyło to konieczności porządkowania stanu sanitarnego drzewostanów uszkodzonych przez czynniki biotyczne i abiotyczne.

Wykonanie użytków rębnych w kolejnych latach obowiązywania pul.

W wyniku prowadzonych cięć rębnych:

- został utrzymany dobry stan zdrowotny i sanitarny w tej grupie drzewostanów,
- nastąpił wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia.

2. Użytkowanie przedrębne

Wykonanie etatu powierzchniowego w użytkowaniu przedrębnym przedstawił szczegółowo Nadleśniczy w swojej analizie, wskazując odstępstwa planowanych wskazań gospodarczych z faktycznie wykonanymi zabiegami.

Zakres wykonania użytkowania przedrębego wg kategorii cięć przedstawia tabela.

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski
	% wykonania
<i>Czyszczenia późne CPP</i>	
Etat powierzchniowy	45,94
Rozmiar miąższościowy	66,21
<i>Trzebieże TW+TP z użytkami przygodnymi</i>	
Etat powierzchniowy	89,96
Rozmiar miąższościowy	100,39
<i>Razem użytki przedrębne z użytkami przygodnymi</i>	
Etat powierzchniowy	88,00
Rozmiar miąższościowy	100,00

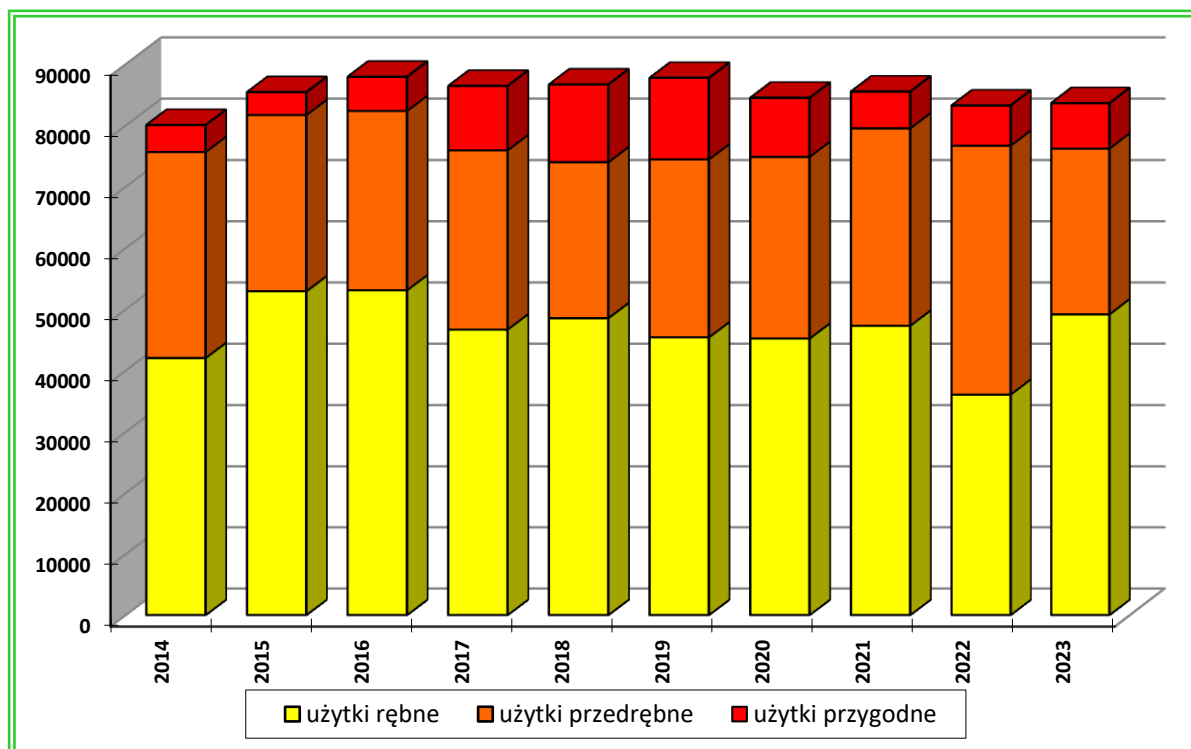
Użytkowanie przedrębne było prowadzone wg potrzeb hodowlanych a cięcia wykonane prawidłowo. Wykonane cięcia prowadziły do utrzymania lub poprawy stabilności mechanicznej drzewostanów (sanitarne porządkowania lasu) i sprawności siedliska, uzyskiwania możliwie najwyższej produkcji surowca drzewnego dobrej jakości przy zachowaniu naturalnej różnorodności biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji, a w lasach ochronnych cięcia pielęgnacyjne prowadzono z uwzględnieniem zadań wynikających z roli pełnionej przez poszczególne drzewostany.

W planie urządzenia lasu przyjęto intensywność użytkowania przedrębego w wysokości 48,04 m³/ha. Uzyskana intensywność cięć pielęgnacyjnych w nadleśnictwie wyniosła, łącznie z użytkami przygodnymi, 54,60 m³/ha.

3. Użytkowanie ogółem

Pozyskanie użytków głównych ustalone na okres 10-letni w wysokości 848918 m³ zrealizowane zostało w 100%, przy udziale użytków przygodnych wynoszącym 7,32% w użytkowaniu rębny oraz 12,40% w użytkowaniu przedrębnym.

Wykonanie użytków głównych w kolejnych latach obowiązywania pul.

Kierunki działań Nadleśnictwa Radzyn Podlaski w zakresie realizacji planu użytkowania głównego, należy ocenić pozytywnie. W ramach tych prac uzyskano:

- dobry stan zdrowotny i sanitarny lasów,
- poprawę struktury gatunkowej drzewostanów,
- wzrost średniej zasobności drzewostanów do 290 m³/ha,
- wzrost powierzchni drzewostanów zaliczonych do KO i KDO o 30%

4. Hodowla lasu

Analiza z wykonania prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres przedstawiona została w „Referacie Nadleśniczego.....”, którą opatrzono wyjaśnieniem i komentarzem.

Ogólnie odnowienie i zalesienia wykonano w 105,9%. Wynikało to z obowiązku odnowienia dodatkowych powierzchni zrębowych założonych ze względu na powstające szkody biotyczne i abiotyczne.

Pielęgnacją objęto całość powierzchni upraw i młodników dostosowując właściwy rodzaj zabiegu pielęgnacyjnego do okresu ich życia i do potrzeb hodowlanych.

Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników na powierzchniach otwartych wynosi 0,94. Przeciętne zadrzewienie upraw i młodników po rębniach złożonych wynosi 0,88.

III. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

1. Ocena zasobów drzewnych

PUL dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na lata 2014-2023 został sporządzony w celu zapewnienia trwałości lasu i ciągłości jego wielofunkcyjnej roli jaką ma pełnić dla społeczeństwa. Planowane zadania gospodarcze zostały oparte na zasadzie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, która oznacza działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasów i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.

W wyniku prowadzonej w minionym 10-leciu gospodarki leśnej nastąpiła poprawa najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu i wielkości zasobów Nadleśnictwa Radzyn Podlaski, to jest:

- wzrosła przeciętna zasobność o 5 m³/ha,
- średni wiek drzewostanów pozostał bez zmiany – w wysokości 68 lat,
- zapas drzewostanów ogółem wzrósł o 75274 m³,
- nastąpiła poprawa struktury gatunkowej drzewostanów w kierunku lepszego dostosowania do siedliska,
- wzrosła powierzchnia drzewostanów ponad 80 letnich o 18%, KO i KDO o 30%.

Prowadzona gospodarka leśna na terenie nadleśnictwa gwarantuje zachowanie trwałości i ciągłości lasu oraz stabilność drzewostanów, gdyż stosowane sposoby zagospodarowania i pielęgnowania przyczyniają się do poprawy struktury drzewostanów, ich żywotności i odporności, między innymi poprzez kształtowanie składu gatunkowego zgodnie z warunkami naturalnymi, popieraniu rozwoju drzew najlepszej jakości w górnej warstwie drzewostanu, udział drzewostanów o strukturze klas odnowienia (KO) oraz stwarzanie warunków rozwoju dla dolnych warstw drzewostanu.

2. Jakość upraw i młodników

Ocenę jakości na podstawie tabel XI i XII (wg instrukcji urządzania lasu) zamieszczona została w „Referacie Nadleśniczego.....”.

Stan i jakość upraw i młodników na powierzchni otwartej oraz odnowień podokapowych należy uznać za dobry.

W toku prac urzędzeniowych stwierdzono:

- brak upraw przypadłych,
- dobry stan upraw i młodników, co jest wynikiem skutecznych metod zabezpieczenia ich przed szkodami od zwierzyny płowej,
- znaczny wzrost powierzchni odnowień naturalny w stosunku do lat 2004-2013 o 129%,
- znaczący wzrost powierzchni upraw i młodników po rębniach złożonych z 841,26 ha do 1544,88 ha.

3. Stan zdrowotny i sanitarny

Wykonawca projektu planu nie wnosi uwag.

IV. ROZMIAR SZKÓD W LASACH SPOWODOWANY PRZEZ CZYNNIKI BIOTYCZNE, ABIORYCZNE I ANTROPOGENICZNE

1. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki abiotyczne i biotyczne

Wykonawca projektu planu nie wnosi uwag.

2. Rozmiar szkód powodowanych przez czynniki antropogeniczne

Wykonawca projektu planu nie wnosi uwag.

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski zostało zakwalifikowane do III kategorii zagrożenia pożarowego.

V. PODSTAWOWE WYNIKI Z ZAKRESU UŻYTKOWANIA UBOCZNEGO

Wykonawca projektu planu nie wnosi uwag.

VI. OCENA REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo realizowało wytyczne zawarte w „Programie ochrony przyrody” oraz podejmowało działania z zakresu ochrony przyrody realizowane w oparciu o zapisy Ustawy o lasach i Ustawy o ochronie przyrody. Szczegóły zostały omówione w „Referacie Nadleśniczego.....”.

VII. ZADANIA WYNIKAJĄCE Z ZAKRESU ZAGOSPODAROWANIA TURYSTYCZNEGO I EDUKACJI LESNEJ

Wykonawca projektu planu nie wnosi uwag.

VIII. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO CZYNNOŚCI GOSPODARCZYCH WYKONANYCH ZGODNIE Z DOTYCZASOWYM PLANEM URZĄDZENIA LASU

Mijający Plan Urządzenia Lasu miał opracowaną „Prognozę oddziaływania na środowisko na lata 2014-2023”. Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko zostały opracowane stosownie do stanu ówczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

W prognozie nie stwierdzono, aby działania zapisane w PUL miały negatywny wpływ na cele ochrony obszarów Natura 2000, pomników przyrody i siedlisk przyrodniczych.

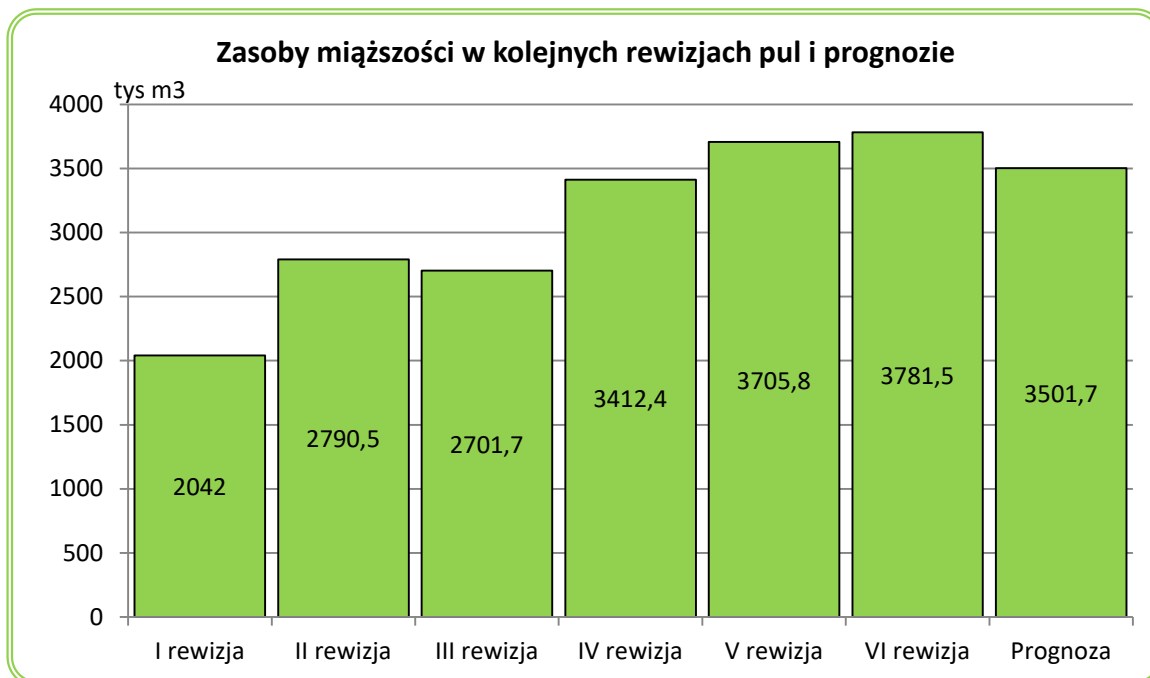
W prognozie poddano analizie oddziaływania zapisów planu na chronione i rzadkie gatunki grzybów, roślin, zwierząt i siedlisk przyrodniczych. Zapisano również sposoby ograniczania negatywnego wpływu planowanych zabiegów gospodarczych w miejscach występowania chronionych gatunków. BULiGL stwierdza, że nadleśnictwo w ramach czynności gospodarczych stosowało, zapisane w Prognozie oddziaływania na środowisko, sposoby ograniczające negatywny wpływ zabiegów na chronione gatunki i siedliska przyrodnicze. W trakcie prac taksacyjnych nie odnotowano wypadków negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na stanowiska przedmiotów ochrony w obszarach Natura 2000.

Wyniki inwentaryzacji stanu lasu przeprowadzone w latach 2022-2023 oraz rezultaty zabiegów pielęgnacyjnych i użytkowania rębного, tj. CW, CP, TW, TP, Ib, IIa, IIIa, IIIb, IVd obserwowane w terenie świadczą jednoznacznie o braku negatywnego oddziaływania zabiegów gospodarczych na stan środowiska przyrodniczego, w tym na stan siedlisk przyrodniczych. Natomiast widoczny jest pozytywny wpływ tych zabiegów na niektóre składowe środowiska, np. poprawa stanu siedlisk zniekształconych poprzez wprowadzanie na nie gatunków właściwych danemu siedlisku, to z kolei przeciwdziała degradacji siedlisk leśnych.

IX. WNIOSKI

W wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w minionym 10-leciu nastąpiły zmiany najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu zasobów leśnych Nadleśnictwa Radzyń Podlaski. Zaktualizowana tabela XIII porównująca wskaźniki stanu zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu została zamieszczona w referacie wykonawcy PUL i w referacie Nadleśniczego. Analizę przeprowadzono przez porównanie najważniejszych danych z bieżącej inwentaryzacji z danymi poprzednich rewizji i w prognozie na 10 lat.

Analizując dane statystyczne, należy stwierdzić, że wskaźniki obrazujące stan lasu i zasobów drzewnych osiągnęły wzrost w stosunku do wartości z początku dziesięciolecia. Zmiany zasobów drzewnych wynikają z naturalnych czynników przyrodniczych i działalności gospodarczej, którą nadleśnictwo właściwie realizowało.

Na podstawie inwentaryzacji lasu i zasobów drzewnych stwierdzono:

- dobry stan upraw i młodników,
- poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem, wzrost udziału powierzchniowego drzewostanów dębowych o ok. 7% kosztem zmniejszenia udziału drzewostanów sosnowych o 4%, brzoźowych o 1%, topolowych o 1%,
- dobry stan sanitarny i zdrowotny lasów,
- wzrost zapasu i średniej zasobności drzewostanów
- potrzebę kontynuacji przebudowy i regulacji składów gatunkowych drzewostanów.

Aktualny stan zasobów drzewnych daje podstawy do:

- zwiększenia zadań z zakresu użytkowania rębego,
- utrzymania wielofunkcyjnego charakteru lasów i ochrony walorów przyrodniczych nadleśnictwa

Opracował:

Zastępcą Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

2.4. Końcowa ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

OCENA
gospodarki przeszłej w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski
za okres 01.01.2014 r - 31.12.2023 r.

dokonana przez
Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

W oparciu o:

- „Analizę gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego” za lata 2014-2023r. przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski .
- Koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu do „Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego”.
- Referat kierownika ZOL dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu dla Nadleśnictwa.
- Wyniki dyskusji prowadzonej na posiedzeniu Narady Techniczno-Gospodarczej.

o c e n i a m

gospodarkę leśną prowadzoną w okresie 2014-2023 roku
przez Nadleśnictwo Radzyń Podlaski

p o z y t y w n i e

Na ocenę składają się:

- Użytkowanie główne miąższościowo wykonane na poziomie 99,7 %:
użytki rębne - masowo 99,5%, powierzchniowo 96,5%,
użytki przedrębne - masowo 100% i powierzchniowo 87,6%,
w tym w: czyszczeniach 43,4%, trzebieżach 89,7%.
Udział użytków przygodnych w użytkowaniu przedrębnym wyniósł 12,6%,
a w użytkowaniu ogółem 9,4%.
- Wykonanie zadań z zakresu hodowli lasu w stopniu wynikającym z potrzeb i możliwości.
- Dobry stan zainwentaryzowanych upraw i młodników. Zgodność składów gatunkowych z TD dla upraw i młodników na pow. otwartych 75,4%. Stopień pokrycia [zadrzewienie] upraw podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych na poziomie 64,7%.
- Stabilny stan zdrowotny i zadawalający sanitarny lasu, co zostało potwierdzone w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu .
- Wykonanie zadań z ochrony przyrody i zagospodarowania turystycznego określonych w Programie Ochrony Przyrody. Zabiegi ochronne przeprowadzono poprawnie z uwzględnieniem obszarów chronionych. Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania prac gospodarczych na środowisko. Brak zaleceń monitoringu państwowego dla obszaru lasów zarządzanych przez nadleśnictwo.
- Współpraca z, samorządami, szkołami, organizacjami oraz społecznością lokalną.
- Realizowanie zadań z zakresu edukacji leśnej. Udział Nadleśnictwa w licznych przedsięwzięciach edukacyjnych, jako organizator lub współorganizator.
- Dobre wyniki z kontroli okresowej z działów Urządzanie lasu, Hodowla lasu, Ochrona lasu i Ochrona przyrody.

Wyniki osiągnięte w podstawowej działalności Nadleśnictwa zostały przedstawione w tabelach nr: IX, X, XI, XII, XIII, stanowiących załącznik do „Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego na lata 2014-2023”.

Zdobna
27.12.2024
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie
Andrzej Borowiec

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych;
- 2) obniżenie przeciętnego wieku drzewostanów nadleśnictwa do poziomu 53 lat;
- 3) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 4) utrzymanie lub poprawienie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 5) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym, czyli prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych,
- planowe odnawianie pojawiających się zrębów otwartych oraz powierzchni podokapowych,
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikro zróżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych,
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków zgodnych z kierunkiem ochronnym poszczególnych typów drzewostanów,
- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych,
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej,
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanów przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego, występujących na powierzchni objętej zabiegami,

- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań oryginalnych, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależy będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1.Cele trwałej zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

- 1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmacniania zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;
- 2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;
- 3) kryterium utrzymania i wzmacniania produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

- 4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które preferuje:
 - a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska,
 - b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe,
 - c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu,
 - d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami,
 - e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródlisk, bagien, ostańców i wąwozów;
- 5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urządzeniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łęgowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;
- 6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie nadleśnictwa i w planowaniu urządzeniowym należy dążyć do:
 - a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu),
 - b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postojów, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne),
 - c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie),
 - d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

- 1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmacniania zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;
- 2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- a) zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- b) zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- c) ustaleniu poświadanych składów gatunkowych drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- d) zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
 - optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej, - wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności,
 - dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- a) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- b) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- c) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;

- d) wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanej wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- e) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- f) wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 000, lasów stref ochronnych itp.);
- g) wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- h) wskazania zmierzające do zapewnienia pożadanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy oraz jednostki kontrolne);
- i) wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- j) wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
 - zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu,
 - zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody,
 - kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych,
 - potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach,
 - kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

Zasięg i lokalizację lasów ochronny przyjęto na podstawie Decyzji o lasach ochronnych z dnia 15.11.2023 r. (znak DLŁ-WGL.8101.29.2023.ŁP).

Podział powierzchni leśnej nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

Tabela 61. Zestawienie powierzchni i miąższości gruntów leśnych według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności

Lp.	Kategoria lasu	Obręby		Nadleśnictwo	
		RADZYŃ	TURÓW		
		Powierzchnia [ha] Miąższość [m ³]			
1	2	3	4	5	6
1	Rezerwaty	31,51	60,42	91,93	0,70
		16065	23570	39635	1,05
2	Lasy ochronne razem	1378,55	856,55	2235,10	17,12
		373706	215314	589020	15,58
	wodochronne	1012,30	856,55	1868,85	14,32
		236080	215314	451394	11,94
	cenne fragm. przyrody	11,14	-	11,14	0,09
		3585	-	3585	0,09
	nasienne	33,20	-	33,20	0,25
		18000	-	18000	0,48
	obronne	321,91	-	321,91	2,47
		116041	-	116041	3,07
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	6679,08	4045,61	10724,69	82,17
		1958701	1194137	3152838	83,38
Razem		8089,14	4962,58	13051,72	100,00
		2348472	1433021	3781493	100,00

Różnica w powierzchni lasów ochronnych w stosunku do powierzchni określonej w Decyzji wynika ze zmian powierzchniowych wynikających z przeprowadzonych w okresie pomiędzy złożeniem wniosku a wydaniem Decyzji związanych z inwestycjami w rozbudowę sieci drogowej nadleśnictwa.

Lokalizacja lasów ochronnych przedstawia się następująco:

Obręb RADZYŃ

- lasy wodochronne - 227g,h; 251a; 251Ab,c,d,f; 254a,b,f,g,h,i; 255b,c,d,f,g,h; 257b,c; 258a,b; 266a; 267h; 268h,i; 269a,b,c,f; 270d,f; 279a,b; 281f; 282j,l,n; 283a,c,f,h; 285c; 287c; 288a; 297d; 321g; 323a,b,c,f,s; 340h; 341i,j,k; 343c,d,f,i,j; 343Ah,i; 344a,b,c,d,f,g,h,i,j,l,n; 345a,b,c,d,f,h,i,j,k,l,m,n; 346a,b,c,d; 347a,b,c,d; 348a,c,d,k,l,m,n,o,p,r; 349a,b,c,d,f,g; 354c; 366a,b,c,d; 367a,b,c,d; 368c,f,g,i,j,k; 369a,b; 370a,b; 371a,b,c,f; 372b; 373f,g; 374b; 375a,b; 379a,f; 380c; 381h,i,j; 382a,b,c,g,h; 383a,b,d; 384d; 385g; 387h; 388g; 389f; 390f; 391f,g; 392a,b; 393b,c,d; 394a,b,c,f; 395a,b; 396a,b,d,f,g,h; 397g,i; 398c,d,f,g,h,k; 399d; 400b; 401b,c,i; 402b,c,d,f,g; 403f,g; 404a,f; 405a,b; 406d,i; 407c,d,f,g,h,i; 408a,b,c,g,h,i; 414c,f; 415f; 416b; 421b,g,k; 442d; 447a,b,c,g,i; 451c; 452a; 460a; 463c,d,f; 467a; 473b,c,d,f,g,h,i,j,k; 474a,b,c,d,f,g,h; 474Ab,c; 475c,d,f; 476b,f,g; 477f,g,h,i,l,n; 478c; 480a,b; 481h,i; 482b,c,d,f,h,i,k,l; 483b,c; 484c,g,i; 499f,g,h; 500c; 501b; 502f,g,h,i; 507c; 508a,b,g,h; 513h; 514f,g; 515d,g,i; 518a,b,c,h,i,j,k; 519a,d,i,j; 521c,d,g,j,k,l; 522a,b,f,g,i,k,l,m,n,o,p,r; 524b,f; 525f,g; 528d; 529c,i; 532a,d,g; 533f; 537b; 538b,c,

- lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego - 309d,f; 325b,c; 334h; 393a
- lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa - 208i,k,l; 209f,g,h,i,j; 210j,k,l,m; 211f,g,h; 212f,g; 213g,h; 214c,d,f; 215c,d,f,g; 218d,f,i,j,k; 219a,b,c; 220a,b; 221a,b,c,d,f,g,h,i; 222a,b,c,d,f,g; 223a,b,d,f,g,h; 224a,b,c,g; 225a,b,f; 228f,g,h,k,l; 229a,b,c,g; 230a,b,c,d,j; 231a,b,c,i; 232a,b,c,d,l; 233a,b,c,j,k; 234g,
- lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - 385a,b,f; 630jx,kx; 670a.

Obręb TURÓW

- lasy wodochronne - 1b,c,d; 2a; 3a; 4a; 10a,f; 11a,b,c; 12a,b,c; 13a,b,c,d,f,g,h,i; 14a,b,c,d,g,i; 15c,f,g,h,i,j,l; 16a,c; 17a,d,f; 18a,d,f; 21b; 22c; 23a,b; 24a,b,d,f,g,h,j; 25d,f; 28a; 29a,b; 30d,f; 31b; 32b,c,h; 33a,b,c,d,g,h,i,j; 34a,b,c,d,f,g,i,k; 35a,b,c,f,g; 36a,c,d,g,h,i; 37a,c,d,f,g,h; 38a,b,h,i,j,k; 39b,c; 40a,b,c,d,f,h,i,j,k,l; 41d,f,g,h,i,j,m; 42a,b,d,f,g,i; 43a,b,c,d,f,h; 44a,b,f,g; 45b,c,d,f,g,h; 46a,f,g,i; 47a,b,c,d; 48a,b,c,d,f,g; 49a,c,f,j,k; 50i,j; 52g; 55h; 56c; 57b,d,f,h; 60c; 61b; 62b,c; 63g,j,k,l,m; 69a,b,c; 73a,c,d,h; 74a; 75b,c; 78i,j; 79b,c; 80f,h; 83c; 84g,i; 85a,b,f,g; 86a; 89a,b,c,d,f; 90a,b; 94d; 96g,h; 97d,f,g; 102c,d; 105b,c,d,f; 108d; 126c,d,f; 127d; 128h; 130k,l,m,t; 142f; 143d,h,i,l,n; 144c,f,g,h,i,k,l; 145d; 154d; 157c,g; 158d; 166c; 168b; 176d,f; 180d,j,l; 186h; 187b,f,g,h,i,j; 188a,b,c,d,f,g; 189a,f,n; 190a,b,d,g; 191b,c,d; 192a,b,c,g,h,i; 193a,h; 194a,b,c,d,g; 195a.

W Nadleśnictwie RADZYN PODLASKI wytypowano dwa obszary lasów o zwiększonej funkcji społecznej, które powinny być zagospodarowane zgodnie z wytycznymi do Zarządzenia DGLP nr 58 z dnia 5.07.2022 r. w sprawie wprowadzenia „Wytycznych do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”.

- Obszar 1 – leśnictwo Feliksówka oddz.: 309a,c,d,f, 325a,b,c,d, 326c,d,
- Obszar 2 – leśnictwo Czarny Las oddz.: 386d,f, 387g, 392a,c, 393b,d, 394d,f,g,k,l, 396a,g, 397a,b,c,g.

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej, obszar Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S)

Do gospodarstwa tego zaliczono lasy ujęte w poniższym zestawieniu:

Tabela 62. Zestawienie lasów gospodarstwa specjalnego

Wyszczególnienie	Obręby				Nadleśnictwo
	RADZYŃ		TURÓW		
	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Pow. leśna [ha]
1	2	3	4	5	6
las rezerwatowe ²	342c, 385c, 385d	31,51	9a, 9b, 9c, 9d, 49i, 50c, 50d, 50f, 192d, 192f, 193b, 193c, 193d, 193f, 193g	60,42	91,93
Lasy obronne	208i, 208k, 208l, 209f, 209g, 209h, 209i, 209j, 210j, 210k, 210l, 210m, 211f, 211g, 211h, 212f, 212g, 213g, 213h, 214c, 214d, 214f, 215c, 215d, 215f, 215g, 218d, 218f, 218i, 218j, 218k, 219a, 219b, 219c, 220a, 220b, 221a, 221b, 221c, 221d, 221f, 221g, 221h, 221i, 222a, 222b, 222c, 222d, 222f, 222g, 223a, 223b, 223d, 223f, 223g, 223h, 224a, 224b, 224c, 224g, 225a, 225b, 225f, 228f, 228g, 228h, 228k, 228l, 229a, 229b, 229c, 229g, 230a, 230b, 230c, 230d, 230j, 231a, 231b, 231c, 231i, 232a, 232b, 232c, 232d, 232l, 233a, 233b, 233c, 233j, 233k, 234g,	321,91			321,91
Strefy ochrony całorocznej ³	16 stref	143,91	8 stref	69,14	213,05
Drzewostany nasienne wyłączone	309d, 309f, 325b, 325c, 393a	18,95			18,95
Zespół pałacowo-parkowy w Jabłoniu - Bażantarnia	344a, 344b, 344c, 344d, 344f, 344g, 344h, 344i, 344j, 344l, 344n,	116,66			116,66

² w tym drzewostan zachowawczy

³ dodatkowo 1 strefa na obszarze Zespołu Pałacowo-Parkowego Bażantarnia oraz 2 strefy na obszarze rezerwatu Kania

Wyszczególnienie	Obręby				Nadleśnictwo
	RADZYŃ		TURÓW		
	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Lokalizacja (Oddz., poddz.)	Pow. leśna [ha]	Pow. leśna [ha]
1	2	3	4	5	6
	345a, 345b, 345c, 345d, 345f, 345h, 345i, 345j, 345k, 345l, 345m, 345n, 346a, 346b, 346c, 346d, 347a, 347b, 347c, 347d, 348a, 348c, 348d, 348f, 348k, 348l, 348m, 348n, 348o, 348p, 348r, 349a, 349b, 349c, 349d, 349f				
Zespół pałacowo-parkowy w Horodyszczu	343b	0,62			0,62
Grodziska	643 l	0,38	42 h	1,28	1,66
Miejsca o znaczeniu historycznym i kulturowym	541 h	0,07	31 k, 31 l	0,89	0,96
Siedliska bagienne BMB, LMB	244f, 246d, 247d, 247g, 253f, 392a, 393d, 395a, 395f, 396a, 396g, 397g, 468d, 513b,	51,60	14i, 15l, 41m, 115f,	2,28	53,88
Razem		685,61		134,01	819,62

* powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona razem

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

Gospodarstwo wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody.

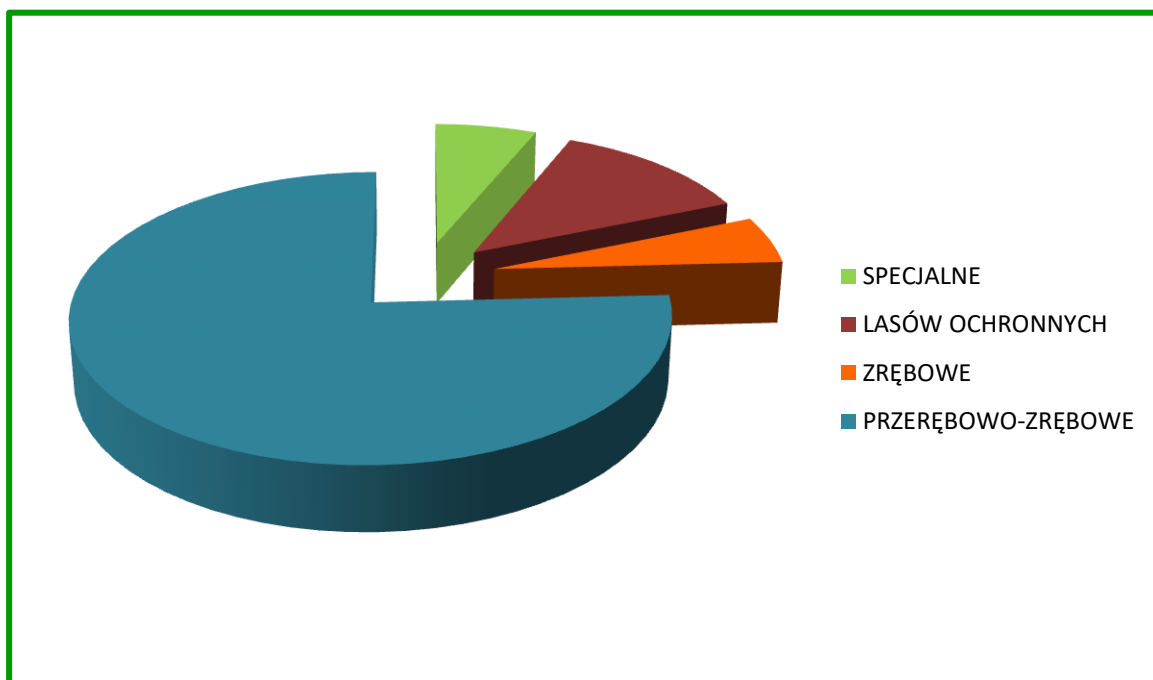
Dla potrzeb obliczenia etatów cząstkowych wyodrębnia się obszary kwalifikujące się do jednego sposobu zagospodarowania, w tym:

- zrębowego sposobu zagospodarowania **(GZ)** w odniesieniu do siedlisk borowych nadleśnictwa,
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania **(GPZ)** w odniesieniu do siedlisk lasowych nadleśnictwa.

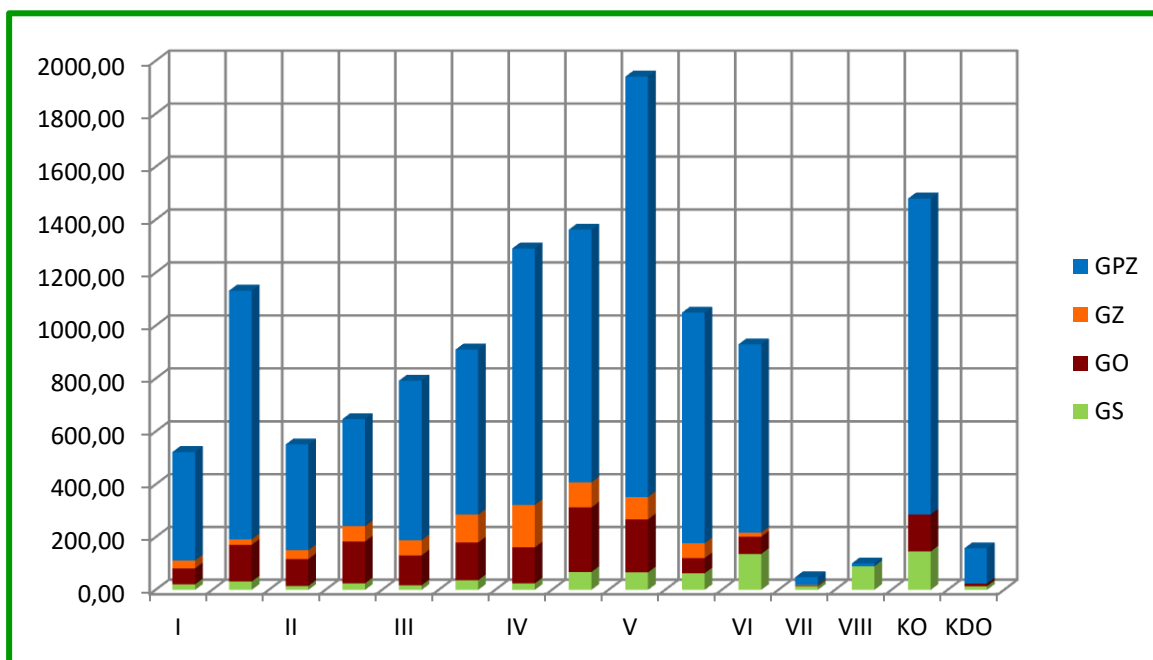
Tabela 63. Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo		Obręby				Nadleśnictwo	
		RADZYŃ		TURÓW			
		Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
1		2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)		685,61	8,48	134,01	2,70	819,62	6,28
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)		820,04	10,14	811,69	16,36	1631,73	12,50
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)		6583,49	81,39	4016,88	80,95	10600,37	81,21
W tym:	- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	586,20	7,25	138,72	2,80	724,92	5,55
	- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	5997,29	74,13	3878,16	78,14	9875,45	75,67
	- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	-	-	-	-	-	-
Ogółem		8089,14	100,00	4962,58	100,00	13051,72	100,00

Wykres nr 20. **Podział na gospodarstwa drzewostanów w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI**

Wykres nr 21. Struktura klas wieku wg gospodarstw w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

3.1.2.3. Wiekі rębności oraz wieki dojrzalości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, świerka, jodły, dębu i buka przyjęto zgodnie z wykazem wieków rębności, będącym załącznikiem nr 1 obowiązującej Instrukcji urządzania lasu. Dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzenia lasu.

Tabela 64. Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
SO, MD, BK	100	
ŚW, DB.C, KL, JW, JS, GB, BRZ, LP, AK	80	
JD	120	
DB, DB.S, DB.B	140	
OL.S, OS	60	
TP	40	
OL	60	drzewostan odroślowy
OL	80	

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych oraz gospodarczych o zrębowym i przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W V rewizji u.l. dla drzewostanów

starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu określano indywidualnie według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

Podział lasu na ostępy w opracowanym planie przyjęty został zasadniczo z poprzedniego cyklu urzędzeniowego. W uzasadnionych przypadkach dokonano niezbędnej korekty, szczególnie na gruntach przyłączonych. Granicami ostępów są linie gospodarcze wyznaczające w terenie wzajemnie mijające się szeregi ostępowe składające się z dwóch, rzadziej z trzech oddziałów. Ostępy jednooddziałowe z konieczności projektowano w odosobnionych kompleksach leśnych lub na skrajach większych kompleksów. Średnia długość ostępów waha się w granicach 400 - 1200 m. Zasadniczy kierunek cięć w nadleśnictwie przebiega z północnego wschodu na południowy zachód z większymi bądź mniejszymi odchyleniami. W celu zachowania ciągłości użytkowania w zblokowanych powierzchniach drzewostanów rębnych zastosowano ostępy przejściowe.

Ostępy stałe na mapach cięć, zostały oznaczone kolorem czerwonym, ostępy przejściowe - niebieskim.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne,
- użytki przedrębne.

3.1.3.1. Etat użytkowania rębego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego),
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego).

3.1.3.2. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §§ 88-93 Instrukcji ul.. Etaty obliczono obrębami dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.

- **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Wzory te znajdują się w części tabelarycznej tomów opisów taksacyjnych, a Tabela VI w części tabelarycznej elaboratu.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów stąd etatów nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z §§ 90, 91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2011 r. etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy.

Zestawienie obliczonych i proponowanych do przyjęcia w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębного dla poszczególnych obrębów przedstawiają tabele nr XIV wg obrębów leśnych.

Tabela 65. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębного – obręb RADZYŃ

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązyw ania planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównani a średniego wieku	Etat optymaln y	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprząt. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	215	3945	40125	40125
LASÓW OCHRONNYCH (O)	3753	3346	2791	3346	1384	1472	30275	30275
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	3541 11,32	3754 11,67	1792 6,04	3541 11,32	291 10	x x	X	26557 78,72
LASÓW GOSPODARCZYCH(GPZ)	29739	26569	24897	26569	15538	22290	X	278256
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	33280	30323	26689	30110	15829	22290	0	304813
OGÓŁEM OBREB	37033	33669	29480	33456	17428	27709	70400	375213

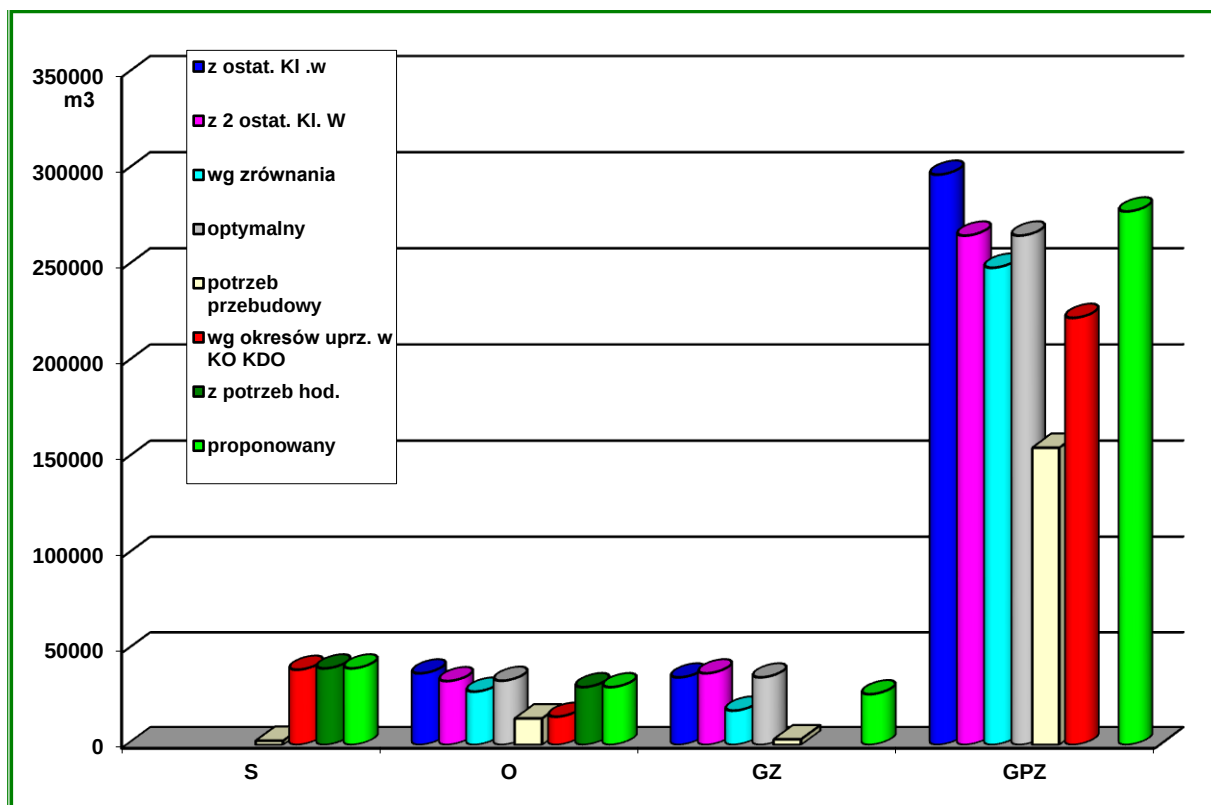
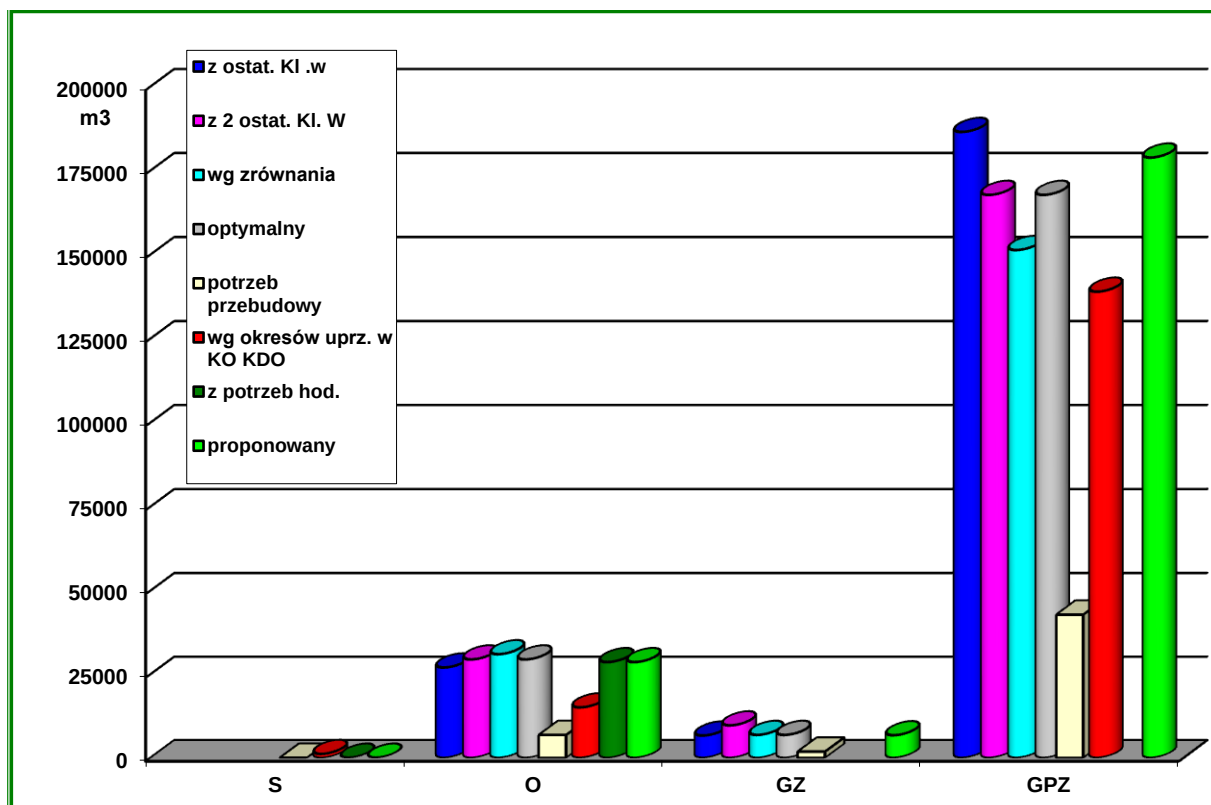

Tabela 66. (Instrukcyjna Tabela XIV) Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębного – obręb TURÓW

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązyw ano planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównani a średniego wieku	Etat optymaln y	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzął. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	113	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	2699	2940	3096	2940	683	1506	28606	28606
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	663 1,93	967 3,13	682 1,80	682 1,80	185 8	x x	X	6723 21,19
LASÓW GOSPODARCZYCH(GPZ)	18647	16773	15132	16773	4282	13893	X	178839
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	19310	17740	15814	17455	4467	13893	0	185562
OGÓŁEM OBREB	22009	20680	18910	20395	5720	15512	28606	214168
NADLEŚNICTWO	59042	54349	48390	53851	23148	43221	99006	589381

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym odpowiednio w obrębie RADZYŃ - 90,5% i w obrębie TURÓW – 97,3% miąższościowego etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 75,0% w obrębie RADZYŃ i 98,6% w obrębie TURÓW etatu optymalnego. Etaty te wynikają z lokalizacji cięć rębnych, uwzględniającej zasady planowania urzędniowego dotyczące ładu przestrzennego i czasowego oraz aspekty przyrodnicze i ekologiczne.
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 104,7% w obrębie RADZYŃ i 106,6% w obrębie TURÓW etatu optymalnego. Zlokalizowane etaty wynikają z potrzeb hodowlanych, potrzeb odsłaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO.

Łączny etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu, tj. 490375 m³ brutto, stanowi 103,1% łącznego etatu optymalnego w tym gospodarstwie.

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa tj. suma etatów zrównania średniego wieku w lasach wielofunkcyjnych – lasach nie objętych gospodarstwem specjalnym (Tabela XIV) wynosi: **48390 m³ brutto/rok**. Proponowany etat **58938 m³ brutto/rok** jest wyższy od pożądanego a jednocześnie zbliżony do etatów optymalnych w każdym z przyjętych sposobów zagospodarowania (gospodarstw).

Istnieje znaczące odstępstwo w różnicy pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a połową orientacyjnego średniego wieku rębności (różnica ta dla całego nadleśnictwa wynosi +14 lat). Przyjęte sposoby użytkowania w założeniu powinny zahamować dalszy wzrost przeciętnego wieku drzewostanów i możliwość zachowania trwałości drzewostanów w perspektywie długookresowej.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP.

Priorytetowo, w pierwszej kolejności brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się, z zachowaniem ostępowego porządku cięć, nawrotów cięć i okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia i w klasie do odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywniej,
- drzewostany przeszlorębne,
- drzewostany rębne.

Nabór miąższości w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI przedstawiono poniżej w tabeli.

Tabela 67. Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w nadleśnictwie	Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha m ³		% %	ha m ³	% %
1	2	3	4	5	6
W klasie odnowienia	1480,48	1358,01	91,73	122,47	8,27
	430035	353734	82,26	76301	17,74
W klasie do odnowienia	158,08	28,36	17,94	129,72	82,06
	46635	5102	10,94	41533	89,06
Budowa przerębowa	-	-	-	-	-
	-	0	-	-	-
Przeszlorębne	1156,63	543,26	46,97	613,37	53,03
	507645	90012	17,73	417633	82,27
Rębne	2442,98	845,23	34,60	1597,75	65,40
	938646	139937	14,91	798709	85,09
Bliskorębne i młodsze	7679,63	2,95	0,04	7676,68	99,96
	1837774	596	0,03	1837178	99,97
Ogółem nadleśnictwo	12917,8	2777,81	21,50	10139,99	78,50
	3760735	589381	15,67	3171344	84,33

Drzewostany potencjalnie nadające się do użytkowania rębego (rębne, przeszlorębne, KO, KDO) zajmują w nadleśnictwie 40,55% tj. 5238,17 ha. Użytkowaniem rębnym objęto 52,97% tych drzewostanów.

Użytkowaniem rębnym nie objęto wszystkich drzewostanów w KO ze względu na fakt wyznaczenia nowych stref ochronny w trakcie ubiegłego 10-lecia.

Poważnym ograniczeniem w pełniejszym przeznaczeniu tych drzewostanów do użytkowania rębego jest konieczność zachowania ładu czasowego i przestrzennego.

Przeznaczenie drzewostanów bliskorębnych i młodszych do użytkowania rębego podyktowane było zachowaniem ładu przestrzennego oraz zastosowaniem indywidualnego wieku rębności, ze względu na występujące w nich silne uszkodzenia oraz mierną jakość tych drzewostanów.

Wielkość etatów i przydział drzewostanów do użytkowania rębego była przedmiotem uzgodnień z Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Lublinie i Nadleśnictwem Radzyń Podlaski.

3.1.3.3. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu uprzątnięcie nasienników i przestoi oraz zadrzewień na gruntach nie leśnych (oczyszczenie linii oddziałowych). Uprzątnięcie przestojów i nasienników projektowano tylko w niezbędnej ilości, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne niezaliczone na poczet obliczonego etatu.

Tabela 68. Użytki rębne niezaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręby								
	RADZYŃ			TURÓW			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]		Pow. [ha]	Miąższość [m3]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie płazowin	4,40	337	261	-	-	-	4,40	337	261
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	25	20	-	127	106	-	152	126
Pozostałe (Uprzątnięcie drzew z zadrzewień)	-	-	-	0,06	25	21	0,06	25	21
Razem	4,40	362	281	0,06	152	127	4,46	514	408

3.1.3.4. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

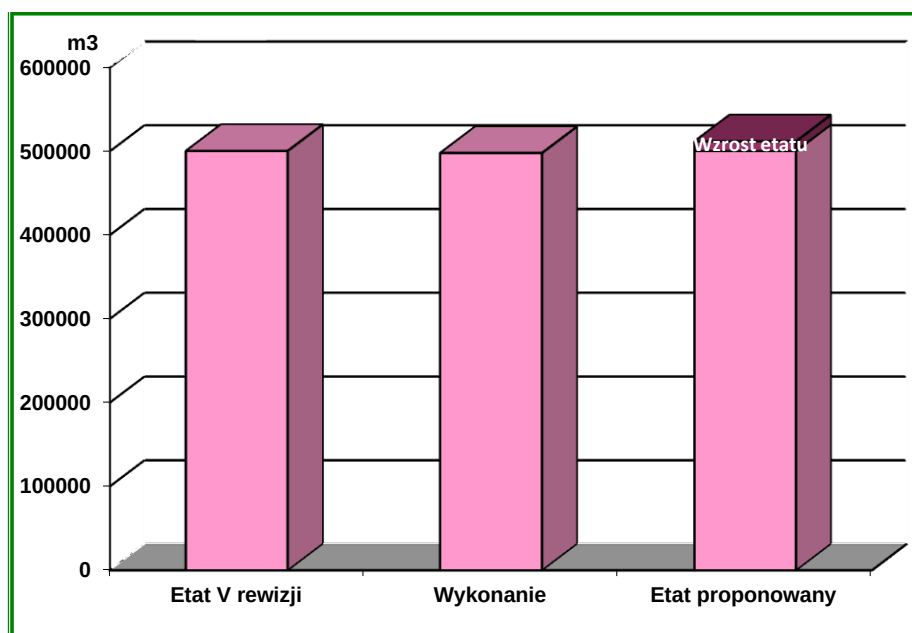
Tabela 69. Łączny rozmiar użytkowania rębnego

	Użytki rębne zaliczone na etat				Użytki niezaliczone na etat		Ogółem użytkowanie	
	brutto	netto	5% przyrostu netto	Razem netto	brutto	netto	brutto	netto
RADZYŃ	375213	310523	15516	326039	362	281	375575	326320
TURÓW	214168	176960	8847	185807	152	127	214320	185934
NADLEŚNICTWO	589381	487483	24363	511846	514	408	589895	512254

Porównanie proponowanego etatu użytkowania rębnego z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego i wykonanym użytkowaniem w minionym 10-leciu przedstawia się poniżej:

Tabela 70. Porównanie etatu użytkowania rębnego V i VI rewizji urządzania lasu

Etat w ubiegłym okresie gospodarczym	Wykonanie użytkowania rębnego w ubiegłym okresie gospodarczym			Etat przyjęty (z 5% przyrostem)	Różnica	
	Cięcia rębn	Przygodne rębn	razem			
m ³ grubizny netto						%
500676	462201	36043	498244	512254	14010	2,80

Wzrost etatu w obecnym planie o ok. 2,3% w stosunku do etatu V rewizji planu urządzania lasu (ok. 2,8% w stosunku do wykonania) wynika ze wzrostu zapasu w drzewostanach, rozkładu powierzchni drzewostanów w klasach wieku, starzenia się drzewostanów i potrzeb hodowlanych związanych z procesem rozwoju lasu.

3.1.3.5. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Rozmiar użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny (obrębami) obliczono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łączna miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących (Tabela VIIa),
- wielkości uzyskanego w ubiegłym dziesięcioleciu przyrostu bieżącego użytecznego, biorąc też pod uwagę uzyskaną w ubiegłym okresie intensywność cięć przedrębnych w stosunku do tego przyrostu użytecznego,
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

W trakcie realizacji użytkowania przedrębego, w miarę potrzeby TW i TP mogą przybierać charakter cięć przekształcających wspierających przebudowę drzewostanów.

Powierzchnię drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego w poszczególnych obrębach i łącznie dla nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Tabela 71. (wyciąg z instrukcyjnej Tabeli XVI). Zestawienie powierzchni zaplanowanej do użytkowania przedrębego

Rodzaj cięć		Obręby		Nadleśnictwo
		RADZYŃ	TURÓW	
		Powierzchnia [ha]		
Czyszczenia późne (CPP)		-	-	-
Trzebieże	Wczesne (TW)	840,08	557,60	1397,68
	Późne (TP)	2973,47	1953,08	4926,55
	Razem	3813,55	2510,68	6324,23
Ogółem		3813,55	2510,68	6324,23

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości 6324,23 ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Użytkowaniem przedrębnym nie objęto 2389,54 ha (w obrębie RADZYŃ na powierzchni 1661,34 ha, w obrębie TURÓW na powierzchni 728,20 ha.) drzewostanów w wieku powyżej 20 lat tj. 18,3% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. Są to drzewostany w rezerwatach przyrody, strefach ochrony całorocznej zwierząt chronionych, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których

stosunkowo niedawno wykonano trzebieże drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym drzewostany, w których pozostawały fragmenty (kolejne pasy) nie objęte użytkowaniem rębnym, drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności oraz drzewostany o niskim, równomiernym zwarcu i zadrzewieniu.

W części tabelarycznej elaboratu zamieszczono tabelę XVI dla nadleśnictwa „Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku”. Analogiczne tabele dla obrębów leśnych zamieszczono w tomie zawierającym opisy taksacyjne.

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębego ustala się w m³ grubizny netto sumarycznie dla całego obrębu bez podziału na gospodarstwa, rodzaje cięć, gatunki drzew i klasy wieku. Wielkość użytkowania przedrębego w poszczególnych drzewostanach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów.

Orientacyjną wysokość miąższości grubizny planowanej do pozyskania w ramach cięć przedrębnych zaproponowano na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich pięciu lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie, miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych;
- tabeli klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących.

Tabela 72. Wskaźniki użytkowania przedrębego

Wyszczególnienie	Obręb RADZYŃ	Obręb TURÓW	Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI
	Rozmiar m ³ Pow. w ha wskaźnik m ³ /ha	Rozmiar m ³ Pow. w ha wskaźnik m ³ /ha	Rozmiar m ³ Pow. w ha wskaźnik m ³ /ha
Wg z wykonania z ostatnich 5 lat	121582 1951,65 62,30	60144 1019,69 58,98	181726 2971,34 61,16
Wg z wykonania z ostatnich 10 lat	226031 4043,08 55,91	122211 2335,47 52,33	348242 6378,55 54,60
Wg 50% bieżącego przyrostu	144600 3813,55 37,92	86560 2510,68 34,48	231160 6324,23 36,55
Wg 60% bieżącego przyrostu	173520 3813,55 45,50	103870 2510,68 41,37	277390 6324,23 43,86
Wg 70% bieżącego przyrostu	202440 3813,55 53,08	121184 2510,68 48,27	323624 6324,23 51,17

W ubiegłym 10-leciu nadleśnictwo wykonało w ramach użytkowania przedrębego 348242 m³ na powierzchni 6351,10. ha. Uzyskany wskaźnik użytków przedrębnych wyniósł 54,83 m³/ha i stanowi 38,4 % uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego. Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny - 1135825 m³ brutto czyli 8,70 m³/ha na rok.

Spodziewany przyrost bieżący w nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem przedrębnym wyniesie 462320 m³ grubizny netto (577900 m³ grubizny brutto).

Na Naradzie Techniczno-Gospodarczej podjęto decyzję o przyjęciu szacunkowej miąższości do pozyskania w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 323624 m³ grubizny netto z obligatoryjnej powierzchni użytkowania przedrębego - 6324,23 ha.

Przyjęta wielkość stanowi 70% spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w 10-leciu.

Tabela 73. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

N-ctwo	Pow. użytkowania przedrębego (ha)	Zaproponowany etat (m ³) grubizny netto	Przyrost z drzewostanów nie projektowanych do użytkowania rębego	Spodziewany bieżący przyrost miąższości wg Tabeli VIIIa	Przyrost użyteczny uzyskany w ubiegłym 10-leciu	Wg WISL dla RDLP Lublin ⁴
			m ³ grubizny netto			
			% użytkowania			
RADZYŃ PODLASKI	6324,23	323624	462320	595320	908660	856443
			70	54	36	38

3.1.3.6. Łączny rozmiar miąższościowy użytków głównych

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2024-2033 dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI przedstawia oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

⁴ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/Media/Default/Publikacje/WISL%202018-2022%20za%C5%82%C4%85czniki.pdf> tab.101b.4

Tabela 74. Zestawienie rozmiaru użytków głównych oraz etatów składowych i danych porównawczych

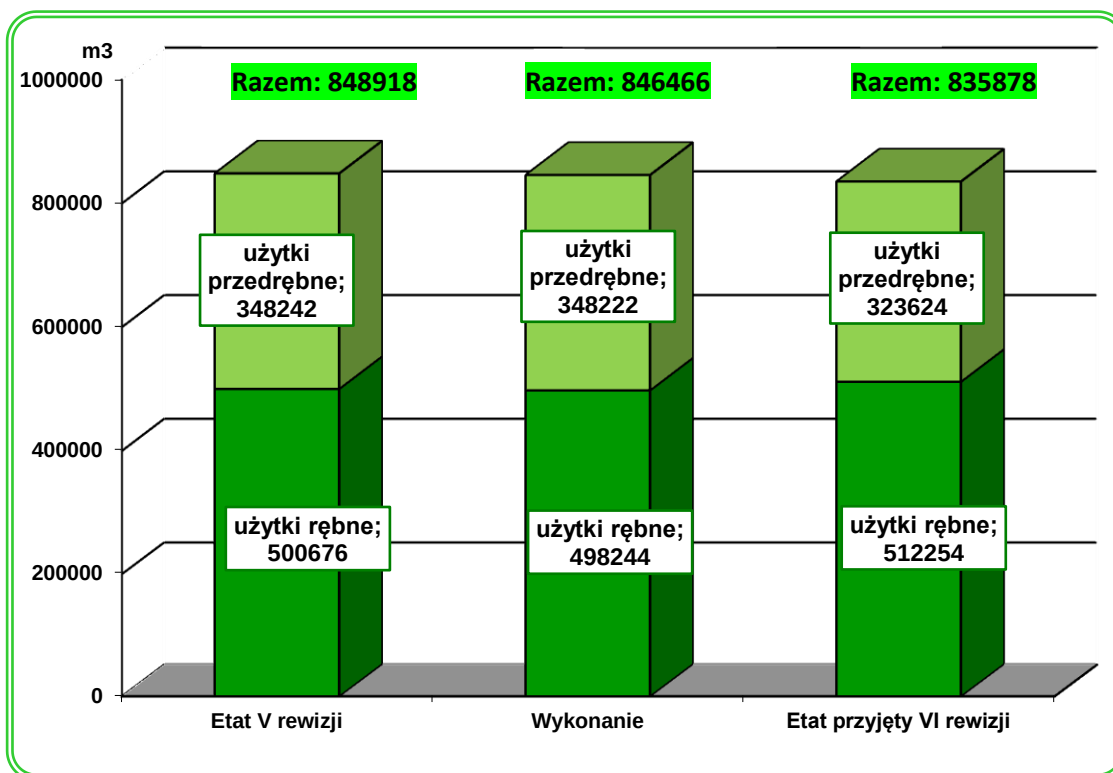
Użytki	Zasoby ogółem (m ³ brutto)	Spodziewany przyrost bieżący tablicowy (m ³ brutto)	Uzyskany w ubiegłym okresie przyrost bieżący użyteczny (m ³ brutto)	Przyjęty etat		Relacja etatów w stosunku do :		
				m ³ brutto	m ³ netto	Zasobów ogółem	Przyrostu bieżącego spodziewanego tablicowego	Uzyskanego przyrostu bieżącego użytecznego
						%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb RADZYŃ								
Rębne	-	-	-	375213	326320	15,98	80,82	52,04
Przedrębne	-	-	-	253050	202440	10,78	54,51	35,10
Ogółem	2348822	464250	721000	628263	528760	26,76	135,33	87,14
Obręb TURÓW								
Rębne	-	-	-	214168	185934	14,95	76,52	51,63
Przedrębne	-	-	-	151480	121184	10,57	54,12	36,52
Ogółem	1433021	279850	414825	365648	307118	25,52	130,64	88,15
Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI								
Rębne	-	-	-	589381	512254	15,59	79,20	51,89
Przedrębne	-	-	-	404530	323624	10,70	54,36	35,62
Ogółem	3781843	744100	1135825	993911	835878	26,29	133,56	87,51

Tabela 75. Zestawienie rozmiaru użytków głównych

Obręb nadleśnictwo	Rębne zaliczone na etat			Nie zaliczone na etat	Razem użytki rębne	Użytki przedrębne	Razem użytki główne
	masa	5% spodziewanego przyrostu netto	masy przyrostem				
Masa grubizny netto – m ³							
RADZYŃ	310523	15516	326039	281	326320	202440	528690
TURÓW	176960	8847	185807	127	185934	121184	307118
Nadleśnictwo	487483	24363	511846	408	512254	323624	835878
Przeciętnie rocznie					51225	32362	83587
Przeciętne roczne pozyskanie w ubiegłym okresie*					49824	34822	84646
Etat w ubiegłym okresie gospodarczym (przeciętny roczny)					50068	34824	84892

* łącznie z użytkami przygodnymi

Planowana do pozyskania w ramach użytkowania rębного i przedrębного miąższość grubizny netto, po doliczeniu 5% przyrostu w użytkach rębnych zaliczonych na etat, wynosić będzie 835878 m³ i stanowić będzie 133,56% spodziewanego przyrostu drzewostanów w okresie bieżącego 10-lecia. Wielkość tę należy traktować jako maksymalną.

Przyjęty etat użytków rębnych jest o 2,3% wyższy w stosunku do etatu V rewizji planu urządzenia lasu (o 2,8% wyższy w stosunku do wykonania). W ramach użytkowania przedrębnego planowane pozyskanie drewna jest o 7,1% niższe niż w ramach V rewizji. Łączne użytkowanie główne zmalało o 1,5% w stosunku do planu V rewizji pul.

Zaplanowane użytkowanie wynika z przyjętych priorytetów, zachowania trwałości lasu, kształtowania jego pożądanej budowy i stabilności, uwzględniając jego aktualny stan i pełnione funkcje. Projektowana łącznie masa użytków rębnych i przedrębnych nie stanowi zagrożenia dla trwałości lasu.

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

Znowelizowana w 2014 roku Ustawa o lasach zawiera regulacje w myśl, której ilość przewidzianego do pozyskania drewna w 10-leciu określona jest oddzielnie, jako etat miąższościowy użytków rębnych oraz etat powierzchniowy użytków przedrębnych [art.18uol].

Zgodnie z Zarządzeniem nr 30 DGLP z dnia 9 maja 2014 roku w sprawie kompensacji etatu użytków rębnych i przedrębnych w LP [ZU-7019-21/2014] na całkowity etat miąższościowy użytków głównych składa się:

- etat cięć rębnych ustalony, jako ilość drewna zaprojektowanego do pozyskania w drzewostanach przeznaczonych do użytkowania rębego, wyrażony w metrach sześciennych, jako maksymalna wielkość pozyskania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu;

- etat cięć przedrębnych ustalony, jako obligatoryjna, minimalna powierzchnia cięć pielęgnacyjnych w użytkowaniu przedrębnym przewidziana do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu i wyrażona szacunkowo w metrach sześciennych.

Projektowanie oraz wykonanie cięć określonych w planie urządzenia lasu użytków głównych (rębnych i przedrębnych) podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach poszczególnych etatów bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Oddzielne rozliczenie miąższościowego etatu użytkowania rębego ma pozwolić na pełne wykonywanie zadań z zakresu użytkowania rębego i przedrębego zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

Za zgodą dyrektora generalnego na wniosek dyrektora regionalnego LP w związku z wystąpieniem klęsk lub szkód w lasach, potwierdzonych przez właściwego kierownika Zespołu Ochrony Lasu w okresie obowiązywania PUL – dopuszcza się możliwość przekroczenia szacowanej w planie urządzenia lasu wielkości użytków przedrębnych.

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

- **Sporządzenie wykazu cięć**

Realizacja cięć rębnych odbywać się będzie na podstawie wskazań gospodarczych, zawartych w opisach taksacyjnych oraz wykazu projektowanych cięć rębnych (Wzór nr 6), wykazów drzewostanów w KO, KDO, drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy w najbliższym 10-leciu (Wzory nr odpowiednio 4, 5, 3), w oparciu o zasady określone w ZHL z roku 2011.

Wszystkie wyżej wymienione cztery wykazy zostały zamieszczone w oddzielnym tomie planu urządzenia lasu „Plan zagospodarowania lasu” wg obrębów leśnych.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 instrukcji u.l.) jest ważnym składnikiem planu urządzenia lasu, ilustrującym, wraz z mapą przeglądową cięć, możliwości lokalizacji wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również możliwości lokalizacji etatów obliczonych.

Ostateczny kształt wykazu projektowanych cięć rębnych powstaje w wyniku wielokrotnego korygowania sposobów realizacji użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, a wraz z tym w poszczególnych drzewostanach (nazywanego optymalizacją rozplanowania cięć użytkowania rębego albo regulacją użytkowania rębego).

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się wg obrębów leśnych (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów, w tym oddzielnie dla poszczególnych działek manipulacyjnych.

Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się na formularzu wg wzoru nr 6.

- **Przyjęte sposoby użytkowania rębego**

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach

siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju zrealizowanych odnowień zastosowano sposoby użytkowania rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP, NTG i Zasad hodowli lasu.

Tabela 76. Sposoby użytkowania rębne i rodzaje rębni według siedliskowych typów lasu i gospodarstw

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
Bśw	So	So 80%, inne 20%	I	II	5 lat
BMśw	So	So 80%, inne 20%	I	II, III	5 lat
	Db So	So 70%, Dbb 20%, inne 10%	I	III, II, IV	5 lat
BMw	So	So 70%, Db i inne 30%	I	II	5 lat
BMb	So	So 70%, Brz, Ol, Św, inne 30%	-	-	-
LMśw	So	So 60%, Db 20%, inne 20%	I	II	5
	Dbb So	So 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Bk Db So	So 40%, Db 30%, Bk 20%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Db So	So 50%, Db 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Db	Db 50%, So 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
LMw	Db So	So 40%, Db 40%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Db	Db 60%, So 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Db Ol	Ol 50%, Db 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
LMb	Ol	Ol 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw	Db	Db 80%, Jw., Lp i inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
Lw	Db	Db 80%, Js i inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
	Db Ol	Ol 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Ol Db	Db 60%, Ol 30%, inne 10%	II	I, III, IV	11-20 lat
Ol	Ol	Ol 80%, inne 20%	I	II	5 lat
OIJ	Db Ol Js	Js 30%, Ol 30%, Db 20%, inne 20%	IV	-	15 lat
	Js Db	Db 40%, Js 30%, Ol i inne 30%	II	III	10 lat

Do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, dopuszcza się zastąpienie tego gatunku innymi gatunkami liściastymi

W stosunku do przyjętych na KZP sposobów zagospodarowania drzewostanów Wykonawca PPUL wnioskował na NTG o dokonanie zmian dla LMw oraz Lw, proponując uznanie za rębnię wiodącą na tych TSL rębnie III, zastępczą II w przypadku TD SoDb, DbOl. Propozycja została zaakceptowana.

Plan cięć użytków rębnych sporządzony został w formie wykazu bez podziału na lata gospodarcze.

Wykaz projektowanych cięć rębnych (§ 98 Instrukcji UL) ilustruje, wraz z mapą przeglądową cięć, lokalizację wskazań gospodarczych zapisanych w kartach dokumentu źródłowego opisu taksacyjnego lasu, jak również rozkład przyjętych etatów. Wykaz projektowanych cięć rębnych sporządza się dla obrębu leśnego (z podaniem symbolu gospodarstwa przy każdej pozycji wykazu), w kolejności oddziałów i pododdziałów.

Do użytkowania rębne zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odsłaniania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- przeszlorębne,
- rębne,
- w klasie do odnowienia,
- bliskorębne.

Tabela 77. Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	5,43	67,88	109,60	177,48	-	182,91
Lasów ochronnych (O)	32,29	133,57	184,09	317,66	-	349,95
Lasów gospodarczych (GZ)	99,91	-	-	-	-	99,91
Lasów gospodarczych (GPZ)	1,27	1050,62	1093,15	2143,77	-	2145,04
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	101,18	1050,62	1093,15	2143,77	-	2244,95
Ogółem	138,90	1252,07	1386,84	2638,91	-	2777,81

Udział rębni częściowych w planowanym użytkowaniu rębnym wynosi 95%, w tym 45% stanowią cięcia uprzątające. Zręby zupełne stanowią 5% powierzchni manipulacyjnej użytkowania rębnego.

Przy planowaniu użytkowania **rębniami zupełnymi RB I** jako kryterium wielkości pasów zrębowych przyjęto szerokość zrębu (w przypadku zrębów przez całą szerokość oddziału nie więcej niż 60 m), w pozostałych przypadkach nie więcej niż 4,00 ha. W planowaniu zrębów unikano tworzenia dużych płątów upraw. W 10-leciu nie planowano więcej niż 2 pasy zrębowe zakładając 5-letni nawrót cięć. Rębnie zupełne zaplanowane zostały na łącznej powierzchni – 138,90 ha.

Przy występowaniu drzewostanów rębnych na różnych siedliskach w jednym pasie zrębowym o zastosowaniu rodzaju czy formy rębni decydowało przeważające siedlisko.

Ze względu na małe powierzchnie, nieregularne kształty wydzieleń zaplanowano RB I na żyźniejszych siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw w drzewostanach sosnowych, brzozowych, olszowych, osikowych w następujących wydzieleniach: obręb RADZYŃ: 323h, 365d, 473j, 480h, 350f, j, 351a,f,i, 352c, 415d, 499h, 509i, 532c, 208k,l, 209j, 210l,m, 212g, 213h, 219c, 224g, 231i, 251Ag, 436d, 447i, 466a,b, 467g,h, 470f na powierzchni – 29,53 ha oraz w obrębie TURÓW: 14c, 18c, 24a, 31j, 49c, 71i, 111a, 118p, 175h, 176d, 178a, 181b, 181f, 181j – na powierzchni – 18,10 ha.

Rębnię częściową IIA planowano jako formę przebudowy drzewostanów sosnowych, brzozowych na siedliskach lasowych. Zasadniczą ideą tych rębni jest wprowadzenie, w formie podsadzeń pod okapem drzewostanu DB, w krótkim okresie, do odnowienia 60-70% powierzchni manipulacyjnej. Zastosowanie tej rębni wpłynie na właściwe warunki rozwoju i zachowanie

istniejącego młodego pokolenia oraz skraca okres przebudowy tych drzewostanów. Powierzchnia drzewostanów zagospodarowanych rębnią IIA wynosi 801,08 ha, w tym 449,51 ha przeznaczono do cięć uprzętających.

Rębnię gniazdową zupełną IIIA planowano na pasach o szerokości do 100 m w przypadku użytkowania wzdłuż całego oddziału (bez względu na wielkość powierzchni) lub w pozostałych sytuacjach o powierzchni nie przekraczającej 6,00 ha. Rębnia ta ma zastosowanie w drzewostanach o uproszczonym składzie gatunkowym, w celu ich przebudowy na mieszane o kępowej formie zmieszania, z odnowieniem sztucznym na gniazdach i sztucznym na powierzchni między gniazdami. Powierzchnia drzewostanów zagospodarowanych rębnią IIIA wynosi 1329,25 ha, w tym cięcia uprzętające na powierzchni 731,14 ha.

Rębnię gniazdową częściową IIIB planowano głównie w kierunku przebudowy drzewostanów sosnowych, olszowych i brzozowych na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw. Pierwsze planowane są cięcia o charakterze gniazdowym, kolejne w zależności od możliwości uzyskania odnowienia naturalnego lub wprowadzenia kolejnych gatunków (sztucznie) z TD głównie dębu oraz innych gatunków domieszkowych jako poszerzanie istniejących gniazd lub zakładanie nowej partii gniazd. Przyjęty okres odnowienia dla tej rębni wynosi 20 lat. Rębnia ta zaplanowana została na powierzchni manipulacyjnej 412,79 ha. Cięcia uprzętające zaplanowano na powierzchni 44,88 ha.

Rębnię stopniową gniazdową udoskonaloną IVD projektowano w drzewostanach obronnych na terenie Składu Bezwola w leśnictwie Planta oraz na obszarze kompleksu Bażantarnia w leśnictwie Jabłoń. Elastyczność w wyborze charakteru cięć pozwala na tworzenie korzystnych warunków rozwoju dla kreowanego młodego pokolenia zgodnie z docelowym składem gatunkowym upraw. Rębnię tą planowano również w przypadku kontynuacji sposobów użytkowania przyjętych w ubiegłym 10-leciu. Łącznie w nadleśnictwie zaplanowano użytkowanie RB IVD na powierzchni 95,79 ha.

Zasady prowadzenia poszczególnych rodzajów rębni zawierają *Zasady Hodowli Lasu* oraz strona internetowa <http://rebnie.wl.sggw.pl>.

Wszystkie przedstawione rodzaje rębni mają charakter ideowy. Określają one kierunkowe zasady postępowania, które mogą być modyfikowane w zależności od konkretnych warunków siedliskowych i przyjętych celów hodowlanych.

W przypadkach dużych zwartych powierzchni drzewostanów rębnych w ramach jednego oddziału planowano po dwa pasy manipulacyjne. Wymagać to będzie ze strony nadleśnictwa szczególnej uwagi przy planowaniu pozyskania w okresie obowiązywania planu w celu zapewnienia odpowiedniej kolei i następstwa cięć w przyszłych okresach gospodarczych.

Przy planowaniu wysokości pozyskania drewna w ramach rębni zupełnych, cięć uprzętających uwzględniono pozostawienie istniejącego starodrzewia w formie kęp ekologicznych, przestoi, nasienników w ilości ok. 5% powierzchni starego drzewostanu do ich naturalnego rozpadu. Oznacza to, że na powierzchniach tych planowano pozyskanie w wysokości 95% zasobów drzewostanu

głównego znajdującego się na działce zrębowej. Postępowanie takie zmierza m.in. w kierunku zwiększenia ilości martwego drewna, zwiększania bioróżnorodności drzewostanów.

Na zrębach zupełnych o powierzchni do 1 ha oraz w przypadku cięć w blokach upraw pochodnych, nie planowano pozostawiania kęp starodrzewi (zgodnie z ZHL) tj. planowano pozyskanie drewna na poziomie 100% z działki zrębowej.

Rozmiar cięć użytków rębnych, lokalizację zrębów, sposoby użytkowania uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze, kontynuację rozpoczętych sposobów użytkowania, rodzaj zastosowanej rębni, czas wykonania cięć uzgodniono z Nadleśnictwem RADZYŃ PODLASKI i RDLP Lublin we wrześniu 2023 r.

Przebudowa drzewostanów cięciami rębnymi nie została zaplanowana w rezerwatach przyrody, w strefach ochrony całorocznej ostoi zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, w wyłączonych drzewostanach nasiennych. Wyłączono z użytkowania rębego także drzewostany na siedliskach BMb i LMb. W lasach stanowiących strefy ochrony zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, na wykonanie wszelkich zabiegów zaplanowanych w strefie ochrony okresowej, należy uzyskać zezwolenie Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.

Zgodnie z decyzją KZP poniżej przedstawia się szczegółowe zestawienie drzewostanów rębnych i przeszlorębnych nie ujętych w wykazie cięć rębnych oraz określenie przyczyny powodującej nie ujęcia ich w wykazie cięć użytkowania rębego. Wykaz tych drzewostanów w załącznikach do elaboratu.

Łączna powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszlorębnych nie objętych użytkowaniem rębnym w nadleśnictwie wynosi 1732,38 ha. Lista drzewostanów w załącznikach do elaboratu.

– siedliska przyrodnicze	124,02 ha,
– ze względu na niekorzystne położenie w ostępie	1218,42 ha,
– rezerваты przyrody	72,42 ha,
– strefa ochronna RDOŚ	222,79 ha,
– obszary Natura 2000	3,61 ha,
– działki w szachownicy	59,84 ha,
– drzewostany nasienne wyłączone	18,95 ha,
– wpisane do rejestru zabytków	12,33 ha.

Drzewostany do przebudowy

Do przebudowy w PPUL na lata 2024-2033 zakwalifikowano:

- a) drzewostany do pełnej, intensywnej (pilnej), zakwalifikowano drzewostany trwale uszkodzone (uszkodzenie ponad 50%), niestabilne, przeznaczone do przebudowy zasadniczo RB I,
- b) drzewostany do pełnej, stopniowej, zakwalifikowano drzewostany negatywnie niezgodne z siedliskiem, zasadniczo dojrzałe do wyrębu drzewostany sosnowe, brzozowe na siedliskach Lśw, LMśw, LMw oraz drzewostany, w których kontynuowana jest przebudowa rozpoczęta w ubiegłym 10-leciu.

Na terenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI proces przebudowy drzewostanów rozpoczął się w ubiegłym okresie gospodarczym ponadto wytypowano drzewostany, w których proces przebudowy rozpoczęty zostanie w obecnym planie urządzenia lasu. Pilną przebudowę pełną typu A przy zastosowaniu użytkowania rębnego zaplanowano na powierzchni 899,90 ha.

Tabela 78. Przebudowa pilna typu A – powierzchnia manipulacyjna do użytkowania

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Obręb RADZYŃ								
307a	9,36	KO	10	SO	126	0,7	IIIB	50
307d	7,88	KDO	6	SO	97	0,8	IIIB	50
308c	2,66	KO	9	SO	95	0,6	IIAU	85
323h	0,56	DRZEW	6	AK	91	0,7	IB	100
365d	1,27	DRZEW	6	JS	68	0,6	IB	95
368m	2,66	KO	6	SO	113	0,3	IIAU	90
370a	6,73	KO	4	BRZ	84	0,3	IIAU	95
370b	7,64	DRZEW	4	BRZ	84	0,6	IIA	50
371a	8,11	KO	4	BRZ	84	0,2	IIAU	90
371b	7,79	DRZEW	4	BRZ	84	0,5	IIA	50
373d	2,86	KO	4	SO	89	0,6	IIAU	95
373g	1,30	KO	4	BRZ	89	0,3	IIAU	95
374h	2,50	KO	8	SO	94	0,5	IIAU	95
374j	4,61	DRZEW	9	SO	86	1,1	IIA	50
375f	3,48	DRZEW	8	SO	113	1	IIA	50
375g	3,30	DRZEW	7	OL	82	0,9	IIA	50
376c	3,79	KO	4	BRZ	81	0,5	IIAU	90
376d	4,13	DRZEW	4	BRZ	81	0,9	IIA	50
377f	3,43	KO	5	GB	78	0,4	IIAU	95
378c	3,37	DRZEW	7	JS	99	0,7	IIA	50
381g	2,31	KO	10	SO	113	0,5	IIAU	70
381m	0,86	KO	6	SO	110	0,5	IIAU	60
382d	1,37	KO	7	BRZ	98	0,7	IIAU	95
382g	1,26	KO	10	OL	98	0,4	IIAU	50
384c	5,01	KO	3	BRZ	105	0,3	IIAU	90
386a	6,56	KO	7	SO	107	0,3	IIAU	80
388a	3,35	KO	9	SO	120	0,4	IIAU	80
388b	4,21	DRZEW	5	BRZ	85	1	IIA	50
388f	2,13	DRZEW	7	OL	85	0,5	IIA	50
389c	5,18	DRZEW	6	BRZ	81	1	IIA	50
390c	1,78	KDO	4	GB	84	0,5	IIAU	90
390f	3,80	KDO	9	OL	81	0,6	IIAU	90
391a	2,17	DRZEW	8	SO	94	0,9	IIA	60
391b	2,23	DRZEW	4	BRZ	76	0,9	IIA	60
394a	2,39	KO	7	SO	105	0,5	IIAU	80
394b	0,97	DRZEW	9	OL	105	0,3	IIAU	90
394l	1,63	DRZEW	7	BRZ	81	0,9	IIA	50
395d	4,65	DRZEW	7	SO	93	0,9	IIA	50
282b	1,21	DRZEW	7	OL	70	0,7	IIA	50
283k	5,49	KO	9	SO	100	0,3	IIAU	95

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
283l	4,07	DRZEW	9	SO	100	0,9	IIA	50
288a	1,69	KO	5	SO	90	0,5	IIIBU	95
299d	8,16	DRZEW	7	SO	96	0,9	IIIB	30
311b	5,61	KO	9	SO	125	0,3	IIIBU	95
324a	4,53	KO	8	SO	93	0,6	IIAU	95
324c	6,14	DRZEW	7	SO	93	1	IIA	50
325a	7,31	DRZEW	7	SO	87	0,8	IIA	50
326f	5,10	KO	10	SO	97	0,3	IIAU	95
326h	3,58	KO	10	SO	97	0,3	IIAU	95
333g	1,72	KO	10	SO	107	0,3	IIAU	95
334l	3,57	KO	7	SO	97	0,3	IIAU	95
341a	6,83	DRZEW	8	SO	97	0,8	IIA	50
341i	0,96	KO	3	BRZ	88	0,7	IIIAU	95
341k	2,01	KO	5	BRZ	77	0,7	IIIAU	95
473j	1,25	DRZEW	5	BRZ	85	0,8	IB	95
478h	1,15	DRZEW	9	ŚW	57	0,6	IB	95
481a	3,87	KO	5	BRZ	85	0,2	IIAU	95
484b	3,83	KO	5	BRZ	95	0,5	IIAU	90
348k	1,92	KO	5	ŚW	84	0,3	IVDU	80
350f	1,42	DRZEW	4	OL	79	0,8	IB	100
350i	0,85	DRZEW	5	BRZ	78	0,7	IB	100
351a	0,65	DRZEW	6	ŚW	59	0,5	IB	100
351f	0,86	DRZEW	5	BRZ	79	0,7	IB	100
351i	1,17	DRZEW	5	BRZ	78	0,7	IB	100
351l	5,19	KO	10	SO	125	0,8	IIIBU	95
352b	7,65	KO	10	SO	114	0,7	IIAU	95
352c	0,27	DRZEW	10	SO	114	0,9	IB	100
352d	7,64	DRZEW	7	SO	114	1	IIIB	30
353a	7,72	DRZEW	10	SO	101	1,3	IIIB	30
354a	4,80	KO	9	SO	96	0,6	IIAU	95
354f	3,96	KO	9	SO	96	0,7	IIAU	95
354g	9,30	DRZEW	9	SO	96	1,1	IIIB	30
355a	5,02	KO	7	SO	96	0,6	IIAU	95
355d	4,08	KO	6	SO	96	0,6	IIAU	95
356a	6,57	KO	10	SO	94	0,6	IIAU	95
356b	5,37	DRZEW	10	SO	94	1,1	IIA	50
357a	6,15	KO	10	SO	101	0,7	IIAU	95
357b	5,28	DRZEW	10	SO	101	1,1	IIA	60
359b	4,05	DRZEW	8	SO	91	0,8	IIA	50
361a	8,49	KO	5	BRZ	77	0,5	IIAU	95
363h	5,00	KO	7	BRZ	76	0,8	IIIB	50
401i	1,62	DRZEW	10	SO	68	0,3	IB	95
488c	5,71	DRZEW	10	SO	116	1	IIA	60
489c	3,94	KO	10	SO	120	0,5	IIAU	95
496a	5,28	KO	10	SO	110	0,5	IIAU	95
496b	6,67	DRZEW	7	SO	110	1	IIA	50
498c	4,42	KO	10	SO	122	0,5	IIAU	95
498d	4,92	DRZEW	10	SO	122	1	IIA	50

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
505c	4,03	2 PIĘTR	6	BRZ	85	0,8	IIIA	30
505d	1,71	KO	4	BRZ	77	0,8	IIIAU	95
505g	2,62	KO	5	BRZ	85	0,8	IIIAU	95
506a	5,32	2 PIĘTR	8	SO	88	0,8	IIA	50
507g	5,42	DRZEW	7	SO	118	1	IIA	50
518j	1,15	KO	6	BRZ	95	0,5	IIAU	95
521b	5,22	KO	8	BRZ	80	0,8	IIIB	50
541d	2,79	KO	8	BRZ	81	0,8	IIIAU	95
202b	8,61	KO	6	BRZ	89	0,6	IIAU	90
203c	5,61	KO	4	BRZ	89	0,3	IIIBU	95
203d	6,34	KO	7	BRZ	89	0,7	IIIB	50
208a	4,43	KO	4	BRZ	80	0,3	IIAU	95
208b	4,26	2 PIĘTR	5	BRZ	80	0,8	IIA	50
208f	1,75	KO	4	SO	92	0,2	IIAU	95
208g	1,72	2 PIĘTR	9	SO	90	0,7	IIA	70
208k	0,33	2 PIĘTR	6	BRZ	80	0,8	IB	100
208l	0,25	2 PIĘTR	9	SO	90	0,7	IB	100
209a	3,20	KO	5	BRZ	80	0,8	IIIB	50
209b	6,98	DRZEW	5	BRZ	80	1,1	IIIB	30
209j	0,40	DRZEW	5	BRZ	80	1	IB	100
210c	3,23	KO	6	BRZ	80	0,6	IIIAU	90
210d	4,09	DRZEW	5	BRZ	80	1	IIA	50
210g	2,73	DRZEW	8	BRZ	68	0,8	IIA	50
210h	0,93	KO	9	SO	97	0,7	IIIAU	90
210m	0,29	DRZEW	5	BRZ	80	0,9	IB	100
217a	4,86	DRZEW	5	BRZ	77	0,9	IIA	50
217j	1,87	DRZEW	8	SO	102	1	IIA	50
219a	4,90	DRZEW	7	BRZ	79	0,9	IIIA	30
227a	5,70	KO	6	SO	90	0,8	IIIB	50
227b	1,13	DRZEW	8	BRZ	77	0,6	IIIB	30
227c	1,07	DRZEW	9	SO	105	1	IIIB	30
227d	1,50	DRZEW	6	BRZ	90	0,9	IIIB	30
229a	2,61	DRZEW	5	BRZ	75	0,9	IIA	50
234d	3,51	KO	5	BRZ	90	0,7	IIIAU	95
238a	3,67	KO	7	BRZ	80	0,6	IIIAU	95
241a	5,40	KO	7	BRZ	83	0,3	IIAU	95
243c	5,20	DRZEW	9	SO	94	0,9	IIA	50
251Aa	1,84	DRZEW	8	SO	83	0,9	IIIB	40
251Ab	6,41	DRZEW	7	BRZ	77	0,8	IIIB	40
251Ag	1,77	DRZEW	7	BRZ	73	0,9	IB	95
255f	1,99	KO	8	SO	115	0,3	IIAU	95
258d	6,31	KO	5	SO	120	0,4	IIAU	95
261a	6,75	2 PIĘTR	9	SO	85	0,8	IIA	60
262a	5,82	2 PIĘTR	9	SO	85	0,8	IIA	60
263b	4,36	KO	9	SO	120	0,5	IIAU	95
263g	4,06	DRZEW	7	SO	87	0,7	IIA	50
272g	5,83	KO	9	SO	92	0,4	IIAU	95
276f	1,86	KO	9	SO	105	0,3	IIAU	95

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
430b	3,46	KO	10	SO	107	0,6	IIIB	50
430f	3,22	2 PIĘTR	10	SO	107	0,9	IIIB	30
431g	0,85	DRZEW	6	SO	106	0,9	IIIB	30
434c	6,50	2 PIĘTR	6	SO	91	0,9	IIA	50
434d	5,75	KO	5	SO	110	0,6	IIAU	90
435a	6,72	KO	8	SO	108	0,6	IIAU	95
435c	1,20	KO	5	BRZ	85	0,5	IIAU	95
435d	1,65	2 PIĘTR	5	BRZ	85	0,7	IIA	50
435f	5,09	2 PIĘTR	9	SO	108	0,9	IIA	50
438d	3,56	KO	8	SO	106	0,3	IIAU	80
438f	3,58	KO	8	SO	106	0,5	IIAU	95
439a	5,37	2 PIĘTR	10	SO	87	0,7	IIA	50
440a	3,96	2 PIĘTR	6	SO	87	0,8	IIA	50
443d	5,34	2 PIĘTR	10	SO	90	0,7	IIA	50
445d	4,52	KO	8	BRZ	81	0,5	IIAU	95
446a	1,19	2 PIĘTR	10	SO	86	0,9	IIA	50
447b	5,62	KO	5	OL	92	0,4	IIAU	95
449g	5,05	2 PIĘTR	10	SO	91	0,9	IIA	50
450a	3,60	2 PIĘTR	5	SO	96	0,9	IIA	50
450b	3,18	2 PIĘTR	10	SO	90	0,8	IIA	50
451a	2,63	2 PIĘTR	10	SO	90	0,8	IIA	50
451d	1,70	KO	4	BRZ	85	0,4	IIAU	95
451h	2,11	2 PIĘTR	8	SO	87	0,7	IIA	50
453a	4,76	KO	6	SO	94	0,6	IIAU	90
454a	9,39	KO	8	SO	94	0,2	IIAU	90
456a	6,66	DRZEW	7	SO	83	0,9	IIA	50
457f	2,80	DRZEW	9	SO	81	0,8	IIA	50
457g	3,98	DRZEW	8	SO	91	0,8	IIA	50
458b	4,72	DRZEW	10	SO	91	0,9	IIA	50
459h	2,14	DRZEW	7	SO	96	0,9	IIA	50
467a	2,20	DRZEW	6	BRZ	65	0,7	IIIA	30
467b	1,27	DRZEW	6	DB.C	65	0,8	IIIA	30
470f	1,49	DRZEW	8	DB.C	61	0,8	IB	95
Razem obręb	650,43							
Obręb TURÓW								
14c	1,80	DRZEW	10	BRZ	79	0,7	IB	95
16f	1,98	DRZEW	8	BRZ	80	0,7	IIIA	30
16h	2,88	KO	10	SO	110	0,7	IIIB	40
24a	3,65	DRZEW	8	SO	81	0,3	IB	100
24d	1,87	DRZEW	9	BRZ	77	0,8	IIIA	30
27c	6,28	KO	6	BRZ	85	0,3	IIAU	95
27d	5,66	DRZEW	5	BRZ	85	0,8	IIA	60
28b	5,31	KO	6	BRZ	80	0,5	IIAU	95
28c	7,33	DRZEW	6	BRZ	80	1	IIA	50
28h	1,96	KO	5	BRZ	76	0,3	IIAU	95
28i	4,14	DRZEW	5	BRZ	76	0,9	IIA	50
29a	5,05	KO	8	BRZ	86	0,4	IIAU	95
31j	0,53	DRZEW	10	ŚW	61	0,3	IB	100

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
32b	4,02	KO	5	BRZ	86	0,4	IIAU	95
32h	3,99	DRZEW	7	BRZ	70	0,7	IIIB	30
33b	4,74	KO	8	OL	85	0,2	IIAU	95
33g	6,27	KO	5	BRZ	75	0,5	IIAU	95
33j	3,93	DRZEW	7	BRZ	75	0,8	IIIB	30
34a	6,24	KO	5	BRZ	85	0,5	IIAU	95
35f	2,05	DRZEW	8	BRZ	74	0,6	IIIA	30
36c	1,34	DRZEW	5	BRZ	74	0,4	IIIB	30
36d	3,54	DRZEW	10	OL	74	0,6	IIIB	30
36i	4,32	DRZEW	6	OL	66	0,8	IIIB	30
41f	1,55	DRZEW	10	BRZ	80	0,8	IIIA	30
43b	5,91	KO	8	OL	86	0,5	IIAU	95
44c	4,61	KO	9	BRZ	76	0,4	IIAU	95
49c	0,98	DRZEW	7	BRZ	76	0,8	IB	100
93d	1,69	KO	6	BRZ	86	0,7	IIIAU	95
125d	3,91	DRZEW	10	SO	85	0,8	IIA	50
102a	6,86	KO	4	BRZ	80	0,5	IIAU	95
102g	7,12	DRZEW	9	BRZ	80	0,7	IIIB	30
104a	5,95	KO	5	BRZ	85	0,4	IIAU	95
104c	2,99	DRZEW	7	BRZ	85	1	IIIA	30
111a	1,01	DRZEW	8	BRZ	80	0,8	IB	95
130k	3,56	KO	4	BRZ	80	0,6	IIAU	95
147d	2,34	DRZEW	6	BRZ	87	0,8	IIA	50
148c	7,38	KO	10	SO	120	0,6	IIAU	95
149b	5,13	KO	9	SO	120	0,8	IIIB	50
149c	4,58	DRZEW	9	SO	120	1,1	IIIB	40
150d	5,56	KO	7	SO	85	0,4	IIAU	95
150f	6,45	DRZEW	9	SO	110	1,2	IIA	60
151d	5,52	DRZEW	6	BRZ	90	1	IIIA	30
157b	2,38	DRZEW	7	SO	95	1	IIA	50
157d	2,28	DRZEW	10	SO	111	1	IIA	50
164a	4,42	KO	8	SO	100	0,5	IIAU	95
164b	6,47	DRZEW	7	SO	100	1	IIA	50
166f	4,37	DRZEW	8	BRZ	83	0,7	IIIA	30
167f	8,14	DRZEW	8	BRZ	75	0,9	IIIB	40
168h	1,73	KO	8	BRZ	80	0,3	IIAU	80
170j	3,41	KO	8	BRZ	87	0,4	IIAU	95
171d	5,46	KO	8	SO	145	0,6	IIAU	95
176d	1,45	DRZEW	4	OS	53	0,6	IB	95
178a	2,91	DRZEW	6	OS	45	0,6	IB	95
178d	7,10	KO	10	SO	135	0,4	IIAU	95
179h	4,19	KO	10	BRZ	86	0,7	IIIAU	95
180j	3,03	DRZEW	6	OL	76	0,5	IIIA	30
181b	1,08	DRZEW	5	BRZ	90	0,8	IB	95
181f	1,92	DRZEW	8	BRZ	80	0,9	IB	95
181j	0,50	DRZEW	10	ŚW	35	0,3	IB	100
186c	2,22	DRZEW	10	OL	85	0,7	IIA	50
190c	9,90	KDO	10	TP	53	0,3	IIA	50

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Adres	Pow.	B. pion	Udz.	Gat. pan.	Wiek	Zd.	Rębnia	% poboru
1	2	3	4	5	6	7	8	9
194c	4,53	KO	4	TP	54	0,3	IIA	50
Razem obręb	249,47							
Ogółem nadleśnictwo	899,90							

Zagospodarowanie drzewostanów niezgodnych z przyjętym TD

Poniżej przedstawia się syntetyczne zestawienie planowanych zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z przyjętymi typami gospodarczymi w obrębach i łącznie dla nadleśnictwa.

Tabela 79. Zestawienie powierzchni zabiegów gospodarczych w drzewostanach niezgodnych z TD

Obręb, nadleśnictwo	Planowane zabiegi gospodarcze	Gospodarstwo					
		Specjalne	Lasów ochronnych	Zrębowe	Przerębowo- zrębowe	Przerębowe	Razem
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
RADZYŃ	Rębnie	8,78	25,29	10,19	274,25	-	318,51
	CP/CP-P	2,12	2,53	-	20,71	-	25,36
	TW/TP	5,89	23,86	5,50	565,98	-	601,23
	Trzeb. przekoszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	16,79	51,68	15,69	860,94	-	945,10
TURÓW	Rębnie	-	31,97	7,95	87,78	-	127,70
	CP/CP-P	-	-	-	13,60	-	13,60
	TW/TP	-	45,76	-	261,69	-	307,45
	Trzeb. przekoszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	-	77,73	7,95	363,07	-	448,75
Nadleśnictwo	Rębnie	8,78	57,26	18,14	362,03	-	446,21
	CP/CP-P	2,12	2,53	-	34,31	-	38,96
	TW/TP	5,89	69,62	5,50	827,67	-	908,68
	Trzeb. przekoszt.	-	-	-	-	-	-
	Razem	16,79	129,41	23,64	1224,01	-	1393,85

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe cięć w skali 1:25000. Rębnie zaznaczono kolorem czerwonym a powierzchnie do odnowienia kolorem żółtym. Na mapie zamieszczono informacje o rodzaju rębni i procencie masy do pobrania. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe. Na mapy naniesiono również granice rezerwatów, wyłączonych i gospodarczych drzewostanów nasiennych. Działki zrębowe wniesione zostały również na mapy gospodarcze w skali 1:5000 oraz mapy gospodarczo-przeglądowe projektowanych cięć rębnych w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Użytkowanie przedrębne powinno być realizowane na podstawie wskazań zawartych w opisach taksacyjnych w oparciu o wytyczne ZHL. Zadania określone w opisach w wymiarze powierzchniowym mają charakter obligatoryjny, a w zakresie miąższościowym winny być realizowane wg potrzeb, na jakie wskazuje stan konkretnego drzewostanu.

Zgodnie z IUL zostało sporządzone zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego na podstawie wskazań gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku (Tabela XVI wg IUL).

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów. W skład tego wykazu wchodzi:

- trzebieże wczesne (TW),
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby CP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL, W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego, (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawia się syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Tabela 80. Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne

Obręb, nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
RADZYŃ	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	266,76	572,58	-	-	-	0,74	-	840,08
	TP	-	129,30	908,06	1177,05	696,11	58,67	4,28	2973,47
	Razem	266,76	701,88	908,06	1177,05	696,11	59,41	4,28	3813,55
TURÓW	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	220,64	335,96	-	-	1,00	-	-	557,60
	TP	-	52,80	609,86	764,89	418,32	107,21	-	1953,08
	Razem	220,64	388,76	609,86	764,89	419,32	107,21	-	2510,68
Nadleśnictwo	CP-P	-	-	-	-	-	-	-	-
	TW	487,40	908,54	-	-	1,00	0,74	-	1397,68
	TP	-	182,10	1517,92	1941,94	1114,43	165,88	4,28	4926,55
	Razem	487,40	1090,64	1517,92	1941,94	1115,43	166,62	4,28	6324,23

3.2.1.3. łącznie użytki główne

Zestawienie łączne użytków głównych obrębami przedstawia tabela XVII – „Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć” zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu i w tomach „Plan zagospodarowania lasu” wg obrębów leśnych. Syntetyczne zestawienie tych danych przedstawia się poniżej:

Tabela 81. Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	RADZYŃ		TURÓW		Nadleśnictwo	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	m ³					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	375123	310523	214168	176960	589291	487483
5% przyrostu miąższości	18761	15516	10708	8847	29469	24363
Rębne niezaliczone na etat	362	281	152	127	514	408
Razem użytki rębne	394246	326320	225028	185934	619274	512254
Przedrębne	253050	202440	151480	121184	404530	323624
Ogółem	647297	528690	376508	307118	1023804	835878

3.2.1.4. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu użytkowania głównego dla leśnictw

Tabela 82. Zestawienie powierzchni [ha] i miąższości [m³netto] z zakresu użytkowania lasu leśnictwami

Lp.	Nazwa leśnictwa	Użytkowanie rębne						Użytkowanie przedrębne		Razem		* Bez wskazań.
		Zal. na etat ¹⁾		Niezal. na etat		Razem						
		ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Borowe	56,87	9236	-	-	56,87	9236	164,85	10719	221,72	19955	52,11
2	Czarny Las	257,96	46205	-	-	257,96	46205	494,07	20478	752,03	66683	251,13
3	Feliksówka	276,09	51200	-	-	276,09	51200	766,87	41674	1042,96	92874	340,50
4	Jabłoń	239,19	46840	4,40	281	243,59	47121	536,44	26595	780,03	73716	251,40
5	Kock	248,46	59523	-	-	248,46	59523	634,85	40410	883,31	99933	258,19
6	Planta	353,94	68229	-	-	353,94	68229	482,01	25352	835,95	93581	241,13
7	Suchowola	276,85	44806	-	-	276,85	44806	734,46	37212	1011,31	82018	266,88
RADZYŃ		1709,36	326039	4,40	281	1713,76	326320	3813,55	202440	5527,31	528760	1661,34
9	Główne	288,14	53851	0,06	21	288,2	53872	655,59	37540	943,79	91412	248,88
10	Kąkolewnica	323,77	57955	-	9	323,77	57964	570,51	26085	894,28	84049	156,64
11	Turów	221,66	38031	-	-	221,66	38031	633,89	27335	855,55	65366	201,72
TURÓW		1068,45	185807	0,06	127	1068,51	185934	2510,68	121184	3579,19	307118	728,20
Nadleśnictwo		2777,81	511846	4,46	408	2782,27	512254	6324,23	323624	9106,5	835878	2389,54

¹⁾ Zaliczone na etat – netto z 5% przyrostu

* Bez wskazań – drzewostany powyżej 20 lat

Przeciętna wielkość użytkowania planowana dla leśnictwa wynosi 75989 m³ grubizny netto. Najwyższe pozyskanie planowane jest w leśnictwie Kock – 99933 m³, najniższe w leśnictwie Borowe – 19955 m³.

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Tak określone wskazania posłużyły do opracowania wykazu projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu, który został zamieszczony w tomie „Plan zagospodarowania lasu” wg obrębów leśnych. Wykaz został sporządzony w kolejności oddziałów i pododdziałów, z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa.

Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanie ogólnego i do tomu „Plan zagospodarowania lasu”.

Tabela 83. Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo	Do zatwierdzenia
		RADZYŃ	TURÓW		
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	4,40	2,06	6,46	6,46
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	--	--	--	--
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	103,62	35,28	138,90	--
	80% pow. do odnowienia	82,90	28,22	111,12	111,12
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	879,64	502,60	1382,24	--
	80% pow. do odnowienia	703,71	402,08	1105,79	1105,79
5.	Podsadzenia produkcyjne	--	--	--	--
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	0,84	1,23	2,07	2,07
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	1,90	1,75	3,65	3,65
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 5% ich pow.	39,55	21,62	61,17	61,17
9.	Wprowadzenie podszytów	--	--	--	--
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	145,26	119,18	264,44	264,44
11.	Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.	632,80	345,89	978,69	--
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	333,62	197,76	531,38	531,38
13.	Pielęgnowanie młodników (CP)	582,00	414,78	996,78	996,78
14.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)				--

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby		Nadleśnictwo	Do zatwierdzenia
		RADZYŃ	TURÓW		
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
15.	Nawożenie				--
16.	Regulacja stosunków wodnych				--
17.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	883,13	487,30	1370,43	1370,43

Odnowienia na leśnej **powierzchni otwartej** (ODN ZRB, ODN HAL), czyli odnowienia halizn, płazowin, zrębów istniejących i projektowanych zaplanowano na powierzchni 144,36 ha. Do zatwierdzenia przedłożone zostanie 80% tej powierzchni tj. **117,58 ha**.

Odnowienia pod osłoną (ODN ZŁOŻ) wynoszą łącznie 1382,24 ha. W powierzchni tej znalazły się również odnowienia w drzewostanach nie przeznaczonych do użytkowania tj. KDO oraz po cięciach uprzętających rębniami gniazdowymi i częściowymi (młodniki złożone o zd. 0,3 – 0,5) – łącznie na powierzchni 151,08 ha. Do zatwierdzenia przedłożone zostanie 80% powierzchni wykazanej w wykazach projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu (wg obrębów leśnych) tj. **1105,79 ha**.

Planowane **dolesienia luk i przerzedzeń** (ODN LUK) zajmą łączną powierzchnię 2,07 ha. Nie planowano dolesień w niewielkich lukach o powierzchni do 0,20 ha, pozostawiając je do sukcesji naturalnej.

Poprawki i uzupełnienia (POPR) w uprawach i młodnikach istniejących zaprojektowano podczas prac taksacyjnych na powierzchni 3,65 ha. Wielkość projektowanych poprawek i uzupełnień w nowozakładanych uprawach została ustalona na posiedzeniu KZP na poziomie 5% (ok. 61,17 ha).

Wprowadzania podszytów nie planowano.

Zabiegi **pielęgnowania upraw** zaplanowano dla upraw istniejących (zainwentaryzowanych) na dzień 1.01.2024 r. oraz dla nowozakładanych upraw na zrębów istniejących oraz nieodnowionych gniazdach i gniazdach częściowych, w uprawach i młodnikach o zd. 0,3 powstałych po cięciach uprzętających w ostatnich dwóch latach ubiegłej rewizji pul (wyłącznie PIEL).

Łączna powierzchnia zaplanowanego pielęgnowania upraw wynosi 955,77 ha. Do zatwierdzenia przedłożona zostanie powierzchnia pielęgnowania upraw istniejących tj. 795,82 ha. W zależności od wieku operowego i stanu uprawy pielęgnowanie upraw obejmuje:

a) pielęgnowanie gleby (PIEL) projektowano w uprawach do wieku 4 – 5 lat na powierzchni 264,44 ha. Powierzchnia zabiegu podana jest jednokrotnie, lecz dla dobra upraw czynności te powinny być wykonywane systematycznie, w miarę istniejących potrzeb aż do momentu, kiedy chwasty przestaną zagrażać odnowieniu.

Zgodnie z obowiązującą Instrukcją ul, w projekcie PUL zaplanowano również pielęgnowanie gleby w nowozakładanych uprawach na zrębach zaległych, gniazdach nieodnowionych powstałych w ostatnich dwóch latach ubiegłego 10-lecia na powierzchni 159,95 ha (w rozumieniu art. 13 pkt 1 ustawy o lasach).

Tabela 84. Zestawienie powierzchni planowanych do zabiegów pielęgnacyjnych nie podlegających zatwierdzeniu

Leśnictwo, oddział poddział	TSL TD	Skrócony opis taksacyjny	Powierzchnia pielęgnowania gleby
01- 307-d	LŚW DB	D-STAN 6 SO 97	2,35
02- 374-f	LŚW DB	D-STAN 8 BRZ 80	2,09
02- 375-a	LW OL DB	D-STAN 7 OL 82	0,68
02- 375-d	LŚW DB	D-STAN 8 SO 113	3,94
02- 389-b	LŚW DB	D-STAN 6 BRZ 81	2,68
02- 390-c	LŚW DB	D-STAN 4 GB 84	1,21
02- 390-f	LW DB OL	D-STAN 9 OL 81	1,80
02- 411-c	LMŚW DB SO	D-STAN 10 SO 94	1,49
02- 412-b	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 98	1,76
02- 424-d	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 12	3,93
02- 427-g	LMŚW DB SO	D-STAN 10 SO 114	1,67
03- 287-c	LW DB	D-STAN 6 DB.S 11	0,67
03- 301-c	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	3,03
03- 324-b	LŚW DB	D-STAN 7 SO 93	2,87
03- 332-d	LMŚW DB SO	D-STAN 10 SO 95	1,50
03- 334-n	LŚW DB	D-STAN 7 SO 93	2,52
03- 477-b	LMŚW DB SO	D-STAN 9 SO 115	1,46
04-343-c	OL OI	PŁAZ	4,40
04- 357-g	LŚW DB	D-STAN 10 DB.S 18	3,05
04- 402-a	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 12	5,38
04- 404-c	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 98	1,59
04- 406-a	LŚW DB	D-STAN 5 SO 124	3,82
05- 491-b	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	3,92
05- 492-c	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 14	4,09
05- 498-a	LŚW DB	D-STAN 10 DB.S 12	4,34
05- 507-f	LŚW DB	D-STAN 10 DB.S 12	4,32
06- 204-b	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 102	1,42
06- 205-a	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 11	4,10
06- 212-b	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 98	1,30
06- 213-b	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 98	1,52
06- 216-a	LMŚW DB SO	D-STAN 9 SO 106	1,22
06- 221-g	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 15	2,79
06- 222-g	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 120	1,49
06- 223-d	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 12	3,74
06- 223-f	LMŚW DB SO	D-STAN 10 SO 116	1,50
06- 233-a	LMŚW DB SO	D-STAN 10 SO 115	1,18
06- 234-b	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	4,62
06- 240-g	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 105	1,80
07- 265-b	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 103	1,16
07- 268-d	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	2,68
07- 433-a	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 92	1,86
07- 469-f	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 11	3,10
07- 470-b	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 107	0,75
07- 470-g	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 107	0,52
Razem obręb RADZYŃ			107,31

Leśnictwo, oddział poddział	TSL TD	Skrócony opis taksacyjny	Powierzchnia pielęgnowania gleby
08- 19-b	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	3,30
08- 27-b	LŚW DB	D-STAN 10 DB.S 12	3,92
08- 29-b	LMW SO DB	D-STAN 6 BRZ 86	2,74
08- 2-a	LMW SO DB	D-STAN 10 DB.S 12	3,65
08- 33-a	LMW SO DB	D-STAN 10 DB.S 12	2,06
08-38-f	BMŚW SO	ZRĄB	2,06
09- 115-g	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 18	2,86
09- 66-b	LMŚW DB SO	D-STAN 7 SO 100	1,40
10- 124-a	LŚW DB	D-STAN 9 SO 110	2,99
10- 52-a	LMŚW DB SO	D-STAN 10 DB.S 11	4,51
10- 55-a	LMŚW DB SO	D-STAN 9 DB.S 18	5,04
10- 74-f	LMŚW SO DB	D-STAN 4 DB.S 26	2,32
11- 159-a	LŚW DB	D-STAN 5 SO 100	2,48
11- 159-b	LMŚW DB SO	D-STAN 8 SO 93	1,50
11- 171-c	LŚW DB	D-STAN 10 DB.S 16	2,19
11- 183-b	BMŚW DB SO	D-STAN 8 BRZ 80	1,41
11- 190-c	LŚW DB	D-STAN 10 TP 53	5,85
11- 190-f	LŚW DB	D-STAN 9 DB.S 18	2,36
Razem obręb TURÓW			52,64

b) czyszczenia wczesne (CW) ujęte w planie jako zabieg jednokrotny, obejmują wykonanie tych zabiegów w zainwentaryzowanych uprawach w wieku powyżej 4 lat oraz istniejącym młodym pokoleniu w d-stanach KO oraz uprawach i młodnikach po rębniach złożonych. należy przeprowadzać je systematycznie, powtarzając w miarę potrzeb, aż do doprowadzenia do zwarcia zdrowych, dobrze ukształtowanych i pożądaných gatunków drzew. Planowana powierzchnia CW wynosi 531,38 ha.

Dodatkowo należy spodziewać się, że ok. 80% nowozakładanych upraw w trakcie realizacji pul podlegać będzie zabiegom pielęgnacji tj. 978,69 ha.

Czyszczenia późne (CP) w młodnikach, należy przeprowadzać w zależności od potrzeb. Odnosi się to również do pielęgnacji istniejących odnowień naturalnych pod osłoną drzewostanu. W fazie młodnika, przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych zabieg należy wykonać tak, aby nie dopuścić do zbytniego rozluźnienia zwarcia, zwracając uwagę na potrzebę regulacji składu gatunkowego i doprowadzenie go do zgodności z typem drzewostanu. Łącznie zabieg ten zaplanowano na powierzchni 996,78 ha.

Melioracje agrotechniczne (AGROT) należy wykonywać na projektowanych powierzchniach planowanych do użytkowania rębego – oczyszczanie powierzchni z nadmiernie rozwiniętej roślinności krzewiastej, odrośli, jeżyn, malin itp., zrębkowanie odpadów zrębowych. Prawidłowe wykonanie zabiegów związanych z przygotowaniem gleby pod odnowienie sztuczne i naturalne ułatwi osiągnięcie dobrego efektu hodowlanego. Zabieg ten zaplanowano na powierzchni 1370,43 ha.

Przyjęte składy odnowieniowe mają charakter ramowy. Przy odnowieniach uwzględniając lokalne warunki mikrosiedliskowe, specyfikę i stan zbiorowiska roślinnego dopuszcza się modyfikacje

składów odnowieniowych z zachowaniem zasady niezmienniania głównego (panującego) gatunku drzewa TD, przyjętego podczas KZP i NTG.

3.2.2.1. Nasiennictwo i selekcja

W ramach nasiennictwa i selekcji w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI realizowany jest „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 – 2035”. W ramach tego Programu wytypowane zostały drzewostany nasienne wyłączone, drzewostany zachowawcze, drzewostany nasienne gospodarcze, źródła nasion, drzewa mateczne oraz bloki upraw pochodnych sosnowych i dębowych.

Charakterystyka obiektów bazy nasiennej nadleśnictwa zamieszczona jest w rozdziale 1.3.9 Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej.

3.2.2.2. Zestawienie zadań gospodarczych z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Tabela 85. Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Lp.	Nazwa leśnictwa	Prace odnowieniowe							Zale-sienia	Pielęgnowanie				Melior. agrot.
		Na pow. otwartej		Pod osłoną			Popr. i uzup. istn.	Wprow. pod-szytów		Piel. gleby	CW	CP	W tym: CPP	
		Halizny, płaz., zręby	Zręby projekt.	Złoż.	II p.	Luki								
Powierzchnia [ha]														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Borowe	-	1,06	28,26	-	-	-	-	-	9,08	12,68	34,66	-	26,97
2	Czarny Las	-	1,27	149,69	-	0,84	-	-	-	24,16	43,75	104,79	-	129,71
3	Feliksówka	-	15,97	139,20	-	-	1,50	-	-	30,41	56,49	91,44	-	143,12
4	Jabłoń	4,40	18,14	113,28	-	-	-	-	-	35,71	63,50	66,86	-	120,36
5	Kock	-	52,16	126,21	-	-	-	-	-	17,17	63,70	83,33	-	161,70
6	Planta	-	5,43	186,18	-	-	-	-	-	9,31	48,99	124,84	-	164,93
7	Suchowola	-	9,59	136,82	-	-	0,40	-	-	19,42	44,51	76,08	-	136,34
RADZYŃ		4,40	103,62	879,64		0,84	1,90			145,26	333,62	582,00		883,13
8	Brzozowica	2,06	18,79	105,67	-	0,05	-	-	-	26,53	41,40	77,90	-	108,79
9	Główne	-	1,09	141,94	-	0,42	-	-	-	16,39	33,53	58,75	-	138,77
10	Kąkolewnica	-	1,01	148,65	-	0,45	1,75	-	-	40,75	64,13	119,27	-	134,80
11	Turów	-	14,39	106,34	-	0,31	-	-	-	35,51	58,70	158,86	-	104,94
TURÓW		2,06	35,28	502,60		1,23	1,75			119,18	197,76	414,78		487,30
Nadleśnictwo		6,46	138,90	1382,24	-	2,07	3,65	-	-	264,44	531,38	996,78	-	1370,43

* zadania z zakresu odnowień wg wskazań zapisanych w bazie Taksator (bez ograniczenia powierzchni do 80%)

** Piel. gleby – powierzchnia do zatwierdzenia

3.2.2.3. Zagospodarowanie i metody ochrony siedlisk

Na terenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI dla obszaru Natura 2000 Czarny Las PLH060002 Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska Zarządzeniem z dnia 15.03.2022 r. ustanowił plan zadań ochronnych. Przedmiotem ochrony dla tego obszaru jest siedlisko grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego 9170. Działania ochronne zmierzają do utrzymania siedliska w aktualnym właściwym stanie w warunkach ochrony biernej oraz eliminację gatunków inwazyjnych, w tym niecierpka drobnokwiatowego.

Dla siedliska tego przyjęto następujący skład gatunkowy drzewostanu:

TSL	Typ siedliska	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego drzewostanu
Lśw, Lw	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	Gb Db	Dstan 2piętrowy I piętro Db 70%, Gb, Lp i inne 30% II piętro Gb 70%, Lp i inne 30%

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2011,
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2011,
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa,
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika,
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy,
- wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w Nadleśnictwie,
- doświadczenia i obserwacje Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych oraz Inspekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

Występujące w ubiegłym okresie zagadnienia z zakresu ochrony lasu zostały przedstawione w referacie Nadleśniczego.

Działania w zakresie ochrony lasu powinny w bieżącym 10-leciu być kontynuacją prowadzonych zabiegów ochronnych z ubiegłego okresu. Ochronę lasu należy prowadzić w oparciu o Instrukcję Ochrony Lasu i zalecenia ZOL.

Choroby grzybowe

Patogeniczne grzyby: mączniak dębu i osutki sosny występowały w uprawach i młodnikach oraz na szkółkach.

W drzewostanach starszych występuje huba sosnowa, która dość licznie opanowuje drzewa starszych klas wieku. Monitoring i zabiegi ochronne powinny polegać na:

- prowadzeniu zintegrowanej ochrony nasion, siewów i sadzonek na terenie szkółek leśnych,
- na szkółkach zabezpieczać sadzonki przed osutką sosny, mączniakiem dębu i grzybami zgorzelowymi poprzez stosowanie oprysków preparatami grzybobójczymi.
- systematycznym przeprowadzaniu lustracji upraw i młodników pod kątem występowania chorób grzybowych i określenia stopnia uszkodzenia. W przypadku powstawania szkód podejmować działania ograniczające, zgodne zapisami Instrukcji Ochrony Lasu lub zaleceniami podanymi przez ZOL, IBL,
- realizowaniu ustaleń użytkowania rębego i prowadzeniu systematycznych cięć sanitarnych,
- przestrzeganiu terminowego wywozu surowca drzewnego z lasu,
- do czasu określenia skutecznej metody ochrony jesionów przed ich zamieraniem w uprawach lub do czasu zaniknięcia procesu chorobowego, zastępowanie tego gatunku innymi, zgodnymi z siedliskiem,
- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach z udziałem jesionu, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew silnie porażonych przez czynnik chorobotwórczy, celem

ograniczenia bazy infekcyjnej patogenu oraz stworzenie warunków do wyselekcjonowania egzemplarzy jesionu odpornych na infekcję.

Szkodniki owadzie szkółek, upraw i młodników

W bieżącym 10-leciu należy kontynuować monitoring i ochronę lasu poprzez:

- coroczne kontrole zapędzania gleby na terenie szkółki oraz upraw zagrożonych występowaniem pędraków i podejmować działania w celu niszczenia szkodników zgodnie z IOL.

Warunkiem ograniczenia rozmiaru szkód od pędraków jest również dostosowanie działań z zakresu hodowli lasu i użytkowania (np.: termin wykonania cięć w ramach użytkowania rębego, termin wprowadzenia odnowienia) do cyklu rozwojowego szczepów chrabąszczy.

- na szkółkach zabezpieczać sadzonki przed osutką sosny, mączniakiem dębu i grzybami zgorzelowymi poprzez stosowanie oprysków preparatami grzybobójczymi.

Do najgroźniejszych szkodników upraw należy szeliniak sosnowiec. Niezbędne zabiegi ochronne i profilaktyczne polegać powinny na:

- zabezpieczaniu zakładanych upraw rowkami izolacyjnymi,
- wykładowi wałków pułapkowych lub wykonywanie dołów chwytnych na uprawach i regularną ich kontrolę,
- stosowaniu przelegiwania zrębów,
- stosowaniu pułapek feromonowych
- bieżąco usuwać zasiedlone sadzonki.

Szkodniki pierwotne starszych drzewostanów

Wszystkie szkodniki podlegają stałemu monitoringowi ich występowania. Do metod ochrony przed szkodnikami pierwotnymi należą:

- prawidłowe prowadzenie cięć pielęgnacyjnych – niedopuszczenie do nadmiernego rozluźnienia zwarcia,
- stosowanie rodzimego materiału sadzeniowego – przestrzeganie zasad regionalizacji,
- poprawianie warunków biocenotycznych lasu poprzez wprowadzanie na uprawach domieszek liściastych przy maksymalnym wykorzystywaniu mikrosiedlisk,
- stwarzanie dogodnych warunków do bytowania ptaków, poprzez pozostawienie kęp starodrzewi i drzew dziuplastych.

Działania ochronne opierać się będą na wynikach jesiennych poszukiwaniach szkodników sosny, kontroli występowania brudnicy mniszki poprzez odłowy na pułapkach feromonowych, zaleceniach ZOL.

Szkodniki wtórne

W ramach profilaktyki przed zagrożeniem od szkodników wtórnych należy utrzymywać należyty stan sanitarny lasu, terminowo usuwać z lasu drewno niekorowane, zwalczać szkodniki przy zastosowaniu drzew pułapkowych, systematycznie usuwać drzewa zasiedlone przez szkodniki wtórne.

Jednym z ważniejszych szkodników wtórnych, który ujawnił swoją gradacyjną aktywność w ostatnich latach jest kornik ostrozębny. W dalszym ciągu zalecany jest monitoring cyklu rozwojowego

i przestrzennego zróżnicowania zagęszczenia jego populacji w celu optymalizacji działań zmierzających do ograniczenia liczebności kornika ostrozębnego.

W ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody i zachowania bioróżnorodności, dopuszczalne jest pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew martwych i zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także bezpieczeństwa ludzi i mienia. Zalecane jest w miarę możliwości pozostawianie gatunków innych niż sosna.

W drzewostanach związanych z wzmożonym występowaniem jasiołki należy:

- prowadzić bieżącą obserwację drzewostanów,
- należy usuwać w ramach cięć sanitarnych drzewa opalone przez jasiołkę w stopniu silnym (zagrożającym życiu drzew),
- w przypadku realizacji cięć pielęgnacyjnych w drzewostanach opalonych należy stosować zapisy § 53 pkt 5 I 6 ZHL,
- w przypadku opalenia drzew w całym wydzieleniu w stopniu zagrożającym jego trwałości należy wykonać zręby sanitarne,
- w przypadku znacznego obniżenia zadrzewienia na wskutek prowadzenia cięć pielęgnacyjnych i sanitarnych należy wykonać zręb sanitarny,
- w drzewostanach nie zagrożonych przez jasiołkę również należy usuwać w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych drzewa przez nią zasiedlone nawet w niewielkim stopniu, by nie stanowiła ona materiału rozmnożeniowego,
- należy prowadzić wzmożone działania informacyjne, mające na celu uświadamianie społeczeństwa o przyczynach, konieczności i zasadności takiego postępowania z tym szkodnikiem.

Szkody od zwierzyny

Szkody od zwierzyny w uprawach, młodnikach i drągowinach wystąpiły na ogólnej powierzchni 301,16 ha. Najczęściej – 89,0% - występują w 1 stopniu (poziom uszkodzeń w przedziale 10-20%) uszkodzeń, uszkodzeń nie istotnych, nie trwałych. W 2 stopniu szkody zostały stwierdzone na powierzchni 32,95 ha. Należy zaznaczyć, że szkody te mają jednak nękający charakter i pomimo wszystko, stanowią zagrożenie dla jakości istniejących i nowozakładanych upraw oraz wpływają negatywnie na jakość istniejących młodników. Mimo różnych prób zabezpieczeń przed spalaniem i zgryzaniem, w miejscach szczególnie penetrowanych przez zwierzynę leśną, jedynym skutecznym zabezpieczeniem upraw jest utrzymywanie optymalnych stanów zwierzyny; łosia, sarny, jelenia, które są głównymi sprawcami szkód.

W związku z trudnościami w utrzymaniu stanów zwierzyny na optymalnym poziomie należy na coraz większą skalę stosować grodużenie upraw, jako jedyną skuteczną metodę ochrony.

W celu dalszej minimalizacji szkód należy dążyć również do utrzymania równowagi biologicznej poprzez:

- dostosowanie liczebności zwierzyny płowej oraz jej struktury wiekowej i płciowej do poziomu zapewniającego możliwość realizacji celów hodowli lasu,

- zwiększenie naturalnej bazy żerowej dla zwierzyny, między innymi przez odtworzenie oraz wtórne zagospodarowanie małych łąk śródleśnych, zwiększenie ilości poletek łowieckich,

Czynniki abiotyczne

Ważnym czynnikiem wpływającym na stan drzewostanów są lokalne podtopienia powodowane przez występujące w ubiegłym okresie powodzie, intensywne opady, działalność bobrów. Czynniki te w połączeniu z zaniedbaniami w konserwacji i oczyszczaniu rowów melioracyjnych przekładają się na podtopienia drzewostanów, ich osłabienie i w konsekwencji do utraty stabilności.

Na wystąpienie innych czynników (okiść, huraganowe wiatry) nadleśnictwo nie ma wpływu. Może jednak wpływać na wzmocnienie drzewostanów poprzez prawidłowe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych, utrzymywanie odpowiedniego zwarcia i zagęszczenia.

Na mapach ochrony lasu zlokalizowane zostaną elementy wymienione w § 102 IUL.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI zostały opracowane w oparciu o Instrukcję Ochrony Przeciwpożarowej Lasów z 2020 r., Rozporządzenie MSWiA z 7.06.2010 r., Rozporządzenie Ministra Środowiska z 22.03.2006 r. i rozporządzeniu zmieniającym z dnia 9.07.2010 r. :Sposobach postępowania na wypadek pożaru lasu w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI”.

Zgodnie z obowiązującą instrukcją przeciwpożarową, do ustalenia kategorii zagrożenia pożarowego lasu posłużyły następujące czynniki:

- siedliskowe typy lasu,
- nasilenie pożarów w latach ubiegłych,
- warunki hydrotermiczne,
- czynniki demograficzne.

Poniżej zamieszczono wyliczenie kategorii zagrożenia pożarowego:

Tabela 86. Wskaźniki do wyliczenia kategorii zagrożenia pożarowego w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

Wskaźnik		Wyliczona wartość wskaźnika	Ilość punktów
	Dane wyjściowe		
Średnio roczna liczba pożarów w N-ctwie w okresie ostatnich 10 lat na 10 km ² pow. leśnej	10 pożarów/10 lat 13,05km ²	3,99	4
Udział % Bs, Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł	828,01 ha – 6,34%	0,634	1
Średnia wilgotność względna powietrza	76,88% 5,96%	1,052	1
Średnia liczba mieszkańców przypadających na 0,01 km ² pow. leśnej	42 000 mieszkańców	3,12	3
Razem			9

Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI znajduje się w **III kategorii** (ilość pkt. mniejsza od 15) zagrożenia pożarowego z liczbą punktów 9.

A1. Klasy palności drzewostanów w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” (2020) ustalono klasy palności, które odzwierciedlają podatność drzewostanów na pożary na podstawie siedliskowego typu lasu i rodzaju pokrywy gleby.

Ustalone wskaźniki i ich waga posłużyły do ustalenia skumulowanego wskaźnika palności drzewostanów i podzielenia drzewostanów na klasy palności, w zależności od wielkości tego wskaźnika.

Wyróżnia się trzy klasy palności:

Wartość skumulowanego wskaźnika W_s	Klasa palności drzewostanu
$\geq 1,7$	A (palność duża)
$0,7 \div 1,7$	B (palność średnia)
$\leq 0,7$	C (palność mała)

Klasy palności drzewostanu odzwierciedlają jego podatność na pożar i ustalane są na podstawie typu siedliskowego lasu (TSL) i rodzaju pokrywy gleby. Poniżej w tabeli przedstawione zostały klasy palności.

Siedliskowy typ lasu	Rodzaj pokrywy gleby							
	MSZ	MSZC	NAGA	SZAD	SZCH	ŚCIO	ZAD	ZIEL
Bb	B	B	B	B	B	B	B	B
BMb	B	B	B	B	B	B	B	B
BMśw	B	B	A	A	A	B	B	B
BMw	A	A	A	A	A	A	A	A
Bs	A	A	A	A	A	A	A	A
Bśw	A	A	A	A	A	A	A	A
Bw	A	A	A	A	A	A	A	A
Lł	B	B	B	B	B	B	B	B
LMb	C	C	C	C	C	C	C	C
LMśw	B	B	B	B	B	B	B	B
LMw	B	B	B	B	B	B	B	B
Lśw	C	C	B	B	B	C	C	C
Lw	C	C	B	B	B	C	C	C
Ol	C	C	C	C	C	C	C	C
OlJ	C	C	C	C	C	C	C	C

Klasa palności określona została dla pojedynczych wydziałów a następnie zgeneralizowana do poziomu oddziału i leśnictwa.

Tabela 87. Zestawienie klas palności wg oddziałów

Klasa - A		Klasa - B		Klasa - C	
ha	Ilość oddziałów	ha	Ilość oddziałów	ha	Ilość oddziałów
100,99	11	9652,74	529	4784,53	209

Tabela 88. Zestawienie klas palności wg leśnictw

Lp.	Nr - Leśnictwo	Klasa palności
1.	01 - Borowe	B-363,06 C-41,36
2.	02 – Czarny Las	B-641,35 C-771,89 BEZ-0,48
3.	03 - Feliksówka	A-53,73 B-1033,94 C-570,99 BEZ-7,59
4.	04 – Jabłoń	A-34,04 B-813,1 C-468,4
5.	05 - Kock	A-4,48 B-987,2 C-534,36 BEZ-0,56
6.	06 - Planta	A-5,71 B-928,77 C-454,01 BEZ-5,71
7.	07 - Suchowola	B-598,56 C-968,94 BEZ-1,49
8.	08 – Brzozowica	A-0,82 B-821,62 C-382,23
9	09 - Głównie	B-1389,97 C-1,24

Lp.	Nr - Leśnictwo	Klasa palności
10.	10 - Kąkolewnica	B-1261,7 C-25,73
11.	11 – Turów	A-2,21 B-813,47 C-565,38 BEZ-2,21

Oddziały o największym potencjalnym zagrożeniu wystąpienia pożarów to:

- leśnictwo Borowe oddz. 317
- leśnictwo Feliksówka oddz. 474A
- leśnictwo Jabłoń oddz. 401, 402, 403
- leśnictwo Kock oddz. 514, 515, 515A

Ponadto obszarem zagrożonym wystąpieniem zagrożenia pożarowego jest teren Składu Bezwola na terenie leśnictwa Planta.

B. Ocena potencjalnego zagrożenia pożarowego obszaru leśnego nadleśnictwa

1) Sytuacja pożarowa w ubiegłym okresie

W ubiegłym okresie gospodarczym obejmujący lata 2014-2023 na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski (rozdział 2. Analiza gospodarki przeszłej) powstało 10 pożarów o łącznej powierzchni 0,25 ha, średnia powierzchnia objęta pożarem wyniosła 0,03 ha. Stan ten świadczy, że nie ma znaczącego zagrożenia dla lasów oraz o sprawności służby ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa oraz OSP i PSP.

2) Czynniki wpływające na stopień zagrożenia pożarowego

Do najważniejszych czynników powodujących możliwość wystąpienia pożarów należą:

Warunki meteorologiczne, w tym: temperatura powietrza, wilgotność względna powietrza, opady atmosferyczne, zachmurzenie, promieniowanie słoneczne. Temperatura powietrza powyżej 24°C, wilgotność względna powietrza poniżej 40%, brak opadów atmosferycznych i brak zachmurzenia lub zachmurzenie małe są parametrami, które określają tzw. pogodę pożarową, podczas której powstaje ponad 60% pożarów lasu. Wilgotność ściółki wynosząca 30% jest progiem granicznym, powyżej którego powstanie pożaru w lesie od punktowych źródeł ciepła i jego rozprzestrzenianie się jest mało prawdopodobne. Przy wilgotności ściółki mniejszej niż 12% powstaje blisko 70% wszystkich pożarów lasu.

Struktura siedlisk i drzewostanów.

Tabela 89. Zestawienie powierzchni siedlisk wg stopnia uwilgotnienia

Rodzaj siedliska	Symbol siedliska	Powierzchnia w ha	%
Siedliska borowe świeże	Bśw, BMśw	753,09	5,77
Siedliska borowe wilgotne	Bw, BMw	74,92	0,57
Siedliska borowe bagienne	Bb, BMb	1,68	0,01
Siedliska lasowe świeże	LMśw, Lśw,	10339,92	79,23
Siedliska lasowe wilgotne	LMw, Lw	1587,46	12,16
Siedliska lasowe bagienne	LMb, Ol	285,42	2,19
Siedliska łęgowe wilgotne	OIJ	9,23	0,07
Razem		10351,72	100,00

Z przedstawionego zestawienia wynika, że siedliska, na których ze względu na rodzaj zgromadzonego materiału i jego palność występuje największe zagrożenie pożarowe: Bśw, BMśw, Bw, BMw, Lł zajmują 6,35 % powierzchni leśnej nadleśnictwa. Siedliska te zajmują głównie drzewostany sosnowe, brzożowe, w runie przeważają trawy, borówka czernica, wrzos. W warstwie podszytu dominuje kruszyna, dąb, brzoza, sosna, świerk.

Pod względem struktury gatunkowej dominują drzewostany sosnowe z domieszkami gatunków liściastych zajmujące 59,7% powierzchni. Drzewostany dębowe – 23,00%, brzożowe zajmują – 9,2%, olszowe – 6,38%.

Pod względem struktury wiekowej drzewostany I i II klasy wieku (1 – 40 lat) zajmują 21,87% powierzchni, natomiast drzewostany średnich klas wieku (41 - 80 lat) – 33,38% powierzchni nadleśnictwa.

Atrakcyjność turystyczna i płody runa leśnego.

W sezonie letnim na terenie nadleśnictwa występuje duża penetracja lasów w czasie wysypu grzybów i zbioru borówek, których sprzedaż stanowi dodatkowe źródło dochodu okolicznej ludności.

Położenie lasów w otoczeniu miasta Radzyń Podlaski, atrakcyjność walorów przyrodniczych, krajobrazowych, kulturowych i historycznych sprzyja rozwojowi turystyki pieszej i rowerowej po szlakach i ścieżkach przebiegających przez obszary leśne.

Szlaki komunikacyjne drogowe i kolejowe przebiegające przez lasy nadleśnictwa oraz miejsca postoju: Przez lasy nadleśnictwa przebiegają drogi krajowe:

- DK 19 Lublin – Białystok
- DK 63 Sławatyczne – Łuków
- DK 48 Kock - Dęblin

drogi wojewódzkie:

- DW 806: Miedzyrzec Podlaski - Łuków,
- DW 808: Kock - Łuków,
- DW 813: Miedzyrzec Podlaski - Parczew,
- DW 814: Radzyń Podlaski – Parczew.
- DW 815: Lubartów - Wisznice

oraz szereg utwardzonych dróg powiatowych i gminnych.

Przez główne kompleksy leśnictw Czarny Las, Jabłoń, Turów, Główne przebiega linia kolejowa nr 30 Łuków – Lublin, natomiast przez kompleksy leśne leśnictwa Brzozowica linia kolejowa nr 2 Warszawa - Terespol.

Na terenie lasów przy drogach publicznych wyznaczono miejsca postoju i parkingi leśne. Przy drogach przebiegających przez obszary leśne, przy miejscach postoju ustawiane są tablice informacyjne i ostrzegawcze w miejscach uzgodnionych z Komendantami Powiatowymi PSP. Tablice te informują o skutkach używania otwartego ognia w lesie oraz przypominają o sposobach

postępowania w przypadkach stwierdzenia pożaru i karach, w przypadku lekceważenia przepisów przeciwpożarowych.

3) Sezonowości występowania zagrożenia pożarowego

Nadleśnictwo położone jest w strefie prognostycznej 5_A. Stopień zagrożenia pożarowego lasu (SZPL) przyjmowany jest na podstawie uśrednionych parametrów wilgotności ścioly i powietrza na podstawie danych z podstawowego punktu prognostycznego zlokalizowanego w Nadleśnictwie Włodawa oraz punktów pomocniczych zlokalizowanych na terenie Nadleśnictwa Biała Podlaska i Nadleśnictwa Puławy. Stopień zagrożenia ustalany jest 2 razy dziennie tj. na godzinę 9 i godzinę 13.

W zależności od jego wartości Nadleśnictwo jest zobowiązane do podejmowania działań określonych w „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”.

Zagrożenie pożarowe zależy przede wszystkim od:

- warunków atmosferycznych: temperatury powietrza, wilgotności względnej powietrza, opadu atmosferycznego i zachmurzenia,
- wilgotności pokrywy gleby (ściółki – wartość krytyczna 30%),
- obciążenia ogniowego drzewostanów: skład gatunkowy, wiek drzewostanu i ilość biomasy.

Wiosna jest pierwszym okresem zwiększonej palności terenów leśnych. W pozostałym okresie akcji bezpośredniej zagrożenie zależy w dużej mierze od warunków atmosferycznych. Zagrożenie pożarowe szczególnie wzrasta w okresie wakacyjnym co powiązane jest ze zwiększoną penetracją obszarów leśnych przez osoby postronne.

C. Analiza przypuszczalnego okresu swobodnego rozwoju pożaru

Analizę przeprowadzono na przykładzie wybranego miejsca położonego w leśnictwie Feliksówka, usytuowanego w najbardziej niekorzystnych warunkach względem położenia jednostek gaśniczych i dużego zagrożenia pożarowego lasu. Teren ten leży w zasięgu działania Komendy Miejskiej PSP w Radzynie Podlaskim. W oddziale 278a w drzewostanie na Bśw, So 77 lat powstaje pożar całkowity przy wilgotności ścioly 10% i prędkości wiatru 8,2m/sek. Okres swobodnego rozwoju pożaru zależy od:

- czasu, jaki upłynął od jego powstania do momentu zauważenia pożaru (służba leśna, samolot patrolowy, punkt obserwacyjny, osoby postronne) - przyjmuje się 7 minut,
- czasu powiadomienia nadleśnictwa i Stanowiska Kierowania KP PSP w Radzynie Podlaskiej - przyjmuje się 5 minut,
- czasu od otrzymania informacji o pożarze do wyjazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej – przyjmuje się 7 minut,
- czasu dojazdu najbliższej jednostki ochrony przeciwpożarowej do miejsca pożaru na odległość 10 km przy prędkości przejazdu ok. 40 km/godz. - przyjmuje się 20 minut,
- pozostałych czynników między innymi pogodowych – takich jak wilgotność powietrza, kierunek wiatru itp.

Gaszenie pożaru zgodnie z przyjętymi powyżej założeniami w kompleksach położonych na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski winno nastąpić po około 39 minutach od jego powstania.

Powierzchnia pożaru ściółki leśnej w pierwszych 20 minutach, do czasu aż pożar przeniesie się w wyższe partie drzewostanu powinna wg modelu opracowanego przez IBL objąć 0,06 ha powierzchni i 90 m obwodu.

D. Ocena sprawności systemu obserwacyjno-alarmowego i interwencyjnego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, zabezpieczenie to dostosowuje się do kategorii i stopnia zagrożenia pożarowego lasu. Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski system ten zorganizowany jest prawidłowo i dostosowany jest do kategorii zagrożenia pożarowego lasu. Meldunki z terenu (leśnictw) składane są do Punktu Alarmowo-Dyspozycyjnego (PAD) zlokalizowanego w budynku nadleśnictwa. Dyżurni pełnią dyżury w okresie występowania 1 - 3 stopnia zagrożenia pożarowego.

Punkt Alarmowo-Dyspozycyjny przyjmuje również informacje dotyczące powstania pożaru od osób postronnych, wysyłając niezwłocznie w te miejsca patrole przeciwpożarowe. W przypadku stwierdzenia wystąpienia pożaru, natychmiast zawiadamia się właściwe terytorialnie Powiatowe/Miejskie Stanowisko Kierowania PSP oraz RDLP w Lublinie. W trakcie akcji bezpośredniej Nadleśniczy powołuje swoich pełnomocników, którzy odpowiedzialni są za całokształt działań ochrony ppoż. obszarów leśnych.

1) System obserwacyjno-alarmowy

W ramach nadleśnictwa, system alarmowania i powiadamiania o powstałych pożarach opiera się na kamerach przemysłowych zlokalizowanych w następujących punktach poza obszarem nadleśnictwa:

- a) Obserwacji terenów leśnych z wieży obserwacyjnej o zasięgu ok. 10 - 15 km, znajdującej się w miejscowości Sosnowica, Nadleśnictwo Parczew oddz. 05-16-2-10-181-f-00 (N 51°31'17,9" E 23°06'34,6").
- b) Obserwacji terenów leśnych z wieży obserwacyjnej o zasięgu ok. 10 - 15 km, znajdującej się w miejscowości Makoszka, Nadleśnictwo Parczew oddz. 05-16-1-03-24-d-00 (N 51°35'26,8", E 22°56'26,5").
- c) Obserwacji terenów leśnych z wieży obserwacyjnej o zasięgu ok. 10 - 15 km, znajdującej się w miejscowości Młyniska, Nadleśnictwo Lubartów oddz. 05-11-1-03-120-i-00 (N 51°32'39,0", E 22°24'26,9").

W punkcie alarmowo-dyspozycyjnym (PAD) w biurze nadleśnictwa pełnione są dyżury przeciwpożarowe. Punkt wyposażony jest według zaleceń „Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”.

Rolę punktów łączności spełniają leśnictwa. Leśniczówki wyposażone są w telefony stacjonarne, leśniczowie dysponują telefonami komórkowymi.

Wykaz numerów telefonów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski - stan na 1.01.2024r.

NADLEŚNICTWO RADZYŃ PODLASKI tel. (83) 352 08 40

RADIOTELEFON KRYPYONIM LUBLIN 1 – 23, kanał 6, 7

Tabela 90. Zestawienie telefonów kontaktowych

Lp.	Leśnictwo	Telefon komórkowy
1.	Borowe	604 082 264
2.	Czarny Las	505 071 225
3.	Feliksówka	666 866 439
4.	Jabłoń	509 687 911
5.	Kock	661 418 441
6.	Planta	600 315 099
7.	Suchowola	509 687 917
8.	Brzozowica	661 433 679
9.	Główne	606 926 265
10.	Kąkolewnica	606 357 247
11.	Turów	606 751 089

Istniejący w nadleśnictwie system obserwacji terenów leśnych należy uznać za wystarczający i spełniający wymogi rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U.2006.58.405) oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U.2010.109.719).

2) Wyposażenie w sprzęt przeciwpożarowy

Nadleśnictwo zabezpieczyło na wypadek pożaru sprzęt ppoż., który rozdysponowany jest do trzech baz zlokalizowanych po jednej w każdym obrębie leśnym.

Tabela 91. Lokalizacja bazy sprzętu ppoż

Lp.	Lokalizacja	Sprzęt
1	Leśnictwo Feliksówka Oddz. 277– obręb RADZYŃ	Hydronetki, - szt. 10
		Szpadle – szt.15
		Tłumice – szt. 10
2	Leśnictwo Czarny Las Oddz. 396 – obręb RADZYŃ	Szpadle - szt. 10
3	Leśnictwo Brzozowica Oddz. 30 – obręb TURÓW	Szpadle – szt. 10

Ponadto w dyspozycji nadleśnictwa znajdują się pługi leśne LPZ 75 będące w użytkowaniu przez ZUL, które wykonują prace na terenie nadleśnictwa.

Wyposażenie baz sprzętu ppoż. spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006r. (Dz.U.2006.58.405).

3) Lokalizacja jednostek straży pożarnej

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski położone jest w zasięgu działania komendy wojewódzkiej PSP w Lublinie i pięciu komend powiatowych: Radzyniu Podlaskim, Lubartowie, Łukowie, Białej Podlaskiej, Parczewie oraz wojskowej straży pożarnej na terenie 2 Regionalnej Bazy Logistycznej - Skład Bezwola:

PSP w Radzyniu Podlaskim

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG

1	OSP Borki	5	OSP Paszki Duże
2	OSP Kąkolewnica Wschodnia	6	OSP Żabików
3	OSP Wygnanka	7	OSP Sobole
4	OSP Branica Radzyńska - Kolonia	8	OSP Wołyń
		9	OSP Przegaliny Duże

PSP w Lubartowie

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG

1	OSP Jeziorzany	3	OSP Kock
2	OSP Przytoczno		OSP Talczyn

PSP w Łukowie

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG.

1	OSP Karwów
2	OSP Trzebieszów Drugi

PSP w Białej Podlaskiej

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG.

1	OSP Wisznice
---	--------------

PSP w Parczewie

Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej włączone do KSRG.

1	OSP Gęs	3	OSP Milanów
2	OSP Paszenki	4	OSP Jasionka

Wojskowa Ochrona Przeciwpożarowa wykonująca zadania Państwowej Straży Pożarnej na terenie Składu Bezwola.

E. Ocena dostępności terenów leśnych

Skuteczność działań gaśniczych warunkuje także stan dróg. Dostępność terenów leśnych ocenia się jako średnią. Sieć dróg dostępnych dla pojazdów bojowych w każdych warunkach atmosferycznych stanowią drogi o nawierzchni ulepszonej poprzez położenie warstwy żwirowej lub bitumicznej – są to najczęściej drogi krajowe, wojewódzkie oraz niektóre drogi powiatowe i gminne, które umożliwiają dojazd do lub w pobliże wszystkich kompleksów. Drogi publiczne spełniają parametry techniczno – eksploatacyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Uzupełnieniem tych dróg stanowi sieć dróg leśnych tzw. dojazdy pożarowe o nawierzchni gruntowej lub utwardzonej, częściowo profilowanych. W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski dotychczas wyznaczono i oznaczono w terenie 39 dróg stanowiących dojazdy pożarowe. Łączna długość tych dróg wynosi ok. 87 km. Rozmieszczenie dojazdów spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006r. (§8 ust.1) dotyczące dotychczasowej I kategorii zagrożenia pożarowego. Drogi te wymagają stałych konserwacji i remontów w celu zapewnienia ciągłego dostępu do kompleksów leśnych.

Tabela 92. Zestawienie dojazdów pożarowych wyznaczonych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Numer dojazdu	Leśnictwo	Przebieg - oddziały	Nawierzchnia, szerokość	Mijanki	Długość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1	Feliksówka	336-341, 335, 328	kruszywo łamane, szer. 10 m		3,94	
1A	Feliksówka	290, 300, 312, 328	kruszywo łamane, szer. 10 m		2,02	
2	Feliksówka	496-499	kruszywo łamane, szer. 10 m		1,46	
3	Feliksówka	482, 480	żwir, szer. 6 m		0,99	
3A	Feliksówka	478, 476, 474	żwir, szer.		1,33	zakończona placem manewrowym
4	Kock	492 - 495, 503, 509, 510 - 516,	żwir, szer. 6 – 10 m	tak	5,49	
4A	Kock	500, 506	żwir, szer. 6 m	tak	1,31	
5	Kock	521, 523, 528 - 530	żwir, szer. 4-6 m	tak	2,85	
6	Suchowola	255, 258, 260	kruszywo łamane, szer. 6 m		1,24	
7	Suchowola	440, 445, 450, 456	kruszywo łamane, szer. 7 m	tak	2,48	
7A	Suchowola	450, 451, 452, 455 - 458	kruszywo łamane, szer. 4,5 – 6 m	tak	3,41	
8	Planta	210 – 208, 218, 228, 237 - 240	żwir, szer. 6 m	tak	5,28	

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Numer dojazdu	Leśnictwo	Przebieg - oddziały	Nawierzchnia, szerokość	Mijanki	Długość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
9	Czarny Las	380 - 385	kruszywo łamane, szer. 6 m		2,38	
9A	Czarny Las	386 - 391	kruszywo łamane, szer. 5-6 m		2,07	
10	Planta	247, 245	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	1,95	
11	Suchowola	431 - 433	żwir, szer. 6 m		1,63	
12	Jabłoń	414 - 416	kruszywo łamane, szer. 5 – 10 m		1,65	
12A	Jabłoń, Czarny Las	417 – 419, 423 - 425	kruszywo łamane, szer. 10 m	tak	4,07	
13	Jabłoń	401	żwir, szer. 10 m		0,95	
14	Jabłoń	351, 355, 356, 357, 362	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	2,86	
15	Brzozowica	1 - 4	żwir, szer. 3 – 6 m		2,11	
16	Brzozowica	24, 25, 16, 17, 18	żwir, szer. 6 m	tak	2,16	
16A	Brzozowica	26	żwir, szer. 6 m		0,87	
17	Brzozowica	30 - 33	kruszywo łamane, szer. 6 m		1,57	
18	Główne	49, 50	żwir, szer. 6 m		0,74	
19	Główne	71, 93, 96	kruszywo łamane, szer. 6 m		3,06	przejazd kolejowy
20	Główne	65 – 67, 80 – 83, 70	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	3,55	
21	Główne	79, 90, 117	kruszywo łamane, szer. 6 m		2,31	
22	Główne	59 - 61	kruszywo łamane, szer. 8 m	tak	1,94	
23	Kąkolewnica	102, 103	żwir, szer. 6 m	tak	0,81	
24	Kąkolewnica	75, 86, 102, 110, 126	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	3,65	
24A	Kąkolewnica	57, 62	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	1,59	
25	Główne	143, 154	kruszywo łamane, szer. 6 m	tak	1,30	
26	Brzozowica	40	kruszywo łamane, szer. 10 m	tak	0,71	
27	Turów	119, 121	żwir, szer. 6 m		0,77	

Numer dojazdu	Leśnictwo	Przebieg - oddziały	Nawierzchnia, szerokość	Mijanki	Długość	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
28	Turów	172 - 174	kruszywo łamane, szer. 8 m		1,31	przejazd kolejowy
29	Turów	179, 180, 182, 183	żwir, szer. 6 m		2,01	
30	Turów	147 - 151	kruszywo łamane, szer. 8 m	tak	2,41	
31	Kąkolewnica, Turów	136, 147, 156, 157, 166, 171, 170, 176	kruszywo łamane, szer. 5 – 10 m	tak	4,94	

Z przedstawionych zestawień wynika, że wszystkie dojazdy pożarowe posiadają nawierzchnię utwardzoną. Istniejące dojazdy pożarowe posiadają wyznaczone mijanki, bądź też rolę mijanek spełniają skrzyżowania dojazdów pożarowych z liniami oddziałowymi lub innymi drogami.

Istniejące drogi wymagają stałych konserwacji i remontów w celu zapewnienia ciągłego dostępu do kompleksów leśnych. Wszystkie nowobudowane i przebudowywane dojazdy pożarowe odpowiadają parametrom wymienionym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. nr 58, poz. 405 § 7 ust. 2), a mianowicie:

- nawierzchnia gruntowa lub utwardzona o nośności 10 ton i nacisku na oś 5 ton,
- promienie zewnętrzne łuków o długości co najmniej 11 m,
- odstęp między koronami drzew o szerokości co najmniej 6 m, zachowany do wysokości 4 m od nawierzchni jezdni,
- jezdnia szerokości co najmniej 3 m,
- plac manewrowy o wymiarach co najmniej 20 x 20 m – w przypadku drogi bez przejazdu,
- mijanki o szerokości co najmniej 3 m i długości 23 m, położone w odległości nie większej niż 300 m od siebie, z zapewnieniem z nich wzajemnej widoczności w przypadku dróg jednopasmowych.

W przypadku przebudowy (modernizacji) tych dróg, należy dostosować je do wymogów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (§7 ust.2) ze szczególnym zwróceniem uwagi na lokalizację mijanek oraz dostosowanie parametrów techniczno – eksploatacyjnych nawierzchni dróg (drogi gruntowe).

F. Ocena zaopatrzenia w wodę

Zaopatrzenie wodne opiera się na zbiornikach przeciwpożarowych, magistralach wodociągowych w okolicznych miejscowościach, punktach czerpania wody, zbiornikach wodnych sztucznych i naturalnych.

Tabela 93. Zestawienie źródeł zaopatrzenia wodnego dla celów gaśniczych

Lp.	Leśnictwo	Lokalizacja	Uwagi
1	Czarny Las		Sieć hydrantowa we wsi Milanów

Lp.	Leśnictwo	Lokalizacja	Uwagi
2	Feliksówka	326c	Zbiornik sztuczny o pojemności 60 m ³ . Plac manewrowy, przewód ssawny
3	Feliksówka		Sieci hydrantowe we wsiach: Ulan, Biała, Żabików, Stara Wieś, Osowno, Wola Osowińska
4	Jabłoń		Sieci hydrantowe we wsiach: Paszenki, Jabłoń, Dawidy, Kolano, Czeberaki, Jasionka, Wierzbówka
5	Kock	521i	Zbiornik naturalny o pojemności 150 tyś. m ³ . Plac manewrowy, brak stanowiska czerpania wody
6	Kock		Sieci hydrantowe we wsiach: Talczyn, Górka Kocka, Tchórzew, Annówka, Miasto Kock
7	Planta		Sieci hydrantowe we wsiach: Radcze, Rudno oraz 9 zbiorników na terenie Składu Bezwola
8	Suchowola		Sieci hydrantowe we wsiach: Ustrzesz, Wołyń, Branica Radzyńska, Kopina, Cichostów, Suchowola
9	Brzozowica		Sieci hydrantowe we wsiach: Brzozowica, Szaniawy Powiaty
10	Główne	154n	Zbiornik sztuczny o pojemności 60 m ³ . Plac manewrowy, przewód ssawny.
11	Główne		Sieci hydrantowe we wsiach: Główne, Lipniaki, Paskudy, Brzostówiec, Zakrzew
12	Kąkolewnica		Sieci hydrantowe we wsiach: Olszewnica, Polskowola, Kąkolewnica
13	Turów		Sieci hydrantowe we wsiach: Turów, Beldno

Odległość pomiędzy lustrem wody a poziomem stanowiska czerpania wody ww. źródłach wody nie powinna przekraczać 4 m.

Istniejące hydranty posiadają średnicę nominalną DN100.

Na drogach dojazdowych do punktów czerpania wody umieszczone są tablice kierunkowe „Do punktu czerpania wody”, a punkty oznaczone są znakami zgodnymi z Polskimi Normami dotyczącymi znaków bezpieczeństwa o treści „Punkt czerpania wody”, „Przeciwpowozarowe stanowisko czerpania wody”.

Przepustowość (pojemność) w/w punktów czerpania wody spełnia warunki zawarte w Rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7.06.2010 roku §39.

G. Analiza potrzeb nadleśnictwa w zakresie infrastruktury technicznej ochrony przeciwpowozarowej

a) Zaopatrzenie w wodę - zasoby wody do celów gaśniczych należy uznać za wystarczające. Opierają się one w głównej mierze o lokalne sieci wodociągowe oraz sztuczne zbiorniki wody będące własnością LP. Zbiorniki wodne w zarządzie nadleśnictwa (LP) są dostosowane w zakresie: zbudowania w miejscach ujęć, ułatwiających pobór wody sprzętem powozarowym; zabezpieczone przed zanieczyszczeniem i zamulaniem. Ponadto zapewniona jest możliwość pobierania wody z głębokości nie większej niż 4 m, licząc od osi pompy.

b) Drogi dojazdowe – istniejąca na terenie nadleśnictwa sieć dojazdów powozarowych, przejezdnych dla ciężkiego sprzętu powozarowego, wraz z drogami dojazdowymi dostępnymi dla samochodów z napędem terenowym, które potencjalnie mogą spełniać funkcję dróg umożliwiających dojazd jednostek ratowniczych i potrzebnego sprzętu do miejsca powozaru, jest wystarczająca. W

bieżącym 10-leciu nie należy wyznaczać nowych dojazdów pożarowych. Należy dokonywać systematycznych remontów i modernizacji dróg dojazdowych, zgodnie z możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP, w celu dostosowania ich do parametrów określonych w rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006r §7 pkt.2.

Do modernizacji w bieżącym 10-leciu przewidywanych jest 13 dojazdów pożarowych o łącznej długości ok. 2,5 km.

c) Bazy sprzętu będące w dyspozycji nadleśnictwa zaspakajają bieżące potrzeby w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Sieć istniejących zawodowych i ochotniczych jednostek ochrony przeciwpożarowej jest wystarczająca.

d) Pasy przeciwpożarowe zapobiegają powstawaniu i rozprzestrzenianiu pożarów.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (t.j. DzU 2023, poz.822) § 38 nadleśnictwo nie ma obowiązku utrzymywania pasów przeciwpożarowych z uwagi na zaliczenie do III kategorii zagrożenia pożarowego.

Dla zwiększenia bezpieczeństwa przeciwpożarowego nadleśnictwo w lasach wokół miejsc postoju oraz wyznaczonych przez nadleśniczego miejscach ogniskowych, utrzymuje pasy przeciwpożarowe typu B tj. pas gruntu o szerokości 30 m, przyległy do granicy obiektu albo pasa drogowego, spełniający wymogi techniczne, o których mowa przy pasie typu A, z tym, że w odległości od 2 do 5 m od granicy obiektu zakłada się bruzdę o szerokości 2 m, oczyszczoną do warstwy mineralnej.

Wokół Składu Bezwola utrzymywany jest pas przeciwpożarowy typu C oddzielający las od obiektów Składu Bezwola. Są to zmineralizowane pasy o szerokości od 10 do 40 m oddzielające obiekt od kompleksu leśnego. Za jego bieżące utrzymanie odpowiada Kierownik Składu Bezwola

Lokalizacja pasów przeciwpożarowych planowanych do utrzymania w bieżącym 10-leciu przedstawia się następująco:

Tabela 94. Lokalizacja pasów przeciwpożarowych

Lokalizacja	Typ	Okres utrzymywania	Uwagi
Obręb RADZYŃ			
326c	B	10 lat	wokół miejsc palenia ognisk
350o	B	10 lat	wokół miejsca postoju
394d	B	10 lat	wokół miejsca postoju
388g	B	10 lat	wokół miejsc palenia ognisk
386d/392a	B	10 lat	wokół miejsc palenia ognisk
208h	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
209d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
210i	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
211d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
212g	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
213f	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
218c	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
223c	C	10 lat	wokół Składu Bezwola

Lokalizacja	Typ	Okres utrzymywania	Uwagi
228d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
229d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
230f	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
231d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
232f	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
233d	C	10 lat	wokół Składu Bezwola
Obręb TURÓW			
31d	B	10 lat	wokół miejsc palenia ognisk
165d	B	10 lat	wokół miejsc palenia ognisk

Ponadto zgodnie z § 39 rozporządzenia Ministra SWiA z dnia 7 czerwca 2010 roku w odległości mniejszej niż 30 m od skraju toru kolejowego lub drogi publicznej o nawierzchni utwardzonej zabronione jest pozostawianie w szczególności gałęzi, chrustu, nieokrzesanych ściętych drzew i odpadów poeksploatacyjnych.

Powierzchnie przeznaczone do odnowień i zalesień, położone przy drogach publicznych na siedliskach Bśw, BMśw, powinny być odnawiane w większym udziale gatunkami liściastymi.

e) Oznakowanie nadleśnictwa

Przy drogach przebiegających przez obszary leśne, przy parkingach leśnych, ścieżkach edukacyjnych, rowerowych ustawiane są tablice informacyjne i ostrzegawcze. Tablice te informują o skutkach używania otwartego ognia w lesie oraz przypominają o sposobach postępowania w przypadkach stwierdzenia pożaru i karach w przypadku lekceważenia przepisów przeciwpożarowych. Niezależnie od tablic stałych w okresach zwiększonego zagrożenia pożarowego rozwieszane są informacje o wprowadzonych zakazach wstępu do lasu oraz ukazują się informacje w środkach masowego przekazu.

Dojazdy pożarowe, punkty czerpania wody są oznakowane tablicami i znakami kierunkowymi. Należy stwierdzić, że oznakowanie nadleśnictwa jest wystarczające.

H. Zalecenia w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej

W celu utrzymania na istniejącym poziomie stanu ochrony przeciwpożarowej obszarów leśnych lub jego podwyższenia w najbliższym 10-leciu należy:

- utrzymywać w stanie sprawności technicznej sprzęt przeciwpożarowy,
- utrzymywać infrastrukturę zabezpieczenia przeciwpożarowego tj. bazy sprzętu, środki łączności, drogi, punkty czerpania wody, środki transportu itp. w stanie gotowości do akcji gaśniczej oraz dostosowywać ich parametry do wymogów określonych w obowiązujących przepisach,
- aktualizować co roku „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru”, będące zbiorem procedur, dokumentów i informacji umożliwiającym sprawne zorganizowanie akcji ratowniczo-gaśniczej przez nadleśnictwo,
- prowadzić szkolenia z zakresu ochrony przeciwpożarowej własnych pracowników – szczególnie terenowych,

- ciągle udostępniać obszary leśne dla wozów bojowych PSP i OSP celem sprawnego przeprowadzania akcji gaśniczych poprzez przeprowadzanie systematycznych remontów i modernizacji dojazdów pożarowych istniejących i projektowanych w celu dostosowania ich do parametrów określonych w rozporządzeniu MŚ z dnia 22.03.2006r.
- utrzymywać łączność ze wszystkimi jednostkami ochrony przeciwpożarowej i leśnictwami, szczególnie w okresach wzmożonej palności lasu,
- przy prowadzeniu cięć pielęgnacyjnych usuwać gałęzie, chrust, odpady poeksploatacyjne i inne materiały palne na odległość nie mniejszą niż 30 m od dróg publicznych o nawierzchni utwardzonej,
- w miejscach uzgodnionych z właściwym miejscowo KP PSP należy umieszczać i utrzymywać w odpowiednim stanie stosowne tablice informacyjne i ostrzegawcze,
- wśród ludności miejscowej kontynuować akcję uświadamiającą o sposobie zwalczania pożarów leśnych, o zasadach posługiwania się ogniem w pobliżu lasów, a także o skutkach wypalania słomy na ścierniskach i suchych traw,
- nadal prowadzić działalność edukacyjną wśród młodzieży szkolnej i miejscowej ludności w zakresie odpowiedniego zachowania się na terenach leśnych (kalendarze i plany lekcji o tematyce przeciwpożarowej, pogadanki, wywiady w lokalnych mediach).

Integralną częścią planu jest mapa ochrony przeciwpożarowej w skali 1:25000, 1:50000 z naniesionymi istniejącymi obiektami i urządzeniami przeciwpożarowymi: jednostkami straży pożarnych: JRG, OSP - KSRG, wieże przeciwpożarowe, bazy sprzętu przeciwpożarowego, punkty czerpania wody, zbiorniki ppoż, hydranty, dojazdy pożarowe, naturalne ciek i zbiorniki wodne, pasy przeciwpożarowe.

3.2.4. Użytkowanie uboczne

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne w nadleśnictwie ogranicza się do pozyskania choinek na potrzeby lokalnego rynku. Plantacje choinkowe w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI zajmują powierzchnię 0,51 ha.

Tabela 95. Zestawienie plantacji choinkowych

Oddział, poddział	Na gruntach leśnych w produkcji ubocznej	Na gruntach nieleśnych
	Powierzchnia w ha	
Obręb RADZYŃ		
510i		0,26
510j		0,16
Obręb TURÓW		
58h	0,09	
Ogółem	0,09	0,42

3.2.4.2. Gospodarka rolno-łąkowa

Zestawienie użytków rolnych w nadleśnictwie przedstawia się następująco:

Tabela 96. Zestawienie plantacji choinkowych

Kategoria użytków	Obręb:		
	RADZYŃ	TURÓW	Nadleśnictwo
	powierzchnia w ha		
Role	50,14	30,44	80,58
Sady	1,74	0,21	1,95
Łąki	49,81	23,45	73,26
Pastwiska	16,11	3,52	19,63
Ogółem	117,80	57,62	175,42

Użytki rolne, łąki, pastwiska częściowo stanowią deputatu administracji leśnej, są dzierżawione, a niektóre pozostają bez użytkowania.

3.2.4.3. Gospodarka łowiecka

Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI znajduje w zasięgu dwóch rejonów hodowlanych - Rejonie Hodowlanym nr 3 Puławsko-Lubartowskim oraz Rejonie Hodowlanym nr 4 Parczewsko-Łęczyskim. Zlokalizowany jest tu Ośrodek Hodowli Zwierzyny „Suchowola” obwód Nr 66, gdzie gospodarka łowiecka prowadzona jest przez nadleśnictwo. Ponadto nadleśnictwo nadzoruje gospodarkę łowiecką prowadzoną w 15 obwodach łowieckich dzierżawionych przez 14 kół łowieckich.

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI znajduje się ponadto 7 obwodów łowieckich, w których jednostkami wiodącymi są sąsiednie nadleśnictwa.

Gospodarka łowiecka na obszarze działania nadleśnictwa prowadzona jest w oparciu o wskaźniki Wieloletniego Łowieckiego Planu Hodowlanego sporządzonego przez Dyrektora RDLP w Lublinie na lata 1.04.2023 – 31.03.2033.

W trakcie prac taksacyjnych zainwentaryzowano na gruntach nadleśnictwa poletka łowieckie na łącznej powierzchni 6,72 ha. Ponadto na poletka łowieckie wykorzystywane są śródleśne użytki rolne.

Tabela 97. Zestawienie poletek łowieckich w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI

Oddział pododdział	Na gruntach związanych z gospodarką leśną	Na gruntach nieleśnych
	Powierzchnia – ha	
Obręb RADZYŃ		
202 h	0,62	
315 c	0,43	
334 g	0,10	
334 j	0,11	
387 d	0,33	
417 b	0,45	
451 j	0,32	
451 p	0,71	
452 j	1,12	
455 l	0,22	
457 i		0,36
512 d	0,56	
Razem	4,97	0,36
Obręb TURÓW		
65 h	0,25	
99 g	0,36	
110 k	0,2	
155 c	0,51	
Razem	1,36	
Ogółem	6,36	0,36

W bieżącym okresie gospodarczym działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zadania:

- udział przedstawicieli PGL LP w corocznej inwentaryzacji zwierzyny dokonywanej przez dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich,
- zwiększanie powierzchni poletek łowieckich,
- utrzymywanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich w celu udostępniania atrakcyjnego żeru dla zwierzyny,
- zakładanie pasów zaporowych, dokarmianie zwierzyny w celu ochrony pól,
- utrzymywanie zalecanej w WŁPH ilości urządzeń łowieckich w dobrym stanie technicznym, przy jednoczesnym unikaniu urządzeń do dokarmiania zwierzyny w bezpośrednim sąsiedztwie upraw i młodników, w celu minimalizowania ryzyka powstawania szkód,
- ochronę ostoi zwierzyny poprzez odpowiednie oznakowanie i ograniczenie wstępu,

- planowy odstrzał, zapewniający właściwą strukturę płci, wieku oraz kondycji i liczebności poszczególnych gatunków,
- ochronę upraw i młodników przez gradzenie oraz stosowanie indywidualnych zabezpieczeń.

3.2.5.Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej w tym turystyki i rekreacji

3.2.5.1. Wytyczne w zakresie zagospodarowania turystycznego

Najistotniejszą cechą lasów – jako przestrzeni rekreacyjnej jest to, że stanowią one nadal najbardziej atrakcyjne dla wielu turystów-przyrodników walory, dostępne praktycznie bez ograniczeń. Presja turystyczna na obszary leśne nie ogranicza się tylko do lasów gospodarczych, dotyczy również obszarów chronionych. Na terenie Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI znajduje się wiele ciekawych przyrodniczo terenów. Najcenniejsze z nich mają status rezerwatów, obszarów Natura 2000. Teren nadleśnictwa to również miejsce upamiętnienia wielu wydarzeń związanych z historią kraju oraz regionu.

Przyrodę, historię oraz zabytki najlepiej poznać wykorzystując wskazane trasy. Dzięki nim można dostrzec atrakcyjność krajobrazów, odkryć unikalne pod względem przyrodniczym oraz historycznym miejsca w zasięgu terytorialnego działania nadleśnictwa. Przez lasy Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI przebiegają szlaki: piesze – żółty, zielony, czerwony, rowerowe – W Dolinie Tyśmienicy, Greenways, gminne szlaki rowerowe, konne.

Działalność edukacyjno - informacyjno - promocyjna realizowana jest poprzez:

- utrzymywanie właściwego stanu infrastruktury na ścieżkach dydaktycznych,
- opracowanie odpowiednich folderów,
- wykonanie tablic informacyjnych;
- skanalizowane udostępnienie lasów bez szkody na gospodarkę leśną i ochronę lasów.

Przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe osobliwości opisane zostały w „Programie ochrony przyrody”, stanowiącym integralną część planu u.l.

Do planu u.l. załączona zostanie mapa zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1:50 000. Na mapie tej uwidoczniono przebieg szlaków turystycznych pieszych i rowerowych, ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, elementy infrastruktury turystycznej i inne elementy zgodne z IUL.

3.2.5.2. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych, zabudowy potoków górskich

Prace z zakresu budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Lublinie.

Do podstawowych zadań w obecnym 10-leciu będzie należało remontowanie i modernizacja sieci istniejących dróg w dostosowaniu do wymogów ochrony ppoż., jak i zwiększającego się tonażu samochodów wywożących drewno z lasu.

Nadleśnictwo posiada opracowanie docelowej sieci dróg. Projekt zawiera długoterminowy plan budowy, przebudowy, modernizacji i utrzymania dróg leśnych. Stopień realizacji tego projektu zasadniczo warunkują możliwości finansowe nadleśnictwa.

W dalszej kolejności do zadań nadleśnictwa w zakresie utrzymania infrastruktury technicznej należeć będzie:

- utrzymywać i prowadzić konserwacje istniejących obiektów małej retencji, uczestnictwo w projektach mających na celu przywracanie funkcji i poprawie stanu siedlisk hydrogenicznym na obszarach Natura2000 i Zielonej Infrastruktury,
- remonty i modernizacja siedzib leśnictw i nadleśnictwa,
- utrzymanie infrastruktury na potrzeby turystyki i rekreacji,
- utrzymanie infrastruktury na szkółce leśnej.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany program ochrony przyrody wg stanu na 1.01.2014 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz §110 - 112 obowiązującej.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla nadleśnictwa zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i w swym zakresie ujmuje w szerokiej formie zagadnienia dotyczące ochrony przyrody, ocenia stosowane w nadleśnictwie formy zagospodarowania lasu oraz przedstawia kierunkowe wytyczne na najbliższy okres gospodarczy. Sporządzony program ochrony przyrody składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów. Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabele:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabela nr VIIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy,
- Wzór 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Przy proponowanym rozmiarze użytkowania prawdopodobny zapas końcowy będzie wynosił:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – to przewidywany zapas na koniec okresu gospodarczego,

V_p – to zapas na początek okresu gospodarczego na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v – to spodziewany przyrost miąższości grubizny na 10-lecie (Tabela nr VIIIa),

U – planowany rozmiar użytkowania brutto (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas na koniec okresu dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI wyniesie:

Tabela 98. Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
3781493	744100	1023897	3501696	268

Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu użytecznego

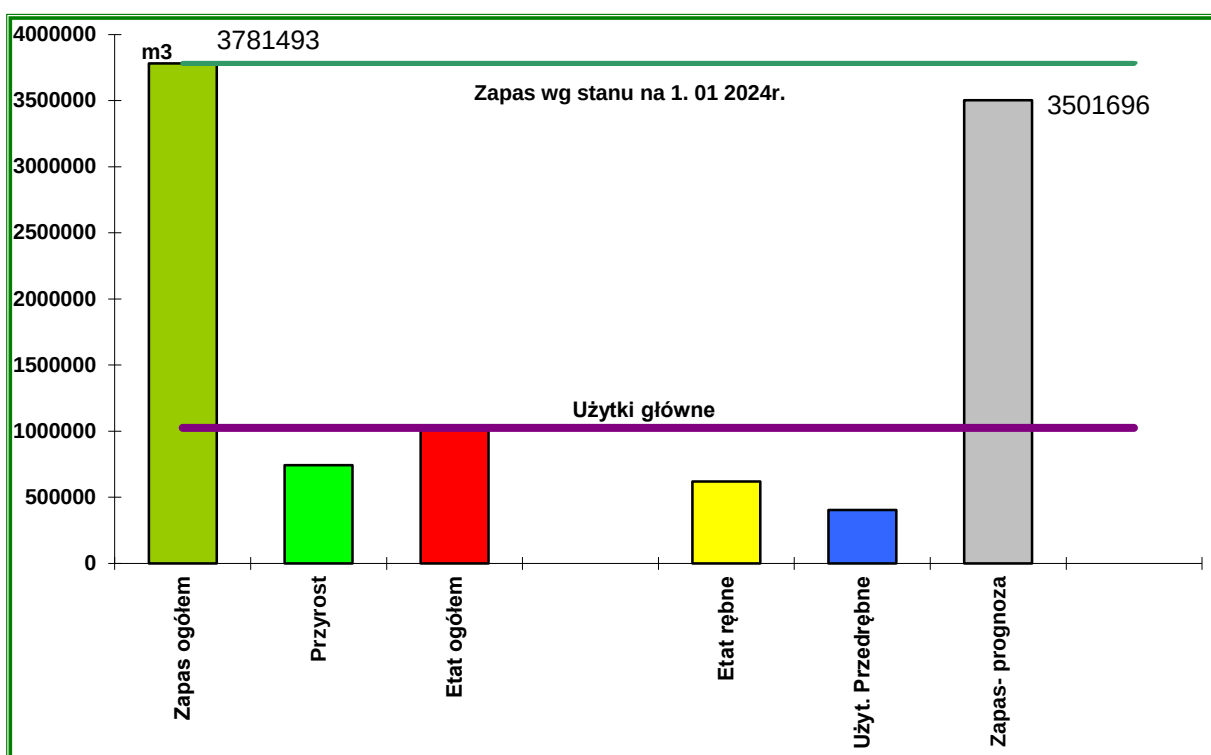
Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.)	Przyrost użyteczny Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$	Spodziewana przeciętna zasobność na 1 ha na koniec okresu
m ³ brutto				
1	2	3	4	5
3781493	1135825	1023897	3893421	298

Poniżej na wykresie przedstawiono prognozę zapasu na koniec okresu obowiązywania planu VI rewizji. Przedstawione dane odnośnie prognozy stanów zasobów drzewnych, wykazują spadek zasobności drzewostanów o 279797 m³ tj. o 7,4%.

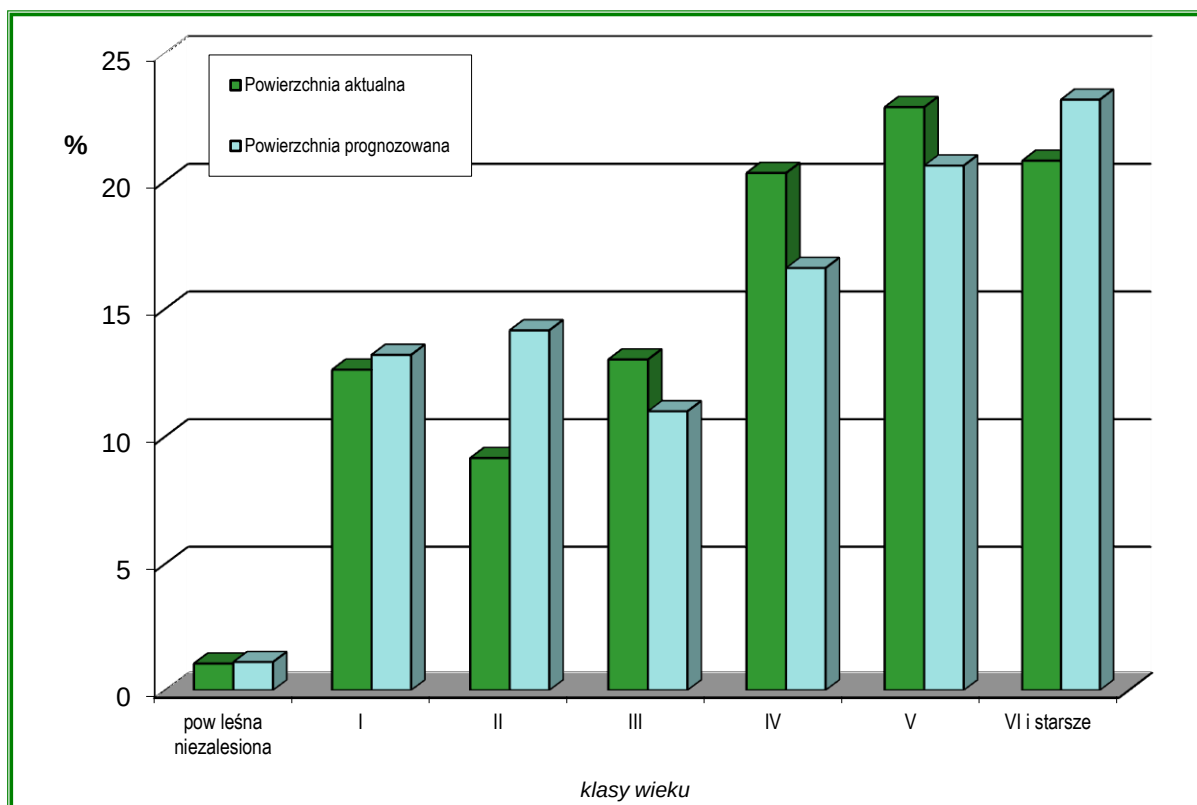
Przedstawiona powyżej prognoza zapasu w odniesieniu do wielkości przyrostu określonego jako przyrost użyteczny oraz przyrostu określonego na podstawie pomiarów WISL wskazuje na wzrost zasobności drzewostanów Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI o od 109460 m³ do 46712 m³.

Prognozowany spadek zasobności drzewostanów na koniec 10-lecia nie zagraża trwałości tych drzewostanów. Przeciętny wiek drzewostanów – 68 lat wskazuje, że przyrastają one w mniejszym stopniu niż drzewostany 40-60 letnie, które osiągają w tym okresie kumulację przyrostu.

Wykres nr 22. **Prognoza zapasu na koniec obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI**

Wykres nr 23. **Prognozowana struktura wiekowa drzewostanów nadleśnictwa na koniec obowiązywania planu w porównaniu ze stanem aktualnym**

W układzie powierzchniowym klas wieku na koniec 10-lecia wzrasta udział drzewostanów ponad 100 letnich o ponad 310 ha.

Pozytywnym skutkiem realizacji ustaleń PPUL na koniec 10-lecia jest wzrost powierzchni I klasy wieku. Zabezpiecza to trwałość i odtwarzanie drzewostanów nadleśnictwa.

W wyniku realizacji zadań z użytkowania rębnego oraz odnowień na koniec 10-lecia prognozowany jest wzrost powierzchni drzewostanów dębowych o ok. 555 ha, kosztem drzewostanów sosnowych - prognozowane zmniejszenie się ich powierzchni o ok. 312 ha, brzozowych zmniejszenie o 183 ha, olszowych zmniejszenie o 54 ha. Jest to słuszny kierunek zmierzający do wyższej zgodności składów gatunkowych drzewostanów na żyznych siedliskach lasowych.

Kolejne zestawienia tabelaryczne obrazują zmiany jakie zajdą w strukturze gatunkowej drzewostanów nadleśnictwa.

Tabela 99. Niektóre cechy głównych gatunków drzew w nadleśnictwie w prognozie na koniec okresu

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5
Stan na 1.01.2024				
Udział powierzchniowy [%]	60,24	22,90	9,30	5,76
Udział miąższościowy [%]	66,12	19,36	7,80	5,34
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	321	247	245	271
Przeciętny wiek [lat]	73	62	64	60

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski – Opis ogólny lasów nadleśnictwa na lata 2024-2033

Cecha	Gatunek			
	SO	DB	BRZ	OL
1	2	3	4	5
<i>Stan na 31.12.2033</i>				
Udział powierzchniowy [%]	57,41	27,26	7,80	5,92
Udział miąższościowy [%]	62,59	22,85	7,43	5,49
Przeciętna zasobność [m3/ha]	292	227	258	280
Przeciętny wiek [lat]	69	61	67	55
<i>Zmiana</i>				
Udział powierzchniowy [%]	-2,83	4,36	-1,5	0,16
Udział miąższościowy [%]	-3,53	3,49	-0,37	0,15
Przeciętna zasobność [m3/ha]	-29	-20	13	9
Przeciętny wiek [lat]	-4	-1	3	-5

Tabela 100. Porównanie udziału wg gatunków panujących z prognozą na koniec 10-lecia

Gat.	Nadleśnictwo				Różnica	
	Stan na 1.01.2024		Prognoza 31.12.2033			
	Pow. %	Miąższość %	Pow. %	Miąższość %	Pow. %	Miąższość %
SO	59,70	66,07	57,44	62,59	-2,26	-3,48
MD	0,05	0,05	0,05	0,06	0	0,01
ŚW	0,37	0,32	0,32	0,39	-0,05	0,07
JD	0,04	0,05	0,04	0,07	0	0,02
BK	0,08	0,05	0,08	0,06	0	0,01
DB	15,57	17,46	16,03	20,06	0,46	2,6
DB.S	7,36	1,91	11,12	2,75	3,76	0,84
DB.B	0,07	0,02	0,07	0,04	0	0,02
DB.C	0,04	0,03	0,03	0,02	-0,01	-0,01
KL	0,01	0	0,01	0,01	0	0,01
JW	0,02	0,01	0,02	0,02	0	0,01
WZ	0,00	0	0,00	0	0	0
JS	0,10	0,08	0,10	0,08	0	0
GB	0,51	0,42	0,51	0,49	0	0,07
BRZ	9,20	7,79	7,80	7,43	-1,4	-0,36
OL	6,38	5,39	5,93	5,49	-0,45	0,1
OL.S	0,00	0	0,00	0	0	0
AK	0,01	0	0,00	0	-0,01	0
OS	0,20	0,14	0,16	0,16	-0,04	0,02
LP	0,18	0,16	0,18	0,24	0	0,08
Razem	100	100	100	100	0	0

Tabela 101. Porównanie rzeczywistego udział gatunków z prognoza na koniec 10-lecia

Gat.	Nadleśnictwo				Różnica	
	Stan na 1.01.2024		Prognoza 31.12.2033			
	Pow. %	Miąższość %	Pow. %	Miąższość %	Pow. %	Miąższość %
SO	47,19	57,63	48,25	53,49	1,06	-4,14
MD	0,87	0,60	0,87	0,71	0	0,11
ŚW	0,86	0,55	0,83	0,74	-0,03	0,19
JD	0,04	0,05	0,04	0,07	0	0,02
BK	0,51	0,15	0,40	0,16	-0,11	0,01
DB	18,09	20,95	18,06	22,95	-0,03	2
DB.S	11,59	1,52	11,67	2,46	0,08	0,94
DB.B	0,06		0,05	0	-0,01	0
DB.C	0,31	0,30	0,28	0,32	-0,03	0,02
KL	0,08	0,03	0,08	0,04	0	0,01
JW	0,57	0,23	0,57	0,37	0	0,14
WZ	0,03	0,02	0,03	0,02	0	0
JS	0,29	0,21	0,28	0,25	-0,01	0,04
GB	3,34	3,04	3,13	3,46	-0,21	0,42
BRZ	9,38	8,70	8,87	8,61	-0,51	-0,09
OL	5,37	5,15	5,23	5,31	-0,14	0,16
OL.S	0,00	0	0,00	0	0	0
AK	0,04	0,02	0,03	0,02	-0,01	0
TP	0,09	0,05	0,09	0,04	0	-0,01
OS	0,42	0,36	0,39	0,38	-0,03	0,02
LP	0,87	0,44	0,85	0,60	-0,02	0,16
Razem	100	100	100	100	0	0

Zmiany w strukturze miąższościowej na koniec 10-lecia przedstawione w tabeli XIII wskazują, że w większości drzewostanów na koniec planu urządzenia lasu V rewizji nastąpi wzrost przeciętnej ich zasobności tj. naturalne przejście drzewostanów do wyższej klasy wieku (np. z IIIa do IIIb) wiąże się ze wzrostem ich przeciętnej zasobności.

Tabela 102. Porównanie wskaźników stanu zasobów drzewnych na początek i koniec 10-lecia Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI

Wskaźnik	Jedn.	Stan na 1.I.2024	Stan na 31.XII.2033
1	2	3	4
Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	13051,72	13051,72
Zasoby miąższości	m ³	3781493	3501696
Przeciętna zasobność d-stanów na 1 ha w podklasach wieku			
Ila	m ³ /ha	90	99
Ilb	m ³ /ha	194	163
IIla	m ³ /ha	240	252
IIlb	m ³ /ha	313	265
IVa	m ³ /ha	345	328
IVb	m ³ /ha	352	347
Va	m ³ /ha	373	365
Vb	m ³ /ha	432	391
VI	m ³ /ha	457	461
VII i starsze	m ³ /ha	491	492
Klasa odnowienia	m ³ /ha	290	283
Klasa do odnowienia	m ³ /ha	295	324
D-stany o budowie przerębowej	m ³ /ha	-	
Przeciętna zasobność na 1 ha	m ³ /ha	290	268
Przeciętny wiek	lat	68	66
Spodziewany bieżący roczny przyrost d-stanów na 1 ha	m ³	5,76	
Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za ubiegły okres)	m ³	4,77	4,74
Przeciętna miąższość użytków przedręb. na 1 ha (za ubiegły okres)	m ³	3,33	3,10
Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	8,61	5,64

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

Prace związane z VI rewizją planu urządzenia lasu Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI zostały wykonane przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie zgodnie z obowiązującymi przepisami, oraz protokołem z Komisji Założeń Planu z dnia 24.06.2021 r. We wszystkich zestawieniach i tabelach prezentowana jest powierzchnia z projektu planu urządzenia lasu z dokładnością do 1 ara z wyjątkiem:

- informacji dotyczących prac geodezyjnych,
- informacji dotyczących stanu posiadania,
- informacji dotyczącej rodzaju powierzchni w nadleśnictwie, gdzie została podana powierzchnia z dokładnością do 1m² a występujące różnice powierzchniowe wynikają z przyjętego sposobu zaokrąglania m² do arów.

Stwierdzone na gruncie różnice w zakresie rodzajów użytkowania były na bieżąco zgłaszane Nadleśniczemu, który decydował o sposobie załatwienia sprawy.

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu planu urządzenia lasu VI rewizji wykorzystano opracowanie glebowo-siedliskowe dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI wykonane przez BULiGL Oddział w Lublinie w latach 2013-2014 dostosowując systematykę gleb do Klasyfikacji Gleb Leśnych Polski (CILP 2000), w celu uzyskania zgodności ze słownikiem programu TAKSATOR.

6.2. Podstawowe prace urządzeniowe

Szósta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie umowy nr ZU 271.3.2022 z dnia 14.03.2022 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Lublinie Prace wykonano w oparciu o protokoły z posiedzeń: Komisji Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej, a także ustawę z dn. 28.09.1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1356 z późn. zm.), ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2023, poz. 1094 z późniejszymi zmianami), ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.), Rozporządzenia MS z dnia 12.11.2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1302) w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planów urządzenia lasów oraz zgodnie z Instrukcją urządzania lasu z 2011 r. i Zasadami Hodowli Lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony lasu z 2011 r., Instrukcją ochrony przeciwpożarowej z 2020 r. itd.

6.2.1. Prace terenowe

Inwentaryzacja zasobów leśnych „na gruncie” została wykonana w oparciu o zaktualizowane mapy gospodarcze w skali 1: 5000, w okresie od 04.2022 r. do 04.2023 roku. Po zakończeniu prac terenowych w każdym leśnictwie, uzgodniono opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze dla każdego wydzielenia. Odbiór terenowych prac urządzeniowych nastąpił w dniu 31.05.2023 r. z udziałem przedstawicieli RDLP, nadleśnictwa i wykonawcy.

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego

Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urządzeniowych dokonano pomiaru nowych dróg, granic zrębów oraz zweryfikowano przebieg niektórych wydzielen. Pomiary wykonano za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia). Proste pomiary wykonano taśmą metodą domiarów lub dalmierzem laserowym. Pomiarom objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualne opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Inwentaryzacja zasobów drzewnych została przeprowadzona w trzech etapach:

1. Szacunkowe określenie zasobności z wykorzystaniem powierzchni relaskopowych;
2. Inwentaryzacja zasobów miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych. Miąższość dla warstw ustalono na kołowych powierzchniach próbnych;
3. Wyrównanie miąższości oszacowanej (z zastosowaniem równań regresji) do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku, w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną w warstwach gatunkowo-wiekowych.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inwentaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inwentaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. W związku z powyższym masa oszacowana w trakcie taksacji nie może stanowić podstawy do rozliczenia na konkretnej pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono 2032 powierzchni kołowych. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego. Błąd określenia miąższości wynosi dla obrębu RADZYŃ – 1,10%, dla obrębu TURÓW – 1,25%.

Na co dziesiątej powierzchni próbnej zakładanej do celów inwentaryzacji miąższości metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej dokonywano pomiarów stwierdzonego na

powierzchni drewna martwego. Miąższość drewna martwego określana jest z podziałem na drewno: martwych drzew stojących i złomów, drzew ściętych i wywróconych oraz stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie wylosowanych zostało 258 powierzchni do pomiaru istniejącego drewna martwego.

Tabela 103. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb RADZYŃ

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości				
Ila		710,17 35,77 17,88	6042,91 82,02 22,75		2107,15 32,97 13,46
Ilb		3282,01 34,08 9,45		5674,00 55,38 20,93	11606,38 38,70 11,67
IIla	7195,76 37,44 10,38	3713,70 27,74 9,81		11106,55 57,81 25,86	8374,10 32,52 7,67
IIlb	6706,74 35,80 11,93	7602,18 34,25 9,15		8812,90 43,15 15,26	11371,70 29,01 4,98
IVa	6077,27 31,48 11,13	15403,23 39,38 8,21		31474,57 59,78 18,91	10258,79 29,30 3,53
IVb	12731,48 40,91 9,39	10942,06 29,90 6,23		38310,03 55,00 16,58	11547,41 28,79 3,85
Va	8580,60 35,31 9,44	14584,95 33,46 5,23		15562,91 32,51 10,28	11822,14 28,78 2,66
Vb		13519,35 29,41 4,59	6216,86 18,06 6,38		14430,82 27,69 3,12
VI		15693,99 27,91 4,86			23489,95 33,04 3,22
KOKDO	24263,23 66,67 10,41			26132,84 78,88 19,13	30592,75 41,57 2,72

Błąd procentowy dla obrębu: 1,10

Tabela 104. Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb TURÓW

Gatunek	BRZ	DB	DB.S	OL	SO
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości				
Ila			2274,59 74,48 20,66		
Ilb	4685,31 47,57 21,28	11892,40 57,30 17,28	1373,27 40,53 18,13		9544,01 42,02 14,01
IIla	2742,22 26,65 5,33	13026,69 45,56 18,60			9375,42 32,56 9,40
IIlb	12009,30 36,31 10,95			4922,32 35,59 14,53	7715,68 26,21 4,49
IVa		25983,36 50,90 13,14			12863,28 28,61 3,89
IVb	21160,78 46,09 10,06	14705,99 36,07 6,59			20526,56 37,98 4,79
Va	7635,15 26,26 6,57	14908,14 33,64 4,46		37894,68 47,11 14,20	19297,45 35,06 3,60
Vb		15248,16 27,17 6,59			16686,54 28,27 3,53
VI		21170,45 35,81 6,14	16852,78 26,31 7,59		16668,05 26,52 3,19
KOKDO	29295,74 82,53 12,04				30725,10 40,40 3,12

Błąd procentowy dla obrębu: 1,25

Odbiór inwentaryzacji zasobów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 26-27.04.2023 r.

Wyniki:

- liczba błędów grubych – 0;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,005;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,249,

liczba błędów grubych jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyki jest mniejsza od 2. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla nadleśnictwa.

6.2.2.Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2022-2023. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator 6.262. Mapę numeryczną wykonano za pomocą aplikacji Leman 4.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono Plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie w formie elektronicznej. Przekazano też dane, w formie warstw numerycznych, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Prace terenowe i kameralne VI rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie RADZYŃ PODLASKI zostały wykonane przez pracownię urządzeniową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Lublinie w składzie:

1. Adam Maciocha sporządzenie opisanie ogólnego, nadzór nad opracowaniem POP, prognozy oddziaływania na środowisko

Prace terenowe – taksacja, zakładanie powierzchni kołowych, opracowanie bazy danych:

2. Piotr Pliszka starszy taksator;

3. Dariusz Piątek starszy taksator

4. Adam Szarowolec taksator

5. Wojciech Paszczuk taksator specjalista

6. Michał Krzak taksator

7. Rafał Skorupski starszy taksatora

Prace kameralne, opracowanie map w standardzie LMN:

8. Karolina Pomorska taksator, prognozy oddziaływania na środowisko, specjalista ds. GIS

9. Jolanta Smyk starszy taksator, specjalista ds. GIS

10. Anita Szymanowska asystent taksatora, opracowanie POP

12. Leszek Rejzner taksator specjalista, prognozy oddziaływania na środowisko

11. Marek Kaczor technolog

12. Sławomir Kuśmierz starszy taksator, specjalista ds. GIS

Kontrolę i nadzór nad pracami związanymi z opracowaniem PUL sprawował Z-ca Dyrektora Konstanty Kasperuk.

Nadzór z ramienia Zarządu BULiGL prowadził Mirosław Murawski.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu składa z następujących części:

Opis ogólny lasów nadleśnictwa (elaborat) (oddzielnie opracowany) w 2 egzemplarzach z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI, RDLP w Lublinie)

W skład ***opisu ogólnego*** wchodzi też tematyczne mapy przeglądowe w skali 1:25000:

- ✓ drzewostanów,
- ✓ siedlisk,
- ✓ cięć,
- ✓ nasiennictwa i selekcji,
- ✓ ochrony lasu,

oraz mapy sytuacyjno- przeglądowe w skali 1: 50 000:

- ✓ obszaru w granicach terytorialnego zasięgu nadleśnictwa,
- ✓ zagospodarowania rekreacyjnego,
- ✓ ochrony przeciwpożarowej,
- ✓ gospodarki łowieckiej

Program ochrony przyrody (opracowany w oddzielny tom wraz z mapą sytuacyjno-przeglądową walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000) w 3 egzemplarzach z przeznaczeniem dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI, RDLP w Lublinie) oraz mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów oraz mapa obszarów chronionych i funkcji lasu wg obrębów leśnych w skali 1:25000 w 2 egzemplarzach (Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI, RDLP w Lublinie).

Komplet planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa RADZYŃ PODLASKI z przeznaczeniem dla DGLP w Warszawie przygotowano tylko w formie elektronicznej.

Szczegółowe dane z inwentaryzacji lasu w 1 egzemplarzu (Nadleśnictwo RADZYŃ PODLASKI);

Zawierają one opisy taksacyjne oraz przewidziane Instrukcją UL wykazy i tabele.

Dla nadleśnictwa sporządzono tom zawierający:

- ✓ wykazy projektowanych cięć rębnych (wzór nr 6)
- ✓ wykazy drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego
- ✓ wykazy projektowanych zabiegów z zakresu hodowli lasu
- ✓ wykaz drzewostanów do przebudowy
- **Dla każdego leśnictwa** sporządzony został operat zawierający: wyciąg z opisu ogólnego i programu ochrony przyrody, wyciągi z opisów taksacyjnych, wyciąg z mapy gospodarczej w skali 1:5000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi nasiennictwa i selekcji, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, walorów przyrodniczo-kulturowych, stanowiska chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych i zwierząt, wykaz cięć użytkowania rębego, wykaz cięć użytkowania przedrębego, wykaz drzewostanów, w których nie projektuje się cięć pielęgnacyjnych, wykaz zadań z hodowli lasu. Ponadto

sporządzono mapę gospodarczo-przeglądową w skali 1:10000 drzewostanową i cięć rębnych z naniesionymi granicami istniejących form ochrony przyrody i lokalizacją gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną ścisłą i szczególnie rzadkich.

- Wydruki mapy gospodarczej w skali 1:5000 – arkusze szt. 61 otrzymuje nadleśnictwo.
- Leśna mapa numeryczna dla Nadleśnictwa RADZYN PODLASKI wykonana została zgodnie ze standardem określonym w Instrukcji urządzania lasu i innych zarządzeniach DGLP. Na jej bazie sporządzono wydruki map w tradycyjnej formie.

Prognoza oddziaływania PPUL na środowisko i obszary Natura 2000 wraz z mapą przeglądową do prognozy oddziaływania na środowisko Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa RADZYN PODLASKI w skali 1:25000 (w kieszeni opracowania) w 4 egzemplarzach (Nadleśnictwo RADZYN PODLASKI, RDLP w Lublinie, RDOŚ w Lublinie, PWIS w Lublinie)

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. Decyzja Ministra Klimatu i Środowiska o uznaniu za ochronne lasów położonych w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Minister
Klimatu i Środowiska

DLŁ-WGL.8101.29.2023.ŁP
2861337.11236017.9036009
Warszawa, 15-11-2023

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1356, z późn. zm.), po rozpatrzeniu wniosku Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 16 października 2023 r., znak ZU.6002.20.2023, po uzyskaniu opinii Rady Gminy Borki, Rady Gminy Jabłoń, Rady Gminy Kąkolewnica, Rady Gminy Łuków, Rady Gminy Radzyń Podlaski, Rady Gminy Ulan-Majorat, Rady Gminy Wisznice, Rady Miejskiej w Parczewie oraz wobec nieprzedstawienia opinii w ustawowym terminie przez Radę Gminy Drelów, Radę Gminy Jeziorzany, Radę Gminy Milanów, Radę Gminy Trzebieszów, Radę Gminy Wołyn i Radę Miejską w Kocku:

- I. Pozbawiam charakteru ochronnego lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, położone w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski, określone decyzją Ministra Środowiska z dnia 19 sierpnia 2003 r., znak DL.lp-0233-JJ-21/03, w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie PGL LP Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.
- II. Uznaję za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, o powierzchni łącznej 2 235,47 ha, położone w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski, w obrębach leśnych: Radzyń i Turów, jak niżej:
 - 1) w obrębie leśnym Radzyń, o powierzchni łącznej 1 378,92 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 1 012,68 ha, w oddziałach: 227g,h; 251a; 251Ab,c,d,f; 254a,b,f,g,h,i; 255b,c,d,f,g,h; 257b,c; 258a,b; 266a; 267h; 268h,i; 269a,b,c,f; 270d,f; 279a,b; 281f; 282j,l,n; 283a,c,f,h; 285c; 287c; 288a; 297d; 321g; 323a,b,c,f,s; 340h; 341i,j,k; 343c,d,f,i,j; 343Ah,i; 344a,b,c,d,f,g,h,i,j,l,n; 345a,b,c,d,f,h,i,j,k,l,m,n; 346a,b,c,d; 347a,b,c,d; 348a,c,d,k,l,m,n,o,p,r; 349a,b,c,d,f,g; 354c; 366a,b,c,d; 367a,b,c,d; 368c,f,g,i,j,k; 369a,b; 370a,b; 371a,b,c,f; 372b; 373f,g; 374b; 375a,b; 379a,f; 380c; 381h,i,j; 382a,b,c,g,h; 383a,b,d; 384d; 385g; 387h; 388g; 389f; 390f; 391f,g; 392a,b; 393b,c,d; 394a,b,c,f; 395a,b; 396a,b,d,f,g,h; 397g,i; 398c,d,f,g,h,k; 399d; 400b; 401b,c,i; 402b,c,d,f,g; 403f,g; 404a,f; 405a,b; 406d,i; 407c,d,f,g,h,i; 408a,b,c,g,h,i; 414c,f; 415f; 416b; 421b,g,k; 442d; 447a,b,c,g,i; 451c; 452a; 460a; 463c,d,f; 467a; 473b,c,d,f,g,h,i,j,k; 474a,b,c,d,f,g,h; 474Ab,c; 475c,d,f; 476b,f,g; 477f,g,h,i,l,n; 478c; 480a,b; 481h,i; 482b,c,d,f,h,i,k,l; 483b,c; 484c,g,i; 499f,g,h; 500c; 501b; 502f,g,h,i; 507c; 508a,b,g,h; 513h; 514f,g; 515d,g,i; 518a,b,c,h,i,j,k; 519a,d,i,j; 521c,d,g,j,k,l; 522a,b,f,g,i,k,l,m,n,o,p,r; 524b,f; 525f,g; 528d; 529c,i; 532a,d,g; 533f; 537b; 538b,c,
 - b) lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego, o powierzchni łącznej 33,20 ha, w oddziałach: 309d,f; 325b,c; 334h; 393a,

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat

ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

- c) lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa Państwa, o powierzchni łącznej 321,91 ha, w oddziałach: 208i,k,l; 209f,g,h,i,j; 210j,k,l,m; 211f,g,h; 212f,g; 213g,h; 214c,d,f; 215c,d,f,g; 218d,f,i,j,k; 219a,b,c; 220a,b; 221a,b,c,d,f,g,h,i; 222a,b,c,d,f,g; 223a,b,d,f,g,h; 224a,b,c,g; 225a,b,f; 228f,g,h,k,l; 229a,b,c,g; 230a,b,c,d,j; 231a,b,c,i; 232a,b,c,d,l; 233a,b,c,j,k; 234g,
- d) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, o powierzchni łącznej 11,13 ha, w oddziałach: 385a,b,f; 630jx,kx; 670a,
- 2) w obrębie leśnym Turów, o powierzchni łącznej 856,55 ha, w tym:
 - a) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej 856,55 ha, w oddziałach: 1b,c,d; 2a; 3a; 4a; 10a,f; 11a,b,c; 12a,b,c; 13a,b,c,d,f,g,h,i; 14a,b,c,d,g,i; 15c,f,g,h,i,j,l; 16a,c; 17a,d,f; 18a,d,f; 21b; 22c; 23a,b; 24a,b,d,f,g,h,j; 25d,f; 28a; 29a,b; 30d,f; 31b; 32b,c,h; 33a,b,c,d,g,h,i,j; 34a,b,c,d,f,g,i,k; 35a,b,c,f,g; 36a,c,d,g,h,i; 37a,c,d,f,g,h; 38a,b,h,i,j,k; 39b,c; 40a,b,c,d,f,h,i,j,k,l; 41d,f,g,h,i,j,m; 42a,b,d,f,g,i; 43a,b,c,d,f,h; 44a,b,f,g; 45b,c,d,f,g,h; 46a,f,g,i; 47a,b,c,d; 48a,b,c,d,f,g; 49a,c,f,j,k; 50i,j; 52g; 55h; 56c; 57b,d,f,h; 60c; 61b; 62b,c; 63g,j,k,l,m; 69a,b,c; 73a,c,d,h; 74a; 75b,c; 78i,j; 79b,c; 80f,h; 83c; 84g,i; 85a,b,f,g; 86a; 89a,b,c,d,f; 90a,b; 94d; 96g,h; 97d,f,g; 102c,d; 105b,c,d,f; 108d; 126c,d,f; 127d; 128h; 130k,l,m,t; 142f; 143d,h,i,l,n; 144c,f,g,h,i,k,l; 145d; 154d; 157c,g; 158d; 166c; 168b; 176d,f; 180d,j,l; 186h; 187b,f,g,h,i,j; 188a,b,c,d,f,g; 189a,f,n; 190a,b,d,g; 191b,c,d; 192a,b,c,g,h,i; 193a,h; 194a,b,c,d,g; 195a.

UZASADNIENIE

Na podstawie art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.) odstąpiono od uzasadnienia decyzji, gdyż uwzględnia ona w całości żądanie strony.

POUCZENIE

1. Strona niezadowolona z treści decyzji może w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, zwrócić się do Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego). Zgodnie z art. 130 § 1 i 2 w związku z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy decyzja nie ulega wykonaniu, a wniesienie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie wstrzymuje wykonanie decyzji. Przepisów tych nie stosuje się w przypadkach, gdy decyzji został nadany rygor natychmiastowej wykonalności (art. 108 Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu z mocy ustawy. Decyzja podlega też wykonaniu przed upływem terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, jeżeli jest zgodna z żądaniem wszystkich stron lub jeżeli wszystkie strony zrzekły się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (art. 130 § 4 w zw. z art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

2. Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie (art. 52 § 3, art. 53 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „p.p.s.a.”). Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Klimatu i Środowiska (ul. Wawelska 52/54,

00-922 Warszawa). Brak złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od daty jej doręczenia i złożenie skargi spowoduje, że decyzja stanie się ostateczna i wykonalna. Zgodnie z art. 61 § 1 p.p.s.a. wniesienie skargi na decyzję bowiem nie wstrzymuje wykonania decyzji i podlega ona wykonaniu jako decyzja ostateczna.

3. W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona może zrzec się prawa do wniesienia tego wniosku wobec Ministra Klimatu i Środowiska, który wydał niniejszą decyzję. Z dniem doręczenia Ministrowi Klimatu i Środowiska oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna, co oznacza, że na decyzję nie może być wniesiona skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i podlega ona wykonaniu (art. 127a w zw. z art. 127 § 3 i art. 16 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego).

Z up. Ministra

Edward Siarka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Otrzymuje:

Dyrektor Generalny Lasów Państwowych

Do wiadomości:

1. Rada Gminy Borki,
2. Rada Gminy Drelów,
3. Rada Gminy Jabłoń,
4. Rada Gminy Jeziorzany,
5. Rada Gminy Kąkolewnica,
6. Rada Gminy Łuków,
7. Rada Gminy Milanów,
8. Rada Gminy Radzyń Podlaski,
9. Rada Gminy Trzebieszów,
10. Rada Gminy Ulan-Majorat,
11. Rada Gminy Wisznice,
12. Rada Gminy Wołyń,
13. Rada Miejska w Kocku,
14. Rada Miejska w Parczewie

Dokonano opłaty skarbowej dnia 10.10.2023 r. na rach. 21 1030 1508 0000 0005 5000 0070
Urząd Miasta Stołecznego Warszawy - Centrum Obsługi Podatnika w wysokości 10,00 PLN

7.2. Protokół Komisji Założeń Planu

Znak: ZU.003.3.2021

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH

W LUBLINIE

Protokół

ustaleń Komisji Założeń Planu

określający założenia i wytyczne do

PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU

dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski

sporządzanego na lata

2024 - 2033

Radzyń Podlaski, czerwiec 2021 rok

Projekt planu urządzenia lasu opracowany zostanie wg Instrukcji Urządzania Lasu, Zarządzenie nr 55 Dyrektora Generalnego L.P. z dnia 21.11.2011r. w sprawie „Instrukcji urządzania lasu” z późn. zmian. Protokół sporządzono zgodnie z §126 ww. Instrukcji.

Posiedzenie Komisji Założeń Planu (KZP) odbyło się w dniu 24 czerwca 2021 r. w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

Obradom Komisji przewodniczył dr inż. Mirosław Waniewski, Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie ds. Gospodarki Leśnej

Wykonawca projektu planu urządzenia lasu (PUL) zostanie wyłoniony w drodze przetargu zgodnie z Ustawą Prawo Zamówień Publicznych. Podstawą sporządzenia opisu przedmiotu zamówienia będzie Protokół z posiedzenia Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa. Na podstawie referatu Nadleśniczego i Koreferatu Zespołu Urządzania Lasu RDLP w Lublinie oraz po przeprowadzonej dyskusji, Komisja opracowała założenia do projektu planu urządzenia lasu i prognozy oddziaływania tego planu na środowisko i obszary Natura 2000.

Do udziału w spotkaniu zaproszono m.in. przedstawicieli:

Departamentu Leśnictwa i Łowiectwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu, starostów, powiatów, prezydentów miast, burmistrzów, wójtów, przedstawicieli lokalnych przedsiębiorców leśnych [ZUL, odbiorcy i przetwórcy drewna], Straży Pożarnej, PZŁ, stowarzyszeń i organizacji działających lokalnie.

Szczegółową listę zaproszonych oraz uczestników posiedzenia Komisji zamieszczono na końcu protokołu.

CZĘŚĆ A. Wytyczne w sprawie organizacji prac urzędniowych

A1. Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

A1.1. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski położone jest w całości w województwie lubelskim, obejmując zasięgiem teren 15 gmin i 2 miast z pięciu powiatów.

Powiat Radzyński

1. Miasto Radzyń Podlaski
2. Gmina Radzyń Podlaski
3. Gmina Kąkolewnica
4. Gmina Ulan- Majorat
5. Gmina Wohyń
6. Gmina Borki

Powiat Parczewski

7. Gmina Jabłoń
8. Gmina Milanów
9. Gmina Parczew
10. Gmina Siemień

Powiat Łukowski

11. Gmina Trzebieszów
12. Gmina Łuków

Powiat Lubartowski

13. Gmina Kock
14. Miasto Kock
15. Gmina Jeziorany

Powiat Bialski

16. Gmina Wisznice
17. Gmina Drelów

A1.1.1. Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubelskiego

Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego wprowadzono na podstawie Uchwały Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.

Ww. dokumencie określono, m.in. [...] Gospodarkę leśną prowadzi się według planu urządzenia lasu lub uproszczonego planu urządzenia lasu z uwzględnieniem: zachowania lasów i korzystnego ich wpływu na poszczególne elementy środowiska, ochrony lasów, ochrony gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenie lub uszkodzenie oraz o specjalnym znaczeniu społecznym, ochrony wód powierzchniowych i głębinowych, retencji zlewni, produkcji (na zasadzie racjonalnej gospodarki) drewna oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasów [...] (Punkt 3.2.4.4).

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa uznaje m.in. tereny powiatów radzyńskiego, lubartowskiego, bialskiego oraz łukowskiego, jako charakteryzujące się dużą lesistością i koncentracją podmiotów gospodarczych zajmujących się przetwórstwem drzewnym. Co przekłada się jednocześnie na fakt, iż powiat radzyński charakteryzuje się największym skupiskiem tzw. wsi dużych o liczbie ponad 1000 mieszkańców.

Lasy Łukowskie oraz Radzyńskie zgodnie z zapisami planu zagospodarowania przestrzennego województwa ze względu na kierunki napływu turystów, ich natężenie oraz rodzaj ruchu turystycznego wskazuje się do rozwoju infrastruktury turystycznej, służącej ochronie walorów turystycznych w ośrodkach i strefach turystycznych w zakresie turystyki kwalifikowanej konnej.

Lasy w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Radzyń Podlaski uznaje się w województwie lubelskim, jako kluczowe w skali krajowej i regionalnej. Wymagają one zgodnie z planem zagospodarowania województwa szczególnej ochrony integralności. W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania ekosystemów leśnych ustala się w planie zagospodarowania województwa wyznaczanie w gminnych dokumentach planistycznych stref ochrony warunków siedliskowych lasu (otulin), których zadaniem jest wykluczanie zagospodarowania mogącego mieć negatywny wpływ na gatunki wnętrza lasu oraz ekoton.

Podmiotom realizującym politykę przestrzenną w regionie rekomenduje się podejmowanie następujących działań:

- a) kształtowanie zwartych kompleksów nowych zalesień dla celów produkcyjnych poprzez tworzenie zbiorowiska leśnego o minimalnej powierzchni 5 ha i szerokości, co najmniej 200 m,
- b) rozwój agroleśnictwa mającego na celu m. in. przeciwdziałanie utracie żyzności gleb i ich ochronę przed erozją, a także dostarczanie surowców leśnych, powinien być preferowany na obszarach o zrównoważonej polno-leśno-łąkowej strukturze ekologicznej i na najbardziej erodowanych obszarach Wyżyny Lubelskiej,
- c) bieżącą aktualizację uproszczonych planów urządzenia lasu w celu uporządkowania gospodarki leśnej na gruntach prywatnych,
- d) objęcie priorytetem prac scaleniowo-wymiennych zwartych obszarów leśnych o dużym rozdrobnieniu różnych form własności celem poprawy efektywności gospodarowania.

A1.1.2. Program ochrony środowiska Województwa Lubelskiego

Aktualnie obowiązujący Program Ochrony Środowiska Województwa Lubelskiego na lata 2020-2023 z perspektywą do roku 2027 stanowi załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 3 grudnia 2019 r. Nr XII/201/2019.

Głównym celem programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Program służy także do realizacji celów na poziomie regionalnym, które zostały przyjęte w dokumentach strategicznych na poziomie krajowym.

Cele szczegółowe Programu ochrony środowiska dla województwa lubelskiego:

- a) zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód,
- b) likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania,

- c) ochrona powierzchni ziemi, w tym gleb,
- d) przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej,
- e) zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu,
- f) wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
- g) gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, h) zarządzanie zasobami geologicznymi przez opracowanie i wdrożenie polityki surowcowej państwa,
- i) wspieranie wdrażania ekoinnowacji oraz upowszechnianie najlepszych dostępnych technik BAT (polegają określaniu granicznych wielkości emisji dla większych zakładów przemysłowych),
- j) przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- k) adaptacja do zmian klimatu oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych,
- l) edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji,
- m) usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania.

A1.1.3. Regionalny Program Operacyjny Polityki Leśnej Państwa RDLP w Lublinie

Na terenie regionu obowiązuje zatwierdzony w 2004 r. Regionalny Program Operacyjny Polityki Leśnej, w którym zawarto kierunki działań:

- a) zachowanie lasów i ich korzystnego wpływu, na jakość środowiska przyrodniczego oraz warunki życia człowieka,
- b) ochrona różnorodności ekologicznej ekosystemów, gatunków, zasobów genowych oraz różnorodności krajobrazów,
- c) ochrona terenów narażonych na degradację o specjalnym znaczeniu dla zachowania równowagi w środowisku, w tym stref wododziałowych, obszarów zasilania wód podziemnych oraz zagrożonych erozją wodną i stepowaniem krajobrazu,
- d) racjonalna produkcja i użytkowanie drewna oraz surowców stanowiących produkt lasu.

A1.1.4. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego

Aktualnie obowiązująca Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do roku 2030) stanowi załącznik do Uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r. Nr XXXIV/559/2013.

Obecnie trwają prace na aktualizacją ww. strategii pod nawą Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku Uchwała nr IV/96/201 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 11 marca 2019r.

Jednym z celów strategicznych wymienionych w dokumencie, którego realizacja będzie służyła rozwojowi województwa jest „*Funkcjonalna, przestrzenna, społeczna i kulturowa integracja regionu*”. Ww. cel strategiczny będzie realizowany za pomocą m.in. celu operacyjnego pn. „*Racjonalne i efektywne wykorzystywanie zasobów przyrody dla potrzeb gospodarczych i rekreacyjnych, przy zachowaniu i ochronie walorów środowiska przyrodniczego.*”

Do działań kierunkowych służących realizacji celu w perspektywie do 2030 r. wymieniono:

- a) wprowadzanie sposobów upraw i hodowli zmniejszających presję na środowisko przyrodnicze i umożliwiających adaptację do zmian klimatu.
- b) poprawa, jakości i efektywności korzystania z zasobów wodnych wraz z rozwojem funkcji towarzyszących (np. przeciwpowodziowa, gospodarcza, rekreacyjna, przyrodnicza).
- c) wspieranie ekologicznie/ekonomicznie uzasadnionych działań na rzecz produkcji energii z odnawialnych źródeł,
- d) wspieranie działań na rzecz podejmowania i rozwijania racjonalnej eksploatacji zasobów kopalin mogących mieć szczególny wpływ na rozwój i zmianę struktury gospodarczej województwa (np. gaz, węgiel).

A1.1.5. Inne dokumenty planistyczne dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody.

A1.1.5.a Dokumenty ponad lokalne

- a) **Strategiczne studium lokalizacyjne Inwestycji Centralnego Portu Komunikacyjnego (SSL)**

Rada Ministrów uchwałą z dnia 28 października 2020r. przyjęła Program inwestycyjny Centralny Port Komunikacyjny Etap I. 2020-2023. Program ten zakłada, iż w latach 2020-2023 zostaną przeprowadzone prace przygotowawcze dla Portu Solidarność oraz sieci nowych linii kolejowych w tym linii dużych prędkości.

Projekt dokumentu SSL zakłada, że w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa a także na gruntach pozostających w zarządzie n-ctwa zostanie wykonana kolejowa inwestycja towarzysząca. Ciąg nr 12 linia kolejowa nr 631.

b) Via Carpatia/ S19

Ważnym i znacząco wpływającym elementem dla ekosystemów leśnych jak i prowadzenia gospodarki leśnej jest realizacja drogi ekspresowej S19 stanowiącej część szlaku drogowego Via Carpatia, która ma m.in. na celu lepsze skomunikowanie z ośrodkiem wojewódzkim oraz innymi regionami kraju i zagranicy. Obecnie inwestycja S19 jest na etapie „Dokumentacji Projektowej w stadium Koncepcji Programowej oraz Dokumentów Przetargowych dla przedsięwzięcia pn. „Budowa drogi ekspresowej S19 Białystok- Lubartów...”. Etap ogłoszenia przetargu jest planowany na koniec 2021r.

A1.1.5.b Dokumenty lokalne

Powiat Bialski

- a) Strategia Rozwoju Powiatu Bialskiego na lata 2018-2026.
- b) Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Bialskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025.
- c) Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Bialskiego na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025.
- d) Uchwała Nr V/41/2003 Rady Gminy Drelów z dnia 23 kwietnia 2003 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Drelów.
- e) Uchwała Nr IX/63/2015 Rady Gminy Drelów z dnia 24 listopada 2015 r., Przystąpienie do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków

- zagospodarowania przestrzennego Gminy Drelów
- f) Uchwała nr XII/57/2011 z dnia 30 listopada 2011r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wisznice

Powiat Radzyński

- a) Strategia Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2030.
- b) Program Rozwoju Powiatu Radzyńskiego na lata 2015-2022.
- c) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Borki przyjęte uchwałą Rady Gminy Borki Nr XVIII/113/2016 z dnia 22.08.2016r.
- d) Uchwała nr XI/268/2018 Rady Gminy Borki z dnia 28 sierpnia 2018r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Borki w miejscowościach: Borki, Wola Osowińska i Wrzosów.
- e) Uchwała nr XXXIV/167/ 2010 Rady Gminy Wołyń z dnia 24 marca 2010r. w sprawie uchwalenia zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wołyń.
- f) Uchwała Rady Gminy Ulan-Majorat Uchwały Nr XXXVI/222/18 z dnia 5 czerwca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Ulan-Majorat, zmienionej Uchwałą Nr XIV/68/19 Rady Gminy Ulan-Majorat z dnia 17 grudnia 2019 r.
- g) Uchwała Nr XVII/99/2016 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 22 czerwca 2016 roku w sprawie oceny aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica
- h) Uchwała Nr XIV/72/2003 Rady Gminy Kąkolewnica z dnia 18-12-2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kąkolewnica
- i) Uchwała Nr XLV/293/2018 Rady Miasta Radzyń Podlaski z dnia 26 kwietnia 2018 r w sprawie zmiany "Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Radzyń Podlaski"
- j) Uchwała nr XXXVIII/228/10 Rady Gminy Radzyń Podlaski z dnia 28 października 2010r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Radzyń Podlaski

Powiat Łukowski

- a) Strategia Rozwoju Ponadlokalnego Łukowskiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2020 – 2030
- b) Strategia Rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2016 – 2020
- c) Programu Rozwoju Powiatu Łukowskiego na lata 2021-2030
- d) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łuków przyjęte Uchwałą Rady Gminy Łuków nr XLIV/318/2017 z dnia 24 października 2017r.
- e) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebieszów, przyjęte Uchwałą nr XIV/88/08 Rady Gminy Trzebieszów z dnia 23 kwietnia 2008 r
- f) Uchwała Nr XII/80/12 Rady Gminy Trzebieszów z dnia 29 marca 2012 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebieszów

Powiat Lubartowski

- a) Program Rozwoju Powiatu Lubartowskiego na lata 2015 –2022
- b) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Kock przyjęte uchwałą Rady Miejskiej Nr XXVI/172/08 z dnia 30 grudnia 2008r.
- c) Uchwała NR 0007.VI.51.2019 Rady Miejskiej w Kocku z dnia 2 sierpnia 2019 r. w

- sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Kock dla fragmentów gminy Kock
- d) Uchwała NR 0007.VI.50.2019 Rady Miejskiej w Kocku z dnia 2 sierpnia 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Gminy Kock obręb Kock Miasto – etap II
 - e) Uchwała nr XXXVIII/104/2001 Rady Gminy w Jezioranach z dnia 25 października 2001r.

Powiat Parczewski

- a) Strategia Rozwoju Powiatu Parczewskiego na lata 2014-2020
- b) Uchwała nr VIII/68/99 Rady Miasta i Gminy Parczew z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego m. Parczewa
- c) Uchwała NR XXIX/198/18RADY GMINY Jabłoń z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Jabłoń
- d) Uchwała NR XV/96/2016 Rady Gminy Siemień z dnia 28 października 2016 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Siemień
- e) Uchwała NR XXXV/295/2014 Rady Gminy Milanów z dnia 17 czerwca 2014 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Milanów

Wykonawca projektu PUL w referacie na Naradę Techniczno- Gospodarczą (NTG) przedstawi w/w zapisy i ustalenia, aktualizując je stosownie do istniejących okoliczności. Aktualizację należy przeprowadzić na podstawie analizy dostępnych dokumentów planistycznych jednostek samorządu terytorialnego właściwych dla zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski oraz województwa. W przypadku, gdy zostanie stwierdzony niekorzystny wpływ planów, strategii, programów na stabilność i trwałość lasu, należy szczegółowo uzasadnić takie stwierdzenie oraz przedstawić możliwe sposoby jego uniknięcia. Po akceptacji przez NTG w opisie ogólnym Nadleśnictwa w rozdziale "Ogólna charakterystyka lasów i gruntów do zalesienia oraz pozostałych gruntów i nieruchomości będących w zarządzie Nadleśnictwa" należy zamieścić podrozdział „Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody, z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska” wraz z klauzulą o zgodności projektu planu urządzenia lasu ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach środowiskowych.

A1.2. Zebranie i zestawienie danych o obszarach chronionych w nadleśnictwie i funkcji lasu z uwzględnieniem obszarów Natura 2000 wyznaczonych na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo lub w ich bezpośrednim sąsiedztwie

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajdują się pięć obszarów sieci NATURA 2000 – 2 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków PLB060004 Dolina Tyśmienicy (4,11 ha), PLB060015 Zbiornik Podedworze (0,00 ha); 3 obszary mający znaczenie dla wspólnoty PLH 060002 Czarny Las (19,85 ha), PLH060051 Dolina Wieprza (0,73 ha), PLH060101 Horodyszcze (0,00 ha)

Plan zadań ochronnych posiada wyłącznie obszar PLB060004 Dolina Tyśmienicy ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 23 grudnia 2014 r., publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego, poz. 4685,

Aktualnie trwają prace nad planem zadań ochronnych dla PLH 060002 Czarny Las i PLH 060051 Dolina Wieprza.

A1.2.1. Wstępna wersja mapy obszarów chronionych i funkcji lasu

Nadleśniczy przedstawił wstępną mapę obszarów chronionych i funkcji lasu w oparciu o dane geoprzestrzenne GDOŚ oraz materiały własne Nadleśnictwa, mapa została wywieszona na posiedzeniu KZP.

Zasięgi obszarów chronionych przyjąć zgodnie z lokalizacją podaną w aktach powołujących. Informacje te z uwzględnieniem ich funkcji ochronnych obrazuje mapa obszarów chronionych i funkcji lasu, która dostępna jest w wersji elektronicznej.

Wszystkie formy ochrony przyrody są uwzględnione w obecnym planie urządzenia lasu oraz ujęte w Programie Ochrony Przyrody, a granice przedstawione na odpowiednich mapach.

Zasięgi form ochrony przyrody - należy przyjąć zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody. Ponadto dane umieszczane tam przez sejmik województwa, radę gminy będące w fazie weryfikacji przez GDOŚ lub RDOŚ należy dodatkowo uzgodnić z odpowiednimi instytucjami w zakresie ich właściwości.

A1.2.2. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego

Drzewostany czasowo wyłączone z użytkowania głównego na skutek odpowiednich decyzji organów właściwych do spraw ochrony przyrody i/lub objętych ochroną konserwatorską należy uwzględnić w projekcie planu urządzenia lasu oraz ująć w zaktualizowanym Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa, a granice przedstawić na odpowiednich mapach przeglądowych i sytuacyjnych.

Do gruntów wyłączonych z użytkowania głównego należy zaliczyć ponadto:

1. Lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoji miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
2. Pododdziały uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych i historycznych
 - a) grodzisko wczesnośredniowieczne – leśnictwo Brzozowica, oddz. 42-i-00, 42-f-00 (część), 1,62 ha
 - b) grodzisko wczesnośredniowieczne – leśnictwo Jabłoń, oddz. 606D-s-00, 606D-t-00, 0,93 ha
 - c) grodzisko wczesnośredniowieczne – leśnictwo Turów, oddz. 601N-o-00, 0,03 ha
 - d) teren leśny z zlokalizowanym pomnikiem poświęconym marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, - leśnictwo Brzozowica, oddz. 31-f-00 (część), 0,07 ha.
 - e) teren leśny z tzw. Grota z kamienną kapliczką upamiętniającą ugaszenie pożaru lasu, teren leśny z pomnikiem upamiętniającym miejsce zbrodni hitlerowskiej z 1940r.- leśnictwo Brzozowica, oddz. 31-c-00, 0,11 ha
 - f) liczne mogiły, krzyże, kapliczki, pomniki oraz miejsca historycznych wydarzeń.

Należy wyodrębnić w trakcie prac urządzeniowych powyższe tereny, jako odrębne pododdziały, za wyjątkiem podpunktu 2-f które należy oznaczyć punktowym symbolem na mapie, oraz zestawzić w formie osobnej tabeli i rozdziału w POP.

3. Grunty leśne, które ze względu na wyjątkowo trudne warunki siedliskowe (m.in. tereny podmokłe) należy pozostawić bez wskazań,

Szczegółowy wykaz drzewostanów wnioskowanych do wyłączenia z użytkowania głównego (cięć planowych) oraz wyłączenia z zagospodarowania, czyli użytkowania i zabiegów hodowlanych zostanie przekazany Wykonawcy PUL po podpisaniu umowy przed zakończeniem prac terenowych. Wykonawca PUL przedłoży na NTG do akceptacji, zweryfikowany po pracach terenowych wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego.

A.1.2.3. Lasy ochronne - propozycja w sprawie korekty lasów ochronnych

W Nadleśnictwie Radzyń Podlaski na mocy Decyzji Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa DL.Ip-0233-JJ-21/03 z dnia 19.08.2003r za ochronne uznano lasy o powierzchni łącznej 2104 ha. Powierzchnia lasów ochronnych wg bazy SILP na dzień 09-03-2021 r. wynosi 2104,7284 ha. Różnica 0,7284 ha wynika z korekt granic i powierzchni pododdziałów w trakcie czynności gospodarczych oraz zmian powierzchni zarządzanych gruntów spowodowanych modernizacją ewidencji gruntów i budynków prowadzonych przez starostwa.

Proponuje się przyjąć w PUL powierzchnie lasów ochronnych zgodnie z ww. decyzją. Wszelkie rozbieżności powierzchni należy uzgodnić z Nadleśnictwem i szczegółowo opisać w planie.

W trakcie prac urządzeniowych należy przeprowadzić weryfikację drzewostanów uznanych za lasy ochronne – wszystkich kategorii. Weryfikacja będzie podstawą do ustalenia stanu obecnego oraz do podjęcia decyzji o rozpoczęciu czynności mających na celu korektę powierzchni lasów ochronnych, wyniki weryfikacji należy uzgodnić przed odbiorem prac terenowych. Wykonawca przygotuje w uzgodnieniu z Nadleśnictwem wymaganą dokumentację według nowego podziału powierzchniowego będącą podstawą ewentualnego wystąpienia do rad gmin i Ministra właściwego do spraw środowiska w celu pozbawienia charakteru ochronnego lasu oraz uznania lasu za ochronny.

A2. Prace siedliskowe w tym fitosocjologiczne - odniesienie do posiadanego

opracowania siedliskowego, jego aktualność, określenie potrzeby wykonania jego aktualizacji i/lub terenowej weryfikacji gleb i siedlisk i w związku z tym określenie powierzchni pełnego opracowania

Nadleśnictwo posiada operat glebowo - siedliskowy opracowany przez BULiGL oddział w Lublinie wg stanu na 01.01.2014 r. na podstawie umowy nr 2710-4-1/12/ZZ. Dla potrzeb planu urządzenia lasu informacje z operatu siedliskowego należy wykorzystać do opracowania podstaw przyszłej gospodarki leśnej, dostosowując go do wymogów IUL i bazy SILP. Typy siedliskowe lasu (TSL) należy podawać dla gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych. W pododdziałach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi należy rozszerzyć opis o kod siedliska przyrodniczego.

W trakcie prac nad PUL należy zweryfikować poprawność warstwy siedlisk i gleb oraz dokonać odpowiednich korekt i dostosować je do obowiązującego standardu LMN. W przypadku stwierdzenia podczas taksacji (przez taksatora bądź Nadleśnictwo) istotnej niezgodności pomiędzy opisanym typem siedliskowym lasu, a rzeczywistym

potencjałem siedliska, taksator proponuje zmianę TSL. Wnosi się, aby zmiany dokonywane były tylko w oparciu o wykonane badania glebowe (np. powierzchnie pomocnicze). Wykaz takich pozycji należy przedstawić Nadleśniczemu do akceptacji i przedłożyć przy odbiorze prac terenowych. Operat siedliskowy zostanie udostępniony Wykonawcy PUL wraz z niezbędnymi mapami.

W przypadku, gdy działki ewidencyjne przejmowane w okresie obowiązującego PUL tworzą szachownice z działkami ewidencyjnymi, dla których określono warunki siedliskowe w trakcie prac w 2012-2013 r. po wcześniejszym uzgodnieniu dopuszcza uwzględnienie tych prac.

Całość dokumentacji siedliskowej (przedstawienie wyników wykonanej weryfikacji inwentaryzacji TSL), Wykonawca opracowania PUL przedłoży przed odbiorem terenowym prac taksacyjnych.

Warstwa numeryczna siedlisk zostanie dostosowana przez Wykonawcę do aktualnych granic gruntów pozostających w zarządzie n-ctwa w przypadku zaistniałych rozbieżności granic powstałych w wyniku modernizacji EGiB lub prac geodezyjnych zleconych przez n-ctwo. Struktura warstwy zostanie przekazana po podpisaniu umowy.

Dla potrzeb PUL informacje z opracowania siedliskowego wykorzystać do opracowania przyrodniczych podstaw przyszłej gospodarki leśnej

Nie zachodzi potrzeba wykonywania dodatkowych prac fitosocjologicznych

A3. Zmiany stanu posiadania zaszele w ubiegłym okresie gospodarczym i proponowane zmiany bieżące.

W Nadleśnictwie jest prowadzony i na bieżąco aktualizowany Rejestr Gruntów w SILP zgodny z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe (z uwzględnieniem informacji zawartych w pkt. A4.1 niniejszego referatu). Nadleśnictwo przekazuje protokołarnie wyłoniłemu Wykonawcy PUL uzgodniony rejestr gruntów aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej (LMN) zaktualizowane na dzień 1 stycznia 2022 r.

Daty stanu	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami i brutto [ha]	Powierzchnia wraz ze współwłasnościami netto mi netto [ha]
Stan na 01.01.2014 r.	14 452,3538	13 679,8520
Stan na 31.12.2020 r.	14 544,6960	13 932,1179
Bilans	+92,3422	+252,2659

Ubiegły okres gospodarczy

L p .	Rodzaj zmiany	Powierzchnia całkowita wraz ze współwłasnościami brutto [ha]
1	Sprzedaż w trybie art. 40a Ustawy o Lasach	-/ 0,9474
2	Sprzedaż w trybie art. 38 Ustawy o Lasach	-/ 0,5519

3	Decyzje administracyjne	/-/ 3,2340
4	Przejęcie w zarząd gruntów- Decyzja Wojewody	/+/ 70,5807
5	Nabycie w trybie art. 37 Ustawy o lasach	/+/ 7,0306
6	Nabycie w trybie art. 37a Ustawy o lasach	/+/ 0,4000
7	Przejęcia i przekazania gruntów Nadleśnictwu Radzyń Podlaski zgodnie z zasięgiem terytorialnym	/-/3,1600 /-/18,7995 /+/1,3077
8	Aktualizacja ewidencji – modernizacja ewidencji	Gmina, Jabłoń, Siemień, Powiat Radzyński, Powiat Lubartowski (g. Jeziorany w trakcie)
9	Prace geodezyjne (zlecone przez Nadleśnictwo)	737,1404
10	Prace geodezyjne (zlecone przez Nadleśnictwo w trakcie)	515,9615

Szczegółowy wykaz zmian powierzchniowych przekazany zostanie przez Nadleśnictwo Wykonawcy PUL.

A4. Wstępna weryfikacja posiadanych przez nadleśnictwo podkładów geodezyjnych i rejestru gruntów

A4.1. Aktualizacja rejestru gruntów, mapy gospodarczej, mapy ewidencyjnej, LMN

W Nadleśnictwie prowadzony jest i na bieżąco aktualizowany rejestr gruntów w SILP, zgodny z ewidencją gruntów i budynków prowadzoną przez Starostwa Powiatowe.

Nadleśnictwo przekaze protokolarnie wyłoniennemu Wykonawcy PPUL rejestr gruntów, aktualny na dzień pobierania bazy oraz warstwy leśnej mapy numerycznej. Leśna Mapa Numeryczna wg. stanu na dzień **01.01.2022 r.** aktualizowano na bieżąco o zmiany w sytuacji wewnętrznej. Leśną Mapę Numeryczną, na podstawie zmian w ewidencji gruntów i ewidencji nadleśnictwa (sprzedaże, przekazania, przejęcia i podziały działek, budowa i rozbiórka budynków), następujących zmian gospodarczych (zręby, powierzchnie niestanowiące wydzieleń), budowa nowych obiektów.

Leśna Mapa Numeryczna (LMN) winna być uzupełniona o przebiegające na gruntach Nadleśnictwa elementy sieci uzbrojenia terenu m.in. urządzenia inżynierijno-techniczne nadziemne i podziemne, w tym domiary i położenie punktów położenia armatury naziemnej przewodów uzbrojenia technicznego i linii energetycznych wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, przebiegi urządzeń technicznych podziemnych (wodociągi, przewody elektryczne i telekomunikacyjne i inne) wraz ze współrzędnymi i pomiarami powierzchni, objęte umowami dzierżawy lub służebności (PGE Dystrybucja S.A z siedzibą w Lublinie i inni). Niezbędne dane zostaną przekazane przez Nadleśnictwo. Ponadto do aktualizacji należy wykorzystać dane Krajowej Integracji Uzbrojenia Terenu.

Zaktualizowana LMN zostanie przekazana z datą podpisania umowy na wykonanie projektu Planu Urządzenia Lasu.

A4.2. Przegląd i uzgodnienie pomiędzy Nadleśnictwem, a Wykonawcą PUL prac geodezyjnych gruntów związanych z gospodarką leśną

Nadleśnictwo przekaze wyłoniennemu Wykonawcy PPUL wykaz gruntów związanych z gospodarką leśną w celu weryfikacji ich lokalizacji w terenie i ewentualnej korekty na LMN. Przekazany wykaz winien być traktowany, jako dane do weryfikacji i uzupełnienia o niezidentyfikowane obiekty.

Weryfikacja i uzupełnienie w głównej mierze dotyczyć powinna przebiegu i szerokości obiektów liniowych tj.:

- a) urządzeń melioracji wodnych,
- b) linii podziału powierzchniowego,
- c) dróg leśnych,
- d) terenów pod liniami energetycznymi,

jak również innych obiektów i gruntów zaliczonych do związanych z gospodarką leśną w celu ich poprawnego naniesienia na LMN i aktualizacji powierzchni jak również sprawdzenia lokalizacji przestrzennej działek w zarządzie nadleśnictwa.

Wykaz uzgodnionych z operatorami sieci energetycznych linii przesyłowych Wykonawca przyjmie na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo. Należy wyodrębnić w trakcie prac urządzeniowych tereny pod liniami energetycznymi, jako odrębne pododdziały w uzgodnieniu z Nadleśnictwem.

Weryfikację i uzupełnienie obiektów liniowych należy przeprowadzić z uwzględnieniem przekazanych przez Nadleśnictwo danych przestrzennych pochodzących z lotniczego skaningu laserowego.

W sytuacji, gdy obiekt liniowy ze względu na szerokość zlokalizowany jest na dwóch (lub więcej) oddziałach (przebiega wzdłuż granicy pomiędzy oddziałami) zostanie on na danym odcinku przywiązany do oddziału, na którym przeważa jego powierzchnia – niezależnie od przywiązania innych odcinków w ciągu obiektu liniowego.

A4.3. Ujawnianie zarządu LP w księgach wieczystych

Nadleśnictwo posiada założone księgi wieczyste dla 94,99 % powierzchni gruntów (wg stanu na 31.12.2020 r.), co daje 13 815,5093 ha gruntów z założonymi księgami wieczystymi oraz 729,1867 ha bez ksiąg wieczystych, z czego współwłasności z założoną KW stanowią 61,5173 ha netto.

A4.4. Sprawdzenie położenia gruntów własnych względem swojego zasięgu terytorialnego

Nadleśnictwo nie posiada w zarządzie gruntów występujących na terenie zasięgu terytorialnego innych nadleśnictw.

A4.5. Opracowanie dokumentacji do aktualizacji użytków i klas gruntów

Aktualizacja użytków i klas gruntów jak również usuwanie rozbieżności pomiędzy rejestrem, a ewidencją powszechną prowadzone jest na bieżąco. Czynności odbywają się w ramach zleceń firmom zewnętrznym jak również w ramach prowadzonych przez starostwa powiatowe modernizacji gruntów i budynków. Niezgodności użytków gruntowych stwierdzone w trakcie terenowych prac taksacyjnych zostaną protokołarnie uzgodnione i spisane, jako dodatkowe elementy korygujące stan posiadania. Tak sporządzony wykaz rozbieżności podlegać będzie zatwierdzeniu przez Nadleśniczego na podstawie jego decyzji zostanie ujęty w PUL.

A5. Ustalenia dotyczące gruntów: spornych, stanowiących współwłasność, przeznaczonych do zalesienia, przekazanych w użytkowanie, wyłączonych z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa

A5.1. Grunty sporne

Grunty sporne w Nadleśnictwie stanowią:

- wydzielenie 05-19-1-03-474A-g-00 o powierzchni 0,3183 ha, w rejestrze gruntów n-ctwa stanowi część działki ew. nr 1180/1, zgodnie z EGiB Starosty Radzyńskiego grunt ten jest częścią działki ew. nr 1185/2. Położenie gmina Borki, obręb Borki. Postępowanie w toku.
- wydzielenie 05-19-1-06-250-f-00, 05-19-1-06-250-d-00, 05-19-1-06-250-j-00, część działki ew. nr 388. Położenie gmina Wołyń, obręb Planta. Zgodnie z decyzją Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi GZ.rn.625.20.2015 23-10-2018r. Postępowanie w toku.
- W obrębie kompleksu leśnego Strzyżew składającego się m.in. z działek pozostających w zarządzie n-ctwa 2058/1, 2058/2, 2059 w EGiB Starosty Łukowskiego istnieją działki ew. nr 2063, 2064, 1493 oznaczone, jako drogi. Położenie gmina Łuków, obręb Strzyżew Postępowanie jest w toku.

Pododdziały gruntów spornych należy oznaczać kolejnymi, dalszymi literami w oddziale po oznaczeniu pododdziałów o uregulowanym stanie prawnym.

A5.2. Grunty stanowiące współwłasność (powierzchnia brutto/netto)

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski aktualnie posiada 1588 działek we współwłasności o łącznej powierzchni całkowitej 822,8593 ha, w tym powierzchnia udziału Nadleśnictwa 210,2812 ha. Grunty te nie będą objęte planowaniem urzędowym, a jedynie zostaną ujęte w opisach taksacyjnych, rejestrze gruntów oraz na LMN. W opisach taksacyjnych wydzielania te będą opisane, jako odrębne oddziały na zasadach opisanych w pkt. A7.3. niniejszego protokołu. Kontury działek we współwłasności wraz z numerami ewidencyjnymi zostaną wyróżnione na wydrukach map gospodarczych 1: 5000 i map przeglądowo - gospodarczych w skali 1: 10 000 i 1:25 000. W ramce mapy opisana będzie również łączna powierzchnia ze współudziałami.

A5.3. Grunty przeznaczone do zalesienia w MPZP

Brak gruntów do zalesienia

A5.4. Grunty przekazane w użytkowanie na podstawie art. 40 ustawy o lasach

Wg. stanu na 01.01.2021 w ramach art. 40 ustawy o lasach w użytkowaniu RZL w Lublinie pozostaje 354,9318 ha. Położenie gmina Wołyń, obręb Planta. Wykaz zostanie przekazany Wykonawcy po podpisaniu umowy.

A5.5. Grunty wyłączone z produkcji w trybie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, a pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwa

Grunty wyłączone z produkcji leśnej i rolnej znajdują się w obrębie kopalni piasku Olszewnica w leśnictwie Borowe (05-19-1-01-317-c-04, 05-19-1-01-317-c-06, 05-19-1-01-317-c-07, 05-19-1-01-317-~d-00, 05-19-1-01-317-~f-00) oraz pomiędzy liniami energetycznymi w leśnictwie Czarny Las (05-19-1-02-427-k-00). Łączna powierzchnia 2,7562 wg. Wg. stanu na 01.01.2021

W związku z potrzebą zapewnienia awaryjnego przyłącza energetycznego w formie agregatu prądowórczego do funkcjonowania Jednostki Wojskowej Skład Bezwola, w Leśnictwie Planta wszczęta została procedura wyłączenia z produkcji leśnej gruntu w lokalizacji: 05-19-1-06-224-a-00 o powierzchni 0,030837 ha. Decyzja Nr 80/224/2020 z dnia 28 września 2020r. Wg. stanu na 11-03-2021 nie dokonano faktycznego wyłączenia.

A5.6. Grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (mpzp) występują grunty przeznaczone na cele nierolnicze i nieleśne, będące w stanie posiadania nadleśnictwa:

- kopalnia kruszywa naturalnego – leśnictwo Borowe – części oddz. 315, 316, 317, 318 (decyzja Ministra Środowiska z dnia 29.09.2011 r. znak: SP-2120/114/2001) o powierzchni ok. 32,60 ha
- pas drogowy o zakładanej szerokości 80-100 m wraz z miejscami obsługi podróżnych zjazdami i zbiornikami odwadniającymi pod projektowaną drogę ekspresową S19; Leśnictwo Kock, Leśnictwo Feliksówka, Leśnictwo Turów, Leśnictwo Brzozowica.

Szczegółowy wykaz powierzchniowy zostanie przekazany wykonawcy PUL bezzwłocznie po podpisaniu decyzji ZRID.

- tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych – leśnictwo Główne oddz. 154-o, część oddz. 154-k (obecnie rola)
- tereny zabudowy jednorodzinnej o niskiej intensywności (osada nadleśnictwa) – leśnictwo Feliksówka części oddz. 277-a, -g, -h, -r, -n (obecnie Bi, R, Ls)
- tereny usług publicznych, tereny usług niepublicznych, tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej o średniej i wysokiej intensywności (osada nadleśnictwa) – leśnictwo Feliksówka część oddz. 277-g (obecnie R),

A6. Forma przekazania bazy danych SILP dla potrzeb planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami.

Przekazanie Wykonawcy prac urządzeniowych dokumentacji do celów taksacji nastąpi protokolarnie przez Nadleśnictwo po podpisaniu umowy z Wykonawcą projektu PUL. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania Nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie bazy SILP oraz mapy numerycznej wraz ze zmianami zaistniałymi po 1 stycznia 2022 r.

Protokolarne przekazanie przez Nadleśnictwo dokumentacji w postaci importu kopii bazy SILP do programu „Taksator” oraz warstw LMN według stanu na 01.01.2022 r. nastąpi w oparciu o Zarządzenie nr 13 DGLP z dnia 20 marca 2007 r.

Nadleśnictwo zgodnie z zarządzeniem nr 13 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 20 marca 2007r., niezwłocznie po podpisaniu umowy przekaze Wykonawcy PUL dane (ostateczne przekazania), na które składać się będą:

- a) zaimportowana baza materiałów źródłowych SILP w postaci geobazy programu Taksator (opis taksacyjny, ewidencja gruntów i Leśna Mapa Numeryczna po aktualizacji za 2021 rok), wg stanu na 1 stycznia 2023 r.,
- b) aktualna mapa ewidencji gruntów (warstwa działek, użytków, punktów granicznych,) w formie numerycznej.
- c) rejestr gruntów w formie numerycznej dla Nadleśnictwa, wg stanu na 1 stycznia 2022 r..

Powyższe materiały należy przekazać protokołem zdawczo – odbiorczym (Nadleśniczy – Wykonawca prac w 3 egz.) niezwłocznie po aktualizacji stanu na 01.01.2022 r.

Wykonawca, po wykonaniu taksacji i wprowadzeniu jej wyników do programu „Taksator”, utworzy warstwy stratyfikacyjne i dopiero wówczas zostanie ustalona liczba i rozmieszczenie na mapie próbnym powierzchni kołowych. Powierzchnie kołowe zostaną założone po wykonaniu taksacji. Wykonawca prac za podstawę stanu posiadania Nadleśnictwa przyjmie rejestr gruntów sporządzony na podstawie SILP i zaakceptowany przez Nadleśniczego wraz z pisemną decyzją dotyczącą wykazu

rozbieżności

Wszystkie zmiany ewidencyjne po terminie przekazania rejestru będą uwzględnione przez Wykonawcę PUL, a Nadleśnictwo zobowiązuje się dostarczyć dane z zakresu ewidencji gruntów i budynków oraz współrzędne ewidencyjne. Ostateczny termin przekazania Wykonawcy danych w tym zakresie, jaki zostanie uwzględniony przez Wykonawcę w PUL ustala się na **30.06.2023 r.**

A7. Korekta podziału powierzchniowego w tym oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń

A7.1. Odtworzenie i stabilizacja zatartych granic własności

Granice gruntów ujętych w planie UL na lata 2014-2023 są w większości trwale za stabilizowane w terenie słupkami geodezyjnymi, za wyjątkiem części działek położonych wśród obcej własności. Grunty przejmowane w trakcie trwania obecnego ww. planu w większości nie są stabilizowane. Wznowienie i odtworzenie granic jest i będzie wykonywane przez Nadleśnictwo sukcesywnie w miarę potrzeb i posiadanych środków. W przypadku stwierdzenia w trakcie prac naruszenia stanu posiadania, w celu ochrony granic gruntów Skarbu Państwa należy wznowić i oznakować granice. Wznowienie granic w takich przypadkach będzie leżało w gestii Nadleśnictwa.

A7.2. Uczytelnienie podziału powierzchniowego (konserwacja wizur, linii oddziałowych)

Podział powierzchniowy w zwartych kompleksach leśnych, utrwalony jest w terenie słupkami granitowymi i betonowymi z wymalowanymi na białym tle czarnymi numerami oddziałów.

Wykonawca PUL zainwentaryzuje słupki oddziałowe podziału powierzchniowego. Wyniki inwentaryzacji zostaną przedstawione na mapie przeglądowej obrębów leśnych wg następujących kryteriów:

- istniejący słupek oddziałowy, oznakowany i położony poprawnie
- istniejący słupek oddziałowy, oznakowany nie poprawnie
- istniejący słupek oddziałowy, położony nie poprawnie
- uszkodzony fizycznie słupek oddziałowy
- brak słupka oddziałowego

Prace z zakresu uzupełniania i konserwacji znaków oddziałowych podobnie jak i zapewnienie widoczności linii podziału powierzchniowego zostaną wykonane przez Nadleśnictwo (wg potrzeb) we własnym zakresie.

Linie oddziałowe niestanowiące dróg konserwowane są na bieżąco staraniem Nadleśnictwa. Ilość i lokalizacja linii podziału powierzchniowego, których wznowienie jest konieczne zostanie ustalona z Wykonawcą PUL w trakcie prac taksacyjnych w terminie do **31.12.2022 r.**

Przy uczytelnieniu podziału powierzchniowego należy uwzględnić także ustalenia zawarte w pkt. A4.2. i A8 niniejszego protokołu.

Wykonawca PUL oznaczy granice pododdziałów na wylotach i skrzyżowaniach „obraczkami” wykonanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi.

A7.3. Podział powierzchniowy: zmiany numeracji oddziałów, podziału powierzchniowego, wielkości ostępów, kierunków cięć

Należy pozostawić bez zmian numerację oddziałów. Grunty przejęte w mijającym 10-leciu należy oznakować numerami kolejnymi dla obrębu. W przypadku, gdy nie

występują zmiany granic, należy zachować numerację literową pododdziałów.

Przyjmuje się dla:

* gruntów pozostających we współwłasności. Przyjąć numerację adresów leśnych wg. wzoru 05-19-*_*- 700***_****_**

* gruntów pozostających w całkowitej własności n-ctwa ale pozostających w szachownicy z gruntami we współwłasności. Przyjąć numerację adresów leśnych wg. wzoru 05-19-*_*- 600***_****_**

Każda zmiana numeracji i literacji adresów leśnych dla użytków rolnych może zostać dokonana wyłącznie po uzgodnieniu pisemnym z nadleśnictwem.

W przypadku dokonania zmian numerów oddziałów, Wykonawca przedłoży ich wykaz do zatwierdzenia na posiedzeniu NTG.

Dla zachowania ładu przestrzennego należy utrzymać przyjęty w poprzednim PUL podział na ostepy i obowiązujący kierunek cięć.

A8. Wykorzystanie zdjęć lotniczych lub obrazów satelitarnych do pul, wraz z analizą kosztów ich pozyskania.

Nadleśnictwo wystąpiło z wnioskiem do Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na podstawie art. 14 Ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 177) o bezpłatne udostępnienie danych przestrzennych pochodzących z lotniczego skaningu laserowego – LIDAR (chmura punktów w formacie LAS) oraz produkty pochodne wyinterpolowane na podstawie chmury punktów z lotniczego skaningu laserowego tj. dane NMT (Numeryczny Model Terenu w formacie ASC II), dane NMPT (Numeryczny Model Pokrycia Terenu w formacie ASC II) a także ortofotomapę (w kompozycjach barwnych RGB + CIR) oraz BDOT 10k obejmujących zasięgiem teren Nadleśnictwa Radzyń Podlaski. Przyszły Wykonawca powinien wykorzystać pozyskane dane w trakcie prac nad planem.

Ortofotomapa stanowi materiał poglądowy i pomocniczy do celów taksacyjnych (podział powierzchniowy) oraz kontroli, jakości ich wykonania (tzn. nie może stanowić wyłącznej podstawy tworzenia wyłączeń drzewostanowych oraz opisywania cech taksacyjnych).

Należy wykorzystać dane programu ISOK w postaci lotniczego skaningu laserowego, dane te winne być pomocą przy weryfikacji przebiegu obiektów liniowych: dróg, cieków i innych.

W przypadku, gdy obiekt liniowy pokrywa się z granicą pododdziału, korekta przebiegu obiektu liniowego jest to podstawą do korekty granicy pododdziału (wszystkie przypadki wymagają uzgodnienia z Nadleśnictwem).

Korektę granic podziału gospodarczego (linie oddziałowe) należy dokonać w przypadku rozbieżności przesunięcia powyżej 5 m (wszystkie przypadki wymagają uzgodnienia i akceptacji Nadleśnictwa).

W przypadku odcinków obiektów liniowych biegnących na poszczególnych działkach – dany odcinek obiektu liniowego należy przywiązywać do odpowiedniej działki ewidencyjnej, na której leży obiekt liniowy.

Wykonawca powinien maksymalnie wykorzystać pozyskane dane teledetekcyjne w trakcie prac nad planem. Odbiór prac urządzeniowych powinien uwzględniać porównanie danych teledetekcyjnych z danymi wektorowymi przekazanymi do odbioru przez wykonawcę (przebieg obiektów liniowych, granice pododdziałów, pnsw itp).

A9. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym wytyczne w sprawie priorytetów dotyczących przebudowy drzewostanów

Przebudowę drzewostanów należy projektować w oparciu o przyjęty podział na gospodarstwa, zgodnie z § 40 IUL przyjmując następującą hierarchię (z zastrzeżeniem drzewostanów projektowanych do wyłączenia ze wskazań gospodarczych):

- drzewostany trwale uszkodzone (w zasadzie ponad 50% uszkodzeń) z wyjątkiem tych, które stanowią pożądane zbiorowiska zastępcze w skrajnych warunkach rozwoju lasu,
- drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem, o niskiej jakości lub trwale uszkodzone, które osiągnęły wiek rębności,

Dla pozostałych kwalifikujących się do przebudowy drzewostanów (np. niezgodne z TSL) nadleśnictwo proponuje, aby doprowadzić te powierzchnie do wieku rębności (zgodnie z wiodącym gatunkiem), zaplanować wykonanie pełnej przebudowy z zastosowaniem odpowiedniej rębni.

W drzewostanach zaliczonych do przebudowy pilnej należy rozważyć możliwość obniżenia wieku rębności oraz zastosować różne formy rębni w zależności od stanu drzewostanów.

Przy odbiorze terenowych prac urządzeniowych Wykonawca PUL przedłoży uzgodniony z nadleśnictwem wykaz drzewostanów kwalifikujących do przebudowy na najbliższe 10-letnie wg wzoru nr 3 IUL. Wykaz ten podlega akceptacji podczas NTG.

A10. Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych

Nie zwiększać powierzchni odnowień z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębniami złożonymi.

A11. Zastosowanie jednostek kontrolnych

W Nadleśnictwie nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych.

A12. Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu w tym cechy inne

Zgodnie z § 26 ust 1-3 instrukcji zarządzania lasu cechę drzewostanu należy wpisać wówczas, gdy będzie ona dostatecznie udokumentowana. Wykonawca PUL w opisach taksacyjnych ujmie możliwe do określenia cechy drzewostanu, zgodnie z symbolami zapisanymi w SILP. Wykonawca PUL zweryfikuje dane o wyniki taksacji i przeniesie je do opisu taksacyjnego SILP.

Weryfikacja drzewostanów według cech będzie odbywała się na bieżąco. Ostateczne uzgodnienie wstępnego wykazu drzewostanu według cech nastąpi w trakcie odbioru terenowego prac urządzeniowych.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 58/2012 z dnia 31 sierpnia 2012 roku Dyrektora Generalnego LP w sprawie zaleceń w zakresie uznawania, ewidencjonowania i oceny odnowień naturalnych, Wykonawca PUL uwzględni w opisach taksacyjnych uznane przez nadleśnictwo odnowienia naturalne, poprzez przypisanie cechy DRZ NAT do odpowiedniej warstwy gatunkowo wiekowej. Cecha DRZ NAT ujęta dotychczas w SILP będzie dziedziczona w nowej bazie.

Analogiczne postępowanie należy przyjąć odnośnie cechy UPR POCH. Wykonawca PUL zweryfikuje dane o wyniki taksacji. Całość zagadnienia powinna zostać uzgodniona z nadleśnictwem przed odbiorem terenowym prac urządzeniowych.

A13. Wykonanie inwentaryzacji zasobów drzewnych, w tym decyzja w sprawie inwentaryzacji podrostu i dodatkowego pomiaru drewna martwego

Inwentaryzację zasobów drzewnych dla obrębu leśnego należy przeprowadzić statystyczną metodą reprezentacyjną pomiaru miąższości wraz z rozdziałem miąższości do klas wieku i poszczególnych drzewostanów (§ 48 IUL).

Podrost należy zainwentaryzować i określić jego miąższość, gdy osiągnął stosowne wymiary i nie został zaliczony do dolnego piętra.

Wykonawca PUL dokona dodatkowego pomiaru drewna martwego, na co 10-tej powierzchni próbnej zgodnie z metodyką pomiaru opisaną w § 62 IUL. Ponadto wykona wszystkie zestawienia i tabele przewidziane IUL [tabela XXI], oraz opisy w formie odrębnego rozdziału w POP wyniki inwentaryzacji drewna martwego, a także wytyczne i wskazania w tym zakresie ze szczególnym uwzględnieniem obszarów Natura 2000 i siedlisk przyrodniczych. Zamawiający zastrzega sobie możliwość kontroli, jakości i prawidłowości pomiaru drewna martwego. W elaboracie należy zamieścić informację, że statystyczna metoda reprezentacyjna pomiaru miąższości nie daje dokładnych wyników dla drzewostanu i nie może być podstawą do rozliczenia masy na pozycji zrębowej. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego.

A14. Sporządzenie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeglądowych (format, zakres, podkład, skala, ilość) i mapy sytuacyjnej oraz wydruk map tematycznych

Mapy gospodarcze i przeglądowe zostaną sporządzone na bazie LMN, zgodnie ze standardem LMN (§ 64-72, 101-104 IUL).

W skład materiałów kartograficznych planu urządzenia lasu wejdą:

1. Mapy gospodarcze w skali 1: 5 000 ze skorowidzem arkuszy (mapki sytuacyjne z zaznaczeniem arkuszy i numerów oddziałów).
2. Mapy gospodarczo - przeglądowe leśnictw w skali 1: 10 000 oraz 1: 25 000 (obręby).
3. Mapy przeglądowe 1: 25 000 dla obrębów.
4. Mapy sytuacyjne 1: 50 000 (nadleśnictwo).

Materiały kartograficzne należy wykonać zgodnie z instrukcją urządzania lasu i standardem leśnej mapy numerycznej oraz umową zawartą pomiędzy Wykonawcą PUL, a Zleceniodawcą na aktualnym podkładzie topograficznym. Rodzaje map, skala oraz ich ilości zostaną przedstawione w punkcie A18 referatu. Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na nośnik optyczny (CD/DVD).

Na mapach gospodarczych i gospodarczo przeglądowych powinny się znaleźć wszystkie elementy obligatoryjne określone w IUL oraz następujące elementy fakultatywne (wg ich czytelności):

- kasowniki dla wszystkich szczegółów liniowych niestanowiących granic wyłączeń,
- pasy zrębowe,
- opis pasa zrębowego,
- szerokość pasa zrębowego,
- opis szerokości pasa zrębowego,
- linie ostępowe stałe,
- linie ostępowe przejściowe,
- ścieżki, wizury, pasy przeciwpożarowe,
- przepusty,

Ostateczny zakres elementów map zostanie uzgodniony z Wykonawcą w trakcie prac.

A15. Podział na obręby leśne oraz podział na leśnictwa.

Należy pozostawić bez zmian dotychczasowe granice obrębów leśnych oraz numerację leśnictw.

Zachodzi potrzeba korekty granic zasięgu i powierzchni leśnictw zgodnie z poniższymi zapisami:

- Grunty zlokalizowane w obrębie ewidencyjnym Jurki, gmina Kąkolewnica przenieść z Leśnictwa Kąkolewnica do Leśnictwa Turów,
- Grunty zlokalizowane w obrębie ewidencyjnym Cichostów, Kolonia Cichostów, gmina Milanów przenieść z Leśnictwa Suchowola do Leśnictwa Czarny Las
- Grunty zlokalizowane w gminie Borki obręby ewidencyjne Krasew, Kolonia Krasew, Wola Chomejowa, Wola Chomejowa Kolonia, w Gminie Ulan- Majorat obręby ewidencyjne Domaszewnica, Kolonia Domaszewska, Rozwadów, Sętki, Stanisławów, Zarzec Ulański, Sobole, Kłębów z Leśnictwa Feliksówka do Leśnictwa Borowe.
- Oddziały leśne nr 135, 136, 137, 138, 139, 140 z Leśnictwa Turów do Leśnictwa Kąkolewnica.

Zarządzenie Nadleśniczego o podziale na leśnictwa zostanie wydane do 30.12.2022 r. z mocą obowiązywania od 01.01.2024 r.

A16. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód

W trakcie prac terenowych należy zainwentaryzować szkody natury biotycznej, abiotycznej i antropogenicznej z podaniem stopnia uszkodzenia oraz przyczyny i sprawcy zgodnie z IUL. Obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód zostaną uzgodnione z Wykonawcą PUL w trakcie prac terenowych przy wykorzystaniu danych ZOL Radom.

Zgodnie z § 102 nadleśnictwo uzgodni z właściwym ZOL granice obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód przed NTG. Wykonawca projektu PUL przedstawi do tych uzgodnień dokumentację określającą przestrzenny rozkład uszkodzeń drzewostanów zainwentaryzowanych zgodnie z § 39 IUL.

A17. Terminy i sposoby kontroli prac urzędniowych

Ustala się:

- a) przed rozpoczęciem prac taksacyjnych, Wykonawca PUL zorganizuje spotkanie robocze z udziałem, przedstawiciela RDLP w Lublinie oraz przedstawicieli nadleśnictwa, na którym zostanie omówiona i zaprezentowana specyfika prac terenowych oraz prowadzenie kontroli bieżącej opisu taksacyjnego oraz kart dokumentu źródłowego,
- b) postęp prac był kontrolowany przez przedstawiciela Zlecającego, zgodnie z etapami wymienionymi w zawartej umowie na wykonanie projektu PUL oraz w oparciu o wytyczne Zarządzenia Nr 63 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z 13 sierpnia 2002 r. sprawie kontroli i odbioru robót urzędniowych zleczanych przez regionalne dyrekcje Lasów Państwowych.
Odbiór etapów prac terenowych wg Umowy będzie poprzedzony kontrolą bieżącą kierownictwa nadleśnictwa w obecności Wykonawcy PUL – protokół kontroli bieżącej (po pracach terenowych w leśnictwie),
- c) po zakończeniu całości prac terenowych zostanie wykonany test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych w obrębie leśnym zgodnie z metodyką określoną w IUL,
- d) do dokumentu źródłowego należy sporządzić szkic sytuacyjny, na którym

powinny być oznaczone m.in. powierzchnie (wszelkie zmiany szczegółów sytuacji wewnętrznej) kwalifikujące się do pomiaru uzupełniającego i przeniesienia na arkusze mapy gospodarczej - brak szkicu będzie traktowany, jako usterka w protokole, która będzie wymagała wyjaśnienia,

- e) niezależnie od powyższego, pracownicy nadleśnictwa na bieżąco będą utrzymywać stały kontakt i ścisłą współpracę z przedstawicielami Wykonawcy PUL,
- f) preferowana forma przekazywanych danych do kontroli i uzgodnień z nadleśnictwem przez Wykonawcę PUL to forma elektroniczna edytowalna.
- g) na każdym etapie trwania prac Wykonawca PUL powinien zapewnić Zleceniodawcy możliwość zapoznania się z posiadanymi materiałami, a także uzgodnieniami wyników inwentaryzacji,
- h) wykonawca PUL udostępni nadleśnictwu pierwodruk opisów taksacyjnych wraz ze szkicami terenowymi (zawierającymi stan pierwotny i naniesioną korektę), na 30 dni przed odbiorem prac terenowych celem dokonania kontroli i uzgodnień. Także w formie elektronicznej edytowalnej. Sporządzony będzie protokół uzgodnień pomiędzy taksatorem, a właściwym terytorialnie leśniczym pod nadzorem zastępcy nadleśniczego lub inżyniera nadzoru oraz zaakceptowany przez Nadleśniczego,
- i) przed zakończeniem prac kameralnych będą uzgodnione z nadleśnictwem oraz RDLP w Lublinie wymagane instrukcją urządzania lasu wykazy i zestawienia (w tym wykazy cięć i hodowli),
- j) po zakończeniu prac nastąpi przekazanie całości dokumentacji do kontroli, która będzie przeprowadzona przez RDLP w Lublinie oraz nadleśnictwo,
- k) protokoły uzgodnień pomiędzy Wykonawcą PUL i nadleśnictwem zostaną przedłożone do RDLP w Lublinie. Zobowiązuje się Wykonawcę PUL do złożenia Zamawiającemu oryginałów innych uzgodnień wynikających z dodatkowych ustaleń z nadleśnictwem w terminie 14 dni od ich podpisania przez strony.

Wykonawca PUL dostarczy do RDLP/Nadleśnictwa wraz ze zgłoszeniem robót do odbioru wg etapów umowy stosowane załączniki:

Na etapie odbioru prac przygotowawczych:

- przygotowane materiały dla taksatora, w tym mapy oddziału zawierające: ortofotomapę, warstwę użytków gruntowych, granic wyłączeń siedliskowych, obszarów Natura 2000, siedlisk przyrodniczych, mogą mieć formę drukowaną lub projektu na urządzeniu mobilnym.

Na etapie odbioru inwentaryzacji zapasu:

- wersję roboczą bazy geometrycznej LMN.

Na etapie odbioru prac terenowych:

- wykaz rozbieżności pomiędzy danymi ewidencyjnymi gruntów nadleśnictwa, a stanem faktycznym na gruncie określonym podczas taksacji, zaakceptowany przez Nadleśniczego,
- listę drzewostanów zakwalifikowanych do przebudowy,
- wydruk opisów taksacyjnych z uzgodnionymi wskazaniem gospodarczymi, zawierające wszystkie elementy (w tym zadrzewienie, zapas i zasobność, jakość), powierzchnię wynikającą z aktualizacji bazy geometrycznej LMN.
- protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych w leśnictwach wraz z adnotacją przyjętych i zaakceptowanych przez Wykonawcę zmianach; granic oraz elementów opisu w tym wskazań (pozyskania i hodowli), zaakceptowany przez nadleśniczego,
- bazę geometryczną LMN- zawierającą m.in. zaktualizowany przebieg wydzielen

Na etapie prac kameralnych:

- plan cięć, mapę cięć, opisy taksacyjne wraz z wyliczonymi etatami dla obrębów leśnych,
- uzgodniony z nadleśnictwem wykaz proponowanych zrębów oraz zestawienie drzewostanów przewidzianych do cięć pielęgnacyjnych (rodzaj zabiegu) na lata 2024-2033 r.,

Inne specyficzne zagadnienia nieujęte, które wynikną w trakcie terenowych prac urządzeniowych, będą sukcesywnie konsultowane z nadleśnictwem i uwzględniane w opracowywanym planie urządzeniowym. Nadleśnictwo udostępni Wykonawcy wszelkie posiadane przez siebie materiały potrzebne do sporządzenia Planu Urządzenia Lasu (PUL). W trakcie prac urządzeniowych należy uzgadniać na bieżąco z Nadleśnictwem: grunty leśne niezalesione (w tym przewidziane do objęcia ochroną prawną i przewidziane do naturalnej sukcesji). **Przed Naradą Techniczno-Gospodarczą Wykonawca uzgodni z Nadleśnictwem i RDLP wydruk opisów taksacyjnych leśnictw z przywiązaniem wydzieleń do działek i rozliczeniem powierzchni, mapy przeglądowe cięć oraz wykaz cięć użytków rębnych.** Ścisła współpraca pomiędzy Wykonawcą, a Nadleśnictwem w czasie sporządzania PUL ma na celu właściwe ujęcie stanu faktycznego i prawidłowe zaplanowanie wskazówek gospodarczych.

Szczególnym przedmiotem uzgodnień w trakcie odbioru prac terenowych i kameralnych będą:

- opisy taksacyjne i wstępne wskazania gospodarcze,
- użytkowanie rębne na przyszły okres gospodarczy,
- drzewostany planowane do przebudowy,
- grunty leśne niezalesione (zręby, halizny, płazowiny, do sukcesji naturalnej, szczególna ochrona),
- plan cięć, mapa cięć i zaproponowane wskazania gospodarcze,
- drzewostany bez wskazań gospodarczych na najbliższe 10-lecie.

Ustala się następujące terminy:

- przekazanie Wykonawcy PUL kopii bazy SILP w postaci pliku programu Taksator po zawarciu umowy z Wykonawcą projektu PUL,
- przekazanie Wykonawcy PUL wykazu zrealizowanych zadań z hodowli, użytkowania przedrębego i rębego oraz jakie zostały do expiracji planu: do dnia 30.06.2023 r.,
- uzgodnienie planu cięć na pierwszy rok obowiązywania nowego planu do dnia 31.12.2022 r.,
- przekazanie do opiniowania projektu planu urządzenia lasu: bezpośrednio po NTG nie później niż na dwa miesiące przed terminem końcowego odbioru,
- przekazanie całości opracowania w celu przeprowadzenia kontroli przez Zlecającego – nie później niż na 30 dni przed terminem końcowego odbioru,
- zakończenie całości prac do dnia 01.04.2024 r.

A18. Szczegółowy zakres opracowania. Forma oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych oraz forma prezentowania programu ochrony przyrody a także ewentualne przedstawienie w Projekcie PUL wyników programu docelowej sieci dróg oraz prognoza ekonomiczna z uwzględnieniem danych wrażliwych.

Tabelaryczne zestawienie elementów planu z określeniem ilości niezbędnej dla poszczególnych podmiotów:

L p.	Element planu	Ilość	Przeznaczenie
Część opisowa - oprawa twarda z opisem złotymi literami również na grzbiecie, format wydruku A4 (nie dotyczy map)			
1	Opisanie ogólne (elaborat) + teczka z mapami	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
2	Opisy taksacyjne wg obrębów leśnych + tabele i wykazy	1 x 2	Nadleśnictwo
3	Zestawienie zadań wg obrębów leśnych + zestawienia zbiorcze	1 x 2	Nadleśnictwo
4	Program Ochrony Przyrody (z kieszenią na mapy)	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
5	Prognoza oddziaływania na środowisko (z kieszenią na mapy)	3*	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
Materiały kartograficzne - wydruk map			
7	Mapy w skali 1: 5 000 (format A1) z naniesionymi działkami zrębowymi ze skorowidzem arkuszy w postaci mapy sytuacyjnej	1 komplet	Nadleśnictwo
8	Mapy w skali 1: 10 000 gospodarczo-przeglądowe drzewostanów i projektowanych cięć rębnych (dla leśnictwa)	1 komplet	Nadleśnictwo, (laminowany na płótnie w formacie A5, atlas)
9	Mapy w skali 1: 10 000 gospodarczo-przeglądowe leśnictw czyste	1 komplet	Nadleśnictwo
10	Mapy w skali 1: 10 000 gospodarczo- przeglądowe zbiorowisk roślinnych leśnictw	1 komplet	Nadleśnictwo
11	Gospodarki łowieckiej- OHZ	1	Nadleśnictwo,
Mapy przeglądowe tematyczne w skali 1: 25 000 dla obrębów			
12	Drzewostanów	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
13	Cięć rębnych	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
14	Siedlisk	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
15	Nasiennictwa i selekcji	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
16	Obszarów chronionych i funkcji lasu	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
17	Ochrony lasu	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
18	Rozmieszczenia rzadkich gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ostoi	3 x 2	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
19	Mapa przeglądowa drzewostanów i projektowanych cięć rębnych w formacie atlasu dla całego Nadleśnictwa	1	Nadleśnictwo
20	Mapa przeglądowa infrastruktury technicznej	1	Nadleśnictwo
21	Mapy czyste	11 x 2	Nadleśnictwo
Mapy w skali 1:50 000			
22	Obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa	4	2 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
23	Gospodarki łowieckiej całe Nadleśnictwo	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
24	Walorów przyrodniczo-kulturowych	3	Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
25	Ochrony przeciwpożarowej	9	7 x Nadleśnictwo, RDLP, DGLP
26	Mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego	3	Nadleśnictwo, RDLP,

			DGLP
27	Mapy czyste sytuacyjno-przeglądowe	11	Nadleśnictwo

* - plus 2 egzemplarze w oprawie miękkiej do zaopiniowania przez RDOŚ i PWIS wraz z mapami wymaganymi do opiniowania.

Do decyzji Nadleśniczego pozostaje wykonanie dodatkowych map (na koszt Nadleśnictwa).

Opracowanie materiałów dla leśnictwa:

Sporządzić tzw. operat leśniczego – w 1 egz. dla każdego leśnictwa. Prace obejmują przetworzenie określonych danych opisowych do formatu „książkowego”, dla poszczególnych oddziałów z terenu leśnictwa, format A4 – oprawa twarda.

W części początkowej operatu należy przedstawić (zamieścić) następujące informacje:

- a) syntetyczne zestawienie podstawowych danych o leśnictwie,
- b) wyciąg z opisu ogólnego nadleśnictwa (elaboratu) oraz POP – typy drzewostanów, orientacyjne składy upraw, przyjęte wieki rębności, przyjęte sposoby użytkowania rębego, etat cięć użytkowania rębego i przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, orientacyjna intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) dla leśnictwa.

Załącznikami do operatu leśniczego będą:

- a) mapa sytuacyjna leśnictwa wg lokalizacji oddziałów w skali 1: 25 000 złożona do formatu opracowania,
- b) mapa gospodarczo-przeglądowa drzewostanów dla zasięgu danego leśnictwa w skali 1: 10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania,
- c) mapa przeglądowa „czysta” leśnictwa w skali 1: 10 000 wykonana w sytuacji, złożona do formatu opracowania.

Operat wykonać w formie zeszytu-książki, jako zestaw poszczególnych oddziałów.

Każdy oddział należy przedstawić w postaci:

- a) opisowej – wyciągu z opisu taksacyjnego
- b) graficznej:
 - wyciągu z mapy gospodarczej w skali 1: 5 000 z naniesioną lokalizacją cięć rębnych oraz danymi dotyczącymi:
 - warunków glebowych i siedliskowych – w formie przezroczystej nakładki,
 - nasiennictwa i selekcji,
 - ochrony lasu,
 - ochrony przeciwpożarowej,
 - walorów przyrodniczo-kulturowych,
 - stanowisk chronionych i rzadkich gatunków roślin naczyniowych oraz zwierząt.

Należy pozostawić wolne strony na notatki.

Na końcu każdego operatu należy zamieścić wyciąg z planów dla danego leśnictwa w zakresie:

- a) cięć rębnych,
- b) cięć przedrębnych,
- c) zadań hodowlanych.

Dla każdego leśnictwa należy sporządzić wydruki map drzewostanowych i cięć rębnych dla leśnictw w skali 1: 10 000 zawierających obiekty podlegające ochronie oraz stanowiska chronionych gatunków uzupełnionych o nakładkę na przezroczystym

materiale zawierającym granice wyłączeń siedliskowych zgodnie z IUL cz.2 (format A4 wydruku atlas).

Materiały opisowe i kartograficzne należy nagrać na spersonalizowany nośnik zewnętrzny (CD/DVD/pamięć flash) wszystkich ww. kompozycji mapowych w formacie PDF, a opracowania tekstowe w źródłowym formacie edytowalnym oraz plikach PDF.

A18.1 Określenie potrzeby sporządzania ekspertyzy docelowej sieci dróg

Nadleśnictwo dysponuje opracowaniem pn. „Projekt docelowej sieci drogowej Nadleśnictwa Radzyń Podlaski” opracowanym w 2019 r. utworzonym w oparciu o Zarządzenie nr 28 DGLP z 27 kwietnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia „Instrukcji wyznaczania docelowej sieci drogowej nadleśnictwa”. Na etapie prac urzędniowych należy ująć projekt docelowej sieci dróg w nadleśnictwie. Wykonawca projektu planu urządzenia lasu przyjmie przebieg oraz szerokość dróg do wyznaczenia liniowych wyłączeń taksacyjnych na podstawie przekazanych przez nadleśnictwo danych docelowej sieci drogowej (z uwzględnieniem wytycznych weryfikacji przebiegu ujętej pkt. A4.2. niniejszego referatu). Dane te należy wykorzystać także przy tworzeniu części planistycznej opisu ogólnego nadleśnictwa w rozdziale „Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej, wraz z mapami przeglądowymi” (§103 ust. 3 pkt 4 IUL) oraz w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji” (§ 108 ust. 1 pkt 1 IUL). Ujmowanie danych DSD w PUL regulują wytyczne określone w piśmie DGLP z dnia 26.10.2020 roku znak ZU.6000.23.2020 (załącznik nr 2)

Wszelkie stwierdzone w trakcie taksacji odstępstwa od ww. ekspertyzy należy konsultować z nadleśnictwem na bieżąco.

A18.2. Określenie potrzeby sporządzania prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych

Nie ma potrzeby sporządzania prognozy ekonomicznej. Należy jedynie opracować prognozę spodziewanych wyników ekonomicznych gospodarki leśnej.

A19. Sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000

Nie należy sporządzać dodatkowej tabeli XXII dla gatunków nieobjętych obszarem Natura 2000.

A20. Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania Planu na środowisko i na obszary Natura 2000 wraz z przygotowaniem na posiedzenie Komisji mapy sytuacyjno - przeglądowej z naniesionymi formami ochrony przyrody, projekt wystąpienia do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie zakresu i szczegółowości prognozy.

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaskiego na środowisko regulują przepisy Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dn. 03.10.2008 r. (Dz. U. 2008, Nr 199, poz.1227, z późn. zm.) oraz Instrukcji Urządzania Lasu (§ 129 i 130).

Przy sporządzaniu Prognozy należy opierać się również na „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” opracowanych przez Zespół złożony z przedstawicieli Ministerstwa Środowiska, Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, regionalnych dyrekcji ochrony środowiska oraz

regionalnych dyrekcji lasów państwowych i wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem Znak: DLP-lpn-610-42/39534/11 z dnia 31.08.2011 r., zmienione pismem znak DLP-I-0770-58/38208/13/MS z dnia 25.09.2013r.

We wnioskach Dyrektora RDLP w Lublinie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko kierowanych do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie zawrzeć: wymagane w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Radzyna Podlaskiego, które powinny być zgodne z art. 51 i 52 Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Prognoza oddziaływania na środowisko zawierać będzie następujące rozdziały:

1. INFORMACJE OGÓLNE

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA I CELÓW OCHRONY

2.1. Analiza i ocena stanu środowiska

2.2. Ogólna charakterystyka obszaru nadleśnictwa

2.3. Inwentaryzacja siedlisk przyrodniczych i gatunków naturowych

2.4. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF)

2.5. Ekosystemy referencyjne

2.6. Formy ochrony przyrody występujące w nadleśnictwie

2.7. Grunty przeznaczone do zalesienia

2.8. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji PUL

2.9. Istniejące problemy ochrony przyrody istotne z punktu widzenia realizacji PUL

2.10. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia PPUL urządzenia lasu

3. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE PROJEKTU PLANU URZĄDZENIA LASU NA ŚRODOWISKO

3.1. Prognoza wpływu PPUL na cele i przedmioty ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000

3.2. Oddziaływanie PPUL na poszczególne elementy środowiska

3.2.1. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną

3.2.2. Analiza zaproponowanych TD i składów upraw dla siedlisk przyrodniczych

3.2.3. Oddziaływanie na ludzi

3.2.4. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki grzybów i roślin

3.2.5. Oddziaływanie na chronione i rzadkie gatunki zwierząt

3.2.5.1. Oddziaływanie planowanych czynności zawartych w PPUL na dziko występujące populacje gatunków zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty UE i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedliska

3.2.6. Oddziaływanie na wodę

3.2.7. Oddziaływanie na powietrze i klimat

3.2.8. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

3.2.9. Oddziaływanie na krajobraz

3.2.10. Oddziaływanie na zasoby naturalne

3.2.11. Oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej

3.3. Zestawienie zbiorcze przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko

4. DZIAŁANIA OGRANICZAJĄCE NEGATYWNY WPŁYW PPUL NA ŚRODOWISKO

4.1. Przewidywane rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań PPUL na środowisko

4.2. Przewidywane rozwiązania alternatywne

4.3. Wnioski końcowe

5. POWIĄZANIA Z INNYMI PROGNOZAMI ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
6. PROPOZYCJE W SPRAWIE PRZEWIDYWANYCH METOD ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PPUL
7. PODSUMOWANIE ORAZ STRESZCZENIE PROGNOZY
8. LITERATURA
9. ZAŁĄCZNIKI

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski dodatkowo zawierać będzie analizę wpływu realizacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na dziko występujące populacje gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową. Celem tej analizy będzie zbadanie wpływu realizacji projektu Planu na zachowanie we właściwym stanie ochrony populacji tych gatunków, a tym samym zbadanie czy mogą być wprowadzone odstępstwa od zakazów, o których mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1 oraz 52 ust. 2, pkt 10 ustawy o ochronie przyrody.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski zostaną opracowane w oparciu o publikowaną wiedzę naukową, istniejące dokumentacje planistyczne i inwentaryzacje z zakresu ochrony przyrody, w tym dane zawarte w standardowym formularzu danych (SDF) dla obszarów Natura 2000.

Część tabelaryczna Prognozy oddziaływania Planu Urządzenia Lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 zawierać będzie następujące tabele:

- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego nadleśnictwa,
- zestawienie zbiorcze obszaru Natura 2000 według przedmiotów ochrony oraz planowanych zabiegów gospodarczych,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków roślin i zwierząt (z wyjątkiem ptaków), dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000,
- macierz przewidywanego oddziaływania planu urządzenia lasu na zachowanie stanu ochrony gatunków ptaków i ich siedlisk stanowiących przedmioty ochrony, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000.

Załącznikiem do prognozy będzie mapa przeglądowa obszarów chronionych i funkcji lasu, zawierająca w szczególności zakres informacji określony w załączniku nr 5 do „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, w skali 1: 25 000, sporządzona dla poszczególnych obrębów leśnych.

Proponuje się, aby monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa w zakresie oddziaływania na środowisko był prowadzony w ramach kontroli funkcjonalnej nadleśnictwa, kontroli funkcjonalnej i instytucjonalnej służb RDLP w Lublinie oraz z wykorzystaniem wyników kontroli Inspekcji Lasów Państwowych w zakresie ochrony przyrody.

- Inspekcja Lasów Państwowych prowadzi kontrole okresowe. Kontrolowana jest cała działalność nadleśnictwa: m. in. realizacja PUL, prawidłowość wykonania zabiegów hodowlanych, działania z ochrony lasu i ochrony przyrody. Kontrole sprawdzające

proceedzi przeważnie w następnym roku po kontroli okresowej – sprawdza wykonanie zaleceń kontroli okresowej. Wykonuje również kontrole problemowe.

- Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego w RDLP przeprowadza kontrole problemowe oraz sprawdzające.
- Wydziały merytoryczne RDLP wykonują kontrole funkcjonalne w zakresie swojego działania.
- W nadleśnictwie realizacja zadań PUL kontrolowana jest wewnętrznie, bezpośrednio w każdym leśnictwie przez kierownictwo jednostki.
- Analiza gospodarki leśnej minionego okresu sporządzona na zakończenie cyklu 10-cio letniego obowiązywania planu, zamieszczona w następnym PUL, traktowana jest jako monitoring długookresowy.

Raport z monitoringu, o którym mowa wyżej stanowić będzie część protokołu z Narady Techniczno-Gospodarczej. Podstawą do sporządzenia raportu będą wyniki z analizy gospodarki przeszłej w nadleśnictwie, przeprowadzonych kontroli okresowych lub problemowych, w szczególności z zakresu ochrony przyrody, dane z bieżącej taksacji stanu lasu oraz stanu lasu na początku obowiązywania PUL, w tym dane z aktualizowanego POP.

W trakcie dyskusji przedstawiciel RDOŚ w Lublinie Pan Janusz Wójciak zwrócił uwagę na zapisy dotyczące stosowania odstępstw od zakazów o których mowa w art. 51 ust.2, pkt 1 oraz art. 52 ust 2, pkt 10. Zapis odnoszący się do tego zagadnienia został zmieniony.

CZĘŚĆ B. Założenia do planu urządzenia lasu.

B1. Obszary chronione i funkcje lasu

B1.1. Zasięg i lokalizacja istniejących i projektowanych form ochrony przyrody w tym obszarów chronionych

Wykonawca przyjmie zasięgi i powierzchnie form ochrony przyrody według obowiązujących aktów powołujących. Dane wejściowe zostaną przyjęte na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo oraz danych inwentaryzacji przyrodniczych poszczególnych gmin, danych Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, Ministerstwa Środowiska w zakresie dotyczącym inwentaryzacji przyrodniczej obszarów znajdujących się w Sieci Natura 2000, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, inne dane i materiały uzyskane od przedstawicieli nauki, organizacji i stowarzyszeń ekologicznych.

Wykonawca zweryfikuje dane przedstawione przez Nadleśnictwo z danymi uzyskanymi z innych źródeł, a wszelkie rozbieżności będą zgłaszane do Nadleśnictwa celem podjęcia decyzji dotyczącej sposobu postępowania, aktualizacji danych.

Opis i lokalizację siedlisk przyrodniczych należy przyjąć zgodnie z danymi zawartymi w inwentaryzacji przeprowadzonej przez Lasy Państwowe, zweryfikowanymi o wyniki opracowania siedliskowego oraz dane pochodzące z opracowanych Planów Zadań Ochronnych dla obszarów Natury 2000.

Opis granicy obszaru Natura 2000 proponuje się przyjąć do PUL wg danych umieszczonych w centralnym rejestrze form ochrony przyrody prowadzonym przez GDOŚ.

Forma ochrony przyrody	Powierzchnia na gruntach nadleśnictwa [ha]	Powierzchnia całkowita [ha]
Rezerваты przyrody:		
Czapliniec w Uroczysku Feliksówka	15,67	15,67
Czarny Las	15,96	15,96
Omelno	26,97	26,97
Las Wagramski	5,37	5,37
Kania	28,86	28,86
Parki krajobrazowe:		
Obszary chronionego krajobrazu:		
Radzyński	1078,57	3706,30
Annówka	1274,99	2069
Pradolina Wieprza	25,11	33 159
Obszary Natura 2000:		
OSO Dolina Tyśmienicy	4,11	7363,66
OSO Zbiornik Podedworze	0,00	283,71
OZW Czarny Las	19,85	19,85 ³
OZW Dolina Wieprza	0,73	8182,30
OZW Horodyszcze	0,00	25,43
Strefy ochronne¹:		

Ptaków (26 stref)	233,75/899,43	233,75/899,43
Użytki ekologiczne (51 sztuk²):		
Użytki ekologiczne	115,63	115,63 ⁴
Pomniki przyrody:		
Pojedyncze drzewa (12 drzew)	-	-
Grupy drzew (6 grup)	-	-
Powierzchniowy pomnik przyrody	-	-
Głazy narzutowe (2 sztuki)	-	-

1- powierzchnia strefy całorocznej/okresowej

2 - jako jeden użytek potraktowano wszystkie wydzielienia występujące w jednym konturze obiektu

3- możliwa zmiana powierzchni

4- zmiana powierzchni wynikająca z modernizacji EGiB, oraz Uchwał właściwych Rad Gmin

B1.2. Lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (HCVF) oraz ekosystemy referencyjne

Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wyznaczono 3 771,25 ha lasów HCVF w następujących kategoriach:

- kategoria HCVF 1.1 Obszary chronione w rezerwach – 92,83 ha,
- kategoria HCVF 1.2 Ostoje zagrożonych i ginących gatunków – 1074,09 ha,
- kategoria HCVF 3.1 Ekosystemy skrajnie rzadkie i ginące – 179,47 ha,
- Kategoria HCVF 3.2 ekosystemy rzadkie i zagrożone w skali Europy- 498,84 ha
- kategoria HCVF 4.1 Lasy wodochronne – 1 791,07ha,
- kategoria HCVF 6.1. Lasy kluczowe dla tożsamości lokalnej -134,95 ha,

Na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski wyznaczono 92,83 ha ekosystemów referencyjnych, do których zaliczono rezerwy przyrody.

Wykonawca PUL podda weryfikacji powierzchnie i kategorie lasów HCVF oraz ekosystemów referencyjnych (z uwzględnieniem aktualnych kryteriów certyfikacji FSC), Kategorię HCVF 6.1 ustali w porozumieniu z lokalnymi władzami na poziomie gmin.

Będzie to podstawą do podjęcia przez Nadleśnictwo stosowanych działań mających na celu zaktualizowanie i uzgodnienie kategorii i powierzchni poszczególnych lasów na zarządzanych gruntach.

B1.3. Ogólne wyniki inwentaryzacji przyrodniczo-leśnej. Zestawienie wyników inwentaryzacji przyrodniczej przeprowadzonej przez Nadleśnictwo wg poniższej tabeli

Nazwa	Kod	Liczba wydzieleń	Powierzchnia przedmiotów ochrony w obszarach N2000 – siedliskowej [ha]	Powierzchnia siedlisk nie będących przedmiotem ochrony [ha]	Razem
Grąd subkontynentalny	9170	409	19,85	1631,98	1651,83
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	98	0	282,23	282,23
Łęgowe lasy	91F0	22	0	109,28	109,28

dębowo-wiązowo-jesionowe					
Ciepielubna dąbrowa	9110	12	0	29,52	29,52
Ziennowilgotne łąki trzęślicowe	6410	5	0	28,25	28,25
Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	6510	20	0	27,47	27,47
Torfowiska przejściowe	7140	8	0	12,71	12,71
Razem		574	19,85	2121,44	2141,29

B1.4. Podział lasów ze względu na dominujące funkcje

Ze względu na dominujące funkcje, lasy Nadleśnictwa (wg. stanu na 24.06.2021r.) dzieli się na:

L p .	Lasy:	Powierzchnia brutto [ha]
1	Rezerwaty	91,8700
2	Ochronne	2 104,7284*
3	Pozostałe (Gospodarcze)	11 656,8085
	Ogółem	13 853,4069

* - różnica w powierzchni pomiędzy aktem powołującym i bazą danych SILP spowodowana jest zmianami powierzchni w wyniku czynności gospodarczych lub modernizacji gruntów i budynków.

B2. Typy siedliskowe lasu oraz potrzeba ich ewentualnego uzupełnienia o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

B2.1. Proponowane składy gatunkowe upraw dla TD o kierunku gospodarczym

W wyłączeniach taksacyjnych z rozpoznanymi zespołami roślinnymi należy w odpowiednim polu opisu taksacyjnego zamieszczać kody tych zespołów (maksymalnie do trzech zespołów w wyłączeniu), zaś w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi kod TSL jest obowiązkowo rozszerzany o kod leśnego siedliska przyrodniczego (LSP).

Proponowane typy drzewostanów uwzględniające lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym cele hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu:

TS L	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć lub okres odnowienia
Bśw	So	So 80%, inne 20%	I	II	5 lat
BMśw	So	So 80 %, inne 20%	I	II, III	5 lat
	Db-So	So 70%, Dbb 20%, inne 10%	I	III, II, IV	5 lat
BMw	So	So 70%, Db inne 30%	I	II	5 lat
BMb ¹⁾	So	So 70% Brz, Ol Św, inne 30%	-	-	-

LMśw	So	So 60% Db 20% inne 10%	I	II	5 lat
	Dbb-So	So 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	5 lat
	Bk Db So	So 40%, Db 30%, Bk 20% inne 10%	III	I, II, IV	5 lat
	Db-So	So 50%, Db 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So-Db	Db 50%, So 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
LMw	Db-So	So 40%, Db 40%, inne 20%,	III	I, II, IV	11-20 lat
	So-Db	Db 60%, So 30%, inne 10%,	II	I, II, III	11-20 lat
LMb ¹⁾	OI	OI 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw	Db	Db 80%, Jw, Lp inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
Lw	Db ²	Db 80%, Js inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
	Db-OI	OI 60%, Db 30% inne 10%	II	I, III, IV	11-20 lat
	OI-Db	Db 60%, OI 30% i inne 10%	II	I, III, IV	11-20 lat
OI	OI	OI 80%, inne 20%	I	II	5 lat
OLJ	Db OI Js ²	Js 30%, OI 30%, Db 20 % i inne 20 %	IV	-	15 lat
	Js Db ²	Db 40%, Js 30%, OI i inne 30 %	II	III	10 lat

¹⁾ - na siedliskach bagiennych należy zrezygnować z użytkowania rębego za wyjątkiem odslaniania pojawiających się odnowień naturalnych oraz sytuacji związanych z zachowaniem stanu sanitarnego lasu.

²⁾ - do czasu ustąpienia zjawiska zamierania Js, dopuszcza się zastąpienie tego gatunku innymi gatunkami liściastymi

Wyszczególnione powyżej składy upraw i rębni nie dotyczą upraw pochodnych. Zgodnie z § 23 ust. 5 i 6 IUL powyższe typy drzewostanów, jako ramowe cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz dla leśnych siedlisk przyrodniczych mogą być modyfikowane przez Nadleśniczego w konkretnym drzewostanie, z uwzględnieniem stanu siedliska, stopnia uwilgotnienia oraz specyfiki i stanu zbiorowiska roślinnego. W uzasadnionych przypadkach nadleśniczy, uwzględniając zmienność warunków w ramach typu siedliskowego lasu i drzewostanu oraz potrzeby lasu, w czasie obowiązywania planu urządzenia lasu, może modyfikować wskazania gospodarcze i podejmować indywidualne decyzje, które zapewniają najlepszą realizację celów gospodarki leśnej określonych w tym planie.

W uzasadnionych przypadkach związanych z presją czynników środowiskowych (podtopienia, szkodniki korzeni itp.) mających wpływ na wysokie ryzyko niepowodzenia uzyskanie odnowienia sztucznego wszelkie pojawiające się odnowienie naturalne niezależnie od składu gatunkowego mogło być uznane do dalszej hodowli oraz traktowane, jako element zwiększający różnorodność gatunkową lub zostać wykorzystane, jako element przebudowy drzewostanu.

B2.2. Propozycje typów siedliskowych lasu oraz ich ewentualne uzupełnienie o rozpoznane siedliska przyrodnicze w obszarach Natura 2000, propozycja TD o kierunku ochronnym

Dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 wnosimy aby przyjmować następujące składy gatunkowe drzewostanu:

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego drzewostanu
Lśw	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	Gb-Db	I piętro Db70% Gb, Lp, inne 30% II piętro Gb70% ,Lp i inne 30%

B3. Propozycje metod ochrony siedlisk przyrodniczych w obszarach NATURA 2000 nieposiadających planów zadań ochronnych.

Dla obszarów NATURA 2000 posiadających plany zadań ochronnych zatwierdzone stosownymi zarządzeniami Dyrektora RDOŚ należy działania ochronne uwzględnić zgodnie z pkt. 9 " Ramowych wytycznych w sprawie projektowania w PUL zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru NATURA 2000 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa " wprowadzonych do stosowania przez Głównego Konserwatora Przyrody pismem znak DLP-lpn-611-30/11994/12/13/JŁ z dnia 21.03.2013 r. W przypadku ustanowienia Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie zadań ochronnych przed zakończeniem opracowywania projektu PUL wykaz zadań przenieść do POP.

B3.1. Siedliska leśne

Natura 2000 Czarny Las: 9170, Plan Zadań Ochronnych dla obszaru jest w trakcie opracowywania.

B3.2. Siedliska nieleśne

Brak zainwentaryzowanych siedlisk nieleśnych.

B4. Wiek rębności dla głównych gatunków drzew oraz wieki rębności drzewostanów

Proponuje się na przeciętne wieki rębności:

Gatunek drzewa	Wiek rębności w latach dla gatunku
Db	140
So, Md	100
Św, Brz, Gb, Ol, Kl, Js Lp, Ak	80
Os, Ol odroślowa	60
Tp	40

Przeciętne wieki rębności sosny, świerka, dębu przyjęto zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w „Instrukcji zarządzania lasu”, powtórzonym w rozdziale VIII IUL. W przypadku modrzewia, brzozy, graba, olchy, klona, lipy, robinii, osiki, topoli wiek przyjęto według poprzedniego planu urządzenia lasu. Dla gatunku olcha odroślowa wiek rębności przyjęto zgodnie z zapisami § 83 ust. 3 IUL.

Wiek rębności drzewostanów, należy określić indywidualnie dla poszczególnych drzewostanów podczas taksacji w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, stopień uszkodzenia, stan odnowienia).

Zgodnie z § 83 pkt. 4 i 6 IUL - przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. Oznacza to, że nie każdy drzewostan, w którym gatunek panujący osiągnął wiek rębności musi podlegać użytkowaniu rębnemu. Wiek dojrzałości rębnej drzewostanu zostanie określony indywidualnie przez taksatora w oparciu o stan drzewostanu (rzeczywisty skład, jakość, uszkodzenia, stan odnowienia, okres odnowienia, itp.).

B5. Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa z uwzględnieniem funkcji pełnionych przez lasy oraz przyjętych celów gospodarowania.

Należy przyjąć podział na gospodarstwa - na podstawie dominujących funkcji pełnionych przez lasy (z uwzględnieniem wszystkich funkcji pozostałych). Zgodnie z zasadami zawartymi w § 82 obowiązującej IUL, proponuje się utworzyć, na terenie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, następujące gospodarstwa:

- gospodarstwo specjalne (S),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O),
- gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G).

Należy wyróżnić gospodarstwa w ramach obrębów leśnych ze względu na tradycyjną budowę planu urządzenia lasu oraz potrzeby adresowe.

1) Gospodarstwo **specjalne (S)**, do którego należy zaliczyć:

- a) rezerwat przyrody,
- b) lasy na siedliskach: BMb, LMb, Lł,
- c) lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej, ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową,
- d) pododdziały uznane za obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów kulturowych i historycznych:
- e) grunty sporne.

2) Gospodarstwo **wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O)**, do którego należy zaliczyć wszystkie lasy ochronne, z wiodącą funkcją ochronną,

3) Gospodarstwo **wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)**, do którego należy zaliczyć:

a) pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody, w tym:

- o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych, w których ze względu na TSL oraz TD, a także aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania z rębnią I i krótkim okresem odnowienia - na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
- o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ). W skład wejdą drzewostany w lasach gospodarczych, dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowymi, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach borowych, lasowych i olsach,
- o przerębowym sposobie zagospodarowania (GP): nie zostanie utworzone.

B6. Wytyczne w sprawie projektowanie użytkowania rębego

Użytkowanie rębne zaplanować zgodnie z ogólnymi zasadami wymienionymi w § 87 IUL.

- a) w doborze rodzaju rębni należy uwzględnić potrzeby konkretnych drzewostanów w nawiązaniu do warunków siedliskowych i funkcji lasu,
- b) uwzględnić potrzeby hodowlane i ochronne drzewostanów w gospodarstwie specjalnym oraz gospodarstwach wielofunkcyjnych lasów ochronnych, użytkowanie rębne winno wynikać ze stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych drzewostanów i musi mieć formę zapewniającą ciągłe spełnianie przez nie funkcji, dla których zostały wyłączone,
- c) w drzewostanach stanowiących strefy ochrony całorocznej, ostoi miejscorozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową o niezgodnym z warunkami siedliskowymi składzie gatunkowym, a zaliczonych do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych rozpocząć lub kontynuować proces przebudowy,
- d) przyjąć zasadę kontynuacji rębni rozpoczętych, jeżeli umożliwiają uzyskanie celu hodowlanego,
- e) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż całego oddziału, czynnikiem determinującym wielkość zrębu będzie jego szerokość, w innym przypadku decydującym kryterium winna być powierzchnia zrębu (jednocześnie należy unikać projektowania pasów, które doprowadzą do wydzielenia małych wyłączeń taksacyjnych - w takich sytuacjach przebieg granicy zrębu dostosowywać do przebiegu granicy pododdziału),
- f) na małych powierzchniach drzewostanów rębnych lub o nieregularnym kształcie utrudniających prowadzenie cięć złożonych, stosować zręby zupełne. Pozycje takie uzgodnić z Nadleśnictwem i RDLP przed NTG,
- g) przy projektowaniu zrębu przebiegającego wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych, liniach kolejowych uwzględnić potrzebą kształtowania ekotonów z zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego (przyjmować w miarę możliwości zasadę kształtowania ekotonów na etapie zakładania uprawy),
- h) uwzględnić potrzebę użytkowania przestoi wzdłuż granicy polno-leśnej, przy drogach krajowych i liniach kolejowych w celu zapewnieniem bezpieczeństwa powszechnego oraz w celu niedopuszczenia do powstania zagrożenia trwałości lasu z przyczyn sanitarnych,
- i) uwzględnić potrzeby użytkowania lasu związane z wdrożeniem projektu docelowej sieci dróg leśnych (poszerzenia dróg, mijanki, place manewrowe, składnice drewna),
- j) w przypadku projektowania kęp starodrzewu wybierać do tego celu fragmenty cenne przyrodniczo np., bagna, torfowiska, które są miejscami trudno dostępnymi, miejsca gdzie zlokalizowane są drzewa mateczne, części drzewostanu z drzewami o ciekawym pokroju, lokalizować kępy przy ścianie sąsiedniego drzewostanu z graniczącym w ostępie tak, aby były jak najmniej nasłonecznione (zgodnie z wytycznymi przesłanymi pismem z wydziału ZO pismo ZO.152.2.2020 z dnia 27 lutego 2020 r.).

Do dnia 31.12.2022 r. zostanie przedłożony wykonawcy do uzgodnienia wykaz drzewostanów planowanych do cięcia na pierwszy rok obowiązywania nowego PUL.

B7. Wytyczne w sprawie sporządzenia wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Zgodnie z wytycznymi określonymi w pkt. A9 niniejszego protokołu drzewostany zakwalifikowane do przebudowy podzielono na następujące grupy:

- a) drzewostany do intensywnej (pilnej), pełnej przebudowy, rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I 10 leciu, z krótkim okresem odnowienia,
 - b) drzewostany do stopniowej, pełnej przebudowy, rozpoczynanej z zastosowaniem użytkowania rębego z odpowiednio długim okresem odnowienia,
 - c) drzewostany do przebudowy częściowej w ramach cięć pielęgnacyjnych
- Przyjmuje się, aby po zakończeniu prac terenowych Wykonawca przedłożył wykaz do Nadleśnictwa celem uzgodnienia.

Szczegółowa hierarchia potrzeb kwalifikowania drzewostanów do przebudowy została podana w punkcie A9 niniejszego protokołu. Wykaz powinien uwzględniać także drzewostany, w których kontynuowana będzie przebudowa rozpoczęta w poprzednich okresach gospodarczych.

B8. Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu w tym cięć pielęgnacyjnych

W projektowaniu cięć pielęgnacyjnych przyjmuje się następujące wytyczne:

- a) cięcia pielęgnacyjne przeprowadzać z przestrzeganiem wytycznych zawartych w § 46-54 Zasad Hodowli Lasu, ze szczególnym uwzględnieniem intensywności cięć w drzewostanach o niezgodnym z warunkami siedliskowymi składzie gatunkowym,
- b) zadania ustalić w oparciu o potrzeby wynikające ze stanu lasu,
- c) nie projektować do trzebieży (TP) kolejnych pasów drzewostanów w wydzieleniach objętych planem cięć rębnych – nie dotyczy powierzchni, na których nie wykonano cięć pielęgnacyjnych w obecnym 10-leciu pomimo takich wskazań,
- d) nie projektować do cięć drzewostanów zlokalizowanych na małych działkach położonych w szachownicy z lasami innej własności lub rozproszonych wśród gruntów innej własności, a także wydzieleń położonych w terenie trudno dostępnym – odstępstwo od tej zasady będzie wynikało z indywidualnych uzgodnień w trakcie prac terenowych,
- e) w drzewostanach z panującą Ol, Brz, So, które w trakcie obowiązywania PUL przechodzą z klasy wieku Ib do IIa zaprojektować zabiegi TW – w zależności od potrzeb hodowlanych i uwzględniając historię wykonywanych zabiegów,
- f) w drzewostanach z projektowanym wykonaniem trzebieży wczesnych o wysokim wskaźniku zadrzewienia projektować 2-krotny zabieg – wyłącznie po uzyskaniu akceptacji Nadleśnictwa,
- g) w zakresie pielęgnowania młodników kwalifikować całe wydzielania do jednego typu zabiegu (kodu) czyszczeń późnych tj. odpowiednio jednokrotne uwzględnienie powierzchni w PUL z zakresu hodowli lasu lub pozyskania – pozostawiając nadleśniczemu decyzję o określeniu charakteru cięć (z masą/bez masy) na etapie wykonania,
- h) projektować wskazania CP-P w młodnikach zgodnie z potrzebami hodowlanymi i możliwościami pozyskiwania grubizny,
- k) przyjąć rozmiar użytkowania przedrębego z uwzględnieniem konieczności utrzymania właściwego stanu sanitarnego lasu (także w drzewostanach bez projektowanych wskazań gospodarczych).

Rozmiar powierzchniowy cięć pielęgnacyjnych oraz wskaźnik intensywności cięć w użytkowaniu przedrębnym z zastosowaniem zasad zawartych w § 94 IUL zostaną ustalone na NTG po przedstawieniu przez Wykonawcę propozycji, przyjmując zasadę, że planowany rozmiar miąższości użytkowania przedrębego ogółem nie powinien przekroczyć 75% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania planu

urządzenia lasu z wszystkich drzewostanów przedrębnych, to jest z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego..

Wykonawca uszczegółowi informacje dotyczące etatu cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym i miąższościom, oraz ustali orientacyjną intensywność poszczególnych rodzajów cięć (CP-P, TW, TP) także odrębnie dla leśnictw. Informacja ta w ustalonym z Nadleśnictwem układzie tabelarycznym powinna znaleźć się w elaboracie nadleśnictwa oraz opracowaniach opisowych odpowiednio dla leśnictw, tzw. operatach leśniczego.

B9. Wytyczne w sprawie hodowli lasu w tym orientacyjnych składów upraw.

Przyjmuje się:

- a) odnowienia, zalesienia i dolesienia projektować zgodnie z zapisami § 46 pkt.13 IUL,
- b) plan odnowień zaprojektować na poziomie do 80% powierzchni wynikającej z planu cięć,
- c) poprawki lub uzupełnienia zaprojektować w wysokości do 10 % od sumarycznej powierzchni zakładanych upraw, poprawki lub uzupełnienia należy projektować w uprawach i młodnikach o pokryciu poniżej 80% lub jeżeli wypadki mają charakter powierzchniowy, nie projektować poprawek i uzupełnień w miejscach o dużym prawdopodobieństwie niepowodzenia hodowlanego (miejsca nadmiernie uwilgotnione – zaewidencjonować w trakcie taksacji, jako PNSW, pędraczyska) pozostawiając je do naturalnej sukcesji,
- d) pielęgnowanie upraw i młodników (PIEL, CW, CP) określać wg potrzeb hodowlanych i odnosić do powierzchni uprawy/młodnika (powierzchnia manipulacyjna, powierzchnia do odnowienia w poszczególnych etapach rębni złożonych), wielkość i rodzaj planowanych zabiegów hodowlanych w istniejących klasach odnowienia powinna być uzależniona od wieku i rozwoju młodego pokolenia.
- e) pielęgnowanie upraw projektować dla upraw istniejących na dzień 1 stycznia pierwszego roku obowiązywania planu urządzenia lasu. Dodatkowo zaplanować pielęgnowanie upraw na poziomie 80% powierzchni planu odnowień z dziesięciolecia,
- f) melioracje agrotechniczne, fitomelioracje projektować wg potrzeb hodowlanych,
- g) nie projektować dolesień luk o powierzchni do 0,20 ha, powierzchnie traktować, jako naturalny element drzewostanu zwiększający jego różnorodność, na pozostałych powierzchniach projektować, jeżeli istnieją warunki do uzyskania efektu hodowlanego,
- h) nie projektować dolesień luk w drzewostanach rębnych,
- i) ewentualne potrzeby w zakresie podsadzeń jak i wprowadzania drugiego piętra – należy określić po pracach terenowych w uzgodnieniu z Nadleśnictwem i przedstawić do akceptacji na NTG mając na względzie przede wszystkim aspekt przebudowy (pkt A9 i B7),
- j) uzgodniony z Nadleśnictwem wykaz wydzieliń zaliczonych do sukcesji i szczególnej ochrony wraz z uzasadnieniem wykonawca przedłoży na odbiorze prac terenowych oraz na NTG,

W tabeli nr XVIII wprowadzić podział w pielęgnowaniu upraw na pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne (wg wskazań), ale jako wiążącą do wykonania przyjąć sumę ww. czynności.

B10. Nasiennictwo i selekcja oraz gospodarka szkółkarska

B10.1. Nasiennictwo i selekcja

Lp.	Rodzaj bazy nasiennej	Gatunek	Powierzchnia [ha] / ilość [szt.] · (stan na 1.01.2021 r.)	Powierzchnia [ha] /·ilość [szt.] ·(planowany stan na 31.12.2021)
1	Wyłączony d-stan nasienny WDN	SO	24,52	24,52
2	Wyłączony d-stan nasienny WDN	DB	8,68	8,68
3	Gospodarczy d-stan nasienny	SO	412,24	384,17
4	Gospodarczy d-stan nasienny	MD	12,04	12,04
5	Gospodarczy d-stan nasienny	ŚW	3,54	3,54
6	Gospodarczy d-stan nasienny	DB	145,29	145,29
7	Gospodarczy d-stan nasienny	BRZ	3,88	3,88
8	Gospodarczy d-stan nasienny	OL	11,79	11,79
9	Gospodarczy d-stan nasienny	LP	1,86	1,86
10	Gospodarczy d-stan nasienny	KL	6,14	6,14
11	Drzewostan zachowawczy	SO	15,55	15,55
12	Źródła nasion	KL, JW	4	4
13	Źródła nasion	GB	3	3
14	Źródła nasion	CZER.P	2	2
15	Źródła nasion	DB.C	1	1
16	Drzewa mateczne	SO	22	22
17	Drzewa mateczne	DB	2	2
18	Drzewa mateczne	MD	1	1
19	Uprawy pochodne	SO	157,94	163,77
20	Uprawy pochodne	DB	28,38	28,38

Należy poddać szczegółowej analizie przebieg granic i powierzchnie pododdziałów stanowiących obiekty nasienne (WDN, GDN). Jeżeli znajdzie potrzeba zmian przebiegu granic lub/i powierzchni obiektów nasiennych pozycje takie należy zgłosić do Nadleśnictwa i RDLP w Lublinie do konsultacji. Weryfikacja granic i powierzchni drzewostanów nasiennych będzie podstawą do ewentualnego scalenia pod jednym numerem w Rejestrze Leśnego Materiału Podstawowego drzewostanów nasiennych zlokalizowanych w tym samym kompleksie leśnym tego samego gatunku, zbliżonym wieku i rosnącym na takim samym siedlisku.

Powierzchnię upraw pochodnych zaplanować zgodnie z aktualnymi wytycznymi „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew w Polsce na lata 2011 - 2035- zadania dla RDLP w Lublinie”.

W PUL uwzględnić możliwość użytkowania rębego WDN oraz otulin obiektów nasiennych, z zachowaniem obowiązujących procedur wskazanych w zarządzeniu Dyrektora Generalnego LP. Ze względu na konieczność zachowania ładu przestrzennego należy zaprojektować użytkowanie rębne otulin WDN: 05-19-1-03-334-d-99.

B10.2. Gospodarka szkółkarska

Gospodarka szkółkarska w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski prowadzona jest wg stanu na dzień 01.01.2020 r. w jednej szkółce leśnej – „BOROWE”.

Sześć kwater szkółki zlokalizowanych jest na terenie Leśnictwa szkółkarskiego Borowe, w oddziałach: 306 -b, -c, -d oraz 307 -b, -c, -f.

Jest to obiekt o powierzchni: manipulacyjnej 910 arów i powierzchni produkcyjnej 782 ary.

Z uwagi na rozrośnięcie się kulis pozostawionych pomiędzy kwaterami zaleca się ponowny pomiar powierzchni produkcyjnej.

Prowadzona produkcja polowa w pełni zaspokaja potrzeby nadleśnictwa, a nadmiary są sprzedawane do innych nadleśnictw lub odbiorcom prywatnym. Gospodarka szkółkarska nadleśnictwa prowadzona jest w oparciu o zatwierdzony przez Dyrektora RDLP w Lublinie, Perspektywiczny Program Produkcji Szkółkarskiej obejmujący lata obowiązywania PUL.

B11. Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej

B11.1. Ochrona lasu

Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu należy omówić w elaboracie na podstawie danych zebranych podczas prac terenowych, informacji uzyskanych z nadleśnictwa i ZOL oraz stosownych prognoz.

W trakcie prac terenowych zgodnie z § 39 IUL Wykonawca powinien zinventaryzować szkody natury biotycznej i abiotycznej, wiatrolomy, uszkodzenia od owadów i zwierzyny, łącznie z I klasą wieku, z podaniem dla stopni od 1 do 3 głównej przyczyny uszkodzeń.

Uszkodzenia i zagrożenia należy nanieść na mapę zagrożeń środowiska leśnego i ochrony lasu zgodnie z § 102 IUL. Dane te należy skorygować o dane z taksacji. Ponadto w uzgodnieniu z nadleśnictwem (uwzględniając dane ZOL) należy zainwentaryzować i nanieść na mapę ochrony lasu:

- a) lokalizację stałych partii kontrolnych do jesiennego poszukiwania szkodników sosny,
- b) lokalizację pułapek feromonowych na brudnicę mniszkę,
- c) obszary zagrożone uporczywym występowaniem szkód powodowanych przez: zwierzynę, szkodniki korzeni, szkodniki wtórne, jemiołę,
- d) drzewostany na gruntach porolnych według danych z opracowania siedliskowego,
- e) położenie punktów monitoringu lasu (SPO I i II rzędu) według danych publikowanych na potrzeby monitoringu lasu.

Wykonawca PUL określi w trakcie prac powierzchnię drzewostanów sosnowych lub wielogatunkowych z przewagą sosny w wieku powyżej 20 lat. Dane te będą podstawą do weryfikacji i ewentualnie uaktualnienia liczby i lokalizacji stałych partii kontrolnych. Zweryfikowane partie kontrolne należy zaznaczyć na mapę ochrony lasu

Zakwalifikowanie danego obszaru, jako zagrożonego uporczywym występowaniem

szkód będzie poprzedzone szczegółową indywidualną analizą w uzgodnieniu z ZOL w Radomiu i nadleśnictwem. Wykonawca określi przestrzenny rozkład obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód w trakcie prac inwentaryzacyjnych z uwzględnieniem danych nadleśnictwa.

B11.2. Ochrona przeciwpożarowa

Zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej będą opracowane zgodnie z obowiązującą „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z 2020 roku.

W Planie Urządzenia Lasu należy ustalić:

- a) kategorię zagrożenia pożarowego nadleśnictwa,
- b) czas swobodnego rozwoju pożaru lasu dla najbardziej oddalonych od sił ratowniczo – gaśniczych fragmentów kompleksów leśnych, zgodni z załącznikiem 3 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu,
- c) kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu,
- d) listę obiektów szczególnie cennych wraz z podaniem zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego, zgodnie z załącznikiem 4 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Nadleśnictwo zostanie zakwalifikowane ponownie do odpowiedniej kategorii zagrożenia pożarowego lasu (KZPL) zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów.

Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykonać zgodnie z § 103 IUL. Należy je określić na podstawie analizy stanu zagrożenia pożarowego w ubiegłym okresie oraz analizy i oceny aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa. Przy opracowaniu kierunkowych wytycznych z zakresu ochrony przeciwpożarowej lasu należy wykorzystać klasy palności drzewostanów ustalone i przedstawione na mapie zgodnie z załącznikiem 1 Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu.

Analizę aktualnego stanu ochrony przeciwpożarowej nadleśnictwa należy przeprowadzić na podstawie opracowania „Sposoby postępowania nadleśnictwa na wypadek powstania pożaru lasu” uzupełnionego danymi z SILP oraz informacjami z zaktualizowanej mapy zagrożenia pożarowego.

Korektę sieci pasów przeciwpożarowych należy przeprowadzić zgodnie z wymogami Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22.03.2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.07.2010 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów i Instrukcji Ochrony Przeciwpożarowej Lasu.

Wskazania z zakresu ochrony lasu przed pożarami również przedstawiane ogólnie w elaboracie – powinny być zgodne z zasadami określonymi w Instrukcji ochrony przeciwpożarowej lasu”.

Wykonawca zamieści w kierunkowych wytycznych informacje o szczegółowym stanie i potrzebach w zakresie infrastruktury przeciwpożarowej.

Wykonana zostanie „Mapa ochrony przeciwpożarowej” w skali 1: 50 000 oraz 1: 25 000 z podziałką kątową zgodnie z § 104 IUL.

Ponadto należy zaktualizować i nanieść na mapie elementy wymienione w § 103-104 IUL oraz między innymi:

- a) sieć dróg publicznych z podziałem na drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe, gminne oraz numery tych dróg wg. obowiązującej ewidencji w zarządach dróg oraz pasy dróg w budowie,
- b) hydrant,

- c) most, wiadukt, estakada z dopuszczonym tonażem,
- d) miejsce postoju,
- e) miejsce kultu religijnego na terenie leśnym,
- f) miejsce historyczne i obiekt pamięci narodowej na terenie leśnym,
- g) miejsce palenia ogniska na terenie leśnym lub bezpośrednim sąsiedztwie,
- h) składnica drewna,
- i) siedziba ochotniczej straży pożarnej,
- j) siedziba zakładowej straży pożarnej,
- k) siedziba zawodowej straży pożarnej,
- l) studnia,
- m) zadaszenie, wiata, schron,
- n) zbiornik wodny
- o) dostrzegalnie ppoż.

Wykonawca uzgodni projekt planu urządzenia lasu w części dotyczącej ochrony przeciwpożarowej na piśmie (wytyczne do ochrony przeciwpożarowej wraz z mapą ochrony przeciwpożarowej) z Komendantem Wojewódzkim Państwowej Straży Pożarnej w Lublinie oraz RZI w Lublinie. Kopie uzgodnień te zamieści, jako załącznik do PUL.

B11.3. Lasy w strefach uszkodzeń przemysłowych

Do czasu wprowadzenia obowiązku wyróżniania stref uszkodzeń lasu (na podstawie odpowiedniej metodyki) nie zamieszczamy w planie urządzenia lasu informacji o zasięgu stref uszkodzeń- IUL § 25 pkt 13 oraz § 43ust 3.

B11.4. Rekultywacja terenów zdewastowanych

Prace rekultywacyjne w obrębie Kopali Olszewnica są prowadzone na bieżąco, wraz z uzyskiwaniem stosownych decyzji administracyjnych.

Na terenie Nadleśnictwa określono jeden obszar terenów zdewastowanych jest to 05-19-2-10-118-a-00, W trakcie zmiany klasyfikacji użytków gruntowych.

B12. Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego w tym sporządzenie odpowiedniej mapy przeglądowej

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się:

- a) miejsca postoju pojazdów: leśnictwo Jabłoń – oddz. 350-o-00
- b) Ścieżki dydaktyczne
 - Czarny Las
 - Feliksówka- zlikwidowana w związku z realizacją projektu DGLP Turystycznego udostępnia lasu
 - Turów- Główna- zlikwidowana w związku z realizacją projektu DGLP Turystycznego udostępnia lasu
 - Brzozowica
- c) Punkty edukacyjne
 - Leśna Klasa Borki- zlikwidowany w związku z realizacją projektu DGLP Turystycznego udostępnia lasu
 - Szkołka leśna Borowe
 - Ogród edukacyjny wraz z wiatą edukacyjną przy siedzibie biura n-ctwa
- d) Inne
 - Obszar leśny wg projektu „Zanocuj w lesie”- Borowe, Feliksówka, Turów
 - Wiata myśliwska przy Kwaterze myśliwskiej OHZ Suchowola
 - Kwatera myśliwska OHZ Suchowola
 - Miejsce odpoczynku - Turów

- Miejsce odpoczynku - Feliksówka
- e) Szlaki turystyczne, rowerowe i inne
 - Szlak rowerowy w Brzozowicy
 - Ścieżka dendrologiczna w Plancie
 - Szlak turystyczny PTTK żółty LU 1627
 - Szlak turystyczny PTTK zielony LU 1625
 - Szlak turystyczny PTTK czerwony Lu 1626
 - Szlak konny
 - Gminne szlaki rowerowe
- f) Program udostępniania obszarów leśnych „Zanocuj w lesie” lokalizacja obszaru ujętego w programie, zostanie przekazana Wykonawcy PUL po podpisaniu umowy

Wykonawca wykona mapę z zaznaczeniem wszystkich obiektów turystyczno-rekreacyjnych i edukacyjnych z rozgraniczeniem obiektów Nadleśnictwa i innych własności. Szczegóły będą ustalone z Wykonawcą w trakcie prowadzenia prac terenowych.

B13. Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego i zagospodarowania

łowieckiego

B13.1. Użytkowanie uboczne

Nadleśnictwo nie przewiduje w trakcie obowiązywania nowego PUL pozyskiwania żywicy, karpiny, kory garbarskiej, cetyny. Lasy Nadleśnictwa są miejscem zbioru płodów runa leśnego dla celów niekomercyjnych głównie przez miejscową ludność.

Użytkowanie uboczne dotyczyć będzie pozyskania choinek z istniejących i nowo zakładanych plantacji.

Spośród 220,6002 ha gruntów rolnych (stan na 01.01.2021 r.) 145,1627 ha objęta jest dzierżawami. Nadleśnictwo użytkuje 33,07 ha łąk i gruntów ornych i pobiera z tego tytułu dopłaty rolne wg. stanu 01.01.2021

Pozostałe grunty nie są użytkowane ze względu na duże rozdrobnienie, stosunkowo małe powierzchnie (brak jednoznacznie określonych granic własności) oraz utrudniony dojazd. Grunty te stanowią głównie enklawy wśród lasów oraz gruntów innych własności. Na części przedmiotowych gruntów postępuje naturalna sukcesja, a grunty te po przeprowadzonej analizie ekonomicznej są stopniowo przeklasyfikowywane na las w ramach prac zleconych bądź w trakcie prowadzonych przez starostwa modernizacji gruntów i budynków.

B13.2. Zagospodarowanie łowieckie

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Radzyń Podlaski znajdują się 23 obwody łowieckie. 22 z nich dzierżawione są przez 20 kół łowieckich zrzeszonych w PZŁ, 1 natomiast jest obwodem wyłączonym w zarządzie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski - OHZ LP 67 „Suchowola”. Nadleśnictwo Radzyń Podlaski jest jednostką wiodącą w stosunku do 15 obwodów łowieckich, które dzierżawione są przez 14 kół łowieckich. W zakresie gospodarki łowieckiej należy zaktualizować mapę przeglądową gospodarki łowieckiej w skali 1: 50 000 (z zaznaczeniem aktualnych granic obwodów łowieckich).

Działalność z zakresu gospodarki łowieckiej powinna obejmować następujące zagadnienia:

- a) utrzymywanie w wysokiej kulturze poletek łowieckich przez podmioty dzierżawiące i OHZ

- b) ochronę ostoi zwierzyny,
- c) ochronę upraw i młodników poprzez grodzenie, zabezpieczanie mechaniczne i chemiczne w celu minimalizacji szkód,
- d) systematyczne poprawianie warunków żerowych i osłonowych dla zwierzyny,
- e) wykładanie drzew do spałowania i planowanie trzebieży pod kątem zapewnienia jeleniowatym świeżej kory w okresie zimowym,
- f) stosowanie alternatywnych metod ochrony przed zwierzyną w tym poprzez modyfikację sposobów i terminów wykonywania zabiegów hodowlanych,
- g) właściwy nadzór nad dzierżawcami obwodów łowieckich.
- h) prowadzenie wzorcowej gospodarki łowieckiej na terenie OHZ 67 „Suchowola”

B14. Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury nadleśnictwa:

Zamierzenia inwestycyjne należy ująć w części planistycznej opisu ogólnego Nadleśnictwa w rozdziale „Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji”, w którym kierunkowo opisuje się potrzeby w zakresie:

- a) budowy i remontów dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych,
- b) wykonania i utrzymania szlaków technologicznych,
- c) budowy i remontów siedzib jednostek Lasów Państwowych i budynków gospodarczych,
- d) budowy i konserwacji zbiorników małej retencji,
- e) budowy, remontu punktów czerpania wody,
- f) urządzeń dla potrzeb turystyki i rekreacji, ośrodków i izb edukacji przyrodniczej, itp.
- g) Infrastruktury szkolarskiej wskazanej w obowiązującym Regionalnym Programie Szkółkarskim.

W przypadku inwestycji rozpoczętych, które będą realizowane w trakcie prac urządzeniowych do 30.06.2023 r., Nadleśnictwo przekaże Wykonawcy PUL dokumentację. Dotyczy to budowy i przebudowy dróg oraz związanych z tym zmian powierzchniowych w kategorii użytkowania gruntów.

Plan Urządzenia Lasu określa jedynie potrzeby w zakresie infrastruktury, jako kierunkowe i nie stanowi podstawy ich wykonania.

B15. Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej

Syntetyczną ocenę warunków ekonomicznych prowadzenia gospodarki leśnej należy w PUL opracować, z uwzględnieniem polityk i planów zagospodarowania przestrzennego regionu. Warunki ekonomiczne będące wynikiem sporządzanego PUL mają zostać zobrazowane w postaci tabel XIX i XX, przewidzianych w IUL. Nie należy sporządzać specjalistycznej ekspertyzy ekonomicznej, a tylko prognozę spodziewanego wyniku ekonomicznego Nadleśnictwa.

B16. Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego

Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów dla Nadleśnictwa.

Wykonawca opracuje rozdział „Prognoza stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego”. Należy obowiązkowo obliczyć orientacyjną, spodziewaną na koniec okresu gospodarczego, wielkość zasobów miąższości grubizny drzewostanów dla Nadleśnictwa. Przedstawi wpływ realizacji PUL na środowisko i Obszar Natura 2000.

Wykonawca winien dokonać ogólnych porównań i analiz, spodziewanej wielkości zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu w tym wnosi się o przedstawienie symulacji szczegółowo przewidywanego rozwoju zasobów drzewnych – w postaci tabel według:

- a) gatunków panujących,
- b) gatunków rzeczywistych,
- c) przeciętnego wieku dla poszczególnych gatunków. Ponadto wnioskuje się o przedstawienie symulacji:
 - a) użytkowania rębego w dwu wariantach: optymalnego użytkowania rębego z zachowaniem wymogów ochrony przyrody oraz maksymalnego użytkowania rębego,
 - b) użytkowania przedrębego w przedziale 50%, - 75% przyrostu bieżącego spodziewanego w okresie obowiązywania PUL z wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębego.

B17. Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody - załącznik nr 1

Wykonawca dokona aktualizacji Programu Ochrony Przyrody w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski (POP). Program obejmie powierzchnię zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa.

Program powinien zostać zaktualizowany zgodnie z §110, 111 i 112 IUL, jako część składowa PUL, zawierająca kompleksowy opis stanu przyrody sporządzony dla całego obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, inwentaryzację walorów przyrodniczych oraz zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji, w odniesieniu do gruntów w zarządzie Nadleśnictwa.

Aktualizację programu ochrony przyrody Wykonawca powinien sporządzić z uwzględnieniem zaleceń zawartych w „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” z dnia 28.08.2013 r. oraz zgodnie z wytycznymi opracowanymi przez RDLP w Lublinie. Dla gruntów położonych w zasięgu terytorialnym, niebędących w zarządzie Nadleśnictwa należy zamieścić opis stanu przyrody na podstawie danych z literatury oraz informacji z innych ogólnie dostępnych źródeł.

Wykonawca wystąpi na piśmie do RDOŚ w Lublinie, samorządów terytorialnych, instytucji naukowych, organizacji pozarządowych z wnioskami o udostępnienie danych z zakresu objętego treścią programu i przedstawi te wystąpienia oraz uzyskane odpowiedzi zlecającemu. Kopie tych wystąpień należy dołączyć do POP.

Elementy ujęte w POP należy umieścić na odpowiednich warstwach LMN i bazie SILP w grupowaniu powierzchni.

Wykonawca na NTG przygotowuje – POP wraz z niezbędnymi mapami do zaopiniowania przez RDOŚ i LPWIS.

Zadania z zakresu ochrony przyrody należy odróżnić od zadań z zakresu gospodarki leśnej, które w programie ochrony przyrody nie są ujmowane.

W trakcie dyskusji przedstawiciel RDOŚ w Lublinie Pan Janusz Wójciak zwrócił uwagę na konieczność szczegółowego opisanie w POP rezerwatów Las Wagramski oraz Czaplince w zakresie stanu rezerwatów, przedmiotów ochrony (braku w obu przypadkach) oraz kierunków dalszego postępowania wraz z propozycją likwidacji rezerwatu Las Wagramski.

Ponadto wskazał na konieczność wykonania specjalistycznej inwentaryzacji gatunków (w tym gatunków strefowych). W trakcie dyskusji zostało wskazane, że wniosek jest realizowany w trakcie prac terenowych prowadzonych przez Wykonawcę PPUL. Wykonawca został zobowiązany pozyskać wszelkie dane i informacje dotyczące dostępnych inwentaryzacji gatunków i siedlisk z gmin, instytucji, organizacji i stowarzyszeń pozarządowych w tym również RDOŚ.

B18. Zagadnienia lasów niepaństwowych

Nadleśnictwo nie prowadzi nadzoru nad lasami niepaństwowymi.

B19. Analiza gospodarki za ubiegły okres (z podaniem terminu przygotowania referatu)

Analizę gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu sporządzi Nadleśniczy przed NTG, zgodnie z § 76 IUL do 31.10.2023r..

B20. Zakres i sposoby wykonania prac dodatkowych, nienormowanych w Instrukcji Urządzania Lasu

Prace dodatkowe nienormowane w IUL zostały omówione w poszczególnych punktach protokołu.

B21. Inne sprawy organizacyjne, w tym inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla nadleśnictwa

Nadleśnictwo zapewni możliwość pełnej bieżącej wymiany informacji pomiędzy wykonawcą, pracownikami nadleśnictwa w szczególności zastępcą nadleśniczego, inżynierem nadzoru, leśniczymi oraz pracownikami działu gospodarki leśnej. Zapewniona zostanie bieżąca merytoryczna współpraca z Wykonawcą PUL. Do stałego współdziałania w czasie prac terenowych będzie zobowiązany zastępca nadleśniczego.

Jako zasadę przyjmuje się formę pisemną dokonywania ustaleń.

Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz ze wskazaniami gospodarczymi oraz pierworysy map w skali 1: 5000 dotyczących kartowania siedlisk będą uzgodnione z leśniczymi. Dla każdego leśnictwa zostanie sporządzony protokół uzgodnień, który przedkładany będzie w nadleśnictwie do weryfikacji i zatwierdzenia przez nadleśniczego. Wskazania gospodarcze należy szczegółowo omówić podczas uzgodnień poszczególnych leśnictw. Propozycja

pozostawienia bez wskazań gospodarczych niektórych drzewostanów zostanie szczegółowo przeanalizowana i uzgodniona z Nadleśnictwem, przy akceptacji RDLP w Lublinie.

Przed odbiorem prac terenowych Wykonawca przedłoży uzgodnione wykazy: halizn, pławowin, zrębów zaległych, drzewostanów do przebudowy, KO, KDO, przypadłych upraw, gruntów przewidzianych do szczegółowej ochrony, sukcesji, poletek łowieckich itp. oraz protokoły z uzgodnień wstępnych wydruków opisów taksacyjnych.

W trakcie prac nad VI rewizją Planu Urządzenia Lasu należy także uwzględnić następujące propozycje:

- a) dla położonych wśród obcych gruntów lub graniczących z nimi wydzieleń o małej powierzchni lub kształcie wykluczającym możliwość prowadzenia racjonalnej gospodarki leśnej, nie projektować wskazówek gospodarczych, a powierzchnię leśną niezalesioną przeznaczyć do sukcesji naturalnej,
- b) grunty leśne niezalesione, na których zinwentaryzowano siedliska cenne przyrodniczo, przeznaczyć do objęcia szczególną ochroną (nie dotyczy ewentualnych zrębów bieżących),
- c) na powierzchniach uzgodnionych z Nadleśnictwem, na których występują istotne

- uszkodzenia drzewostanu spowodowane przez czynniki biotyczne i abiotyczne nie projektować wskazań gospodarczych,
- d) w przypadku opisywania upraw po rębniach, pozostawione biogrupy, ekotony, bagna itp. należy opisywać razem z uprawą, jako powierzchnie niestanowiące wydzielenia,
 - e) w przypadku zwartych płatów drzewostanów, w których zaistniała konieczność innego postępowania hodowlanego należy je wydzielić w odrębne pododdziały,
 - f) nie ujmować w składzie podrostów i II piętra gatunków obcych,
 - g) opisywać, jako podszyt Db rosnące na siedlisku Bśw, Bw, BMśw nierokujące nadziei na utworzenie przyszłego drzewostanu lub drzewostanu dwugeneracyjnego,
 - h) zainwentaryzować oraz sporządzić wykaz obcych naniesień na gruntach nadleśnictwa,
 - i) uwzględnić w PUL zmiany powstałe w przypadku zatwierdzenia ZRID dla S19 i projektowanej linii kolejowej w ramach SSL do dnia 30.06.2023r.
 - j) protokoły uzgodnień pomiędzy nadleśnictwem a Wykonawcą muszą zawierać adnotację o wprowadzeniu zmian w bazie Taxatora.

Opracował Zespół Urządzania Lasu:

Grzegorz Smoter
Grzegorz Smoter

Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

dr inż. Mirosław Worniewicz
Przewodniczący Komisji Założeń Planu

Dyrektor

Zygmunt Byrda
Zygmunt Byrda

Dyrektor RDLP w Lublinie

Załączniki do protokołu:

1. Szczegółowe zasady aktualizacji POP.
2. Wytyczne dot. DSD w PUL [Pismo DGLP z dnia 26.10.2020r., znak: ZU.6000.23.2020]

26.07.2021
Opis

Lista zaproszonych i uczestników na posiedzeniu Komisji Założeń Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na lata 2024-2033 w dniu 24 czerwca 2021 roku

OBOWIAZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechiowska 4, 20-930 Lublin zwane dalej Administratorem Danych, tel.: 81 532 70 31, e-mail: rdlp@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są wytyczne w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art. 6 ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
 - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
 - 2) sprostowania danych (art. 16 RODO),
 - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
 - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
 - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
 - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym: profilowania (art. 22 RODO),
 - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestniczenia w pracy komisji do wytycznych w sprawie organizacji prac urządzeniowych oraz założenia do planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
1	Miroslaw Wlancowski	RDLP Lublin	
2	Leszek Sojka	Nadleśnictwo Radzyń Podl.	
3	Robert Staw	Nadleśnictwo Radzyń Podl.	
4	Piotr Deptuła	RDOS Lublin	
5	Jacek Wójcicki	RDOS Lublin	
6	Krzysztof Kosiński	Bureau of Lublin	
7	Robert Staw	Nadleśnictwo Radzyń Podl.	
8	Jacek Wójcicki	RDLP Lublin	

9		Koło Łowieckie Nr 17 „Słonka”
10		Koło Łowieckie Nr 149 „Wiarus”
11		Koło Łowieckie Nr 79 „Knieja”
12		Koło Łowieckie Nr 7 „Knieja”
13		Koło Łowieckie Nr 2 „Leśnik”
14		Koło Łowieckie Nr 51 „Szarak”
15		Koło Łowieckie Nr 76 „Jeleń”
16		Koło Łowieckie Nr 193 „Diana”
17		Koło Łowieckie Nr 21 „Jeleń”
18		Koło Łowieckie Nr 10 „Borki”
19		Koło Łowieckie Nr 49 „Daniel”
20		Koło Łowieckie Nr 141 „Szarak”
21		Koło Łowieckie Nr 39 „Miś”
22		Koło Łowieckie Nr 8 „Łoś”
23		S.C. S. Strzelecki, J. Wadowski
24		Usługi Leśne Janusz Żeleznik
25		„Leśnik” Andrzej Arbaczewski
26		ZUL Barbara Wróbel
27		PPHU „KOALA”
28		ZUL Arkadiusz Tywoniuk
29		ZŁOTY KOLN Daniel Tywoniuk
30		DREW-BUD Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe KRZYSZTOF GADZAŁA
31		TARTAK DREWNIK Jarosław Konarski
32		EUROGWELT SP. Z O.O.
33		„Usługi Cięcia Drewna oraz Transport Skrzypczak Jan
34		FABRYKA DOMÓW DREWNIANYCH „BARTEK” S.C.
35		TARTAK PRODUKCYJNY - MAREK RYCHLIK
36		FIRMA HANDLOWA CEZARY MIKOŁAJUK

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis
37		"INTERLOK PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO USŁUGOWE LGD "Zapiecek"	
38			
39		RZI w Lublinie	
40		Gmina Trzebieszów	
41		Gmina Łuków	
42		Miasto Radzyń Podlaski	
43		Gmina Radzyń Podlaski	
44		Gmina Kąkolewnica	
45		Gmina Ulan-Majorat	
46		Gmina Wołyn	
47	Agata Łyba	Gmina Borki	
48		Gmina Milanów	
49		Gmina Jabłoń	
50		Gmina Parczew	
51		Gmina Siemień	
52		Urząd Gminy i Miasta Kock	
53	Marek Borkowski	Gmina Jeziorzany	
54		Gmina Wisznice	
55		Gmina Drelów	
56		Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskim	
57		Starostwo Powiatowe w Parczewie	
58		Starostwo Powiatowe w Łukowie	
59		Starostwo Powiatowe w Lubartowie	
60		Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej	
61		Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie	
62		Radzyńska Kraina Serdeczności	
63		Zespół Szkół im. Unitów Podlaskich w Wołynie	

64		MOSIR w Radzynie Podlaskim
65		Oddział PTTK w Radzynie Podlaskim
66		I Liceum Ogólnokształcące w Radzynie Podlaskim
67		Szkoła Podstawowa nr 1 w Radzynie Podlaskim
68		Szkoła Podstawowa nr 2 w Radzynie Podlaskim
69		Towarzystwo Przyrodnicze Bocian
70		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Radzynie Podlaskim
71		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie
72		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lubartowie
73		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie
74		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej
75		Towarzystwo Przyrodniczo-Historyczne ORLIK
76		Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Wołyn Echo
77		Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radzynie Podlaskim
78		Liga Ochrony Przyrody w Lublinie
79		Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne
80		Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie
81	Tadeusz Gołobinski	po Lesimierz Kock Radzyń Podlaski
82	Piotr Mikulinski	Lesno Jablon
83	Krzysztof Miodel	Lesno Krynki
84	Grzegorz Malkowski	Lesno Białobrzegi
85	Krzysztof Sokol	Lesno Planty
86	Krzysztof Rosiek	Nadleśnictwo Radzyń Referent
87	Marek Skol	Nadleśnictwo Radzyń Podlaski
88	Jerzy Pielniak	Nadleśnictwo - Sandomierz
89	Piotr Jędrzejewski	Lesno Tarnobrzeg

7.3. Protokół Narady Techniczno-Gospodarczej

**Protokół
z Narady Techniczno-Gospodarczej
dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski zwołanej w celu dokonania oceny i analizy
gospodarki leśnej w minionym okresie, omówienia Programu Ochrony Przyrody,
oceny projektu Planu Urządzenia Lasu oraz akceptacji Prognozy Oddziaływania na
Środowisko i Obszary Natura 2000 dla Planu Urządzenia Lasu**

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski zwołana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie odbyła się w dniu 6 listopada 2023 r. w siedzibie Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

Naradzie przewodniczył Zastępca Dyrektora d/s Gospodarki Leśnej RDLP w Lublinie dr inż. Mirosław Waniewski.

W naradzie uczestniczyli przedstawiciele Lasów Państwowych, przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego, Państwowej Straży Pożarnej oraz wykonawcy planu urządzenia lasu.

Szczegółowa lista zaproszonych oraz uczestników stanowi załącznik do protokołu.

Naradę otworzył Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie. Na wstępie przedstawił uczestnikom narady podstawy formalno-prawne opracowywanego Projektu Planu Urządzenia Lasu oraz harmonogram obrad.

Uczestnicy NTG wysłuchali referatów i przeprowadzili dyskusję nad:

a) materiałami dotyczącymi gospodarki leśnej ubiegłego okresu:

- szczegółową analizą gospodarki leśnej ubiegłego okresu, przedstawioną przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski,

- koreferatem wykonawcy PPUL do analizy nadleśniczego,

- referatem Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu.

b) materiałami przedstawionymi przez wykonawców PPUL:

- stan posiadania,

- wynikami prac inwentaryzacyjnych,

- oceną wpływu realizacji zadań gospodarczych minionego okresu na obecny stan lasu,

- propozycjami planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2024-2033,

- projektem aktualizacji POP dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na okres 2024-2033,

- prognozą oddziaływania PPUL na środowisko.

Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie – Mirosław Waniewski – zwrócił uwagę na problem występowania jemioli. Omówiono główne czynniki, które przyczyniają się do osłabienia kondycji drzew i drzewostanów oraz ekspansji jemioli. Zjawisko występowania jemioli jest stale monitorowane, a usuwanie opanowanych przez jemiolę i zamierających drzew to jedyna znana metoda ograniczania zagrożenia dla drzew.

Zastępca Dyrektora RDLP w Lublinie w podsumowaniu narady zwrócił uwagę m.in. na konieczność właściwego wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w uprawach i młodnikach, potrzebę eliminacji gatunków obcych na etapie prac pielęgnacyjnych, szerszego wykorzystywania odnowień naturalnych, wprowadzania gatunków domieszkowych.

W wyniku dyskusji nad przedłożonymi materiałami, na posiedzeniu przyjęto następujące ustalenia:

A. Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

1. Podstawy formalno prawne realizacji prac urzędzeniowych

Stwierdzono zgodność z przepisami ustawy o lasach i innych ustaw, z wytycznymi KZP, instrukcjami, z protokołami uzgodnień i kontroli odbioru prac.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Podczas narady zaakceptowano ostateczną treść mapy przeglądowej obszarów chronionych oraz mapy funkcji lasu, która uwzględnia informacje i dane pozyskane w toku prac urzędzeniowych.

Lokalizacja lasów ochronnych przyjęta w oparciu o :

- Decyzję Ministra Klimatu i Środowiska DLŁ-WGL.8101.29.2023ŁP uznanie lasów za ochronne w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski.

3. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz programów ochrony środowiska

Działalność Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, jest zbieżna ze strategią i kierunkami rozwoju zawartymi w dokumentach planistycznych szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego, które wpisują się w model gospodarstwa wielofunkcyjnego.

Po przeanalizowaniu dostępnych materiałów planistycznych stwierdza się zgodność projektu PUL dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski na lata 2024-2033 ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz regionalnych programach ochrony środowiska, które zostaną przedstawione w elaboracie.

4. Grunty do naturalnej sukcesji i objęte szczególną formą ochrony

W kategorii grunty przewidziane do naturalnej sukcesji zostały ujęte grunty szczególnie trudne do odnowienia (sukcesje z ubiegłego okresu), powierzchnie podtopione, niedostępne, powierzchnie dawnych nieużytków i bagien przeklasyfikowanych w ubiegłych okresach gospodarczych na grunty leśne, powierzchnie zawodnione oraz powierzchnie na których nastąpiło całkowicie wymarcie drzewostanu. łączna powierzchnia tych gruntów to 117,47 ha. Szczegółowy wykaz zostanie umieszczony w elaboracie.

Grunt objęty szczególną formą ochrony – oddz. 541h o pow. 0,07 ha - pomnik bitwy pod Łysobykami.

5. Rozstrzygnięcia w sprawie rozbieżności rodzajów użytków gruntowych

Zgodnie z protokołem z KZP, nadleśnictwo udostępniło Wykonawcy dokumenty dotyczące stanu posiadania potrzebne do sporządzenia projektu planu urządzenia lasu. Rozbieżności między otrzymaną dokumentacją, a stanem faktycznym na gruncie (stwierdzone podczas prac terenowych), były zgłaszane w formie wykazu rozbieżności z podkładem mapowym. Nadleśniczy podjął decyzje odnośnie sposobu ujęcia w planie ul.. Wykaz będzie podstawą do wszczęcia procedury skutkującej zmianą w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez właściwych starostów, poprzez zgłaszanie rozbieżności do powiatowych ośrodków geodezyjnych. Wykaz zostanie zamieszczony w elaboracie. Do przedstawionego poniżej protokołu rozbieżności nie wniesiono uwag.

Adres leśny	Pow. ha	Pow. wg ewidencji	Użytek wg ewidencji	Stan faktyczny na gruncie	Adres administracyjny	Nr działki	Decyzja Nadleśniczego
05-19-1-05-531-c-00	3,56	3,5634	R	D-STAN	06-08-064-0002	370	akceptuję

6. Grunty sporne

Lp.	Obręb leśny	Numer działki	Oddz., poddz.	Położenie			Powierzchnia
				Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny	
1	RADZYŃ	388	250d	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,79
2	RADZYŃ	388	250f	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,39
3	RADZYŃ	388	250j	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,22
4	RADZYŃ	388	250p	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,00
5	RADZYŃ	388	250r	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,01
6	RADZYŃ	388	250t	Radzyński	Wohyń	Bezwola Wymyśle	0,05
Razem obręb							1,46
Ogółem nadleśnictwo							1,46

7. Grunty wyłączone z produkcji

Lp.	Obręb leśny	Oddział Poddz.	Nr działki	Pow. (m ²)	Cel wyłączenia	Data Decyzji Dyrektora RDLP	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8
1	RADZYŃ	317i	2529/2	1,5700	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	27.10.2014 26.11.2015 20.02.2019 30.09.2020	Obszar dzierżawy czynnej
2	RADZYŃ	317j	2529/2	1,0000	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	18.11.2021	Obszar dzierżawy czynnej
3	RADZYŃ	317p	2529/2	0,9952	Eksploatacja kruszywa naturalnego - piasku	25.11.2022	Obszar dzierżawy czynnej
Razem obręb				3,5652			
Ogółem nadleśnictwo				3,5652			

8. Drzewostany do przebudowy

W trakcie prac taksacyjnych wytypowano drzewostany do przebudowy-ustalonymi na KZP. Zestawienie tych drzewostanów zawiera wzór nr 3 w załączniku do protokołu.

Do przebudowy w PPUL na lata 2024-203 zakwalifikowano:

- drzewostany do pełnej, intensywnej (pilnej), zakwalifikowano drzewostany trwale uszkodzone (uszkodzenie ponad 50%), niestabilne, przeznaczone do przebudowy zasadniczo RBI,
- drzewostany do pełnej, stopniowej, zakwalifikowano drzewostany negatywnie niezgodne z siedliskiem, zasadniczo dojrzałe do wyrębu drzewostany sosnowe, brzożowe na siedliskach Lśw, LMśw, LMw oraz drzewostany, w których kontynuowana jest przebudowa rozpoczęta w ubiegłym 10-leciu.

9. Podział powierzchniowy

Podstawą podziału powierzchniowego był podział dotychczas istniejący.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Radzyń Podlaski jest zgodny z Zarządzeniem Nr 80 DGLP z dnia 29.12.2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez RDLP w Lublinie (znak: OR-0151-10/14).

Nadleśnictwo Radzyń Podlaski jest nadleśnictwem dwuobróbowym.

Podział na leśnictwa przyjęto w oparciu o aktualne zarządzenie Nadleśniczego w sprawie powierzchni i zasięgu terytorialnego leśnictw.

Podział powierzchniowy nadleśnictwa jest charakterystyczny dla terenów nizinnych. Oparto go generalnie o utworzone sztucznie linie podziału powierzchniowego, przebiegające ze wschodu

na zachód oraz częściowo w kierunkach pośrednich, a także sporadycznie po granicach naturalnych jak drogi i rzeki.

Numeracja oddziałów pozostawiono bez zmian. Dla gruntów nie będących we współwłasności numery oddziałów zaczynają się od 600, natomiast dla gruntów we współwłasności numery oddziałów zaczynają się od 700

Uczestnicy NTG nie wnieśli uwag.

9. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych

Akceptuje się przedstawione przez Wykonawcę wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach kołowych przedstawionych w protokole kontroli. Zespół kontrolny stwierdził 0 błędów grube. Bezwzględna wartość statystyki dla pierśnicowego pola przekroju oraz wysokość jest mniejsza od 2 i wynosi odpowiednio 0,005 i 0,249. Protokół kontroli zostanie zamieszczony w elaboracie.

10. Zastosowanie jednostek kontrolnych

Zgodnie z zapisami KZP w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski nie zachodzi konieczność utworzenia jednostek kontrolnych.

11. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego

Podczas narady przeanalizowano wskaźniki przyrostowe przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PUL. Analizując wszystkie aspekty przedstawione w referatach i koreferatach nadleśniczego oraz wykonawcy PPUL zdecydowano o przyjęciu użytkowania przedrębego na poziomie 70% miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego z wszystkich drzewostanów nieprzewidzianych do użytkowania rębego.

Analiza wysokości pozyskania – łącznie użytki rębne i przedrębne - w stosunku do przyrostu przedstawia zestawienie poniżej:

N-ctwo	Zaproponowany etat (m³) grubizny brutto	Spodziewany bieżący przyrost miąższości wg Tabeli VIIIa	Przyrost użyteczny uzyskany w ubiegłym 10- leciu	Wg WISL dla RDLP Lublin¹
		m³ grubizny brutto		
		% użytkowania		
Radzyń Podlaski	1023804	744150	1133357	1070554
		137,6	90,3	95,6

Rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 137,6% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIIIa oraz 90,3% bieżącego przyrostu użytecznego uzyskanego w ostatnim dziesięcioleciu, obliczonego zgodnie z §43 IUL .

Zaplanowane w PPUL zabiegi gospodarcze uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne. Przeciętny wiek drzewostanów w nadleśnictwie powinien być zbliżony [± 5 lat] do połowy średniego wieku rębności. Aktualnie jest on o 14 lat wyższy co stanowi odstępstwo i tylko konsekwentne realizowanie zadań wynikających z planu cięć użytków rębnych umożliwi, w sposób ewolucyjny, w perspektywie średnio i długookresowej, osiągnięcie pożądanej struktury drzewostanów. Plan nie przewiduje ograniczenia przestrzeni występowania gatunków, w tym gatunków chronionych, zmniejszenia powierzchni gruntów leśnych. Szczegółowe dane zawiera Program Ochrony Przyrody oraz prognoza oddziaływania na środowisko.

¹ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/Media/Default/Publikacje/WISL.%202018-2022%20za%C5%82%C4%85czniki.pdf> tab.101b.4

12. Ocena gospodarki leśnej, za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, dokonana przez dyrektora rdLP na podstawie analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego Nadleśniczego Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, koreferatu Wykonawcy PPUL oraz referatu kierownika ZOL.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski w swoim referacie, w sposób wyczerpujący, przedstawił uwarunkowania oraz wykonanie zadań gospodarczych zaprojektowanych w PUL na lata 2014-2023.

Przedstawiciel Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu w referacie scharakteryzował najważniejsze zagrożenia ze strony szkodników owadzych, chorób grzybowych, zwierzyny płowej, uszkodzeń abiotycznych. Oceniał stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów oraz przedstawił wskazania w zakresie ochrony lasu na przyszły okres gospodarczy.

Głównym czynnikiem szkodotwórczym, decydującym o stanie lasu i wykonaniu zadań, oprócz wywrotów i złomów, była kilkuletnia susza prowadząca do osłabienia drzewostanów, występowanie kornika ostrożnego oraz pędraków chrabąszcza majowego.

W koreferacie do referatu nadleśniczego, Zastępca Dyrektora Oddział BULIGL w Lublinie wskazał na prawidłowo prowadzoną gospodarkę leśną i podkreślił, że wyniki obecnej inwentaryzacji potwierdzają poprawność wykonania zadań z zakresu użytkowania i hodowli lasu oraz zabiegów pielęgnacyjnych.

Wnioski wynikające z analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu zostały przyjęte.

Na podstawie: Analizy gospodarki leśnej ubiegłego okresu gospodarczego, Koreferatu wykonawcy PPUL, Referatu kierownika ZOL w Radomiu i po uwzględnieniu wyjaśnień Nadleśniczego i wykonawcy PPUL oraz przeprowadzonej dyskusji, Dyrektor RDLP w Lublinie ocenił gospodarkę zasobami leśnymi oraz realizację zadań gospodarczych w zakresie hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, edukacji przyrodniczej, gospodarki łowieckiej, użytkowania ubocznego, pozytywnie. Dyrektor rdLP stwierdził, że zadania planowe zrealizowane w minionym 10-leciu nie naruszają postanowień zawartych w artykule 8 ustawy o lasach z dnia 28.09.1991 r. z późn. zm..

Podsumowując przeprowadzoną ocenę gospodarki przeszłej w nadleśnictwie podkreślił znaczenie działań nadleśnictwa dla zachowania trwałości lasu oraz zabezpieczenia właściwego stanu sanitarnego drzewostanów.

Ocena zostanie zamieszczona w elaboracie.

14. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu

Na podstawie informacji przedstawionych w referacie Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu należy stwierdzić, że stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski jest dobry. Występujące okresowe zagrożenia ze strony czynników biotycznych i abiotycznych są na bieżąco monitorowane. Ze strony nadleśnictwa i ZOL podejmowane są odpowiednie działania ochronne zwalczające ich skutki.

15. Typy drzewostanów i składy gatunkowe upraw

Wykonawca projektu pul zaproponował zmiany w tabeli typów drzewostanów uwzględniających lokalne warunki przyrodnicze prowadzenia gospodarki leśnej w tym cele hodowlane i ochronne na poszczególnych typach siedliskowych lasu.

LMW – TD Db OI, OI 50% Db30% inne 20%, rębnia wiodąca III, rębnia zastępcza II, IV.

Ponadto: LMW TD So Db – zmiana rębni wiodącej z II na III oraz LW TD Db OI – zmiana rębni wiodącej z II na III.

Zaproponowane zmiany wynikają z analizy stanu drzewostanu, braku możliwości osiągnięcia odnowień naturalnych

Ostateczna tabela TD poniżej:

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy drzewostanu docelowego	Rębnia wiodąca	Rębnia zastępcza	Nawrót cięć / okres odnowienia
Bśw	So	So 80%, inne 20%	I	II	5 lat
BMśw	So	So 80%, inne 20%	I	II, III	5 lat
	Db So	So 70%, Dbb 20%, inne 10%	I	III, II, IV	5 lat
BMw	So	So 70%, Db i inne 30%	I	II	5 lat
BMb	So	So 70%, Brz, OI, Św, inne 30%	-	-	-
LMśw	So	So 60%, Db 20%, inne 20%	I	II	5
	Dbb So	So 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Bk Db So	So 40%, Db 30%, Bk 20%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Db So	So 50%, Db 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Db	Db 50%, So 30%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
LMw	Db So	So 40%, Db 40%, inne 20%	III	I, II, IV	11-20 lat
	So Db	Db 60%, So 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	Db OI	OI 50%, Db 30%, inne 20%	III	II, IV	11-20 lat
LMb	OI	OI 70%, Brz i inne 30%	-	-	-
Lśw	Db	Db 80%, Jw., Lp i inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
Lw	Db	Db 80%, Js i inne 20%	II	III, IV	11-20 lat
	Db OI	OI 60%, Db 30%, inne 10%	III	I, II, IV	11-20 lat
	OI Db	Db 60%, OI 30%, inne 10%	II	I, III, IV	11-20 lat
OI	OI	OI 80%, inne 20%	I	II	5 lat
OIJ	Db OI Js	Js 30%, OI 30%, Db 20%, inne 20%	IV	-	15 lat
	Js Db	Db 40%, Js 30%, OI i inne 30%	II	III	10 lat

Dla siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 przyjęto typy drzewostanów o kierunku ochronnym:

TSL	Typ siedliska (kod)	Nazwa siedliska	Przyrodniczy typ lasu	Propozycja składu gatunkowego drzewostanu
Lśw	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>	GbDb	I piętro Db 70% Gb, Lp inne 30% II piętro Gb 70%, LP i inne 30%
Lw			Db	Db 80% Js i inne 20%

Uczestnicy NTG nie wnieśli uwag.

16. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad projektem planu urządzenia lasu

Wytyczne końcowe:

- Elementy nasiennictwa i selekcji zamieszczono na mapie przeglądowej drzewostanów. Nie wnoszono uwag do obiektów bazy nasiennej.
- Nadleśniczy zapoznał się z wykazem cięć, wykazem drzewostanów do użytkowania przedrębego, wykazem zadań z zakresu hodowli lasu i wysokością użytkowania rębego i przedrębego. Do przedstawionych przez wykonawcę projektowanych czynności gospodarczych, Nadleśniczy Nadleśnictwa Radzyń Podlaski nie wniósł uwag.
- Zaleca się zmniejszenie rozmiaru zadań z hodowli lasu (odnowienia lasu) o 20% w przypadku zrębów zupełnych oraz o 20% dla odnowień po rėbniach częściowych, gniazdowych i złożonych z powodu braku możliwości odnowienia zrębów zakładanych

w ostatnim roku obowiązywania planu, ze względu na ich przelegiwanie, związane z ochroną przed szeliniakiem sosnowcem oraz inicjowaniem odnowień naturalnych.

- Przyjęte składy gatunkowe upraw i typy drzewostanów należy traktować, jako ramowe i ochronne cele gospodarowania odpowiednio dla typu siedliskowego lasu oraz leśnego siedliska przyrodniczego, które mogą być modyfikowane przez nadleśniczego, dostosowując do miejscowych, często zróżnicowanych warunków przyrodniczych. Obowiązuje jednak generalna zasada nie zmienianie głównego gatunku drzewa w TD.
- W zakresie gospodarki łowieckiej zaleca się utrzymywanie stanów zwierzyny zgodnie z ustaleniami wieloletnich łowieckich planów hodowlanych ustalonych dla Rejonów Hodowlanych w oparciu o rzetelną inwentaryzację zwierzyny oraz egzekwowanie pełnej realizacji planów zagospodarowania kół łowieckich.
- Projekt Planu Urządzenia Lasu zostanie zestawiony w zakresie przewidzianym w Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku. Materiały kartograficzne zostaną wykonane zgodnie ze Specyfikacją Istotnych Warunków Zamówienia oraz Protokołem z posiedzenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski. Materiały przekazywane do nadleśnictwa zostaną opracowane zgodnie z opisem przedmiotu zamówienia.

Zawarte w niniejszym protokole dane liczbowe mogą ulec nieznacznym zmianom ze względu na trwające kameralne prace zakończeniowe.

B: Projekt planu urządzenia lasu

Szczegółowe dane i symulacje różnych wariantów użytkowania oraz porównania z okresem ubiegłym zostały przedstawione w referacie i koreferacie wykonawcy PPUL. Poniżej zamieszcza się w syntetycznej tabelarycznej formie dane dotyczące zadań gospodarczych zatwierdzonych podczas NTG.

1. Stan posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa na dzień 01.01.2024 r. przedstawia się następująco:

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem*
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [m ²] Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Obręb RADZYŃ	7999,3050	89,8522	242,7923	8331,9495	246,9191	8578,8686
		7999,29	89,85	242,86	8332,00	246,97	8578,97
2	Obręb TURÓW	4918,4540	44,0713	107,5599	5070,0852	88,6976	5158,7828
		4918,51	44,07	107,56	5070,14	88,75	5158,89
Ogółem nadleśnictwo		12917,7590	133,9235	350,3522	13402,0347	335,6167	13737,6514
		12917,80	133,92	350,42	13402,14	335,72	13737,86

* bez gruntów we współwłasności

Różnice pomiędzy powierzchnią ewidencyjną podaną w metrach kwadratowych a pozostałymi zestawieniami planu urządzenia lasu w arach, wynikają z zaokrągleń metrów kwadratowych do pełnych arów.

Grunty we współwłasności znajdują się w 1605 działkach ewidencyjnych o powierzchni 818,4057 ha.

2. Podział lasów wg kategorii ochronności

Udział powierzchniowy (ha) poszczególnych kategorii przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Obręby		Nadleśnictwo
	Radzyń	Turów	
	Powierzchnia w ha		
1. Lasy wodochronne	1012,30	856,55	1868,85
2. Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody	11,14	--	11,14
3. Lasy stanowiące drzewostany nasienne	33,20	--	33,20
4. Lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa Państwa	321,91	--	321,91
Razem lasy ochronne	1378,55	856,55	2235,10

3. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności i ustalenia KZP przyjęto następujący podział na gospodarstwa:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego zalicza się drzewostany wg kategorii przedstawionych poniżej (łącznie powierzchnia zalesiona i niezalesiona).

- ✓ Rezerваты przyrody wg lokalizacji w opisach taksacyjnych;
- ✓ Lasy stanowiące strefy ochrony całorocznej ostoi miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową;
- ✓ Drzewostany na siedliskach BMb, LMb, wg lokalizacji zawartej w opisie taksacyjnym nadleśnictwa;
- ✓ Grunty i lasy o szczególnym znaczeniu dla obronności Państwa wg lokalizacji zawartej w opisie taksacyjnym nadleśnictwa. W ramach tej kategorii dopuszcza się użytkowanie rębne;
- ✓ Wyłączone drzewostany nasienne.

- ✓ Lasy na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Jabłoni „Bażantarnia”, zespół pałacowo-parkowy w Horodyszczu, grodziska wpisane do rejestru zabytków

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego, w których realizacja nie wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych.

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G)

- **o zrębowym sposobie zagospodarowania (GZ)** – W skład weszły drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujętych w gospodarstwie specjalnym), w których ze względu na siedliskowy typ lasu oraz TD i aktualny skład gatunkowy przyjmuje się zrębowy sposób zagospodarowania – na siedliskach Bśw, Bw, BMśw, BMw, Ol do zagospodarowania rębnią zupełną I z krótkim okresem odnowienia do 5 lat.

- **o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania (GPZ)** – W skład weszły drzewostany w lasach gospodarczych (nie ujęte w gospodarstwie specjalnym) dla których przyjmuje się sposób zagospodarowania rębniami częściowym, gniazdowymi lub stopniowymi na siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw, OlJ oraz na siedliskach BMśw i BMw (zgodnie z przyjętymi sposobami zagospodarowania).

Zestawienie powierzchni leśnej w ramach gospodarstw przedstawia poniższa tabela:

Gospodarstwo	Obreby:				Nadleśnictwo	
	RADZYŃ		TURÓW		Pow.	%
	Pow.	%	Pow.	%		
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	685,61	8,48	134,01	2,70	819,62	6,28
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	820,04	10,14	811,69	16,36	1631,73	12,50
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych (G)	6583,49	81,39	4016,88	80,95	10600,37	81,21
W tym:						
- zrębowego sposobu zagospodarowania (GZ)	586,20	7,25	138,72	2,80	724,92	5,55
- przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	5997,29	74,13	3878,16	78,14	9875,45	75,67
- przerębowego sposobu zagospodarowania (GP)	--	--	--	--	--	--
Ogółem	8089,14	100,00	4962,58	100,00	13051,72	100,00

4. Wiek rębności

W całym nadleśnictwie przyjęto wieki rębności zgodnie z ustaleniami KZP.

Gatunek	Wiek rębności	Uwagi
1	2	3
SO, MD, BK	100	
ŚW, DB.C, KL, JW, JS, GB, BRZ, LP, AK	80	
JD	120	
DB, DB.S, DB.B	140	
OL.S, OS	60	
TP	40	
OL	60	drzewostan odroślowy
OL	80	

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego

a) Użytki rębne

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 IUL. Etaty obliczono, jako etaty miąższościowe w m³ grubizny brutto. Lokalizację cięć rębnych oraz szczegółowe formy projektowanych rębni, są zgodne z obowiązującymi Zasadami Hodowli Lasu i były przedmiotem uzgodnień dokonanych przez przedstawicieli nadleśnictwa, RDLP w Lublinie i BULIGL.

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych stanowiącym odpowiednio w obrębie RADZYŃ - 90,5% i w obrębie TURÓW – 97,3% miąższościowego etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych ze zrębowym sposobem zagospodarowania (GZ) – etatem stanowiącym 88,9% w obrębie RADZYŃ i 100% w obrębie TURÓW etatu optymalnego. Etaty te wynikają z lokalizacji cięć rębnych, uwzględniającej zasady planowania urządzeniowego dotyczące ładu przestrzennego i czasowego oraz aspekty przyrodnicze i ekologiczne.
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych z przerębowo-zrębowym sposobem zagospodarowania (GPZ) - etatem stanowiącym 103,2% w obrębie RADZYŃ i 106,6% w obrębie TURÓW etatu optymalnego. Zlokalizowane etaty wynikają z potrzeb hodowlanych, potrzeb odsłaniania młodego pokolenia w drzewostanach KO.

Łączny etat w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych przyjęty na okres obowiązywania niniejszego planu, tj. 490375 m³ brutto, stanowi 103,1% łącznego etatu optymalnego w tym gospodarstwie.

Proponowane etaty są wynikiem lokalizacji cięć rębnych, uwzględniającej ład czasowy i przestrzenny, zabezpieczają produkcję drewna na zasadach racjonalnej gospodarki, uwzględniając aspekty przyrodnicze i ekologiczne.

Zestawienie obliczonych i przyjętych w poszczególnych gospodarstwach etatów użytkowania rębego przedstawia poniższa tabela:

Obręb Radzyń								
Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)					Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązywa- nia planu	
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzątk. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	215	3947	40125	40125
LASÓW OCHRONNYCH (O)	3753	3346	2791	3346	1384	1472	30275	30275
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	3541 11,32	3754 11,67	1792 6,04	3541 11,32	291 10	x x	X	26557 78,72
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	29739	26569	24897	26569	15538	22290	X	278256
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	33280	30323	26689	30110	15829	22290	0	304813
OGÓŁEM OBREB	37033	33669	29480	33456	17428	27709	70400	375213

Obręb Turów

Gospodarstwo Sposób zagospodarowania	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowl. na okres obowiąz. planu	Etat przyjęty na okres obowiązujący na planu
	etat wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebud.	Etat wg okresów uprzą. w KO KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z 2-ch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	113	0	0
LASÓW OCHRONNYCH (O)	2699	2940	3096	2940	683	1506	28606	28606
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	663 1,93	967 3,13	682 1,80	682 1,80	185 8	x x	X	6723 21,19
LASÓW GOSPODARCZYCH(GPZ)	18647	16773	15132	16773	4282	13893	X	178839
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	x	x	X	x	X	0	0
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	19310	17740	15814	17455	4467	13893	0	185562
OGÓŁEM OBREB	22009	20680	18910	20395	5720	15512	28606	214168
OGÓŁEM NADEŚNICTWO	59042	54349	48390	53851	23148	43221	99006	589381

Do użytkowania rębego nie zaliczonego na poczet etatu, planowano pozyskanie masy w wyniku uprzątnięcia nasienników i przestoi – łącznie 514 m³ grubizny brutto.

Łączny etat użytkowania rębego wynosi:

Obręby	Zaliczone na poczet etatu z 5% przyrostem	Niezliczone na etat Łącznie etat	Łącznie etat
	m ³ netto		
Obręb Radzyń	326039	281	326320
Obręb Turów	185807	127	185934
Razem Nadleśnictwo	511846	408	512254

b) Użytki przedrębne

Powierzchniowy rozmiar użytkowania przedrębego wyliczony został na podstawie wskazań gospodarczych ustalonych dla każdego wyłączenia podczas prac terenowych.

Etat użytkowania przedrębego ustalono w wymiarze powierzchniowym na 6324,23 ha.

W rozbiu na kategorie cięć etat powierzchniowy użytkowania przedrębego przedstawia się następująco:

Obręby	Etat powierzchniowy		
	TW ha	TP ha	Razem ha
Obręb Radzyń	840,08	2973,47	3813,55
Obręb Turów	557,60	1953,08	2510,68
Razem Nadleśnictwo	1397,68	4926,55	6324,23

Orientacyjną miąższość użytkowania przedrębego przyjęto po przeanalizowaniu:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie ostatnich 5 lat oraz w całym ubiegłym okresie biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,

- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości drzewostanów przedrębnych, to jest wszystkich drzewostanów, w których nie planuje się użytkowania rębного.
- wielkości uzyskanego w ubiegłym okresie przyrostu bieżącego użytkownego.

Biorąc pod uwagę ogólny stan lasu i powyższe dane, przyjęto orientacyjną miąższość użytkowania przedrębного na bieżące 10-lecie w wysokości: 323624 m³ netto przy wskaźniku 51,17 m³/ha (obręb Radzyń – 202440 m³ wsk. 53,08 m³/ha, obręb Turów – 121184 m³ wsk. 48,27 m³/ha), co stanowi 70% miąższości spodziewanego przyrostu bieżącego z wszystkich drzewostanów nieprzewidywanych do użytkowania rębного.

Łączne pozyskanie grubizny na lata 2024 – 2033 dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski:

Kategoria użytkowania	Obręby				Nadleśnictwo	
	Radzyń		Turów		brutto	netto
	brutto	netto	brutto	netto		
1	2	3	4	5	6	7
Rębne zaliczone na etat	375123	310523	214168	176960	589291	487483
5% przyrostu miąższości	18761	15516	10708	8847	29469	24363
Rębne niezaliczone na etat	362	281	152	127	514	408
Razem użytki rębne	394246	326320	225028	185934	619274	512254
Przedrębne	253050	202440	151480	121184	404530	323624
Ogółem	647297	528691	376508	307118	1023804	835878

Łączny etat użytków głównych na lata 2024 - 2033 wynosi **835878 m³ netto grubizny** (1023804 m³ brutto).

W myśl Zarządzenia nr 30 Dyrektora Generalnego LP z dnia 9 maja 2014 r. etat cięć rębnych w wymiarze miąższościowym stanowi maksymalną wielkość pozyskania w okresie obowiązywania PUL, natomiast orientacyjny miąższościowy etat użytków przedrębnych stanowi wielkość szacunkową.

Planowanie zadań gospodarczych oparte zostało o potrzeby hodowlane stwierdzone na gruncie oraz zasady zachowania ładu czasowego i przestrzennego. Wzięto również pod uwagę pożądaną kierunek rozwoju, określony relacją pomiędzy przeciętnym wiekiem drzewostanów a średnim wiekiem rębności oraz pożądaną stan docelowy zasobów drzewnych.

Prognozę zmian stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczony na podstawie spodziewanego przyrostu bieżącego przedstawiono poniżej:

Zapas 01.01.2024.	Spodziewany przyrost tablicowy 10 lat	Planowane pozyskanie	Prognoza zapasu 31.12.2033 r.	Różnica zapasu	% zmian
m ³ brutto					
3781493	744150	1023804	3501839	-279654	-7,4%

Prognoza zapasu przeliczeniu na 1 ha wyniesie – 268 m³/ha

Natomiast na podstawie uzyskanego w minionym okresie przyrostu użytkownego, należy spodziewać się, wzrostu stanu zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego. Uzyskany wzrost będzie wyższy od prognozowanego i wyniesie 3891046 m³. Przeciętny zapas na 1 ha wyniesie 298 m³/ha.

Zapas 01.01.2024 r.	Użyteczny przyrost 10 lat	Planowane pozyskanie	Prognoza zapasu 31.12.2033 r.	Różnica zapasu	% zmian
m ³ brutto					
3781493	1133357	1023804	3891046	109553	+2,9%

Z uwagi na prognozowane, w horyzoncie długookresowym, zapewnienie ciągłości użytkowania, przyjęty sposób użytkowania rębiami zupełnymi i częściowymi, zapobiega deprecjacji materiału drzewnego, ze względu na starzenie się drzewostanów Nadleśnictwa Radzyń Podlaski.

Planowane pozyskanie, przy wyliczonym spodziewanym bieżącym przyroście oraz uzyskanym przyroście użytecznym, powinno utrzymać zapas drzewny na poziomie z początku okresu.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębego i przedrębego

a) Użytkowanie rębne

Użytkowanie rębne będzie prowadzone zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Zasadach hodowli lasu” (2011) i innych obowiązujących zasadach, instrukcjach i wytycznych. Nie wniesiono uwag do zaprezentowanych przez wykonawcę PPUL wytycznych w sprawie użytkowania rębego i rębni dla poszczególnych gospodarstw:

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni

Gospodarstwo, Sposób zagospodarowania	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa	Ogółem
		Cięcia uprzątające	Cięcia pozostałe	Razem		
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	5,43	67,88	109,60	177,48		182,91
Lasów ochronnych (O)	32,29	133,57	184,09	317,66		349,95
Lasów gospodarczych (GZ)	99,91					99,91
Lasów gospodarczych (GPZ)	1,27	1050,62	1093,15	2143,77		2145,04
Lasów gospodarczych (GP)	-	-	-	-	-	-
Razem gospodarstwo (G)	101,18	1050,62	1093,15	2143,77		2244,95
Ogółem	138,90	1252,07	1386,84	2638,91		2777,81

Ze względu na małe powierzchnie, nieregularne kształty wydzieli zaplanowano RB I na żyźniejszych siedliskach LMśw, LMw, Lśw, Lw w drzewostanach sosnowych, brzoźowych, olszowych, osikowych w następujących wydzieleniach: obręb RADZYŃ: 323h, 365d, 473j, 480h, 350f, j, 351a,f,i, 352c, 415d, 499h, 509i, 532c, 208k,l, 209j, 210l,m, 212g, 213h, 219c, 224g, 231i, 251Ag, 436d, 447i, 466a,b, 467g,h, 470f na powierzchni – 29,53 ha oraz w obrębie TURÓW: 14c, 18c, 24a, 31j, 49c, 71i, 111a, 118p, 175h, 176d, 178a, 181b, 181f, 181j – na powierzchni – 18,10 ha.

b). Użytkowanie przedrębne

W ramach użytkowania przedrębego projektowano zabiegi TW, TP. Trzebieże w dwóch nawrotach nie są planowane. Nie wyklucza to faktu, że w trakcie realizacji planu urządzenia lasu może okazać się, że stan niektórych drzewostanów wymagać będzie powtórnego wejścia na niektóre powierzchnie nieplanowane do drugiego nawrotu.

W drzewostanach przedrębnych o składzie gatunkowym niezgodnym z TD powinny być prowadzone cięcia pielęgnacyjne o charakterze przekształceniowym.

W wykazach użytków przedrębnych w poszczególnych pozycjach podana będzie tylko powierzchnia zabiegu. Natomiast rozmiar miąższościowy podany zostanie w podsumowaniu wykazu jako wielkość maksymalna.

c). Wyłączenia z użytkowania głównego

Łączna powierzchnia drzewostanów rębnych i przeszłorębnych nie objętych użytkowaniem rębnym w nadleśnictwie wynosi 1721,39 ha. Lista drzewostanów w załącznikach do elaboratu.

- siedliska przyrodnicze 78,51 ha,
- ze względu na położenie w ostępie 1263,35 ha,

- rezerваты przyrody 72,24 ha
- strefy ochronny całorocznej oraz strefy ochrony okresowej niekorzystnie położone w ostępie 200,03 ha,
- obszary Natura 2000 3,61 ha
- działki w szachownicy 70,45 ha,
- drzewostany nasienne wyłączone 33,20 ha.

7. Wytyczne w zakresie techniki hodowlanej

Typy drzewostanów oraz sposoby zagospodarowania, przyjęto zgodnie ustaleniami NTG.

Zadania z zakresu hodowli lasu na bieżące 10-lecie przedstawiają się następująco (na podstawie tabeli nr XVIII IUL):

Lp.	Rodzaj czynności	Obręby:		Nadleśnictwo	Do zatwierdzenia
		Radzyń	Turów		
1	2	3	4	5	6
1.	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów	4,40	2,06	6,46	6,46
2.	Zalesienia gruntów nieleśnych	--	--	--	--
3.	Odnowienia zrębów projektowanych	103,62	35,28	138,90	--
	80% pow. do odnowienia	82,90	28,22	111,12	111,12
4.	Odnowienia przy rębniach złożonych	879,64	502,60	1382,24	--
	80% pow. do odnowienia	703,71	402,08	1105,79	1105,79
5.	Podsadzenia produkcyjne	--	--	--	--
6.	Dolesienia luk i przerzedzeń	0,84	1,23	2,07	2,07
7.	Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	1,90	1,75	3,65	3,65
8.	Poprawki i uzupełnienia na gruntach proj. do odnowienia i zal. w wys. 5% ich pow.	39,55	21,62	61,17	61,17
9.	Wprowadzenie podszytów	--	--	--	--
10.	Pielęgnowanie gleby w uprawach istniejących	145,26	119,18	264,44	264,44
11.	Pielęgnowanie gleby w uprawach proj.	632,80	345,89	978,69	--
12.	Pielęgnowanie upraw istniejących (CW)	333,62	197,76	531,38	531,38
13.	Pielęgnowanie młodników (CP)	582,00	414,78	996,78	996,78
14.	Pielęgnowanie młodników (CP-P)				--
15.	Nawożenie				--
16.	Regulacja stosunków wodnych				--
17.	Specjalne zabiegi agrotechniczne	883,13	487,30	1370,43	1370,43

Zaakceptowano przedstawiony projekt zadań z zakresu hodowli lasu, wynikający z projektów planu cięć i aktualnego stanu lasu.

8. Użytkowanie uboczne

Użytkowanie uboczne prowadzone będzie na dotychczasowym poziomie w zakresie produkcji choinek i gospodarki łowieckiej. W prowadzeniu gospodarki łowieckiej wielkość populacji zwierzyny płowej utrzymywać na poziomie zapewniającym realizację celów hodowli lasu z uwzględnieniem kosztów ochrony lasu przed zwierzyną.

9. Wytyczne z zakresu ochrony ppoż

Plan ochrony przeciwpożarowej został opracowany zgodnie z „Instrukcją ochrony przeciwpożarowej lasu” z dnia 21.11.2011 r. i z obowiązującymi rozporządzeniami.

Przyjmuje się przedstawiony w referacie projekt ochrony lasu i akceptuje się plan ochrony przeciwpożarowej. Nadleśnictwo zaliczono w całości do III kategorii zagrożenia pożarowego.

10. Infrastruktura techniczna

Prace z zakresu budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP w Lublinie.

Uczestnicy NTG zaakceptowali przedstawione kierunkowe zagadnienia w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego.

11. Zagospodarowanie turystyczne

Uczestnicy Narady Techniczno-Gospodarczej nie wnieśli uwag do przedstawionych w referacie wykonawcy PPUL wytycznych w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego.

12. Program Ochrony Przyrody [POP]

Zgodnie z ustaleniami KZP Program ochrony przyrody został uaktualniony przez BULiGL na lata 2024-2033. Aktualizacja Programu polegała na uwzględnieniu danych z inwentaryzacji stanu lasu wg stanu na 01.01.2024 r. Zamieszczono również nowe informacje celem poszerzenia i wzbogacenia opracowania, m.in. o obszary sieci Natura 2000, dane z Inwentaryzacji przyrodniczych siedlisk oraz gatunków flory i fauny.

Wykonawca dokonał aktualizacji Programu ochrony przyrody zgodnie z wytycznymi § 110-112 Instrukcji urządzania lasu i sporządził mapę walorów przyrodniczo-kulturowych oraz przedstawił Program edukacji leśnej społeczeństwa.

Zaakceptowano przedstawiony na posiedzeniu projekt programu ochrony przyrody.

13. Ocena prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 PPUL

Wykonawca opracował prognozę oddziaływania na środowisko PPUL dla Nadleśnictwa Radzyń Podlaski, zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi przez Ministra Środowiska w dniu 18.08.2011 r. zmienione pismem z dnia 25.09.2013 r. znak. DLP-I-0770-58-38209/13/ms oraz zgodnie z zakresem stopnia szczegółowości uzgodnionym z Dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie z dnia 16.11.2021 r. (znak: WPN.611.4.2021.JW) oraz Lubelskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Lublinie z dnia 21.09.2021 r. (znak: DNS-NZ.7016.118.2021.JM).

W ramach oddziaływania ustaleń PPUL na środowisko i obszary Natura 2000 przeanalizowano:

- oddziaływanie na obszary Natura 2000,
- oddziaływanie na siedliska przyrodnicze poza obszarami Natura 2000 oraz położone w obszarach Natura 2000 ale nie będące przedmiotami ochrony,
- oddziaływanie na różnorodność biologiczną,
- oddziaływanie na ludzi,
- oddziaływanie na rośliny, w szczególności na gatunki chronione,
- oddziaływanie na zwierzęta, w szczególności na gatunki chronione,
- wpływ gatunków obcych geograficznie,
- oddziaływanie na wodę,
- oddziaływanie na powietrze,
- oddziaływanie na powierzchnię ziemi,
- oddziaływanie na krajobraz,
- oddziaływanie na klimat,
- oddziaływanie na zasoby naturalne,
- oddziaływanie na zabytki i dobra kultury materialnej.

Ocena wpływu projektowanych w PPUL zabiegów gospodarczych na poszczególne gatunki roślin i zwierząt oraz siedliska przyrodnicze na obszarach Natura 2000, nie wykazała istotnego negatywnego wpływu.

W prognozie, łączne oddziaływanie projektu planu urządzenia lasu na środowisko oraz siedliska przyrodnicze i gatunki dzikiej fauny i flory, określono jako pozytywne.

Generalnym wnioskiem z Prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu jest to, że Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa nie wpływa negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów Natura 2000.

Uczestnicy Narady zaakceptowali ustalenia Prognozy oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000 PPUL.

Na tym protokół zakończono i podpisano.

Protokół sporządzili:

mgr inż. Lesław Radzikowski

Przewodniczący

Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej
dr inż. Mirosław Waniewski

dr inż. Mirosław Waniewski

Zatwierdzam
Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie
Andrzej Białowiec
Dyrektor RDLP w Lublinie

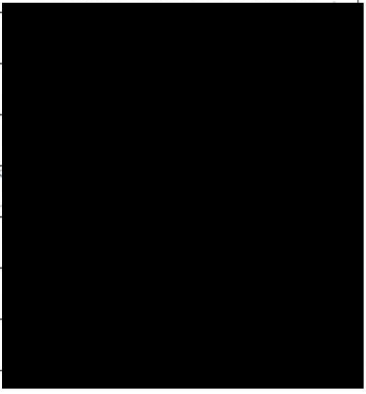
Gen

**Lista zaproszonych oraz uczestników na posiedzeniu
Narady Techniczno Gospodarczej
w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski w dniu 6.11.2023 roku**

OBOWIAZEK INFORMACYJNY

Na podstawie art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego „RODO”, **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie** informuje, iż:

1. Administratorem danych osobowych jest **Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie, ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin** zwane dalej **Administratorem Danych**, tel.: 81 532 70 31, e-mail: rdlp@lublin.lasy.gov.pl
2. W sprawach związanych z przetwarzaniem danych osobowych proszę kontaktować się pod adresem e-mail lub telefonem wskazanym w pkt 1.
3. Celem przetwarzania danych są końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz projekt planu urządzenia lasu.
4. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust. 1 lit. c) tj. powszechnie obowiązujące przepisy prawa, w szczególności ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach oraz ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku oraz art. 6. ust. 1 lit. e) RODO - niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi.
5. Administrator może przetwarzać dane osobowe jako prawnie uzasadnione interesy realizowane przez Administratora o ile prawnie uzasadniony interes wystąpi.
6. Dane osobowe mogą zostać ujawnione jednostkom organizacyjnym PGL Lasy Państwowe, podmiotom, z którymi administrator będzie współpracował w ramach realizacji wytycznych w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz założeń do planu urządzenia lasu
7. Dane osobowe nie są przekazywane poza Europejski Obszar Gospodarczy lub organizacji międzynarodowej.
8. Ma Pan/Pani prawo do:
 - 1) dostępu do treści swoich danych oraz otrzymania ich kopii (art. 15 RODO),
 - 2) sprostowania danych (art. 16. RODO),
 - 3) usunięcia danych (art. 17 RODO),
 - 4) ograniczenia przetwarzania danych (art. 18 RODO),
 - 5) przenoszenia danych (art. 20 RODO),
 - 6) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych (art. 21 RODO),
 - 7) niepodlegania decyzjom podjętym w warunkach zautomatyzowanego przetwarzania danych, w tym profilowania (art. 22 RODO).
 - 8) wniesienia skargi do organu nadzorczego (Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 - 193 Warszawa) nadzorującego zgodność przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych
9. Administrator ma obowiązek przechowywać dane osobowe nie dłużej niż w terminach przewidzianych prawem oraz przez okres wynikający z aktualnego Zarządzenia Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w sprawie jednolitego rzeczowego wykazu akt Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.
10. Podanie danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Osoba, której dane dotyczą, jest zobowiązana do ich podania. Konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w pracy w końcowych ustaleniach w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz projekt planu urządzenia lasu.
11. Dane osobowe nie podlegają zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji, w tym o profilowaniu.

Lp	Imię i Nazwisko	Instytucja	Podpis Potwierdzenie uczestnictwa
1	Miroslaw Wawiorski	RDLP Lublin	
2	Jaroslav Hudec	RDLP Lublin	
3	Wojciech Krowczyk	ZOL Radom	
4	Dariusz Piasecki	RDLP Lublin	
5	Lesław Radzikowski	BULIG Lublin	
6	Dominika Strzałkowska	UG Kąkolonia	
7	Anita Symonowicz	BULIG Lublin	

8		Gmina Trzebieszów	
9		Gmina Łuków	
10		Miasto Radzyń Podlaski	
11		Gmina Radzyń Podlaski	
12	Dominika Smutłona	Gmina Kąkolewnica	
13		Gmina Ulan-Majorat	
14		Gmina Wołyń	
15	Richard Mouty	Gmina Borki	
16		Gmina Milanów	
17		Gmina Jabłoń	
18		Gmina Parczew	
19		Gmina Siemień	
20		Urząd Gminy i Miasta Kock	
21		Gmina Jeziorzany	
22		Gmina Wisznice	
23		Gmina Drelów	
24		Starostwo Powiatowe w Radzynie Podlaskiej	
25		Starostwo Powiatowe w Parczewie	
26		Starostwo Powiatowe w Łukowie	
27		Starostwo Powiatowe w Lubartowie	
28		Starostwo Powiatowe w Białej Podlaskiej	
29		Radzyńska Kraina Serdeczności	
30		Radzyński Ośrodek Kultury	
31		Koło Łowieckie Nr 17 „Słonka”	
32		Koło Łowieckie Nr 149 „Wiarus”	
33		Koło Łowieckie Nr 79 „Knieja”	
34		Koło Łowieckie Nr 7 „Knieja”	
35		Koło Łowieckie Nr 2 „Leśnik”	

36		Koło Łowieckie Nr 51 „Szarak”	
37		Koło Łowieckie Nr 76 „Jeleń”	
38		Koło Łowieckie Nr 193 „Diana”	
39		Koło Łowieckie Nr 21 „Jeleń”	
40		Koło Łowieckie Nr 10 „Borki”	
41		Koło Łowieckie Nr 49 „Daniel”	
42		Koło Łowieckie Nr 141 „Szarak”	
43		Koło Łowieckie Nr 39 „Miś”	
44		Koło Łowieckie Nr 8 „Łoś”	
45		S.C. S. Strzelecki, K. Strzelecki	
46		Usługi Leśne Janusz Żeleźnik- w spadku	
47		„Leśnik” Andrzej Arbaczewski	
48		PPHU „KOALA” Wojciech Wójtowicz	
49		FHU PANDA Małgorzata Wójtowicz	
50		WADERA Grzegorz Tywoniuk	
51		ZUL Kunaszyk Mariusz	
52		FANTA Rafał Małysz	
53		TARTAK DREWNIK Jarosław Konarski	
54		Usługi Cięcia DREWNA oraz Transport Skrzypczak Jan	
55		DREW-BUD Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe KRZYSZTOF GADZAŁA	
56		TARTAK PRODUKCYJNY - MAREK RYCHLIK	
57		FIRMA HANDLOWA CEZARY MIKOŁAJUK	
58		INTERLOK PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO USŁUGOWE MIROŚŁAW KOŁTUN	
59		FABRYKA DOMÓW DREWNIANYCH "BARTEK" S.C. Mirosław Bober, Ewa Niewęgłowska	
60		ZŁOTY KOLN Daniel Tywoniuk	

61		LGD "Zapiecek"
62		RZI w Lublinie
63	Barbara Bananczyk	Zespół Szkół im. Unitów Podlaskich w Wohyniu
64		Dzienny Środowiskowy Dom Samopomocy w Radzynie Podlaskim
65		MOSIR w Radzynie Podlaskim
66		Oddział PTTK w Radzynie Podlaskim
67		I Liceum Ogólnokształcące w Radzynie Podlaskim
68		Szkoła Podstawowa nr 1 w Radzynie Podlaskim
69		Szkoła Podstawowa nr 2 w Radzynie Podlaskim
70		Towarzystwo Przyrodnicze Bocian
71	mgr. Leszko Półtył Proch	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Radzynie Podlaskim
72	Hubert Jankowski	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Łukowie
73		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Lubartowie
74		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie
75		Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Białej Podlaskiej
76		Towarzystwo Przyrodniczo-Historyczne ORLIK
77		Stowarzyszenie Przyjaciół Gminy Wołyń Echo
78		Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Radzynie Podlaskim
79		Liga Ochrony Przyrody w Lublinie
80		Lubelskie Towarzystwo Ornitologiczne
81		Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Lublinie
82		Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie
83		Lubelskie Kopalnie Surowców Mineralnych Sp. z o.o.
84	Mirosław Murawski	Zm. 106 20.04.2024
85	Adam Maciocha	BULIG 0/Lublin

86	Hamstomby Kasprzak	BUL. GŁ. Odublen
87	Wojciech Kowalski	PG KP Węglów - Jasna
88	Rafał Pielonczyk	RDL P. w Lublinie
89	Robert Stawin	Nadl. Radzyń Podl.
90	Tomasz Huczek	Nadl. Radzyń Podl.
91	Grzegorz Polow	gt. spec. SC Łęka 101
92	Grzegorz Pord	Nadleśnictwo Radzyń P
93	Katarzyna Mironiuk	Nadl. Radzyń Podl.
94	Beata Jurgańska	Nadl. Radzyń Podl.
95	Krzysztof Pord	Nadleśnictwo Radzyń Podl.
96	Artur Jurgański	N-ctwo Radzyń Podl.
97	Robert Nowakowski	N-ctwo Radzyń Podl.
98	Jeremi Polak	N-ctwo Radzyń Podl.
99	Mateusz Kół	N-ctwo Radzyń Podl.
100	Grzegorz Wójcik	N-ctwo Radzyń Podl.
101	Krzysztof Chmielecki	N-ctwo Radzyń Podl.
102	Mateusz Zienczuk	N-ctwo Radzyń Podl.
103	Krzysztof Ładziuk	N-ctwo Radzyń
104	Artur Gmirek	N-ctwo Radzyń P.
105	Krzysztof Suchan	N-ctwo Radzyń
106	ARTUR KRAWIEC	N-CTWO RADZYŃ PODLASKI
107	WITOLD WITKOWICZ	N-CTWO RADZYŃ PODLASKI
108	Mieczysław Skół	N-ctwo Radzyń Podl.
109	Włodzisław Hertys	Gmina Borki
110	PIOTR HUBERT	IND. WADZAR N-CTWO RADZYŃ PODL.
111	Dariusz Guskowski	Nadleśnictwo Radzyń

7.4. Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Znak sprawy: ZU. 6004.6.2021

Lublin, dnia 15 maja 2023r.

Protokół z wykonania testu kontroli pomiaru miąższości w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski

Zespół kontroli powołany Decyzją nr 4 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie z dnia 7 lutego 2023 roku, w składzie:

1. Jarosław Kmiec- przewodniczący
2. Grzegorz Smoter
3. Robert Staroń
4. Hubert Próg
5. Tomasz Mirosław

Zespół pracował w składzie czterosobowym bez G. Smoter.

Kontrola pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych wykonana została w dniach 26-27.04.2023r..

W odbiorze uczestniczyli przedstawiciele wykonawcy – BULiGL o. Lublin., Konstanty Kasperuk, Adam Maciocha, Adam Szarowolec.

Liczba założonych powierzchni próbnych w N. Radzyń Podlaski (obwód nr 2) wynosi 913 szt.

Wyniki losowania powierzchni do testu [załącznik nr 1].

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych powierzchni wyniosła 46 [5%].

Interwał liczbowy losowania: 19.

Rozmieszczenie powierzchni zostało odwzorowane na mapie. Wykonawca przekazał Zespołowi kontrolującemu podkłady map łącznie z kartą charakteryzującą próbę. Zespół kontrolujący dokonał pomiaru promienia powierzchni kołowej, wszystkich pierśnic na powierzchni, wysokość średniego drzewa gatunku.

Wyniki pomiaru były zapisywane do bazy danych programu Taksator.

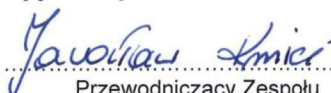
Następnym etapem było obliczenie pola przekroju pierśnicowego oddzielnie dla każdej wylosowanej powierzchni oraz zestawienie danych z pierwszego pomiaru i pomiaru kontrolnego.

Komisja stwierdziła prawidłową lokalizację powierzchni kołowych. Wielkość powierzchni wynika z przyjętego promienia powierzchni kołowej dla danej klasy i podklasy wieku.

Podczas kontroli Zespół nie stwierdził błędów grubych [załącznik nr 2]: bezwzględna wartość statystyczna pola przekroju pierśnicowego wyniosła – 0,005 a bezwzględna wartość statystyczna wysokości - 0,294.

Opis drewna martwego wykonano zgodnie z § 62 IUL.

Zespół wnioskuję o przyjęcie całości pomiarów w Nadleśnictwie [REDACTED], gdyż liczba błędów grubych [0] jest mniejsza od 4, a bezwzględna wartość statystyczna jest mniejsza od 2 [§ 62 IUL].

Przewodniczący Zespołu
Jarosław Kmiec
Kierownik Zespołu
Urządzania Lasu

Akceptuję
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

18.05.2023
Lublin, dnia 18.05.2023 roku
Z up. Dyrektora
Z-ca Dyrektora ds. gospodarki Leśnej
dr inż. Mirosław Waniewski

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 05-19-2

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 913

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 46 (5% powierzchni)

Interwał liczbowy losowania: 19

Data losowania: 2023-04-24

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielania
1	11	05-19-2-08-5 -b -00	519017272
2	30	05-19-2-08-10 -b -00	519008447
3	49	05-19-2-08-14 -c -00	519008507
4	68	05-19-2-08-19 -d -00	519019677
5	87	05-19-2-08-22 -c -00	519008635
6	106	05-19-2-08-26 -f -00	519008679
7	125	05-19-2-08-29 -a -00	519017331
8	144	05-19-2-08-32 -h -00	519017246
9	163	05-19-2-08-36 -a -00	519008825
10	182	05-19-2-08-41 -b -00	519019827
11	201	05-19-2-08-44 -d -00	519008987
12	220	05-19-2-09-48 -a -00	519009208
13	239	05-19-2-10-54 -g -00	519010154
14	258	05-19-2-10-57 -b -00	519010185
15	277	05-19-2-10-61 -b -00	519010245
16	296	05-19-2-09-65 -c -00	519019296
17	315	05-19-2-09-67 -f -00	519019275
18	334	05-19-2-09-71 -a -00	519009360
19	353	05-19-2-10-76 -d -00	519010350
20	372	05-19-2-09-82 -b -00	519019342
21	391	05-19-2-10-87 -b -00	519019289
22	410	05-19-2-09-90 -c -00	519009464
23	429	05-19-2-09-93 -l -00	519019662
24	448	05-19-2-09-95 -f -00	519019134
25	467	05-19-2-10-100 -a -00	519010469
26	486	05-19-2-10-102 -g -00	519019727
27	505	05-19-2-09-105 -a -00	519009574
28	524	05-19-2-10-109 -c -00	519019564
29	543	05-19-2-10-112 -c -00	519010608
30	562	05-19-2-09-116 -f -00	519017187
31	581	05-19-2-11-121 -a -00	519010660
32	600	05-19-2-10-124 -b -00	519010691
33	619	05-19-2-09-127 -d -00	519009696
34	638	05-19-2-11-131 -d -00	519010896
35	657	05-19-2-10-136 -f -00	519010947
36	676	05-19-2-10-139 -g -00	519010986
37	695	05-19-2-09-142 -c -00	519017215
38	714	05-19-2-11-147 -a -00	519019695
39	733	05-19-2-11-150 -a -00	519011040
40	752	05-19-2-09-152 -h -00	519017211
41	771	05-19-2-11-157 -a -00	519020318
42	790	05-19-2-11-160 -d -00	519011135
43	809	05-19-2-11-166 -c -00	519011158
44	828	05-19-2-11-171 -a -00	519017263
45	847	05-19-2-11-178 -a -00	519011328
46	866	05-19-2-11-182 -a -00	519011408

Kontrola powierzchni próbnych zał nr 2

Obręb: 05-19-2

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
11	0,57	0,56	26,9	27,0	3,00	3,00	
30	0,58	0,57	28,5	29,0	3,00	3,00	
49	0,78	0,78	24,9	25,0	3,00	3,00	
68	1,36	1,32	27,2	28,0	5,00	5,00	
87	0,35	0,35	18,0	19,0	2,00	2,00	
106	1,09	1,08	26,6	27,0	4,00	4,00	
125	1,25	1,23	26,9	26,0	5,00	5,00	
144	0,34	0,33	19,6	19,0	3,00	3,00	
163	0,97	0,95	25,9	26,0	3,00	3,00	
182	1,97	1,95	28,6	28,5	4,00	4,00	
201	0,60	0,61	22,5	23,5	3,00	3,00	
220	1,81	1,80	22,5	23,0	3,00	3,00	
239	0,27	0,27	17,0	16,5	1,00	1,00	
258	1,70	1,70	28,0	28,0	4,00	4,00	
277	2,60	2,64	29,0	29,0	5,00	5,00	
296	1,65	1,63	31,0	31,0	5,00	5,00	
315	2,79	2,81	31,0	31,5	5,00	5,00	
334	0,57	0,58	25,0	24,5	3,00	3,00	
353	1,78	1,81	28,0	25,5	5,00	5,00	
372	2,62	2,65	28,0	29,0	5,00	5,00	
391	1,46	1,47	30,0	28,0	5,00	5,00	
410	1,28	1,28	29,0	30,0	4,00	4,00	
429	2,25	2,25	28,0	28,5	5,00	5,00	
448	1,71	1,73	24,0	25,0	5,00	5,00	
467	0,41	0,40	23,0	22,0	2,00	2,00	
486	0,80	0,77	29,0	30,0	3,00	3,00	
505	1,14	1,15	28,0	29,0	4,00	4,00	
524	0,60	0,58	28,8	30,0	5,00	5,00	
543	1,08	1,05	26,3	26,0	4,00	4,00	
562	0,41	0,40	22,0	22,5	2,00	2,00	
581	0,95	0,95	25,0	24,5	3,00	3,00	
600	2,21	2,23	28,8	28,0	5,00	5,00	
619	0,16	0,16	14,5	13,0	0,50	0,50	
638	0,56	0,55	24,0	23,0	2,00	2,00	
657	1,43	1,43	29,0	30,0	4,00	4,00	
676	1,26	1,30	28,5	30,0	5,00	5,00	
695	0,35	0,34	26,7	25,5	2,00	2,00	
714	2,37	2,46	29,0	30,0	5,00	5,00	
733	1,55	1,56	30,0	31,0	4,00	4,00	
752	0,41	0,40	22,4	24,5	2,00	2,00	
771	1,37	1,35	32,5	34,5	5,00	5,00	
790	0,59	0,59	29,5	30,0	4,00	4,00	
809	1,94	1,96	29,0	30,0	4,00	4,00	
828	0,33	0,33	22,0	21,5	2,00	2,00	
847	0,47	0,46	18,0	18,0	2,00	2,00	
866	1,33	1,32	28,0	29,5	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 0

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,005

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,249

7.5. Protokół końcowej kontroli i odbioru terenowych robót urządzeniowych

Protokół końcowej kontroli i odbioru robót urządzeniowych

RDLP w Lublinie umowa nr ZU.271.3.2022 z dnia 14 marca 2022 roku.

Nadleśnictwo: **Radzyń Podlaski**

Rodzaj robót: glebowo-siedliskowe, plan urządzenia lasu, terenowe, kameralne
(niepotrzebne skreślić)

Wykonawca robót: **Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie**

Data końcowej kontroli i odbioru robót : 31 maja 2023 roku.

Skład Komisji:

1. Mirosław Waniewski – przewodniczący
2. Leszek Gajus
3. Jarosław Kmiec
4. Robert Staroń
5. Hubert Piróg
6. Tomasz Mirosław

I. Kontrolą i odbiorem objęto następujące grupy czynności i rodzaje dokumentów:

1. Wstępne wydruki opisów taksacyjnych wraz ze szkicami map gospodarczych oraz wskazaniami gospodarczymi i protokołami uzgodnień, dla każdego leśnictwa, zaakceptowane przez Nadleśniczego,
2. Wykazy: KO, KDO, obiektów selekcyjnych, drzewostanów do przebudowy,
3. Wykaz gruntów leśnych niezalesionych (m.in. halizn, zrębów bieżących, płazowin, poletek łowieckich, do sukcesji naturalnej),
4. Wyniki inwentaryzacji słupków oddziałowych podziału powierzchniowego,
5. Wykaz rozbieżności,
6. Wykaz drzewostanów do przebudowy,

II. Ocena dokumentów i prac objętych kontrolą i odbiorem (zgodność z ustaleniami KZP, przepisami, instrukcjami i zasadami):

Prace objęte zamówieniem wykonano zgodnie z obowiązującymi przepisami i instrukcjami oraz zawartą umową.

III. Liczba załączonych protokołów kontroli bieżącej oraz zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą końcową wraz z wyszczególnieniem wad i usterek:

Komisji przedłożono:

1. Protokół końcowego wewnętrznego odbioru robót urządzeniowych Dyrektora Oddziału BULiGL w Lublinie z dnia 26.05.2023 r.
2. Protokoły kontroli bieżącej Inspektora Zarządu BULiGL z dnia 1.02.2023 – 3 szt.
3. Protokoły kontroli wewnętrznej bieżącej prac urządzeniowych terenowych Z-cy Dyrektora Oddziału BULiGL w Lublinie – 3 szt.
4. Protokoły uzgodnień opisów taksacyjnych BULiGL z Leśniczymi zaakceptowane przez nadleśniczego – 11 szt.
5. Protokoły kontroli bieżącej wykonane zgodnie z Zarządzeniem nr 63 DGLP z dnia 13.08.2002 r. – 5 szt.
6. Protokół testu kontroli pomiaru miąższości z dnia 15.05.2023 roku, zatwierdzony przez Dyrektora RDLP w Lublinie – 1 szt.
7. Protokół z uzgodnień prac terenowych – wykazy; w Nadleśnictwie Radzyń Podlaski z dnia 31.05.2023 r.

Zakres i lokalizacja prac objętych kontrolą jak w pkt I - II.

Wad i usterek nie stwierdzono.

IV. Zgodność zakresu robót, terminów wykonania i oceny końcowej z warunkami umowy:

Pismem z dnia 4.05.2023 roku zn. spr. TU-65/2023-153 Wykonawca zgłosił do odbioru terenowe prace urządzeniowe. Termin został dotrzymany.

Zakres robót jest zgodny z warunkami umowy i rzeczywistym postępowaniem prac.

V. Ustalenia i wnioski Komisji w sprawie odbioru robót, przełożenia terminu odbioru po usunięciu usterek (w tym: możliwości, sposób i termin usunięcia usterek) lub rezygnacja z odbioru w przypadku roboty wadliwej:

Komisja ustaliła:

1. Wykaz drzewostanów do przebudowy zostanie przedstawiony do akceptacji na NTG.
2. Wykaz drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania zostanie uzgodniony z Zamawiającym i przedstawiony na NTG.
3. Przyjąć przedłożone do odbioru końcowego roboty, jako zgodne z ustaleniami, przepisami i zasadami oraz zawartą umową.

Komisja wnioskuję o akceptację ustaleń.

Przekazujący:

1. Lesław Radzikowski
2. Konstanty Kasperuk
3. Adam Maciocha

Odbierający:

1. Leszek Gajuś
2. Jarosław Kmieć
3. Robert Staroń
4. Hubert Piróg
5. Tomasz Mirosław

Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

dr inż. Mirosław Waniewski

Przewodniczący Komisji
dr inż. Mirosław Waniewski
Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

Potwierdzenie usunięcia usterek:

.....
data, podpis

Ustalenia i wnioski Komisji zatwierdzam
Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie

DYREKTOR

Andrzej Borowiec

Lublin, dnia 07.06.2023 roku

8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

9. KRONIKA